

Sri Lanka: Minority Rights within Shrinking Civic Space - 2020

ශ්‍රී ලංකාව: හැකිලෙන ප්‍රජා අවකාශයක් තුළ
සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් 2020

இலங்கை: சுருங்கிவரும் குடிமைச்
சுதந்திரத்தினுள் சிறுபான்மையினர்
உரிமைகள் - 2020

LAW & SOCIETY TRUST
&
THE SOUTH ASIA COLLECTIVE

Sri Lanka: Minority Rights within Shrinking Civic Space - 2020

ශ්‍රී ලංකාව: හැකිලෙන ප්‍රජා අවකාශයක් තුළ කුලීනර
කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් - 2020

இலங்கை: சுருங்கிவரும் குடிமைச் சுதந்திரத்தினுள்
சிறுபான்மையினர் உரிமைகள் - 2020

නීතිය හා සමාජ කාරය

The
South Asia
Collective

Norad

Sri Lanka: Minority Rights within Shrinking Civic Space - 2020

Edited by a team at Social Science Baha, Kathmandu, consisting of Deepak Thapa, Ritika Singh and Shambhawi Poudel with Khem Shreesh and Sudeshna Thapa.

Cover design and graphics by **Promina Shrestha** and **Animesh Maharjan**. Text pages design and layout by **Chiran Ghimire**.

This publication was produced with the financial support of the European Union and the Norwegian Agency for Development Cooperation (Norad). Its contents are the sole responsibility of the South Asia Collective and do not necessarily reflect the views of the European Union or Norad.

This work is licensed under a Creative Commons Attribution Non Commercial Share Alike 4.0 International License. Provided they acknowledge the source, users of this content are allowed to remix, tweak, build upon and share for noncommercial purposes under the same original license terms.

November 2020
South Asia Collective
Email: sac@thesouthasiacollective.org
Web: thesouthasiacollective.org

ශ්‍රී ලංකාව: හැකිලෙන පුජා අවකාශයක් තුළ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් – 2020

කත්මන්දූ නුවර Social Science Baha සංවිධානයෙහි දිසක් තාපා, රිතිකා සිං සහ ශෛනවී පොඩෙල් සමග කේම් ශ්‍රීක් හා සුදේශ්නා තාපා යන අයගෙන් සමන්විත කණ්ඩායමක් විසින් සංස්කරණය කරන ලදී.

පිටකවර සැලසුම සහ ගුරුත් නිර්මාණ ප්‍රොමීනා ශ්‍රේස්ථා සහ අනිමේෂ් මහාර්ජන් විසිනි. පිටු නිර්මාණ සහ සැකසුම චිරාන් ගිමීර විසිනි.

යුරෝපා සංගමයේ සහ සංවර්ධන සහයෝගීතාවය සඳහා වන නෝර්වේජියානු නියෝජිතායතනයේ (Norad) මූල්‍යාධාර ඇතිව මෙම ප්‍රකාශනය සකස් කිරීමට හැකි විය. මෙහි අන්තර්ගතය සඳහා දකුණු ආසියා සාමූහිකය පූර්ණ වගකීම දරන අතර වමගින් යුරෝපා සංගමයේ හෝ Norad ආයතනයෙහි අදහස් ම පිළිබිඹු නොවේ.

මෙම ප්‍රකාශනය Creative Commons Attribution - NonCommercialShareAlike 4.0 හැමති අන්තර්ජාතික බලපත්‍රය යටතේ බලපත්‍ර ලබා තිබේ. එම මුල් බලපත්‍රයේ කොන්දේසි යටතේ, මූලාශ්‍රය සඳහන් කරන්නේ නම් පරිශීලකයින්ට වාණිජ නොවන කාර්යයන් සඳහා මෙහි ඇති අන්තර්ගතය නැවත සම්මිශ්‍රණයට, සියුම් ලෙස වැඩිදියුණු කිරීමට, පදනමක් වශයෙන් යොදාගැනීමට සහ බෙදා ගැනීමට හැකි ය.

2020 නොවැම්බර්

දකුණු ආසියා සාමූහිකය

ඊමේල්: sac@thesouthasiacollective.org

වෙබ්: thesouthasiacollective.org

ෆේස්බුක්: [facebook.com/thesouthasiacollective](https://www.facebook.com/thesouthasiacollective)

இலங்கை: சுருங்கிவரும் குடிமைச் சுதந்திரத்தினுள் சிறுபான்மையினர் உரிமைகள் - 2020

சிறுபான்மையினரும் சுருங்கிவரும் குடிமைச் சுதந்திரமும்

காத்மண்டூவிலுள்ள சமூக அறிவியல் பஹாவில் உள்ள **தீபக் தாபா, ரிதிகா சிங்** மற்றும் **சாம்பவி பவுடல்** ஆகியோரும் **கெம் சிரீஸ்** மற்றும் **சுதேஸ்னா தாபா** ஆகியோரும் உள்ளடங்கிய அணியினால் பதிப்புக்காகத் தயார்செய்யப்பட்டது.

முன்பக்க வடிவமைப்பும் வரைபியலும் **புரொமினா ஸ்ரேஸ்தாவினாலும் அனிமேஸ் மஹர்ஜுனினாலும்** மேற்கொள்ளப்பட்டன. பதிப்புருப் பக்க வடிவமைப்பும் தோற்ற அமைப்பும் **சிரான் கிமிரேவினால்** மேற்கொள்ளப்பட்டன.

இந்த வெளியீடு ஐரோப்பிய யூனியன் மற்றும் அபிவிருத்தி ஒத்துழைப்புக்கான நோர்வே முகவர் (Norad) ஆகியவற்றின் நிதியுதவியுடன் தயாரிக்கப்பட்டுள்ளது. இதன் உள்ளடக்கங்களுக்கான முழுப் பொறுப்பிணையும் த சவுத் ஆசியா கலெக்டிவ் கொண்டுள்ளதுடன் அவை ஐரோப்பிய யூனியனது அல்லது நோராடினது கருத்துக்களை அவசியம் பிரதிபலிப்பவையல்ல.

இப்பணியானது Creative Commons Attribution NonCommercial ShareAlike 4.0 சர்வதேச உரிமத்தின் கீழ் உரிமம் பெற்றுள்ளது. இந்த உள்ளடக்கத்தின் பயனாளர்கள் இதே அசலான உரிமத்தின் விதிகளின் கீழ் வர்த்தகரீதியல்லாத நோக்கங்களுக்காக மூலத்தினை ஏற்று ஒப்புக்கொள்ளும் பட்சத்தில் உள்ளடக்கத்தினை மீள்கலப்புச் செய்யவோ, மேம்படுத்தவோ, அதில் இருந்து கட்டமைத்துச் செல்லவோ பகிரவோ அனுமதிக்கப்படுகின்றனர்.

நவம்பர் 2020

South Asia Collective

Email: sac@thesouthasiacollective.org

Web: thesouthasiacollective.org

Facebook: facebook.com/thesouthasiacollective

ISBN: 978-624-5545-08-7

Contents
පටුන
உள்ளடக்கம்

Executive Summary

විධායක සාරාංශය
அறிக்கையின் சுருக்கமான தொகுப்பு

Foreword

පෙරවදන
முன்னுரை

Acknowledgements

සේතුව
அங்கீகரிப்பு

Introduction: South Asia, Constrained
හැඳින්වීම: සීමා කිරීමට ලක්වූ දකුණු ආසියාව
அறிமுகம்: தெற்காசியா, வரம்புகளின் பிடியில்

Chapter 1

Sri Lanka: Minority Rights within Shrinking Civic Space

1 වැනි පරිච්ඡේදය

ශ්‍රී ලංකාව: හැකිලෙන ප්‍රජා අවකාශයක් තුළ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම්

அத்தியாயம் 1

இலங்கை: சுருங்கிவரும் குடிமைச் சுதந்திரத்தினுள் சிறுபான்மையினர் உரிமைகள்

Chapter 2

State of South Asian Minorities 2020

2 වැනි පරිච්ඡේදය

දකුණු ආසියාවේ සුළුතර කණ්ඩායම්වල තත්වය 2020

அத்தியாயம் 2

தெற்காசியச் சிறுபான்மையினரின் நிலை 2020

Appendices

පරිච්ඡේද

இணைப்புகள்

Commentaries

විවරණ

கருத்துரைகள்

Assessment of Civic Space in South Asia (online survey)

දකුණු ආසියාවේ ප්‍රජා අවකාශය ඇගයීම (මාර්ගගත සමීක්ෂණය)

தெற்காசியாவில் குடிமைச் சுதந்திரம் பற்றிய மதிப்பீடு (ஒன்லைன் கணிப்பீடு)

Executive Summary

Across South Asia, civil society is being increasingly constrained. It is either too nascent, due to late democratic development, or where it has had a little history of growth and nurturing, is facing strong challenges. Anti-democratic authoritarian tendencies and greater securitisation of laws and practices appears to be the main drivers of this narrowing trend, with the mid-2010s appearing to be the period of convergence for this constriction in many of the countries. Democracy champions, human rights defenders (HRDs), and activists have been in the crosshairs of authorities everywhere for challenging state actions and speaking out. A great deal of the narrowing of space for civil society concerns minorities, which is also due to the hardening of majoritarianism across the region.

This report focuses on the status of civic space in South Asia, specifically for minorities. A comprehensive and inclusive definition of civic space includes social movements, national and international non-governmental organisations (NGOs), civil society organisations (CSOs), the media, academics, and activists, among others. A functional civic space depends on the rights i) to associate, ii) assemble peacefully, and iii) freely express views and opinions. Hence, each chapter of the report seeks to explore the status of these three ‘basic freedoms’ in several ways.

The chapters relied on desk research with a review of published materials on civic space for minorities in the respective countries. The chapters also include assessments of laws and policies to regulate civic space as well as the bills proposed over the years to capture the general mood of the government over time vis-à-vis civic space and civil society. Some primary data was collected through an online expert survey for Afghanistan, India, Pakistan and Nepal to assess the public perception on civic space there. While a similar survey was undertaken in all the countries, the pandemic as well as other factors led to a very low number of

respondents, making the analysis moot. The pandemic also resulted in the research for individual chapters being mostly confined to materials available online.

Key Findings

The constitutional rights of freedom of expression, association, and assembly in all the countries—Afghanistan, Bangladesh, Bhutan, India, Nepal, Pakistan, and Sri Lanka—have been increasingly violated by superseding legislation introduced by the respective governments within the last decade or so. One prominent example is the increased regulation of registration of CSO/NGOs. As a consequence, civic space is becoming more restrictive over time, creating a hostile environment for CSOs/NGOs, progressive media entities and human rights defenders.

- i. *Freedom of Expression:* The region has seen a curtailment of freedom of expression. Some examples include the International Covenant on Civil and Political Rights Act 2007 being deployed to curb freedom of expression and silence critics in Sri Lanka rather than arrest persons inciting ethnic/religious tensions. In Afghanistan, the Mass Media Law 2009 was meant to consolidate freedom of expression but instead contains clauses that require the upholding of Islam, which has been steadily weaponised by the government in recent years. Freedom of expression is also affected in Bangladesh, particularly in light of Digital Security Act 2018 under which, posting false, provocative, indecent or sensitive information on websites or any electronic platforms that is considered defamatory or likely to disrupt the country's law and order situation, or harm religious sentiments, is a punishable offence. In Bhutan, under the National Security Act 1992, speech that creates or attempts to create 'hatred and disaffection among the people' or 'misunderstanding or hostility between the government and people' can be punished with imprisonment. In India, there have been several instances of censorship of TV news channels, with channels that have broadcast views

critical of the government being banned. In Nepal, there has been an amendment proposed to the Media Council Bill about journalists requiring a licence to work while the Criminal Code of 2018 can punish journalists for publishing information deemed ‘confidential’.

- ii. *Freedom of Association*: The countries are wielding the power to deny registration or renewal of registration of CSOs/NGOs to attempt to regulate them. In Bhutan, CSOs are reluctant to engage in advocacy efforts for fear of having their registration certificates revoked. India’s civil society actors—its human rights lawyers, activists, protesters, academics, journalists, liberal intelligentsia—in fact, all those who have spoken up against government excesses and majoritarianism, have increasingly been under attack. Alongside, the Foreign Contribution (Regulation) Act, which regulates foreign donations to entities in India, has been further weaponised against progressive and minority NGOs. In Bangladesh, under the Foreign Donation (Voluntary Activities) Regulation Act 2016, registration of NGOs has been made mandatory for receiving foreign donations. In Pakistan, NGOs and INGOs are subject to extensive regulation involving multiple, lengthy procedures of registration, security clearance, and approvals for funding. The entire process is characterised by an absence of transparency and limited civilian oversight, resulting in arbitrary rejections of NGO applications, which severely curtails their ability to function. In Nepal, existing laws are cumbersome already, while new bills proposed will ensure severe curtailment of the civic space. In Afghanistan, the NGOs law includes a burdensome ‘re-registration’ clause which implicitly allows the government to refuse to register a specific NGO, leading to its automatic removal.
- iii. *Freedom of Assembly*: Violence against religious minorities is being used strategically to implement fundamentalist and supremacist national rhetoric. In Afghanistan, the Assembly Law places significant restrictions on gatherings, protests, and demonstrations, a serious concern for HRDs. In India, in

order to forestall any dissent against anti-minority policies, authorities have imposed effective martial law—snuffing out civic space completely in Muslim-majority Kashmir—but also severely limiting it to Muslims and other groups protesting anti-minority policies and practices elsewhere. Public protest is not an outlet available to religious minorities in Pakistan as most fear violence and retaliation by extremists and Christians cannot effectively gather and pray because of the increasing opposition to the existence of churches in non-metropolitan areas. In Nepal, Christian faith-based NGOs also report facing increased scrutiny. In Sri Lanka, the period after the Easter attacks of April 2019 saw Muslims subjected to discrimination, harassment, arbitrary arrests and detention, and even violence.

- iv. *Targeting of Religious Minorities:* Civic space for religious minorities, too, has been curtailed. In Pakistan, lawyers who work as human rights activists, especially those defending cases of minorities related to blasphemy, but also Christian and other minority lawyers continue to face threats for the work they do. The Blasphemy Law has been used to enable violence against religious minorities in Pakistan. There have been reports of Christians being deprived of state benefits in Bhutan. India has become a dangerous and violent space for Muslim minorities. In December 2019, an amendment in the Citizenship Act was passed which opened a pathway for a category of illegal immigrants, specifically leaving out Muslims. In the run-up to the legislation, the government also declared its intentions to create a National Register of Indian Citizens, which would have the potential to render many Muslims stateless.
- v. *Targeting of HRDs:* In Afghanistan, since 2014, HRDs, civil society activists, and journalists have been constantly exposed to threats, harassment, intimidation, detention, and killings by both state and non-state actors. There is an adverse environment for CSOs and HRDs in Bangladesh with the Digital Security Act used to suppress freedom of speech and harass writers, activists, and journalists—often

for their feedback on social media. In India, HRDs have also reported being subjected to a campaign of threats and intimidation, by state agencies and ideological groups aligned to them. In Pakistan, journalists, writers, and human rights activists who raise a voice and advocate for the rights of minorities or simply talk about free speech are being seen as voices to be suppressed. In Sri Lanka, too, there has been an adverse environment for HRDs, the pinnacle of which is the government announcing the country's withdrawal from Human Rights Council Resolution 30/1 and 40/1.

- vi. *Covid-19 Pandemic*: The Covid-19 pandemic has resulted in a further attack on civil liberties in many of the countries. While states have undermined the role of NGOs in the country through undue control over them or questioning their role in handling the pandemic, Covid-19 has also presented opportunities for governments to carry out reprisals and punitive actions against political opponents through selective fault-finding and retaliatory actions. In most of the countries, the pandemic has taken away the livelihood opportunities of daily wage workers and low-income families, most of whom are disproportionately minorities in their countries. Protests from the civic space on their government's handling of the coronavirus have been suppressed.

It becomes very clear that in the region, civic space for minorities, specifically religious minorities, is shrinking. The national governments have taken various steps to curtail freedoms of expression, association and assembly, including by means of restrictive laws and regulations. There has been specific targeting of HRDs and religious minorities. The Covid-19 pandemic has further restricted civic space, as governments exert undue control over organisations and individuals. There is the looming threat that the measures in place to combat the pandemic could carry over into the future indefinitely, severely shrinking civic space further.

Key Recommendations

For national governments

- i. Abide by international commitments agreed upon by the country.
- ii. Remove all legal contradictions existing in various laws of the country and adjust them to international treaties to which it is a signatory.
- iii. Specifically, remove provisions from existing laws that make it difficult for civil society organisations to register, re-register or function in the country.
- iv. Recognise minorities in the constitution, if not done so already, and ensure constitutional provisions to criminalise discrimination of all forms against minorities.
- v. Improve the enabling environment and develop an effective protection mechanism for HRDs and civil society actors in close consultations with all stakeholders, including CSOs and human rights organisations.
- vi. Implement effective and holistic action to eliminate the underlying motives for threats to religious minorities and civic space for minorities, and to combat growing fundamentalist voices threatening a free and democratic society.
- vii. Take swift action to tackle rising terrorism and violence, ensuring impartial investigations and the prosecution of those responsible for attacks against religious minorities, in order to end the culture of impunity around these crimes.
- viii. Implement all the recommendations the countries receive on the circumstances of HRDs provided by the UN Special Rapporteur and other relevant reports.
- ix. Ensure that the Covid-19 pandemic does not result in long-term curtailment of civic space in any way.

For the international community

- i. Ensure greater attention by UN and other international entities on civil and political rights violations in South Asia.
- ii. Facilitate the development of South Asian regional initia-

tives and mechanisms to address various forms of restrictions of civic space in the region.

For civil society/minority groups

- i. Foster greater regional civil society initiatives to push back against restrictions by national entities.
- ii. Enable channels for greater solidarity across borders, and expressions of support for victims of targeting in individual countries.
- iii. Facilitate and participate in greater sharing and learning between various groups across borders.

Foreword

This timely report highlights several familiar and alarming themes, including how Human Rights Defenders standing in defence of human rights of minorities often bear the brunt of restrictions and targeting. Lawyers in Pakistan defending cases of blasphemy particularly against minority religions and sects, and all those NGOs and HRDs speaking for rights and freedoms of minorities, face threats to their work. Authorities in Nepal target NGOs hiring Christian staff. In Afghanistan, HRDs remain under threat from state and non-state actors. In Bangladesh, the cybercrime law enables the targeting of HRDs. In India, HRDs and religious minorities protesting discriminatory laws and practices have faced restrictions, violence, criminal defamation, detention and harassment. And in Sri Lanka, there has been worsening environment for HRDs, including Sri Lanka's withdrawal in February 2020 from Human Rights Council Resolutions 30/1 and 40/1, meant to promote reconciliation, accountability and human rights in the country.

High Commissioner for Human Rights Michelle Bachelet rightly describes civic space as 'the lifeblood of any healthy democracy and society'. But civic space is under attack all over the world, with core civic freedoms of expression, association, peaceful assembly widely denied. Restrictive legislative and administrative provisions have been hallmarks of repression, with Human Rights Defenders often the prime targets. There is no more direct threat to civic space than the targeting of HRDs.

This important report reminds us all that South Asia, home to a fourth of humanity, mirrors these global trends. A recent report claimed 97 per cent of the region's population lives in condition where civic space is 'repressed', just a tier better than 'closed'. Throughout the region, states are increasingly resorting to censorship, imposition of restrictive laws, criminal defamation,

harassment and detention of protesters, and the targeting of HRDs to suppress peaceful protests.

Despite protections enshrined in international law and national constitutions, people continue to be excluded on the basis of their identities, with minorities suffering disproportionately. These trends are rooted in backsliding of democracy and the rule of law and a surge in populism.

South Asia Collective's *South Asia State of Minorities Report 2020: Minorities and Shrinking Civic Space*, exposes how this erosion is taking place across the region—with a focus on trends and consequences for South Asia's sizeable minorities, religious as well as ethnic, linguistic and caste. The findings of the report are sobering. We will do well to dwell on them.

The report notes that while some states—including Bhutan—have yet to see much civic space emerge, the general trend across the region is of constitutional guarantees of freedoms of association, assembly and expression being diluted over the past decade. This includes the increased regulation of NGOs and their access to foreign funding. Another common trend—seen for example in Afghanistan, Pakistan and India—is to deny NGOs registration or renewal of licenses.

Other recent legislation limits freedom of opinion and expression, in the guise of preventing disharmony and disaffection. Authorities are resorting to Internet shutdowns, including in India, Pakistan, Sri Lanka, and in Bangladesh specifically against Rohingya refugees.

As elsewhere in the world, the Covid-19 pandemic has provided a pretext for limiting freedoms, with authorities introducing further restrictions on HRDs, and securitisation of laws in the name of combating the pandemic and undertaking emergency response.

Most South Asian nations constitutionally guarantee freedoms of association, assembly and expression. All South Asian countries (except Bhutan) have also ratified the International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR), and other instruments that guarantee 'basic freedoms'. But restrictions on these freedoms are widespread in the region, and growing. The targeting of HRDs is becoming more common.

We need to rethink how societies can better function during and after the pandemic. HRDs must be at the centre of these discussions. Healthy civic spaces can help build strong, healthy democracies in the region. And the South Asia Collective can have a key leadership role in this by continuing its documentation and advocacy, and by continuing to press for the protection of HRDs.

Mary Lawlor

Special Rapporteur on the Situation of Human Rights Defenders

Acknowledgements

We would like to extend our sincerest gratitude and appreciation to the following individuals and organisations for their support and encouragement in putting together the Minority Report 2020.

Afghanistan

Civil Society and Human Rights Network (CSHRN) for providing resources, specifically Sayed Hussain Anosh, the Executive Director; Hassan Ali Faiz, Research Director; and Massoud Adrakhsh, Communication Officer, who shared their experience, and generously provided comments on the draft. Hassan Raha, Sibyl and Zaman Soltani for taking the time to review the report and sharing their views and opinions. Several experts, CSOs activists, and researchers, Afghan and foreign, for granting interviews and providing a great deal of information.

Bangladesh

The communities and individuals who helped and contributed to the report. The organisations consulted for the report were Bangladesh Dalit and Excluded Rights Movement (BDERM), Bangladesh Dalit Women Federation, Council of Minorities, Maulavibazar Cha Jonogosthi Adivasi Front, Uddipto Nari Unnayan Sangstha, Adivasi Parhishad and Jatiyo Adivasi Parishad. The individuals were Khalid Hossain, Joyonti Rabidas, Khokon Suiten Murmu, Shipon Rabidas, Tamanna Singh Baraik, Parimal Singh Baraik, Sunil Kumar Mridha, Uttam Kumar Bhakta and Moni Rani Das. Saleh d of Bandhu Social Welfare Society, and Sanjeeb Drong, General Secretary, Bangladesh Adivasi Forum for their review of the report.

Bhutan

The persons who have been very brave to talk about their religion, practice and current predicament as Christians in Bhutan. Vyas

Chettri, who volunteered to carry out in-depth interviews with respondents, and in transcribing and coding interviews. Peer reviewers, Rabibal Dhakal, Lecturer, Royal Thimphu College, Thimphu, Bhutan, and Achyut Bhandari, Sharda Consultancy, Thimphu, Bhutan.

India

Several unnamed experts and activists for their insights, and two reviewers for their thoughtful comments.

Nepal

Bishnu Sapkota, Chief of Party, Innovations for Social Accountability, Cambodia, and Chandra D. Bhatta, Senior Programme Officer at Friedrich-Ebert-Stiftung, Nepal, for reviewing the Nepal chapter. Members of the advisory committee, Mohna Ansari, Yam Bahadur Kisan, Youba Raj Luitel, and Sashi Adhikari. Dogendra Tumsa, statistician at Social Science Baha, for providing his expertise with primary data analysis. Respondents in the online survey for their important insights and opinions.

Pakistan

Sana Salman and Ajwa Nadeem.

Sri Lanka

Nida Admani for research assistance and drafting text for the sections on Shakthika Sathkumara, anti-Muslim riots/rhetoric, Niqab Ban in Sri Lanka and Ramzy Razeek. Neloufer de Mel, Professor of English at the University of Colombo, and Harini Amarasuriya, Senior Lecturer, Open University of Sri Lanka, who is now a Member of Parliament, for serving as reviewers. Sakuntala Kadirgamar for her comments.

Finally, a word of thanks to Mary Lawlor, Special Rapporteur on the Situation of Human Rights Defenders, for writing the foreword to this report; Sima Samar, Chairwoman of the Independent Afghanistan Human Rights Commission, and Imtiaz Ali, Secretary General of the South Asian Free Media Association for their valuable

commentaries on the report; Poonam Joshi and Deanne Uyangoda for their feedback on the introduction; and Minority Rights Group International, London, and Shikha Dilawri, Naumana Suleman, and Ifra Asad for their support throughout the production of the report.

The South Asia Collective
October 2020

Introduction

South Asia, Constrained

People Power Under Attack 2019, the most recent report by the civil society alliance CIVICUS, observed that civil society is ‘under attack’ in most countries around the world. This, the report noted, has resulted in a situation where only 3 per cent of the world’s population are now living in countries where their fundamental freedoms of expression, association and peaceful assembly are in general, protected and respected. In South Asia, home to around a quarter of humanity, four countries—Bhutan, the Maldives, Nepal and Sri Lanka—are graded as countries with ‘obstructed’ civic space, while India has recently joined Afghanistan, Bangladesh and Pakistan among the ranks of the world’s ‘repressed’ countries, CIVICUS’ second-lowest grade. In other words, 97 per cent of South Asia’s 1.85 billion inhabitants now live in conditions where civic space is ‘significantly constrained’ and civil society members who question those in power risk ‘surveillance, harassment, intimidation, imprisonment, injury and death’.

While the repression of civic space has increasingly been recognised as a growing global issue, such restrictions are not new to minorities—religious, linguistic, ethnic, sexual—and to those who advocate for minority rights. For them, the ramifications of these restrictions tend to be particularly severe and take place with greater frequency. The impact of shrinking civic space can also be seen through restrictions on freedom of religion or belief. As outlined by the Special Rapporteur on Freedom of Religion or Belief, Ahmed Shaheed, states have the ‘propensity for imposing very tight restrictions on the legal status, funding, autonomy and political activities of religious actors and institutions for the purposes of limiting the role of religion, generally, in public and, at times, private life’. In this way, the treatment of minorities, and

of those who advocate for their rights, are critical indicators of the state of democracy. In South Asia, too, a region that has historically witnessed the systemic marginalisation of minorities and majoritarian impulses have recently been on a renewed ascendancy, minorities have been bearing the brunt of the shrinking of civic space. Across the region, those advocating for minority and human rights have been increasingly facing pushback from state and non-state actors. Such challenges are often further exacerbated for those who face intersectional discrimination, for whom multiple forms of oppression operate alongside one another such as minority and indigenous women. In her report on the criminalisation of indigenous human rights defenders in 2018, Special Rapporteur on the rights of indigenous peoples, Victoria Tauli-Corpuz, pointed to the specific ‘gendered impacts’ that indigenous women human rights defenders who are criminalised face, including defamation.

This report, *South Asia State of Minorities 2020: Minorities and Shrinking Civic Space*, seeks to highlight the state of civic space across the region, and in particular the challenges faced by those engaged in the advocacy of minority rights.

Definitions, Research Design and Reporting

Civic Space and Civil Society

According to the Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights, ‘civic space’ is ‘the environment that enables civil society to play a role in the political, economic and social life of our societies. In particular, civic space allows individuals and groups to contribute to policy-making that affects their lives, including by: accessing information; engaging in dialogue; expressing dissent or disagreement; and joining together to express their views.’ Conceptually, civic space or the public sphere¹ is constructed by agencies, events, political reforms or interactions between state and citizens and the market, all loosely called civil society. They

¹ As defined by Habermas. See: Jurgen Habermas, *The Structural Transformation of the Public Sphere: an Inquiry Into a Category of Bourgeois Society*, trans. Thomas Burger and Frederick Lawrence (Cambridge: Polity Press, 1989).

can emerge through various routes and under various conditions. Historically, they have been created largely through resistance and struggles.

Civic space rights are guaranteed by the International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR)—contained in Article 19 (everyone shall have the right to freedom of expression), Article 21 (right to peaceful assembly), and Article 22 (right to freedom of association with others). These ‘basic freedoms’ rights are fundamental for citizens and civil society organisations to be able to claim their rights and influence the political and social structures around them. While there are numerous other factors that influence the effective functioning of civil society, it is these three freedoms that provide the foundation for civil society advocacy.

The right to the freedom of expression has been defined as including:

...the right to access information, critically evaluate and speak out against the policies and actions of state and non-state actors, and publicly draw attention to and carry out advocacy actions to promote shared concerns, without fear of retribution from any quarter.²

The right to the freedom of peaceful assembly has been defined as:

...the right of citizens to gather publicly or privately and collectively express, promote, pursue and defend common interests. This right includes the right to participate in peaceful assemblies, meetings, protests, strikes, sit-ins, demonstrations and other temporary gatherings for a specific purpose.³

The right to the freedom of association has been defined as:

...the right of any citizen to join a formal or informal group to take collective action. This right includes the right to form

² ‘What is Civic Space?’ CIVICUS, accessed 30 September, 2020, <https://monitor.civicus.org/whatis-civicspace/>.

³ Ibid.

a new group and join an existing group. Associations can include civil society organisations, clubs, cooperatives, non-governmental organisations, religious associations, political parties, trade unions, foundations and online associations, as well as less defined and new forms of groups such as social movements. There is no requirement that the association be registered in order for the right of the freedom of association to apply. Under the right to the freedom of association, groups have the right to access funding and resources.⁴

The civic space rights and attacks on them, will be the focus of our attention, as we explore the narrowing civic space in South Asia, especially for its minorities. Our focus has been the past three-four years, although specific country accounts draw on development over the longer term.

Research Design: Questions, Methodology and Data Collection

This report on the shrinking civic space in South Asia and its minorities, seeks to:

- a. identify emerging trends concerning civic space in each country in South Asia, and regionally, as a whole;
- b. analyse the factors driving the trends, and examine how constitutional and legal safeguards in each country have withstood the changes; and
- c. document the impacts of these trends, with specific reference to minorities and those involved in minority rights advocacy.

All the country studies employed a qualitative research methodology, to document changes over time and space, drawing out patterns and trends, also understanding impact. The research relied mostly on secondary material, reviewing media reports, civil society fact findings, assessments and round-ups, and official documents available in the public domain. Interviews with key respondents and a review of legal documents were undertaken as well, making

⁴ Ibid.

up the bulk of the primary research. A separate online opinion survey conducted in some of the countries added to the analytical material. Coronavirus-related risks and movement restrictions prevented more reliance on primary material—which remains a limitation of the report.

Structure of the Report

The rest of this introductory chapter of the report is structured as follows. The next section presents our key findings on civic space restrictions in South Asia as a whole, using a regional lens, reporting trends on each of the three civic space rights, and their specific implications for minorities, also in the context of Covid-19. This is followed by summaries of the civic space situation by country, for Afghanistan, Bhutan, Bangladesh, India, Pakistan and Sri Lanka along with a set of recommendations from a regional perspective. This chapter is followed by seven separate country chapters, providing more granular accounts of civic space restrictions in each, the implications of that for their respective minorities, each followed by country specific recommendations.

Civic Space in South Asia: Key Findings

Democratic development has historically been limited in South Asia. India and Sri Lanka have enjoyed electoral democracy since their emergence as sovereign nations—although punctuated by prolonged civil wars, creating ‘zones of exceptions’. Citizens of other South Asian countries have experienced constitutional monarchies, military dictatorships, and civil wars, along with spells of popular governments. This has resulted in civil society being historically constrained across much of the region. All South Asian countries have since the turn of the century seen developments that served as major turning points in the course of their civic space trajectories: In **Afghanistan**, the collapse of the Taliban regime in 2001 and the enactment of the Constitution of 2004 created the space for the emergence of civil society. However, the assumption of power by the Ashraf Ghani-led National Unity Government and the disbanding of the International Security Assistance Force (ISAF), both in 2014, have been followed by the

imposition of severe restrictions on civic space. In **Bhutan**, a monarchy, the enactment of a modern Constitution in 2008 created for the first time an opening for civic space and guaranteed civil liberties to its citizens. But the space for civic action—particularly regarding political and religious freedoms—has continued to be heavily constrained. **Bangladesh** saw the return of electoral democracy in 2009 after a brief period of military interference. The concentration of power with the Awami League after the 2014 elections—boycotted by the country’s principal opposition parties—has, however, resulted in a steady deterioration of civil and political rights. The most alarming recent example of democratic backsliding has been in **India**, where the rise to power of the Hindu nationalist Bharatiya Janata Party (BJP) after general elections in 2014 has led to the hardening of authoritarian tendencies and a historically vibrant civil society has come under sustained attack, with grave implications for its minorities. The re-election of the BJP in 2019 has intensified this trend, most notably in the highly militarised Indian-administered **Kashmir**, where civic space has now been almost completely erased after the revocation of the region’s limited autonomy in August 2019. In **Nepal**, civil society played a critical role in the dismantling of the Hindu monarchy and the establishment of a democratic republic in 2008. But since around 2010, there have been sustained efforts to curtail civic space. In **Pakistan**, despite an unprecedented two successive peaceful transfers of power in 2013 and 2018, the military continues to wield influence in key civilian matters, limiting the scope for civic action. In **Sri Lanka**, where civic space has been precarious due to its history of violent ethnic conflict that ended in 2009, two recent events have narrowed the scope for civic action: the Easter Sunday terror attacks and the resultant declaration of Emergency, and the assumption of power by President Gotabaya Rajapaksa, both in 2019.

Across the region, these developments have been followed by precipitous changes in the scope for enjoyment of the three basic freedoms, despite domestic and international recognition of these rights as fundamental. Simultaneous to this creation of a hostile environment for the functioning of civil society—particularly

for minority rights-focused actors—violence and other forms of targeting against minorities have also seen a spike, in a region that is increasingly beset by rising majoritarianism. The onset of the Covid-19 pandemic has provided further impetus to many governments across the region to extend their stranglehold over civil society.

How does South Asia perform on each civic space right? And what of its minorities?

Recent Trends Concerning Freedom of Expression

Attempts to silence critical and dissenting voices have been observed in each country in South Asia, by both state and non-state actors. This has taken the form of threats and harassment, physical attacks, doctored prosecution, and incarceration. New provisions and legislations restricting the space for free expression have also been rolled out in several countries in recent years, adding to a host of draconian measures already in place. Restrictions on the access to the internet were reported from across the region, as was the ever-present phenomenon of state surveillance.

Physical attacks on media personnel have been reported from each country. In just the first nine months of 2020, killings of journalists were reported from Afghanistan, India and Pakistan, all of whom are among the worst performers in international indices of press freedom. Indian-administered Kashmir, for instance, has been perilous for journalists in recent years, with several instances of physical attacks, including by security forces, assassinations of prominent media voices, and fabricated prosecution of critical journalists, invoking draconian anti-terror and preventive detention provisions too. Other parts of India too have witnessed such media hounding, most recently under the cover of the Covid-19 lockdown.

In 2015, murder campaigns of high-profile critics of the dominant ideology were reported from both India and Bangladesh, where adherents of Hindutva and Islamism, respectively, have been enjoying a growing level of impunity. Pakistan, too, has witnessed high-profile assassinations in recent years, of voices that have been known to be critical of the country's powerful military

establishment. In Afghanistan, clauses upholding Islam in the Mass Media Law of 2009—which sought to institutionalise freedom of expression in the country—have been weaponised and misused by the state, leading to instances of journalists being charged with blasphemy. Blasphemy laws have continued to be weaponised in Pakistan as well, and to a lesser degree in Bangladesh.

Two recent examples of states imposing extremely restrictive provisions upon the media—and dissenting voices in general—were observed in Indian-administered Kashmir and in Sri Lanka. A prolonged, blanket communications blockade—the longest ever observed in any democratic set-up—was imposed in Kashmir after the revocation of autonomy in August 2019. Later, a highly restrictive Media Policy was announced for the region, allowing authorities to control what content could be published and who could be empanelled as a journalist. And in Sri Lanka, the promulgation of Emergency Regulations after the Easter Sunday bombings of 2019 resulted in the imposition of several provisions restricting the freedom of expression, including on the possession and publication of material deemed detrimental to national security.

Some other recent examples of the enforcement of restrictive provisions related to free expression included Bangladesh’s Digital Security Act of 2018, under which anyone can be penalised for propagating online content deemed to be false, provocative or sensitive, and Nepal’s updated Criminal Code of 2018, which stipulates that journalists could be fined or imprisoned for publishing ‘confidential information’. In Bhutan, the Media Council established in 2018 has begun monitoring ‘offensive’ and ‘harmful’ content.

India and Pakistan both witnessed recent instances of prominent television channels critical of powerful establishment interests being temporarily being taken off the air. Given that government advertisements account for a substantial chunk of media houses’ revenues throughout South Asia, the press across the region is highly susceptible to governments exercising implicit control over content published or broadcast. Instances of surveillance of journalists were also reported from across South Asia. Self-

editorial is, therefore, the norm in many countries. Social media and other online spaces, though more open than other public avenues, have also come increasingly under state scrutiny in each country. Internet shutdowns have also become common, most notably in India, which has emerged as the world leader in cutting off access to internet services in order to quell free expression and as a tool to silence dissent. Academic freedom has also come under attack, with recent instances of liberal and progressive academic figures in India and Pakistan facing intimidation, incarceration and violent attacks at the hands of both state and non-state actors.

Recent Trends Concerning Freedom of Peaceful Assembly

The right to peaceful assembly continues to be violated across South Asia, with security forces in several countries resorting to the deliberate use of violent means to target protesters, leading to deaths in many cases. There have also been other legislative and executive efforts in many countries to enforce further restrictions on peaceful gatherings, even before the lockdowns put in place across the region due to the Covid-19 pandemic.

Some of the most recent examples of peaceful protesters being met with excessive force were in India, where protesters against the recent changes to its citizenship law were killed in police action in the states of Assam and Uttar Pradesh in 2019, and protesters seeking self-determination were killed in Kashmir. The right to peaceful assembly in Kashmir has become virtually non-existent, where authorities continue to impose regular curfews and lockdowns. ‘Pellet firing shotguns’ and other ‘less lethal’ and ‘lethal’ weapons continue to be used with impunity against civilians in Kashmir. Pakistan and Afghanistan, too, have in recent years witnessed instances of security forces opening fire at peaceful protesters. Protesters in many countries have also come under attack by non-state actors, mainly by religious extremists.

In Sri Lanka, the Emergency Regulations empowered the President to prohibit public processions and meetings likely to disturb public order or promote disaffections. Similar provisions exist in India, Pakistan and Bangladesh—all arising from Section 144 of the same colonial-era Criminal Procedure Code—and continue

to be routinely abused, most recently and profusely across several locations in India, including Kashmir. In Afghanistan, a move is afoot to rehaul its Assembly Law, which could seriously restrict the right to organise and participate in gatherings, protests and demonstrations.

Recent Trends Concerning Freedom of Association

Across South Asia, the legal environment for the functioning of civil society has become increasingly hostile, despite the presence of constitutional guarantees of the right to association. Restricting access to foreign funds has continued to be a key tool to stifle civil society, and alleged proselytisation remains a particularly sensitive topic for governments across the region.

In almost every country, there have been moves in recent years that hamper the freedom of association. In 2017, Afghanistan sought to introduce restrictions that could require all NGOs to re-register themselves every three years. India, in 2020, enacted changes in its tax laws that will have similar effects on NGOs, albeit every five years. In Bhutan, the fear of revocation of registration certificates—which have to be renewed annually, according to the CSO Act of 2007—has resulted in CSOs opting to completely refrain from advocacy on political issues. In Bangladesh, a government circular issued in 2019 threatened to cancel the registration certificates of NGOs that used the words ‘adivasi’ or ‘indigenous’ in their name. In other countries too, CSOs continued to be subject to extensive and often arbitrary regulations, with complex procedures for registration, security clearance, and gaining approvals for funding.

Foreign funding of civil society actors seems to be a particularly sore point. Recent examples of governments moving to choke the access of NGOs to foreign funds included Bangladesh’s Foreign Donation (Voluntary Activities) Regulation in 2016, and India’s Foreign Contribution (Regulation) Act (FCRA) in 2010. Restrictive clauses to FCRA introduced by the previous Congress-led government in 2010 have since been further tightened and weaponised by the BJP-led government, resulting in a situation where access to foreign funds is subject to periodic license renewals, caps on how the funds can be used, and, among other

things, an undertaking not to engage in religious conversions. A further amendment earlier in September 2020 has made it even more difficult for groups to pursue human and minority rights work. Despite freedom of conscience and faith guaranteed in most South Asian constitutions, religious conversion remained a touchy subject in other countries as well, including Nepal and Bhutan, where proselytisation is banned and NGOs receiving foreign funds are not allowed to engage in religious activities. In an alarming move, in 2019, Nepal's International Development Cooperation Policy directed foreign NGOs to fund development work instead of religious and political institutions.

Minority and Human Rights Defenders

Across South Asia, the recent resurgence of majoritarianism—in different forms and degrees in different countries—has been a central reason behind the rapid shrinking of civic space. Accordingly, the ramifications have been direst for the region's religious, ethnic, caste, gender and sexual minorities, who have all historically faced various kinds of subjugation and discrimination, and also for those who have advocated for their rights.

Christians have faced violent attacks in all South Asian countries, with the most notable recent example being coordinated suicide bombings of churches in Sri Lanka in 2019. Elsewhere, sporadic instances of violence against Christians continue to be reported, often under the cover of legislation in place in many countries that restrict proselytisation. **Hindus** have faced discrimination and violent attacks in Afghanistan, Bangladesh and Pakistan, all of which constitutionally privilege Islam as the state religion. **Dalits**, too, have faced caste discrimination wherever they are present, including and particularly in the Hindu-majority nations of India and Nepal. **Muslims** have increasingly come under attack in India, in the form of both hate crimes and state-led discriminatory measures, including legislations and policies. Muslims in Indian-administered Kashmir have also come under renewed, state-led attack and a complete erasure of civil and political rights. Muslims have suffered resurgent attacks and surveillance in Sri Lanka as well in recent years. In just the last two

years, both Sri Lanka and India witnessed major anti-Muslim riots in which state security forces were allegedly complicit, in May 2019 and February 2020 respectively. At the same time, Muslim micro-minorities such as **Shias** have faced frequent and severe attacks in Pakistan and Afghanistan, as have **Ahmadiyahs**, who are constitutionally discriminated against in Pakistan.

The space for minorities to advocate for their rights remained constricted across much of South Asia due to the constant fear of violence and other forms of targeting by state and non-state actors. Across the region, there have been innumerable instances of attacks, harassment, prosecution, abductions, and murder of minority and human rights defenders. The targeting of rights defenders has also taken the form of the malicious invocation of stringent national security laws that are in place in every country. Defamation, sedition, anti-terror and blasphemy laws have been frequently misused to target rights defenders. Several countries have also recently observed increased and sustained militarisation, with military and intelligence forces keeping particularly close tabs on human rights activism. It is common for intelligence agencies to use intimidatory techniques against human rights defenders, particularly in Indian-administered Kashmir, Pakistan and Sri Lanka.

Further Shrinking of Civic Space during the Covid-19 Pandemic

Civic space in South Asia has come under renewed stress during the Covid-19 pandemic, with all countries in the region imposing measures that have resulted in the further erosion of basic freedoms, raising fears that shrinking civic space may end up being further entrenched in the region. Restrictions on movement and assembly were put in place in each country in the form of lockdowns. The lockdowns varied in geographical spread, severity and duration across the region, with India's 68-day nationwide lockdown being described as among the world's most stringent. India saw several instances of lockdown violators being assaulted by security forces.

While no country in South Asia declared a formal state of emergency, the cover of the pandemic was used by multiple governments to impose fresh restrictions on expression, association and assembly. India was the most systematic suppresser of free

expression, with dozens of reports from across the country of journalists being harassed, threatened, assaulted, arrested and prosecuted for their coverage of the government's handling of the pandemic. Arrests for allegedly publishing false information about Covid-19 were also reported from Sri Lanka.

The Indian government also used the Covid-19 lockdown to dismantle protest sites that had come up in opposition to the Citizenship (Amendment) Act (CAA) of 2019, and later began a campaign of arresting and criminalising prominent anti-CAA protesters and activists, mostly Muslims, accusing them of instigating the February 2020 riots in Delhi.

Summary of Country Chapters

Afghanistan

Civil society emerged after the collapse of the Taliban regime, and was able to function under the Constitution of 2004. Along with a commitment to form civil society void of oppression, the constitution of Afghanistan has forbidden 'any kind of discrimination and distinction between citizens of Afghanistan'. In practice, however, the civic environment remains highly precarious for human rights defenders (HRDs) in the country. The civic spaces in Afghanistan have been gradually repressed since 2014. The HRDs, civil society activists, and journalists are constantly exposed to growing threats, harassment, intimidation, detention, and killings by both state and non-state actors.

Constitutional Context

Afghanistan's 2004 Constitution provides citizens the right to form associations and freely express their thoughts and opinions through different means of publication. In practice though the situation is different for while the constitution requires the government to observe all the international treaties and charters to which Afghanistan is a state party, on the other hand, it resists any law that 'contravenes the tenets and provisions of the holy religion of Islam', a general and ambiguous legal phrase, creating leeway for exploitative interpretation.

Mass Media Law

From limited or no media outlets prior to 2001, the country now has hundreds of private radio and television stations and a panoply of magazines and newspapers circulating on a regular basis. The new media outlets play an increasingly critical role in Afghanistan, including facilitating public debate and shaping public opinion on the country's different aspects of life.

In 2009, the Afghan parliament approved the Mass Media Law, which while a promising step toward consolidating freedom of expression, still contains clauses that require the upholding of Islam. And with an increasing deterioration in the security situation over the last decade, Afghanistan has become a very dangerous country for journalists, leading to self-censorship in the media.

In 2017, the Afghan government attempted to add some restrictive provisions towards NGOs, which had it been passed by the parliament would have required all NGOs to re-register every three years. The government could refuse to register an organisation for 'technical reasons', and, when holding their annual General Assembly, CSOs would have been required to invite a government representative as well.

Access to Information Law

The enactment of the Access to Information Law (AIL) in 2018 is a promising step forward, but implementation is lacking. The AIL, however, is the first legislative move of its kind in the country. Pursuant to this law, state institutions are required to make information available to the applicants and the general public. Yet, the government's 'severe' restriction on state-owned information has and continues to be a problem.

Placing restrictions on social media such as Telegram and WhatsApp messaging services and re-drafting the Assembly Law and NGOs law are all deliberate attempts made by the government to close civic spaces for CSOs.

The Law on Gatherings, Strikes, and Demonstrations

Afghanistan's Constitution protects the right of citizens to freedom of assembly and association to peacefully express their demands

and concerns, but in practice security forces have deliberately targeted protesters, including wounding and killing many. The Assembly Law also places significant restrictions on gatherings, protests, and demonstrations in Afghanistan, which is a serious concern for HRDs. Under the Afghan Police Law, when a suspect does not comply with police warnings, the police can resort to force by shooting at the suspect. A new draft of the Assembly Law, though not yet passed by the Afghan parliament, has many restrictive provisions, including the use of military equipment, gigantic containers for blocking the roads, to physical assault, arrests, and deliberate shootings of protesters.

Economic Environment for CSOs

Post-2014 reduction in foreign aid has severely impacted the sustainability of the majority of CSOs operating in the country. In addition, heavy taxation on the media has crippled a large number of TV stations, radio airwaves and print media, mostly based in the provinces of Afghanistan.

While CSOs play a crucial watchdog role in informing citizens about their rights and entitlement and improving service delivery and development projects, the financial crisis facing CSOs was exacerbated by the Covid-19 pandemic. As a result, low-income CSOs with little support from the government and international community are now at the brink of collapse.

Political Environment for CSOs

According to several human rights reports, the political environment for civil and human rights activists has been unfavourable for the last two decades. According to Afghan journalists, freedom of the press and expression are on a ‘downward spiral’, with increasing intimidation and violence from both state and non-state actors, lack of support from the Afghan government, and waning international assistance.

Security Environment for CSOs

Overall, lack of security as constant threats, intimidation, harassment, killing, kidnapping, and other forms of violence are

the most common trends that HRDs, especially women human rights activists, have been facing in Afghanistan. Death threats are commonplace as well.

In 2016, President Ashraf Ghani promised to protect HRDs and civil society activists by putting this as the ‘sole responsibility’ of his government. However, the government itself has been responsible for threats, intimidation, and harassment of human rights activists.

The U.S.-Taliban agreement in Qatar in early 2020 set the terms for the US military’s withdrawal from Afghanistan and for negotiations between the Taliban and the Kabul government towards a political settlement. Nevertheless, CSOs, HRDs and Afghan minority groups are concerned about the decline in civic space and the loss of gains made over the past two decades as a result of the peace process and the arrival of the Taliban.

Bangladesh

Apart from the allegations of extrajudicial killings, arbitrary arrests and enforced disappearances, the government has over the last two decades introduced controversial legal measures, many provisions of which limit civic space, such as the Information and Communication Technology Act 2006, the Digital Security Act 2018, and the Foreign Donation Regulation Act 2016. There are examples in the recent past where the law has been applied from a political outlook - with oppositional political views, journalistic reports critical of the government, or rights activism targeted. Because of the appointment procedure, judicial independence, too, appears undercut by the executive organ of the state.

The environment is adverse for CSOs and HRDs. Civil and political rights in Bangladesh are deteriorating due to the absence of strong opposition political parties and absolute power being wielded by the present ruling party. In fact, the shrinking of civic space can be traced to the national election of 2014 that brought the party to power.

Religious Minorities

Bangladesh experienced regimes led by non-elected military government for years and the military junta often use religion to

stay in power. While secularism was erased from the constitution in 1977 by the military government, Islam was declared as the state religion in the constitution in 1988 by another military ruler. In 2015, the Bangladeshi Supreme Court rejected a petition challenging Islam's status as the state religion.

Political parties use religiously divisive language and, on occasion, act in ways that exacerbate rather than diminish religious and communal tensions. Violent assaults on religious minority communities are often not investigated or prosecuted.

Heiner Bielefeldt, Special Rapporteur on freedom of religion or belief, mentioned in his preliminary findings that disputed property is one of the issues of violence against religious minorities. The Vested Property Act, 1972 was turned to Vested Property (Return) Act in 2001 and then Vested Property Return (Amendment) Act in 2011. The Act has the provision to file claims by affected individuals to reclaim their confiscated property. But the trial process was so slow that, according to a government report, 88,882 cases were pending with the Vested Property Return Tribunal and the Appellate Tribunal regarding disputes over nearly 10 million acres (c. 4 million hectares) of land. Different sources report continuous grabbing of Adivasi and religious minorities' land, including houses and places of worship. Such incidents are often preceded by violence to evict the families from the land and properties.

Dalits and Excluded Groups

Though the reality of caste discrimination in Bangladesh is concealed by silence, even outright denial, the Dalit community experiences multiple forms of social, political and economic discrimination. Their predicament, enabled by the tacit acceptance of the government, is in violation of Bangladesh's fundamental human rights obligations. Though recognised as citizens of the country, Dalits' continued stigmatisation on account of their caste and professional identity can leave them in a situation of de facto statelessness.

In April 2018, the National Human Right Commission sent the draft of the Elimination of Discrimination Act, three years after the

Law Commission's recommendations. However, it has remained under review, causing frustration among the stakeholders.

Status of Indigenous People

The indigenous peoples (IPs) of Bangladesh are not constitutionally recognised. Through the 15th Amendment to the Constitution in 2011, the Government chose to term indigenous peoples as 'tribes, minor races, ethnic sects and communities'. About 54 IPs, speaking more than 35 languages live in Bangladesh, yet, Bangladesh abstained from voting for the UN Declaration on the Rights of Indigenous Peoples in 2007.

The IPs in the country engaged in defending civic rights and promoting democratic norms live in constant fear and insecurity. Incidents like enforced disappearance, unlawful killings, arbitrary arrest, harassment, and framing them in false and fabricated cases, restriction on freedom of speech and right to assembly take place on a regular basis.

In December 2019, the government's Bureau of NGO Affairs (under the office of Prime Minister) published a circular informing the NGOs with 'adivasi' or 'indigenous' in their official name to change it within a month. Failure to comply would lead to the revocation of their registration.

Sexual Minorities

Homosexuality in Bangladesh is prohibited. There are explicitly discriminatory laws—Section 377 of the Penal Code criminalises 'carnal intercourse against the order of nature'. The Government of Bangladesh opposed the idea of providing rights to gender diverse communities, stating that it is not a generally accepted norm of the country.

Rights of Urdu-speaking People

Following a High Court decision in 2008, Urdu-speaking people, or Biharis, have been recognised as citizens of Bangladesh and entitled to National Identity Cards and voting rights. They still faced discrimination in different aspects of life such as getting a passport, public service employment, and trade licences. Their

campes are always under threat of eviction. The Urdu-speaking community does not yet have state recognition as a linguistic minority of Bangladesh.

Digital Security Act

Freedom of speech and expression is being trampled upon in Bangladesh, particularly with the Digital Security Act 2018. Under this Act, intentionally posting false, provocative, indecent or sensitive information on websites or any electronic platforms that is defamatory, and is construed as disrupting the country's law and order situation, or harming religious sentiments, is a punishable offence. Since the Act allows a third party to file a case against any person, updating a status on social media, writing a blog, or running a news portal could be found to be in violation of the DSA. The Act has been routinely used to suppress freedom of speech and harass writers, activists, and journalists—often for their feedback on social media.

Bhutan

The Constitution of the Kingdom of Bhutan 2008 guarantees the rights of citizens to civil liberties. The Constitution allows freedom of expression, association and the right to follow one's religion. The media has developed sporadically after 2008 with several new newspapers and radio stations. Formal civil society has begun developing with the enactment of the Civil Society Organisations (CSO) Act in 2007.

There are currently 51 CSOs in Bhutan. However, there are no CSOs with the mandate to protect minority rights or even human rights. Organisations promoting the interests of certain religious groups are registered under the Religious Organisations Act. Hence, minority issues do not receive any attention and even when issues rise in the public domain, there are no civil society groups that can effectively take up and advocate on the issues.

Over the years, CSOs have faced several constraints due to legislation which deters CSOs from taking up certain activities. For example, the CSO Act is silent about the advocacy function and role of CSOs. Moreover, any advocacy taken up by CSOs may

be construed as a 'political' activity, which is not permitted. This lack of clarity has meant that CSOs are reluctant to engage in advocacy for fear of having their registration certificates revoked. Certificates are renewable each year after payment of a fee. In recent times, CSOs have engaged in advocacy of 'safe' issues such as against domestic violence, support for people living with HIV/AIDS, people dependent on drugs and alcohol, the environment, women's issues, LGBTIQ+, among others.

Although there are multiple media houses all are dependent on government for advertising revenue, resulting in a high degree of self-censorship in the media. Critics are also silenced by the powerful who invoke defamation laws. A Media Council too has been established, which among others, monitors offensive and harmful content. However, there are fears that the Council will erode freedom and induce greater self-censorship. Further, under the National Security Act, speech that creates or attempts to create 'hatred and disaffection among the people' or 'misunderstanding or hostility between the government and people', among other offences, can be punished with imprisonment.

As a fundamental right, the Constitution guarantees citizens the right to freedom of thought, conscience and religion and that no person shall be compelled to belong to another faith by means of coercion or inducement. The Religious Organisations Act of Bhutan 2007 reinforces this right, in effect banning proselytisation.

There have been reports of Christians being harassed and deprived of state benefits such as government-subsidised agricultural inputs, especially in rural areas. They have also not been allotted burial grounds. Christians have been denied registration as a religious organisation. Despite this, the response of Christians in asserting their rights as a movement has been largely absent. This is probably due to the small number of Christians in the country, and the fragmented nature of organisation among Christians of different denominations and prohibition of dissent.

India

The rights (i) to associate, (ii) assemble peacefully and (iii) freely express views and opinions are guaranteed by the Indian

Constitution, subject to ‘reasonable restrictions’. India’s civil society actors have, however, increasingly been under attack, particularly since the assumption of power by the Bharatiya Janata Party (BJP) in 2019. The situation escalated in 2019, when the BJP was re-elected despite its previous assaults on civil liberties and its heightened targeting of minorities.

Narrowing Civic Space in India

The regulatory regime for CSOs in India is disproportionate and discriminatory. Of particular concern to most CSOs, is the Foreign Contribution Registration Act (FCRA) which regulates the terms and conditions on which CSOs can receive foreign funding. The law, first introduced in 1979 and amended in 2010 by the previous Congress-led government, requires CSOs to seek renewal every five years of their licences to receive foreign funding. The law also places a cap—lowered significantly in September 2020—on the proportion of foreign funds that can be used for administrative expenses, essentially allowing the state to control how NGOs spend their money.

BJP rule has been characterised by the open targeting of several high-profile NGOs, with foreign funding freezes being the weapon of choice. In 2019, the BJP government further tightened the FCRA rules, requiring individual office bearers of NGOs to declare once every five years that they had not been prosecuted or convicted for promoting religious conversions, and that they were not likely to engage in ‘propagating sedition’.

A new tool for administrative harassment is the introduction in 2020 of new regulations making NGO registration under the Income Tax Act non-permanent—which means NGOs must seek registration every five years. The BJP government has also used India’s enforcement agencies including the Enforcement Directorate (ED)—which investigates financial crimes—and the Central Bureau of Investigation (CBI)—the country’s premier criminal investigative agency—to target especially high-profile NGOs. Along with attempts to prevent groups working on critical issues, human rights defenders have also reported being subject to threats and intimidation by state agencies and ideological groups aligned to them.

The space for free expression has also narrowed under BJP rule. A recent report revealed that just during the national Covid-19 lockdown between 25 March and 31 May 2020, at least 55 Indian journalists faced arrest, physical assaults, destruction of property, threats or registration of FIRs. On 13 May, the Editors Guild of India condemned a ‘growing pattern of misuse of criminal laws to intimidate journalists in different parts of the country’.

Access to information has also been affected, with the Delhi-based Software Freedom Law Centre reporting that India has seen a dramatic rise in yearly internet shutdowns, from six in 2014 to 106 in 2019. The Indian government has reportedly submitted the most number of content takedown requests to social media platforms, and at least 50 people—mostly Muslims—were arrested for social media posts in just 2017 and 2018 alone.

Instances of censorship of TV news channels have also come to light, with bans on channels that broadcast views critical of the government. There have not been any instances of similar actions being taken against pro-BJP channels that regularly broadcast hateful content.

Universities, especially those that have a reputation for fostering enquiry and independence, have also been targeted. This has coincided with the continuing rise of the RSS’ student wing, the Akhil Bharatiya Vidyarthi Parishad (ABVP), which has often unleashed violence in university campuses. Beyond such overt targeting, there has also been a concerted effort to starve India’s traditionally left-leaning public universities of funds.

India has several ordinary laws and provisions that have historically allowed governments in power to crack down on dissent. They sit along with constitutional rights of free expression, association and peaceful assembly, which courts have interpreted as all being subject to ‘reasonable restrictions’. Observers say that, although no new laws have been enacted, there is now a greater inclination towards the abuse of existing ones. Since 2014, India has seen several examples of the state—particularly in provinces where the BJP is in power, or where the BJP has control over police forces—cracking down on peaceful protests, including protests by Dalits over lynching.

Draconian laws have often been deployed by authorities against dissidents and human rights workers, most notably the Unlawful Activities Prevention Act (UAPA) and the National Security Act (NSA). UAPA—India’s principal anti-terror law—is seen as government’s go-to tool in its quest to ‘exterminate both dissent and dissenters’. An amendment to the law in 2019 gives the state the authority to declare individuals as terrorists and seize their properties even before their guilt had been established by a court of law. UAPA provisions have been invoked to detain dissenters protesting against anti-Dalit and Adivasi atrocities, as well as the CAA, among others, often just for making peaceful speeches.

The Closing of Civic Space for Minorities

If civic space has been narrowing for the country as a whole, for religious minorities—especially for India’s Muslims and those working with them—it is effectively closed. Part of the problem historically has been the poor policy focus for ‘Muslim’ outcomes, even though there is enough evidence to show poor performance on all counts of development. Muslim representation has always been poor—from the Parliament, the bureaucracy, and Supreme Court to the boards of top corporations, banks, public sector enterprises, as well as media houses.

Hate crimes against minorities have seen a spike—taking the form of mob lynching and vigilante violence against Muslims, Christians and Dalits. The BJP also strengthened and expanded a series of discriminatory laws and measures that target religious minorities. These include anti-conversion laws blamed for empowering Hindutva groups to ‘conduct campaigns of harassment, social exclusion and violence against Christians, Muslims, and other religious minorities across the country’. Laws ostensibly meant for the protection of cows continue to provide institutional backing for similar campaigns against Muslims and Dalits. In Assam, the publication of the draft National Register of Citizens in July 2018—through an administrative process rife with discriminatory procedures and practices, aimed at weeding out ‘foreigners’—left over 4 million persons facing

the possibility of mass disenfranchisement. Muslims were feared to be the principal victims. The situation has exacerbated significantly since BJP returned to power with a 'brute majority' in May 2019.

In December 2019, an amendment in the Citizenship Act was passed which opened the pathway for a category of illegal immigrants, leaving out Muslims specifically. In the run-up to the legislation, the government also declared its intentions to create a National Register of Indian Citizens (NRIC), with senior functionaries and party leaders making much of their assurance to those who would be excluded from NRIC to make use of the CAA to reclaim Indian citizenship, while 'Muslim infiltrators' would be detained and deported. The potential danger of the CAA-NRIC combination galvanised India's Muslims and led to widespread protests against these measures across the country. Demonstrating the traditional hostility against Muslim assertion, the State hit back against dissent with an iron fist. In Assam, the first state to witness anti-CAA protests, at least five persons were killed in police firings. In Uttar Pradesh, 22 people were shot dead on a single day. Such trends continued throughout the nation.

Legislative assembly elections in Delhi in February 2020 provided the BJP with an opportunity to delegitimise the anti-CAA protests through communal polarisation. Throughout the campaign period, BJP leaders, including senior ministers and MPs, resorted to crude dog whistling, seeking votes for the party by reviling Muslims and referring to anti-CAA protestors as 'anti-nationals', 'traitors' and 'terrorists'. Though the party lost the elections badly, the Islamophobic tenor of the campaign created a fertile ground for the further targeting of Muslims.

Under the cover of the Covid-19 pandemic, the Indian government has begun systematically targeting Muslim youth and other prominent activists using draconian security laws and preventive detention measures. The attempt has been to silence the democratic voices that had so remarkably emerged among Muslims and civil society in India to challenge the democratic backsliding that CAA 2019 represented.

Erased Civic Space in Kashmir

Civic space in Kashmir has historically been restricted. Authorities have relied on extraordinary laws (including the Public Safety Act—PSA and the UAPA) to detain activists and protesters, imposed section 144 of Code of Criminal Procedure (CrPC) indiscriminately, and frequently resorted to Internet shutdowns—recording at least 180 instances of internet blockades since 2012. They have also used ‘less-lethal’ as well as ‘lethal’ weapons against protesters, including against children. Extrajudicial executions and enforced disappearances of civilians have been common. All these measures have been aimed at crushing dissent.

On 5 August 2019, Indian government abruptly and unilaterally revoked Article 370, stripping Jammu and Kashmir of its nominal autonomy and removed Article 35A, taking away guarantees for the state’s indigenous population. This has been a long-standing BJP agenda—for forcible integration of the restive province, over which India has fought several wars.

Abrogation of Article 370 was followed by ‘preventive’ detention of thousands of persons, particularly politicians, community leaders, business associations, civil society members and the youth. The idea behind this seems to be to remove, at one go, the entire civic leadership of the state, and anyone able to influence public opinion, organise populations and raise voice.

Freedom of press has come under serious threat, with the government issuing a media policy in June 2020, that seeks to regulate media reporting, empowering authorities to decide what is ‘anti-social’ and ‘anti-national’ news, and prescribing actions against outlets deemed to be publishing ‘objectionable’ news. Once blacklisted, outlets face a ban on receiving government advertisement as well as potential criminal proceedings.

Despite attempts to prevent dissent, protests have successfully been conducted to which authorities have responded by tear gassing, pepper spraying, beating, and chasing away protesters. There is also an absence of judicial relief, as despite mass arbitrary detentions, both the High Court and Supreme Court (SC) have been unenthusiastic about taking up habeas corpus applications filed by those seeking freedoms. Similarly, the SC hearing a Public Interest Litigation

seeking inquiry into the illegal incarceration of children by security forces since August 2019 dismissed the petition in December 2019, concluding that there had been no illegal detention at all. This was in the face of a sea of evidence to the contrary, including a report filed by the police that itself reported minors in detention.

Nepal

Civic space in Nepal has played a critical role in movements and opposition to the government in various points in its history. While the civic space contributed to the overthrow of the monarchy in 2006, civil society soon lost its influence, and instead experienced fragmentation and party politicisation. Since then a number of attempts have been made by the government to curtail civic activism although without success so far. The Social Welfare and Development Act drafted in 2014 was not passed, but had it, it would have had a number of provisions that could have constituted violations of freedom of association. A new law, the proposed Act Related to Social Associations and Organisations 2019 is also repressive since, apart from other restrictions and bureaucratic hurdles, it severely curtails the spontaneous emergence of actors to protest against or mobilise for a cause. The National Integrity Policy proposed in 2018 also stressed strong vigilance over non-government and private sectors, along with burdensome reporting and procedural requirements, increased restrictions on the scope of activities as well as access to funding.

Similar attempts at controlling the media have also been attempted such as the amendment to the Media Council Bill, filed in September 2019, with a proposal to include ‘journalists’ licence’, which would require all journalists to pass an exam, widely interpreted as another obstacle to the functioning of free press in the country. The Criminal Code of 2018 also threatens journalistic practices as journalists could face up to three years in prison and monetary fines if they publish information deemed ‘confidential’.

Impediments to Civic Space for Religious Minorities

There are policies that impede the functioning of organisations based on the assumption of their ‘religious interests’. The Inter-

national Development Cooperation Policy 2019 directs foreign NGOs to fund development work in a clear attempt to keep foreign funding away from proselytisation efforts. The policy is still more jarring when taking into consideration that apart from Buddhist monasteries, all other religious groups have to register as NGOs or non-profit entities to operate legally. This creates an inherent problem as religious groups must function as an NGO, yet NGOs that receive foreign funding cannot undertake religious activities.

Christian faith-based NGOs also report facing increased scrutiny in their hiring practices, especially when they seek to hire members of the Christian faith for tasks that require knowledge of the religion and its practice. Contradictory laws that disadvantage certain communities over others also still exist in Nepal such as the criminalisation of slaughtering of cows, animals that are sacred only in Hinduism.

Response to Attempts to Curtail Civic Space

There has been widespread opposition to the attempt to pass laws that could systematically ramp up curtailment on civil liberties in the country. The NGO Federation, in particular, has taken up the mantle to bring the government's attention to the overly restrictive provisions of the draft National Integrity Policy such as the requirement that INGOs get approval for their annual programmes and budget from the Finance Ministry, and that they should not send their reports to the country they are headquartered in without permission from the Nepal government. In 2018, four UN Special Rapporteurs expressed their reservations on the proposed National Integrity Policy, arguing that 'some of the provisions of the Integrity Policy would have a serious negative effect on the activities of civil society and restrict the freedom of expression and freedom of association'.

Civic Space during Covid-19

The Government of Nepal has displayed control over civic space during the pandemic, from inconsistency in their approach toward CSOs, and suppressing peaceful protestors in the time period of a couple of months to attempting to silence all forms of criticism.

The government also chose to use force to repress peaceful protests by the masses against the government's passive handling of the coronavirus pandemic, including over corruption in purchase of medical supplies, perceived nonchalance to the plight of migrant workers abroad and low-income households in the country, attempts by the government to pass repressive measures of surveillance amidst the pandemic, and mismanagement of quarantine facilities.

Meanwhile, the Women and Social Committee of the House of Representatives stated that the mobilisation of NGOs in combating the pandemic has been less than expected and directed the government to enable proper utilisation of the resources and tools that are available to these organisations. Parliamentarians stated that NGOs must be of use to the general population during such disasters.

Pakistan

Pakistan's transition towards electoral democracy in 2008 was a landmark event in the country's political history. Since then, Pakistan has experienced three elections—2008, 2013 and 2018—and seen two stable transfers of power from one political party to another. However, the quality of Pakistani democracy has deteriorated over the past few years. In particular, liberal democracy has failed to take root in Pakistan.

Centralisation of power—with its extensive internal and external security challenges—compelled the political leadership to assert control over the country and steer policy. The threat of India as well as colonial heritage played a significant role in facilitating centralisation of power. Civilian governments in Pakistan also failed to institutionalise democratic principles and uphold civil liberties and the rule of law. The political system in Pakistan 'keeps oscillating between the suppression and (re)conquest of public liberties'. Even till this day, Pakistan's incessant security fears, whether real or imagined, run counter to the wider project of encouraging the growth and maturation of liberal democracy. Moreover, cycles of military and civilian rule generated political instability that was inimical to effective functioning of political processes.

Politics of Religion

The 1973 constitution retained Islamic provisions that undermined certain progressive clauses included in the constitution for the protection of religious minorities. It made Islam the official religion, restricted the office of President and Prime Minister to Muslims, and contained clauses that called for bringing all laws into conformity with Islam. Other laws later introduced further violated the fundamental rights of religious minorities—such as the passage of the Second Amendment declaring members of the Ahmadiya sect as non-Muslims in response to the pressure exerted by religious parties. Another piece of legislation with dire implications for minority rights was the constitutional amendment known as the Blasphemy Laws. These are a set of clauses, contained in the Pakistan Penal Code (1860) and ostensibly designed to promote the protection of all religions in Pakistan. In reality, the law explicitly discriminates against Ahmadiyas since parts of it criminalise public expression of Ahmadiya beliefs and prohibit Ahmadiyas from calling themselves Muslims, praying in Muslim sites of worship and propagating their faith. The blasphemy laws are used for persecuting religious minorities over trivial issues and false claims.

The electoral law forces Ahmadiyas to choose between their faith and their right to vote: to be eligible to practise their democratic right in choosing electoral representatives, they have to publicly declare themselves to be non-Muslims. On May 5 2020, Pakistan's cabinet established the National Commission for Minorities (NCM) and announced that Ahmadiya representatives would not be included, arguing that they did not 'fall in the definition of minorities'. Although factually inaccurate, this decision was not opposed by any cabinet member. Human Rights Watch noted that '[t]he Ahmadis are among the most persecuted communities in Pakistan and to exclude them from a minority rights commission is absurd'.

Public protest is not an outlet available to religious minorities, as most fear violence and retaliation by extremists. The right to associate, assemble, and express is also hindered through the communal clamping down of churches. Christians cannot

effectively gather and pray because of the increasing opposition to the existence of churches in non-metropolitan areas.

After Ahmadiyas, the minority sect of Shia Muslims has also become a target of religious extremism. International human rights observers have noted that the Shia Hazara community of Pakistan has faced severe violence at the hands of militants, and a 2018 report by the National Commission for Human Rights Pakistan noted that more than 2000 Hazaras have been killed in the previous 14 years in Pakistan.

Violence is also perpetuated against vulnerable members of the Hindu community. Hindu girls in Sindh, often underage, are abducted by Muslim men, coerced to convert to Islam and marry their abductors. In the process, they face both physical and psychological violence and are forced to cut ties with their families. There have also been cases of Hindu temples being converted to schools and science laboratories with the local Hindus too afraid to report cases even anonymously. A considerable section of the Hindu community inside Sindh are Scheduled Caste Hindus, who make up a significant portion of bonded labour in Sindh. Although bonded labour is prohibited through the Bonded Labour Abolition Act 1992, practices go unchecked in numerous areas of Sindh and authorities are hesitant to intervene fearful of retributive action by powerful ruling families.

Politics of Security

With the military overlooking governance, politics and policy, especially national security and foreign affairs, there is constant surveillance of civil society. Perceiving CSOs as threats to stability and security, the establishment obstructs their activities in the name of 'national interest'. NGOs and INGOs are subject to extensive regulation involving multiple, lengthy procedures of registration, security clearance, and approvals for funding.

The notorious sedition law—Section 124A of the Pakistan Penal Code—is frequently deployed to arrest and incarcerate those demanding social and political reforms. There have also been innumerable cases of enforced disappearances, rapes, and extrajudicial killings of activists.

Journalists, writers and human rights activists who advocate for the rights of minorities and for free speech, or offer liberal perspectives are being curbed increasingly in the country. Media outlets, small and large, as well as independent writers have experienced growing backlash, harassment, intimidation and criminalisation. A Pakistani Baloch journalist Sajid Hussain Baloch was found dead in Sweden in May after he had gone missing in March. Human rights activists and civil society workers are increasingly facing questioning at airports about their reasons for international travel and participation at international conferences.

Progressive and liberal university professors face intimidation from students as well as conservative administration and faculty members in the form of dismissals and even arrests. Lawyers defending human rights, including cases of minorities related to blasphemy, and Christian and other minority lawyers continue to face threats for the work they do.

Sri Lanka

In 2015, the Yahapalanaya government was elected on a platform of good governance, providing a political solution to the ethnic conflict, including constitutional reform, and dealing with the past. The promises were unfulfilled or were mired by scandals, bolstering the opposition's continuous campaign to portray the Yahapalanaya government as anti-Sinhalese and pro-minority, with the government doing little to counter these misrepresentations and fake news.

Under the Yahapalanaya government, civic rights were curtailed, including discriminatory application of laws curbing freedom of expression, which were not applied to those from the majority group propagating hate and inciting violence against minorities. The Easter Sunday terror attacks of April 2019 caused a considerable shift in the socio-political context, both in terms of civic space and the rights of minorities. The declaration of a state of emergency and the promulgation of Emergency Regulations under the Public Security Ordinance contributed to the shrinking of civic space and restrictions on freedom of expression, association and assembly. Emergency Regulation

13 empowered the President to prohibit public processions or meetings ‘likely to cause a disturbance of public order or promote disaffection’. Emergency Regulation 71 allowed a police officer or member of the security forces to require a person or persons to be removed from any public space but did not stipulate reasonable grounds upon which such an order may be issued. Regulations include restrictions of publications by the competent authority if it ‘might be prejudicial to the interests of national security or preservation of public order’; criminalisation of possession of a book, document or paper the contents of which are deemed ‘likely to be prejudicial’ to national security or preservation of public order, or ‘which is likely to arouse, encourage or promote feelings or hatred or contempt to the Government’.

A related factor that enabled the retention of the national security framework in which adequate and effective human rights protections were absent, and which has disproportionately affected Tamils and from April 2019, Muslims, is the failure to repeal the Prevention of Terrorism Act (PTA) and replace it with a human rights-based national security framework. The PTA has been flagged for decades as a law that violates crucial human rights, in particular due process rights, and denies the accused the right to a fair trial. A key example of the Yahapalanaya government ignoring calls for accountability for human rights violations is the appointment of Major General Shavendra Silva in August 2019 as Commander of the Army by the President despite serious allegations of violations of human rights and humanitarian law against him.

The period after the 2019 Easter attacks saw Muslims being subjected to discrimination, harassment, arbitrary arrest and detention, and even violence. After the Easter attacks, Muslims, particularly a large number of Muslim men, were arrested seemingly without reasonable cause. As mosques were seen as breeding grounds for terrorism and extremist ideologies, they, along with religious schools, came under severe scrutiny. State inaction in the face of anti-Muslim violence and the selective and arbitrary use of the law against Muslims has legitimised anti-Muslim rhetoric, propaganda and conspiracy theories that deepen the divides between ethnic groups.

The grievances of the Tamil community remained largely unaddressed by the Yahapalanaya government. The public rhetoric of key figures in government, such as President Sirisena, denied the need for accountability, and at times even showed a lack of respect for the victims and their demands for justice, truth and reparations—publicly claiming that war heroes would not be prosecuted, and callously stating that those who disappeared were probably dead.

There have also been several instances of violence against Christians as well as pastors—in many cases, even though complaints were filed, there has been complete police inaction and justice has not been served.

Post-2019 Presidential Elections

After the election of Gotabaya Rajapaksa as president, like Sirisena before him, he began to call out the armed forces to maintain law and order. Militarisation, which had been temporarily frozen during the Yahapalanaya regime, began accelerating in the Gotabaya regime with the military playing an increased role in civilian affairs as well as law enforcement. For instance, the police was brought within the purview of the Ministry of Defence. Rajapaksa also announced that Sri Lanka would withdraw from Human Rights Council Resolution 30/1 and 40/1, which it formally did in February 2020.

Impact of Covid-19

The arrest of thousands of persons and seizure of thousands of vehicles for violating a curfew that did not legally exist during the pandemic is illustrative of the state taking punitive action against citizens and depriving them of liberty even in instances when they are not legally empowered to do so. The implementation of the de facto curfew was undertaken in a selective and arbitrary manner. For instance, thousands of people who attended the funeral of former Minister of Community Empowerment and Estate Infrastructure Development, and the Leader of the Ceylon Workers Congress Arumugam Thondaman were not arrested. In contrast, former opposition member of parliament Ranjan

Ramanayake was arrested while distributing rations to persons who were adversely impacted by the Covid-19 lockdown.

The Covid-19 response has also been militarised with military personnel in positions in the various task forces for disaster management and the provision of relief. Measures were also taken by the government to curtail civil liberties under the guise of responding to the pandemic. An example of this is the notice issued that strict action is to be taken against those that ‘criticise’ state officials, point out ‘minor shortcomings/failures’ or ‘scold/chastise’ state officials performing their duties, which adversely impacts on the freedom of expression, in particular the expression of dissent.

Rights of Minorities

The stigmatisation and scapegoating of Muslims has taken many forms, including senior state officials blaming the community for the spread of Covid-19 and the community being denied the right to bury those who die of Covid-19. One of the means used to delegitimise complaints of discrimination or marginalisation is by portraying Muslims as seeking or enjoying exceptional privileges, despite which they continue to unfairly claim they are discriminated. The incitement of hatred and vitriol by media outlets continues unabated. For example, Muslim Covid-19 patients were identified by their faith, unlike other patients, and blamed by the media for spreading coronavirus.

There is higher level of scrutiny in the north of the country. In one instance, the police cited quarantine requirements and obtained a court order to prevent members of the Tamil National People’s Front (TNPf) from holding a commemoration event in Jaffna. On the same day though, the government held an event with the participation of certain members of the government, the armed forces, and some families of soldiers to commemorate War Heroes Day in Colombo. The Rajapaksa government decreed that the national anthem would not be sung in the Tamil language on Independence Day 2020, despite Tamil being an official language. It should be noted that the denial of the right to use the Tamil language was one of the root causes of the ethnic conflict in Sri Lanka.

Key Recommendations

For national governments

- i. Abide by international commitments agreed upon by the country.
- ii. Remove all legal contradictions existing in various laws of the country and adjust them to international treaties to which it is a signatory.
- iii. Specifically, remove provisions from existing laws that make it difficult for civil society organisations to register, re-register or function in the country.
- iv. Recognise minorities in the constitution, if not done so already, and ensure constitutional provisions to criminalise discrimination of all forms against minorities.
- v. Improve the enabling environment and develop an effective protection mechanism for HRDs and civil society actors in close consultations with all stakeholders, including CSOs and human rights organisations.
- vi. Implement effective and holistic action to eliminate the underlying motives for threats to religious minorities and civic space for minorities, and to combat growing fundamentalist voices threatening a free and democratic society.
- vii. Take swift action to tackle rising terrorism and violence, ensuring impartial investigations and the prosecution of those responsible for attacks against religious minorities, in order to end the culture of impunity around these crimes.
- viii. Implement all the recommendations the countries receive on the circumstances of HRDs provided by the UN Special Rapporteur and other relevant reports.
- ix. Ensure that the Covid-19 pandemic does not result in long-term curtailment of civic space in any way.

For the international community

- i. Ensure greater attention by UN and other international entities on civil and political rights violations in South Asia.
- ii. Facilitate the development of South Asian regional

initiatives and mechanisms to address various forms of restrictions of civic space in the region.

For civil society/minority groups

- i. Foster greater regional civil society initiatives to push back against restrictions by national entities.
- ii. Enable channels for greater solidarity across borders, and expressions of support for victims of targeting in individual countries.
- iii. Facilitate and participate in greater sharing and learning between various groups across borders.

Sri Lanka: Minority Rights within Shrinking Civic Space

Ambika Satkunanathan

Introduction

This report will discuss the state of the rights of ethno-religious minorities in Sri Lanka in the context of the erosion of civic space.¹

Historically, minorities in Sri Lanka have faced discrimination, marginalisation, and violence, which worsened during periods when the space for dissent and civil society activism was also under attack by the government of the day. During President Mahinda Rajapaksa's regime from 2004 to 2015, in the midst of shrinking of civic space and crackdown on dissent, ethno-religious minorities faced numerous threats and obstacles to exercising their rights. Although this changed in January 2015 when the Yahapalanaya² regime, led by President Maithripala Sirisena, was elected, civic space began shrinking again during the latter stages of the of the Yahapalanaya regime. Concerns about potential further restrictions on civic space increased when the Rajapaksa family returned to power in November 2019 with the election of Gotabaya Rajapaksa, the brother of former President Mahinda Rajapaksa, as the president.

To contextualise the state of minority rights and illustrate the

¹ 'Civic space is the environment that enables civil society to play a role in the political, economic and social life of our societies. In particular, civic space allows individuals and groups to contribute to policy-making that affects their lives, including by: accessing information, engaging in dialogue, expressing dissent or disagreement, and joining together to express their views.'—'Protecting and Expanding Civic Space', *United Nations Office of the High Commissioner for Human Rights*, August 30, 2020, <https://www.ohchr.org/EN/Issues/CivicSpace/Pages/ProtectingCivicSpace.aspx>.

² Good governance regime.

continuity of violations across regimes, this report will first set out the state of minority rights during the Yahapalanaya regime and, thereafter, focus on the situation post-presidential election of November 2019.

This report was written in the midst of the Covid-19 pandemic, which exposed systemic and structural weaknesses of the pre-Covid-19 world in Sri Lanka. During the pandemic, it became evident that rising inequalities that remained unaddressed increased the vulnerability of certain social groups, which due to elements such as race, ethnicity, gender, religion, or sexual orientation became more vulnerable to discrimination, marginalisation, and even violence. The aforementioned groups have also been affected by the resurgence of ethno-nationalism and identity politics, and increasing public support amongst the majority community for a populist and authoritarian government. In this context, the government has used the pandemic as a cover to restrict civic space as well as erode minority rights. Hence, the final section of the report will focus on the impact of the pandemic on civic space and the protection of the rights of minorities in Sri Lanka.

In each of the aforementioned three sections of the report, the political context and the state of civic space will be set out first, and, thereafter, the state of various ethno-religious minorities within that context will be analysed.

Methodology

Due to the pandemic, the report is based on a desk review of resources in the public domain and the author's notes of field visits undertaken during the period under review.

The Yahapalanaya Government 2015-2019

Political Context

The Yahapalanaya government won the presidential and parliamentary elections in 2015 on promises of good governance and anti-corruption after ten years of the Rajapaksa regime which stood accused of violations of humanitarian and human rights law, corruption and executive overreach. To the Tamils, it promised a

political solution to the thirty-year-old ethnic conflict which the Rajapaksa government had ended militarily, and solutions to deal with the violations of the past, for which it received their vote. However, by the end of its tenure, most of those promises had not been fulfilled and the government was dogged by scandals such as the Central Bank bond corruption allegations. In the Southern Sinhala-majority part of the country, this created an atmosphere in which public discontent was effectively used by the Sri Lanka Podujana Peramuna (SLPP), a new opposition party founded by the Rajapaksas, to create public clamour for a nationalist and populist government. Coupled with the SLPP's relentless campaign to portray the Yahapalanaya government as anti-Sinhalese and pro-minority, and the government's failure to counter these misrepresentations, it led to the electoral loss of the Yahapalanaya government in November 2019. At the same time, the lack of decisive action in fulfilling promises made to the Tamils resulted in the Tamil community becoming disillusioned with the Yahapalanaya government's ability to address their needs and concerns.³ This, in turn, provided space for more nationalist parties to increase their popularity within the Tamil community as well.

The terror attacks on Easter Sunday that took place in six places around the country on 21 April 2019 caused a considerable shift in the socio-political context, both in terms of civic space and the rights of minorities. The attacks created an atmosphere for the state to take action that restricted civic space, such as declaring a state of emergency, and also for the state and society to engage in and justify anti-Muslim acts. The Yahapalanaya government not only failed to be proactive in identifying and addressing the root causes of anti-minority rhetoric but also through its action, such as the Niqab ban, as well as inaction in countering anti-minority sentiment and action, made discrimination against Muslims to be perceived as publicly acceptable. This consequently created a sense of impunity and emboldened section of the public to openly engage in bigoted behaviour. The outcome was the undermining of the

³ 'Sampanthan Says Tamil People Losing Patience with Yahapalanaya.' *Colombo Telegraph*, February 24, 2017, <https://www.colombotelegraph.com/index.php/sampanthan-says-tamil-people-losing-patience-with-yahapalanaya/>.

rights of the minorities and increased and virulent anti-minority action by both state and non-state actors.

Civic Space

Civic space opened up following the end of the Rajapaksa regime and the Yahapalanaya regime assuming power in January 2015. However, towards the last years of the Yahapalanaya regime, the resumption of the curtailment of civic space was seen in the use of the law to curb freedom of expression, while failing to use the same law against those who engage in propagating hate and inciting violence against ethno-religious groups. For instance, writer Shakthika Sathkumara was arrested on 1 April 2019 and remanded in fiscal custody for violating the International Covenant on Civil and Political Rights (ICCPR) Act (2007)⁴ by publishing a short story in which he alluded to sexual abuse in Buddhist temples, which was deemed to be inciting religious hatred.⁵ Hence, the ICCPR Act was used by the state as a tool to curb freedom of expression and silence critics but not arrest persons inciting ethnic/religious tensions. In response to the misuse of ICCPR Act, the Human Rights Commission of Sri Lanka issued a statement on the correct interpretation of Section 3 of the Act which sets out the offence of advocating for national, religious, or racial hatred that constitutes incitement to discrimination, hostility, or violence. Despite this, the selective use of the ICCPR Act, which has undermined its purpose, has continued.⁶

The declaration of a state of emergency by President Sirisena on 22 April 2019⁷ after the Easter attacks and the promulgation

4 Socialist Republic of Sri Lanka, International Covenant on Civil and Political Rights 2007, Section 3, 'No person shall propagate war or advocate national, racial or religious hatred that constitutes incitement to discrimination, hostility or violence.'

5 'Opinion No. 8/2020 Concerning Delankage Sameera Shakthika Sathkumara (Sri Lanka)', Ohchr.org, 2020, https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Detention/Opinions/Session87/A_HRC_WGAD_2020_8_Advance_Edited_Version.pdf.

6 'HRCSL Issues Guidelines On Application of Hate Speech Law (S.3 Of ICCPR Act)', Human Rights Commission of Sri Lanka, 2019, <http://www.hrcsl.lk/hrcsl-issues-guidelines-on-application-of-hate-speech-law-s-3-of-iccpr-act/>.

7 Presidential Secretariat, *Extraordinary Gazette No. 2120/3—2019*, 2019, Colombo, <https://www.gazette.lk/2019/04/the-gazette-declaring-state-of->

of emergency regulations under the Public Security Ordinance contributed to the shrinking of civic space. Since Sri Lanka has been under a state of emergency for most of its post-independence life, there is public acceptance of militarisation of policing and law enforcement, and of the military exercising powers that are not subject to judicial review. While it could be argued that the declaration of a state of emergency for a short period due to the Easter attacks can be justified, the promulgation of emergency regulations that clearly and disproportionately impinged on civic rights signalled a reversion to creating a climate in which the executive overreaches and curbs on civic rights are normalised.

After the state of emergency was allowed to lapse on 23 August 2019, the President used Section 12 of the Public Security Ordinance (PSO) to 'call out' the armed forces to maintain law and order. Unlike the declaration of the state of emergency, which has to be ratified by the parliament within fourteen days at first instance and thereafter every month, the president has to merely issue a gazette notification each month to exercise his power under Section 12 of the PSO. Hence, the gazette is not subject to scrutiny or debate by the parliament. The calling upon of the armed forces to maintain law and order, i.e., effectively engage in policing, went unnoticed, and there was no challenge to it by civil society or even the Human Rights Commission of Sri Lanka. The President's use of Section 12 of the PSO could have gone unnoticed due to the fact it did not have to be ratified by Parliament, as well its use being normalised as it had been used for an extended period by the Mahinda Rajapaksa regime.

There are other factors that enabled a relatively easy transition to an authoritarian government post-November 2019. These include the failure of the Yahapalanaya government to demilitarise the north of the country, inhabited primarily by Tamils, with all military camps remaining at the end of the Yahapalanaya government. The involvement of the military in activities that are outside their purview, such as business ventures, was also allowed to continue during the Yahapalanaya government.⁸ Further, the

[emergency-from-april-22-the-public-security-ordinance-emergency-order.html](#).

⁸ Joint Civil Society Submission to the UN Periodic Review of Sri

continued existence of the informal intelligence apparatus, which is not held accountable to any democratic oversight entity or process, also meant that civil society organisations, particularly in the north, continued to receive ‘visits’ from officers from the different intelligence as well as law enforcement entities.⁹ For instance, families of the disappeared who by June 2020 had been protesting for over 1000 days at multiple locations in the Northern Province complained of regular monitoring by the intelligence agencies during their protests.¹⁰ The same was stated by persons protesting for the release of land in Keppapilavu, Mullaitivu in the Northern Province (more on this under Land Rights section later).

The Rights of Ethno-Religious Minorities

Rights of the Muslim Community

In the context of historical rights violations and organised state violence against both Tamil and Muslim communities in Sri Lanka, for which perpetrators have rarely been held accountable, the Yahapalanaya government’s failure to bring to account those responsible for even recent incidents of anti-Muslim violence, such as riots in Digana and Aluthgama, entrenched and normalised impunity. This further encouraged continued harassment, discrimination, and the use of violence against Muslims, such as during the period after the Easter attacks on 21 April 2019.¹¹ Anti-Muslim attacks are not new, as the propagation of hate and incitement to violence, by both state and non-state actors, has occurred throughout the history of Sri Lanka. Prior to the Yahapalanaya regime, during the Mahinda Rajapaksa regime,

Lanka (28th Session)’ *United Nations Human Rights Office of the High Commissioner*, March 30, 2017, <https://uprdoc.ohchr.org/uprweb/downloadfile.aspx?filename=4469&file=EnglishTranslation>.

⁹ Ibid.

¹⁰ ‘Families decry surveillance as Sri Lankan intel out in force at disappeared protest’, *Tamil Guardian*, December 11, 2019, <https://www.tamilguardian.com/content/families-decry-surveillance-sri-lankan-intel-out-force-disappeared-protest>.

¹¹ ‘Sri Lanka: Muslims Face Threats, Attacks’, *Human Rights Watch*, July 3, 2019, <https://www.hrw.org/news/2019/07/03/sri-lanka-muslims-face-threats-attacks>.

there were campaigns against the Muslim community fuelled by social as well as mainstream media and the Buddhist clergy that received either overt or tacit support of the state. This indicates the existence of deep-seated communalism and prejudice, within the state structure and society that have to be addressed.

Three weeks after the Easter attacks, anti-Muslim riots occurred on 13 May 2019 in certain Muslim-majority towns, mainly in the North Western Province and some areas in the Western Province. This resulted in damage to property and the death of an individual, Fouzul Ameer, a carpenter, who was hacked to death at the entrance to his home.¹² Persons from areas, such as Kottaramullai and Thummodara in the North Western Province, stated that they had heard of rumours of a possible attack the previous night and had contacted the police and state authorities numerous times requesting protection, which never materialised.¹³ The violence took place while a curfew had been declared in these areas, and it is common practice for the police to establish checkpoints when a curfew is declared to prevent the movement of people. In this context, the ability of mobs to attack Muslim villages points to grave negligence and/or collusion on the part of the state.

Although more than 70 persons¹⁴ were arrested for the violence, there were allegations that many who were responsible, especially those from within the community who participated in the violence in Kottaramullai and Thummodara were not arrested. Even those who were arrested were not detained under the ICCPR Act for incitement to violence, which would be a non-bailable offence, but under the Penal Code and were granted bail within a few weeks of arrest. The granting of bail in this instance should be contrasted with another case of refusal of bail to a seventeen-year-old pregnant Muslim woman wearing a hijab. She was arrested for allegedly covering her face when she covered her mouth with a

¹² 'Police stood by while mobs rampaged: HRCSL', *Sunday Observer*, May 26, 2019, <http://www.sundayobserver.lk/2019/05/26/news/police-stood-while-mobs-rampaged-hrcsl>.

¹³ Randev, 2019, 'HRCSL provides guidelines to acting IGP', *The Morning—Sri Lanka News*, <http://www.themorning.lk/hrcsl-provides-guidelines-to-acting-igp/>.

¹⁴ 'Sri Lanka extends nationwide curfew after anti-Muslim riots' *BBC Asia*, May 15, 2019, <https://www.bbc.com/news/world-asia-48269240>.

handkerchief while experiencing a moment of nausea, but she was not given bail for nearly two months. To date, there is no known case of prosecution of perpetrators of the May 2019 anti-Muslim violence. The aforementioned inaction and action of various state entities raise questions about their impartiality and prima facie point to possible anti-Muslim prejudices embedded within these institutions. These are also examples of state inaction that has created a sense of impunity amongst the public and, thereby, emboldened people to engage in anti-Muslim acts.

After the Easter attacks, a large number of Muslim men were arrested seemingly without reasonable cause. For example, there were cases of men being arrested for possessing items such as chlorine, which was suspected to be explosive materials, the Quran and documents in Arabic, having a song (Qaseeda) on the hundred names of Allah on their phone, and a dagger. Due to this, members of the Muslim community had burnt Qurans and magazines and other documents that were in Arabic for fear of being arrested.¹⁵

The Muslim men were mostly arrested and detained under the Prevention of Terrorism Act (PTA), which has been flagged for decades as a law that violates key human rights, in particular due process rights, and violates the accused's right to enjoy a fair trial.¹⁶ Historically, the PTA was used against the Tamil community with torture in custody and extraction of forcible confessions from detainees documented through the years.¹⁷ In 2019, after the Easter attacks, this law was used to arrest a large number of Muslim men and numerous instances of violation of due process rights were reported. Given the seriousness of terror offences, the arrest of anyone under the PTA also serves to curb challenges to such an arrest due to concern amongst the public and human rights defenders of possible state backlash or being

15 Author's notes based on complaints received and dealt with during her tenure as Commissioner of the Human Rights Commission of Sri Lanka.

16 'Arrest under PTA: HRCSL responds to President', *The Island*, June 27, 2016, http://www.island.lk/index.php?page_cat=article-details&page=article-details&code_title=147686.

17 'Sri Lanka: Repeal Abusive Counterterrorism Law', *Human Rights Watch*, January 10, 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/01/10/sri-lanka-repeal-abusive-counterterrorism-law>.

labelled terrorists themselves.¹⁸ This has led to lawyers showing reluctance to represent PTA detainees and the judiciary adopting a rather conservative approach in dealing with these cases.

Following the Easter attacks, persons who were stopped at checkpoints narrated instances of being taken to the police station for interrogation because they had a laptop in their possession or their national identity card mentioned a different address than their current residence.¹⁹ The arrest and detention of a large number of men, who were most often the primary and even sole income earners of their families, caused untold hardship and emotional trauma for the families, who also had little or no knowledge of how or where to seek legal assistance. In most instances, they could not afford to retain legal counsel.

Even those who could afford to retain lawyers faced numerous obstacles as lawyers refused to appear for detainees for fear of being seen as representing terrorists and the possible resultant public backlash. In certain Bars, lawyers not only refused to represent the detainees but also attempted to intimidate other lawyers appearing for detainees in an attempt to prevent them from representing detainees, such as at the Marawila Bar.²⁰ Although the Human Rights Commission of Sri Lanka wrote to the Bar Association of Sri Lanka (BASL) based on credible and verified reports it had received from the families of detainees and lawyers who appeared for the detainees, the BASL responded that there have been ‘no formal resolutions by any identified regional branch resolving to refrain from representing suspects arrested in relation to the terror attacks on 21st April’²¹ and did not initiate a formal inquiry into

¹⁸ D.B.S. Jeyaraj, 2019, ‘Anti-Terrorist Action Must Not Become a Witch Hunt Against Sri Lankan Muslims’, *Daily Mirror*, May 4, 2019.

¹⁹ Author’s notes based on complaints received and dealt with during her tenure as Commissioner of the Human Rights Commission of Sri Lanka; Lisa Fuller and Rukshana Rizwie, ‘Muslims “targeted with arbitrary arrests” after Easter massacre’, Al Jazeera, June 16 2019, <https://www.aljazeera.com/indepth/features/muslims-targeted-arbitrary-arrests-easter-massacre-190613123018003.html>.

²⁰ ‘Letter from the Chairperson of the Human Rights Commission of Sri Lanka, Dr. Deepika Udagama, to the President of the Bar Association of Sri Lanka Mr. Kalinga Indatissa (PC).’ *Human Rights Commission of Sri Lanka*, July 25, 2019, <http://www.hrsl.lk/wp-content/uploads/2020/02/HRCSL-Response-to-Bar-Association-of-Sri-Lanka.pdf>.

²¹ Ibid.

the matter. The BASL's response illustrates a lack of understanding of anti-Muslim sentiments prevailing at the time, as well as of the manner in which informal social practices impact legal rights and the ability of detainees to enjoy their due process rights, especially to a fair trial.

Incidents of harassment, intimidation, discrimination, and violence against Muslims unfolded within a climate in which hate speech in both mainstream media as well as social media was rampant. For example, on 15 May 2019, a few days after the anti-Muslim riots, Gnanarathana Thero, one of Sri Lanka's most senior Buddhist monks, 'called for stoning to death of Muslims, and propagated an unfounded allegation that Muslim-owned restaurants put "sterilization medicine" in their food to suppress the majority Sinhalese Buddhist birth rate'.²² The use of different forms of birth control and sterilisation methods by the Muslim community to reduce the birth rate of the Sinhalese is propaganda that has been used to spread hate and incite violence against Muslims since 2013. In 2018, rumours of a restaurant in Ampara in the Eastern Province mixing sterilisation pills in the food sparked violence which spread to Kandy in the Central Province. Hence, rumours in both mainstream and social media coincided with incidents of violence and even caused or worsened them. It should be noted that at no point did the state use the ICCPR Act to take action against Gnanarathana Thero despite past incidents of rumours and hate speech sparking violence.

These rumours were repeated by certain religious leaders and political actors to portray Muslims as the 'other', a community that does not align itself with the rest of the Sri Lankan population but rather pledges allegiance to the global Muslim community. The notion that the Muslim community behaves and dresses differently and follows a different set of rules and legal regulations under the Sharia Law instead of conforming to the beliefs and behavioural practices that are deemed to be 'Sri Lankan' by the Sinhalese community has been used to question their patriotism

²² 'Sri Lanka: Muslims Face Threats, Attacks', *Human Rights Watch*, July 3, 2019, <https://www.hrw.org/news/2019/07/03/sri-lanka-muslims-face-threats-attacks>.

and connection to the country. This ultimately has the effect of demonising the Muslim community by insinuating they have ulterior motives and an agenda to ‘take over’ a pre-dominantly Sinhalese nation by mainstreaming Islamic beliefs and practices under the Sharia Law.

State inaction in the face of anti-Muslim violence and the selective and arbitrary use of the law against Muslims legitimised anti-Muslim rhetoric, propaganda, and conspiracy theories that deepened the divides between ethnic groups by validating the fears of the majority ethnic community. An example of the arbitrary use of the law is an arrest under the ICCPR Act of a Muslim woman in the town of Mahinyangana who wore a dress in public that was claimed to have a print resembling the Dharmachakra, an important Buddhist symbol, which was seen as an attempt to incite racial tensions. Like the seventeen-year-old pregnant Muslim woman, she too was remanded in custody for several weeks before being released on bail.

As anti-Muslim sentiment, fanned by mainstream and social media, increased within the society, Muslim women became the targets of harassment and discrimination in public and semi-private spaces. For instance, women who wore the hijab, i.e., only covering their heads, were refused entry or asked to remove their hijab and even show the security at the entrance that there was nothing hidden under their hijab at public as well as private establishments. Women reported that they were subjected to discriminatory treatment even by colleagues, neighbours, and acquaintances who insisted they remove the hijab and abaya, a robe that covers the woman’s entire body. For instance, women who worked at the Divisional Secretariat of Karuwalugasbewa in the North Western Province reported such pressure and harassment, including taunts by their colleagues.²³

Emergency Regulation 32A banned ‘any garment, clothing or such other material concealing the full face which will in any manner cause any hindrance to the identification of a person’ from being worn in a public place. The Regulation meant that Muslim

23 ‘Harassed Muslim women complain to HRC.’ *Daily Mirror*, May 14, 2019.

women could not wear the niqab,²⁴ a garb worn to cover the whole face, with or without the eyes concealed, in public spaces. This Regulation was seen as curbing the right of Muslim women since they are the sole demographic group to practice face-covering in public at all times as a matter of choice. Various factions of the majority ethnic community argued that such a ban was necessary in light of the state of emergency, despite the argument that none of the people who were involved in the Easter attack had been wearing a niqab or even the hijab. The Regulation also exacerbated the harassment faced by Muslim women wearing the hijab with often no distinction being made between the niqab and the hijab by citizens or even state officials. The harassment and fear of being arrested for wearing a hijab resulted in Muslim women refraining from leaving their homes, which violated their freedom of movement, made them prisoners in their homes, and made them dependent on their male relatives for all their needs.²⁵ Although the ban was in place for four months following the attacks until the state of emergency was lifted, scrutiny and harassment of Muslim women who resumed wearing the niqab continued, indicating deeply ingrained societal prejudices that were openly expressed when people felt the law validated their prejudicial actions.²⁶

24 Hillary Margolis, 'Sri Lanka's Face-Covering Ban a Wrongheaded Response to Easter Bombings,' *Human Rights Watch*, May 2, 2019, <https://www.hrw.org/news/2019/05/02/sri-lankas-face-covering-ban-wrongheaded-response-easter-bombings>.

25 'On May 15, 17-year-old Zavahir Rimasha went to have her photograph taken for her national identity card. She was wearing a hijab, which covered her hair. Zavahir Rimasha was 8-months pregnant with her first child, and while she was at the studio she was reportedly overcome by a moment of nausea. When she covered her face with her handkerchief, another customer complained that she had covered her face, and then called the police. She was arrested under the Emergency Regulations and held in custody for over three weeks until June 7, when she was granted bail.' 'Sri Lanka: Muslims Face Threats, Attacks,' *Human Rights Watch*, July 3, 2019, <https://www.hrw.org/news/2019/07/03/sri-lanka-muslims-face-threats-attacks>.

26 'Locals confront a Muslim woman wearing a Burqa (video)', *NewsHub*, September 21, 2019, <https://newshub.lk/en/2019/09/21/locals-confront-a-muslim-couple-wearing-a-burqa-video/>; "Why Are You Covering Your Face?" | Muslim Woman In Niqab Confronted By Extremist In Sri Lanka', *DOA Muslims*, Uploaded on February 6, 2020, YouTube video, 3:15 min, <https://www.youtube.com/watch?v=MJJteGEwfg>.

The Yahapalanaya government did nothing to counter the hate speech or to ensure that the communities under attack were protected and those inciting and perpetrating violence against Muslims were held to account. An example of state inaction in countering the rhetoric of hate is their silence when a fast-unto-death campaign was undertaken by a Buddhist monk, Athuraliye Rathana, on May 31, 2019 in front of the Temple of the Tooth in Kandy, Central Province, one of the most sacred sites to Buddhists. He demanded that three senior Muslim ministers be removed from their position because of their alleged links to the Easter Attacks. This act created tension in Kandy as well as in other areas where Sinhala mobs forced shops to remain closed. In response to his fast, nine Muslim ministers and two Muslim provincial governors resigned from their ministerial portfolios collectively on 3 June but were sworn in again as ministers on 29 July 2019.²⁷ At the time of their resignation, the ministers expressed disappointment in the way the government had handled communal tensions and stated they were ‘sacrificing’ their portfolios to make way for ‘a proper investigation’.²⁸

Tamil Community

The grievances of the Tamil community, which led to the thirty-year internal armed conflict that came to an end in 2009 with the military defeat of the Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE), remained largely unaddressed during the Yahapalanaya regime.

A Political Solution and Dealing with the Past

A key example of the Yahapalanaya government ignoring calls for accountability for human rights violations committed against the Tamils is the appointment of Major General Shavendra Silva in August 2019 as Commander of the Army by the president despite serious allegations of violations of human rights and humanitarian law against him.²⁹ This was also contrary to the process at the UN

²⁷ Dissanayake, Chathuri, ‘Muslim leaders resign en masse.’ *Daily Financial Times*, June 4, 2019, <http://www.ft.lk/top-story/Muslim-leaders-resign-en-masse/26-679382>.

²⁸ Ibid.

²⁹ Johnson, Daniel, ‘Appointment of alleged war criminal to head of Sri Lanka

Human Rights Council to which the Yahapalanaya government had agreed via HRC Resolution 30/1 and 34/1.

In relation to the political solution to the ethnic conflict, the government initiated a process of constitutional reform, by creating a Constitutional Assembly and a Steering Committee chaired by the prime minister with the membership of all political party leaders. The thematic sub-committees of the Constitutional Assembly produced reports consisting of rather progressive recommendations, that were submitted to the Steering Committee which in turn issued an Interim Report. The reform process, however, stalled due to the deteriorating relationship between the president and the prime minister, and the constitutional coup of October 2018. To date, a political solution that addresses the root causes of the ethnic conflict remains elusive.

Where the justice and truth demands of the Tamil community are concerned,³⁰ although the government enacted the Office on Missing Persons (Establishment, Administration And Discharge Of Functions) Act in 2016 and established the Office on Missing Persons (OMP) with the appointment of members in February 2018, the mandate of the institution is limited to searching and tracing missing persons. If the OMP finds that an offence warranting investigation has been committed, it can report it to law enforcement or the prosecuting authority. The OMP has to date functioned independently and has spent the two years since its establishment hiring staff, formulating procedures, opening three regional offices, and initiating a few investigations.³¹ The government established the Office of Reparations in 2018, which as of yet has not announced any comprehensive reparation programme for conflict-affected communities that addresses the

army “deeply troubling”, says UN human rights chief.’ *UN News*, August 19, 2019, <https://news.un.org/en/story/2019/08/1044501>.

30 For Sri Lanka, a Long History of Violence.’ *The New York Times*, April 21, 2019, <https://www.nytimes.com/2019/04/21/world/asia/sri-lanka-history-civil-war.html>.

31 ‘OMP made progress amidst lack of cooperation from state actors & continuous efforts to deny the rights of families of the disappeared—Saliya Pieris’ *Sri Lanka Brief*, October 28, 2019, <https://srilankabrief.org/2019/10/omp-made-progress-amidst-lack-of-cooperation-from-state-actors-continuous-efforts-to-deny-the-rights-of-families-of-the-disappeared-saliya-pieris/>.

multiple and varying losses over decades. The justice- and truth-seeking mechanisms have not been established.³²

Although the government established the aforementioned two mechanisms, the public rhetoric of key figures in government, such as President Sirisena, refused to acknowledge the need for accountability, and at times even showed a lack of respect for the victims and their demands for justice, truth, and reparations. For instance, in 2017, President Sirisena announced that war heroes would not be prosecuted, thereby clearly indicating that the likelihood of a justice mechanism being established was slim.³³ Furthermore, in January 2016, Prime Minister Wickremesinghe stated that those who disappeared were probably dead, illustrating callous disregard for the pain and trauma of the families of the disappeared.³⁴

Land Rights

Land is a contentious issue, since land acquisition/occupation by the state and statesponsored settlement of Sinhalese in Tamil-majority areas is one of the root causes of the ethnic conflict.

In the Tamil majority areas in the North and East, land that was occupied by the military during the war has still not been completely released to their rightful owners, for instance in Keppapilavu in Mullaitivu and Mullikulam, Mannar in the Northern Province. In the Eastern Province, those whose lands are in Sampur in the Trincomalee District also claim their lands are yet to be returned. Additionally, there are those in Sampur who state that they were forced to sell their lands to the military or did so due to misrepresentations made to them.³⁵ In areas such as Mullaitivu,

³² 'Sri Lanka: Failed Pledges Mar 10 Years Since War's End', *Human Rights Watch*, May 17, 2019, <https://www.hrw.org/news/2019/05/17/sri-lanka-failed-pledges-mar-10-years-wars-end>.

³³ 'Sri Lanka leader to shield general from war crimes case.' *Al Jazeera*, September 4, 2017, <https://www.aljazeera.com/news/2017/09/sri-lanka-leader-shield-general-war-crimes-case-170903193335527.html>.

³⁴ 'Missing and disappeared persons most likely dead says Sri Lanka prime minister', *Tamil Guardian*, January 25, 2016, <https://www.tamilguardian.com/content/missing-and-disappeared-persons-most-likely-dead-says-sri-lanka-prime-minister>.

³⁵ People's Alliance for Right to Land, 'Our Land, Our Life—People's Land

there have been reports of land that has been historically used by persons who either have lost land documentation or do not possess official land documents being arbitrarily acquired as forestland.³⁶ This has taken place in Kokuthoduwai in Mullaitivu where the land of displaced persons who returned in 2015 was acquired by the Forest Department, which then transferred land ownership to a Sinhalese.³⁷

In many instances, land disputes are in relation to places of worship, where there have been attempts to destroy Hindu temples that have existed for decades, if not for hundreds of years, and build Buddhist temples, or to declare the land on which the Hindu temple is built as an archaeological site, thereby preventing the temple from being used for worship. This points to state-sponsored attempts underpinned by Sinhala Buddhist nationalist ideology to colonise land, a strategy that has little room or tolerance for pluralism and diversity of Sri Lankan society. The added layer of militarisation exacerbates the problem as there is heavy military presence in these areas and they are often enlisted to support such processes. Such land disputes in the North and East include the Neeraviyadi Pillayar temple and the Kanniya temple.³⁸

Commission Report 2019-2020', *South Asia Citizens Web*, March 31, 2020, <http://www.sacw.net/article14282.html>.

36 Ibid.

37 Ibid.

38 'Mullaitivu court rules in favour of Neeraviyadi Pillaiyar temple', *Tamil Guardian*, May 14, 2019, <https://www.tamilguardian.com/content/mullaitivu-court-rules-favour-neeraviyadi-pillaiyar-temple>; 'Neeraviyadi: Sri Lankan army sets up 'sham' archaeological museum next to Hindu temple', *Tamil Guardian*, October 29, 2019, <https://www.tamilguardian.com/content/neeraviyadi-sri-lankan-army-sets-sham-archaeological-museum-next-hindu-temple>; 'Sri Lanka: Buddhist mob violate court order with police backing', *Journalists for Democracy in Sri Lanka*, September 24, 2019, <http://www.jdslanka.org/index.php/news-features/politics-a-current-affairs/912-sri-lanka-buddhist-mob-violate-court-order-with-police-backing>; Meera Srinivasan, 2019. 'When the saffron robe has the final say', *The Hindu*, September 28, 2019, <https://www.thehindu.com/news/international/when-the-saffron-robe-has-the-final-ay/article29543715.ece>; 'Tamils protest Kanniya Hindu temple destruction despite Sinhalese assaults and security force obstructions', *Tamil Guardian*, July 17, 2019, <https://www.tamilguardian.com/content/tamils-protest-kanniya-hindu-temple-destruction-despite-sinhalese-assaults-and-security>.

Christian Community

The rights of Christians, especially the evangelical community, were frequently violated during the Mahinda Rajapaksa regime, and these violations continued during the Yahapalanaya regime. Online hate campaigns against evangelical communities increased in 2017 and 2018, leading to sporadic incidents of off-line violence. Facebook posts in January 2019 calling for violence against a Christian community in Batticaloa on the basis of false rumours about their activities is one such example.³⁹

In 2019, 94 incidents of violations against Christian minorities by both state and non-state actors were recorded compared to eighty-eight in 2018. Fifty-six of the eighty-eight incidents recorded included incidents of threats, intimidation, or coercion, and nineteen incidents of violence.⁴⁰

Where these incidents are concerned, the perpetrators are often members of the local community, of either ethnicity, i.e., Sinhala or even members of the Tamil who themselves have been subjected to historical discrimination and violence, who accuse the Christians of proselytisation and use violence with a sense of impunity. Buddhist monks from temples close to evangelical churches leading campaigns of harassment and violence against the churches are also common. Four Buddhist monks led approximately 200 persons and forcibly entered the Christian Family Church premises in Galgamuwa in the North Western Province on 24 February 2019. They demanded the worship service be stopped, abused congregants in obscene language, and vandalised the premises. Thereafter, they dragged a female congregant onto the street, pushed her to the ground at the feet of the monks, and beat her. The pastor filed a police complaint and the Buddhist monks filed a counter-complaint stating that the pastor had breached the peace

³⁹ 'Report of the Special Rapporteur on freedom of religion or belief—Visit to Sri Lanka'. OHCHR, February 28, 2020, https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session43/Documents/A_HRC_43_48_Add.2_AdvanceUneditedVersion.docx.

⁴⁰ Office of International Religious Freedom, 'International Religious Freedom Report Sri Lanka 2019—May 2020', *US State Department*, May 2020 <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/05/SRI-LANKA-2019-INTERNATIONAL-RELIGIOUS-FREEDOM-REPORT.pdf>.

in the area. The breach of peace case was dismissed while the assault case was fixed for trial in December 2019.⁴¹ This illustrates active community participation, as well as the involvement of local Buddhist priests. Another egregious violation that took place in 2018 is the abduction of a Christian pastor in Colombo by unidentified persons; the pastor was tortured and released 24 hours later.⁴² To date, no arrests have been made.

These offences were committed with a sense of impunity that stems from the knowledge that prejudice against evangelicals is prevalent amongst the general population, and hence the police will not take action against them. This is echoed by the National Christian Evangelical Alliance of Sri Lanka (NCEASL), which has alleged that state entities that are mandated to provide protection from such acts and are tasked with taking action against those engaging in propagating hate and perpetrating violence are complicit in these acts mostly through inaction.⁴³ An example is the allegation by the pastor who was threatened with violence on 12 January 2019 in Batticaloa district; he claimed that despite registering an official complaint he was compelled by the police to state in writing that he did not wish to pursue the matter further.

Reportedly, at a meeting with then Prime Minister Wickremesinghe on 18 April 2019, Bishop Asiri Perera, the president of the country's Methodist Church had stated, 'I wonder if the police act only for a segment of society, and don't believe it must protect everyone equally. Each time a church comes under attack, we hear about how the church was barely able to make a complaint to the police. Victims go seeking protection and return feeling utterly insecure'.⁴⁴

41 Office of International Religious Freedom, 'International Religious Freedom Report Sri Lanka 2019–May 2020', *US State Department*, May 2020, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/05/SRI-LANKA-2019-INTERNATIONAL-RELIGIOUS-FREEDOM-REPORT.pdf>; 'Religious Freedom Violations in Sri Lanka: The use of Rights to Information law to assess the responses of Law Enforcement Authorities and the Judiciary.' National Christian Evangelical Alliance of Sri Lanka (NCEASL), July, 2020.

42 'Sri Lanka: The 2019 Religious Freedom Landscape' World Evangelical Alliance and the National Christian Evangelical Alliance of Sri Lanka, February 11, 2019, <http://www.worldevangelicals.org/un/pdf/HRC40%20Sri%20Lanka.pdf>.

43 Ibid.

44 Ibid.

Post-2019 Presidential Elections

Political Context

President Gotabaya Rajapaksa dissolved the parliament with effect from 2 March 2020, and the parliamentary election was scheduled for 25 April 2020. Since elections could not be held even three months after the dissolution due to the pandemic, opposition parties called upon the president to reconvene the parliament to ensure that there would not be a power vacuum for an extended period, particularly during a national crisis. It was to also ensure oversight over public finance and to prevent executive overreach.⁴⁵ The president refused to heed their calls, and even stated that he did not have to convene the parliament since his party did not have a majority, illustrating that party politics takes precedence over the public good. In response, several persons petitioned the Supreme Court of Sri Lanka challenging the dissolution of the parliament. The Court refused to grant leave to proceed with the application.⁴⁶

The elections were held on 5 August 2020 in which the Sri Lanka Podujana Party (SLPP) won a two-thirds majority, hence empowering it to bring about any constitutional change it wishes. The lack of a functioning parliament and executive rule through ad-hoc mechanisms for nearly five months contributed to undermining of democracy and normalised executive overreach, which had begun soon after the presidential election. An example of such executive overreach that borders on interference with the judiciary is a speech by President Gotabaya in February 2020 at the National Law Conference where he stated that ‘it is important that

⁴⁵ Meera Srinivasan, ‘We’ll cooperate, reconvene Parliament: Sri Lankan Opposition’, *The Hindu*, April 27, 2020, <https://www.thehindu.com/news/international/well-cooperate-reconvene-parliament-sri-lankan-opposition/article31445543.ece>; ‘Sri Lanka’s Other Covid-19 Crisis: Is Parliamentary Democracy at Risk?’, International Crisis Group, May 29, 2020, <https://www.crisisgroup.org/asia/south-asia/sri-lanka/sri-lankas-other-covid-19-crisis-parliamentary-democracy-risk>.

⁴⁶ ‘Supreme Court dismisses FR petitions’, *Daily News*, June 2, 2020, <https://www.dailynews.lk/2020/06/02/law-order/219880/supreme-court-dismisses-fr-petitions>; Asad Hashim, ‘Sri Lanka stares at constitutional crisis as polls delayed’, *Al Jazeera*, May 23, 2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/05/sri-lanka-stares-constitutional-crisis-polls-delayed-200522072254187.html>.

the judiciary does not interfere needlessly in the functioning of the executive and legislative branches of the government'.⁴⁷

On 1 January 2020, President Rajapaksa appointed the Commander of the Army Shavendra Silva as Chief of Defence Staff, further consolidating Silva's position and symbolically repudiating allegations of human rights and humanitarian law violations against him. In February 2020, the United States imposed a travel ban on Silva and members of his family. In response to this Prime Minister Mahinda Rajapaksa blamed the opposition parties, the Tamil National Alliance (TNA) and the Janatha Vimukthi Peramuna (JVP), for the imposition of the ban. It should be noted that various members of the main opposition party, the United National Party, made statements in support of Silva and were critical of the travel ban.⁴⁸ Prime Minister Mahinda Rajapaksa further stated that Sri Lanka would withdraw from UN Human Rights Council Resolution 30/1 and 40/1, which was formally done on 27 February 2020.⁴⁹

Civic Space and the Protection of Human Rights

Civic Space

President Rajapaksa, like President Sirisena before him, began using Section 12 of the PSO to call out the armed forces to maintain law and order. As of August 2020, he continues to issue gazette notifications every month in this regard. Like before, this practice remains unchallenged and has become normalised.

Prime Minister Mahinda Rajapaksa's remarks made in February 2020 that the country is divided between patriots and those he referred to as 'born traitors'⁵⁰ can be seen to be part of the strategy

47 'Unnecessary judicial interventions harmful to democracy- President', *The Island*, February 17, 2020.

48 'Politicians oppose travel ban on Army Commander', *News First*, February 15, 2020, <https://www.newsfirst.lk/2020/02/15/politicos-voice-objections-against-us-entry-ban-on-army-commander/>.

49 'Statement Made By Hon. Dinesh Gunawardena, Minister of Foreign Relations at the 43rd Session of the Human Rights Council', *Ministry of Foreign Affairs*, February 27, 2020, <http://www.mfa.gov.lk/statement-made-by-minister-of-foreign-relations-at-the-43rd-session-of-the-hrc-eng/>.

50 'UNHRC resolution: SL will withdraw; country divided between patriots and traitors—MR' *EconomyNext*, February 19, 2020, <https://economynext.com/>

to signal intolerance of dissent by the labelling of critics of the regime and dissenters as traitors and hence open to be subjected to de jure and de facto punitive measures. This form of labelling was used during the previous Rajapaksa regime as well and had a chilling effect on the freedom of expression.

The ability of human rights defenders and lawyers to engage without fear in their professions was called into question by the death threats made to Attorney-at-Law Achala Shanika Seneviratne. Seneviratne, who represents the families of the eleven young men who were abducted by Navy personnel and disappeared, lodged two complaints with the Criminal Investigation Department (CID) in May 2020 regarding the death threats that she was receiving on social media, in particular made by a group called 'Friends of the Police', in an attempt to stop her from 'legally representing many victims in cases of mass abduction, illegal detention, torture, and murder, where the accused are top security force members'. The CID has reportedly taken no action in response to her most recent complaint.⁵¹

Militarisation

Militarisation, which had been temporarily frozen during the Yahapalanaya regime, has been expanding in the Gotabaya Rajapaksa regime with the military playing an increased role in civilian affairs as well as law enforcement. For instance, the police was brought within the purview of the Ministry of Defence along with several other institutions, such as the NGO Secretariat, the National Media Centre, and the Government Information Department.⁵² Military personnel, retired or in active service, were

[unhrc-resolution-sl-will-withdraw-country-divided-between-patriots-and-traitors-mr-51893/](https://www.unhcr.org/refugees-and-asylum-seekers/2020/06/18/unhrc-resolution-sl-will-withdraw-country-divided-between-patriots-and-traitors-mr-51893/).

⁵¹ 'Sri Lanka: Female human rights lawyer facing continuous death threats', *Journalists for Democracy in Sri Lanka*, June 1, 2020, <http://www.jdslanka.org/index.php/news-features/human-rights/950-sri-lanka-female-human-rights-lawyer-facing-continuous-death-threats>.

⁵² 'Institutions of Disaster Management moved under the purview of Defence', *News First*, December 11, 2019, <https://www.newsfirst.lk/2019/12/11/institutions-of-disaster-management-moved-under-the-purview-of-defence-ministry/>; Ministry of Defence, 'NGOs circumventing due procedures under scrutiny', June 2, 2020, http://www.defence.lk/Article/view_article/1673.

appointed to head the Department of Customs, the Ministry of Health and the Ministry of Mahaweli, Agriculture, Irrigation and Rural Development.⁵³ In the North, the military was once again seen engaging in activities that are within the purview of civilian authorities, such as interviewing candidates for a recruitment drive for employment in the state sector.⁵⁴

With increased militarisation and ‘visits’ to several civil society organisations in the North by officers of the CID and intelligence services, there is growing fear that dissent and activities of civil society organisations will be curtailed, potentially through restrictive legislation. In August, the government announced that it is drafting a new law which, reportedly, will contain provisions that restrict foreign funding to civil society organisations and stricter monitoring mechanisms.⁵⁵

The Impact of Covid-19 on Civic Space and Minority Rights

Civic Space

The government used the cover of the pandemic to further restrict civic space and extend and normalise executive overreach. For example, the government issued a notice under the direction of the Inspector General of Police (IGP) that strict action would be taken against those that ‘criticise’ state officials, point out ‘minor shortcomings/failures’, or ‘scold/chastise’ state officials performing their duties, thus in effect, curtailing free expression.⁵⁶

The state exploited the restrictions in place during the lockdown to arrest and detain human rights defenders and persons seen as

53 Chathuranga Hapuarachchi, ‘President appoints seven ministry secretaries.’ *News First*, May 11, 2020, <https://www.newsfirst.lk/2020/05/11/president-appoints-seven-ministry-secretaries/>.

54 Thinakkural, 27 Feb 2020.

55 Skandha Gunasekera, ‘NGO finances to be regulated’. *The Sunday Morning*, 1 March 2020; <https://www.hrw.org/news/2020/07/29/sri-lanka-human-rights-under-attack>.

56 ‘Freedom of Expression in Sri Lanka: “Revoke Your Directive & Use Existing Legal Provisions”, Civil Society Tell IGP (Acting)’, *Sri Lanka Brief*, April 8, 2020; Human Rights Watch, ‘Sri Lanka: Human Rights Under Attack’, July 29, 2020, <https://srilankabrief.org/2020/04/freedom-of-expression-in-sri-lanka-revoke-your-directive-use-existing-legal-provisions-civil-society-tell-igp-acting/>.

criticising the steps taken by the government to prevent the spread of Covid-19. The restriction on movement that was imposed during the countrywide lockdown from March to May 2020 to prevent the spread of Covid-19 adversely impacted the detainees who were unable to access legal representation and communicate with their families. There was minimal scrutiny of state action during this time due to the cessation in professional and civic activities, and hence swift action by civil society was not possible.

Imposition and Implementation of Curfew

In response to Covid-19, the government imposed a curfew and implemented a country-wide lockdown, but the curfew was not declared in accordance with the law, i.e., by the issuance of a gazette under Part II of the PSO.⁵⁷ Despite the fact there was no legally declared curfew, up to 56,000 persons were arrested and 13,556 vehicles were seized (as of May 2020).⁵⁸ While members of the public who were arrested were released on police bail, it is unclear if cases will be pursued against these persons.⁵⁹

Executive Overreach and Governance via Task Forces

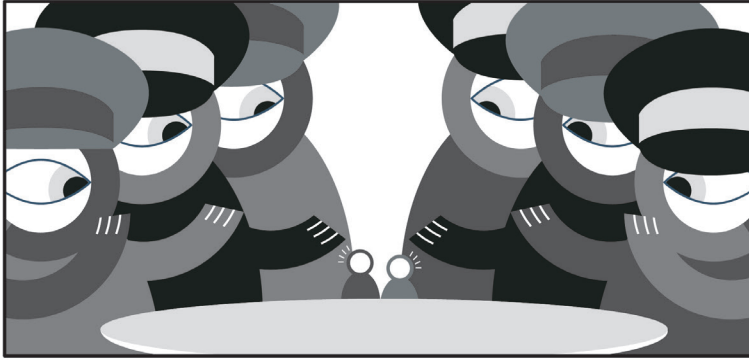
De-facto methods to consolidate executive power, and curtail civic space increased during the pandemic. For instance, in the guise of responding to the Covid-19 pandemic, the president used the broad powers assigned to him under Article 33 of the Constitution, to establish task forces, which in local parlance, is being referred to as ‘governance by task forces/committees’; the provision does not empower him to establish such bodies.

For instance, the task force on Economic Revival and Poverty Alleviation, established on 22 April 2020, is mandated to undertake

⁵⁷ ‘TNA MP Sumanthiran writes to HRC seeking intervention to regularise “curfew”’, *Daily Financial Times*, May 4, 2020, <http://www.ft.lk/news/TNA-MP-Sumanthiran-writes-to-HRC-seeking-intervention-to-regularise-curfew/56-699679>.

⁵⁸ ‘More than 13,000 curfew violators arrested as Sri Lanka enters nationwide curfew’, *News First*, May 17, 2020. <https://www.newsfirst.lk/2020/05/17/more-than-13000-curfew-violators-arrested-as-sri-lanka-enters-nationwide-curfew/>.

⁵⁹ Ibid.

tasks that have to be performed by ministries and state officials.⁶⁰ Basil Rajapaksa, the founder of the SLPP and brother of the president and the prime minister, who does not hold any public office, nor is a state official, heads this task force. It is unclear why the membership of the task force, which includes the private sector, also has the Commander of the Army, the Acting Inspector General of Police, and the Director-General of the Civil Security Department officials, all persons who have no role to play in decision-making regarding poverty alleviation and economic recovery.⁶¹

Another example is the task force to Build a Secure Country, Disciplined, Virtuous and Lawful Society⁶² established on 2 June 2020. This task force consists of military and police personnel, including the Commander of the Army, the Secretary of the Ministry of Defence, Chief of National Intelligence Services, the Director of State Intelligence Services, Directors of the Intelligence Services of the three armed forces, and the Acting Inspector General of Police. The task force is mandated to curb illegal activities and take measures to prevent 'the drug menace'.

⁶⁰ 'Mega Task Force to revive Covid-19-hit economy.' *Daily Financial Times*, April 23, 2020, <http://www.ft.lk/top-story/MegaTask-Force-to-revive-Covid-19-hit-economy/26-699130>.

⁶¹ 'Prez appoints Task Force for economic revival and poverty alleviation.' *The Morning*, April 22, 2020, <http://www.themorning.lk/prez-appoints-task-force-for-economic-revival-and-poverty-alleviation/>.

⁶² 'Sri Lanka President appoints a Presidential Task Force to build a secure country, virtuous society.' *Colombo Page*, June 3, 2020.

The extensive powers and broad mandates of these task forces raise issues of accountability and transparency since these are ad-hoc bodies with far-reaching powers that seem to mandate them to take the lead in several matters that should be within the purview of state agencies, such as ministries. Further, they could impinge upon and even usurp the mandate, powers, and functions of other legally established institutions, such as the Attorney-General's Department and the Department of Prisons, creating confusion and conflict between the two bodies.⁶³

Militarisation

The other factor impinging upon democratic governance is increased and rapid militarisation of the response to Covid-19, with the Commander of the Army heading the National Operation Centre for the Prevention of the Covid-19 Outbreak, and the military running quarantine camps and undertaking contact tracing. Military presence can be seen to be seeping into other areas of civilian administration as well. While the military has a key role to play in responding to humanitarian crises, such as a pandemic, in a democracy, their role should be subordinate to civilian authorities and they should always take directives from civilian authorities.

The Disaster Management Centre (DMC), which has a Director-General who is a retired senior military official, is within the purview of the Ministry of Defence and, according to the Secretary of Defence, 'has its own mechanism to work in coordination with Government Agents, Assistant Government Agents, Divisional Secretaries and Grama Sevaka in all districts and divisions' to distribute relief.⁶⁴ This illustrates the militarisation of disaster management and the provision of relief. Civilian leadership of Covid-19 responses also requires that civilian authorities/public

⁶³ 'The Appointment of the two Presidential Task Forces—Discussion Paper.' *Centre for Policy Alternatives*, June 2020, <https://www.cpalanka.org/the-appointment-of-the-two-presidential-task-forces/>.

⁶⁴ Ambika Satkunathan, 2020, 'Inequality Redux: Reviewing Sri Lanka's Chronic Democracy Deficit in the Context of Covid-19', *Common Views*, April 28, 2020, <http://www.commonviews.org/inequality-redux-reviewing-sri-lankas-chronic-democracy-deficit-in-the-context-of-Covid-19/>.

health officials should be responsible for the dissemination of information to the public, such as conducting press conferences. In Sri Lanka, senior military officials give interviews and even provide information to the public, independent of public health officials or other civilian authorities.

In the ongoing militarisation and normalising military involvement in civilian affairs, the Sri Lanka Army has begun engaging in law enforcement activities in the North.⁶⁵ It has also opened a 'harmony centre' in Jaffna, purportedly for the 'promotion of durable peace, reconciliation, cooperation and well-being of the community in the Jaffna peninsula'.⁶⁶

The Rights of Ethno-Religious Minorities

Using the broad powers under Article 33 of the Constitution, the president also established a task force for Archaeological Heritage Management in the Eastern Province. Although the focus of the task force is the multi-ethnic Eastern Province, the membership of the task force is entirely mono-ethnic. Further, its members include the Secretary of the Ministry of Defence, the Deputy Inspector-General of the Western Province, a Buddhist monk who has been vocal about his anti-minority views, and the owner of a private media network and businessman who is a known close associate of the president and spearheaded his election campaign. It is a cause for concern that these persons who are not public officials would be in a position to not only make public policy on sensitive issues but also issue directives to public officials.⁶⁷ Further, the task force, like others, is accountable only to the president and is not required to function in a transparent manner. The president appointed four more Buddhist monks to the task force on 24 August 2020.⁶⁸

⁶⁵ 'Sri Lankan police arrest Tamil youth for "regrouping the LTTE,"' *Tamil Guardian*, July 1, 2020, <https://www.tamilguardian.com/content/sri-lankan-police-arrest-tamil-youth-%E2%80%98regrouping-ltte%E2%80%99>.

⁶⁶ "Harmony Centre" for Utility Community-Oriented Projects Inaugurated in KKS, Jaffna' *Sri Lanka Army*, May 12, 2020, <https://www.army.lk/news/harmony-centre-utility-community-oriented-projects-inaugurated-kks-jaffna>.

⁶⁷ 'The Appointment of the two Presidential Task Forces—Discussion Paper.' *Centre for Policy Alternatives*, June 2020. <https://www.cpalanka.org/the-appointment-of-the-two-presidential-task-forces/>.

⁶⁸ 'Four more monks appointed to Task Force on Archaeological Management

The membership of Buddhist monks and military personnel in the task force highlights the manner in which the military and the Buddhist clergy are an integral part of the land-acquisition process by designating any property as archaeological land. In an interview in late June 2020, Ellawela Medhananda Thero, one of the Buddhist monks on the task force, said there is nothing wrong in including the military in civilian affairs; the Eastern Province is not a historical area of habitation of Tamils and that all archaeological sites in East are Sinhala-Buddhist.⁶⁹ This illustrates the deeply communal, militarised approach that will likely be taken by the task force.

While there has been little state action to stem or counter the incitement of hatred against Muslims or provide reassurance of security and equal enjoyment of rights to minority communities in Sri Lanka, the president's remarks during his meeting with the Maha Sangha on 24 April 2020, which were widely reported in the media, are troubling. He reportedly remarked that although it is not a secret that he won the presidential election due to the votes of the Sinhala majority, he had pledged to serve everyone regardless of this fact since he is duty-bound to do so. He, however, further stated that despite his pledge there are conspiracies to make him fail and create a constitutional crisis by dragging him to court. Discussing constitutional matters with the Sangha and seeking their advice on matters of governance, while blaming mainly minority politicians of precipitating a constitutional crisis through their calls for the reconvening of the parliament, illustrates a majoritarian, ethno-nationalist, and patronage-based view of governance. This type of blatant disregard for a secular system of governance that is based on the respect for the rule of law and diversity dissuades citizens to hold those that govern them to account without fear of reprisals.

in East | Colombo Gazette', *Colombo Gazette*, August 25, 2020, <https://colombogazette.com/2020/08/25/four-more-monks-appointed-to-task-force-on-archaeological-management-in-east/>.

⁶⁹ 'Understanding Press Coverage on Religious Freedom, June 2020', Minormatters.org, <https://www.minormatters.org/storage/app/uploads/public/5f2/3d4/a12/5f23d4a12f332037841699.pdf>.

Muslim Community

The stigmatisation and scapegoating of Muslims have taken many forms, including senior state officials blaming the community for the spread of Covid-19 and the community being denied the right to bury those who die of Covid-19 as per their religious practice.

The denial to bury the dead is being done in contravention of WHO Interim Guidance dated 24 March 2020 on Infection Prevention and Control for the Safe Management of a Dead Body in the Context of Covid-19, which states that ‘cadavers do not transmit disease’ and that ‘people who have died from Covid-19 can be buried or cremated’. To date, at least four Muslims who died of Covid-19 have been cremated against their families’ religious views and choices. In one instance, the person was cremated without verifying whether she was infected with Covid-19.⁷⁰ Five fundamental rights applications have been filed in the Supreme Court to recognise the right of Muslims to bury those who die of Covid-19.

⁷⁰ Shereena Qazi and Ashkar Thasleem, ‘Anguish as Sri Lanka forces Muslims to cremate Covid-19 victims’, *Al Jazeera*, April 3, 2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/04/anguish-sri-lanka-forces-muslims-cremate-Covid-19-victims-200403053706048.html>.

The incitement of hatred by and outpouring of vitriol on media outlets continued unabated despite Defence Secretary Kamal Gunaratne stating that '[w]e have instructed the Police and other agencies handling fake news to take stern legal action against rumour mongers and some have already been taken into custody'.⁷¹ For example, Muslim Covid-19 patients were identified by their faith, unlike other patients, and blamed by the media for spreading the coronavirus. While no action has been taken against popular TV stations that promote hate speech and peddle misinformation, there have been reports of arrests of citizens who criticise the action or inaction of state officials, as illustrated in previous sections. It should be noted that Secretary Gunaratne's statement was made only after media reports of a Covid-19 cluster being found in the Navy led to the stigmatisation and harassment of families of Navy personnel.

Two particular arrests during the pandemic are a cause for deep concern as these persons appear to have been targeted due to their religion, and their professional duties and civic activism.

The CID arrested Hejaaz Hizbullah, a lawyer, on 14 April 2020. Initially Hizbullah had limited access to his lawyers in restricted circumstances for about fifteen minutes in the presence of a CID officer. Hizbullah was not informed of the reason for the interrogation or the arrest, thereby violating his due process rights. Before Hizbullah was informed of the reason for his arrest, the police convened a press conference on 15 April 2020 at which they stated he was arrested in relation to the Easter attacks of April 2019. As of 1 July 2020, Hejaaz Hizbullah remains in administrative detention without being charged. While the CID is said to be 'looking for sufficient information against' him, there have been reports of CID officers engaging in malpractice and coercing minors to make false statements against Hizbullah.⁷²

⁷¹ 'Prompt intervention of military and police reduced impact of Covid-19 -Defence Sec. Maj. Gen. (Retd) Kamal Gunaratne.' *The Sunday Observer*, April 19, 2020.

⁷² 'CID attempted to show photograph of Hejaaz to children before ID parade: Fort Magistrate.' *Daily Financial Times*, June 26, 2020, <http://www.ft.lk/news/CID-attempted-to-show-photograph-of-Hejaaz-to-children-before-ID-parade-Fort-Magistrate/56-702226>; 'Sri Lanka: ICJ raises concerns about the arbitrary arrest and detention of lawyer Hejaaz Hizbullah; calls for repeal and replacement of the Prevention of Terrorism Act', *International Commission of Jurists*, April 21, 2020,

Ramzy Razeek is a former public servant and a regular commentator on issues of human rights, justice, and racism to which the Muslim community was being subjected. On 3 April 2020, through a social media post, he urged the Muslim community to engage in 'ideological jihad' using the pen and keyboard to shed light on the truth regarding anti-Muslim propaganda. Due to the misunderstanding that surrounds the concept of jihad, the social media post was met with an outpouring of hate and threats directed at him and his family. On 9 April 2020, Razeek lodged a police complaint regarding the threats made against him and his family. Later that day, he was arrested by CID officers instead for the offence of inciting racial hatred under the ICCPR Act, which does not allow suspects to be released on bail. As of 31 August 2020, Razeek remains in custody and has allegedly been denied access to medical care and a legal representative.⁷³

Tamil Community

During the curfew period, there were increased checkpoints in the Northern Province, unlike in other parts of the country, and it was reported that persons travelling out of the North were required to obtain military clearance in addition to Covid-19-related medical clearance.⁷⁴

Dealing with the Past

Accountability for war-related human rights violations was dealt a blow with the presidential pardon of Sergeant Sunil Rathnayake who was convicted in 2015 of the murder of eight Tamil civilians

<https://www.icj.org/sri-lanka-icj-raises-concerns-about-the-arbitrary-arrest-and-detention-of-lawyer-hejaaz-hizbullaha-calls-for-repeal-and-replacement-of-the-prevention-of-terrorism-act/>.

⁷³ Z. L. Mohamed, 2020, 'Ramzy Razeek: An extraordinary struggle for an ordinary life of service upended by a Police arrest', *Daily Financial Times*, May 9, 2020, <http://www.ft.lk/opinion/Ramzy-Razeek-An-extraordinary-struggle-for-an-ordinary-life-of-service-upended-by-a-Police-arrest/14-699917>; 'Sri Lanka: Due Process Concerns in Arrests of Muslims', *Human Rights Watch*, April 23, 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/04/23/sri-lanka-due-process-concerns-arrests-muslims>.

⁷⁴ 'Tamils in North East struggle with curfew hardships due to state negligence', *Tamil Guardian*, April 2, 2020, <https://www.tamilguardian.com/content/tamils-north-east-struggle-curfew-hardships-due-state-negligence>.

who were internally displaced, including three children of ages five, thirteen, and fifteen years, in Mirusuvil, Jaffna, on 19 December 2000 while on active duty.⁷⁵

Where the plight of thousands of disappeared persons is concerned, President Rajapaksa in a meeting in January 2020 with the UN Resident Coordinator stated that the thousands of missing persons are dead. He further said, ‘Most of them had been taken by the LTTE or forcibly conscripted. The families of the missing attest to it. However, they do not know what has become of them and so claim them to be missing’. The president stated that after the ‘necessary investigations’ death certificates would be issued and the families of the missing would be provided support.⁷⁶

Tamils in the North were prevented from memorialising those who were killed during the last stages of the armed conflict in May 2009, with the police and military disrupting many events.⁷⁷ In one instance, the police cited quarantine requirements⁷⁸ and obtained a court order to prevent members of the Tamil National People’s Front (TNPf) from holding a commemoration event in Jaffna. However, on the same day, the government held an event with the participation of certain members of the government, the armed forces, and some families of soldiers to commemorate the War Heroes Day in Colombo.⁷⁹ During this period, it was also reported that the police allegedly threatened a TNPf member who claimed the army threatened to shoot her if she lit lamps to commemorate those killed in May 2009.⁸⁰

⁷⁵ Ambika Satkunanathan, 2020. ‘Justice in the time of a pandemic.’ *Groundviews*, March 29, 2020, <https://groundviews.org/2020/03/29/justice-in-the-time-of-a-pandemic/>; Al Jazeera, ‘Sri Lanka pardons soldier who killed Tamil civilians.’ *Al Jazeera*, March 27, 2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/03/sri-lanka-pardons-soldier-killed-tamil-civilians-200327033617104.html>.

⁷⁶ Meera Srinivasan, ‘Sri Lanka civil war: Missing persons are dead, says Gotabaya’ *The Hindu*, January 20, 2020, <https://www.thehindu.com/news/international/missing-persons-are-dead-says-gotabaya/article30609730.ece>.

⁷⁷ ‘Sri Lankan soldiers stamp out Mullivaikkal remembrance flame in Jaffna’, *Tamil Guardian*, May 18, 2020, <https://www.tamilguardian.com/content/sri-lankan-soldiers-stamp-out-mullivaikkal-remembrance-flame-jaffna>.

⁷⁸ Ibid.

⁷⁹ ‘Sri Lanka prepares to mark victory with military ‘promotion bonanza.’ *Tamil Guardian*, May 18, 2020, <https://www.tamilguardian.com/content/sri-lanka-prepares-mark-victory-military-%E2%80%98promotion-bonanza%E2%80%99>.

⁸⁰ “‘If you light lamps, the army will shoot you’—Sri Lankan police warn TNPf member’ *Tamil Guardian*, May 17, 2020, <https://www.tamilguardian>.

On 30 August 2020, the police in Batticaloa in the Eastern Province obtained a court order to prevent families of the disappeared from commemorating the International Day of the Victims of Enforced Disappearances.⁸¹ One of the reasons the police provided when seeking the order is that the gathering would contribute to the revival of the Liberation Tigers of Tamil Eelam (LTTE). This illustrates that the revival of the LTTE continues to be used by the state to curtail civic activism more than a decade after the end of hostilities and government-celebrated military defeat of the armed group.

Conclusion

Ethno-religious minorities have faced discrimination, marginalisation, and violence in Sri Lanka, with different groups becoming ‘the other’ at different periods of the country’s history. Although during the Yahapalanaya regime, there was freedom of speech and civil society organisations and human rights defenders were able to function freely and challenge the state without fear of reprisals, the government failed to address many structural and systemic issues, including the root causes of ethnic conflict. That failure in the face of propagation of hate and incitement of violence against minorities created a space for Sinhala-Buddhist nationalist groups to engage in communal politics, including violence, with impunity. Lack of accountability for those who engaged in violence led to the entrenchment of impunity and diminished the chances of past violations being addressed in a meaningful way. Other factors that enabled the quick reversion to a militarised and authoritarian form of government include the failure to demilitarise and undertake institutional reforms and strengthen checks and balances.

After the presidential election of November 2019, the Rajapaksa government, which openly subscribes to a Sinhala-Buddhist nationalist ideology, re-initiated a process of rapid militarisation and began using extra-legal structures to govern, relying on the

[com/content/%E2%80%98if-you-light-lamps-army-will-shoot-you%E2%80%99-%E2%80%93-sri-lankan-police-warn-tnpf-member](https://www.tamilnet.com/art.html?catid=13&artid=39936).

⁸¹ ‘Families of war-disappeared send strong message braving SL restrictions on International Day’, *Tamil Net*, August 31, 2020, <https://www.tamilnet.com/art.html?catid=13&artid=39936>.

lack of a strong opposition, as the largest political party maintained silence on critical governance and rights issues. The arbitrary use of the law to justify violations of minority rights escalated post-November 2019.

While the crackdown on dissent and restrictions on civil liberties and civic space, and curb on the rights of ethno-religious minorities was a predicted outcome of the Rajapaksa presidency, the pandemic enabled accelerated militarisation and the introduction of authoritarian policies and processes. Lack of a functioning parliament and executive rule through ad-hoc mechanisms for nearly five months during the pandemic contributed to undermining democracy and normalised executive overreach, which had begun soon after the presidential election. During this period the arrests of civic activists and assaults on the rights of minorities, both through hate speech as well as through state action and inaction, increased the insecurity of both ethno-religious minorities as well as civil society groups, with self-censorship due to fear of state reprisals becoming increasingly common. In this context, civil society engaged in countering restrictions on civil liberties and civic space and advocating for the protection of the rights of ethno-religious minorities are likely to face greater obstacles and challenges in the future.

Recommendations

To the government of Sri Lanka

- i. Ensure that freedom of expression and association are respected and individuals and institutions are able to dissent freely without fear of state reprisals.
- ii. Do not use the law as a tool to suppress dissent or curb civic activities that are critical of the government. The law should not be arbitrarily applied in a manner that discriminates against and violates the rights of ethno-religious minorities.
- iii. Create an environment in which ethno-religious minorities are able to fully exercise and enjoy their rights without insecurity or fear of violence. In particular, the government should refrain from acts that are and appear

- to be majoritarian and biased against ethno-religious minorities.
- iv. Ensure that the state institutions and officials adhere to the constitutional provisions on equality; action should be taken against those that discriminate on the basis of ethnicity or religion.
 - v. Hold those that engage in propagating or advocating racial hatred that constitutes incitement to discrimination or violation accountable to the fullest extent of the law.
 - vi. Refrain from using extra-legal mechanisms and processes, such as the presidential task forces, to undermine civic space and the rights of ethno-religious minorities.
 - vii. View civil society as an integral part of a functional and robust democracy and not as a foe/antagonist.

To civil society

- i. Recognise the intersectionality of issues and build broad alliances founded on the basis of common interest.
- ii. Ensure that community-based organisations, especially those outside Colombo and in the non-urban areas, are included in dialogues and common interventions, and be proactive in seeking their participation and contribution.
- iii. Build alliances with regional civil society organisations and networks and learn from the successful strategies they used.

To the international community

- i. Re-iterate to the government, the importance of a robust civic space and the need to ensure that the rights of ethno-religious minorities are protected. All international community- and UN-supported initiatives, whether with government or civil society, should be based on these principles.
- ii. Expand and strengthen the relationship with civil society, in particular, engage with smaller organisations working outside Colombo at the community level.
- iii. Pay attention to the protection needs of civil society organisations and provide required support in a flexible manner in line with the changing context.

State of South Asian Minorities 2020

Shahnaaz Khan

Afghanistan

Islam is the official state religion of Afghanistan as recognised by the 2004 Constitution. Religious freedom is allowed within the bounds of the law, leaving room for minority communities to be targeted under blasphemy law and other religiously motivated cases. The past year, too, continued to witness the trend of acts of violence targeting the country's religious and ethnic minorities.

The Shia Hazara community has been especially targeted under the Taliban rule. There were series of attacks in 2019 against a Shia shrine,¹ a mosque,² and also a wedding reception of a Shia couple in Kabul.³ On 6 March 2020, a gathering of Shia Hazaras in Kabul was attacked by armed gunmen, who killed at least 32 people and injured 82 others.⁴ The congregation was commemorating the 1995 slaying of Abdul Ali Mazari, the leader of the Hazara community.

1 Amir Shah, 'Bombs Target Afghan Shiites marking new year, killing 6', *AP News*, March 21, 2019, <https://apnews.com/5cda1c472d654c3391fec88cd8c993ed>.

2 Reuters, 'Islamic State says it carried out attack at Shi'ite mosque in central Afghanistan', *Reuters*, July 6, 2019, <https://www.reuters.com/article/us-afghanistan-blast/islamic-state-says-it-carried-out-attack-at-shiite-mosque-in-central-afghanistan-idUSKCN1U109O>.

3 CBS News, 'Islamic State claims responsibility for bombing at Kabul wedding that killed 63', *CBS News*, August 18, 2019, <https://www.cbsnews.com/news/afghanistan-bombing-islamic-state-claims-responsibility-for-bombing-at-kabul-wedding-that-killed-63>.

4 Al Jazeera, 'Dozens killed in Kabul ceremony attack claimed by ISIL', *Al Jazeera*, March 6, 2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/03/kabul-gathering-attended-abdullah-hit-rocket-attack-report-200306074951081.html>.

ISIS claimed responsibility for the attack.⁵ On 12 May, a group of gunmen disguised in Afghan police uniforms stormed a maternity ward in a residential neighbourhood in Kabul, largely comprising of the Shia Hazara members.⁶ According to reports, the attack was carried out by IS-Khorasan, a local affiliate of the Islamic State.⁷

Sikhs are another group to face several attacks during the period under review. On March 25, 2020, gunmen associated with ISIS stormed a Sikh gurdwara in Kabul, firing and lobbing grenades at worshippers and killing 25 people, including women and children.⁸ The next day, at the funeral of the deceased, a bomb exploded, injuring several other members of the community in attendance. On 22 June, Nidan Singh Sachdeva, an Afghan Sikh community leader, was abducted by unidentified persons from a gurdwara in the Paktia province in south-eastern Afghanistan.⁹ Sachdeva was eventually released from captivity unharmed, due to efforts made by the Afghan government and local tribal elders. In July 2020, a 13-year-old Sikh girl was allegedly lured for marriage by a Muslim man, and was rescued after a local cleric informed the police.¹⁰ The abduction was possibly for forced conversion of the girl to Islam, a common occurrence in the country.

Political tensions over the contested 2019 presidential election amid growing insecurity, uncertainties surrounding the current

5 Ibid.

6 BBC, 'Afghan attack: Babies killed as gunmen storm Kabul maternity ward', *BBC*, 12 May 2020, <https://www.bbc.com/news/world-asia-52631071>.

7 Ibid; Kathy Gannon and Tameem Akhgar, 2020. 'US blames deadly Afghan maternity hospital attack on ISIS-K.' *Military Times*, May 15, 2020, <https://www.militarytimes.com/news/2020/05/15/us-blames-deadly-afghan-maternity-hospital-attack-on-isis-k>.

8 BBC, 'Afghanistan conflict: Militants in deadly attack on Sikh temple in Kabul', *BBC*, March 25, 2020, https://www.bbc.com/news/world-asia-52029571?SThisFB&fbclid=IwAR2Zkicfm06nMYXAb2dEh9nGVTPiIQ26bH6qqiFLF_IkspfvFGK87pnQxTs.

9 Hindustan Times, 'Sikh community leader Nidan Singh Sachdeva released from captivity in Afghanistan', *Hindustan Times*, July 18, 2020, <https://www.hindustantimes.com/india-news/sikh-community-leader-nidan-singh-sachdeva-released-from-captivity-in-afghanistan/story-Bi54Y6yDzPTRngp2SbC3eJ.html>.

10 Yudhvir Rana, 'Afghan cleric saved minor Sikh girl "abducted" by a Muslim boy', *The Times of India*, July 20, 2020, <https://timesofindia.indiatimes.com/india/afghan-cleric-saved-minor-sikh-girl-abducted-by-a-muslim-boy/articleshow/77070211.cms>.

peace talks with the Taliban, and the Covid-19 pandemic have further worsened the situation for the country's minorities. The spate of killings, and authorities' inability to respond, hold the perpetrators accountable, and prevent further attacks have made things worse for Afghanistan's persecuted minorities. The country continues to deal with uncertainties, with delay in the intra-Afghan peace talks between the political leadership in Kabul, and Taliban. At the time of writing, September 2020, the two groups are preparing to start the talks with efforts underway to finalise a date.¹¹

The US-Taliban agreement on 29 February 2020 on withdrawal of US forces in phases does not seem to indicate that the country is ready to emerge from decades of divisionary politics. A Human Rights Watch Report from June 2020 has documented low freedom of expression and social restrictions in the country, especially in Taliban-held areas.¹² The 'vice and virtue' police continue to operate in these areas, with strict adherence to the Taliban-prescribed social norms. These norms are especially discriminatory to religious and ethnic minority groups. Thus, despite the peace process, the country's minorities are choosing to either relocate or live hiding any visually distinctive identity markers, according to the USCIRF 2020 report.¹³

Bangladesh

There continued to be internal and external security threats toward minorities in the country. Internally, several attacks were reported against religious minorities. Externally, events surrounding the National Register of Citizens and the Citizenship Amendment Act in India continued to stoke fears of disruption of peace in the

11 Khalid Nekzad, 'Reconciliation Council Expects Taliban to Get Ready for Talks', *Tolo News*, September 5, 2020, <https://tolonews.com/index.php/afghanistan/reconciliation-council-expects-taliban-get-ready-talks>.

12 Human Rights Watch, "'You Have No Right to Complain': Education, Social Restrictions, and Justice in Taliban-held Afghanistan", *Human Rights Watch*, June 30, 2020, <https://www.hrw.org/report/2020/06/30/you-have-no-right-complain/education-social-restrictions-and-justice-taliban-held>.

13 US Commission on International Religious Freedom, *Annual Report 2020* (Washington DC: USCIRF, 2020) 48-50.

country. Rohingya refugees from Myanmar were also the victims of a number of attacks, which the state was unsuccessful in curbing.

A number of instances of violence against Rohingya refugees have been the result of confrontation with the law enforcement agencies. In August 2019, four Rohingya men were killed in encounters with law enforcement agencies and one arrested for the alleged murder of a Bangladeshi man. UN Human Rights experts expressed concern over the rights of the refugees when restrictions over them were put in place and military presence increased in the Cox's Bazaar camp following a 'Genocide Day' protest.¹⁴ In June 2020, four more Rohingya men were killed extrajudicially near the camp for alleged involvement in a kidnapping for ransom.¹⁵ Earlier in March, the police had fatally shot seven men suspected of drug dealing and human trafficking.¹⁶

Refugees have also attempted to seek asylum in other countries such as Malaysia, undertaking perilous sea journeys in the midst of the Covid-19 pandemic. In one such attempt in April 2020, 30 refugees died at sea; a Rohingya community leader attributed this to increasing desperation in the camps as stricter lockdowns were imposed, including a recent block on movement and mobile internet, which was enticing more refugees to reach out to traffickers for a way out.¹⁷ The UN High Commissioner for Human Rights urged Bangladesh to continue to provide protection to the refugees, and also facilitate their free access to information and

¹⁴ 'Bangladesh: UN experts concerned by crackdown at Rohingya refugee camps', United Nations Human Rights Office of the High Commissioner, last modified September 16, 2019, <https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=24994&LangID=E>.

¹⁵ Hindustan Times, '4 Rohingya men killed in gunfight with Bangladesh police', *Hindustan Times*, June 27, 2020, <https://www.hindustantimes.com/world-news/4-rohingya-men-killed-in-gunfight-with-bangladesh-police/story-a2Qh10fUWVWHVMQiR3Q7d0J.html>.

¹⁶ The Daily Star, 'Seven killed in a single "gunfight"', *The Daily Star*, March 3, 2020, <https://www.thedailystar.net/frontpage/news/gunfight-rab-teknaf-seven-rohingya-robbers-killed-1875505>.

¹⁷ The Guardian, 'Bangladesh rescues hundreds of Rohingya drifting at sea for nearly two months', *The Guardian*, April 16, 2020, <https://www.theguardian.com/world/2020/apr/16/bangladesh-rescues-hundreds-of-rohingya-drifting-at-sea-for-nearly-two-months>.

communication,¹⁸ which is yet to see fruition. Following reports on the denial of education to the Rohingya children living in camps, the government, however, approved a ‘pilot’ education program to give 10,000 Rohingya children access to formal school curriculum.¹⁹

The Ahmadiya community also faced targeted attacks, with Islamist groups demanding that they be declared non-Muslims.²⁰ On 13 September 2019, an Ahmadiya mosque under construction in Netrakona was allegedly vandalised by students from nearby madrassahs.²¹ Another Ahmadiya mosque was attacked on 14 January 2020 in Brahmanbaria town with an altercation between students from a local madrasa and Ahmadiyas at the mosque.²² In another bizarre incident, the corpse of an Ahmadiya infant buried in a public Muslim graveyard was exhumed and left by a road in Brahmanbaria district’s Ghatura village.²³ The Islamic Oikko Jote (Islamic Unity Alliance), the biggest alliance of Islamic organisations in Bangladesh, reiterated its stance that members of the Ahmadiya community should never be allowed in Muslim graveyards, and accused the baby’s family of deliberately trying to stoke tensions.²⁴

Members of Bangladesh’s indigenous communities also continue being targeted. Amid the Covid-19 pandemic, seven indigenous

18 ‘Press briefing note on Myanmar/Bangladesh–Rohingya’, United Nations Human Rights Office of the High Commissioner, last modified April 17, 2020, <https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25804&LangID=E>.

19 Human Rights Watch, “Are We Not Human?”: Denial of Education for Rohingya Refugee Children in Bangladesh’, *Human Rights Watch*, December 3, 2019, <https://www.hrw.org/report/2019/12/03/are-we-not-human/denial-education-rohingya-refugee-children-bangladesh>.

20 ‘General Briefing: Bangladesh’, CSW, last modified May 1, 2020, <https://www.csw.org.uk/2020/05/01/report/4636/article.htm>.

21 New Age Bangladesh, ‘Under-construction Ahmadiyya mosque vandalised in Netrakona’, *New Age Bangladesh*, September 15, 2019, <https://www.newagebd.net/article/84607/under-construction-ahmadiyya-mosque-vandalised-in-netrakona>.

22 Dhaka Tribune, ‘Ahmadiyya mosque vandalized in Brahmanbaria’, *Dhaka Tribune*, January 16, 2020, <https://www.dhakatribune.com/bangladesh/nation/2020/01/16/ahmadiyya-mosque-vandalized-in-brahmanbaria>.

23 Dhaka Tribune, ‘Ahmadiyya infant exhumed, left by the road in Brahmanbaria’, *Dhaka Tribune*, July 10, 2020, <https://www.dhakatribune.com/bangladesh/nation/2020/07/10/ahmadiyya-infant-exhumed-and-left-by-the-road-in-brahmanbaria>.

24 Ibid.

peoples of the Chittagong Hill Tracts region have reportedly been arrested arbitrarily, and 13 persons have reportedly been tortured and harassed.²⁵ In Bandarban Hill district in May, land grabbers allegedly linked to the ruling party burned down around 5000 acres of rubber plantations of the indigenous people.²⁶

Attacks on religious minorities were also reported during the Covid-19 shutdown. Houses of religious minorities were attacked, and cases of temples being vandalised were also reported.²⁷ The Bangladesh Election Commission's decision to conduct mayoral elections of Dhaka South and North City constituencies on 30 January resulted in widespread agitations, as the date clashed with Saraswati Puja, a major Hindu festival.²⁸ With the Commission refusing to budge, Hindu activists approached the High Court, which refused to entertain its plea for postponement of polls. With the student-led protests intensifying, however, the EC eventually relented and deferred the polling date.²⁹

The state has taken some steps towards curbing terrorism and religious violence. In February 2020, Bangladesh Police foiled a planned attack on a Hindu temple in Dhaka. The Counter Terrorism and Transnational Crime Unit arrested five members of the extremist group Ansar al-Islam for plotting the attack.³⁰ Following the communal riots in the capital of India, in February, Bangladeshi leadership also called for peace and harmony to be maintained. In Dhaka, the leaders of Hefazat-e-Islam, an advocacy group, urged Muslims to maintain communal peace and harmony and protect the country's non-Muslims.³¹

25 Trimita Chakma, *A Rapid Assessment Report The impact of COVID-19 on Indigenous and Tribal Peoples in Bangladesh* (Dhaka: Kapaeeng Foundation, 2020).

26 Ibid.

27 The Daily Star, 'Minority and ethnic communities attacked during lockdown', *The Daily Star*, June 2, 2020, <https://www.thedailystar.net/editorial/news/minority-and-ethnic-communities-attacked-during-lockdown-1907501>.

28 The Daily Star, 'Dhaka city polls date changed to Feb 1', *The Daily Star*, January 18, 2020, <https://www.thedailystar.net/city/dhaka-city-election-date-changed-february-1-1855774>.

29 Ibid.

30 Dhaka Tribune, '5 Ansar-al-Islam members held in Dhaka', *Dhaka Tribune*, February 10, 2020, <https://www.dhakatribune.com/bangladesh/dhaka/2020/02/10/5-ansar-al-islam-members-held-in-dhaka-2>.

31 New Age Bangladesh, 'Thousands protest against Delhi violence', *New*

However, the country's legal framework is often misused, and has the potential to be misused to target minorities. The United States Commission for International Freedom, in its 2020 Annual Report, noted that Bangladesh's controversial Digital Security Act, which criminalises content that hurts 'religious sentiment or values', has been repeatedly misused in the country.³² Folk singer Shariat Bayati was arrested in January 2020 under the Act for stating that music is not forbidden in the Quran.³³

Bhutan

The Constitution of the Kingdom of Bhutan 2008 guarantees the rights of citizens to civil liberties, including the freedom of expression, association and the right to follow one's religion. However, issues of minorities do not receive any national attention and even if some issues emerge and are noticed in the public domain, there are no civil society groups that can effectively take up and advocate on the issues. The National Human Development Report 2018 also states that the government has restricted civil liberties 'to avoid breaches of peace' in soliciting applications for licenses and prohibiting assembly in designated places also reinforced by the Penal Code of Bhutan which prohibits promotion of civil unrest.³⁴ The Human Rights Report 2018 also notes that citizens in Bhutan were careful when exercising freedom of expression as they could be charged with defamation, especially if they criticise powerful persons in the country.³⁵

Age Bangladesh, February 28, 2020, <https://www.newagebd.net/article/100773/thousands-protest-against-delhi-violence-in-dhaka>.

³² US Commission on International Religious Freedom, *Annual Report 2020* (Washington DC: USCIRF, 2020).

³³ *New Age Bangladesh*, 'AI wants unconditional release of Shariat Bayati', *New Age Bangladesh*, February 15, 2020, <https://www.newagebd.net/article/99644/ai-wants-unconditional-release-of-shariat-bayati>.

³⁴ United Nations Development Program, *Bhutan National Human Development Report: Ten Years of Democracy in Bhutan* (Thimphu: UNDP, 2019), https://www.bt.undp.org/content/bhutan/en/home/library/human_development/national-human-development-report-2019.html.

³⁵ United Nations Human Rights Office of the High Commissioner, *Human Rights Report* (Geneva: OHCHR, 2018) <https://www.ohchr.org/Documents/>

Over the years, CSOs in Bhutan have faced several constraints due to legislation which deters CSOs from taking up certain activities. For example, the Civil Society Organisation Act 2007 is silent about the advocacy function and role of CSOs.³⁶ Moreover, any advocacy taken up by CSOs may be construed as a 'political' activity which the Act rules that CSOs cannot indulge in. This opacity and fear deter any advocacy work by CSOs in support of the issues faced by their target group.

According to Freedom House Report 2018, there are multiple media houses but all of them are dependent on the government for income from advertisements.³⁷ This is true at present as well. An amended Bhutan Information, Communications, and Media Act was passed in 2018,³⁸ which calls for strengthening the independence of the media for a free and vibrant fourth estate. A Media Council has also been established, which, among others, monitors offensive and harmful content, raising fears that it may erode freedom and induce greater self-censorship among media professionals.

In Bhutan, proselytisation is banned. Furthermore, religious organisations are required to be apolitical while conducting all operations without commercialisation and distribution of profits to their members, board members among others.³⁹ There have also been reports of Christians being deprived of state benefits and experiencing harassment, especially in rural areas. In the country, it is also estimated that most Christians are Lhotsampas, who are people of Nepali origin and a minority in Bhutan. Therefore, Christians, in particular, could be bearing a burden of double discrimination.

[Publications/OHCHRreport2018.pdf](#)

³⁶ 'CSO Authority', Civil Society Organizations Authority, accessed September 16, 2020, <https://www.csoa.org.bt/public/w>.

³⁷ 'Freedom in the World', Freedom House, accessed September 16, 2020, https://freedomhouse.org/sites/default/files/2020-02/FH_FIW_Report_2018_Final.pdf.

³⁸ Bhutan, *Information, Communication, and Media Act 2007*, National Assembly of Bhutan (2007), <https://www.dit.gov.bt/sites/default/files/attachments/ICM%20Act%202018.pdf>.

³⁹ Bhutan, *Religious Organizations Act 2007*, National Assembly of Bhutan (2007), https://www.nab.gov.bt/assets/uploads/docs/acts/2014/Religious_organization_act_of_BhutanEng2007.pdf.

India

The past year witnessed multiple events that affected India's minorities and cemented the hold of majoritarian politics in the region. Momentous developments of 2019, such as the revocation of Muslim-majority Kashmir's limited autonomy,⁴⁰ the conclusion of the National Register of Citizens (NRC) exercise in Assam,⁴¹ which has put 1.9 million people at risk of statelessness, and the enactment of the Citizenship Amendment Act, all continued to have ramifications in 2020.⁴² International and national watchdogs have expressed concern over these actions of the government. The Covid-19 pandemic provided majoritarian actors yet another opportunity to strengthen religious polarisation, even as the country continued to grapple with a rising number of infections and fatalities.

The Citizenship Amendment Act (CAA) triggered widespread protests, which led to several arrests.⁴³ The Act was passed by the Parliament on December 11, 2019 and came into effect from January 10, 2020.⁴⁴ The CAA amended the country's citizenship rules to make it easier for specific religious minorities from India's neighbouring countries to gain citizenship in India. The Act excluded Muslims from this list of minorities, including documented persecuted Muslim groups, such as Ahmadiyas, Rohingyas, and

40 Syed Ata Hasnain, 'A Year After Abrogation of Article 370 and 35A, the Outcomes Are Barely Understood', *The Wire*, August 5, 2020, <https://thewire.in/security/kashmir-article370-abrogation-success-security>.

41 India Today, 'Assam final NRC list released: 19,06,657 people excluded, 3.11 crore make it to citizenship list', *India Today*, August 31, 2019, <https://www.indiatoday.in/india/story/assam-final-nrc-list-out-over-19-lakh-people-excluded-1593769-2019-08-31>.

42 UN News, 'New citizenship law in India "fundamentally discriminatory": UN human rights office', *UN News*, December 13, 2019, <https://news.un.org/en/story/2019/12/1053511>.

43 Al Jazeera, 'UN human rights experts urge India to release anti-CAA protesters', June 26, 2020, *Al Jazeera*, <https://www.aljazeera.com/news/2020/06/human-rights-experts-urge-india-release-anti-cao-protesters-200626105916987.html>.

44 The Economic Times, 'Citizenship Amendment Act comes into effect from January 10', *The Economic Times*, January 10, 2020, <https://economictimes.indiatimes.com/news/politics-and-nation/citizenship-amendment-act-comes-into-effect-from-january-10/articleshow/73194780.cms?from=mdr>.

others.⁴⁵ Protests erupted throughout the country including in New Delhi, Mumbai, Bangalore, Hyderabad, and Kolkata.⁴⁶ In the Uttar Pradesh province, at least 23 persons were killed, more than 83 seriously injured, and hundreds were detained in a state-wide crackdown against protesters.⁴⁷ Police forces have used the spread of Covid-19 to erase all traces of the protests, dismantling art installations from prominent sit-in site and arresting organisers.⁴⁸ A case is currently pending in the Supreme Court on the state's use of lockdown to silence protestors.⁴⁹

The country's Muslims continued to be the targets of polarisation and identity-based violence. In February 2020, targeted violence in the capital Delhi resulted in at least 53 deaths, majority Muslims.⁵⁰ There are allegations of leadership of the governing party's members, individuals in the police force, and propagators of 'Hindutva' instigating violence in those cases.⁵¹ Targeting

45 'Legislation Factsheet: The Citizenship (Amendment) Act in India', United States Commission for Religious Freedom, February 2020, https://www.uscirf.gov/sites/default/files/2020%20Legislation%20Factsheet%20-%20India_0_0.pdf.

46 Frontline, 'Countrywide CAA & NRC protests: Secular unity', *The Hindu*, January 17, 2020, <https://frontline.thehindu.com/cover-story/article30431601.ece>.

47 'Deaths in anti-CAA protests: UP police 'pressuring' kin not to pursue murder cases' *Counterview*, March 16, 2020, <https://www.counterview.net/2020/03/deaths-in-anti-caa-protests-up-police.html>.

48 The Print, 'Art installations at Shaheen Bagh, Jamia removed by Delhi Police, graffiti painted white', *The Print*, March 24, 2020, <https://theprint.in/india/art-installations-at-shaheen-bagh-jamia-removed-by-delhi-police-graffiti-painted-white/387086>; Brinda Karat, 'Lockdown Being Misused to Persecute Government's Critics', April 13, 2020, <https://www.ndtv.com/opinion/lockdown-being-misused-to-persecute-governments-critics-2210708>; The Caravan, 'Amid lockdown, Delhi Police target and arrest anti-CAA protesters from Jamia Nagar', April 15, 2020, <https://caravanmagazine.in/politics/anti-caa-protesters-jamia-arrested>.

49 Scroll, 'As Delhi Police use lockdown to arrest anti-CAA activists, courts must act to check abuse of power', *Scroll*, May 26, 2020, <https://scroll.in/article/962930/as-delhi-police-use-lockdown-to-arrest-anti-caa-activists-courts-must-act-to-check-abuse-of-power>.

50 Hannah Ellis-Petersen, 'Inside Delhi: beaten, lynched and burnt alive', *The Guardian*, March 1, 2020, <https://www.theguardian.com/world/2020/mar/01/india-delhi-after-hindu-mob-riot-religious-hatred-nationalists>.

51 The Caravan, 'Dead and Buried: Delhi Police ignored complaints against Kapil Mishra, other BJP leaders for leading mobs in Delhi violence', *The Caravan*, June 21, 2020, <https://caravanmagazine.in/politics/delhi-police-ignored-complaints-against-kapil-mishra-bjp-leaders-leading-mobs-delhi-violence>.

of Muslims, in particular, is state sanctioned to the extent that working-class Muslims and youth activists, including women and students, continue to be arrested arbitrarily⁵² with fabricated cases and charged under the Unlawful (Activities) Prevention Act (UAPA).⁵³

Early efforts to control the pandemic after the national lockdown in March were also beset with polarisation, as a Tablighi Jamaat congregation in Delhi became a Covid-19 ‘hotspot’. This led to intensified targeting of Muslims, with a concerted disinformation campaign seeking to paint the community as guilty of spreading the virus, and several attacks and social boycott campaigns across the country.⁵⁴ The government gave a fillip to these efforts by registering criminal cases against 34 Jamaat members, including 28 foreigners. In August, the Bombay High Court struck down these cases, remarking that the Jamaat members were made ‘scapegoats’ and that the propaganda against their religious activity was unwarranted.⁵⁵

Documentation of the Oppressed, a hate crime documentation platform, recorded 71 incidents targeting India’s Muslims since January 2020.⁵⁶ These included murders/lynching, physical assault, cow-related violence, attacks on religious infrastructure, and more recently Covid-19 related targeting. Other minorities have also faced increased targeting and harassment. Reports by Christian groups indicate that the community continues to suffer through

52 Scroll, ‘SC took only 24 days to deliver Bhushan verdict—even as Kashmir, CAA matters await decisions’, *Scroll*, August 20, 2020, <https://scroll.in/article/970929/sc-took-only-24-days-to-deliver-bhushan-verdict-even-as-kashmir-kaa-matters-await-decisions>.

53 Newslick, ‘Misuse of UAPA by Union Government During Covid-19 Pandemic’, *Newslick*, May 1, 2020, <https://www.newslick.in/UAPA-Misuse-Modi-Govt-Crackdown-Activists-Organisations-COVID-19-Lockdown>.

54 Newslick, ‘Corona Jihad and Media’s Communal Polarisation’, *Newslick*, April 8, 2020, <https://www.newslick.in/corona-jihad-and-medias-communal-polarisation>.

55 Hindustan Times, ‘“Scapegoat”: Court’s biting remarks on FIRs against Tablighi Jamaat members’, August 23, 2020, <https://www.hindustantimes.com/india-news/covid-19-bombay-hc-strikes-down-cases-against-28-foreign-tablighi-members/story-Ux4qS1ouqyGS7JZNjOqij.html>.

56 ‘Database of the Oppressed’, DOTO, accessed September 20, 2020, <https://dotodatabase.com>.

Covid-19 restrictions. According to one report, there were 135 cases of attacks against Christian houses, churches, and individuals during the lockdown till June.⁵⁷ Another report stated that hate crimes against Christians in India, including murders, rapes, arson, and attacks on places of worship had risen by 40.87 per cent since 2019, recording 293 such cases.⁵⁸ One of the worst recorded cases was of a 14-year-old boy being brutally murdered for his and his family's converting to Christianity.⁵⁹ There have been reported incidents of attacks on Christian indigenous families in rural Chhattisgarh as well.⁶⁰

Dalits too continued to be subjects of targeting. More than 200 cases of atrocities against Dalits were documented by civil society groups between April and June 2020. These included murder, lynching, sexual violence, police brutality, and torture. There has also been a spike in violence against Dalit women, with multiple reports of murder, rape, physical molestation, and acid attacks.⁶¹

In Muslim-majority Kashmir, the systematic repression of dissent following the revocation of limited autonomy in August 2019 has continued to take a heavy toll. During the first six months of 2020, Kashmiri civil society groups recorded 32 extrajudicial killings.⁶² Alongside, the blockade on high-speed internet, now in force for almost a year, continued.⁶³ The dearth of fast and reliable

57 Frontline, 'Christians as target during the lockdown', *The Hindu*, August 28, 2020, <https://frontline.thehindu.com/the-nation/christians-as-target/article32284946.ece>.

58 Ibid.

59 MapViolence, 'Young Christian boy murdered in Odisha', *MapViolence*, June 4, 2020, <https://mapviolence.in/incidents/young-christian-boy-murdered-in-odisha>.

60 The Caravan, 'Adivasi Christians face widespread persecution in Chhattisgarh, pressurised into *ghar vapsi*', *The Caravan*, June 29, 2020, <https://caravanmagazine.in/religion/adivasi-christians-face-widespread-persecution-in-chhattisgarh-pressurised-into-ghar-vapsi>.

61 Rahul Singh, 'Caste based violence and access to Justice.' *Impact of COVID-19 on Dalits in India: Voices from the Ground*, July 06, 2020.

62 'Bi-annual HR Review: 229 killings, 107 CASO's, 55 internet shutdowns, 48 properties destroyed', Jammu Kashmir Coalition of Civil Society, June 2020, <https://jkccs.net/bi-annual-hr-review-229-killings-107-casos-55-internet-shutdowns-48-properties-destroyed>.

63 The Wire, 'J&K Internet Shutdown Based on 'Dubious' Legal Framework: Report', *The Wire*, August 26, 2020, <https://thewire.in/government/jammu-and-kashmir-internet-shutdown-jkccs>.

internet is reported to have greatly hampered the Kashmiri medical community's efforts against Covid-19.⁶⁴ Press freedom in Kashmir also came under attack, with the announcement of a new media policy that allows authorities to decide what constitutes 'anti-social' and 'anti-national' content.⁶⁵

These, and other developments, have led to a continuing spate of international censure toward the Indian government. In May, the UN Special Advisor on Prevention of Genocide expressed concern at increased hate speech and discrimination against minorities in India.⁶⁶ Also in May, the United States Commission for Religious Freedom (USCIRF) recommended to the US State Department that India be designated as a 'country of particular concern'.⁶⁷ In June, the UN Office of the High Commissioner for Human Rights (OHCHR) condemned Indian authorities' crackdown against anti-CAA protestors, stating that it was 'clearly designed to send a chilling message to India's vibrant civil society'.⁶⁸ The same month, it also expressed alarm at the country's clampdown on freedom of expression during the pandemic. In July, India was again noted as having stigmatised minorities during the pandemic by the OHCHR.⁶⁹ Also in July, four UN Special Rapporteurs made their third communication to the Indian government over its

⁶⁴ Kashmir Observer, 'Is 4G Ban Failing Kashmir's Covid-19 Fight Back?' *Kashmir Observer*, April 16, 2020, <https://kashmirobserver.net/2020/04/16/is-4g-ban-failing-kashmirs-covid-19-fight-back>.

⁶⁵ Reporters Without Borders, 'RSF appalled by Orwellian press policy in Indian-held Kashmir', *RSF*, June 19, 2020, <https://rsf.org/en/news/rsf-appalled-orwellian-press-policy-indian-held-kashmir>.

⁶⁶ 'Note to Media on India', UN Press Release, May 18, 2020, https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/18052020_SA%20note%20to%20media%20on%20India_final.pdf.

⁶⁷ Akshita Jain, 'Why the US Religious Freedom Report is Bad News for India', *Huffington Post*, May 01, 2020, https://www.huffingtonpost.in/entry/us-religious-freedom-report-india_in_5ea965c7c5b6106b8ed03574.

⁶⁸ Hindustan Times, 'UN experts seek anti-CAA protestors' release', *Hindustan Times*, June 28, 2020, <https://www.hindustantimes.com/india-news/un-experts-seek-anti-cao-protesters-release/story-zK8yklFw2p5AkvsKhtOGPL.html>.

⁶⁹ The Leaflet, 'U.N. High Commissioner for Human Rights says "Discrimination Kills"; lists India for stigmatization of minorities during COVID', *The Leaflet*, February 02, 2020, <https://www.theleaflet.in/u-n-high-commissioner-for-human-rights-says-discrimination-kills-lists-india-for-stigmatization-of-minorities-during-covid/#>.

various human rights violations in Kashmir since August 2019, public.⁷⁰

Nepal

With the promulgation of its new constitution in 2015, Nepal was declared a secular democratic republic and committed itself to embracing the principles of inclusion and uniform development across the country. However, religious minorities, gender and sexual minorities, Dalits, and refugees continue to face identity-based violence. In its 2020 report to the UN Human Rights Council, Human Rights Watch affirmed that Nepal has failed to live up to its commitments on transitional justice and has also not acted on the recommendations from the last UN review either.⁷¹

Of the Bhutanese refugees, who had fled ethnic persecution from Bhutan in the 1990s, around 7000 remained in Nepal as of 2019, while the rest have been resettled in eight countries.⁷² The United Nations High Commissioner for Refugees (UNHCR) has publicly stated that it will not be supporting the remaining Bhutanese refugees in Nepal from 2020 onwards.⁷³ While the agency has reached an agreement on the refugees' shelter, food, education, employment, and health services with local agencies and organisations,⁷⁴ there is concern among the remaining refugees about their future.⁷⁵

70 Kashmir Times, 'UN Experts Concerned over Criminal Cases against Kashmir Journalists', *Kashmir Times*, July 17, 2020, <http://www.kashmirtimes.com/newsdet.aspx?q=103832>.

71 Human Rights Watch, 'Nepal's Universal Periodic Review: Human Rights Review Should Address Broken Commitments, Impunity', *Human Rights Watch*, July 16, 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/07/16/nepals-universal-periodic-review>.

72 B. Gautam and T.P. Mishra, 'Who stands with Bhutanese refugees in Nepal?' *Nepali Times*, June 19, 2019, <https://www.nepalitimes.com/opinion/who-stands-with-bhutanese-refugees-in-nepal>.

73 Himalayan News Service, 'UNHCR to stop supporting Bhutanese refugees', *The Himalayan Times*, December 19, 2019, <https://thehimalayantimes.com/nepal/unhcr-to-stop-supporting-bhutanese-refugees>.

74 Himalayan News Service, 'UNHCR to stop supporting Bhutanese refugees', *The Himalayan Times*, December 19, 2019, <https://thehimalayantimes.com/nepal/unhcr-to-stop-supporting-bhutanese-refugees>.

75 S. Thapa, Y. D. Gurung and J. Baniya, 'Living in Limbo: Tibetan and

Likewise, there were an estimated 13,000 undocumented Tibetan refugees in Nepal as of 2019.⁷⁶ Being undocumented renders them unable to access education, employment, and other government schemes and provisions. While the situation for Tibetan refugees in the country had been precarious during the visit of Chinese President Xi Jinping to Nepal in October last year,⁷⁷ news reports in January 2020 revealed that an agreement on the Boundary Management System between the two countries included a provision which compels either government to hand over each other's nationals who have crossed the border illegally.⁷⁸ This is likely to have massive implications for Tibetans trying to flee to Nepal en route to India, and is a violation of the principle of non-refoulement.⁷⁹ Following this, there have been reports of the US Embassy in Nepal 'pressing' the Foreign Ministry and Home Ministry to issue travel documents to Tibetan refugees.⁸⁰

As of January 2020, there were reportedly around 900 Rohingya refugees in Nepal.⁸¹ In April, officials from the area in Kathmandu where Rohingya who could not work legally were surviving on

Bhutanese Refugees in Nepal', in: *South Asia State of Minorities Report 2019 Migrants, Refugees and the Stateless*, D. Thapa, S. Thapa and R. Singh (eds) (Kathmandu: Social Science Baha, 2019).

76 'General Briefing: Nepal', CSW, May 1, 2020, <https://www.csw.org.uk/2020/05/01/report/4638/article.htm>.

77 Himalayan News Service, '11 Tibetan refugees among 22 held', *The Himalayan Times*, October 13, 2019, <https://thehimalayantimes.com/kathmandu/11-tibetan-refugees-among-22-held>.

78 Kosh Raj Koirala, 'Nepal, China to hand over nationals illegally crossing mutual border', *myRepublica*, January 23, 2020, <https://myrepublica.nagariknetwork.com/news/nepal-china-to-hand-over-nationals-illegally-crossing-mutual-border>.

79 The principle of non-refoulement is enshrined in the Convention Against Torture which was ratified by Nepal in 1991. The principle is also widely accepted as a peremptory norm under customary international law and is binding to all countries regardless of ratification. See: <https://www.hrtmcc.org/download/NEPAL%20-%20Treaty%20Ratification%20Status%20-%20May%202008.pdf>.

80 M. Dahal, 'Refugee Issue: American Pressure to Provide Travel Document to Tibetans', [Saranarathi samasya: tibbati lai travel document dina ameriki dabab] *Kantipur*, February 2, 2020, <https://ekantipur.com/news/2020/02/02/1580607628970866.html>.

81 P. Mahat, 'The Rohingya in Nepal', *The Kathmandu Post*, January 1, 2020, <https://kathmandupost.com/columns/2020/01/01/the-rohingya-in-nepal>.

unofficial aid, stopped providing aid to them, claiming that it was not sustainable.⁸²

The US Commission on International Religious Freedom (USCIRF) 2020 Annual Report does not designate Nepal as a country of special concern but does mention instances of religious intolerance in the country.⁸³ The report also warned of the rise of ethno-religious nationalism in Nepal, as a number of Nepali politicians continued their push to redefine Nepal as a Hindu state.⁸⁴ The report acknowledged the government's decision to begin the implementation of an anti-conversion law, leading to the arrests of members of religious minority communities, especially Christians, for alleged acts of proselytisation.⁸⁵ There have also been several reports of Nepal's religious minorities, specifically Muslims, being targeted during the Covid-19 lockdown.⁸⁶

Despite the criminalisation of caste-based discrimination, many children from the Dalit community are not able to attend school regularly, with many dropping out eventually.⁸⁷ Cases of discrimination against Dalits in accessing housing and sites of worship were also documented.⁸⁸ In March 2020, a caste

82 S. Pandit, 'Municipality Stopped Relief to Rohingya Refugees', [Rohingya saranarathi siwirma nagarpalika le rokyo raahat] *OnlineKhabar*, April 6 2020, <https://www.onlinekhabar.com/2020/04/851724>.

83 United States Commission on International Religious Freedom, *Annual Report 2020* (Washington D.C.: USCIRF, 2020) https://www.uscifr.gov/sites/default/files/USCIRF%202020%20Annual%20Report_Final_42920.pdf.

84 'Nepal party demands govt to declare country as Hindu state', *The Week*, March 15, 2019, <https://www.theweek.in/news/world/2019/03/15/nepal-party-demands-govt-to-declare-country-as-hindu-state.html>.

85 Catholic News Agency, 'Arrest of Christians in Nepal prompts religious freedom worry', *Catholic News Agency*, April 27, 2019, <https://www.catholicnewsagency.com/news/arrest-of-christians-in-nepal-prompts-religious-freedom-worry-81923>.

86 'Five Christians, Including One American, Arrested in Nepal Under Anti-Conversion Law', *Persecution.Org*, April 24, 2019, <https://www.persecution.org/2019/04/24/five-christians-including-one-american-arrested-nepal-anti-conversion-law>.

87 National Human Rights Commission Nepal, *Annual Report* (Kathmandu: NHRC Nepal 2019) https://www.nhrcnepal.org/nhrc_new/doc/newsletter/Annual_Report_2076_English_min.pdf.

88 'Dalit student asked to evacuate room in Tarakeshwor Municipality', *Nepal Monitor*, March 6, 2020, <https://nepalmonitor.org/reports/view/28082>; R. Gahatraj, 'Banke Dalits discriminated against on Shivaratri festival.' *The Kathmandu*

discrimination case was filed by a Dalit ward chairperson against a local for using derogatory language.⁸⁹ In another instance, a Dalit elected official reported the use of slurs against him by an office assistant.⁹⁰

In May 2020, the members of Nepal National Oppressed Students' Union padlocked the Gurukul Sanskrit School in Bhadrapur, in southeast Nepal, after the school administration denied admission to a Dalit student.⁹¹ Also, in May, in a case that gained national prominence, a 21-year-old Dalit boy and his friends were beaten and thrown into a river by a large gathering of mostly 'upper-caste' villagers, resulting in their deaths.⁹² In May, a 13-year-old Dalit girl was allegedly raped and killed by a 25-year-old 'upper-caste' villager in Rupandehi district; the police deemed the action a suicide.⁹³ The police took the accused into custody only after a national outcry.⁹⁴ The UN High Commissioner for Human Rights called for an independent investigation in both these cases.⁹⁵

Gender and sexual minorities too face adversities in the country, resulting in an alarming increase in issues related to their mental health.⁹⁶ In July, the National Human Rights Commission released a report, warning that sexual and gender minorities in southern

Post, February 23, 2020, <https://kathmandupost.com/2/2020/02/23/banke-dalits-discriminated-against-on-shivaratri-festival>.

⁸⁹ 'Ward Chair files complaint of caste discrimination', *Nepal Monitor*, March 12, 2020, <https://nepalmonitor.org/reports/view/28167>.

⁹⁰ 'Dalit ward chairperson verbally assaulted by office assistant', *Nepal Monitor*, March 6, 2020, <https://nepalmonitor.org/reports/view/28079>.

⁹¹ 'Gurukul Sanskrit School padlocked after school denies admission to Dalit student', *Nepal Monitor*, May 14, 2020, <https://nepalmonitor.org/reports/view/29154>.

⁹² A.R. Mulmi, 'Still Untouchable', *The Kathmandu Post*, May 28, 2020, <https://kathmandupost.com/columns/2020/05/28/still-untouchable>.

⁹³ A. Lal, 'Supposed 'suicides' point towards police incompetence.' *The Record*, June 2, 2020, <https://www.recordnepal.com/perspective/opinions/supposed-suicides-point-towards-police-incompetence>.

⁹⁴ Ibid.

⁹⁵ 'Nepal: Bachelet condemns Dalit killings, calls for independent investigation', *Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights*, May 29, 2020, <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25913>.

⁹⁶ A. Joshi, 'Think of their mental health', *myRepublica*, February 6, 2020, <https://myrepublica.nagariknetwork.com/news/think-of-their-mental-health/?categoryId=opinion>.

Nepal were most in need of protection, and urged the government to introduce programmes to make them economically self-reliant.⁹⁷ The report further recognised that despite constitutional rights, the LGBTIQ+ community in Nepal continue to be discriminated against and stigmatised due to their sexual orientation.⁹⁸

Indigenous communities in the country have also reported discrimination, specifically with cases of forced displacement. Nepal's laws recognise only official title holders of land, making it easy for indigenous communities to be removed from land that they have lived in for generations. As highlighted by both Human Rights Watch and Amnesty International, such forceful removal violates Article 10 of the United Nations Declaration on the Rights of Indigenous Peoples. In July 2020, park rangers and soldiers at the Chitwan National Park were accused of killing a man, and destroying and burning houses in two separate incidents within the month.⁹⁹ The man killed was a member of the Chepang indigenous community, and the houses belonged to members of the same community. In June 2020, members of the indigenous Tharu community were forcibly evicted by authorities at Bardiya National Park. Nepal's Human Rights Commission is currently investigating the incident.¹⁰⁰

Pakistan

The situation of Pakistan's ethnic and religious minorities remains challenging. Though the Ministry of Human Rights and Minorities Affairs is committed to working actively with NGOs against the

97 Himalayan News Service, 'Govt urged to protect rights, interests of LGBTI people', *The Himalayan Times*, July 1, 2020, <https://thehimalayantimes.com/kathmandu/government-urged-to-protect-rights-interests-of-lgbti-people>.

98 Ibid.

99 Human Rights Watch, 'Nepal Park Guards Accused of Persecuting Indigenous People', *Human Rights Watch*, July 28, 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/07/28/nepal-park-guards-accused-persecuting-indigenous-people>.

100 Amnesty International, 'Nepal: Authorities must stop ruthless evictions of Indigenous peoples', *Amnesty International*, July 21, 2020, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/07/nepal-authorities-must-stop-ruthless-evictions-of-indigenous-peoples>.

persecution of religious minorities, implementation of safeguards and rule of law remains very weak. Pakistan has a population of around 200 million, though reliable disaggregated data on population statistics broken down by religion is not available - the results of the latest 2017 census remain disputed and have not been accepted by several religious minority communities.¹⁰¹ According to the 1998 census, the country had around 2 per cent Christians, 1.85 per cent Hindus, and 0.22 per cent Ahmadiyas.¹⁰²

Ahmadiya places of worships have continued to come under attack. On February 6, a mob stormed into and forcibly occupied a 100-year-old Ahmadiya mosque in Kasur, Punjab. Succumbing to pressure, local authorities handed the mosque over to hardliners.¹⁰³ In July 2020, graves belonging to Ahmadiyas were desecrated in the Punjab province.¹⁰⁴ Also in July, the All Party Parliamentary Group for the Ahmadiya community noted the spread of anti-Ahmadiya vitriol to other parts of the world as well in their report.¹⁰⁵

On May 5, Pakistan's cabinet established the National Commission for Minorities (NCM), but announced that it would not have Ahmadiya representatives, arguing that they did not 'fall in the definition of minorities.'¹⁰⁶ The formation of the NCM had been recommended by multiple actors, including UN treaty bodies and USCIRF, and the creation of a 'national council for minorities' was

101 'Pakistan Population', *Worldometer*, last accessed September 20, 2020, <https://www.worldometers.info/world-population/pakistan-population>.

102 'Population by Religion', Pakistan Bureau of Statistics, last accessed September 20, 2020, <http://www.pbs.gov.pk/sites/default/files/tables/POPULATION%20BY%20RELIGION.pdf>.

103 Naya Daur, '100-Year-Old Ahmadi Worship Place Handed Over to Vandalising Mob', *Naya Daur*, February 19, 2020, <https://nayadaur.tv/2020/02/100-year-old-ahmadi-worship-place-handed-over-to-vandalising-mob>.

104 Outlook India, 'Graves of minority Ahmadis desecrated in Pak's Punjab: Community member', *Outlook India*, July 16, 2020, <https://www.outlookindia.com/newscroll/graves-of-minority-ahmadis-desecrated-in-paks-punjab-community-member/1896646>.

105 All-Party Parliamentary Group, *Suffocation of the Faithful: The Persecution of Ahmadi Muslims in Pakistan and the Rise of International Extremism* (APPG, 2020) <https://appg-ahmadiyyamuslim.org.uk/wp-content/uploads/2020/07/report.pdf>.

106 Human Rights Watch, 'Pakistan: Ahmadis Kept Off Minorities Commission', *Human Rights Watch*, May 8, 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/05/08/pakistan-ahmadis-kept-minorities-commission>.

also part of the Supreme Court of Pakistan's landmark judgement on minority rights in June 2014. However, the formation of the NCM has been widely criticised by human rights groups and civil society as largely tokenistic. The NCM was also not passed by the parliament but was notified as a judicial order during the tenure of the previous government.¹⁰⁷

In December, during an International Day of Tolerance event, an Administrative Service officer had exhorted Pakistanis to respect equal right of the religious minorities, including Ahmadiyas. Protesters, mainly from Jamat-e-Islami, marched to her office and asked to explain her position on the Ahmadiya community, forcing Hussain to not only apologise for her comments, but also to state that Ahmadiyas were non-Muslims and infidels.¹⁰⁸

Religious minorities, including Hindus and Christians, have been targeted in identity-based crimes as well. In February, a 22-year-old Christian labourer was tortured and beaten in Kasur, a city just outside Lahore. According to a local newspaper, he was accused of 'polluting' a tube well where he was bathing and brutally beaten by local Muslims. The local police allegedly stood by and did not intervene. He died at a hospital soon after.¹⁰⁹

On 20 May, 25 houses belonging to members of the Hindu community were levelled and another 10 partly demolished by local authorities in Yazman, Bahawalpur. An independent fact-finding mission by the Human Rights Commission of Pakistan (HRCP) found that the demolition was carried out despite a restraining order.¹¹⁰

107 E. Alam, 'Pakistan reconstitutes the National Commission for Minorities. But will it be effective?' *Geo News*, March 13, 2020, <https://www.geo.tv/latest/287700-pakistan-reconstitutes-the-national-commission-for-minorities-but-will-it-be-effective>.

108 A. Aggarwal, 'Students force woman officer to apologise for calling Ahmedis as people', *India Today*, December 12, 2019, <https://www.indiatoday.in/world/story/pakistan-minority-rights-pas-apology-ahmadi-1627815-2019-12-12>.

109 Gulf News, 'Pakistan: Christian man tortured to death for bathing in tube well and "polluting" it in Kasur', *Gulf News*, March 1, 2020, <https://gulfnews.com/world/asia/pakistan/pakistan-christian-man-tortured-to-death-for-bathing-in-tube-well-and-polluting-it-in-kasur-1.1583052117001>.

110 'Demolition of Hindu homes in Bahawalpur illegal, inhumane', Human Rights Commission of Pakistan, June 5, 2020, <http://hrcp-web.org/hrcpweb/demolition-of-hindu-homes-in-bahawalpur-illegal-inhumane>.

In June, a Christian man was fatally shot multiple times by a local, due to alleged disapproval to a Christian family moving in the neighbourhood.¹¹¹ In July, news emerged that a 14-year-old Christian girl, who was forcibly married and converted into Islam in 2019 is now pregnant and remains in the custody of her kidnappers.¹¹² Pakistan's legal system has failed to grant the girl any relief so far.

Religious minorities are also specific targets of the country's blasphemy laws. On April 30, 2020, a 55-year-old Ahmadiya woman was convicted of blasphemy in Cheleki. The case allegedly stemmed from the woman donating money for an event being held in a non-Ahmadiya mosque in the community. Her donation was rejected, and she was allegedly assaulted by the non-Ahmadiya residents of Cheleki, who then filed a case of blasphemy against her.¹¹³ In December 2019, a US Fulbright scholar and lecturer in a university in Multan was sentenced to death for blasphemy. He had been arrested in 2013 for allegedly posting derogatory comments about Prophet Muhammad on social media.¹¹⁴

In June 2020, the trial of a Christian couple, who have been accused of blasphemy and have spent six years imprisoned already, was effectively adjourned indefinitely.¹¹⁵ In July 2020, Khawaja Asif, Pakistan's former Foreign Minister, was also accused of

111 The Express Tribune, 'Man, shot by neighbours, dies a month later', *The Express Tribune*, July 2, 2020, <https://tribune.com.pk/story/2252901/man-shot-by-neighbours-dies-a-month-later>.

112 'Family of Abducted Christian Girl in Pakistan Claims Missing Daughter Now Pregnant', *Persecution.org*, July 26, 2020, <https://www.persecution.org/2020/07/26/family-abducted-christian-girl-pakistan-claims-missing-daughter-now-pregnant>.

113 'An act of horrific brutality against a humane and compassionate Ahmadi woman', *Freedom of Conscience*, April 30, 2020, <https://freedomofconscience.eu/an-act-of-horrific-brutality-against-a-humane-and-compassionate-ahmadi-woman>.

114 A. Hashim, 'Pakistani academic Junaid Hafeez sentenced to death for blasphemy', *Al Jazeera*, December 21, 2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/12/pakistani-academic-junaid-hafeez-sentenced-death-blasphemy-191221091139428.html>.

115 'Pakistani Couple to Be Tried After Five Years of Imprisonment', *Persecution.Org*, June 19, 2019, <https://www.persecution.org/2019/06/19/pakistani-couple-tried-five-years-imprisonment>.

blasphemy for speaking in favour of religious equality.¹¹⁶ In May, in Sialkot, a football maker was accused of blasphemy due to a design on the ball, which members of the Tehreek-e-Labbaik Pakistan (TLP) deemed insulting to Islam.¹¹⁷ In June, an assistant professor at Shah Abdul Latif University also faced blasphemy charges, for remarking that Islam is a male-dominated religion.¹¹⁸

Intersectional identities are at much greater risk, as shown by the rape and murder of a 15-year-old Christian transgender boy in Faisalabad. Urgent appeals were made to the Human Rights Minister, and a suspect was subsequently arrested.¹¹⁹ In March 2020, a Pakistani official in Karachi reassured the transgender community of government support during the Covid-19 pandemic, bringing the minority community some relief.¹²⁰

In its 2020 Annual Report, the USCIRF renewed their designation of Pakistan as a ‘country of particular concern’ for engaging in ‘systematic, ongoing, and egregious violations of religious freedom.’¹²¹ The Sindh government’s rejection of a bill to criminalise forced conversions, which specifically affects women from minority communities, was seen as a failure to uphold religious freedom.¹²²

116 Naya Daur, ‘PTI Leader Files Blasphemy Complaint Against Khawaja Asif For Saying All Religions Are Equal’, *Naya Daur*, July 13, 2020, <https://nayadaur.tv/2020/07/pti-leader-files-blasphemy-complaint-against-khawaja-asif-for-saying-all-religions-are-equal>.

117 Pakistan Today, ‘Covid-19 fails to halt blasphemy allegations in Pakistan’, *Pakistan Today*, May 5, 2020, <https://www.pakistantoday.com.pk/2020/05/05/covid-19-fails-halt-blasphemy-allegations-pakistan>.

118 Humanists International, ‘Pakistani authorities should release professor detained on blasphemy charges’, *Humanists International*, June 12, 2020, <https://humanists.international/2020/06/pakistani-authorities-should-release-professor-detained-on-blasphemy-charges>.

119 Union of Catholic Asian News, ‘Christian transgender raped, murdered in Pakistan’, *UCA News*, April 8, 2020, <https://www.ucanews.com/news/christian-transgender-raped-murdered-in-pakistan/87659>.

120 Human Rights Watch, ‘Pakistan Official Supports Transgender Community Amid COVID-19’, *Human Rights Watch*, March 25, 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/03/25/pakistan-official-supports-transgender-community-amid-covid-19>.

121 US Commission on International Religious Freedom, *Annual Report 2020* (Washington DC: USCIRF, 2020) 32-33, https://www.uscifr.gov/sites/default/files/USCIRF%202020%20Annual%20Report_Final_42920.pdf.

122 Global Legal Monitor, ‘Pakistan: Sindh Province Rejects Bill Against Forced Conversions’, *US Library of Congress*, November 15, 2019, <https://www.loc.gov/>

Some positive developments, however, include the foundation of the country's first Sikh university, reopening of a temple in Sialkot, as well as some acquittals in blasphemy cases.¹²³

Sri Lanka

The island nation continues to grapple with ethnic and religious strife, one of the most visible cases of which was the Easter bombings in April 2019 with 8 blasts in and around Colombo targeting churchgoing Christians.¹²⁴ On February 26, 2020, Sri Lanka formally notified the UN Human Rights Council that it was withdrawing from the UN resolution on post-war accountability and reconciliation, known as Resolution 40/1,¹²⁵ deeming the commitments made in the resolution 'impractical, unconstitutional and undeliverable'. Human rights activists say that this decision indicates a lack of commitment towards addressing violations of human rights, especially those suffered by the Tamil community, that took place during the war.

The immediate aftermath of the Easter bombings was attacks against the Muslim community in the country,¹²⁶ with Muslim voters being targeted during the November 2019 Presidential elections.¹²⁷ In

law/foreign-news/article/pakistan-sindh-province-rejects-bill-against-forced-conversions.

¹²³ Al Jazeera, 'Pakistan to launch university in honour of first Sikh Guru', *Al Jazeera*, October 28, 2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/10/pakistan-launch-university-honour-sikh-guru-191028090004587.html>; The Nation, 'Historic Shawala Teja Singh Temple opens for worship after 72 years', *The Nation*, October 26, 2019, <https://nation.com.pk/26-Oct-2019/historic-shawala-teja-singh-temple-opens-for-worship-after-72-years>; The Dawn, 'Man acquitted in blasphemy case after 18 years in prison', *The Dawn*, September 26, 2019, <https://www.dawn.com/news/1507410>.

¹²⁴ The Hindu, 'Sri Lanka Easter bombings', *The Hindu*, April 22, 2019, <https://www.thehindu.com/topic/sri-lanka-easter-bombings>.

¹²⁵ M. Srinivasan, 'Sri Lanka notifies UN about rights resolution withdrawal', *The Hindu*, February 26, 2020, <https://www.thehindu.com/news/international/sri-lanka-notifies-un-about-rights-resolution-withdrawal/article30924951.ece>.

¹²⁶ J. Gettleman and D. Bastians, 'Sri Lanka's Muslims Face an Angry Backlash After Easter Sunday Attacks', *The New York Times*, April 24, 2019, <https://www.nytimes.com/2019/04/24/world/asia/sri-lankas-muslims.html?auth=login-google>.

¹²⁷ Hannah Ellis-Petersen, 'Sri Lanka presidential election: buses carrying

April 2020, a prominent Sri Lankan lawyer was arrested for an alleged connection to the bombings under the Prevention of Terrorism Act (PTA), and was denied access to his lawyers nor produced in the court of law for more than three months.¹²⁸ A retired government official with a history of critiquing religious fundamentalism and racism in Sri Lanka¹²⁹ was also arrested in April over a post calling for a ‘jihad (struggle) of thought’ against all forms of fundamentalisms and racism persecuting Muslims in the country.¹³⁰

In May, a young, autistic Muslim boy was assaulted and abused by policemen using Islamophobic slurs. CCTV recording of the entire incident is available, yet three police officers involved have only been indicted.¹³¹ A Human Rights Watch report has also accused the Sri Lankan government of using Covid-19 to stoke communal tensions.¹³² Authorities reportedly did not counter calls to boycott Muslim businesses on social media, as well as false allegations of the community spreading Covid-19 deliberately. In March 2020, the government also required remains of all Covid-19 victims to be cremated, going against the burial traditions of some religious minorities.¹³³

Muslim voters attacked’, *The Guardian*, November 16, 2019, <https://www.theguardian.com/world/2019/nov/16/sri-lanka-presidential-election-gunmen-fire-on-buses-carrying-muslim-voters>.

128 Daily FT, ‘ICJ raises concerns on arbitrary arrest, detention of lawyer Hejaaz Hizbullah.’ *Daily FT*, April 22, 2020, <http://www.ft.lk/news/ICJ-raises-concerns-on-arbitrary-arrest-detention-of-lawyer-Hejaaz-Hizbullah/56-699090>.

129 Daily FT, ‘Ramzy Razeek: An extraordinary struggle for an ordinary life of service upended by a Police arrest’, *Daily FT*, May 9, 2020, <http://www.ft.lk/opinion/Ramzy-Razeek-An-extraordinary-struggle-for-an-ordinary-life-of-service-upended-by-a-Police-arrest/14-699917>.

130 ‘Sri Lanka: The Truth About the Arrest and Detention of Ramzy Razeek’, *Sri Lanka Brief*, April 14, 2020, <https://srilankabrief.org/2020/04/sri-lanka-the-truth-about-the-arrest-and-detention-of-ramzy-razeek>.

131 Colombo Times, ‘Full-scale inquiry by IGP: Three cops interdicted over the assault on the autistic boy in Aluthgama’, *Colombo Times*, June 6, 2020, <http://colombotimes.net/full-scale-inquiry-by-igp-three-cops-interdicted-over-the-assault-on-the-autistic-boy-in-aluthgama>.

132 Human Rights Watch, ‘Sri Lankan Officials Stoke Covid-19 Communal Hate’, *Human Rights Watch*, March 19, 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/05/19/sri-lankan-officials-stoke-covid-19-communal-hate>.

133 A Jazeera, ‘Anguish as Sri Lanka forces Muslims to cremate COVID-19 victims’, April 3, 2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/04/03/anguish-as-sri-lanka-forces-muslims-to-cremate-covid-19-victims>.

The United Nations Rapporteur on Freedom of Religion or Belief, in their report in March 2020, addressed the tense situation in Sri Lanka following the Easter Sunday attacks, and the lingering impact of the lack of accountability and resolution of issues arising from the civil war.¹³⁴ The report also acknowledged the increasing polarisation in the country along ethno-religious lines. The election of Gotabaya Rajapaksa, brother of two-term President Mahinda Rajapaksa, has seen the government move towards a majoritarian stand, with the President pledging in front of the Parliament to protect and nurture Buddha sasana as part of his government's policy.¹³⁵

Women activists who have been working to reform the Muslim Marriage and Divorce Act for decades expressed concerns at a Bill put forth to repeal it,¹³⁶ as the Bill does not represent the interests of Muslim women and children.¹³⁷ Rather, the bill serves the 'One Country, One Law' discourse, a divisive notion that selectively attacks minority identities and practices, asking for them to be brought under a blanket Sri Lankan identity, culture, or law. The proposed Bill reflects a growing intolerance of religious and cultural diversity in Sri Lanka and signals a majoritarian intent to assimilate minorities.

The effects of the country's civil war continue to shape national discourse. It was reported on 21 January 2020 that President Gotabaya Rajapaksa decided to issue death certificates to the thousands of people still declared missing or forcefully disappeared during the country's civil war.¹³⁸ Human rights

134 Colombo Gazette, 'UN Rapporteur on freedom of religion raises concerns on Sri Lanka', *Colombo Gazette*, March 2, 2020, <https://colombogazette.com/2020/03/02/un-rapporteur-on-freedom-of-religion-raises-concerns-on-sri-lanka>.

135 'The policy statement made by His Excellency Gotabaya Rajapaksa, President of the Democratic Socialist Republic of Sri Lanka at the inauguration of the Fourth Session of the 8th Parliament of Sri Lanka', Parliament of Sri Lanka, June 1, 2020, <https://www.parliament.lk/en/news-en/view/1820?category=6>.

136 'Statement: Do Not Exploit the Struggle for MMDA reform', *Muslim Personal Law Reform Action Group*, January 14, 2020, <https://mplreforms.com/2020/01/14/statement-do-not-exploit-the-struggle-for-mmda-reform>.

137 Daily Mirror Online, 'Rathana Thera submits bill to repeal MMDA', *Daily Mirror Online*, January 8, 2020, http://www.dailymirror.lk/top_story/Rathana-Thera-submits-bill-to-repeal-MMDA/155-180919.

138 Al Jazeera, 'President Rajapaksa says Sri Lanka to treat war missing as

activists highlighted that truth was an important element of the families' demands, as they seek information on what happened to their loved ones after their abductions, or after they were handed over to the forces.¹³⁹ They urged the government to provide the families with the truth as well, and not simply a death certificate and monetary compensation.

During the annual Independence Day celebrations on February 4, 2020, the national anthem was only sung in Sinhala.¹⁴⁰ This was done despite the fact that Tamil is one of the official languages of Sri Lanka, and the national anthem has historically been sung in both languages. This action was critiqued by many as exclusionary towards the Tamil communities. The singing of the anthem in Tamil is merely symbolic, given the absence of state commitment to ensure true equality and protections for these communities, and its removal was indicative of the lack of even such a small commitment.

In June 2020, the President appointed a Task Force for Archaeological Heritage Management in the Eastern Province. The Eastern Province is presently inhabited by equal proportions of Sinhala, Tamil, and Muslim citizens. Historically, a majority of the population was Tamil, but the demography has been altered significantly through government-organised colonisation. However, the Task Force has no Muslim or Tamil members and consists almost entirely of Sinhala military personnel and Buddhist monks. This composition, in addition to existing tensions around land in the Province, have raised concerns that the Task Force will overlook the concerns of Tamils and Muslims in its activities.¹⁴¹

dead', *Al Jazeera*, January 21, 2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/01/president-rajapaksa-sri-lanka-treat-war-missing-dead-200121134624785.html>.

139 Colombo Telegraph, 'Women's Action Network Condemns President Gota's Statements on Missing Persons', *Colombo Telegraph*, January 26, 2020, <https://www.colombotelegraph.com/index.php/womens-action-network-condemns-president-gotas-statements-on-missing-persons>.

140 TRT World, 'Sri Lanka scraps Tamil national anthem at Independence Day', *TRT World*, February 4, 2020, <https://www.trtworld.com/asia/sri-lanka-scrap-tamil-national-anthem-at-independence-day-33479>.

141 PARL, 'Presidential Task Force for Archaeological Heritage Management in the eastern Province: Brief Note & Commentary', *People's Alliance for Right to Land*, June 22, 2020, <https://lstlanka.org/wp-content/uploads/2020/07/Eng-Brief-Note-and-Commentary-Presidential-Task-Force-on-Archeology-Final-24-June-2020.pdf>.

In July 2020, security forces attempted to restrict a memorial mass for Tamil civilians who had lost their lives 25 years ago in the Sri Lanka Air Force bombing of the area and church in Navaly. The local police had requested to issue an injunction, labelling the event as a ‘protest’, which was denied by the Mallakam Court. During the memorial, many police, Special Task Force members, and intelligence personnel in civilian clothing were present around the area, and surveillance had begun a few days prior. The police attempted to restrict mourners, maintained a close watch throughout, and the intelligence personnel photographed those lighting lamps and gathering.¹⁴²

On June 30, 2020, the Core Group on Sri Lanka at the UN Human Rights Council 44 reiterated their disappointment at Sri Lanka’s withdrawal from UNHRC Resolution 30/1, while remaining committed to ‘advancing the resolution’s goals of accountability, reconciliation, and inclusive peace in Sri Lanka.’ The Group also highlighted the continued targeting of minorities through ‘the pardoning of Sergeant Sunil Ratnayake and promotion of others accused of serious violations during the conflict, and the militarisation of a wide range of civilian functions.’¹⁴³

In August 2020, the government released a statement of policy at the opening of the newly elected Parliament. The Tamils’ demand for a federal constitution was negated with the government claiming that it had a massive mandate to retain the unitary constitution. The President reiterated the emphasis on ‘one country, one law for all the people’, and pledged to protect Buddha sasana. An advisory council comprising of only Buddhist monks has also been set up to give advice on governance.¹⁴⁴

¹⁴² INFORM Human Rights Documentation Centre, *Repression of Dissent in Sri Lanka in July 2020* (Colombo: INFORM Human Rights Documentation Centre, 2020), https://www.inform.lk/wp-content/uploads/2020/09/ROD_July2020.pdf.

¹⁴³ Rita French, ‘UN Human Rights Council 44: statement on behalf of the Core Group on Sri Lanka’, *GOV.UK*, June 30, 2020, <https://www.gov.uk/government/speeches/un-human-rights-council-44-statement-on-behalf-of-the-core-group-on-sri-lanka>.

¹⁴⁴ P. K. Balachandran, ‘Lankan Minorities Get Short Shrift in Rajapaksa’s Statement of Policy’, *The Citizen*, August 23, 2020, <https://www.thecitizen.in/index.php/en/NewsDetail/index/6/19247/Lankan-Minorities-Get-Short-Shrift-in-Rajapaksas-Statement-of-Policy>.

Appendices

Appendix I: Commentaries

Commentary

South Asia remains a challenging geopolitical part of the world with 25 per cent of world population and 4 per cent of the world's economy. It has witnessed decades of insecurity, conflict and continued poverty. The countries in the region have struggled to catch up with the steady progress of other regions in Asia and have been partially successful in developing their economies and societies. However, despite everyone's hope that a functioning regional cooperation for economic development could help the region for greater economic integrity and prosperity, the political dispute and social and structural challenges unhinged the prospect of a better region for its populations, in particular the vulnerable minorities. Key elements to stability in the region therefore would not be found in greater regional cooperation and economic relations but rather should be sought and traced back to the cohesiveness of internal democratic political, social, economic and cultural structure where it allows for vibrant civil society, and respect for minorities and their rights and freedoms.

In a region that encompasses 25 per cent of world population and only contribute to 4 per cent of the world economy, it is very much telling us why we have not been successful as other regions are in the other part of the world. The problem and issues related to our region is rooted to our lack of understanding of the importance of adhering to the principle of human rights and freedoms, regional cooperation, respect and protection for minority rights and expanding and freeing spaces for civil societies.

While in the face of growing population, decaying infrastructure, degrading environments our governments in the region do little and lack the resources and capacities to address challenges arising from these issues, they always find ways to securitise the civic space and blame others, often vulnerable minorities, and minority rights activists and civil society organisations for

pointing to these structural problems and consequential failure in our region.

In the past decade, a prominent team of human rights activists, scholars, women rights leaders, and I have tried to advocate for a regional human rights mechanism. Unfortunately, such a mechanism will remain a dream to be materialised in the future. However, we are benefiting from the strong network and coalitions of civil society in the region who place much of their focus and efforts on our problems, human rights issues and challenges both at the national level and across our unstable region.

The current report that sheds light on the situation of civic space for minorities in South Asia is an interesting and credible example of how our civil society and human rights networks in the region have been trying to fill the gap that exists in the absence of a regional intergovernmental system of cooperation and a regional human rights mechanism. I am thrilled to see the findings of the team in the region which points to the importance of a free space for civil society and respect, promotion and protection of minority rights. Though I must express my appalled sense of worries and concern over the findings of the report, I hope these findings which are well researched, fact based and informative are used by the states in the region to correct the poor course of their actions towards minority rights and civic space. I also hope that this report provides a tool and venue for discussion between the international organisations, civil societies, human rights and civil and democracy and minority rights activists to educate and raise awareness among publics and inform policies and programs in the region.

I strongly believe that our region will benefit from greater freedom provided to our civil society and better protection, respect and support for minority rights. This report clearly indicates that our countries' approach has been closing civic space for minorities and weakening or damaging the state capacity to fulfil its obligation under the international human rights law and international obligations.

I advocate and join my voice strongly with our human rights activists, civil society leaders, NGO and minority rights advocates for a better region for minority and their rights and freedom. This

report places a good list of recommendations that should be taken into consideration and a clear description of the current state of affair that must be improved. It is my genuine wish to see a change in the situation in our region so the people living in our region will live in liberty, dignity, prosperity and free from want and free from fear.

Dr Sima Samar
Chairperson
Afghan Independent Human Rights Commission

Commentary

The South Asia Collective's *South Asia State of Minorities Report 2020: Minorities and Shrinking Civic Space* in the countries of the region invites the attention of human and civil rights activists of the region, international watchdogs and UN bodies to the increasing authoritarian, discriminatory and repressive tendencies in almost all the countries of the region, with a notable exception of Bhutan. From the world's largest democracy, India, to relatively more democratic Nepal, ethnically divided Sri Lanka, to censuring Pakistan and war-ridden Afghanistan to 'secularising' Bangladesh, most countries of the region compete in terms of discrimination against religious and ethnic minorities, majoritarian rule bordering fascism and decimating civil and human rights, suppression of freedom of expression in particular. Be it Tamils in Sri Lanka, Muslims and Kashmiris in India, Baloch and religious minorities in Pakistan, Hindus and Urdu-speakers in Bangladesh, the minorities continue to be repressed and expropriated.

With the rise of ethnic-religious nationalism and authoritarianism across South Asia, except in Nepal and Bhutan, the deteriorating state of human and civil rights is crossing all alarming proportions. Still worse, unscrupulous state and non-state actors are enjoying a rabid culture of immunity putting life and security of human rights activists in perpetual jeopardy. The intra and inter-state conflicts reinforce a jingoistic environment as media tied to national markets become a tool in fanning chauvinism, nationalism and cross-border tensions. In an adverse environment, freedom of expression and media is the principal casualty with Pakistan leading the censorship regime in the region.

While providing historical background, the 2020 Report rightly points out the major deficits of rights and freedoms in the countries of the region. It offers remedies and recommendations to save

the situation from getting bad to worse. On behalf of myself and South Asian Free Media Association (SAFMA), I laud the efforts of authors of this illuminating report for their valuable contribution to the cause of human and civil rights in South Asia.

Imtiaz Alam
Secretary General
South Asian Free Media Association

**Appendix II: Assessment of Civic Space
in South Asia (online survey)**

Survey Guidelines

In a democratic society, civil society provides additional checks on the legislative and executive branches of government. As such, it is also expected that any government will have an incentive to establish its own checks and balances over civil society. Such a relationship comprises both confrontation and cooperation, and is also characterised by the ambivalence of governments towards civil society that may range from distrust to full partnership in activities such as civic engagement or development endeavours.

The closing of civic space, however, can result in the weakening of measures that protect civil and political rights, and can create an unfavourable situation for sustainable economic, social and human development. Hence, it is the duty of a conscious society to constantly be on the watch for any shrinking of the space for civil society to operate, and seek or suggest ways to reverse any such trend.

This survey is an attempt to gain a better understanding of the state of civic space in South Asia in general as well in the different countries of the region. It is being undertaken by the South Asia Collective, an informal network of organisations representing the different countries of the region working to highlight the condition of minorities in the region and protect and promote their rights (<http://thesouthasiacollective.org/>) through publications such as the annual ‘South Asia State of Minorities Report’, accessible at <http://thesouthasiacollective.org/annual-reports/>. This survey will form part of the 2020 report which is focusing on the theme of civil space and minority rights.

Apart from a short preliminary part on personal details, the survey consists of **39 questions** divided into five sections dealing with civil liberty, civil society, freedom of expression, freedom of peaceful assembly, and legitimacy of the present government, specifically the central government. These questions have been adapted from the V-Dem Annual Democracy Report 2019, Freedom in the World 2020, and CIVICUS Monitor. All the questions have been

formulated on a Likert Scale, ranging from strongly disagree to strongly agree. Completing the survey will likely take you around **half an hour**.

We emphasise that your response to the survey questions shall remain **confidential**. The data will be available to a select number of analysts, but will be anonymised beforehand in order to protect your identity. Your participation is entirely **voluntary**.

Survey Questions						
SN	Question	Response				
A Civil Liberty						
Since the current government assumed power,						
1	All social groups, as distinguished by language, caste, ethnicity, religion, race, or region, enjoy the same level of civil liberties.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
2	The poor and the rich both enjoy the same level of civil liberties.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
3	Men and women enjoy the same level of civil liberties.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
4	All gender and sexual minorities enjoy the same level of civil liberties as the rest.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
B Civil Society						
<i>In the context of this study, the following set of questions specifically refer to civil society organisations, social movements, groups and individuals that fulfil advocacy and oversight functions.</i>						
Since the current government assumed power,						
5	All groups have been allowed to form and register associations in order to advance collective interests.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
6	No new laws have been introduced, passed, or amendments made to existing ones, to make it more difficult for people to form and operate civil society organisations.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree

7	The government has not used its authority to deregister, create issues with registration, or otherwise interfered in the functioning of civil society organisations (CSOs).	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
8	The government has allowed religious organisations/groups to function without any hindrance.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
9	The state has taken no action to repress, control or unduly influence CSOs and/or human rights defenders.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
10	CSOs have been allowed to receive foreign funding without restriction.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
11	There has been no discernible increase in the number of attacks (including physical attacks, raids on offices, legal harassment) on civil society organisations, human rights defenders and activists.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
12	There have been no instances of some CSOs and human rights defenders (for example, those promoting human rights/democracy/good governance) being particularly targeted.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
13	No civil society groups have been specifically targeted because of their activism in support of women, gender and sexual minorities, religious minorities, ethnic minorities, and/or marginalised groups.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
14	Advocacy or activism by GOs/NGOs has supplemented the space for rights advocacy for women, gender and sexual minorities, religious minorities, ethnic minorities, and/or marginalised groups.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
15	Public statements from the government directed at civil society and human rights defenders have shifted from negative to positive.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree

		Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
16	There have been progressive court judgements related to the Freedom of Association.					
C	Freedom of Expression					
	Since the current government assumed power,					
17	The state has granted media houses, CSOs, academics, human rights defenders or activists full freedom of expression.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
18	The major print and broadcast media represent a wide range of political perspectives.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
19	There is no evidence of English media bias against opposition parties or candidates.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
20	There is no evidence of vernacular media bias against opposition parties or candidates.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
21	There have been no instances of journalists being harassed (i.e., threatened with libel, arrested, imprisoned, beaten, or killed) by governmental or powerful nongovernmental actors while engaged in legitimate journalistic activities.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
22	There is no evidence of self-censorship among journalists or civil society when reporting on issues the government considers politically sensitive.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
23	Public statements from the government directed at journalists and the media have shifted from negative to positive.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
24	The state has made no attempt to restrict freedom of expression on the internet and social media.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree

25	Individuals are free to express their personal views on political or other sensitive topics without fear of surveillance or retribution.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
26	Excluded or disadvantaged groups have been allowed to express themselves freely.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
27	People have been able to access government information in practice.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
28	There is freedom of religion in practice.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
29	No laws have been introduced or changed (such as those dealing with freedom of information, media regulation/self-regulation, contempt of court, censorship, sedition, etc) by the state to hinder free expression.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
30	There have been progressive court judgements related to the Freedom of Expression.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
D	Freedom of peaceful assembly					
	Since the current government assumed power,					
31	There is freedom of assembly in the country in law.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
32	The state has allowed peaceful protests and demonstrations.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
33	State security forces have not used physical violence against protestors.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
34	State security forces have not made arbitrary or illegal arrests in violation of the right to peaceful assembly.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree

35	There have been progressive court judgements related to the Freedom of Peaceful Assembly.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
E	Legitimacy					
	Since the current government assumed power,					
36	The government has promoted a specific ideology or societal model (an officially codified set of beliefs used to justify a particular set of social, political, and economic relations; for example, socialism, nationalism, religious traditionalism, etc) in order to justify the regime in place.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
37	The Chief Executive of the country has been portrayed as being endowed with extraordinary personal characteristics and/or leadership skills (e.g., as father or mother of the nation, staunch nationalist, exceptionally heroic, moral pious, or wise, or any other extraordinary attribute valued by the society).	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
38	The government refers to their performance (such as providing economic growth, poverty reduction, effective and non-corrupt governance, and/or providing security) in order to justify the regime in place.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree
39	The government refers to legal norms and regulations (as laid out, for instance, in the constitution regarding access to power, e.g. elections, as well as exercise of power, e.g. rule of law) in order to justify the regime in place.	Strongly Disagree	Disagree	Neither Agree or Disagree	Agree	Strongly Agree

විධායක සාරාංශය

දකුණු ආසියාව මුළුල්ලෙහි ම සිවිල් සමාජය වැඩි වැඩියෙන් සීමාකිරීම් වලට ලක් වෙමින් පවතියි. එක්කෝ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වැඩි දියුණු වීම ප්‍රමාද වීම හේතුවෙන් වීම සිවිල් සමාජ තවමත් අංකුර තත්වයේ පසුවෙයි, නැත හොත්, එය වර්ධනය වීම හා පෝෂණය වීම සම්බන්ධ ඉතිහාසය ඉතා අල්ප රටවල එය ප්‍රබල අභියෝග වලට මුහුණ දෙමින් සිටියි. මෙම රටවලින් බොහොමයක වම සීමාකිරීම් ඒකරාශී වූ කාල පරිච්ඡේදය ලෙස පෙනී යන්නේ 2010 දශකයේ මැද භාගය වන අතර, ප්‍රජාතන්ත්‍ර-විරෝධී ආඥාදායක නැමියාවන් සහ නීති හා ව්‍යවහාරයන් වඩාත් වැඩි වශයෙන් සුරැකුම්කරණය වීම එලෙස ක්‍රමයෙන් පටු වෙමින් පැවතීමේ ප්‍රවණතාවය ඉදිරියට ගෙන යන සාධක ලෙස පෙනී යයි. රජයෙහි ක්‍රියාමාර්ග අභියෝගයට ලක් කිරීම සහ තම අදහස් ප්‍රසිද්ධියේ ප්‍රකාශ කිරීම හේතුවෙන් සෑම තැනක ම සිටින ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය වෙනුවෙන් සටන් කරන්නන්, මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කරන්නන් සහ ක්‍රියාකාරකයින් බලධාරීන්ගේ කුරැමාණම බවට පත්වී තිබේ. සිවිල් සමාජය සඳහා ඇති අවකාශය නැතිවීමෙන් ඇති වන බලපෑමේ විශාල කොටසක් සුළුතර කණ්ඩායම් වලට අදාළව වන අතර, දකුණු ආසියානු කලාපය මුළුල්ලෙහි ම බහුතරවාදය වඩාත් ප්‍රබල වීම ද එයට එක් හේතුවක් වී තිබේ.

දකුණු ආසියාවේ සිවිල් අවකාශයෙහි තත්වය කෙරෙහි, විශේෂයෙන් ම සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා එය කෙසේ වේ ද යන්න කෙරෙහි මෙම වාර්තාවෙන් අවධානය යොමු කරනු ලැබේ. ප්‍රජා අවකාශය යන්නෙහි පරිපූර්ණ සහ අන්තර්කරණය වූ නිර්වචනයකට සමාජ ව්‍යාපාර, ජාතික හා ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන (NGO), සිවිල් සමාජ සංවිධාන (CSO), ජන මාධ්‍ය, විද්වතුන්, සහ ක්‍රියාධරයින් ඇතුළු තවත් පාර්ශව ඇතුළත් වේ. ක්‍රියාත්මක තත්වයේ සිවිල් සමාජයක් i) සමාගමය, ii) සාමකාමීව රැස්වීම, සහ iii) නිදහසේ අදහස් හා මත ප්‍රකාශ කිරීම සඳහා ඇති අයිතිවාසිකම් මත රඳා පවතියි. එබැවින්, මෙම වාර්තාවෙහි එක් එක් පරිච්ඡේදය මගින් මෙම 'මූලික නිදහස' වර්ග තුනෙහි පවතින තත්වය විවිධ ආකාරයෙන් ගවේෂණය කිරීමට අපේක්ෂා කෙරෙයි.

මෙම පරිච්ඡේද සම්පාදනය කිරීම සඳහා පර්යේෂණ විධික්‍රමය වශයෙන් ලිපි ලේඛන සමීක්ෂණය කිරීම යොදාගත් අතර, ඒ අනුව, අදාළ රටවල සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා වන ප්‍රජා අවකාශය පිළිබඳව ප්‍රකාශිත

ද්‍රව්‍ය සමාලෝචනයට ලක් කරන ලදී. ප්‍රජා අවකාශය සහ සිවිල් සමාජය සම්බන්ධයෙන් කාලයත් සමග රජය විසින් දක්වන ලද පොදු මනෝභාවය අවබෝධ කරගැනීම පිණිස ප්‍රජා අවකාශය නියාමනය සඳහා වන නීති සහ ප්‍රතිපත්ති පිළිබඳව මෙන්ම කාලයක් මුළුල්ලෙහි රජය යෝජනා කළ විවිධ පනත් කෙටුම්පත් පිළිබඳව ද ඇගයීමක් මෙම පරිච්ඡේදවල ඇතුළත් වේ.

ඇගයීම්ස්ථානය, ඉන්දියාව, පාකිස්ථානය සහ නේපාලය යන රටවල ප්‍රජා අවකාශය සම්බන්ධයෙන් ඇති මහජන මතය ඇගයීම සඳහා අන්තර්ජාලය ඔස්සේ සිදු කරන ලද විද්වත් සමීක්ෂණයක් හරහා යම් මූලික දත්ත රැස් කර ගන්නා ලදී. කලාපයේ සෑම රටක ම ඒ හා සමාන සමීක්ෂණයක් සිදුකිරීමට කටයුතු කර තිබුණ ද, වසංගතය මෙන්ම තවත් සාධක හේතුවෙන් සමීක්ෂණයට ප්‍රතිචාර දැක්වූ පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව ඉතා අඩු වූ හෙයින් එම දත්ත විශ්ලේෂණය අවිනිශ්චිත විය. තවද, වසංගත තත්වය හේතුවෙන් එක් එක් පරිච්ඡේදය සඳහා සිදු කළ පර්යේෂණ ද බොහෝ දුරකට අන්තර්ජාලයෙන් සොයා ගත හැකි වූ ලිපිලේඛන වලට සීමා විය.

සොයාගත් ප්‍රධාන කරුණු

ගෙවී ගිය දශකය හෝ ඒ ආසන්න කාලයක් තුළ ඇගයීම්ස්ථානය, බංග්ලාදේශය, භූතානය, ඉන්දියාව, නේපාලය, පාකිස්ථානය සහ ශ්‍රී ලංකාව යන සියළුම රටවල ආණ්ඩු විසින් හඳුන්වා දෙන ලද, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව අනිතරා යන නීති හේතුවෙන් එම රටවල අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම, සමාගමය සහ රැස්වීම සඳහා තිබෙන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාමය අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වීම ක්‍රමයෙන් වැඩි වී තිබේ. මෙහි දී ප්‍රකටව පෙනෙන එක් උදාහරණයක් වන්නේ සිවිල් සමාජ සංවිධාන / රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ලියාපදිංචි කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඇති නියාමනය වැඩිකර තිබීමයි. එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස, ප්‍රජා අවකාශය කාලයත් සමග ක්‍රමයෙන් වඩාත් සීමාකාරී වෙමින් පවතින අතර, සිවිල් සමාජ සංවිධාන / රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, ප්‍රගතිශීලී මාධ්‍ය ආයතන සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් කෙරෙහි විදිරිවාදී වූ පරිසරයක් නිර්මාණය වෙමින් තිබේ.

- i. ප්‍රකාශනයේ නිදහස: කලාපය, ප්‍රකාශනයේ නිදහස සීමා කිරීමක් අත්විඳියි. මේ සඳහා වන ඇතැම් උදාහරණ අතරට, ශ්‍රී ලංකාවේ වාර්ගික/ ආගමික ආතතීන් අවුල්වලීම සිදු කළ පුද්ගලයින් අත් අඩංගුවට ගැනීම වෙනුවට විවේචන කළ පුද්ගලයින් නිහඬ කරවීම සඳහා සහ ප්‍රකාශනයේ නිදහස සීමා කිරීම සඳහා 2007 සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුති

පහත යොදා ගැනීම ඇතුළත් වේ. තවද, ඇල්ෂනිස්ටානයේ පැනවූ 2009 ජනමාධ්‍ය හිතිය වරට ප්‍රකාශනයේ නිදහස ශක්තිමත් කිරීම අරමුණු කරගත්තක් වුවද, ඒ වෙනුවට එම හිතියට ඇතුළත් වී ඇත්තේ ඉස්ලාම් දහම ආරක්ෂා කිරීම සඳහා නියම කළ වගන්ති වන අතර, මෑතකාලීනව ආණ්ඩුව විසින් දිගින් දිගටම මෙය තමන්ගේ ආයුධයක් කරගෙන තිබේ. බංග්ලාදේශයේ ද, ප්‍රකාශනයේ නිදහස බලපෑමට ලක් වී තිබේ; විශේෂයෙන් ම, 2018 ඩිසැම්බර් ආරක්ෂක පහත යටතේ අපහාසාත්මක වන බවක් හෝ රටේ හිතිය හා සාමය පවත්වාගෙන යාමට බාධා විය හැකි යැයි හෝ, ආගමික මත වලට හානිකර යැයි හෝ සලකන ව්‍යාජ, කුපිත කරවනසුළු, අසහ්‍ය හෝ සංවේදී තොරතුරු වෙබ් අඩවිවල හෝ වෙනත් වැදෑරුම් වේදිකාවක පළ කිරීම දඬුවම් ලැබිය හැකි වරදකි. භූතානයේ 1992 ජාතික ආරක්ෂක පහත යටතේ 'ජනතාව අතරේ වෛරය හා අතෘප්තිමත් බව' හෝ 'රජය හා ජනතාව අතරේ දුරවබෝධය හෝ විදිරිවාදිකම' ඇති කරවන හෝ ඇති කරවීමට වැයවී දරන කටහන සඳහා සිර දඬුවම් ලබා දිය හැකිය. ඉන්දියාවේ, රජය විවේචනයට ලක් කරන අන්දමේ අදහස් විකාශය කළ නාලිකා තහනම් කරනු ලැබීම ඇතුළුව රූපවාහිනී ප්‍රවෘත්ති නාලිකා වාරණයට ලක් කිරීම සිදුවූ අවස්ථා කිහිපයක් ම තිබේ. නේපාලයේ, මාධ්‍ය සභා පහත් කෙටුම්පතට යෝජනා වී ඇති එක් සංශෝධනයකට අනුව, මාධ්‍යවේදීන්ට එම වෘත්තියේ කටයුතු කිරීම සඳහා බලපත්‍රයක් ලබා ගත යුතු වන අතර, වරට 2018 අපරාධ සංග්‍රහයට අනුව 'රහස්‍ය' යැයි සලකන තොරතුරු ප්‍රකාශනය සම්බන්ධයෙන් මාධ්‍යවේදීන්ට දඬුවම් කරනු ලැබිය හැකි ය.

- ii. සමාගමයේ නිදහස - සිවිල් සමාජ සංවිධාන/ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන නියාමනයට දරන තැත්කම් වශයෙන්, ඒවා ලියාපදිංචි කිරීම හෝ ලියාපදිංචිය අලුත් කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමේ බලය තමන් වෙත තබා ගැනීමට රටවල් විසින් කටයුතු කරනු ලැබේ. භූතානයේ සිවිල් සමාජ සංවිධාන තම ලියාපදිංචි සහතිකය අවලංගු කරනු ලැබිය හැකි යැයි බියෙන් උද්දේශන කටයුතුවල නිරතවීමට පසුබට වෙති. ඉන්දියාවේ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාධරයින්, වනම් වරට මානව හිමිකම් හීනීඥයින්, ක්‍රියාධරයින්, උද්ඝෝෂකයින්, විද්වතුන්, මාධ්‍යවේදීන් සහ ලිබරල්වාදී බුද්ධිමතුන් යනාදී රජය විසින් සීමාව ඉක්මවා යනු ලැබීමට සහ බහුතරවාදයට එරෙහිව කටා කළ සියලුම දෙනා, වැඩි වැඩියෙන් පහර දෙනු ලැබීමට ලක්වෙමින් සිටිති. ඒ හා සමගාමීව ම, විදේශ දූෂකත්ව (නියාමන) පහත මගින් ඉන්දියාවේ ආයතනවලට ලැබෙන විදේශ පරිත්‍යාග නියාමනය

කෙරෙන අතර, ප්‍රගතිශීලී සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වල රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වලට චිරෙහිව මෙය ආයුධයක් වශයෙන් යොදා ගෙන තිබේ. බග්ලාදේශයේ 2016 විදේශ පරිත්‍යාග (ස්වේච්ඡා ක්‍රියාකාරකම්) නියාමන පනත යටතේ, විදේශ පරිත්‍යාග භාර ගැනීම සඳහා එම රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ලියාපදිංචි කිරීම අනිවාර්ය කර තිබේ. පාකිස්තානයේ රාජ්‍ය නොවන හා ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන බහුවිධ වූත්, දීර්ඝ වූත් ලියාපදිංචි කිරීමේ ක්‍රියාපටිපාටි, ආරක්ෂක නිශ්කාඡණ, සහ අරමුදල් ලබා ගැනීම සඳහා ගත යුතු අනුමැතීන් යනාදී විස්තීර්ණ රෙගුලාසි මාලාවකට යටත් කර තිබේ. එම සමස්ථ ක්‍රියාවලියම විනිවිදභාවයකින් තොරව සහ සීමිත සිවිල් අධීක්ෂණයක් යටතේ සිදුවන අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල අයදුම්පත්‍ර අත්තනෝමතික අන්දමින් ප්‍රතික්ෂේප වේ. මෙම තත්වය රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලට ක්‍රියාකාරී වීමට ඇති හැකියාව බරපතළ ලෙස සීමා කරවයි. නේපාලයේ, දැනටමත් පවතින නීති පීඩාකාරී වන අතර, යෝජනා වී ඇති නව නීති මගින් සිවිල් සමාජය බරපතළ අන්දමින් සීමා කෙරෙන බව සහතික කරනු ඇත. ඇෆ්ෂනිස්තානයේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සම්බන්ධයෙන් ඇති නීතියට 'නැවත ලියාපදිංචි කිරීමේ' වගන්තියක් ඇතුළත් වේ. එමගින් යම් රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයක් ලියාපදිංචි කිරීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම සඳහා රජයට ඉඩ සැලසෙන බව ගම්‍ය වන අතර, එසේ වුව හොත් අදාළ සංවිධානය ඉබේ ම ලියාපදිංචියෙන් ඉවත් වේ.

iii. රැස්වීමේ නිදහස: මුලධර්මවාදී සහ අධිශ්‍රේෂ්ඨත්වවාදී ජාතික අදහස් ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වලට චිරෙහි ප්‍රවණ්ඩත්වය උපායමාර්ගික අන්දමින් යොදා ගනිමින් පවතියි. ඇෆ්ෂනිස්තානයේ රැස්වීම් පිළිබඳ නීතිය මගින් රැස්වීම්, උද්ඝෝෂණ සහ පෙළපාළු මත සැලකිය යුතු සීමා පනවා ඇති අතර එය මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ගේ සැලකිල්ල යොමු වන කරුණක් වී තිබේ. ඉන්දියාවේ සුළුතර කණ්ඩායම්-විරෝධී ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධයෙන් යම් විරෝධයක් ඇතිවීම කලින්ම වැළැක්වීම සඳහා චරට බලධාරීන් විසින් ප්‍රබල යුධ නීතියක් පනවා ඇත - මෙමගින් බහුතරය මුස්ලිම් ජනතාව වූ කාෂ්මීරයේ සිවිල් අවකාශය සම්පූර්ණයෙන් ම අකාමකා දමා ඇත. මේ සමගින් මුස්ලිම් ජනතාවට සහ රටේ අනෙකුත් ප්‍රදේශවල සුළුතර-විරෝධී ප්‍රතිපත්ති හා ව්‍යවහාරවලට විරෝධය පළ කරන අනෙකුත් කණ්ඩායම් කෙරෙහි දැඩි සීමා කිරීමක් පැනවී ඇත. අන්තවාදීන්ගේ ප්‍රවණ්ඩත්වයට සහ පළිගැනීමට ලක්වේ යැයි බොහෝ දෙනා තුළ ඇති බිය

හේතුවෙන් ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වලට පාක්ස්තානයේ ප්‍රසිද්ධ විරෝධතා දැක්වීමට නොහැකි වී ඇති අතර නාගරික නොවන ප්‍රදේශවල ක්‍රිස්තියානි දේවස්ථාන පැවතීම සම්බන්ධයෙන් වර්ධනය වෙමින් පවතින විරෝධතාවය හමුවේ ක්‍රිස්තියානි බැතිමතුන්ට අර්ථවත් අයුරින් රැස්වී යාඥා කිරීමට නොහැකි තත්වයක් උදා වී තිබේ. හේපාලයේ ක්‍රිස්තියානි ආගම පදනම් කරගත් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ද තමන් සම්බන්ධයෙන් දක්වන සුපරීක්ෂාකාරීත්වය ක්‍රමයෙන් වැඩිවන බවක් වාර්තා කර තිබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ 2019 පාස්කු ඉරුදෙන බෝම්බ ප්‍රහාරයෙන් පසුව කාල පරිච්ඡේදය තුළ මුස්ලිම් බැතිමතුන් වෙනස්කම් කරනු ලැබීමට, හිංසන වලට, අත්තනෝමතික ලෙස අත් අඩංගුවට ගැනීම් හා රඳවා තබාගැනීම් වලට, සහ ප්‍රචණ්ඩත්වයට පවා ලක්වී තිබේ.

iv. *ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් ඉලක්ක කිරීම:* ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා ඇති ප්‍රජා අවකාශය ද සීමා කිරීමට ලක් වී තිබේ. පාක්ස්තානයේ මානව හිමිකම් ක්‍රියාධරයින් වශයෙන් කටයුතු කරන නීතීඥයින්, විශේෂයෙන්ම දෙවියන්ට අපහාස කිරීම සම්බන්ධයෙන් සුළුතර කණ්ඩායම්වල නඩු සඳහා පෙනී සිටින නීතීඥයින් මෙන්ම ක්‍රිස්තියානි සහ අනෙකුත් සුළුතර කණ්ඩායම්වල නීතීඥයින් ද දිගින් දිගටම තමන් කරන වැඩ කටයුතු සම්බන්ධයෙන් තර්ජනවලට මුහුණ දෙති. පාක්ස්තානයේ ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වලට චිරෙහි ප්‍රචණ්ඩත්වය සඳහා ශක්තිය දීම පිණිස වරට දේවාපහාස හිතිය යොදාගෙන තිබේ. භූතානයේ ක්‍රිස්තියානි ජනතාවට වරට රජයෙන් ලබාදෙන ප්‍රතිලාභ අභිමිකළ අවස්ථා පිළිබඳව වාර්තා වී තිබේ. ඉන්දියාව, මුස්ලිම් සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා හයංකර හා ප්‍රචණ්ඩ ස්ථානයක් වී තිබේ. 2019 දෙසැම්බර් මාසයේ දී වරට පුරවැසි පනත සඳහා සංශෝධනයක් සම්මත කරගත් අතර, නීතිවිරෝධී සංක්‍රමණිකයින්ට පුරවැසිභාවය සඳහා නව මංපෙතක් ඉන් විවර කර දෙනු ලැබුව ද මුස්ලිම් ජනතාව ඉන් විශේෂයෙන් බැහැර කොට තිබුණි. එකී නීතිය සම්පාදනය කිරීමේ දී රජය ඉන්දියානු පුරවැසියන්ගේ ජාතික ලේඛනයක් සම්පාදනය කිරීමේ අදහසක් පවතින බව ද ප්‍රකාශයට පත් කළ අතර, විවැන්නක් තුළින් බොහෝ මුස්ලිම් ජාතිකයින් රාජ්‍යයක් නොමැති තත්වයකට පත්වනු ඇත.

v. *මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් ඉලක්ක කිරීම:* 2014 වර්ෂයේ සිටම ඇෆ්ඝනිස්තානයේ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්, සිවිල් සමාජ ක්‍රියාධරයින් සහ මාධ්‍යවේදීන් දිගින් දිගටම රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකරුවන් අතින් තර්ජනට, හිංසනට, බිය වැද්දීමට, රඳවා තැබීමට සහ ඝාතනයට ලක් වී තිබේ. සිවිල්

සමාජ සංවිධාන සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ට බරපතලවදේශයේ ඇත්තේ අහිතකර පරිසරයකි. විශේෂයෙන් ම, ලේඛකයින්, ක්‍රියාධාරයින් සහ මාධ්‍යවේදීන් සමාජ මාධ්‍ය තුළ දක්වන තම අදහස් හේතුවෙන් බොහෝ අවස්ථාවලදී චරට ඩිජිටල් ආරක්ෂක පනත යටතේ කටයුතු කිරීමට හිඳින සඳහා උල්ලංඝනයට සහ හිංසනයට ලක් වෙති. ඉන්දියාවේ මානව හිමිකම් ක්‍රියාධාරයින් ද රාජ්‍ය නියෝජිතයන් සහ ඒවාට පක්ෂපාතී දෘෂ්ටිවාදීන්ගේ කණ්ඩායම් අතින් සිදුකෙරෙන තර්ජන හා බියවැද්දවීමේ ව්‍යාපාරවලට තමන් ලක් වූ බව වාර්තා කර තිබේ. පාකිස්තානයේ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ කටා කරන සහ උද්දේශනය කරන, හෝ, කටයුතු කිරීමට හිඳින සඳහා පිළිබඳව කටා කරන මාධ්‍යවේදීන්, ලේඛකයින් සහ මානව හිමිකම් ක්‍රියාධාරයින් මැඩපැවැත්විය යුතු හඬවල් වශයෙන් සලකනු ලැබේ. ශ්‍රී ලංකාවේ ද, මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් සඳහා අහිතකර පරිසරයක් ඇති වී තිබෙන අතර චරට විසින් මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ අංක 30/1 සහ 40/1 දරණ යෝජනා සම්මත වලින් ඉවත් වී යන බව නිවේදනය කිරීම එහි උචිතම අවස්ථාවයි.

- vi. කෝවිඩ්-19 වසංගතය: රටවල් බොහොමයක සිවිල් නිදහස මත තවදුරටත් පහර එල්ල කිරීමට කෝවිඩ්-19 වසංගතය සමඟින් උද්ගත වූ තත්වය හේතු වී තිබේ. රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන අනවශ්‍ය ලෙස පාලනය කිරීමට යාම හෝ වසංගතය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමේදී ඔවුන්ගේ භූමිකාව ප්‍රශ්න කිරීමට කටයුතු කිරීම තුළින් රට තුළ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන නිරූපණය කරන භූමිකාව දුර්වල කිරීමට රාජ්‍යයන් ක්‍රියා කර ඇති අතර, තෝරාබේරා ගත් කොටසක් මත වැරද්ද පැවරීම සහ පළිගැනීමේ අදහසින් සිදුකරන ක්‍රියා හරහා තම දේශපාලන ප්‍රතිවාදීන්ට චරෙහිව දණ්ඩනාත්මක ක්‍රියාමාර්ග හා ප්‍රහාර එල්ල කිරීමට කෝවිඩ්-19 තත්වය යටතේ රජයන්ට අවස්ථාව ලැබී තිබේ. බොහෝ රටවල, දෛනික වැටුප් ලබන කුලීකරුවන්ගේ සහ අඩු ආදායම් පවුල්වල ජීවනෝපාය අවස්ථා ඔවුන්ට අහිමිකරලීමට වසංගත තත්වය හේතු වී ඇති අතර, ඔවුන් අතරින් බොහෝ දෙනා තමන්ගේ රටේ විසමානුපාතික සුළුතර කණ්ඩායම්වලට අයත් පුද්ගලයින් වේ. රජය කොරෝනා වෛරසය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන ආකාරය පිළිබඳව ප්‍රජා අවකාශයෙන් නැගෙන විරෝධතා මර්ධනය කර තිබේ.

කලාපය තුළ සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා, විශේෂයෙන් ම ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා ඇති ප්‍රජා අවකාශය හැකිලෙමින් පවතින බව ඉතාමත් පැහැදිලි ය. සීමාකාරී හිතී හා රෙගුලාසි ඇතුළු විවිධ ක්‍රමවේද

ඇසුරෙන් ප්‍රකාශනයේ, රැස්වීමේ හා සමාගමයේ නිදහස අඩු කිරීමට රජයන් විසින් විවිධ පියවර ගෙන තිබේ. මානව හිමිකම් ක්‍රියාධරයින් සහ ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් විශේෂයෙන් ඉලක්ක කිරීමට ලක් වී තිබේ. රජයන් විසින් සංවිධාන හ පුද්ගලයින් අධික ලෙස පාලනයට නතු කිරීමට හේතු පාදක වූ කෝවිඩ්-19 වසංගතය මෙම ප්‍රජා අවකාශය තවදුරටත් සීමා කරවා තිබේ. වසංගතයට චරෙහිව සටන් වැදීමට පැනවූ ක්‍රියාමාර්ග දින නියමයකින් තොරව අනාගතයටත් බලපානු ඇතැයි සහ ඒ සමඟින් ප්‍රජා අවකාශය තව තවත් හැකිලෙනු ඇතැයි යන තර්ජනය තවදුරටත් පවතියි.

ප්‍රධාන නිර්දේශ

ජාතික ආණ්ඩු සඳහා

1. තම රට එකඟ වී ඇති ජාත්‍යන්තර වගකීම් හා අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම
2. රටේ විවිධ හිතවල පවතින භෞතික පරස්පරතා සියල්ල ඉවත් කිරීම සහ තම රට අත්සන් තබා ඇති ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම් ප්‍රකාරව ඒවා හැඩගැස්වීම.
3. විශේෂයෙන් ම, සිවිල් සමාජ සංවිධාන වලට ලියාපදිංචිය, නැවත ලියාපදිංචිය හා රටේ ක්‍රියාත්මක වීම දුෂ්කර කරවන විධිවිධාන දැනට බලපවත්වන හිත වලින් ඉවත්කර දැමීම.
4. දැනටමත් එසේ කර නොමැති නම්, තම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව තුළ සුළුතර කණ්ඩායම් පිළිගැනීමට ලක් කිරීම සහ සුළුතර කණ්ඩායම් වලට චිරෙහි සියළු ආකාරවල වෙනස්කොට සැලකීම් අපරාධ වශයෙන් සැලකීම සඳහා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් විධිවිධාන සලසන බව සහතික කිරීම.
5. සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ මානව හිමිකම් සංවිධාන ඇතුළු සියළුම පාර්ශ්වකරුවන්ගේ අදහස් විමසා මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කරන්නන් සහ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාධරයින්ව බලදැයි කරවන පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම සහ ඔවුන්ව ආරක්ෂා කරන යන්ත්‍රණයක් සම්පාදනය කිරීම.
6. ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් සහ සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා වන ප්‍රජා අවකාශය කෙරෙහි චිල්ලවන තර්ජන වලට පාදක වී ඇති අභිප්‍රායයන් තුරන් කර දැමීම සඳහා සහ, හිදහස් හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයට තර්ජනයක් වී ඇති මූලධර්මවාදී හඬවලට චිරෙහිව සටන් වැදීම සඳහා ඵලදායී සහ සාකලස ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම.
7. ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වලට චිරෙහි ප්‍රහාර සඳහා වගකිවයුත්තන් සම්බන්ධයෙන් අපක්ෂපාතී විමර්ශන පැවැත්වීමටත්, හඬු පැවරීමටත් කටයුතු කිරීම හරහා මෙම අපරාධ වටා ගොඩ නැගී ඇති දඬුවම් නොලැබීමේ සංස්කෘතිය අවසාන කිරීම සහතික කිරීම තුළින් නැගී වන ත්‍රස්තවාදය හා ප්‍රචණ්ඩත්වය මැඩලීම පිණිස නොපමාව ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.

8. එක්සත් ජාතීන්ගේ විශේෂ නියෝජිතයින් සහ අනෙකුත් වාර්තා මගින් මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කරන්නන්ගේ වාතාවරණය සම්බන්ධයෙන් ලබා දෙනු ලබන නිර්දේශ සියල්ල එම රටවල් විසින් ක්‍රියාත්මක කිරීම.

9. කෝවිඩ්-19 වසංගතය කිසිම ආකාරයකින් ප්‍රජා අවකාශය දීර්ඝ කාලීනව සීමා කිරීමට හේතු නොවන බව සහතික කිරීම.

ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව සඳහා

1. දකුණු ආසියාවේ සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝන පිළිබඳව එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය සහ අනෙකුත් ජාත්‍යන්තර සංවිධාන වඩාත් වැඩි අවධානයක් යොමුකරන බව සහතික කරගැනීම.

2. දකුණු ආසියානු කලාපයේ ප්‍රජා අවකාශය විවිධාකාරයෙන් සීමා කරනු ලැබීම ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා දකුණු ආසියානු කලාපීය මූලපිරීම් හා යන්ත්‍රණ සකස් කිරීමට පහසුකම් සැලසීම.

සිවිල් සමාජය/ සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා

1. ජාතික මට්ටමේ ආයතන විසින් පනවන සීමා කිරීම් සඳහා විරුද්ධව යන බලපෑමක් වල්ල කිරීමට වඩාත් හොඳ කලාපීය සිවිල් සමාජ මූලපිරීම් පෝෂණය කිරීම

2. එක් එක් රටවල ඉලක්ක බවට පත් වූ වින්දිතයින්ට සහාය පළකිරීම සඳහා සහ දේශසීමා අඛණ්ඩා යමින් එකමුතුව වර්ධනය කිරීම සඳහා මාර්ග නිර්මාණය කර ගැනීම.

3. රටවල් අතර විවිධ කණ්ඩායම් වලට එකිනෙකාගෙන් ඉගෙන ගැනීමටත් එකිනෙකා සමග බෙදහදා ගැනීමටත් පහසුකම් සැලසීම සහ ඒවාට සහභාගි වීම.

පෙරවදන

සුළුතර කණ්ඩායම්වල මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම වෙනුවෙන් නැගී සිටින මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් බොහෝ අවස්ථාවලදී සීමාකිරීම්වලට ලක්වී සහ ඉලක්ක බවට පත්වී වැඩි වශයෙන් පීඩාවට ලක්වන අන්දම ඇතුළුව, අපට හුරුපුරුදු සහ සිත් තැනිගන්වන සුළු තේමා කිහිපයක් ම මෙම කාලෝචිත වාර්තාවෙන් අවධාරණය කෙරේ. පාකිස්තානයේ, විශේෂයෙන් ම සුළුතර ආගම් වලට සහ නිකායන්ට එරෙහි දේවාපහාස නඩු කටයුතුවල විත්තිය වෙනුවෙන් පෙනී සිටින නීතිඥයින් සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් හා නිදහස වෙනුවෙන් කටා කරන සියලු ම රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා මානව හිමිකම් ක්‍රියාධාරීන් තමන්ගේ එම වැඩකටයුතු සම්බන්ධයෙන් තර්ජන වලට මුහුණ දෙති. නේපාලයේ බලධාරීන් ක්‍රිස්තියානි සේවකයින්ව සේවයට බඳවාගන්නා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ඉලක්ක බවට පත්කරගෙන තිබේ. ඇල්ජීරියාවේ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයෝ රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන්ගේ තර්ජනවලට ලක් වී සිටිති. බංග්ලාදේශයේ, සයිබර් අපරාධ නීතිය මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් ඉලක්ක කිරීමට ඉඩ සලසයි. ඉන්දියාවේ, වෙනස්කොට සලකන ආකාරයේ නීති සහ ව්‍යවහාර වලට එරෙහිව හඬ නැගූ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ට සහ සුළුතර කණ්ඩායම් වලට ප්‍රචණ්ඩත්වයට, සාපරාධී අපකීර්තියට, රඳවා තැබීමට හා හිංසනයට ලක්වීමට සිදුවී තිබේ. එසේම, ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රතිසන්ධානය, වගවීම සහ මානව හිමිකම් ප්‍රවර්ධනය කිරීම අරමුණු කරගත් මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ අංක 30/1 සහ 40/1 දරණ යෝජනා සම්මත වලින් එරට 2020 පෙබරවාරි මාසයේදී ඉවත්වීම ඇතුළු කරුණු හේතුවෙන් එරට මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් සඳහා වන පරිසරය ක්‍රමයෙන් වඩාත් නරක අතකට හැරී තිබේ.

මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස් මිෂෙල් බැවලේ ප්‍රජා අවකාශය නිවැරදිව විස්තර කරමින්, එය 'ඕනෑම ශක්තිමත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයක හා සමාජයක ජීවන රැඳිරිය' වන බව සඳහන් කර තිබේ. එනමුත්, ලොව වටා ප්‍රජා අවකාශයන් ප්‍රහාරයට ලක්වෙමින් තිබෙන අතර ප්‍රකාශනයට, සමාගමයට හා සාමකාමීව රැස්වීමට ඇති මූලික ප්‍රජා නිදහස පුළුල් වශයෙන් අහිමි කිරීමට ලක්වෙමින් පවතියි. සීමාකාරී නීති සහ පරිපාලන විධිවිධාන මැඩපවත්වනු ලැබීමිවල ප්‍රකට

ලක්ෂණයක් වී ඇති අතර, මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් බොහෝ තැන්හි ඒවායෙහි ප්‍රධාන ඉලක්කය වී තිබේ. මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් ඉලක්ක කිරීම තරම්, ප්‍රජා අවකාශයට ඵල්ල කළ හැකි සෘජු ප්‍රහාරයක් තවත් නම් නොමැත්තේ ය.

මනුෂ්‍ය වර්ගයාගෙන් හතරෙන් එකක් වාසය කරන දකුණු ආසියාව ද මෙකී ගෝලීය ප්‍රවණතා ම පිළිබිඹු කරන බව මෙම වැදගත් වාර්තාවෙන් අපට සිහි කර දෙයි. මෂතකාලීන වාර්තාවක සඳහන් වී තිබුණේ මෙම කලාපයේ ජනගහනයෙන් සියයට 97 ක් ම ප්‍රජා අවකාශය 'මර්ධනයට ලක් කළ' තත්වයන් යටතේ, එනම් ප්‍රජා අවකාශය 'සම්පූර්ණයෙන් ම වසා දමා තිබීමට' වඩා එක් මට්ටමකින් පමණක් ඉහළ වූ මට්ටමක ජීවත්වන බව ය. මෙම කලාපය මුළුල්ලෙහි ම, රාජ්‍යයන් වැඩි වැඩියෙන් වාරණයට, සීමාකාරී නීති පැනවීමට, සාපරාධී අපහාසයට, විරෝධතාකරුවන් හිංසනයට හා රඳවා තැබීමට, සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් ඉලක්ක කිරීමට යොමුවීම තුළින් සාමකාමී විරෝධතා මර්ධනය කිරීමට කටයුතු කරමින් තිබේ.

ජාත්‍යන්තර නීතියේ සහ ජාතික මට්ටමින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවල කොපමණ ආරක්ෂාවන් සලසා දී තිබුණ ද, අනන්‍යතාවය මත පදනම් වෙමින් පුද්ගලයින් බැහැරකිරීමට ලක්වන අතර, සුළුතර කණ්ඩායම් අත්විඳින දුක්පීඩා විසමානුපාතික වේ. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ප්‍රතිපත්ති කඩකිරීම හා නීතියේ ආධිපත්‍ය උල්ලංඝනය ද ජනතාවාදයේ නැඟී ඒම ද මෙම නැඹුරුතා සඳහා පාදක වී තිබේ.

දකුණු ආසියා සාමූහිකයේ මෙම 'දකුණු ආසියාවේ සුළුතර කණ්ඩායම්වල තත්වය පිළිබඳ වාර්තාව 2020: සුළුතර කණ්ඩායම් සහ හැක්ලෙන සිවිල් අවකාශය' නැමති වාර්තාව තුළින්, මෙම කලාපය මුළුල්ලෙහි ඉහත කී සෝදාපාලන කුමන අන්දමකින් සිදුවන්නේ ද යන්න හෙළිදරවු කරන අතර, ආගමික මෙන්ම, ජනවාර්ගික, භාෂා සහ කුල වශයෙන් වූ විවිධාකාර සහ සෂ්‍යෙන ප්‍රමාණයක් වන දකුණු ආසියානු සුළුතර කණ්ඩායම් කෙරෙහි ඒවායින් ඇතිවන බලපෑම කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනු ලැබේ. මෙම වාර්තාව හරහා සොයාගෙන ඇති කරුණු ප්‍රඥාගෝචර වන බැවින් අප විසින් ඒවා පිළිබඳව දීර්ඝ වශයෙන් සිතා බැලීම වැදගත් වේ.

භූතාන්‍ය ඇතුළු ඇතැම් රාජ්‍යයන්හි චිතරම් ම ප්‍රජා අවකාශයක් තවමත් නිර්මාණය වී නොමැති බවත්, ගත වූ දශකය තුළ සමස්ථ කලාපය ම පොදුවේ පෙන්නුම් කරන නැඹුරුතාවය වන්නේ සමාගමය, රැස්වීම සහ ප්‍රකාශනය සඳහා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් සහතික කර දී ඇති නිදහස ක්‍රමයෙන් දියවී යාම වන බවත් මෙම වාර්තාව මගින් නිරීක්ෂණය කරයි. රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ විදේශ අරමුදල් සඳහා ඔවුන්ට ඇති ප්‍රවේශය වැඩි වැඩියෙන් නියාමනය කිරීම මීට ඇතුළත් වේ. තවත් උදාහරණයක් ලෙස ඇෆ්කනිස්තානයේ, පාකිස්තානයේ හා ඉන්දියාවේ පොදුවේ දක්නට හැකි නැඹුරුවතාවයක් වන්නේ රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලට ලියාපදිංචිය හෝ බලපත්‍රය අලුත් කිරීමට ඉඩ නොදීමයි.

තවද, අසමගිය හා කලකිරීම වැලැක්වීමට කටයුතු කිරීමේ මුඛාවෙන් ද මෂනකාලීනව නීති හරහා මතවාද හා අදහස් ප්‍රකාශනයේ නිදහස සීමා කර තිබේ. ඉන්දියාවේ, පාකිස්තානයේ, ශ්‍රී ලංකාවේ සහ, බංග්ලාදේශයේ, විශේෂයෙන් ම රොහින්ග්සා සරණාගතයින්ට චිරෙහිව, මේ අන්දමින් අන්තර්ජාලය වසා දැමීමට බලධාරීන් යොමු වී තිබේ.

ලෝකයේ අනෙකුත් ස්ථානවල මෙන්ම මෙම කලාපය තුළ ද, නිදහස සීමා කිරීමට කෝවිඩ්-19 වසංගතය හරහා ව්‍යාජ හේතුවක් ලැබී ඇති අතර ඒ මුඛාවෙන් මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් මත තවදුරටත් සීමාකිරීම් පැනවීමටත්, වසංගතයට චිරෙහිව සටන් කරන නියාවෙන් සහ හදිසි අවස්ථාවලට ප්‍රතිචාර දක්වන නියාවෙන් නීති සුරක්ෂණයටත් බලධාරීන් කටයුතු කර තිබේ.

බොහෝ දකුණු ආසියානු රටවල ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් සමාගමයේ, රැස්වීමේ සහ ප්‍රකාශනයේ නිදහස තහවුරුකර දී තිබේ. (භූතාන්‍ය හැර) සියලු ම දකුණු ආසියානු රටවල් සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ සම්මුතිය සහ 'මූලික නිදහස' සහතික කර දෙන අනෙකුත් ජාත්‍යන්තර සාධනපත්‍ර අපරානුමත කර තිබේ. එනමුත්, මෙම නිදහස මත පනවන ලද විවිධ සීමාකිරීම් කලාපය මුළුල්ලෙහි ම පුළුල්ව ව්‍යාප්ත වී තිබෙන අතර, ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වෙමින් පවතියි. මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් ඉලක්ක කිරීම සාමාන්‍ය දෙයක් බවට පත්වෙමින් තිබේ.

වසංගතය අතරතුර හා ඉන් පසුව, සමාජයන් වඩාත් හොඳින් ක්‍රියාත්මක විය හැක්කේ කෙසේද යන්න පිළිබඳව අප විසින් සිතා බැලිය යුතුව තිබේ. මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් වචනි සාකච්ඡාවල කේන්ද්‍රයෙහි ම සිටිය යුතු ය. ශක්තිමත් ප්‍රජා අවකාශවලට කලාපය තුළ බලවත් හා ශක්තිමත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍යයන් ගොඩනැංවීමට උපකාරී විය හැකිය. එසේම, ස්වකීය ලේඛනගත කිරීම් හා උද්දේශන කටයුතු අඛණ්ඩව සිදු කිරීම මගින් සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ගේ ආරක්ෂාව සඳහා අඛණ්ඩව ම බලපෑම් කිරීම මගින් දකුණු ආසියා සාමූහිකයට මේ සම්බන්ධ ප්‍රධාන නායකත්ව භූමිකාවක් ඉටු කළ හැකිය.

මේර් ලෝව්ලර්

මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ගේ තත්වය පිළිබඳව විශේෂ නියෝජිත

ස්තූතිය

2020 සුළුතර කණ්ඩායම් පිළිබඳ වාර්තාව සම්පාදනය කිරීම සඳහා පහත දැක්වෙන පුද්ගලයින් සහ සංවිධාන ලබා දුන් සහයෝගය සහ දිරි ගැන්වීම් වෙනුවෙන් ඔවුන්ට අපගේ හෘදයාංගම ස්තූතිය පළකිරීමට කැමැත්තෙමු:

ඇල්ෂන්ස්තානය

සම්පත් සපයා දීම වෙනුවෙන් සිවිල් සමාජ සහ මානව හිමිකම් ජාලය (CSHRN) වෙත, විශේෂයෙන්ම තමන්ගේ අත්දැකීම් අප හා බෙදාදෙනු ගනිමින් කෙටුම්පත සම්බන්ධයෙන් අදහස් ලබා දීමට පරිත්‍යාගශීලී වූ එහි විධායක අධ්‍යක්ෂ සයිඩ් නුසේන් අනෝජ්, පර්යේෂණ අධ්‍යක්ෂ හසන් අලි ගායිස් සහ සන්නිවේදන නිලධාරී මසුද් අදුක්ෂ් වෙත, වාර්තාව සමාලෝචනය කර තම අදහස් හා යෝජනා අප හා බෙදාදෙනු ගැනීමට කාලය කැප කළ හසන් රාහා, සිබිල් සහ සමාන් සොල්තානි වෙත, සම්මුඛ සාකච්ඡා ලබා දුන් සහ බොහෝ තොරතුරු අප වෙත ලබා දුන් ඇල්ෂන් සහ විදේශ විද්වතුන්, සිවිල් සමාජ ක්‍රියාධරයින් සහ පර්යේෂකයින් කිහිප දෙනා වෙත.

බංග්ලාදේශය

වාර්තාව සඳහා සහාය දුන් සහ දායක වූ ප්‍රජාවන් හා පුද්ගලයින් වෙත. වාර්තාව සඳහා අදහස් විමසනු ලැබූ සංවිධානවල නම් මෙසේය: බංග්ලාදේශ දැලිට් සහ බැහැර කළ කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ව්‍යාපාරය (BDERM), බංග්ලාදේශ දැලිට් කාන්තා සම්මේලනය, සුළුතර කණ්ඩායම් සභාව, මවුලවිධසාර් වා ජොගනෝස්ති ආදිවාසි පෙරමුණ, උද්දීප්තෝ නාර් උන්නායම් සංගමය, ආදිවාසි පර්හිෂද් සහ ජතියෝ ආදිවාසි පර්හිෂද්. අදහස් විමසනු ලැබූ පුද්ගලයින් මෙසේය: කාලිද් හොසේන්, ජොයොන්ති රාබ්දස්, කොකොන් සුවිතන් මර්මු, ෂිපොන් රාබ්දස්, තමන්නා සිං බරෙයික්, පරිමාල් සිං බරෙයික්, සුනිල් කුමාර් මීර්ඩා, උත්තම් කුමාර් හක්තා සහ මෝනි රානි දස්. වාර්තාව සමාලෝචනය කිරීම වෙනුවෙන් බන්දු සමාජ සුභසාධන සංගමයේ සාලි ඩී සහ බංග්ලාදේශ ආදිවාසි සංසදයේ මහලේකම් සන්ජීව් ඩ්‍රොං වෙත.

භූතානය

භූතානයේ වෙසෙන ක්‍රිස්තියානි භක්තිකයින් වශයෙන් තමන්ගේ ආගම, චාරිත්‍ර සහ වත්මන් අසීරු තත්වය පිළිබඳව කථා කිරීමට ඉතාමත් නිර්භීත වූ පුද්ගලයින් වෙත. ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් සමගින් ගැඹුරු සම්මුඛ සාකච්ඡා පවත්වා ඒවායේ අනුපිටපත් සකසා කේතනය කිරීමට ස්වේච්ඡාවෙන් ඉදිරිපත් වූ ව්‍යාස් වෙට්ටර් වෙත. සම සමාලෝචකයින්, භූතානයේ තිම්පු නුවර රෝයල් තිම්පු කොලෙජ් හි කටිකාචාර්ය රබ්ලාල් ධකාල් සහ භූතානයේ තිම්පු නුවර ශර්ධා කන්සල්ටන්සි හි අවිසුන් ධන්ධාරී වෙත.

ඉන්ද්‍රියාව

තම අදහස් හා දැනුම බෙදාහදා ගත්, නම් සඳහන් නොකරන විද්වතුන් හා ක්‍රියාධාරීන් කිහිප දෙනෙක් සහ සැලකිලිමත්ව අදහස් ලබා දුන් සමාලෝචකයින් දෙදෙනා වෙත.

නේපාලය

නේපාලය පිළිබඳ පරිච්ඡේදය සමාලෝචනය කළ කාම්බෝජයේ, සමාජ වගවීම සඳහා නවෝත්පාදන (Innovations for Social Accountability) සංවිධානයේ ප්‍රධානී බිෂ්ණු සප්කෝටා සහ නේපාලයේ ශ්‍රේණික් ඊඩ්ට් ස්ටීෆ්ට්ට්ට් සංවිධානයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ වැඩසටහන් නිලධාරී වන්ද්‍රා ඩී. හට්ටා වෙත. උපදේශක කම්ටු සාමාජිකයින් වන මෝන්නා අන්සාරී, යාමී බහදූර් කිශන්, යුධා රාජ් ලුයිතෙල් සහ සෂී අධිකාරී වෙත. ප්‍රාථමික දත්ත විශ්ලේෂණය සඳහා තම විද්වත් දැනුම ලබා දුන් Social Science Baha හි සංඛ්‍යාලේඛනඥ දෝගේන්ද්‍ර තුම්සා වෙත. වැදගත් තොරතුරු සහ මතවාද පළ කරමින් අන්තර්ජාලය හරහා සිදු කළ සමීක්ෂණයට සහභාගි වූ ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් වෙත.

පාකිස්තානය

සහා සල්මාන් සහ අජීවා නදීම් වෙත.

ශ්‍රී ලංකාව

ශක්තික සත්කුමාර පිළිබඳව, මුස්ලිම් විරෝධී කෝලාහල/ මතවාදය පිළිබඳව සහ ශ්‍රී ලංකාවේ නිකාබ් තහනම පිළිබඳව පාඨ කෙටුම්පත් කළ සහ ඒ සඳහා පර්යේෂණ සහය ලබා දුන් හීදු අද්මානි වෙත සහ රම්සි රසීක් වෙත. සමාලෝචකයින් වශයෙන් කටයුතු කළ,

කොළඹ විශ්වවිද්‍යාලයේ ඉංග්‍රීසි භාෂාව පිළිබඳ මහාචාර්ය නෙලූෆර් ද මෙල් සහ ශ්‍රී ලංකා විවෘත විශ්වවිද්‍යාලයේ ජ්‍යෙෂ්ඨ කථිකාචාර්ය මෙන්ම මේ වන විට ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුවේ මන්ත්‍රීවරයක් වන හරිනි අමරසූරිය වෙත. ලබා දුන් අදහස් වෙනුවෙන් සකුන්තලා කදිරිගාමර් වෙත.

අවසාන වශයෙන්, මෙම වාර්තාවට පෙරවදන සැපයූ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ගේ තත්වය පිළිබඳ විශේෂ වාර්තාකාරිනි මේරි ලෝව්ලර්, වාර්තාව සම්බන්ධයෙන් මාහැඟි අදහස් හා යෝජනා පළ කළ ඇල්ෂනිස්තාන ස්වාධීන මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ සභාපතිනි සීමා සමාර් සහ දකුණු ආසියානු නිදහස් මාධ්‍ය සංගමයේ මහලේකම් ඉම්බියාස් අලි, හැඳින්වීම පිළිබඳව තම අදහස් හා ප්‍රතිපෝෂණය ලබා දුන් පුනම් පෝෂි සහ ඩියෂන් උයන්ගොඩ, ලන්ඩනයේ Minority Rights Group International, සහ මෙම වාර්තාව සම්පාදනය කරන කාලය මුළුල්ලෙහි ලබා දුන් සහාය වෙනුවෙන් ශිඛා දිලවර්, නෞමානා සුලේමාන් සහ ඉර් රා අසාදී වෙත අපගේ ස්තූතිය පුද කරන්නෙමු.

දකුණු ආසියා සහයෝගීතාවය

2020 ඔක්තෝබර්

හැඳින්වීම

සීමාකිරීමට ලක්වූ දකුණු ආසියාව

ලොව වටා බොහෝ රටවල සිවිල් සමාජය 'ප්‍රභාරයට ලක් වී' ඇති බව, CIVICUS සිවිල් සමාජ සන්ධානයෙන් විලිදැක්වූ වඩාත් මෑතකාලීන වාර්තාව වන 'ප්‍රභාරයට ලක් වූ ජන බලය 2019' (*People Power Under Attack 2019*) වාර්තාවෙහි නිරීක්ෂණය කර තිබේ. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, ප්‍රකාශනය, සමාගමය සහ සාමකාමී රැස්වීම් සඳහා තමන්ට ඇති මූලික නිදහස පොදුවේ ආරක්ෂා කෙරෙන හා ඒවාට ගරු කෙරෙන රටවල වාසය කරන පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාව ලෝක ජනගහනයෙන් සියයට තුනක් (3%) පමණක් වන තත්වයක් උදාවී ඇති බව වීම වාර්තාවේ සඳහන් වේ. සමස්ත මනුෂ්‍ය වර්ගයාගෙන් හතරෙන් එකක් පමණ වාසය කරන දකුණු ආසියාවේ, භූතානය, මාලදිවයින, නේපාලය සහ ශ්‍රී ලංකාව යන රටවල් 'අවහිර කළ' ප්‍රජා අවකාශ සහිත රටවල් වශයෙන් ශ්‍රේණිගත කිරීමට ලක්වී ඇති අතර, CIVICUS හි දෙවන පහළතම ශ්‍රේණිගත කිරීම වන 'මර්ධනය කළ' රටවල තත්වයේ පසුවන ඇෆ්සනිස්තානය, බංග්ලාදේශය සහ පාකිස්තානය යන රටවල ශ්‍රේණිගත කිරීමට මෑතක දී ඉන්දියාව ද එක් වී තිබේ. එනම්, දකුණු ආසියාවේ වාසය කරන බිලියන 1.85 ක ජනතාවකගෙන් 97% ක් ම දැන් වාසය කරන්නේ තමන්ගේ ප්‍රජා අවකාශය 'සැලකිය යුතු අන්දමින් සීමා වූ' තත්වයක වන අතර, බලයේ සිටින්නන්ව ප්‍රශ්න කරන සිවිල් සමාජ සාමාජිකයෝ 'ආවේක්ෂණය, හිංසනය, බිය වැද්දීම, සිරගත කිරීම, තුවාල හා මරණය' යන අවදානම් සඳහා මුහුණ දෙති.

ප්‍රජා අවකාශය මර්ධනය කිරීම වර්ධනය වෙමින් පවතින ගෝලීය ගැටළුවක් වශයෙන් හඳුනා ගෙන ඇතත් ආගමික, භාෂාමය, ජනවාර්ගික, ලිංගික යන සුළුතර කණ්ඩායම් වලට සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් පෙනී සිටින්නන්ට මෙවැනි සීමා කිරීම් ආගන්තුක නොවේ. මෙම සීමාකිරීම් වලින් ඇති කෙරෙන සංකීර්ණ ප්‍රතිවිපාක ඔවුන් කෙරෙහි විශේෂයෙන් බරපතල අන්දමින් සහ වඩාත් නිරන්තරයෙන් බලපවත්වනු ලැබේ. ආගම ඇදහීම හෝ විශ්වාස දැරීම සඳහා වන නිදහස සීමාකිරීම් හරහා ද ප්‍රජා අවකාශය හැකිලෙමින් තිබීමෙහි බලපෑම දැක ගත හැකි ය. ආගම හෝ ඇදහීම් සඳහා වන නිදහස පිළිබඳ විශේෂ වාර්තාකරු අහමඩ් ෂහීඩ් විසින් පෙන්වා දී ඇති

පරිදි, 'පොදුවේ, ප්‍රසිද්ධ තරය තුළ සහ, ඇතැම් අවස්ථාවල පෞද්ගලික ජීවිතය තුළ ද ආගම නිරූපණය කරන භූමිකාව සීමා කිරීම සඳහා ආගමික ක්‍රියාධරයින් සහ ආයතනවල නෛතික තත්වය, අරමුදල් සම්පාදනය, ස්වායත්ත බව සහ දේශපාලන ක්‍රියාකාරකම් මත ඉතාමත් දැඩි සීමා කිරීම් පැනවීමේ ප්‍රවණතාවයක්' රාජ්‍යයන්හි තිබේ. මේ අනුව, සුළුතර කණ්ඩායම් වලට සහ ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් උද්දේශනය කරන්නන්ට සලකන ආකාරය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයක් කුමන තත්වයක පසුවන්නේ ද යන්න සඳහා වැදගත් දර්ශක වේ. ඓතිහාසිකව ම සුළුතර කණ්ඩායම් ආන්තිකකරණය වීම සහ බහුතර කණ්ඩායම්වල පෙළඹවීම් පද්ධතිගත වී ඇති තත්වයක් දකින්නට ඇති දකුණු ආසියාවේ ද මෑත කාලීනව මෙම තත්වය වඩාත් ඉහළ යාමක් තිබෙන අතර, සිවිල් අවකාශය හැකිලෙමින් තිබීමෙන් බලපෑම වැඩි වශයෙන් ම උසුලන්නට වී ඇත්තේ සුළුතර කණ්ඩායම් වලට ය. කලාපය මුළුල්ලෙහි ම සුළුතර කණ්ඩායම් වල අයිතිවාසිකම් සහ මානව හිමිකම් වෙනුවෙන් උද්දේශනය කරන්නන් වැඩි වැඩියෙන් රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන්ගේ ප්‍රතිරෝධයට මුහුණ දෙමින් සිටිති. අන්තර්කාණ්ඩමය වශයෙන් වෙනස්කොට සැලකීම් වලට භාජනය වන, වනම් සුළුතර කණ්ඩායමකට අයත්වීම සහ ස්වදේශික කාන්තාවක් වීම වැනි බහු විධ ස්වරූපයේ ජීවාවට පත් කරනු ලබන පුද්ගලයින්ට මෙම අභියෝග වියටත් වඩා තදින් දැනෙයි. ස්වදේශික ජනතාවන්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ විශේෂ වාර්තාකරු වික්ටෝරියා ටවුලි-කෝපස් තම 2018 ස්වදේශික මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් අපරාධකරුවන් ලෙස හැඳින්වීම පිළිබඳ වාර්තාව මගින්, අපකීර්තියට ලක් කරනු ලැබීම ඇතුළුව අපරාධකරුවන් වශයෙන් සලකනු ලබන කාන්තා මානව හිමිකම් ආරක්ෂිතතාවන් මුහුණ දෙන විශේෂිත 'ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී බලපෑම්' පෙන්වා දී තිබේ.

දකුණු ආසියාවේ සුළුතර කණ්ඩායම්වල තත්වය පිළිබඳ වාර්තාව 2020: සුළුතර කණ්ඩායම් සහ හැකිලෙන සිවිල් අවකාශය නම් මෙම වාර්තාව මගින් කලාපය පුරා සිවිල් අවකාශයෙහි තත්වය, විශේෂයෙන් ම සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් උද්දේශනයෙහි නිරතවන්නන් මුහුණ දෙන අභියෝග අවධාරණය කිරීමට ප්‍රයත්න දරනු ලැබේ.

නිර්වචන, පර්යේෂණ සැලසුම් සහ වාර්තාකරණය

ප්‍රජා අවකාශය සහ සිවිල් සමාජය

එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස් කාර්යාලයට අනුව ‘ප්‍රජා අවකාශය’ යනු ‘අපගේ සමාජයන්හි දේශපාලන, ආර්ථික සහ සමාජ ජීවිතයේ භූමිකාවක් නිරූපණය සඳහා සිවිල් සමාජයට ඉඩ සලසන පරිසරය යි. විශේෂයෙන් ම, තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීම, සංවාදවල නිරත වීම, එකඟ නොවන බව හෝ විරෝධය පළ කිරීම, සහ තම අදහස් පළ කිරීම සඳහා එකට එක් වීම ඇතුළු ක්‍රියාවන් හරහා තමන්ගේ ජීවිතවලට බලපාන ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය කිරීමේ කටයුතු සඳහා දායක වීමට ප්‍රජා අවකාශය පුද්ගලයින්ට සහ කණ්ඩායම්වලට ඉඩ සලසා දෙයි.’ සංකල්පීය වශයෙන් ගත හොත්, ප්‍රජා අවකාශය නොහොත් මහජන තලය¹ ගොඩනැගෙන්නේ රාජ්‍යය, පුරවැසියන් හා වෙළඳපොළ අතර සිදුවන නියෝජනයන්, සිදුවීම්, දේශපාලන ප්‍රතිසංස්කරණ හෝ අන්තර්ක්‍රියා ඔස්සේ වන අතර, මේ සියල්ල පොදුවේ සරලව හඳුන්වන්නේ සිවිල් සමාජය යනුවෙනි. විවිධ මාර්ග ඔස්සේ සහ විවිධ තත්වයන් යටතේ මේවා ඇතිවිය හැකිය. ඓතිහාසිකව, බොහෝ දුරකට මේවා නිර්මාණය වී ඇත්තේ විරෝධතා ව්‍යාපාර සහ අරගල ඔස්සේ ය.

සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුතියේ (ICCPR) 19 වැනි වගන්තියෙන් (සියළු දෙනාට ප්‍රකාශනයේ නිදහස සඳහා ඇති අයිතිය), 21 වැනි වගන්තියෙන් (සාමකාමීව රැස්වීමේ අයිතිය), සහ 22 වැනි වගන්තියෙන් (අන්‍යයින් සමඟ සමාගමය සඳහා ඇති අයිතිය) ප්‍රජා අවකාශය සඳහා ඇති අයිතිවාසිකම් සහතික කර දී තිබේ. තමන්ගේ අයිතිවාසිකම් සාක්ෂාත් කරගැනීමටත් තමන් වටා ඇති දේශපාලන හා සමාජ ව්‍යුහ කෙරෙහි බලපෑම් වල්ල කිරීමටත් පුරවැසියන්ට සහ සංවිධාන වලට මෙම ‘මූලික නිදහස’ සඳහා වන

¹ හබර්මස්ගේ නිර්වචනය: මේ සඳහා Jurgen Habermas, *The Structural Transformation of the Public Sphere: an Inquiry Into a Category of Bourgeois Society*, trans. Thomas Burger and Frederick Lawrence (Cambridge: Polity Press, 1989) බලන්න.

අයිතිවාසිකම් වැදගත් වේ. සිවිල් සමාජයක් ඵලදායී ලෙස ක්‍රියාකාරීවීම සඳහා බලපාන තවත් අනෙකුත් සාධක ඇතත්, සිවිල් සමාජ උද්දේශනය සඳහා මූලික පදනම සපයන්නේ මේ තෙවැන්නේ නිදහස තුළිනි.

ප්‍රකාශනයේ නිදහස සඳහා පහත සඳහන් කරුණු ඇතුළත් වන බව නිර්වචනය වී තිබේ:

...කිසිදු පාර්ශවයකින් විපාක ලැබීමේ බියකින් තොරව, තොරතුරු සඳහා ප්‍රවේශ වීමට, රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන්ගේ ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියා විශ්ලේෂණාත්මකව තක්සේරු කිරීමට හා ඒවාට වරෙන්ඩු කටා කිරීමට, සැලකිල්ල දක්වන පොදු කාරණා ප්‍රවර්ධනය සඳහා ඒවා වෙත ප්‍රසිද්ධියේ අවධානය යොමු කරවීම සහ උද්දේශන කටයුතුවල නිරතවීම සඳහා වන අයිතිය.²

සාමකාමීව රැස්වීමේ නිදහස සඳහා වන අයිතිය මෙසේ නිර්වචනය කර තිබේ:

...පුරවැසියන්ට ප්‍රසිද්ධියේ හෝ පෞද්ගලිකව ඒකරාශී වී සාමූහිකව තම පොදු ලැදියාවන් ප්‍රකාශනය, ප්‍රවර්ධනය, සලසා ගැනීම සහ ආරක්ෂා කිරීම සඳහා වන අයිතිය යි. සාමකාමී රැස්වීම්, හමු, විරෝධතා, වැඩ වර්ජන, විරෝධය පෑමක් ලෙස රැඳී සිටීම්, පෙළපාලි සහ නිශ්චිත අරමුණු සඳහා සිදුකරන වෙනත් තාවකාලික එක් රැස්වීම් සඳහා සහභාගී වීම සඳහා ඇති අයිතිය මෙම අයිතිවාසිකමට ඇතුළත් වේ.³

සමාගමයේ නිදහස සඳහා වන අයිතිය මෙසේ නිර්වචනය කර තිබේ:

...සාමූහික ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා විධිමත් හෝ විධිමත් නොවන කණ්ඩායමක් සමගින් එක්වීම සඳහා ඕනෑම පුරවැසියකුට ඇති අයිතිවාසිකම යි. අලුතින් කණ්ඩායමක් ඇති කරගැනීමට සහ පවතින කණ්ඩායමක් සමගින් එක්වීමට ඇති අයිතිය මීට ඇතුළත් වේ. විවෘත සංගම් සඳහා සිවිල් සමාජ සංවිධාන, සමාජ, සමුපකාර, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන, ආගමික

² 'What is Civic Space?' CIVICUS, ප්‍රවේශ වූයේ: 2020 සැප්තැම්බර් 30, <https://monitor.civicus.org/whatiscivicspace/>.

³ වම.

සංවිධාන, දේශපාලන පක්ෂ, වෘත්තීය සමිති, පදනම් සහ අන්තර්ජාලය හරහා ඇතිකර ගන්නා සංගම් මෙන්ම සමාජ ව්‍යාපාර වැනි චිතරම් නිර්වචනය වී නොමැති සහ නවමු ආකාරවල කණ්ඩායම් ද ඇතුළත් විය හැකි ය. සමාගමයේ නිදහස අදාළ වීමට එක් සංගමය ලියාපදිංචි වී තිබීමක් අවශ්‍ය නොවේ. සමාගමයේ නිදහස සඳහා වන අයිතිවාසිකම යටතේ කණ්ඩායම් වලට අරමුදල් හා සම්පත් කරා ප්‍රවේශවීමේ අයිතිය ද ඇතුළත් වේ.⁴

දකුණු ආසියාව තුළ ප්‍රජා අවකාශය පටු වෙමින් පැවතීම සම්බන්ධයෙන්, විශේෂයෙන් ම, සුළුතර කණ්ඩායම් වලට මෙම අවකාශය පටු වෙමින් තිබීම පිළිබඳව අප විසින් සිදු කරන මෙම ගවේෂණයේදී ප්‍රජා අවකාශ අයිතිවාසිකම් සහ ඒවා මත චිල්ල වී ඇති ප්‍රහාර කෙරෙහි අපගේ අවධානය යොමු කෙරෙනු ඇත. ගෙවී ගිය වර්ෂ තුන-හතර කෙරෙහි අපි මූලික වශයෙන් අවධානය යොමු කරන නමුත්, එක් එක් රට සම්බන්ධයෙන් සිදු කරන විශේෂ විස්තර තුළ වඩාත් දීර්ඝ කාලයක් ඔස්සේ සිදුවූ වෙනස්කම් කෙරෙහි ද අවධානය යොමු කෙරේ.

පර්යේෂණ සැලසුම: ප්‍රශ්න, ක්‍රමවේදය සහ දත්ත එක් රැස් කිරීම

දකුණු ආසියාවේ සහ එහි සුළුතර කණ්ඩායම් වල හැකිලෙන සිවිල් අවකාශය පිළිබඳව වන මෙම වාර්තාව ඔස්සේ වෘත්තීය කරන්නේ:

- අ) දකුණු ආසියාවේ එක් එක් රටෙහි සහ පොදුවේ සමස්ත කලාපයේ ම සිවිල් අවකාශය සම්බන්ධයෙන් ඉස්මතු වෙමින් පවතින නැඹුරුතා හඳුනා ගැනීමට;
- ආ) එම නැඹුරුතා ඉදිරියට ගෙන යන සාධක විශ්ලේෂණය කිරීමට සහ එක් එක් රටේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාමය සහ නීතිමය ආරක්ෂණ කෙසේ මෙම අභියෝග වලට මුහුණ දී තිබේ දැයි පිරික්සීමට; සහ
- ඇ) සුළුතර කණ්ඩායම් සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමට සම්බන්ධ වී සිටින්නන් සම්බන්ධයෙන් මෙම නැඹුරුතාවල බලපෑම ලේඛනගත කිරීමට වේ.

⁴ එම.

රටවල් සම්බන්ධයෙන් සිදු කළ සියලු ම අධ්‍යයන සඳහා ගුණාත්මක පර්යේෂණ ක්‍රමවේද යොදාගත් අතර, ඒ ඇසුරෙන් කාලය හා අවකාශයේ ඇතිවූ වෙනස්කම් ලේඛනගත කිරීමටත් ඒ තුළ දක්නට හැකි රටා හා නැඹුරුතා හඳුනා ගැනීමටත්, ඉන් ඇතිවූ බලපෑම අවබෝධ කර ගැනීමටත් කටයුතු කරන ලදී. බොහෝ දුරකථන ද්විතියික ද්‍රව්‍ය, මාධ්‍ය වාර්තා සමාලෝචනය, සිවිල් සමාජයේ කරුණු සොයා ගැනීම්, ඇගයීම් හා විස්තර ඒකරාශී කිරීම්, සහ මහජනතාවට ලබාගත හැකි හිල ලේඛන මත රඳපවතිමින් මෙම පර්යේෂණය සිදුකර තිබේ. තවද, ප්‍රාථමික පර්යේෂණයේ විශාල වශයෙන් ම වැදගත් ප්‍රතිචාර දක්වන්නන් සමගින් සිදු කළ සම්මුඛ සාකච්ඡා සහ නෛතික ලේඛන සමාලෝචනය සිදු කරන ලදී. ඇතැම් රටවල වෙනම ම අන්තර්ජාලය ඔස්සේ සිදුකළ මත විමසුම් සමීක්ෂණයක් හරහා ද විශ්ලේෂණ දත්ත ලබාගැනීමට හැකි විය. කොරෝනා වෛරසය ආශ්‍රිත අවදානම් සහ සංවලනය සඳහා වූ සීමා හේතුවෙන් ප්‍රාථමික දත්ත මත වැඩි වශයෙන් රඳ පැවැත්ම දුෂ්කර වූ අතර, එය මෙම වාර්තාව සඳහා වූ සීමාකිරීමක් විය.

වාර්තාවේ ව්‍යුහය

වාර්තාවේ මෙම හැඳින්වීමේ පරිච්ඡේදයෙහි ඉතිරිය පහත දැක්වෙන ව්‍යුහයට අනුව පෙළගස්වා තිබේ. මිළඟ කොටසින් පොදුවේ දකුණු ආසියාව තුළ ප්‍රජා අවකාශය සීමාකිරීම් පිළිබඳව අප සොයාගත් ප්‍රධාන කරුණු ඉදිරිපත් කෙරේ. එහිදී කලාපීය කෝණයකින් බලා, ප්‍රජා අවකාශ හා අදාළ අයිතිවාසිකම් තුන එකින් එක ගනිමින් ඒවායේ නැඹුරුතා සහ ඒවා සම්බන්ධයෙන් සුළුතර කණ්ඩායම් කෙරෙහි තිබෙන විශේෂිත බලපෑම් පිළිබඳව, විශේෂයෙන් ම කෝවිඩ්-19 පසුබිම තුළ පවත්නා තත්වය ද ඇතුළත් කරමින් වාර්තා කර ඇත. ඉන් අනතුරුව තිබෙන කොටසින් එක් එක් රටේ පවත්නා ප්‍රජා අවකාශය සම්බන්ධයෙන් සාරාංශයක් බැගින් ඉදිරිපත් කෙරේ. එහිදී ඇගයීම්කරණය, භූතානය, බංග්ලාදේශය, ඉන්දියාව, පාකිස්ථානය සහ ශ්‍රී ලංකාව සම්බන්ධයෙන් පවත්නා තත්වය සහ කලාපීය දෘෂ්ටිකෝණයකින් බලා ලබාදෙන නිර්දේශ මාලාවක් ඊට ඇතුළත් ය. මෙම පරිච්ඡේදයෙන් පසුව එක් එක් රට සඳහා වෙන් කළ පරිච්ඡේදය බැගින් වන අතර, එහිදී, එක් එක් රටෙහි ප්‍රජා අවකාශය සීමා කිරීම් සම්බන්ධයෙන් වඩාත් සවිස්තරාත්මකව තොරතුරු සපයන අතර, එම සීමා කිරීම් අදාළ රටේ සුළුතර කණ්ඩායම් වලට බලපාන අන්දම සහ ඒ ඒ රට සඳහා ලබා දෙන නිර්දේශ ඇතුළත් වේ.

දකුණු ආසියාවේ ප්‍රජා අවකාශය: සොයාගත් ප්‍රධාන කරුණු

වේනිහාසික වශයෙන්, දකුණු ආසියාවේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ සංවර්ධනය සීමා සහිත වී තිබේ. 'ව්‍යතිරේක කලාප' නිර්මාණය කිරීමට හේතු වූ දීර්ඝ කාලීන සිවිල් යුද්ධ හේතුවෙන් කඩින් කඩ බාධා පැමිණිය ද, ස්වෛරී රාජ්‍ය වශයෙන් ස්ථාපිත වූ අවස්ථාවේ පටන් මැතිවරණ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයක් භුක්තිවිඳීමට ඉන්දියාවට හා ශ්‍රී ලංකාවට හැකි වී ඇත. අනෙකුත් දකුණු ආසියානු රටවල පුරවැසියන්ට කලින් කලට ඇති වූ ජනතාවාදී ආණ්ඩු සමගින් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාමය රාජාණ්ඩු, හමුදා ආඥාදායක පාලනත්‍රණ සහ සිවිල් යුද තත්ව අත්විඳින්නට ලැබී ඇත. කලාපයේ බහුතර කොටසක සිවිල් සමාජය වේනිහාසික වශයෙන් සීමාකරනු ලැබීමට මෙය හේතු වී තිබේ.

මෙම ශතවර්ෂය ආරම්භයේ පටන් දකුණු ආසියාවේ සියළු රටවල් ඔවුන්ගේ ප්‍රජා අවකාශ ගමන් කරන දිශාවන් සම්බන්ධයෙන් වැදගත් හැරවුම් ලක්ෂ්‍ය පසුකර තිබේ: **ඇල්සනිස්තානය** ගත හොත්, 2001 වර්ෂයේදී තල්ලෝන් පාලනය බිඳ වැටීම සහ 2004 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව පැනවීමත් සමග චීනට සිවිල් සමාජයක් ඇතිවීම සඳහා අවකාශය සැලසුණි. කෙසේ නමුත්, 2014 වර්ෂයේ දී අශ්රාෆ් ඝානි ගේ නායකත්වයෙන් යුත් ජාතික සමගි රජය චීනට බලයට පත්වීමෙන් පසුව සහ ජාත්‍යන්තර ආරක්ෂක ආධාර බලකාය (ISAF) විසිරුවා හැරීමෙන් පසුව ප්‍රජා අවකාශය මත බරපතල සීමා පැනවී තිබේ. රාජාණ්ඩුවක් වූ **භූතානය** 2008 වර්ෂයේදී දී නූතන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවක් නීතිගත කළ අතර ඒ සමගින් ප්‍රථම වතාවට ප්‍රජා අවකාශයක් සඳහා අවස්ථාව විවර කරමින් පුරවැසියන්ට සිවිල් නිදහස සහතික කෙරිණි. එහෙත්, ප්‍රජා ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා, විශේෂයෙන් ම දේශපාලන හා ආගමික නිදහස සම්බන්ධයෙන් චීනට තවදුරටත් බලවත් සීමාකිරීම් පවතියි. හමුදා මැදිහත්වීමක් සහිත කෙටි කාල සීමාවකින් අනතුරුව **බංග්ලාදේශය** 2009 වර්ෂයේ දී නැවතත් මැතිවරණ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට යොමු විය. කෙසේ නමුත්, චීනට ප්‍රධාන විපක්ෂ විසින් වර්ජනය කරන ලද, 2014 වර්ෂයේ පැවති මැතිවරණයෙන් අනතුරුව අවාමි ලීගය නැමති පක්ෂයට බලය සංකේන්ද්‍රණය වීම චීනට සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම්වල අඛණ්ඩ පිරිහීමක් සඳහා හේතු වී තිබේ. ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ප්‍රතිපත්ති දුර්වල වීම සම්බන්ධයෙන් වඩාත් සිත් කළඹවනසුළු මෑතකාලීන උද්‍යෝගය වන්නේ **ඉන්දියාවයි**. චීනට හින්දු ජාතිකවාදී භාරතීය ජනතා පක්ෂය (ඩී.පී.පී.) 2014 වසරේ මැතිවරණයෙන් බලයට පැමිණීමෙන් පසුව ආඥාදායක හැඹුරුතා වඩාත් බලවත් වීමටත් වේනිහාසිකව ප්‍රබල හා

ශක්තිමත් වූ චරට සිවිල් සමාජය දිගින් දිගටම ප්‍රහාරයට ලක්වීමටත් හේතු වී ඇති අතර චරට සුළුතර කණ්ඩායම් කෙරෙහි මෙය බරපතල බලපෑම් එල්ල කර තිබේ. 2019 දී (ඩී.පී.පී.) පක්ෂය මැතිවරණයෙන් හැරවත්තේ තේරී පත්වීම මෙම හැඹුරුව තවත් තීව්‍ර කරවන අතර 2019 අගෝස්තු මාසයේ දී අතිශයින් හමුදාකරණයට ලක් වූත්, ඉන්දියානු පරිපාලනය යටතේ වූත් කාණ්ඩ ප්‍රාන්තයට හිමිව තිබූ සීමාසහිත ස්වාධීන අවලංගු කර දැමීමෙන් අනතුරුව, එම ප්‍රාන්තයේ ප්‍රජා අවකාශය මේ වනවිට සම්පූර්ණයෙන් ම පාහේ මකා දමා තිබේ. **හේපාලයේ** හින්දු රාජාණ්ඩුව බිඳ හෙළා 2008 වර්ෂයේ දී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජනරජයක් පිහිටුවීම සඳහා චරට සිවිල් සමාජය වැදගත් භූමිකාවක් නිරූපණය කළේ ය. එහෙත්, 2010 වර්ෂයේ පටන් චරට ප්‍රජා අවකාශය අඩු කිරීම සඳහා දිගින් දිගටම වෑයම් දරා තිබේ. **පාක්ස්තානයේ** පිළිවෙලින් 2013 හා 2018 යන වසර වලදී මින් පෙර සිදු නොවූ අන්දමින් සාමකාමීව බලය අනුප්‍රාප්තිකයින් වෙත පැවරීම සිදුවී ඇතත්, වැදගත් සිවිල් කරුණු වලදී හමුදාවට තවමත් බලය පවතින අතර, එමගින් ප්‍රජා ක්‍රියාකාරීත්වයේ සඳහා වන විෂය පථය සීමා කරවයි. 2009 වර්ෂයේ අවසන් වූ ප්‍රචණ්ඩ වාර්ගික ගැටුමේ ඉතිහාසය හේතුවෙන් ප්‍රජා අවකාශය අඩමාන තත්වයක තිබූ **ශ්‍රී ලංකාව** තුළ ප්‍රජා ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා වන විෂය පථය මෘත කාලීන සිදුවීම් දෙකක් හේතුවෙන් වඩාත් පටු වී තිබේ: එම සිදුවීම් වන්නේ, 2019 වර්ෂයේ දී වූ සිදුවීම් දෙකක් වන පාස්කු ඉරිදා දින බෝම්බ ප්‍රහාරයන් හා ඒවායෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් චරට හදිසි අවස්ථා තත්වයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම සහ ජනාධිපති ගෝඨාභය රාජපක්ෂ බලයට පැමිණීම යි.

ඉහත සඳහන් කළ තෙවැදෑරුම් මූලික නිදහසෙහි වැදගත්කම දේශීය සහ ජාත්‍යන්තර වශයෙන් කොතෙක් දුරට පිළිගෙන ඇතත් කලාපය මුළුල්ලෙහි ඇති වූ මෙම වෙනස්කම් පසුපසින්, එම නිදහස භුක්ති විඳිය හැකි විෂය පථයෙහි ප්‍රබල හා වේගවත් වෙනස්කම් සිදු වී තිබේ. මේ අන්දමින් සිවිල් සමාජයේ ක්‍රියාකාරීත්වයට, විශේෂයෙන්ම සුළුතර අයිතිවාසිකම් කෙරෙහි අවධානයෙන් වැඩිකරන ක්‍රියාධරයින්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වයට විදිරිවාදි වූ පරිසරයක් මේ හා සමගාමීව නිර්මාණය වී ඇති අතර, හැඳිවන බහුතරවාදය මගින් ක්‍රමයෙන් වැඩිවන තර්ජනයකට ලක් වී සිටින මෙම කලාපයේ සුළුතර කණ්ඩායම්වලට එරෙහි ප්‍රචණ්ඩත්වය සහ අනෙකුත් ස්වභාවයේ ඉලක්ක කිරීම්වල වැඩිවීමක් පෙන්නුම් කරයි. සිවිල් සමාජය මත ස්වකීය ග්‍රහණය තවත් ව්‍යාප්ත කිරීමට කලාපය මුළුල්ලේ බොහෝ රජයන්ට කෝවිඩ්-19 වසංගතය ව්‍යාප්ත වීම ඔස්සේ තවදුරටත් මගපෑදී තිබේ.

එක් එක් ප්‍රජා අවකාශ අයිතිවාසිකම සම්බන්ධයෙන් දකුණු ආසියාව කුමන අන්දමක කාර්යසාධනයක් පෙන්නුම් කරයිද? එම කලාපයේ සුළුතර කණ්ඩායම්වල තත්වය කුමක්ද?

ප්‍රකාශනයේ නිදහස සම්බන්ධයෙන් මෑත කාලීනව ඇති වූ හැඳුරුතා

රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන් විසින් සිදු කරනු ලබන විවේචනාත්මක හෝ විරුද්ධ හඬ නැගීම් නිහඬ කිරීම සඳහා දරන ප්‍රයත්න දකුණු ආසියාවේ එක් එක් රට තුළ නිරීක්ෂණය වී තිබේ. තර්ජනය හා හිංසනය, ශාරීරික ප්‍රහාර, ව්‍යාජ හේතු මත නඩු පැවරීම්, සහ සිරගත කිරීම්වල ස්වරූපයෙන් එය සිදු වී තිබේ. ඒ වන විටත් පනවා තිබූ දරුණු නීති ගොන්නට තවදුරටත් නීති එකතු කරමින් මෑත කාලීන වර්ෂවල දී රටවල් කිහිපයක ම නිදහසේ අදහස් ප්‍රකාශන කිරීම සඳහා වූ අවකාශය සීමා කරවන නව විධිවිධාන සහ නීති ද පනවා තිබේ. කලාපය මුළුල්ලෙහි ම අන්තර්ජාලය කරා පිවිසීම සම්බන්ධයෙන් පැනවූ සීමාකිරීම් වාර්තා වූ අතර, රජයෙන් සිදු කරනු ලබන ආවේක්ෂණය ද සෑම මොහොතකම සිදුවන්නක් බවට පත් වී තිබුණි.

මාධ්‍යවේදීන් වෙත ශාරීරික ප්‍රහාර එල්ල කරනු ලැබීම සෑම රටකින් ම වාර්තා වී තිබේ. 2020 වර්ෂයේ මුල් මාස නවය තුළ පමණක්, ඇෆ්ෂන්ස්තානයෙන්, ඉන්දියාවෙන් හා පාකිස්තානයෙන් මාධ්‍යවේදීන් මරා දැමීම් පිළිබඳව වාර්තා වී තිබේ. එම රටවල් සියල්ල මාධ්‍ය නිදහස සම්බන්ධයෙන් වන ජාත්‍යන්තර දර්ශක සම්බන්ධයෙන් වඩාත් ම දුර්වල කාර්ය සාධනයක් පෙන්නුම් කළ රටවලට අයත් වූ ඒවා වේ. උද්‍යතරණ වශයෙන් ඉන්දියානු පරිපාලනය යටතේ ඇති කාෂ්මීරය මෑතකාලීනව මාධ්‍යවේදීන්ට බොහෝ උපද්‍රව සහිත ස්ථානයක් වී ඇති අතර, ආරක්ෂක හමුදා ද ඇතුළු පාර්ශව විසින් සිදු කළ ශාරීරික ප්‍රහාර, ප්‍රමුඛ පෙලේ මාධ්‍ය හඬවල් මරා දැමීම, සහ ප්‍රධාන මාධ්‍යවේදීන්ව ගොතන ලද සිද්ධීන් සම්බන්ධ නඩු සඳහා පටලැවීම ද, ප්‍රති-ත්‍රස්ත හා වැළැක්වීම සඳහා රඳවා තබා ගැනීමේ ඉතා දරුණු නීති යොදා ගැනීම ද එහි සිදුව ඇත. ඉන්දියාවේ අනෙකුත් ප්‍රදේශවල ද, එම අන්දමින් ම මාධ්‍යවේදීන් පස්සේ ලුහු බැඳ යාම සිදුව ඇති අතර, වඩාත් මෑතකාලීනව කෝවිඩ්-19 සඳහා වසා දැමීම් වලට මුවා වී මෙම කටයුත්ත සිදුවී තිබේ.

පිළිවෙළින්, හින්දුභාවය සහ ඉස්ලාම්වාදය සඳහා පාක්ෂික පුද්ගලයින් වරදට දඬුවම් නොලබා සිටින තත්වය ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වී ඇති ඉන්දියාව හා බංග්ලාදේශය යන දෙරටෙහි ම 2015 වර්ෂයේ දී එම රටවල ප්‍රධාන දෘෂ්ටිවාද විවේචනයට ලක් කළ සුප්‍රකට චරිත මරා

දැමීමේ ව්‍යාපාර දියත් වී තිබේ. පාකිස්තානයේ ද, වරට ප්‍රබල ස්ථානයක් හොබවන හමුදාව සම්බන්ධයෙන් විවේචනාත්මක අදහස් පළකළ සුප්‍රසිද්ධ චරිත මරා දැමීම් මෑත කාලීනව සිදුව තිබේ. ඇෆ්ෂනිස්තානයේ ප්‍රකාශනයේ නිදහස සංස්ථාගත කරනු පිණිස 2009 දී පැනවූ ජනමාධ්‍ය නීතියේ ඉස්ලාම් දහම ආරක්ෂා කිරීම සම්බන්ධයෙන් වන වගන්ති රජය විසින් ස්වකීය ආයුධයක් බවට පත් කරගෙන අයුතු ලෙස භාවිතා කර ඇති අතර, මාධ්‍යවේදීන් දේවාපහාසය යන වරද සඳහා චෝදනාවට ලක්වූ අවස්ථාවන් එහි ප්‍රතිඵලය වී තිබේ. එවන් දේවාපහාස නීති පාකිස්තානයේ ද ආයුධයක් බවට පත්කරගැනීම තවදුරටත් සිදුවන අතර ප්‍රබලව නැතත් බංග්ලාදේශයේ ද මෙය සිදු වේ.

රජය විසින් මාධ්‍ය මත, සහ පොදුවේ විරුද්ධ මත දරන හඬවල් මත පනවනු ලැබූ අතිශයින් සීමාකාරී වූ විධිවිධාන සඳහා මෑත කාලීන උද්‍යතරණ දෙකක් ඉන්දියානු පරිපාලනය යටතේ වන කාණ්ඩයෙන් සහ ශ්‍රී ලංකාවෙන් දැක ගත හැකි විය. පොදු සන්නිවේදනය මුළුමනින් ම අවහිර කිරීම සම්බන්ධයෙන් ප්‍රජාතාන්ත්‍රික පසුබිමක් තුළ නිරීක්ෂණය වූ දීර්ඝතම සන්නිවේදන අවහිරය 2019 අගෝස්තු වේ දී කාණ්ඩයේ ස්වාධීකාරය අහෝසි කිරීමෙන් අනතුරුව පනවා තිබුණි. පසුව එම ප්‍රදේශ සඳහා, ප්‍රකාශනයට පත් කෙරෙන්නේ කුමක්ද, මාධ්‍යවේදියකු වශයෙන් ලැයිස්තුවට ඇතුළත් වන්නේ කවුරුන් ද යනාදිය පාලනය කිරීම සඳහා බලධාරීන්ට ඉඩ දෙන අන්දමේ අතිශයින් ම සීමාකාරී වූ මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් නිවේදනය කරනු ලැබී ය. එමෙන් ම, ශ්‍රී ලංකාවේ 2019 වර්ෂයේ පාස්කු ඉරිදි බෝම්බ ප්‍රහාරයෙන් අනතුරුව හදිසි අවස්ථා නීතිය ප්‍රකාශයට පත්කරන ලද අතර, ජාතික ආරක්ෂාවට හානිදායක යැයි සලකනු ලැබිය හැකි ලිපිලේඛන සන්නිවේදන කෙරෙහිම හා ප්‍රකාශනයට පත් කිරීම ඇතුළුව ප්‍රකාශනයේ නිදහස සීමා කෙරෙන විධිවිධාන ගණනාවක් පනවනු ලැබීමට ද විය හේතු වී තිබේ.

ප්‍රකාශනයේ නිදහස හා සම්බන්ධ සීමාකාරී නීති සඳහා මෑත කාලීන තවත් උද්‍යතරණ අතරට, 2018 බංග්ලාදේශ ඩිජිටල් ආරක්ෂණ පනත ඇතුළත් වේ. ඒ යටතේ, ව්‍යාජ, කුපිතකරවන සුළු හෝ සංවේදී යැයි සැලකිය හැකි දෑ අන්තර්ජාලය ඔස්සේ ප්‍රචාරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ඕනෑම අයෙකුට දඬුවම් පැමිණවිය හැකි ය. 2018 දී යාවත්කාලීන කළ නේපාල දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයෙහි 'රහස්‍ය තොරතුරු' ප්‍රකාශනයට පත් කරන මාධ්‍යවේදීන්ට චරෙහිව දඩ නියම කිරීමට හෝ සිර දඬුවම් ලබා දීමට නියම කොට තිබේ. 2018 දී භූතානයේ ස්ථාපිත

කළ මාධ්‍ය සභාව 'අහිතකර' සහ 'හානිකර' අන්තර්ගතය තිබේ දැයි අධීක්ෂණය කිරීම ආරම්භ කර තිබේ.

නේපාලයේ සහ පාකිස්තානයේ රජයට වැදගත්වන බලගතු කරුණු සම්බන්ධයෙන් විවේචනය කළ ප්‍රමුඛ පෙළේ රජපවාහිනී නාලිකා තාවකාලිකව විකාශය තහනම් කිරීම් වලට ලක්වන අන්දම මෂතකාලීනව දකින්නට ලැබුණි. දකුණු ආසියාව මුළුල්ලෙහි ම, මාධ්‍ය ආයතනවල ආදයමෙන් සැලකිය යුතු කොටසක් ලැබෙන්නේ රජයෙන් ඔවුන්ට ලබා දෙන ප්‍රචාරක දැන්වීම් වලින් වීම හේතුවෙන් ඒවායෙහි ප්‍රකාශනය කරන හෝ විකාශය කරන අන්තර්ගතය රජය විසින් ව්‍යංගයෙන් පාලනය කරනු ලැබීම සඳහා බෙහෙවින් ඉඩකඩ තිබේ. දකුණු ආසියාව මුළුල්ලෙහි ම මාධ්‍යවේදීන් ආවේක්ෂණයට ලක්වීමේ සිදුවීම් වාර්තා වී තිබේ. එබැවින්, ස්වයං චාරණය බොහෝ රටවල සාමාන්‍ය දෙයක් බවට පත් වී තිබේ. සමාජ මාධ්‍ය සහ අන්තර්ජාලයේ ඇති අනෙකුත් අවකාශයන් වෙතත් ප්‍රසිද්ධ අවකාශයන්ට වඩා විවෘත වුව ද, ඒවා වැඩි වැඩියෙන් රජයේ විමසුමට පාත්‍රවන තත්වයක් මේ සෑම රටකම උදවෙමින් පවතියි. අන්තර්ජාලය වසා දැමීම් ද හිතර සිදුවන්නක් බවට පත්වෙමින් තිබේ. විශේෂයෙන්ම, හිඳහසේ අදහස් ප්‍රකාශනය මැඩපැවැත්වීමටත් විරුද්ධ මත දරන්නන් නිහඬ කරවීමටත් අන්තර්ජාල සේවාවන් සඳහා වන ප්‍රවේශය කපාදැමීම සම්බන්ධයෙන් ඉන්දියාව ප්‍රමුඛයකු ලෙස ලෝකයේ ඉස්මතුවෙමින් සිටියි. ඉන්දියාවේ සහ පාකිස්තානයේ ලිබරල්වාදී සහ ප්‍රගතිශීලී ශාස්ත්‍රීය වර්ත රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන් විසින් බියවැද්දීම්, සිරගත කිරීම් සහ ප්‍රචණ්ඩ ප්‍රහාරයන්ට ලක් වීම් මෂතකාලීනව සිදුවීමත් සමග ශාස්ත්‍රීය හිඳහස ද කෙමෙන් කෙමෙන් ප්‍රහාරයට ලක්වෙමින් පවතියි.

සාමකාමීව රැස්වීම සම්බන්ධයෙන් මෂත කාලීනව ඇති වූ හැඹුරුතා

සාමකාමීව රැස්වීම සඳහා ඇති අයිතිය දකුණු ආසියාව මුළුල්ලෙහි ම උල්ලංඝනයට ලක්වෙමින් පවතින අතර විරෝධතාකරුවන් ඉලක්ක බවට පත් කර ගැනීම සඳහා සිතාමතා ම ප්‍රචණ්ඩත්වය යොදා ගැනීමට රටවල් කිහිපයක ම ආරක්ෂක හමුදා කටයුතු කිරීමත් සමගින් බොහෝ සිද්ධි කෙලවර වී ඇත්තේ මරණ කිහිපයක් සිදුවීමෙන් පසුව ය. එමෙන්ම, කෝවිඩ්-19 වසංගතය හේතුවෙන් මෙම කලාපය මුළුල්ලෙහිම 'ලොක්ඩවුන්' නොහොත් වසා දැමීම් පැනවීමටත් පෙරාතුව සිට ම සාමකාමීව රැස්වීම සම්බන්ධයෙන් තවදුරටත් සීමාකිරීම් පැනවීමට ගන්නා ලද අනෙකුත් ව්‍යවස්ථාදායක සහ විධායක ප්‍රයත්නයන් ද තිබේ.

විසේල, සාමකාමී විරෝධතාකරුවන් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම සඳහා පමණ ඉක්මවූ බලයක් යෙදවීම සඳහා වඩාත් ම මෘතකාලීන උදහරණ ඉන්ද්‍රියාවෙන් හමු වේ. වරට මෘතක දී පුරවැසිභාවය සම්බන්ධ හිතියට සිදු කළ සංශෝධන වලට විරෝධීව අසාමී සහ උත්තර් ප්‍රදේශ ප්‍රාන්තවල විරෝධතා සිදු කළ පුද්ගලයින්ට විරෝධීව 2019 දී පොලිසිය ගත් ක්‍රියාමාර්ග පුද්ගලයින් මරා දැමීමට හේතුපාදක විය. විමෝචි ම ස්වයං නිර්ණා බලය ඉල්ලා විරෝධතා කළ විරෝධතාකරුවන් කාණ්ඩයේ දී මරාදමන ලදී. කාණ්ඩය තුළ සාමකාමීව රැස්වීම සඳහා වන අයිතිය කොහෙන්ම හැකි තත්වයක් උදා වී තිබේ. එම ප්‍රදේශයේ බලධාරීහු නිරන්තරයෙන් ඇඳිරිනීතිය පනවන අතර නිතර නිතර ප්‍රදේශ වසාදැමීම් සිදු කරති. කාණ්ඩයේ වැසියන්ට විරෝධීව 'රබර් උණ්ඩ විදින තුවක්කු' සහ අනෙකුත් 'මාරක නොවන අවි' ද 'මාරක අවි' ද දිගින් දිගට ම යොදා ගැනෙන්නේ ඒ සම්බන්ධයෙන් දඬුවම් නොලබමිනි. පාකිස්තානය සහ ඇෆ්ගනිස්තානය ද මෘත කාලීනව සාමකාමී විරෝධතාකරුවන් අභිමුඛ ආරක්ෂක බලකා විසින් වෙඩිතැබීම් සිදු කළ අවස්ථා අත්විඳ තිබේ. තවද, බොහෝ රටවල විරෝධතාකරුවෝ රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන් ගේ, ප්‍රධාන වශයෙන්ම ආගමික අන්තවාදීන් ගේ ප්‍රහාරයට ලක්ව සිටිති.

ශ්‍රී ලංකාවේ, මහජන සාමයට බාධා කිරීමට හෝ ජනතා කලකිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමට ඉඩ ඇති ප්‍රසිද්ධ පෙළපාලි සහ රැස්වීම් තහනම් කිරීම සඳහා හදිසි අවස්ථා රෙගුලාසි ඔස්සේ ජනාධිපතිවරයාට බලතල ලැබී තිබේ. ඉන්ද්‍රියාවේ, පාකිස්තානයේ හා බංග්ලාදේශයේ ද මේ හා සමාන විධිවිධාන බලාත්මකව තිබේ. ඒ සියලු හිතී පැනනගින්නේ එකම යටත් විජිත සමයක මෙම රටවලට දැයක කර දුන් අපරාධ නඩුවිධාන සංග්‍රහවල 144 වැනි වගන්තියෙන් වන අතර තවදුරටත් ඒවා අඩුණ්ඩව අයුතු ලෙස යොදා ගනිමින් පවතී. විශේෂයෙන්ම, කාණ්ඩය ඇතුළුව ඉන්ද්‍රියාවේ ස්ථාන කිහිපයක ම මේවා වඩාත් මෘතකාලීනව විශාල වශයෙන් වඩාත් අයුතු ලෙස යොදාගෙන තිබේ. ඇෆ්ගනිස්ථානයේ රැස්වීමේ හිතිය ප්‍රතිසංස්කරණය සඳහා දැනට ක්‍රියාමාර්ග ගනිමින් පවතින අතර, චතුලින් රැස්වීම් සංවිධානය හා ඒවාට සහභාගිවීම , විරෝධතා පැවැත්වීම සහ පෙළපාලි යාම සඳහා වන අයිතිය බරපතළ අන්දමින් සීමා කරනු ලැබීමට ඉඩ තිබේ.

සමාගමයේ නිදහස සම්බන්ධයෙන් මෑත කාලීනව ඇති වූ හැඹුරුතා

සමාගමය සඳහා ඇති නිදහස ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා මගින් සහතික කර දී තිබුණ ද, දකුණු ආසියාව මුළුල්ලෙහි ම සිවිල් සමාජයේ ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා වන නෛතික පරිසරය ක්‍රම ක්‍රමයෙන් විදිරිවාදි වී තිබේ. විදේශ අරමුදල් කරා ප්‍රවේශය සීමා කිරීම සිවිල් සමාජය මැඩපැවැත්වීමට යොදාගන්නා ප්‍රධානතම මෙවලමක් වී ඇති අතර, ආගමට හරවා ගැනීම සම්බන්ධ චෝදනා මෙම කලාපයේ පුරා ආණ්ඩුවලට විශේෂයෙන් ම සංවේදී මාතෘකාවක් වී තිබේ.

මෑත කාලීන වසරවල දී මෙම සෑම රටක ම පාහේ සමාගමයේ නිදහස සීමා කෙරෙන ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබේ. 2017 දී ඇෆ්සනිස්තානය සෑම තෙවසරකට වරක් ම රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන නැවත ලියාපදිංචි විය යුතු බවට නියම කෙරෙන සීමා කිරීමක් හඳුන්වා දීමට වෑයම් දරනු ලැබීය. 2020 දී ඉන්දියාව තම බදු නීතිය සඳහා බලාත්මක කළ සංශෝධන හරහා රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලට සෑම පස් වසරකට ම වරක් වී හා සමාන බලපෑමක් ඇති කෙරෙනු ඇත. භූතානයේ 2007 සිවිල් සමාජ සංවිධාන පනතට අනුව වාර්ෂිකව අලුත් කළ යුතු ලියාපදිංචි සහතිකය අවලංගු කෙරෙනැයි ඇති බැයි හේතුවෙන් සිවිල් සමාජ සංවිධාන දේශපාලන ගැටළු වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමෙන් සම්පූර්ණයෙන් ම වැළකී සිටීමට තීරණය කර තිබේ. 2019 දී බංග්ලාදේශයේ නිකුත් කළ රාජ්‍ය චක්‍රලේඛයක් තුළින් ‘ආදිවාසී’ හෝ ‘ස්වදේශික’ යන වදන් තම නමේ කොටසක් වශයෙන් ඇති සිවිල් සමාජ සංවිධාන අවලංගු කරන බවට තර්ජනය කෙරිණි. අනෙකුත් රටවල ද, සිවිල් සමාජ සංවිධාන විස්තිර්ණ වූත් අත්තනෝමතික වූත් රෙගුලාසිවලට තවදුරටත් යටත් වෙමින් පවතින අතර ලියාපදිංචිය, ආරක්ෂක නිශ්කාශණය සහ අරමුදල් භාර ගැනීම සඳහා අනුමැතිය ලබාගැනීම සම්බන්ධයෙන් සංකීර්ණ කාර්ය පටිපාටීන්ට මුහුණ දෙති.

සිවිල් සමාජ ක්‍රියාධරයින් වෙත විදේශ අරමුදල් ලැබීම විශේෂයෙන් කනස්සල්ල ඇතිකරවන ගැටළුවක් බවට පත්ව තිබේ. විදේශ අරමුදල් ලබා ගැනීම සඳහා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වලට ඇති ඉඩකඩ සීමා කිරීමට ආණ්ඩු විසින් ගත් මෑත කාලීන පියවර සඳහා වන උදහරණ අතරට 2016 දී බංග්ලාදේශයේ පැනවූ විදේශ පරිත්‍යාග (ස්වේච්ඡා ක්‍රියාකාරකම්) රෙගුලාසි සහ 2010 වර්ෂයේ දී ඉන්දියාවේ පැනවූ විදේශ දූෂකත්ව (නියාමන) පනත ඇතුළත් වේ. 2010 දී කොන්ග්‍රසය මූලික කොටගත් ආණ්ඩුවෙන් මෙම පනතට සීමාකාරී වගන්ති හඳුන්වා දුන් අතර භාරතීය පනතා පක්ෂ ආණ්ඩුවෙන් වීවා

තවදුරටත් දැඩි කරමින් ඒවා අවි බවට හරවා ගෙන තිබේ. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන්, විදේශ අරමුදල් ලබා ගැනීමට නම් කලින් කලට අලුත් කළ යුතු බලපත්‍රයක් ලබා ගත යුතු වන අතර එම අරමුදල් යොදා ගත හැක්කේ කෙසේද යන්න සම්බන්ධයෙන් සීමා නියම කෙරේ. ආගමට හරවා ගැනීම් සඳහා එම මුදල් භාවිතා නොකරන බවට පොරොන්දුවීම ද ඉන් එක් සීමා කිරීමක් වේ. 2020 සැප්තැම්බරයේ දී වරට සිදු කළ තවත් සංශෝධනයකට අනුව මානව හිමිකම් සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතීන් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම කණ්ඩායම් වලට තවත් දුෂ්කර කරවා තිබේ. දකුණු ආසියාවේ බොහෝ රටවල ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් හඳුනා සාක්ෂියේ නිදහස සහ අගම අදහිමේ නිදහස ආරක්ෂා කර දී ඇති නමුත්, අනෙක් රටවල ද ආගමට හරවා ගැනීම යන කරණාව බොහෝ සංවේදී කාරණයක් වී ඇත. නේපාලය සහ භූතානය ඇතුළු එවැනි රටවල ආගමට හරවා ගැනීම තහනම් කර ඇති අතර විදේශ අරමුදල් ලබන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වලට ආගමික ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වීමට අවසරයක් නොමැත. 2019 වර්ෂයේදී ගත් සිත් කලබලයට පත්වනසුළු එක්තරා තීරණයකට අනුව නේපාලයේ ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සහයෝගිතා ප්‍රතිපත්තිය මගින් ආගමික හා දේශපාලන ආයතන සඳහා වෙනුවට සංවර්ධන කටයුතු සඳහා මුදල් යොමු කරන මෙන් වරට විදේශීය රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවලට නියම කර තිබේ.

සුළුතර කණ්ඩායම් සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්

දකුණු ආසියාව මුළුල්ලෙහි ම විවිධ රටවල, විවිධ ස්වරූප වලින් හා විවිධ මට්ටම් වලින් නැවත ඉස්මතු වී ඇති බහුතරවාදය, සිවිල් අවකාශය සීඝ්‍රයෙන් හැකිළී යාමට ප්‍රධානතම හේතුවක් වී තිබේ. ඒ අනුව, එමගින් පැනනැගී ඇති තත්වය වඩාත් ම බරපතල ලෙස බලපා ඇත්තේ ඓතිහාසික වශයෙන් විවිධාකාර වූ යටපත් කිරීම් සහ වෙනස්කොට සැලකීම් සඳහා බඳුන් වූ ආගමික, ජනවාර්ගික, කුල, ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී හා ලිංගික සුළුතර කණ්ඩායම්වලට සහ ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් පෙනී සිටින්නන්ට වේ.

සියළුම දකුණු ආසියානු රටවල **ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින්** ප්‍රවණ්ඩ ප්‍රහාරවලට මුහුණ දී තිබේ. 2019 දී ශ්‍රී ලංකාවේ දේවස්ථාන වලට සිදු කළ සැලසුම් සහගත මරාගෙන මැරෙන බෝම්බ ප්‍රහාරය ඊට මෑත කාලීන උදාහරණයකි. අනෙක් රටවල, ක්‍රිස්තියානි බැතිමතුන්ට එරෙහිව විටින් විට සිදුවන ප්‍රවණ්ඩ ප්‍රහාර දිගින් දිගට ම වාර්තා වේ. බොහෝවිට මෙය සිදුවන්නේ ආගමට හරවා ගැනීම සීමා කිරීම සඳහා බොහෝ රටවල පනවා ඇති නීතිවලට මුඛාවේණි. ඇෆ්සනිස්තානයේ,

බග්ලාදේශයේ සහ පාකිස්ථානයේ දී **හින්දු ආගමිකයින්** වෙනස්කොට සලකනු ලැබීමට සහ ප්‍රචණ්ඩ ප්‍රහාරවලට ලක් වී තිබේ. මේ සියළු ම රටවල රාජ්‍ය ආගම වශයෙන් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් ඉස්ලාම් ආගමට වරප්‍රසාද හිමිකර දී තිබේ. විශේෂයෙන් ම ඉන්දියාව හා නේපාලය ඇතුළු හින්දු බහුතරයක් සහිත රටවල ඇතුළුව **දුලීච්චරැන්** ද ඔවුන් සිටින සෑම ප්‍රදේශයකම කුල පදනම මත වෙනස්කොට සලකනු ලැබීමට ලක් වී තිබේ. ඉන්දියාවේ **මුස්ලිම් ආගමිකයින්** වෙර් අපරාධ සහ හිනි හා ප්‍රතිපත්ති ඇතුළු රජයේ මූලිකත්වයෙන් ගනු ලබන වෙනස්කොට සලකනු ලබන ආකාරයේ ක්‍රියාමාර්ග වලින් පීඩාවට පත්වී තිබේ. ඉන්දියානු පරිපාලනය යටතේ ඇති කාණ්ඩයේ මුස්ලිම්වරුන් ද රජයේ මූලිකත්වය සහිතව චල්ල වන අළුත් වූ ප්‍රහාරයන්ට සහ සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් මුළුමනින් ම මකා දමනු ලැබීමට ලක් වී තිබේ. මෂතකාලීනව ශ්‍රී ලංකාවේ ද මුස්ලිම් ආගමිකයින් ඔවුන්ට චරෙහිව නැවත නැගී ආ ප්‍රහාර සහ ආවේක්ෂණ රැල්ලකින් පීඩාවට පත්වී සිටිනු ලැබේ. ගෙවී ගිය දෙවසර තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ සහ ඉන්දියාවේ බරපතළ මුස්ලිම් විරෝධී කෝලාහල ඇති වී තිබේ. පිලිවෙලින් 2019 මැයි සහ 2020 පෙබරවාරියේ දී සිදුවූ මෙම ප්‍රහාර සඳහා එම රටවල ආරක්ෂක බලකා සභාය දුන් බවට චෝදනා චල්ල වී තිබේ. ඒ අතර, පාකිස්තානයේ හා ඇෆ්ගනිස්තානයේ වාසය කරන **ෂියා මුස්ලිම්වරුන්** මෙන්ම පාකිස්තානයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් ම වෙනස්කොට සලකා ඇති **අහමදියාවරුන්** වැනි ක්ෂුද්‍ර සුළුතර කණ්ඩායම් ද නිරන්තරයෙන් ඔවුන්ට චරෙහිව චල්ල වන බරපතළ ප්‍රහාරවලට මුහුණ දෙමින් සිටිති.

රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන් විසින් සිදු කරන ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා සහ අනෙකුත් ඉලක්ක කිරීම් පිළිබඳව නිරන්තරයෙන් ම පවතින බිය හේතුවෙන් දකුණු ආසියාවේ බොහෝ රටවල සුළුතර කණ්ඩායම් වලට තමන්ගේ අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් උද්දේශනය කිරීම සඳහා වූ අවකාශය දිගින් දිගට ම සීමාසහිත වී තිබේ. එමෙන් ම, සමස්ත කලාපය මුළුල්ලෙහි ම සුළුතර කණ්ඩායම් සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ට චරෙහිව ප්‍රහාර, හිංසන, හඬු පැවරීම්, පැහැර ගැනීම්, සහ මරා දැමීම් අපමණ සංඛ්‍යාවක් සිදුවී තිබේ. මේ සෑම රටක ම පනවා ඇති දැඩි ජාතික ආරක්ෂක හිනි ද්වේෂ සහගත ලෙස මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ට චරෙහිව යොදා ගැනීම ඔවුන් ඉලක්ක බවට පත්කිරීමට යොදා ගෙන ඇති එක් උපක්‍රමයක් වේ. එසේම, අපකීර්තිය, රාජ්‍ය ද්‍රෝහී ක්‍රියා, ප්‍රති-ත්‍රස්ත සහ දේවාපභාසය සම්බන්ධයෙන් වන හිනි ද මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ට චරෙහිව නිරන්තරයෙන් යොදාගෙන තිබේ. තවද, රටවල් කිහිපයක් ම මෂත කාලීනව වඩාත් වැඩියෙන් හමුදකරණය වී

තිබේ. එහිදී හමුදා සහ බුද්ධි බලකායන් විශේෂයෙන් ම මානව හිමිකම් සම්බන්ධයෙන් වන ක්‍රියාකාරීත්වය පිළිබඳව දැඩි ලෙස විමසිලිමත්ව සිටිනු ලැබේ. විශේෂයෙන් ම ඉන්දියානු පරිපාලනය යටතේ ඇති කාමර්ගයේ, පාකිස්තානයේ සහ ශ්‍රී ලංකාවේ මානව හිමිකම් ක්‍රියාධරයින්ට එරෙහිව බුද්ධි ආයතන විසින් බියවැද්දවීමේ ශිල්පීය ක්‍රම යොදා ගැනීම සාමාන්‍යකරණය වී තිබේ.

කෝවිඩ්-19 වසංගතය අතරතුර සිවිල් අවකාශය තවදුරටත් හැකිලීම

කලාපයේ සියලු ම රටවල් ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග සමගින් කෝවිඩ්-19 වසංගතය අතරතුර දකුණු ආසියාවේ සිවිල් අවකාශය තවදුරටත් හැකිලී තිබේ. එම ක්‍රියාමාර්ග හේතුවෙන් මූලික හිදුනස තවදුරටත් දුර්වල වී, මෙම කලාපය තුළ සිවිල් අවකාශය හැකිලී යාම යන සංසිද්ධිය තවදුරටත් බරපතල වනු ඇතැයි යන බිය වර්ධනය වී තිබේ. කලාපයේ සෑම රටක ම 'ලොක්ඩවුන්' හෙවත් වසාදැමීම් වල ස්වරූපයෙන් සංවලනය සහ රැස්වීම පැවැත්වීම මත සීමා කිරීම් පනවන ලදී. කලාපය මුළුල්ලෙහි ම මෙම වසාදැමීම්වල භූගෝලීය ව්‍යාප්තිය, බරපතලකම සහ බලපැවැත්වුණු කාල සීමාව විවිධාකාර වූ අතර, ඉන්දියාවේ සිදු කළ දින 68 ක වසා දැමීම ලෝකයේ සිදු කරන ලද වඩාත්ම බරපතල ස්වභාවයේ වසාදැමීමක් වශයෙන් විස්තර වී ඇත. ඉන්දියාවේ වසාදැමීම් උල්ලංඝනය කළ අවස්ථා කිහිපයක දී ම එම උල්ලංඝනය කිරීම් සිදු කළ තැනැත්තන් ආරක්ෂක බලකායන්ගේ පහරදීම්වලට ලක් වනු දක්නට ලැබුණි.

දකුණු ආසියාවේ කිසිදු රටක් හිල වශයෙන් හදිසි අවස්ථාවක් ප්‍රකාශයට පත් නොකළ ද, වසංගතයේ නාමයෙන් ආණ්ඩු ගණනාවක් ම ප්‍රකාශනය, සමාගමය හා රැස්වීම මත අලුතින් සීමාකිරීම් පැනවූහ. ප්‍රකාශනයේ හිදුනස වඩාත්ම ක්‍රමානුකූල අන්දමින් මැඩපැවැත්වූයේ ඉන්දියාවයි. ආණ්ඩුව වසංගතය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන අන්දම ආවරණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් මාධ්‍යවේදීන් හිංසනයට, තර්ජනයට, පහරදීම් වලට, අත් අඩංගුවට ගැනීමට සහ නඩු පැවරීමට ලක්වීම් සම්බන්ධයෙන් එරට විවිධ ප්‍රදේශවලින් වාර්තා විය. කෝවිඩ්-19 සම්බන්ධයෙන් ව්‍යාජ තොරතුරු ප්‍රකාශයට පත්කිරීම මත අත් අඩංගුවට ගැනීම් ශ්‍රී ලංකාවෙන් ද වාර්තා වී තිබුණි.

2019 පුරවැසි (සංශෝධන) පනතට විරුද්ධව විරෝධතා දැක්වීමේ ස්ථාන කඩා බිඳ දැමීමට ද ඉන්දියානු රජය කෝවිඩ්-19 වසා දැමීම් යොදාගෙන තිබුණි. තවද, 2020 පෙබරවාරියේ දිල්ලි නුවර ඇති වූ කෝලාහල අවුල්වලන ලද බවට වන යන චෝදනාව මත බහුතරයක් මුස්ලිම් ආගමිකයින් වූ ඉහත කී පුරවැසි පනතට විරුද්ධ ප්‍රමුඛ පෙළේ විරෝධතාකරුවන් අත් අඩංගුවට ගෙන අපරාධකරුවන් ලෙස නම් කිරීමේ ව්‍යාපාරයක් ද පසුව දියත් කර තිබුණි.

රටවල් සම්බන්ධයෙන් ඇති පරිච්ඡේදවල සාරාංශය

ඇල්සනිස්තානය

තල්ලේබාන් පාලනය බිඳ වැටීමෙන් පසුව නැගී ආ සිවිල් සමාජයට වරට 2004 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව යටතේ ක්‍රියාත්මක වීමට හැකි විය. මර්ධනය නොවූ සිවිල් සමාජයක් ඇති කිරීමේ පොරොන්දුව සමගින් ඇල්සනිස්තානයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් 'ඇල්සනිස්තාන පුරවැසියන් අතරේ කිසිදු ආකාරයක වෙනස්කොට සැලකීමක් හෝ වෙන්කර හඳුනාගැනීමක්' තහනම් කර තිබේ. එහෙත් ප්‍රායෝගිකව, වරට මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් සිටින්නේ අතිශයින් ම අඩමාණ ප්‍රජා පරිසරයක වේ. ඇල්සනිස්තානයේ සිවිල් සමාජය 2014 පටන් ක්‍රමයෙන් මර්ධනයට ලක් වී තිබේ. මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්, සිවිල් සමාජ ක්‍රියාධරයින් සහ මාධ්‍යවේදීන් රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන් අතින් සිදු කෙරෙන, වර්ධනය වෙමින් පවතින තර්ජන, බිය වැද්දීම්, රඳවා තැබීම් සහ මරාදැමීම් වලට නිරන්තරයෙන් ම නිරාවරණය වේ.

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාමය පසුබිම

ඇල්සනිස්තානයේ 2004 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් වරට පුරවැසියන්ගේ සමාගමයේ නිදහස සඳහා සහ විවිධ ප්‍රකාශන මාධ්‍ය ඔස්සේ නිදහසේ තමන්ගේ අදහස් හා මතවාද ප්‍රකාශනය සඳහා විධිවිධාන සලසා දී තිබේ. එහෙත් ප්‍රායෝගිකව එහි පවත්නා තත්වය ඊට වෙනස් ය. ඇල්සනිස්තානය පාර්ශ්වකරුවෙක් වන සියළුම ජාත්‍යන්තර සම්මුති හා ප්‍රඥප්ති සඳහා අනුකූල විය යුතු බව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් වරට රජයට නියම කර ඇතත්, අනෙක් අතට එය ම 'ඉද්ධ වූ ඉස්ලාම් දහමේ ශික්ෂාපද හා නියෝග වලට පටහැනි වන' ඕනෑම නීතියක් සඳහා විරුද්ධ වෙයි. පොදු සහ බහුඅරුත් ගෙන දෙන මෙම නීතිමය යෙදුම ඔස්සේ එය අයුතු ලෙස ප්‍රයෝජනයට ගනිමින් සිදු කරන අර්ථ නිරූපණ සඳහා ඉඩ සලසා ඇත.

ජනමාධ්‍ය නීතිය

2001 ට පෙර සීමිත හෝ මාධ්‍ය ආයතන නොමැති තත්වයක් පැවති වරට මේ වන විට රූපවාහිනී හා ගුවන්විදුලි නාලිකා සිය ගණනක් ද නිරන්තරයෙන් සංසරණය වන විවිධාකාර පුවත්පත් හා සඟරා රැසක් ද තිබේ. මෙම නව මාධ්‍ය ආයතන මහජන විවාද සඳහා පහසුකම් සැලසීම හා වරට ජීවිතයේ විවිධ පැතිකඩ සම්බන්ධයෙන් මහජන මතය හැඩගැස්වීම ඇතුළුව ඇගයීම්කරණය තුළ ඉතාමත් වැදගත් භූමිකාවක් නිරූපණය කරයි.

2009 දී ඇගයීම්කරණය වරට ජනමාධ්‍ය නීතිය සම්මත කරගන්නා ලදී. එය ප්‍රකාශනයේ නිදහස ශක්තිමත් කිරීම සඳහා යහපත් පියවරක් වුව ද, ඉස්ලාම් ආගම ආරක්ෂා කළ යුතු බව නියම කෙරෙන වගන්ති ද ඊට ඇතුළත් වේ. ගෙවී ගිය දශකය තුළ රටේ ආරක්ෂක තත්වය ක්‍රමක්‍රමයෙන් දුර්වල වෙමින් යන පසුබිමක් මත ඇගයීම්කරණය මාධ්‍යවේදීන්ට අතිශයින් භයානක රටක් වී තිබේ. මෙය මාධ්‍ය තුළ ස්වයං වාරණයක් සඳහා හේතු වී තිබේ.

2017 වර්ෂයේ දී ඇගයීම්කරණ ආණ්ඩුව රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන මත සීමාකාරී විධිවිධාන කිහිපයක් පැනවීමට ව්‍යයම් දැරීය. එම විධිවිධාන පාර්ලිමේන්තුවේ සම්මත වූයේ නම්, සෑම රාජ්‍ය නොවන සංවිධානයකට ම තෙවසරකට වරක් නැවත-ලියාපදිංචිවීම අනිවාර්ය විය හැකිව තිබුණි. එහිදී 'තාක්ෂණික හේතු' මත එම නැවත-ලියාපදිංචි කිරීම අවලංගු කිරීමට ආණ්ඩුවට හැකි වනු ඇත. එමෙන් ම වාර්ෂික මහා සභා රැස්වීම පවත්වන අවස්ථාව සඳහා රජයේ නියෝජිතයෙකුට ආරාධනා කිරීමට ද සිවිල් සමාජ සංවිධාන වලට සිදු විය හැකිව තිබුණි.

තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශවීමේ නීතිය

2018 වර්ෂයේ දී තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීමේ නීතිය සම්මත කර ගැනීම සාර්ථක ඉදිරි පියවරක් වුවද, එය ක්‍රියාත්මක කෙරෙන්නේ අඩු වශයෙනි. කෙසේ නමුත්, ඇගයීම්කරණයේ මෙවැනි නීතියක් සම්මත වූ ප්‍රථම අවස්ථාව මෙයයි. මෙම නීතිය සම්මත වීමෙන් පසුව, අයදුම්කරන අය සහ මහජනතාව වෙත තොරතුරු ලබා දෙන ලෙස රජයේ ආයතනවලට නියම කෙරෙයි. එනමුත්, රජයට හිමි තොරතුරු සම්බන්ධයෙන් ආණ්ඩුවේ 'බරපතළ' සීමාකිරීම තව දුරටත් ප්‍රශ්නයක් වී තිබේ.

Telegram සහ WhatsApp වැනි පණිවුඩ යවන වර්ගයේ සමාජ මාධ්‍ය මත සීමා කිරීම් පැනවීම සහ රැස්වීම් පිළිබඳ සහ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන පිළිබඳ නීතිය නැවත කෙටුම්පත් කර තිබීම සිවිල් සමාජ සංවිධාන සඳහා ඇති ඉඩ අවකාශය වසා දැමීම පිණිස රජය විසින් හිතාමතා ම දරන ලද ප්‍රයත්නයන් වේ.

රැස්වීම්, වැඩවර්ජන සහ පෙළපාලි පිළිබඳ නීතිය

රැස්වීම හා සමාගමය සඳහා සහ සාමකාමීව තමන්ගේ ඉල්ලීම් හා තමන් සැලකිල්ල යොමු කරන කරුණු කියපෑම සඳහා පුරවැසියන්ට ඇති අයිතිය ඇරැඹීම සඳහා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් අරක්ෂා කර දී තිබේ. එහෙත් ප්‍රායෝගිකව, ආරක්ෂක බලකායන් සිතාමතා ම විරෝධතාකරුවන් ඉලක්ක බවට පත්කරගෙන ඇති අතර එහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් බොහෝදෙනා තුවාලවීමට හා මරාදැමීමට ලක් වී තිබේ. තවද රැස්වීම් පිළිබඳ නීතියෙන් ඇරැඹීම සඳහා සම්බන්ධයෙන් සැලකිය යුතු සීමාවන් පනවා ඇත. මෙය මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් කනස්සල්ලට පත් කළ කරුණකි. යම් සැකකරුවෙකු පොලිසියේ අනතුරු ඇඟවීම් වලට අනුකූලතාවය නොදැක්වූව හෝ ඇරැඹීම පොලිස් නීතිය යටතේ බලය පාවිච්චි කරමින් එම තැනැත්තාට වෙඩිතැබීමට පොලිසියට හැකි ය. රැස්වීමේ නීතිය සම්බන්ධයෙන් ගෙන ආ නව කෙටුම්පතක් ඇති අතර තවමත් එය පාර්ලිමේන්තුවේ සම්මත වී නැත. මාර්ග අවහිර කිරීම සඳහා විශාල බහාලුම් භාවිතය හා හමුදා උපකාරණ භාවිතය, ආරීර්ක පහරදීම්, අත් අඩංගුවට ගැනීම් සහ විරෝධතාකරුවන්ට සිතාමතා ම වෙඩි තැබීම වැනි බොහෝ මර්ධනකාරී විධිවිධාන මෙම කෙටුම්පතේ ඇතුළත් ය.

සිවිල් සමාජ සංවිධාන සඳහා පවතින ආර්ථික පරිසරය

2014 වර්ෂයෙන් පසුව විදේශ ආධාරවල අඩුවීම ඇරැඹීම සඳහා ක්‍රියාත්මක වන සිවිල් සමාජ සංවිධාන බහුතරයක තිරසාරත්වය සඳහා බරපතල අන්දමින් බලපා තිබේ. තව ද, මාධ්‍ය මත පනවා ඇති අධික බදු බර හේතුවෙන්, ප්‍රධාන වශයෙන් ම ඇරැඹීම සඳහා ප්‍රයත්නවල ක්‍රියාත්මක වන රජපවාහිනී ආයතන, ගුවන්විදුලි ආයතන සහ පුවත්පත් බොහෝ දුර්වල මට්ටමකට පහත වැටී තිබේ.

තමන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ තමන්ට හිමිකම් කිව හැකි දෑ සම්බන්ධයෙන් පුරවැසියන් දැනුවත් කිරීමටත්, සේවා සැපයුම හා සංවර්ධන ව්‍යාපෘති වැඩිදියුණු කිරීමටත්, 'සෝදිසියෙන් සිටින්නෙකු' වශයෙන් සිවිල් සමාජ සංවිධාන ඉටුකරන භූමිකාව අත්‍යවශ්‍ය වේ. කෝවිඩ්-19 වසංගතය සමඟින් මෙම සිවිල් සමාජ සංවිධාන මුහුණ දෙන මූල්‍ය අර්බුදය තවදුරටත් උග්‍ර වී තිබේ. මෙහි ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් රජයෙන් සහ ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවෙන් වැඩි උපකාරයක් නොලැබෙන, අඩු-ආදායම් සහිත සිවිල් සමාජ සංවිධාන මේ වන විට කඩා වැටීමට ආසන්න තත්වයක පවතියි.

සිවිල් සමාජ සංවිධාන සඳහා පවතින දේශපාලන පරිසරය

මානව හිමිකම් වාර්තා කිහිපයක ම සඳහන් වන පරිදි, ගෙවී ගිය දශක දෙක තුළ සිවිල් හා මානව හිමිකම් ක්‍රියාධරයින් සඳහා චරට පවතින දේශපාලන පරිසරය අහිතකර වේ. ඇගයීම් මාධ්‍යවේදීන් සඳහන් කරන අන්දමට රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන් අතින් සිදු වන බියවැද්දීම් හා ප්‍රචණ්ඩත්වය ක්‍රමයෙන් වර්ධනය වීමත්, ඇගයීම් රජයෙන් සහායක් නොලැබීමත්, ජාත්‍යන්තරයෙන් ලැබෙන සහාය ද කෙමෙන් වියැකී යාමත් හේතුවෙන් මාධ්‍ය නිදහස හා ප්‍රකාශනයේ නිදහස 'ක්‍රමක්‍රමයෙන් දුර්වල වෙමින්' පවතියි.

සිවිල් සමාජ සංවිධාන සඳහා පවතින ආරක්ෂක පරිසරය

පොදුවේ ගත් කල, ආරක්ෂාව මද තත්වයක් පවතියි. මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්, විශේෂයෙන්ම කාන්තා මානව හිමිකම් ක්‍රියාධරයින් ඇගයීම්ස්තනයේ දී නිරන්තරයෙන් තර්ජන වලට, බියවැද්දීම් වලට, හිංසන වලට, මරාදැමීමට, පැහැර ගැනීමට හා අනෙකුත් ආකාරවල ප්‍රචණ්ඩත්වයට මුහුණ දෙනු ලැබේ. එමෙන් ම මරණ තර්ජන චල්ල කිරීම ද සාමාන්‍ය දෙයක් බවට පත් වී තිබේ.

2016 දී අශ්රෝ ඝානි ජනාධිපතිවරයා මානව හිමිකම් ක්‍රියාධරයින් සහ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීන් ආරක්ෂා කිරීම තම රජයේ 'පූර්ණ වගකීම' වන බවක් සඳහන් කරමින් ඒ සඳහා ක්‍රියාකිරීමට පොරොන්දු විය. කෙසේ නමුත්, මානව හිමිකම් ක්‍රියාධරයින්ට චල්ල වූ තර්ජන, බියවැද්දීම් සහ හිංසන සඳහා ද වගකිවයුත්තේ ද රජය විසින් ම ය.

2020 වර්ෂයේ මුල් භාගයේ කටාර් හි දී ඇතිකර ගත් එක්සත් ජනපද-තලේබාන් චිකාගතාවය මගින් ඇරැඹෙන්නාවූ චිකාගතයේ එක්සත් ජනපද හමුදාව ඉවත් කර ගැනීම සඳහා සහ දේශපාලන විසඳුමක් කරා යාමට තලේබාන් සහ කාබුල් ආණ්ඩුව අතරේ සම්මුති සාකච්ඡා සඳහා කොන්දේසි නියම කර ගෙන තිබේ. කෙසේ වෙතත්, සිවිල් සමාජ සංවිධාන, මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් සහ ඇරැඹෙන සුළුතර කණ්ඩායම් මෙම සාම ක්‍රියාවලිය සහ තලේබාන් පැමිණීම හේතුවෙන් ප්‍රජා අවකාශය අඩුවීම සහ ගතවූ දශක දෙකේ ලැබූ ජයග්‍රහණ අහිමිවී යාම පිළිබඳ කනස්සල්ලෙන් සිටිති.

බංග්ලාදේශය

නඩු විභාග නොපවත්වා මරා දැමීම්, අත්තහෝමතික සිරභාරයට ගැනීම් සහ බලහත්කාරයෙන් අතූරුදන් කරවීම් සම්බන්ධයෙන් චිල්ල වී ඇති චෝදනා වලට අමතරව, ගෙවීගිය දශක දෙක තුළ බංග්ලාදේශ රජය මතභේදයට තුඩුදෙන නීති හඳුන්වා දීමට ද කටයුතු කර තිබේ. එම නෛතික විධිවිධාන අතරින් බොහොමයක් 2006 තොරතුරු හා සන්නිවේදන තාක්ෂණ පනත, 2018 ඩිජිටල් ආරක්ෂක පනත සහ 2016 විදේශ පරිත්‍යාග නියාමන පනත වැනි සිවිල් අවකාශය සීමාකිරීම අරමුණු කරගත් නීති විධිවිධාන වේ. එසේම, විරුද්ධ දේශපාලන මත, ආණ්ඩුව විවේචනය කරන ජනමාධ්‍ය වාර්තා, හෝ, අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාකාරීවීම ඉලක්ක කරගනිමින් දේශපාලනික දෘෂ්ටියකින් නීතිය යොදා ගත් අවස්ථා සඳහා ද මෑතකාලීන ඉතිහාසයේ උදහරණ තිබේ. අධිකරණයට පත්කිරීම් සිදුකිරීමේ දී අනුගමනය කරන කාර්ය පටිපාටිය හේතුවෙන් අධිකරණයේ ස්වාධීනත්වය ද රජයේ විධායක අංශය විසින් දුර්වල කරනු ලබන බවක් පෙනෙයි.

සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් සඳහා පවතින තත්වය අහිතකර ය. ප්‍රබල විපක්ෂයක් නොමැති වීමත්, වත්මන් පාලක පක්ෂය සම්පූර්ණ බලය සියතට ගෙන තිබීමත් හේතුවෙන් බංග්ලාදේශයේ සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිරිහෙමින් පවතියි. සැබැවින් ම, එම පක්ෂය බලයට පත්වූ 2014 වර්ෂයේ ජාතික මැතිවරණය දක්වා ම මෙම සිවිල් අවකාශයේ හැකිළීම දිව යයි.

ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්

බංග්ලාදේශය වසර ගණනාවක් තිස්සේ ජන්දයෙන් පත් නොවූ හමුදා ආණ්ඩුවල නායකත්වය සහිත පාලනනන්ත්‍ර අත්විඳ තිබේ. මෙම හමුදා පුන්ටාවන් බලයේ රැඳී සිටීම සඳහා බොහෝ විට භාවිතා කර ඇත්තේ ආගම යි. 1977 දී හමුදා ආණ්ඩුව විසින් ඓතිහාසිකව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් ඉවත් කරන ලද අතර, 1988 දී තවත් මිලිටරි පාලකයෙකු විසින් ඉස්ලාම් ආගම රාජ්‍ය ආගම වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. 2015 දී, රාජ්‍ය ආගම වශයෙන් ඉස්ලාම් ආගමට හිමිකර දී ඇති ස්ථානය අභියෝගයට ලක් කරමින් ඉදිරිපත් කළ පෙත්සමක් වරට ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී.

දේශපාලන පක්ෂ ආගමික වශයෙන් බෙදීම් ඇති කරවන ආකාරයේ භාෂාව භාවිතා කරන අතර, ඇතැම් විටෙක ඔවුන් හැසිරෙන්නේ ද ආගමික හා ජනවාර්ගික ආතතීන් අඩුකරවන අන්දමින් නොව ඒවා තවත් උග්‍ර කරවන අන්දමින් ය. ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වෙත වල්ල කෙරෙන ප්‍රචණ්ඩ පහරදීම් බොහෝ විට විමර්ශනයට ලක්වන්නේ හෝ නඩු පවරනු ලැබීමට ලක්වන්නේ නැත.

ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වලට වරෙන්ඩ් ප්‍රචණ්ඩත්වය ඇතිවීම සඳහා බලපාන එක් හේතුවක් වන්නේ දේපළ සම්බන්ධ ආරවුල් බව ආගම් ඇදහීම හෝ විශ්වාස දැරීම සම්බන්ධයෙන් වන විශේෂ වාර්තාකරු හයිනර් බියලගෙල්ඩ් තම මූලික සොයාගැනීම් වල සඳහන් කර තිබේ. 1972 පැවරූ දේපළ පනත 2001 දී පැවරූ දේපළ (ආපසු භාරදීම්) පනත බවට පරිවර්තනය වූ අතර, 2011 දී විය පැවරූ දේපළ ආපසු භාරදීම් (සංශෝධන) පනත බවට පත් විය. රාජසන්නක වූ තමන්ගේ දේපළ ආපසු ලබා ගැනීම සඳහා පුද්ගලයින්ට අයදුම් ගොනු කිරීමට මෙම පනත මගින් විධිවිධාන සලසා තිබේ. එහෙත්, මේ සම්බන්ධයෙන් නඩු විභාග කිරීමේ ක්‍රියාවලිය මන්දගාමීව සිදුවූ අතර, රජයේ වාර්තාවකට අනුව ඉඩම් අක්කර මිලියන දහයකට (10) (හෙක්ටයාර මිලියන 0.4) ආසන්න ප්‍රමාණයක් සම්බන්ධයෙන් වූ නඩු 88,882 ක් පැවරූ දේපළ ආපසු භාරදීමේ විනිශ්චය සභාව ඉදිරියේ සහ අභියාචනා විනිශ්චය සභාව ඉදිරියේ විභාග කිරීමට නියමිතව ගොඩ ගැසී ඇත. නිවාස සහ ආගමික ස්ථාන ඇතුළුව ආදිවාසීන්ගේ හා ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල ඉඩම් දිගින් දිගටම අනවසරයෙන් අත්පත් කරගන්නා බව විවිධ මූලාශ්‍ර වාර්තා කර තිබේ. එසේ ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමට පෙර බොහෝ විට එම ඉඩම් සහ දේපළ වලින් පවුල් ඉවත් කිරීම සඳහා ප්‍රචණ්ඩත්වය යොදා ගනු ලැබේ.

දැලිට්වරුන් සහ බැහැර කරනු ලැබූ කණ්ඩායම්

කුලය පදනම් කරගෙන බංග්ලාදේශයේ සිදු වන වෙනස්කොට සැලකීම් නිහඬ බවේ කඩතූරාවකින්, එසේත් නැතිනම් එවැනිනක් සිදු වන බව සෘජුව ම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමකින් වැසී පවතින නමුත් වරට දැලිට් ප්‍රජාව විවිධ ස්වරූපවල සමාජ, දේශපාලන හා ආර්ථික වශයෙන් වෙනස්කොට සැලකීම් වලට මුහුණ දෙති. රජය ව්‍යංගයෙන් ඔවුන්ගේ තත්ත්වකාරය පිළිගැනීම තුළින් එම තත්වය තවත් ශක්තිමත් කර දී ඇති අතර එම හැසිරීම වරදෙහි මූලික මානව හිමිකම් බැඳීසිටීම් උල්ලංඝන කිරීමකි. බංග්ලාදේශ පුරවැසියන් වශයෙන් පිළිගනු ලැබූ ද දැලිට්වරුන්ගේ කුලය සහ වෘත්තීය අනන්‍යතාවය හේතුවෙන් ඔවුන් දිගින් දිගටම එම සමාජයේ අපකීර්තියට ලක්වේ. මෙය ඇත්ත වශයෙන් ම ඔවුන් රාජ්‍යයක් නොමැති තත්වයකට පත්කිරීමට මගපෑදිය හැකිය.

නීති කොමිසමේ නිර්දේශ ලබාදී තුන් වසරකට පසුව, 2018 අප්‍රේල් මාසයේ දී වරට ජාතික මානව හිමිකම් කොමිසම වෙනස්කොට සැලකීම තුරන් කිරීමේ පනතක් කෙටුම්පත් කර ඉදිරිපත් කරන ලදී. එහෙත් අදාළ පාර්ශ්වකරුවන් අතරෙහි අපේක්ෂා භංගත්වය ඇතිකරවමින් එය තවමත් සමාලෝචනය වෙමින් පවතියි.

ස්වදේශික ජනතාවගේ තත්වය

බංග්ලාදේශයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් වරට සිටින ස්වදේශික ජනතාවට පිළිගැනීමක් ලබාදී නොමැත. 2011 වර්ෂයේ දී ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට සිදු කළ 15 වැනි සංශෝධනයේ දී රජය 'ගෝත්‍ර, සුළුජාතීන්, වාර්ගික නිකාය හා ප්‍රජා' වශයෙන් ස්වදේශික ජනතාව හඳුන්වා තිබේ. භාෂා 35 ක් පමණ කථා කරන ස්වදේශික ජන වර්ග 54 ක් පමණ බංග්ලාදේශයේ වාසය කරති. එහෙත්, 2007 දී බංග්ලාදේශයේ ස්වදේශික ජනතා අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රකාශය සඳහා පක්ෂව ඡන්දය දීමෙන් වැළකී සිටින ලදී.

ප්‍රජා අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමෙහි සහ ප්‍රජාතාන්ත්‍රික ප්‍රතිමාන ප්‍රවර්ධනය කිරීමෙහි නිරතවන වරට ස්වදේශික ජනතාව නිරන්තරයෙන් බියෙන් හා අනාරක්ෂිත බවෙන් යුතුව ජීවත් වෙති. බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කරවීම්, නීති විරෝධී ලෙස මරා දැමීම්, අත්තනෝමතික ලෙස අත් අඩංගුවට ගැනීම්, නිංසන සහ ව්‍යාජ හා ගොතන ලද හඬුවලට පටලවනු ලැබීම වැනි සිදුවීම් ඔස්සේ කථනයේ නිදහස සහ රැස්වීමේ නිදහස සීමා කිරීමට ලක් කිරීම නිරන්තරයෙන් සිදු වෙයි.

2019 දෙසැම්බර් මාසයේ දී වරට රජයේ (අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ කාර්යාලය යටතේ ඇති) රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන කාර්යාංශය විසින් චක්‍රලේඛයක් නිකුත් කරන ලද අතර 'ආදිවාසී' හෝ 'ස්වදේශීය' යන යෙදුම් තමන්ගේ නිල නාමයේ කොටසක් ලෙස තිබෙන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන මාසයක් ඇතුළත තම නම වෙනස් කළ යුතු බව විකී සඳහන් විය. එසේ කිරීමට අසමත් වුව හොත් එම සංවිධාන ලියාපදිංචිය අවලංගු කෙරෙනු ඇත.

ලිංගික සුළුතර කණ්ඩායම්

බංග්ලාදේශයේ සමර්සිභාවය නීතියෙන් තහනම් ය. මේ සම්බන්ධයෙන් පුද්ගලයින් පැහැදිලිව ම වෙනස්කොට සැලකීමට ලක් කරන නීති වරට ඇත - දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ 377 වගන්තියෙන් 'ස්වභාව ධර්මයේ නියමයන්ට විරෝධීව කාමුක සංසර්ගයේ යෙදීම' අපරාධ වරදක් වශයෙන් නම් කර තිබේ. වය රටේ සාමාන්‍යයෙන් පිළිගත් දෙයක් නොවන බව පවසමින් ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාව විවිධත්වය සහිත ප්‍රජාවන්ට අයිතිවාසිකම් ලබා දීමේ අදහසට බංග්ලාදේශ රජය විරුද්ධ වී තිබේ.

උර්දු භාෂාව කතාකරන ජනතාවගේ අයිතිවාසිකම්

2008 මහාධිකරණයෙන් ලබා දුන් තීන්දුවක් ප්‍රකාරව උර්දු භාෂාව කතාකරන නොහොත් බිහාර් ජනතාව බංග්ලාදේශයේ පුරවැසියන් වශයෙන් පිළිගෙන තිබෙන අතර ඔවුන්ට ජාතික හැඳුනුම්පත් ලබා ගැනීමටත්, ජන්දය දීමටත් අයිතිවාසිකම් ඇත. එහෙත්, ගමන් බලපත්‍රයක්, රාජ්‍ය සේවයේ රැකියාවක් සහ වෙළඳ බලපත්‍ර යනාදිය ලබා ගැනීමේදී ඔවුන් තවදුරටත් වෙනස්කොට සැලකීමීවලට මුහුණ දෙති. ඔවුන්ගේ කඳවුරු සෑම විටකම ඇත්තේ හෙරපත්‍ර ලැබීමේ තර්ජනය යටතේ ය. උර්දු භාෂාව කතාකරන ජනතාව තවමත් බංග්ලාදේශයේ භාෂාමය සුළුතර කණ්ඩායමක් වශයෙන් රාජ්‍ය පිළිගැනීමට ලක් වී නොමැත.

ඩීජිටල් ආරක්ෂක පනත

විශේෂයෙන්ම 2018 ඩීජිටල් ආරක්ෂක පනත යටතේ බංග්ලාදේශයේ කථනයේ නිදහස සහ ප්‍රකාශනයේ නිදහස පාගා දමමින් තිබේ. මෙම පනතට අනුව වෙබ් අඩවිවල හෝ වෙනත් ඉලෙක්ට්‍රොනික වේදිකාවල සිතාමතා ම ව්‍යාජ, කුපිත කරවනසුළු, අසහ්‍ය හෝ සංවේදී තොරතුරු පළ කිරීම අපහාසාත්මක ක්‍රියාවක් වන අතර එය රටේ නීතිය හා සාමය බිඳ හෙළීමට කටයුතු කිරීමක් වශයෙන් හෝ ආගමික චින්තනයට හානි කිරීමක් වශයෙන් සලකනු ලැබේ. එය දඬුවම් ලැබිය හැකි වරදකි. මෙම පනත යටතේ තෙවන පාර්ශවයකට ද ඕනෑම අයෙකුට චිරෙහිව හඬුවක් ගොනු කිරීම සඳහා ඉඩ ලබාදී ඇති හෙයින් සමාජ මාධ්‍යවල තොරතුරු පළ කිරීම, බ්ලොග් අඩවියක් ලිවීම, හෝ පුවත්පත් පෝර්ටලයක් ක්‍රියාත්මක කිරීම මගින් ඉහත කී පනත උල්ලංඝනයක් වීමට ඉඩ තිබේ. කථනයේ නිදහස මර්ධනය කිරීමටත්, ලේඛකයින්, ක්‍රියාධරයින් හා මාධ්‍යවේදීන් බොහෝ විට සමාජ මාධ්‍ය තුළ පළකරන ප්‍රතිපෝෂණය හේතුවෙන් ඔවුන්ව නිංසනයට ලක් කිරීමටත් මෙම පනත පුරුද්දක් වශයෙන් යොදා ගනු ලැබේ.

භූතානය

2008 භූතාන රාජධානි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් චිරට පුරවැසියන්ගේ අයිතිවාසිකම් හා සිවිල් නිදහස සහතික කර ඇත. එම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් ප්‍රකාශනයේ නිදහස, සමාගමයේ නිදහස සහ තමන්ගේ ආගම ඇදහීමේ නිදහස සඳහා අවසර දී තිබේ. 2008 න් පසුව චිරට මාධ්‍ය කඩින් කඩ සංවර්ධනය වී ඇති අතර නව පුවත්පත් හා ගුවන්විදුලි ආයතන කිහිපයක් ද ස්ථාපිත වී තිබේ. 2007 සිවිල් සමාජ සංවිධාන පනත පැනවීමත් සමගින් විධිමත් සිවිල් සමාජයක් සංවර්ධනය වීම ආරම්භ වී තිබේ.

දැනට භූතානයේ සිවිල් සමාජ සංවිධාන 51 ක් පවතියි. එහෙත් සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම, හෝ අඩු තරමින් මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම තම බල වරම කරගත් සිවිල් සමාජ සංවිධාන කිසිවක් නොමැත. යම් යම් ආගමික කණ්ඩායම්වල ලැදියාවන් ප්‍රවර්ධනය කරන සංවිධාන ආගමික සංවිධාන පනත යටතේ ලියාපදිංචි වී තිබේ. එබැවින්, සුළුතර කණ්ඩායම්වල ගැටළු සඳහා කිසිදු අවධානයක් යොමු නොවන අතර, මේ සම්බන්ධයෙන් පොදු තලය තුළ ගැටළු ඉස්මතු වූ අවස්ථාවල පවා ඒවා සම්බන්ධයෙන් ඵලදායී අන්දමින් උද්දේශනයේ නිරතවිය හැකි සිවිල් සමාජ කණ්ඩායම් නොමැත.

සිවිල් සමාජ සංවිධාන යම් යම් ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වීමෙන් වළක්වන හිතී පනවා ඇති හෙයින් සිවිල් සමාජ සංවිධාන අවහිරතා ගණනාවකට මුහුණ දී තිබේ. උදාහරණ වශයෙන් සිවිල් සමාජ සංවිධාන පනතෙහි උද්දේශන කටයුතු සහ සිවිල් සමාජ සංවිධානවල භූමිකාව සම්බන්ධයෙන් කිසිවක් සඳහන් නොවේ. සිවිල් සමාජ සංවිධාන විසින් සිදු කරන ඕනෑම උද්දේශන කටයුත්තක් ඔවුන්ට සිදුකිරීමට අවසර නොමැති, 'දේශපාලන' ක්‍රියාකාරකමක් වශයෙන් සලකනු ලැබීමට ද ඉඩ තිබේ. මේ සම්බන්ධයෙන් පැහැදිලි බවක් නොමැතිකම හේතුවෙන් තමන්ගේ ලියාපදිංචි සහතිකය අවලංගු කරනු ලැබේ දැයි බියෙන් සිවිල් සමාජ සංවිධාන උද්දේශනයේ නිරත වීමට මැලිකමක් දක්වති. මෙම ලියාපදිංචි සහතික වාර්ෂිකව ගාස්තුවක් ගෙවා අලුත් කරගත හැකි ය. මෑත කාලීනව සිවිල් සමාජ සංවිධාන සිදුකර ඇත්තේ ගෘහස්ථ හිංසනයට චරිතව කටා කිරීම, වී.ඒ.ඒ.වී./වීඩීස් සහිතව ජීවත්වන අයට උපකාර කිරීම, මතට ඇබ්බැහිවුවන්ට උපකාර කිරීම, පරිසරය, කාන්තා ගැටළු, හා LGBTIQ+ වැනි තමන්ට 'ආරක්ෂිත' මාතෘකා සම්බන්ධයෙන් උද්දේශනයෙහි නිරත වීමයි.

විවිධ මාධ්‍ය ආයතන ගණනාවක් රටේ ඇතත් ඒ සියල්ල ආණ්ඩුවෙන් ලැබෙන පුළුතරක දැන්වීම්වල ආදායම මත යැපෙන අතර, මාධ්‍ය තුළ ඉතා ඉහළ මට්ටමකින් ස්වයං වාරණයක් ඇතිවීමට මෙය හේතු වී තිබේ. එමෙන්ම අපහාස නීතිය අදාළ කරගැනීමට බලවත් පුද්ගලයින් යොමුවන බැවින් විවේචකයින් නිහඬ වී තිබේ. මාධ්‍ය සභාවක් ද වරට ඇතිකර තිබේ. එමඟින් අනෙකුත් කටයුතු සිදුකිරීම සහ අහිතකර සහ හානිකර අන්තර්ගතය සම්බන්ධයෙන් අධීක්ෂණය සිදු කරයි. කෙසේ නමුත් මෙම සභාව විසින් නිදහස සීමා කර වඩාත් වැඩි ස්වයං වාරණ තත්වයක් කරා මාධ්‍ය යොමු කෙරෙනු ඇතැයි බියක් තිබේ. එසේම, ජාතික ආරක්ෂක පනත යටතේ, 'ජනතාව අතර වෛරය සහ අතෘප්තිය' හෝ 'රජය හා ජනතාව අතර වැරදි අවබෝධය හෝ විඳිරවාදිකම්' ඇති කිරීම හෝ ඇතිකිරීමට ව්‍යයම් දැරීම වරදක් වන අතර ඒ සඳහා දඬුවම් වශයෙන් සිරගත කරනු ලැබීමට ද ඉඩ තිබේ.

සිතීමේ, හෘද සාක්ෂියේ හා ආගමික නිදහස ද, බලහත්කාරයෙන් හෝ පෙළඹවීම ඔස්සේ කිසිදු පුද්ගලයකු වෙතත් ආගමකට අයත්වීම සඳහා කැමති කරවා ගැනීම සිදු නොකළ යුතු බව ද ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් පුරවැසියන්ට මූලික අයිතියක් ලෙස සහතික කර දී තිබේ. භූතානයේ 2007 ආගමික සංවිධාන පනතෙන් මෙකී අයිතිවාසිකම තවදුරටත් ශක්තිමත් කරමින් ආගමට හරවා ගැනීම තහනම් කර තිබේ.

විශේෂයෙන් ම ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින්ට හිංසනයට ලක්වන බවත්, රජයෙන් ලබා දෙන සහනදායී කෘෂි යෙදවුම් වැනි ප්‍රතිලාභ ඔවුන්ට අහිමි කෙරෙන බවත් වාර්තා වී තිබේ. එසේම, භූමදාන කටයුතු සඳහා ඔවුන්ට සුසාන බිම් ලබාදී නොමැත. ආගමික සංවිධානයක් වශයෙන් ලියාපදිංචි වීමේ අයිතිය ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින්ට අහිමි වී තිබේ. එසේ වුවද, මීට ප්‍රතිචාර වශයෙන්, තමන්ගේ අයිතිවාසිකම් දිනා ගැනීම සඳහා වන ව්‍යාපාරයක් වශයෙන් ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින්ගේ ක්‍රියාකාරීත්වයක් බොහෝ දුරකට නොමැති තරම් ය. රටේ ඉතා සුළු ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින් සංඛ්‍යාවක් සිටීම, ඔවුන් විවිධ නිකායන්ට අයත්වීම මත මෙම ආගමිකයින් අතර බෙදුණු ස්වභාවයක් තිබීම සහ විරුද්ධ මත තනනම් කර තිබීම මීට හේතු විය හැකි ය.

ඉන්දියාව

ඉන්දියානු ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් 'සාධාරණ සීමාකිරීම් වලට' යටත්ව (1) සමාගමය, (2) සාමකාමී ලෙස රැස්වීම සහ (3) නිදහසේ අදහස් හා මත ප්‍රකාශනය සඳහා අයිතිවාසිකම් සහතික කර තිබේ. කෙසේ නමුත්, විශේෂයෙන්ම 2019 භාරතීය ජනතා පක්ෂය බලයට පත්වීමත් සමගින් ඉන්දියාවේ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාධරයින් වැඩි වැඩියෙන් ප්‍රහාරයට ලක්වෙමින් තිබේ. මින් පෙර එම පක්ෂය බලයේ සිටින විට සිවිල් නිදහස මත සිදු කළ ප්‍රහාර සහ සුළුතර කණ්ඩායම් වැඩි වැඩියෙන් ඉලක්ක කිරීම නොතකා, 2019 දී එම පක්ෂය නැවතත් බලයට පත් කළ විට තත්වය තවදුරටත් උග්‍ර විය.

ඉන්දියාවේ පටු වෙමින් තිබෙන ප්‍රජා අවකාශය

ඉන්දියාවේ සිවිල් සමාජ සංවිධාන සඳහා වන හිසාමන රාමුව විසමානුපාතික සහ වෙනස්කොට සලකනසුළු වේ. විශේෂයෙන්ම, සිවිල් සමාජ සංවිධානවලට විදේශ අරමුදල් ලබාගත හැක්කේ කුමන කොන්දේසි හා නියමයන් යටතේ දැයි නියාමනය කරන්නා වූ විදේශ දායකත්ව ලියාපදිංචි කිරීමේ පනත මෙහිදී සිවිල් සමාජ සංවිධානවලට විශේෂයෙන් බලපානු ලැබේ. 1979 දී මුලින්ම හඳුන්වා දුන් මෙම නීතිය 2010 වර්ෂයේ දී කොන්ග්‍රස් පක්ෂයේ නායකත්වයෙන් යුත් ආණ්ඩුව විසින් සංශෝධනය කරන ලද අතර, ඒ අනුව, විදේශ අරමුදල් ලැබීමට නම් සිවිල් සමාජ සංවිධාන සෑම වසර පහකට ම වරක් ලියාපදිංචිය අලුත් කළ යුතු බවට නියම කෙරිණි. එසේම, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන තම මුදල් කුමන අන්දමින් වියදම් කරන්නේද යන්න රජයට පාලනය කිරීමට ඉඩ

සලසා දෙන විධිවිධානයක් වන, විදේශ අරමුදල් වලින් කොපමණ ප්‍රමාණයක් පරිපාලන වියදම් සඳහා වැය කළ හැකිද යන්න සම්බන්ධයෙන් උපරිම සීමාවක් මෙම නීතියට ඇතුළත් ය. මෙම සීමාව 2020 සැප්තැම්බර් මාසයේ දී සැලකිය යුතු ලෙස පහත දමා තිබේ.

ඉහළ ප්‍රසිද්ධියක් සහිත රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන කිහිපයක් එළිපිට ම ඉලක්ක බවට පත්කර ගැනීම භාරතීය ජනතා පක්ෂ පාලනයේ සුවිශේෂී ලක්ෂණයක් වී තිබේ. විදේශ අරමුදල් අත්හිටුවීම ඔවුන් අභිමත ආයුධය වී තිබේ. 2019 දී එම පක්ෂ ආණ්ඩුව මෙම පනතෙහි නීති තවදුරටත් දැඩි කරමින් රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල ධූර දරන්නන් තමන් ආගමට හරවා ගැනීම් සම්බන්ධයෙන් හඬු පවරනු ලැබීමට හෝ වරදකරු ලෙස නම් කිරීමට ලක් වී නොමැති බවත්, තමන් 'රාජ්‍ය දෝෂිත්වය ප්‍රචාරණය' නොකරන බවත් සෑම පස් වසරකට ම වරක් ප්‍රකාශ කළ යුතු බව නියම කරන ලදී.

2020 වර්ෂයේදී හඳුන්වා දුන් නව රෙගුලාසි මෙවැනි පරිපාලනමය නිංසන සඳහා යොදාගන්නා අළුත් ම මෙවලමක් වේ. ඒ අනුව රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ආදායම් බදු පනතේ ස්ථිර නොවන කාණ්ඩය යටතේ ලියාපදිංචි විය යුතු ය. එනම්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සෑම පස් වසරකට ම වරක් නැවත ලියාපදිංචිය ඉල්ලා සිටිය යුතු ය. එසේම, මූල්‍ය අපරාධ විමර්ශනය කරන බලාත්මක කිරීමේ අධ්‍යක්ෂ කාර්යාලය සහ රටේ ප්‍රමුඛතම අපරාධ විමර්ශන ආයතනය වන මධ්‍යම විමර්ශන කාර්යාංශය වැනි නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන, විශේෂයෙන්ම ඉහළ ප්‍රසිද්ධියක් දරන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ඉලක්ක කිරීම සඳහා යොදා ගනු ලැබ තිබේ. වැදගත් ගැටළු සම්බන්ධයෙන් වැඩ කරන කණ්ඩායම් එම කටයුතු වල නිරතවීම වැළැක්වීමට දරනු ලබන වැයම් වලට අමතරව මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් රජයේ ආයතනවල සහ ඒවාට සහාය දෙන මතවාදීය කණ්ඩායම්වල තර්ජන හා බියවැද්දීම් වලට ලක් කරනු ලබන බව ද වාර්තා වී තිබේ.

භාරතීය ජනතා පක්ෂයේ පාලනය යටතේ නිදහසේ අදහස් ප්‍රකාශනය සඳහා වන අවකාශය ද පටු වී තිබේ. 2020 මාර්තු 25 සිට මැයි 31 දක්වා කෝවිඩ්-19 හේතුවෙන් සිදු කළ ජාතික මට්ටමේ වසා දැමීම අතරතුර දී පමණක් ඉන්දියානු මාධ්‍යවේදීන් අවම වශයෙන් 55 දෙනෙකු වත් අත් අඩංගුවට ගැනීම, ශාරීරික පහරදීම්, දේපළ විනාශ කිරීම්, තර්ජන හෝ පළමු තොරතුරු වාර්තාව (FIR) ලියාපදිංචි කිරීම්වලට මුහුණ දී ඇති බව මෂතකාලීන වාර්තාවකින් හෙළිදරවු විය. මැයි 13 වැනි දින ඉන්දියාවේ සංස්කාරකවරුන්ගේ සංසදය 'රටේ විවිධ

ප්‍රදේශවල මාධ්‍යවේදීන් බියවැද්දවීම සඳහා අපරාධ නීති අනිසි ලෙස යොදා ගැනීමේ රටාවක් වර්ධනය වෙමින් පැවතීම' හෙළා දැක තිබේ.

තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශය ද බලපෑමට ලක් වී තිබේ. දිල්ලියේ මෘදුකාංග නිදහස පිළිබඳ නීති මධ්‍යස්ථානය (Software Freedom Law Centre) වාර්තාකර ඇති අන්දමට ඉන්දියාවේ වාර්ෂිකව අන්තර්ජාලය වසාදැමීම් 2014 දී හයවරක සිට 2019 දී 106 වරක් දක්වා අතිමහත් වේගයකින් වර්ධනය වී තිබේ. යම් යම් අන්තර්ගතයන් වීම වේදිකාවෙන් ඉවත් කරන මෙන් සමාජ මාධ්‍ය වේදිකා වෙත ඉල්ලා සිටීම් වැඩියෙන්ම ඉදිරිපත් කර ඇත්තේ ඉන්දියානු රජයෙන් වන බවට වාර්තා වී ඇති අතර, 2017 හා 2018 වර්ෂවල දී පමණක් පුද්ගලයින් 50 දෙනෙක් (ඉන් වැඩි දෙනා මුස්ලිම් පුද්ගලයින් ය) සමාජ මාධ්‍යවල පෝස්ට් පළ කිරීම සම්බන්ධයෙන් අත් අඩංගුවට ගෙන තිබේ.

රජය විවේචනය කරන මත විකාශය කරන නාලිකා මත තහනම් පැනවීමත් සමගින් රූපවාහිනී නාලිකාවලට වාරණ පැනවූ අවස්ථා ද හෙළිදරවු වී තිබේ. භාරතීය ජනතා පක්ෂයට නිතවත් නාලිකාවල නිරන්තරයෙන් වෛර අන්තර්ගතය විකාශය වූවත් ඒවා සම්බන්ධයෙන් ඊට සමාන ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා අවස්ථාවන් දක්නට නොලැබේ.

විශ්වවිද්‍යාල, විශේෂයෙන් ම විමසිලිමත් බව හා ස්වාධීනත්වය දිරිමත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් කීර්තිමත් විශ්වවිද්‍යාල ද ඉලක්ක බවට පත්වී තිබේ. මීට සමගාමීව, රාජ්‍යයේ ස්වායම්සේවක සන්ග් (RSS) සංවිධානයෙහි ශිෂ්‍ය සංගමය වන අකිල් භාරතීය විද්‍යාර්ථී පරිෂද් (ABVP) හි නැගී ඒමත් සමගින් බොහෝ අවස්ථාවල විශ්වවිද්‍යාල තුළ ප්‍රචණ්ඩත්වය මුදහැරීම් සිදුවී තිබේ. ප්‍රසිද්ධියේ කරන විවැනි ඉලක්ක කිරීම් වලින් ඔබ්බට යමින් සාම්ප්‍රදායිකව වාමාංශික නැඹුරුවකින් යුතු රාජ්‍ය විශ්වවිද්‍යාල වලට අරමුදල් ලබා දීම අඩුකිරීමෙන් ඒවා දියුණු නොකර සිටීමේ වැයමක් ද තිබේ.

බලයේ සිටින ආණ්ඩු විරුද්ධ මත දරන්නන් මර්ධනය සඳහා ඉතිහාසයේ පටන් ම යොදා ගත්, ඒ සඳහා ඉඩ සලසන සාමාන්‍ය නීති හා විධිවිධාන කිහිපයක් තිබේ. ඒවා, 'සාධාරණ සීමාකිරීම්' වලට යටත් කළ හැකි යැයි අධිකරණයෙන් අර්ථ නිරූපණය කර ඇති, ප්‍රකාශනයේ, සමාගමයේ සහ සාමකාමීව රැස්වීමේ නිදහස වැනි ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථානුකූල අයිතිවාසිකම් හා සම සමච බලාත්මක වේ. අලුතින් නීති පනවා නැතත්, පවතින නීති අනිසි ලෙස යොදා ගැනීමේ වැඩි නැඹුරුවක් පවතින බව නිරීක්ෂකයෝ පවසති. 2014 වර්ෂයේ සිට ම

රජය - විශේෂයෙන් ම භාරතීය ජනතා පක්ෂය බලයේ සිටින විට හෝ පොලිස් බලකායන්ගේ පාලනය වීම පක්ෂය යටතේ තිබෙන විට - නඩු විභාගයකින් තොරව දඬුවම් පැමිණවීම සම්බන්ධයෙන් දැලිවරුන් සිදුකරන විරෝධතා ඇතුළුව සාමකාමී විරෝධතා මර්ධනය කිරීමෙහි යෙදීම සම්බන්ධ උද්‍යෝග කිහිපයක් ම තිබේ.

විරුද්ධ මත දරන්නන්ට සහ මානව හිමිකම් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන්නන්ට විරෙහිව බලධාරීන් විසින් බොහෝ විට දරුණු හිනි භාවිතා කරනු ලැබේ. විශේෂයෙන් ම එහිදී බහුලව භාවිතා කෙරෙන හිනි අතරට හිනි විරෝධී ක්‍රියා වැළැක්වීමේ පනත සහ ජාතික ආරක්ෂක පනත ඇතුළත් වේ. 'විරුද්ධ මත සහ විරුද්ධ මත දරන්නන් සහමුලින් ම විනාශ කර දැමීමේ' කාර්යයේ දී රජය හිතරම පාහේ භාවිතා කරන මෙවලමක් වී ඇත්තේ හිනි විරෝධී ක්‍රියා වැළැක්වීමේ පනතයි. එම හිතියට 2019 දී සිදු කළ සංශෝධනයක් මගින් පුද්ගලයින් ත්‍රස්තවාදීන් වශයෙන් ප්‍රකාශයට පත්කොට ඔවුන් වරදකරුවන් බව අධිකරණයකින් තහවුරු කිරීමටත් පෙර ඔවුන්ගේ දේපළ අත්කර ගැනීමේ බලය රජය වෙත ලබා දී තිබේ. දැලි විරෝධී සහ ආදිවාසී විරෝධී කුෂරත්වය සම්බන්ධයෙන් විරෝධතා සිදු කරන අය රඳවා තැබීමට හිනි විරෝධී ක්‍රියාකාරකම් වැළැක්වීමේ පනත යොදාගෙන ඇති අතර, බොහෝ අවස්ථා වලදී සාමකාමී කථා පැවැත්වීම වැනි ක්‍රියාවන්ට විරෙහිව පුරවැසි පනත හා තවත් හිනි භාවිතා කර තිබේ.

සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා ප්‍රජා අවකාශය වසා දැමීම

සමස්තයක් වශයෙන් රටෙහි ඇති ප්‍රජා අවකාශය පටු වෙමින් පවතින්නේ නම්, ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වලට, විශේෂයෙන් ම ඉන්දියාවේ මුස්ලිම් ජනතාවට සහ ඔවුන් සමග කටයුතු කරන අයට, වරට ප්‍රජා අවකාශය සත්‍ය වශයෙන් ම වැසී ගොස් නමාර ය. සංවර්ධනයේ සෑම අංශයකම පාහේ අඩු කාර්ය සාධනයක් ඇති බව පෙන්නුම් කිරීමට ප්‍රමාණවත් සාක්ෂි තිබුණ ද, මෙම ප්‍රශ්නයෙහි එක් කොටසක් වේනිහාසිකව ම 'මුස්ලිම්' සඳහා යොමුවන දුර්වල ප්‍රතිපත්ති අවධානයෙහි ප්‍රතිඵල වී තිබේ. පාර්ලිමේන්තුවේ, රජයේ නිලතලවල හා ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයෙහි සිට ඉහළ පෙළේ සමාගම්, බැංකු, රාජ්‍ය ව්‍යවසාය හා මාධ්‍ය ආයතනවල අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල දක්වා, මුස්ලිම් නියෝජනය සෑමවිටකම පැවත ඇත්තේ දුර්වල මට්ටමක ය.

සුළුතර කණ්ඩායම්වලට විරෙහි වෛර අපරාධ වර්ධනය වී තිබේ. ඒවා මුස්ලිම්වරුන්, ක්‍රිස්තියානිවරුන් හා දැලිවරුන්ට විරෙහිව නඩු නොවීමසා කලහකාරී පිරිස් විසින් දඬුවම් දීම වැනි ස්වරූප ගෙන

තිබේ. තවද, ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් ඉලක්ක කර ගනිමින් වෙනස්කම් කරන ආකාරයේ නීති හා ක්‍රියාමාර්ග රැසක් තවදුරටත් ශක්තිමත් කර ව්‍යාප්ත කිරීමටත් භාරතීය ජනතා පක්ෂය කටයුතු කර තිබේ. 'රට පුරා ක්‍රිස්තියානි, මුස්ලිම් සහ අනෙකුත් ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වලට විරෝධී නිංසන, සමාජමය වශයෙන් බැහැර කිරීම් හා ප්‍රචණ්ඩත්ව ව්‍යාපාර සිදුකිරීම' සඳහා හින්දුත්ව කණ්ඩායම් සවිගන්වන, ආගමට හරවා ගැනීම වැළැක්වීමේ නීති මේ අතරට අයත් වේ. ගවයින් ආරක්ෂා කිරීමට පනවනු ලැබ ඇති බවක් බැඳු බැල්මට පෙනෙන යම් යම් නීති ඔස්සේ මුස්ලිම්වරුන්ට හා දැලිවිවරුන්ට විරෝධී විවැනි ව්‍යාපාර සඳහා ආයතනික අනුබලය ලබා දෙයි. 2018 ජූලි මාසයේදී, 'විදේශිකයින්' හඳුනාගෙන ඉවත් කිරීම අරමුණු කරගත් වෙනස්කොට සලකනසුළු කාර්යපටිපාටි සහ ව්‍යවහාරයන්ගෙන් ගහණ පරිපාලන ක්‍රියාවලියක් හරහා අසාම් ප්‍රාන්තයේ ජාතික පුරවැසි ලැයිස්තු කෙටුම්පතක් ප්‍රකාශනය කරන ලද අතර එමගින් අවසානයේ දී මිලියන හතරකට අධික වූ විශාල පුද්ගල සංඛ්‍යාවක් එකවර ජන්ද බලය අහිමිවන තත්වයකට පත් කරන ලදී. මෙහි ප්‍රධානතම වින්දිතයින් වන ඇත්තේ මුස්ලිම්වරුන් යැයි බියක් පැවතුණි. 2019 මැයි මාසයේදී 'වණ්ඩ බහුතරයක්' සමගින් භාරතීය ජනතා පක්ෂය නැවත බලයට ඒමෙන් මෙම තත්වය තවදුරටත් උග්‍ර වී තිබේ.

2019 දෙසැම්බර් මාසයේ දී ඉන්දියාවේ පුරවැසි පනතට සම්මත වූ සංශෝධනයන් සමගින් යම් යම් කාණ්ඩවලට අයත් නීති විරෝධී සංක්‍රමණිකයින්ට රටේ පුරවැසිභාවය ලබා ගැනීම සඳහා මංපෙත් විවර වූ හමුත් මුස්ලිම්වරුන් විශේෂයෙන් ම විසින් ඉවත් කර තිබුණි. එම නීතිය සම්පාදනය කිරීමට ආසන්න කාලයේ දී ඉන්දියානු පුරවැසියන්ගේ ජාතික ලැයිස්තුවක් නිර්මාණය කිරීම සඳහා අදහසක් ඇති බව රජය විසින් ප්‍රකාශයට පත් කරන ලදී. ජ්‍යෙෂ්ඨ නිල දුරන්තන් සහ පක්ෂ නායකයින් ඒ අවස්ථාවේ දී සහතික කරනු ලැබුවේ එම ඉන්දියානු පුරවැසියන් ගේ ජාතික ලැයිස්තුවට ඇතුළත් නොවන අයට ඉහත කී පුරවැසි සංශෝධන පනත භාවිතා කරමින් ඉන්දියානු පුරවැසිභාවය නැවත ලබාගත හැකි බවත්, 'හොරෙන් ඇතුළු වී සිටින මුස්ලිම්වරුන්' රැඳවුම් භාරයට ගෙන රටින් පිට කරනු ලබන බවත් ය. ඒ අන්දමින් පුරවැසි සංශෝධන පනත සහ ජාතික පුරවැසි ලැයිස්තුව යන දෙක එක් වූ කල ඒ ඔස්සේ අත්විය හැකි හයංකාර තත්වය ඉන්දියාවේ මුස්ලිම් ප්‍රජාව කම්පනයට පත් කිරීමට හේතු වූ අතර රට පුරා එම ක්‍රියාමාර්ග වලට විරෝධීව පුළුල් විරෝධතා පැන නැගුණි. මුස්ලිම්වරුන් විලෙස විරුද්ධත්වය ප්‍රකාශ කිරීම සම්බන්ධයෙන් පවතින සාම්ප්‍රදායික සතුරු ආකල්පය පිළිබිඹු

කරමින් රජය විරෝධතා වලට එරෙහිව යකඩ හස්තයකින් ප්‍රතිචාර දැක්වී ය. පුරවැසි පනතට එරෙහිව මුලින්ම විරෝධතා ඇති වූ අසාම් ප්‍රාන්තයේ පොලිස් වෙඩිතැබීම් වලින් අවම වශයෙන් පස්දෙනෙකු වත් මිය ගියහ. උත්තර ප්‍රදේශ් හි එක් දිනයක් තුළ පුද්ගලයින් 22 දෙනෙකු වෙඩිතබා මරාදමන ලදී. රට මුළුල්ලෙහි ම මෙවැනි ප්‍රවණතා දිගින් දිගට ම පැවතුණි.

2020 පෙබරවාරියේ දී දිල්ලියේ පැවැත්වූ ව්‍යවස්ථාදායක සභා මැතිවරණයේදී, පුරවැසි පනතට විරුද්ධව සිදුකරන විරෝධතා නිතරානුකූල නොවන බවක් හුවාදැක්වීම සඳහා වර්ගවාදී බෙදීම් යොදා ගැනීමට භාරතීය ජනතා පක්ෂයට අවස්ථාව සැලසුණි. එම මැතිවරණ ප්‍රචාරණ කාල සීමාව මුළුල්ලෙහි ම ජ්‍යෙෂ්ඨ ඇමතිවරු සහ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරු ඇතුළුව පක්ෂ නායකයින් අශෝභන අන්දමින් සමාජයේ එක් කොටසක් වෙත පමණක් ආමන්ත්‍රණය කෙරෙන සේ මුස්ලිම්වරුන්ට අපහාසාත්මක විවේචන එල්ල කිරීමටත්, පුරවැසි පනතට එරෙහිව විරෝධතා දක්වන්නන් 'ජනතා-විරෝධීන්', 'ද්‍රෝහීන්' සහ 'තූස්තවාදීන්' වශයෙන් හැඳින්වීමටත්, ඒ හරහා පක්ෂයට ජන්ද වැඩි කර ගැනීමටත් කටයුතු කළහ. පක්ෂය එම මැතිවරණයෙන් අන්ත පරාජයක් ලැබූව ද එම ප්‍රචාරක ව්‍යාපාරයෙන් නිර්මාණය වූ ඉස්ලාම් හීතිකාව මුස්ලිම්වරුන් තවදුරටත් ඉලක්ක බවට පත්කරවීම සඳහා උචිත පරිසරයක් නිර්මාණය කළේ ය.

කෝවිඩ්-19 වසංගතය මුවාවෙන් ඉන්දියානු රජය ක්‍රමානුකූලව මුස්ලිම් තරුණයින් සහ අනෙකුත් කැපීපෙනෙන ක්‍රියාධරයින් ඉලක්ක කිරීම සඳහා දුරුණු ආරක්ෂක හීනි සහ වළක්වා ගැනීම පිණිස සිදුකරන රඳවා තබාගැනීම් භාවිතා කිරීම ආරම්භ කර තිබේ. මෙහිදී වෑයම් දරා ඇත්තේ 2019 පුරවැසි පනත මගින් සිදු විය හැකි ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය දුර්වලවීම පිළිබඳව අභියෝග කරන්නට ඉන්දියාවේ මුස්ලිම්වරුන් හා සිවිල් සමාජය අතරින් හැඟී ආ ප්‍රජාතන්ත්‍රික හඬවල් හිතඬ කිරීමටයි.

කාණ්ථරයේ මකාදැමුණු ප්‍රජා අවකාශය

කාණ්ථරයේ ප්‍රජා අවකාශය ඓතිහාසිකව ම සීමාකරන ලද්දක් වේ. ක්‍රියාධරයින් සහ විරෝධතාකරුවන් රඳවා තබා ගැනීම සඳහා බලධාරීන් (මහජන ආරක්ෂා හීනිය සහ හීනිවිරෝධී ක්‍රියාකාරකම් වැළැක්වීමේ පනත ඇතුළුව) අතිවිශේෂ හීනි මත යැපීමටත්, අපරාධ නඩුවිධාන සංග්‍රහයේ 144 වගන්තිය පොදුවේ සියළුම දෙනාට අදාළ කරගැනීමටත්, හිතර හිතර ම අන්තර්ජාලය වසා දැමීමටත් යොමුවී

තිබේ. 2012 පටන් මෙතෙක් අවම වශයෙන් 180 වතාවක් වත් අන්තර්ජාලය වසා දමා තිබේ. එසේම, ළමයින් ඇතුළු විරෝධතාකරුවන්ට විරෙහිව 'මාරක' සහ 'මාරක නොවන' අවි යොදාගැනීමටත් ඔවුන් යොමු වී තිබේ. සිවිල් වැසියන් හඬු විභාගයකින් තොරව මරාදැමීම් සහ බලහත්කාරයෙන් අතුරුදන් කරවීම් සාමාන්‍ය දෙයක් බවට පත් වී තිබේ. මේ සියල්ල සිදුකර ඇත්තේ විරුද්ධ මත පාඨා දැමීම අරමුණු කරගෙන වේ.

2019 අගෝස්තු 5 වැනි දින ඉන්දියානු රජය වික්වරම සහ ඒකපාර්ශවිකව 370 වැනි ව්‍යවස්ථාව අවලංගු කරමින් පමුණු හා කාණ්ඩ ප්‍රදේශවලට තිබූ නාමික ස්වාධීනතා ඉවත්කර දමන ලද අතර, ප්‍රාන්තයේ ස්වදේශික ජනතාවට ලබාදී තිබූ සහතිකවීම් ඉවත් කරමින් 35෫ වැනි ව්‍යවස්ථාව ද ඉවත් කර ගන්නා ලදී. ඉන්දියාවට අවස්ථා කිහිපයකදී යුධ වැදින්නට හේතුපාදක වූ ද, තමන්ට අවනත නොවන්නා වූ ද මෙම ප්‍රාන්තය බලහත්කාරයෙන් ඒකාබද්ධ කරගැනීම, කලක් තිස්සේ භාරතීය ජනතා පක්ෂ න්‍යාය පත්‍රයේ තිබූ විෂයයක් වේ.

370 වැනි ව්‍යවස්ථාව අහෝසි කිරීමෙන් පසුව 'වැලැක්වීමේ ක්‍රියාමාර්ග' වශයෙන් විශේෂයෙන් ම දේශපාලනඥයින්, ප්‍රජා නායකයින්, ව්‍යාපාරික සංගම්, සිවිල් සමාජ සාමාජිකයින් සහ තරුණයින් ඇතුළු පුද්ගලයින් දහස් ගණනක් රැඳවීම් භාරයට ගන්නා ලදී. සමස්ථ ප්‍රාන්තයේ ම ප්‍රජා නායකත්වය සහ මහජන මතයට බලපෑමක් කිරීමට හෝ තම හඬ අවදි කිරීමට ජනතාව සංවිධානය කරන්නට හැකියාව ඇති සියළු දෙනා වික්වර ම ඉවත්කර දැමීම මේ පසුපස වූ අදහස බවක් පෙනෙන්නට තිබේ.

2020 ජුනි මාසයේ රජය නිකුත් කළ මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සමගින් මාධ්‍ය නිදහස බරපතළ තර්ජනයකට හතුවී තිබේ. එම ප්‍රතිපත්තියෙන් මාධ්‍ය වාර්තාකරණය නියාමනය කිරීමටත්, 'සමාජ විරෝධී' සහ 'දේශ විරෝධී' වන්නේ කුමක් ද යන්න තීරණය කිරීමට බලධාරීන්ට බලය පවරා දීමටත්, 'ප්‍රතිරෝධී' පුවත් පළකරන බවක් සැලකෙන මාධ්‍ය ආයතනවලට විරෙහිව ගන්නා ක්‍රියාමාර්ග නියම කිරීමටත් කටයුතු කර තිබේ. යම් මාධ්‍ය ආයතනයක් අසාධු ලේඛනගත වූ විට ඊට රජයේ ප්‍රචාරක දැන්වීම් ලබා දීම සම්බන්ධයෙන් තහනමක් පැනවෙන අතර අපරාධ හඬු ක්‍රියාදාමයකට බඳුන්වීමට ද ඉඩ විවර වේ.

විරුද්ධ මත වැළැක්වීම සඳහා දරනු ලබන ව්‍යයම් තිබිදී පවා සාර්ථකව විරෝධතා පැවැත්වීමට හැකි වී ඇති අතර, ඒ සම්බන්ධයෙන්

බලධාරීන් දැක්වා ඇති ප්‍රතිචාරය වන්නේ කඳුලු ගෘස් භාවිතය, පෙපර් ස්ප්‍රේ විදීම, ගුට්බැට දීම සහ විරෝධතාකරුවන් පලවා හැරීමට කටයුතු කිරීමයි. මහා පරිමාණයෙන් සිදු වූ අත්තනෝමතික රඳවා ගැනීම් තිබියදී පවා මහාධිකරණය සහ ශ්‍රේණිධාධිකරණය යන දෙකම නිදහස පතා පුද්ගලයින් විසින් ගොනු කරන ලද හඬයාස් කෝපුස් අයදුම් සලකා බැලීම සම්බන්ධයෙන් උනන්දුවක් දැක්වා නැතිකමින් පෙනී යන්නේ ඔවුන්ට අධිකරණමය සහන දු නොලැබෙන බවකි. එසේම, 2019 අගෝස්තු මාසයේ පටන් ආරක්ෂක බලකා විසින් ළමයින්ව හිතී විරෝධී ලෙස සිරගත කර තැබීම සම්බන්ධයෙන් විමර්ශනයක් ඉල්ලා ගොනු කළ මහජන අර්ථසාධක නඩුකරයක් විභාගයට ගත් ශ්‍රේණිධාධිකරණය 2019 දෙසැම්බර් මාසයේ දී හිතී විරෝධී රඳවා තබා ගැනීමක් කිසිසේත් ම සිදුවී නොමැති බවට නිගමනය කරමින් එම පෙත්සම ඉවතලන ලදී. එසේ කරන ලද්දේ පොලීසිය විසින් ම ගොනු කළ වාර්තාවක බාලවයස්කරුවන් රැඳවුම් භාරයේ සිටින බව වාර්තා වී තිබීම ඇතුළුව ඊට විරුද්ධ සාක්ෂි බොහෝ ප්‍රමාණයක් තිබියදී වේ.

නේපාලය

ඉතිහාසයේ විවිධ අවස්ථාවලදී විවිධ ව්‍යාපාර ගෙනයාම සහ රජයට විරෝධතා දැක්වීම සම්බන්ධයෙන් නේපාලයේ ප්‍රජා අවකාශය ඉතාමත් වැදගත් භූමිකාවක් නිරූපණය කර තිබේ. 2006 දී රාජාණ්ඩුව පෙරළා දැමීම සඳහා ප්‍රජා අවකාශය දැයක වුවද, ඉන් පසුව වැඩි කල් යාමට මත්තෙන් එහි බලපෑම හීන වී ගොස් වය කොටස්වලට බෙදී, පක්ෂ දේශපාලනිකරණය විය. චිතූන් පටන්, ප්‍රජා ක්‍රියාකාරීත්වය සීමා කිරීමට රජයෙන් වෑයම් ගණනාවක් ම ගෙන ඇතත් මෙතෙක් වය සාර්ථක වී නොමැත. චිරට කෙටුම්පත් කළ සමාජ සුභසාධන හා සංවර්ධන පනත සම්මත වූයේ නැත. වය සම්මත වූවා නම්, සමාගමයේ නිදහස උල්ලංඝනය වන විධිවිධාන ගණනාවක් බලාත්මක විය හැකිව තිබුණි. අළුතින් යෝජනා වී ඇති 2019 සමාජ සංගම් හා සංවිධාන සම්බන්ධ පනත ද සීමා පනවනසුළු වේ. යම් අරමුණක් වෙනුවෙන් විරෝධය දැක්වීමට හෝ ඒ වෙනුවෙන් ඒකරාශී වීම සඳහා නිරායාසයෙන් ක්‍රියාධරයින් එක්වී ක්‍රියාත්මක වීම බරපතළ අන්දමින් අවහිර කිරීම ඇතුළු තවත් සීමාකිරීම් සහ නිලබලවාදී බාධක එමගින් පනවනු ලැබේ. 2018 වර්ෂයේදී යෝජනා වූ ජාතික ඒකාබද්ධතා ප්‍රතිපත්තියෙන් ද රාජ්‍ය නොවන සහ පෞද්ගලික අංශ කෙරෙහි දැඩි ලෙස පරීක්ෂාකාරී විය යුතු බව අවධාරණය කරමින් ඔවුන් මත වාර්තාකාරණය සම්බන්ධයෙන් වැඩි බරක් පැටවීමත් දුෂ්කර කාර්ය පටිපාටි අනුගමනය කිරීමට නියම

කිරීමත් සිදුකෙරෙන අතර, අරමුදල් කරා ප්‍රවේශය සම්බන්ධයෙන් මෙන්ම ක්‍රියාකාරකම්වල විෂය පථය සම්බන්ධයෙන් ද වැඩි සීමාකිරීම් පනවනු ලැබේ.

2019 සැප්තැම්බරයේ දී මාධ්‍ය සභා පනතට සංශෝධන ගොනු කිරීම වැනි ක්‍රියාමාර්ග හරහා මාධ්‍ය පාලනයට නතු කිරීම සඳහා ද වැයම් දරමින් සිටියි. මෙම සංශෝධනයෙන් මාධ්‍යවේදීන් සඳහා 'මාධ්‍යවේදී බලපත්‍රයක්' ලබා දීමට යෝජනා කෙරෙන අතර එය ලබා ගැනීමට නම් සියළුම මාධ්‍යවේදීන් විභාගයක් සමත් විය යුතු ය. රටේ නිදහස් මාධ්‍යවේදියේ ක්‍රියාකාරීත්වයට පැනවූ තවත් අවහිරයක් වශයෙන් මෙය පුළුල්ව අර්ථහීරූපණය වී තිබේ. 2018 අපරාධ විධාන සංග්‍රහය ද මාධ්‍යවේදීන්ට තර්ජනයක් එල්ල කරයි. ඊට අනුව, 'රහස්‍ය' යැයි සැලකෙන තොරතුරු ප්‍රකාශනය කළ හොත් මාධ්‍යවේදීන් වසර තුනක් දක්වා සිර දඬුවමකට හා දඩයකට ලක්විය හැකි ය.

ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වලට ප්‍රජා අවකාශය වෙත ප්‍රවේශවීම සඳහා ඇති බාධක

'ආගමික ලැදියාවන්' සහිත බවක් උපකල්පනය කරමින් ඒ මත සංවිධානවල ක්‍රියාකාරීත්වය සීමාකරවන ප්‍රතිපත්ති පනවා තිබේ. 2019 ජාත්‍යන්තර සංවර්ධන සහයෝගිතා ප්‍රතිපත්තිය ඔස්සේ විදේශ රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සංවර්ධන කටයුතු සඳහා අරමුදල් යෙදවීමට යොමු කරවයි. එය, ආගමට හරවා ගැනීමේ වැයම් සඳහා විදේශ අරමුදල් යෙදවීම වැළැක්වීමට ගත් පැහැදිලි වැයමකි. එසේම, බෞද්ධ ආරාම හැරුණු කොට අන් සියළුම ආගමික කණ්ඩායම් වලට නීත්‍යානුකූලව ක්‍රියාත්මක වීම සඳහා ඒවා රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වශයෙන් හෝ ලාභ අපේක්ෂා නොකරන ආයතන වශයෙන් ලියාපදිංචි කළ යුතු බවට නියම වී ඇති බව සලකන කල මෙම ප්‍රතිපත්තිය තවත් කටුක වේ. මෙතුළින් නෛසර්ගිකව ම ගැටළුවක් පැන නගියි. මක්නිසා ද යත්, ආගමික කණ්ඩායම් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ලෙස ලියාපදිංචි විය යුතු ය, අනෙක් අතට විදේශ අරමුදල් ලබන රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන වලට ආගමික ක්‍රියාකාරකම් සිදුකිරීමට අවසර නොමැත.

ක්‍රිස්තියානි ආගම පාදනම් කර ගත් රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ද තමන්ගේ බඳවා ගැනීමේ පටිපාටි සම්බන්ධයෙන්, විශේෂයෙන් ම ක්‍රිස්තියානි ආගම සහ එහි ව්‍යවහාරයන් පිළිබඳ දැනුමක් අවශ්‍ය කරන කටයුතු සඳහා ක්‍රිස්තියානි ආගමේ සාමාජිකයින් සේවයට බඳවා ගැනීමේ දී, තමන්ට වැඩිවැඩියෙන් පරීක්ෂාවන්ට ලක්වීමට සිදුව ඇති බව වාර්තා

කරයි. යම් ප්‍රජාවකට වඩා අනෙකුත් ප්‍රජාවන්ට අවාසි ඇතිකරවන අන්දමේ පරස්පර විරෝධී නීති තවමත් නේපාලයේ බලාත්මක වන අතර, හින්දු ආගමේ පමණක් පූජනීය යැයි සැලකෙන සත්වයෙක් වන ගවයින් මැරීම අපරාධ වරදක් ලෙස නම් කිරීම වැනි නීති ඊට උදාහරණ සපයයි.

ප්‍රජා අවකාශය සීමා කිරීමට දරනු ලබන ප්‍රයත්නයන්ට ප්‍රතිචාර දැක්වීම

රටේ සිවිල් නිදහස මත පැනවෙන සීමාකිරීම් ක්‍රමක්‍රමයෙන් උග්‍ර කරවන අන්දමේ නීති සම්මත කිරීම පිළිබඳව රටතුළ පුළුල් විරෝධතාවයක් තිබේ. විශේෂයෙන් ම, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සම්මේලනය මෙම විවිධ නීති හා ප්‍රතිපත්තිවල පවතින අතිශයින් සීමාකාරී ස්වභාවය, වනම් ජාතික ඒකාබද්ධතා ප්‍රතිපත්ති කෙටුම්පත වැනි ප්‍රතිපත්ති තුළින් ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන තම වාර්ෂික වැඩසටහන් හා අයවැය සඳහා මුදල් අමාත්‍යාංශයෙන් අනුමැතිය ගත යුතු බව සහ නේපාල රජයෙන් අවසරයක් නොලබා ඔවුන් තමන්ගේ මූලස්ථාන කාර්යාලය සහිත රට වෙත වාර්තා නොයැවිය යුතු බව වැනි සීමා රජයේ අවධානයට ගෙන ඒමේ කාර්යය සඳහා පෙරමුණ ගෙන තිබේ. 2018 වර්ෂයේ දී එක්සත් ජාතීන්ගේ විශේෂ නියෝජිතයින් හතර දෙනෙක් යෝජිත ජාතික ඒකාබද්ධතා ප්‍රතිපත්තියේ යහපත් බව සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් තුළ ඇති අවිනිශ්චිතතාවය පළ කරමින් 'ඒකාබද්ධතා ප්‍රතිපත්තියේ ඇතැම් විධිවිධාන සිවිල් සමාජයේ ක්‍රියාකාරකම් මත බරපතළ ලෙස අහිතකර බලපෑමක් එල්ල කරනු ඇති අතර ප්‍රකාශනයේ නිදහස සහ සමාගමයේ නිදහස සීමාකරවනු ඇත' යනුවෙන් තර්ක කර තිබේ.

කෝවිඩ්-19 අතරතුර ප්‍රජා අවකාශය

සිවිල් සමාජ සංවිධාන සම්බන්ධයෙන් ඔවුන්ගේ ප්‍රවේශයේ ඇති නොගැළපීම් සහ සියළු ආකාරවල විවේචන නිහඬ කරවීමට වැයම් දරමින් මාස කිහිපයක කාලයක් තුළ සාමකාමී විරෝධතා මර්ධනය කිරීම ඇතුළුව මෙම වසංගත සමය තුළ ප්‍රජා අවකාශයේ පාලනය සියතට ගැනීමක් නේපාල රජයෙන් පෙන්නුම් කර තිබේ. තවද, වෛද්‍ය සැපයුම් මිලට ගැනීමේදී අධික ලෙස දූෂිත ක්‍රියා සිදුවීම, විදේශගත වී සිටින සංක්‍රමණික ශ්‍රමිකයින්ගේ සහ රටේ සිටින අඩු ආදායම් පවුල්වල තත්වය පිළිබඳව නොතකා සිටින බවක් පෙන්නුම් කිරීම, වසංගතය අතරතුර මර්ධනකාරී ආවේක්ෂණ ක්‍රියාමාර්ග පැනවීමට රජයෙන් වැයම් දැරීම සහ නිරෝධායන මධ්‍යස්ථාන නිසි ලෙස කළමනාකරණය නොකිරීම

ඇතුළුව ආණ්ඩුව විසින් කෝවිඩ්-19 වසංගතය සම්බන්ධයෙන් අකර්මන්‍ය අන්දමින් කටයුතු කිරීමට චිරෙහිව ජනතාව විසින් සිදුකරන සාමකාමී විරෝධතා මර්ධනයට රජය තෝරාගෙන තිබූ මාර්ගය වූයේ බලය යෙදවීමයි.

මේ අතර, වසංගතයට චිරෙහි සටනේ දී රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන ඒ සඳහා වික්රමයකර මෙහෙයවීම අපේක්ෂිත මට්ටමකින් සිදු නොවූ බව ප්‍රකාශයට පත් කළ නියෝජන මන්ත්‍රණ මණ්ඩලයේ කාන්තා හා සමාජ කමිටුව, එම සංවිධානවලට ඇති සම්පත් හා මෙවලම් නිසි පරිදි ප්‍රයෝජනයට ගැනීමට හැකි කරවන මෙන් රජයට නියම කරන ලදී. මෙවැනි ආපදා අවස්ථාවක රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන මහජනතාවට ප්‍රයෝජනවත් විය යුතු බව ද පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රීවරුන් විසින් පවසන ලදී.

පාකිස්තානය

2008 වර්ෂයේදී දී පාකිස්තානය මැතිවරණ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයක් කරා මාරුවීම වරට දේශපාලන ඉතිහාසයේ සන්ධිස්ථානයක් සනිටුහන් කරන සිදුවීමකි. එතැන් පටන්, පාකිස්තානයේ මැතිවරණ තුනක් පවත්වා තිබේ. 2008, 2013 සහ 2018 වර්ෂවල පැවැත්වූ මෙම මැතිවරණ සමඟින් එක් දේශපාලන පක්ෂයක සිට තවත් පක්ෂයක් දක්වා ස්ථාවර අන්දමින් බලය මාරුවීම් දෙකක් දැකගන්නට ලැබී තිබේ. කෙසේ නමුත්, පාකිස්තාන ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ ගුණාත්මක බව ගතවූ වසර කිහිපය තුළ හිත වී තිබේ. විශේෂයෙන් ම ලිබරල්වාදී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පාකිස්තානය තුළ මුල්බැස ගැනීමට අසමත් වී තිබේ.

වරට මුහුණ දෙන අධික අභ්‍යන්තර හා බාහිර ආරක්ෂක අභියෝග හේතුවෙන් බලය සංකේන්ද්‍රණය වීම සිදුව ඇති අතර ඒ අනුව රටේ පාලනය සහ ප්‍රතිපත්ති සම්බන්ධයෙන් පාලනය සියතට ගෙන මෙහෙයවීමට දේශපාලන නායකත්වයට බලකර තිබේ. මේ අන්දමින් බලය සංකේන්ද්‍රණය වීම සඳහා ඉන්දියාවෙන් චල්ලවන තර්ජනය මෙන්ම පාකිස්තානයේ යටත්විජිතවාදී උරුමය ද සැලකිය යුතු තුම්කාවක් නිරූපණය කර තිබේ. පාකිස්තානයේ සිවිල් රජයන් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී මූලධර්ම ආයතනගත කිරීමටත් සිවිල් නිදහස හා නීතියේ ආධිපත්‍ය ආරක්ෂා කිරීමටත් අපොහොසත් වී තිබේ. පාකිස්තානයේ දේශපාලන ක්‍රමය 'මර්ධනය සහ ජනතා නිදහස (හැවත) දිනා ගැනීම අතරේ දෝලනය වෙමින් පවතියි.' අද දක්වා ම, ආරක්ෂාව සම්බන්ධයෙන් පාකිස්තානයට ඇති සැබෑ හෝ සිතිය මවාගත් නිරන්තර බිය ලිබරල්වාදී ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයේ වර්ධනය හා පරිණතභාවය දිරිගැන්වීමට විරෝධීව තිබේ. එමෙන්ම, මාරුවෙන් මාරුවට සිදුවන හමුදා හා සිවිල් පාලන වකු ඇතිවීමත් සමග දේශපාලන ක්‍රියාවලීන් ඵලදායී අන්දමින් ක්‍රියාත්මක වීමට විරුද්ධ වූ දේශපාලන අස්ථාවරභාවයක් නිර්මාණය වී තිබේ.

ආගම් පිළිබඳ දේශපාලනය

ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල ආරක්ෂාව සඳහා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවට ඇතුළත් කර තිබූ ඇතැම් ප්‍රගතිශීලී වගන්තිවල බලය 1973 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් ඉතිරි කරගත් ඇතැම් ඉස්ලාමික විධිවිධාන මගින් දුර්වල කරවීය. එමගින් ඉස්ලාම් ආගම රටේ නිල ආගම බවට පත් කළ අතර රටේ ජනාධිපති සහ අගමැති ධුර මුස්ලිම් ආගමිකයින්ට පමණක් සීමා කළේ ය. තව ද, සියළුම නීති ඉස්ලාම් ආගම සමඟින් අනුකූල කරවීම සඳහා වගන්ති ඇතුළත් කරන ලදී. පසුව හඳුන්වා දුන්

තවත් නීති මගින් ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් තවදුරටත් සීමා කරවීය. ආගමික පක්ෂ වල්ල කළ බලපෑම් වලට යටත් වී සම්මත කරගත් දෙවන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයෙන් අහමදියා නිකාය මුස්ලිම් නොවන පිරිසක් වශයෙන් නම් කිරීම මීට උදහරණයකි. සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් මත බරපතල බලපෑමක් වල්ල කළ තවත් නීතියක් වන්නේ දේවාපනාස නීතිය යනුවෙන් හඳුන්වන ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනය යි. පාකිස්තානු දණ්ඩ නීති සංග්‍රහයේ (1806) ඇතුළත් ව තිබූ මෙම වගන්ති සමූහය පාකිස්තානය තුළ සියළුම ආගම්වල ආරක්ෂාව ප්‍රවර්ධනය සඳහා සම්පාදිත බවක් පෙන්නුම් කරයි. එහෙත් යථාර්ථය නම්, එම නීති මගින් ප්‍රකාශිතව ම අහමදියාවරුන්ට එරෙහිව වෙනස්කොට සලකනු ලැබීම යි. එනම්, අහමදියාවරුන්ගේ විශ්වාස ප්‍රසිද්ධියේ ප්‍රකාශ කිරීම ඉන් අපරාධ වරදක් වශයෙන් නම් කර ඇති අතර තමන් මුස්ලිම්වරුන් වශයෙන් හඳුන්වා ගැනීම, මුස්ලිම් ආගමික ස්ථානවලට ගොස් යාඥා කිරීම සහ තමන්ගේ ආගම ප්‍රචාරණය අහමදියාවරුන්ට තහනම් කර තිබේ. ඉතා සුළු ගැටළු සහ ව්‍යාජ චෝදනා මත ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වලට එරෙහිව නඩු පැවරීමට දේවාපනාස නීතිය යොදාගනු ලැබේ.

තමන්ගේ ආගම සහ ඡන්දය දැමීමේ අයිතිය යන දෙක අතරින් එකක් තෝරා ගැනීම සඳහා මැතිවරණ නීතිවලින් අහමදියාවරුන්ට බලකරනු ලැබේ. තමන්ගේ මැතිවරණ කොට්ඨාස නියෝජිතයා තෝරාගනු පිණිස තම ප්‍රජාතාන්ත්‍රික අයිතිය ක්‍රියාත්මක කරමින් ඡන්දය දැමීමට නම්, තමන් මුස්ලිම් නොවන බවක් ඔවුන් විසින් ප්‍රසිද්ධියේ ප්‍රකාශයට පත් කළ යුතුව තිබේ. 2020 මැයි මස 5 වැනි දින පාකිස්තාන අමාත්‍ය මණ්ඩලය සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා වන ජනිත කොමිසම පිහිටුවා අහමදියාවරුන් 'සුළුතර කණ්ඩායම් යන නිර්වචනයට ඇතුළත් නොවන' බව තර්ක කරමින් අහමදියා නියෝජනයක් මෙම කොමිසමට ඇතුළත් නොවනු ඇති බව හිචේදනය කරන ලදී. මෙය සාවද්‍ය කරුණු මත පදනම් වී ඇතත් අමාත්‍ය මණ්ඩලයේ කිසිවකු මීට විරුද්ධ වූයේ නැත. 'පාකිස්තානයේ වඩාත් ම හිංසාවට ලක් වූ කණ්ඩායම් අතරට අහමදියාවරුන් අයත් වන අතර ඔවුන්ව සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ කොමිසමකින් බැහැර කර තැබීම විභිචවක් ' බව හියුමන් රයිට්ස් වොච් ආයතනය සඳහන් කර තිබේ.

අන්තවාදීන් විසින් ප්‍රචණ්ඩත්වයට සහ පළිගැනීමට ලක් කරනු ඇතැයි බොහෝ දෙනා බියක් දක්වන හෙයින් ප්‍රසිද්ධියේ විරෝධතා දැක්වීම ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වලට කළ නොහැකි ය. සමාගමය, රැස්වීම සහ ප්‍රකාශනය සඳහා ඇති අයිතියට ද දේවස්ථාන මත

වර්ගවාදී සීමාවන් පැනවීම හරහා බාධා වී තිබේ. නගරබද නොවන ප්‍රදේශවල දේවස්ථාන පැවතීම සම්බන්ධයෙන් ඇති විරෝධය එන්න එන්නම වැඩිවීමත් සමගින් ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින්ට එක් රැස්වී යාඥා කිරීමට නොහැකි තත්වයක් උදා වී තිබේ.

අහමදියාවරුන්ගෙන් පසුව ආගමික අන්තවාදයේ ඉලක්කය බවට පත්වන්නේ සුචරිත මුස්ලිම් නිකායක් වන ෂියා මුස්ලිම්වරුන් ය. පාකිස්තානයේ ෂියා හසාරා ප්‍රජාව යුධකාමී තැනැත්තන් අතින් බරපතළ ප්‍රචණ්ඩත්වයට ලක් වී ඇති බව ජාත්‍යන්තර මානව හිමිකම් නිරීක්ෂකයින් සඳහන් කර ඇති අතර, පාකිස්තානයේ මානව හිමිකම් සඳහා වන ජාතික කොමිසම 2018 වර්ෂයේ නිකුත් කළ වාර්තාවක දැක්වෙන අන්දමට එයට පෙර වසර 14 ක කාලය තුළ පාකිස්තානයේ හසාරාවරුන් 2,000 ට වැඩි සංඛ්‍යාවක් මරා දමා තිබේ.

හින්දු ප්‍රජාවේ සාමාජිකයින්ට විරෝධීව ද ප්‍රචණ්ඩත්වය අඛණ්ඩව සිදු වී තිබේ. සින්ද්‍ර ප්‍රාන්තයේ ගැහැණු ළමයින් බොහෝ විට බාලවයස්කාරීන් ලෙස සිටියදී ම මුස්ලිම් පුරුෂයින් විසින් පැහැරගෙන යනු ලැබේ. ඉන් පසුව ඔවුන්ට ඉස්ලාම් ආගමට හැරෙන මෙන් බල කර පැහැරගෙන ගිය තැනැත්තාට විවාහ කර දෙනු ලැබේ. මෙම ක්‍රියාවලිය තුළ ඔවුන් ආර්ථික සහ මානසික ප්‍රචණ්ඩත්වයට මුහුණ දෙන අතර තමන්ගේ පවුල සමඟින් ඇති සබඳතා නවතා දැමීමට ඔවුන්ට බල කෙරේ. තවද, හින්දු ආගමික ස්ථාන පාසල් හා විද්‍යාගාර බවට පරිවර්තනය කරවා ඇති නමුත් නිර්නාමිකව හෝ මේවා සම්බන්ධයෙන් පැමිණිලි කිරීමට හින්දුවරුන් දක්වන බිය හේතුවෙන් ඒවා වාර්තා නොවේ. සින්ද්‍ර පලාතේ සිටින හින්දුවරුන්ගෙන් සැලකිය යුතු කොටසක් පහළ ම කුලවලට අයත් හින්දුවරුන් වන අතර, දසභාවයට බැඳ තැබුණු ශ්‍රමිකයින්ගෙන් සැලකිය යුතු කොටසක් සමන්විත වන්නේ ඔවුන්ගෙනි. 1992 දසභාවයෙන් බැඳ තැබීම අහෝසි කිරීමේ පනතෙන් එසේ දස භාවයට බැඳ තැබීම තහනම් කර ඇතත් සින්ද්‍ර පලාතේ ප්‍රදේශ ගණනාවක ම වැළැක්වීමට ලක්වීමකින් තොරව මෙම ව්‍යවහාරය තවමත් භාවිතා වේ. බලගතු පාලක පවුල්වලින් පළිගැනීමට ලක්වීම සම්බන්ධයෙන් ඇති බිය හේතුවෙන් බලධාරීහු මේ සම්බන්ධයෙන් මැදිහත්වීමට මැලිවෙති.

ආරක්ෂාව පිළිබඳ දේශපාලනය

පාලනය, දේශපාලනය සහ ප්‍රතිපත්ති, විශේෂයෙන් ම ජාතික ආරක්ෂාව සහ විදේශ කටයුතු හමුදාමය අධීක්ෂණයට යටත් වීමත් සමගින් සිවිල් සමාජය නිරන්තරයෙන් ආවේක්ෂණයට ලක් වේ. සිවිල් සමාජ සංවිධාන යනු ස්ථාවරත්වයට සහ ආරක්ෂාවට ඇති තර්ජනයක් වශයෙන් දැකීම සහ 'ජාතික යහපත' තකා ඔවුන්ගේ ක්‍රියාකාරකම් සඳහා බාධක ඇතිකිරීම සිදු වේ. ලියාපදිංචිය සඳහා, ආරක්ෂක නිශ්කාෂණය ලබා ගැනීම සඳහා සහ අරමුදල් වලට අනුමැතිය ලබා ගැනීම සඳහා අදාළ කරගත යුතු බහුවිධ හා දීර්ඝ කාර්යපටිපාටි ඇතුළත්වන විස්තීර්ණ රෙගුලාසි වලට රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන හා ජාත්‍යන්තර රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන යටත් වේ.

පාකිස්තානු දණ්ඩනීති සංග්‍රහයේ 124 අවගන්තිය වන රාජද්‍රෝහී ක්‍රියා නීතිය සමාජ සහ දේශපාලන ප්‍රතිසංස්කරණ ඉල්ලා සිටින තැනැත්තන් අත් අඩංගුවට ගැනීමටත්, සිරගත කිරීමටත් නිතර ම යොදා ගනු ලැබේ. එසේම ක්‍රියාධරයින් බලහත්කාරයෙන් අතුරුදන් කරවීම, ස්ත්‍රී දූෂණ සහ නඩු විභාගයකින් තොරව මරා දැමීම බොහෝ සංඛ්‍යාවක් සිදුවී තිබේ.

සුවචර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් සඳහා සහ කටහඬේ නිදහස සඳහා උද්දේශනය කරන හෝ ලිබරල්වාදී දෘෂ්ටිකෝණ ඉදිරිපත් කරන මාධ්‍යවේදීන්, ලේඛකයින් සහ මානව හිමිකම් ක්‍රියාධරයින් චිරවෙහි වැඩි වැඩියෙන් මර්ධනයට ලක් වේ. ලොකු කුඩා මාධ්‍ය ආයතන මෙන්ම ස්වාධීන ලේඛකයින් වැඩි වැඩියෙන් පළිගනු ලැබීමට, හිංසනයට, බියවැද්දීම් වලට සහ අපරාධකරුවන් ලෙස නම් කරනු ලැබීම් වලට මුහුණ දෙමින් සිටිනු ලැබේ. පාකිස්තානු බලොක් ජාතික මාධ්‍යවේදියකු වන සජීඩ් හුසේන් බලොක් මාර්තු මාසයේ ස්වීඩනයේ දී අතුරුදන් වීමෙන් පසුව ඔහුගේ මල සිරුර මැයි මාසයේ දී සොයා ගෙන තිබේ. මානව හිමිකම් ක්‍රියාධරයින් සහ සිවිල් සමාජ සේවකයින් ජාත්‍යන්තර ගමන්බිමන්වල යෙදීමේදී සහ ජාත්‍යන්තර සම්මන්ත්‍රණ වලට සහභාගිවීමේදී ඔවුන්ගෙන් ඒ පිළිබඳ හේතු විමසීම වැඩි වැඩියෙන් සිදු වේ.

ප්‍රගතිශීලී සහ ලිබරල්වාදී විශ්වවිද්‍යාල ආචාර්යවරු සිසුන්ගේ බියවැද්දීම් වලට මෙන්ම ගතානුගතික විශ්වවිද්‍යාල පරිපාලනය හා අනෙකුත් ආචාර්යවරුන් විසින් සිදු කරනු ලබන සේවයෙන් පහ කරනු ලැබී සහ අත් අඩංගුවට ගනු ලැබීම වැනි ස්වරූප වලින් සිදුවන

හිංසනයන්ට මුහුණ දෙති. දේවාපනාසය සම්බන්ධයෙන් සුළුතර කණ්ඩායම්වල නඩු ඇතුළුව මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කරන නීතීඥයින් සහ අනෙකුත් ක්‍රිස්තියානි සහ සුළුතර කණ්ඩායම් නීතීඥයින් තමන් සිදුකරන වැඩකටයුතු සම්බන්ධයෙන් තර්ජනවලට මුහුණ දෙනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාව

යහපාලනය, ජනවාදික ගැටළුව සඳහා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කිරීම ඇතුළුව දේශපාලන විසඳුමක් සෙවීම, සහ අතින් සිදුවීම් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම යන කරුණු පදනම් කරගනිමින් 2015 වර්ෂයේ දී යහපාලන රජය බලයට පත් විය. මෙම පොරොන්දු සපුරාලනු නොලැබීමත් ඇතැම් ඒවා අපකීර්තිමත් සිදුවීම් සමගින් පටලැවීමත් හේතුවෙන් යහපාලන රජය යනු සිංහල විරෝධී සහ සුළුතර කණ්ඩායම් වලට පක්ෂ ආණ්ඩුවක් වශයෙන් පෙන්වුම් කිරීමට විපක්ෂය දැරූ තැන ශක්තිමත් වූ අතර, එම වැරදි නියෝජන සහ ව්‍යාජ පුවත් මැඩලීමට ආණ්ඩුවෙන් එතරම් යමක් සිදුකරනු ලැබුවේ නැත.

ප්‍රකාශනයේ නිදහස සීමා කිරීම සහ වෙනස්කොට සලකන ආකාරයේ නීති යොදා ගැනීම ඇතුළුව ප්‍රජා අයිතිවාසිකම් සීමා කිරීම් යහපාලන ආණ්ඩුව යටතේ සිදුවූ අතර, එහිදී එම නීති වෛරය ප්‍රචාරණය කළ සහ සුළුතර කණ්ඩායම් වලට විරෝධීව ප්‍රචණ්ඩත්වය ඇවිලවූ බහුතර කණ්ඩායම්වලට අදාළ කර නොමැත. 2019 අප්‍රේල් 19 වැනි දින පාස්කු ඉරු දින ත්‍රස්ත ප්‍රහාර සිදුවීමත් සමග ප්‍රජා අවකාශය සම්බන්ධයෙන් සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධයෙන් සමාජ-දේශපාලන පසුබිමෙහි විශාල වෙනසක් සිදු විය. හදිසි අවස්ථා තත්වයක් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම සහ මහජන ආරක්ෂක ආඥාපනත යටතේ හදිසි අවස්ථා රෙගුලාසි පැනවීම සිවිල් අවකාශය හැකිලීමටත් ප්‍රකාශනයේ, සමාගමයේ හා රැස්වීමේ නිදහස මත සීමා පැනවීමටත් දායක විය. 13 වැනි හදිසි අවස්ථා රෙගුලාසි මගින් 'මහජන සාමයට බාධා කිරීමට හෝ ජනතාව අතරේ කලකිරීම ප්‍රවර්ධනය කිරීමට හෝ හේතු විය හැකි' මහජන පෙළපාලි හෝ රැස්වීම් තහනම් කිරීමට ජනාධිපතිවරයාට බලය දෙයි. 71 වැනි හදිසි අවස්ථා රෙගුලාසිය මගින් ඕනෑම පොදු අවකාශයක සිටින පුද්ගලයකු හෝ පුද්ගලයින් එම ස්ථානයෙන් ඉවත් කිරීම සඳහා පොලිස් නිලධාරියෙකුට හෝ ආරක්ෂක බලකා සාමාජිකයෙකුට බලය ලබා දී ඇතත් එවැනි නියෝගයක් නිකුත් කළ හැකි යුක්ති සහගත හේතු කවරේදැයි එහි නියම කර නොමැත. යම් ප්‍රකාශනයක් 'ජාතික ආරක්ෂාවට හෝ මහජන සාමය ආරක්ෂා කිරීමට අගතිදායක විය හැකි' නම් නිසි බලධරයෙකු විසින් එවැනි ප්‍රකාශන සීමා

කිරීම, ජාතික ආරක්ෂාවට හෝ මහජන සාමය ආරක්ෂා කිරීමට 'අගතිදයක වීමට ඉඩ ඇති' බවට හෝ, 'රජය පිළිබඳව වෛරී හෝ අපහාසාත්මක හැඟීම් ඇති කිරීමට, දිරිගැන්වීමට හෝ ප්‍රචාරිකය කිරීමට ඉඩ ඇති බවට' හෝ සැලකිය හැකි පොතක්, ලේඛනයක් හෝ පත්‍රිකාවක් ප්‍රභූ තබාගෙන සිටීම අපරාධ වරදක් වශයෙන් නම් කිරීම මෙම රෙගුලාසි වලට ඇතුළත් වේ.

ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත අහෝසි කර වී වෙනුවට මානව හිමිකම් පදනම් කරගත් ජාතික ආරක්ෂක රාමුවක් පැනවීමට අසමත්වීම, ප්‍රමාණවත් සහ වලදැසී මානව හිමිකම් ආරක්ෂණ නොමැති ජාතික ආරක්ෂක රාමුවක් තවදුරටත් පැවතීමටත්, එතුළින් දෙමළ ජනතාවට සහ, 2019 න් පසුව මුස්ලිම් ජනතාවට විසමානුපාතික බලපෑම් ඇති කිරීමටත් හේතු වී තිබේ. ඉතාමත් වැදගත් මානව හිමිකම්, විශේෂයෙන් ම නිසි කාර්ය පටිපාටීන් සඳහා වන අයිතීන් උල්ලංඝනය කෙරෙන, සහ චූදිතයින්ට සාධාරණ නඩු විභාගයක් අහිමි කෙරෙන නීතියක් වශයෙන් ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ නීතිය දශක ගණනාවක් තිස්සේ අවධානයට යොමු වී තිබේ. මානව හිමිකම් උල්ලංඝන සම්බන්ධයෙන් වගවිය යුතු බවට සිදු කරන ලද ඉල්ලීම් යහපාලන රජය විසින් නොසලකා හරින ලද බවට ඇති ප්‍රධානතම උදහරණයක් වන්නේ 2019 අගෝස්තු මාසයේදී ජනාධිපතිවරයා විසින් මේජර් ජෙනරාල් ෂවේන්ද්‍ර සිල්වාට වරෙන්ඩ් තිබූ බරපතළ මානව හිමිකම් සහ මානුෂීය නීති උල්ලංඝනය කිරීමේ චෝදනා නොසලකා ඔහු හමුදාපති ධුරයට පත් කිරීමයි.

2019 පාස්කු ප්‍රහාරයෙන් පසු කාල සීමාව තුළ මුස්ලිම් ජනතාව වෙනස්කොට සැලකීම් වලට, හිංසනයට, අත්තනෝමතික ලෙස අත් අඩංගුවට ගැනීමට හා රඳවා තැබීමට සහ ප්‍රචණ්ඩත්වයට පවා ලක් වූහ. පාස්කු ප්‍රහාරවලින් පසුව මුස්ලිම් තැනැත්තන්, විශේෂයෙන්ම මුස්ලිම් පුරුෂයින් විශාල සංඛ්‍යාවක් යුක්ති සහගත බවක් පෙනෙන හේතුවක් නොමැතිව ම අත් අඩංගුවට ගන්නා ලදී. මුස්ලිම් පල්ලි ත්‍රස්තවාදය සහ අන්තවාදී මතවාද පෝෂණය කරන ස්ථාන වශයෙන් හඳුනා ගැනුණු හෙයින් ආගමික පාසල් ද සමගින් එම පල්ලි තදබල අන්දමින් පරීක්ෂාවට භාජනය විය. මුස්ලිම් විරෝධී ප්‍රචණ්ඩත්වය හමුවේ රජය අකර්මන්‍යව සිටීම සහ මුස්ලිම්වරුන්ට වරෙන්ඩ් නීතිය තෝරා බේරාගෙන සහ අත්තනෝමතික අන්දමින් යොදා ගැනීම ඔස්සේ මුස්ලිම් විරෝධී වාගාලංකාරය, ප්‍රචාරණය සහ කුමන්ත්‍රණ පිළිබඳ න්‍යායයන් සුජාත කරවා ජනවාර්ගික කණ්ඩායම් අතර පරතරය තවත් ගැඹුරු කරවා ඇත.

දෙමළ ප්‍රජාවගේ දුක්ගැහවිලි යහපාලන ආණ්ඩුවෙන් බොහෝ දුරකට ආමන්ත්‍රණය නොවී ඉතිරිව පැවතියේ ය. සිරසේන ජනාධිපතිවරයා වැනි රජයේ ප්‍රධාන චරිතවල ප්‍රසිද්ධි සංවාදය තුළ වගවීම සඳහා ඇති අවශ්‍යතාවය ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද අතර, යුධ විරෝධීන්ට වරෙන්තිව නඩු නොපවරනු ඇතැයි ප්‍රසිද්ධියේ පැවසීම සහ අතූරුදන් වූවන් මේ වනවිට මියගොස් සිටිනවා විය හැකි බවට අනුකම්පා විරහිත අන්දමින් ප්‍රකාශ කිරීම වැනි ක්‍රියා ඔස්සේ එම වින්දිතයින් පිළිබඳව සහ යුක්තිය, සත්‍ය හා වන්දි වෙනුවෙන් ඔවුන් කළ ඉල්ලීම් සම්බන්ධයෙන් එතරම් ගරු කිරීමක් නොමැති බවක් පවා ඇතැම් විටෙක පෙන්නුම් කෙරුණි.

එසේම ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින්ට මෙන්ම පූජකවරුන්ට ද වරෙන්තිව ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියා සිදුවූ අවස්ථා ගණනාවක් ම තිබූ අතර, මේවා සම්බන්ධයෙන් පැමිණිලි ගොනු කළ ද, බොහෝ විට පොලීසිය ඒ සම්බන්ධයෙන් සම්පූර්ණයෙන් ම අකර්මන්‍යව සිට ඇති අතර යුක්තිය ඉෂ්ට වී නොමැත.

2019 ජනාධිපතිවරණයෙන් පසු

ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ජනාධිපති ධුරයට තෝරා පත්වීමෙන් පසුව, ඔහුට පෙර එම ධුරයේ සිටි සිරසේන ජනාධිපතිවරයා මෙන් ම ඔහු ද නීතිය හා සාමය පවත්වාගෙන යාම සඳහා සන්නද්ධ හමුදාවලට කැඳවීම් කළේ ය. යහපාලන ආණ්ඩු සමයේ තාවකාලිකව අත්හිට තිබූ මිලිටරිකරණය ගෝඨාභය පාලන සමයේ ශීඝ්‍රයෙන් වර්ධනය වන්නට විය. හමුදාව වැඩි වැඩියෙන් සිවිල් වැසියන්ගේ කටයුතු වලට මෙන්ම නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් ද භූමිකාවක් නිරූපණය කරන්නට ගත්තේ ය. උදහරණ වශයෙන් පොලීසිය ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ විෂය පථය යටතට ගන්නා ලදී. මානව හිමිකම් කවුන්සිල යෝජනා අංක 30/1 හා 40/1 යන යෝජනා සම්මත වලින් ශ්‍රී ලංකාව ඉවත්වන බව රාජපක්ෂ විසින් නිවේදනය කළ අතර 2020 පෙබරවාරියේදී එය නිල වශයෙන් ක්‍රියාත්මක විය.

කෝවිඩ්-19 හි බලපෑම

වසංගතය අතරතුර නීතිමය වශයෙන් නොපැවතුණු ඇඳිරි නීතියක් උල්ලංඝනය කරන ලදැයි පුද්ගලයින් දහස් ගණනක් අත් අඩංගුවට ගැනීම සහ වාහන දහස් ගණනක් අල්ලා ගැනීම මගින් රජය විසින් පුරවැසියන්ට වරෙන්තිව දණ්ඩනාත්මක ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සහ එසේ කිරීමට තමන්ට නීතියෙන් බලයක් නොමැති අවස්ථාවල පවා ජනතාවගේ

නිදහස අහිමි කිරීම පෙන්නුම් කරයි. එසේ තත්වාවකාර ඇඳිරි හිතියක් ක්‍රියාත්මක කිරීම සිදු කර තිබුණේ තෝරාබේරා ගෙන සහ අත්තනෝමතික අන්දමිනි. උදහරණ වශයෙන්, ලංකා කම්කරු කොංග්‍රසයේ නායක සහ හිටපු සමාජ සවිබලගැන්වීම් සහ වතු යටිතල පහසුකම් අමාත්‍ය ආරුමුගම් තොන්ඩමාන්ගේ අවමංගලය සඳහා සහභාගි වූ දහස් ගණනක් වූ පුද්ගලයින් අත් අඩංගුවට ගත්තේ නැත. අනෙක් අතට, හිටපු විරුද්ධ පක්ෂ පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී රන්ජන් රාමනායක කෝවිඩ්-19 වසා දැමීම හේතුවෙන් දැඩි ලෙස බලපෑමට ලක්ව සිටි පුද්ගලයින්ට වියළි ආහාර බෙදුමින් සිටියදී අත් අඩංගුවට ගන්නා ලදී.

ආපදා කළමනාකරණය සහ සහන ලබා දීම සඳහා වන විවිධ කාර්යසාධක බලකායන්හි තනතුරුවලට හමුදා කාර්ය මණ්ඩලය යෙදවීමෙන් කෝවිඩ්-19 ප්‍රතිචාරය ද මිලිටරීකරණය වී තිබේ. එසේම, වසංගතයට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ මුඛාවෙන් සිවිල් නිදහස සීමා කිරීම සඳහා ද රජයෙන් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබේ. රජයේ නිලධාරීන් 'විවේචනය කරන', 'සුළු අඩුපාඩු/ වැරදිම්' පෙන්වා දෙන, හෝ තමන්ගේ රාජකාරයේ නිරතවන රජයේ නිලධාරීන්ට 'බැන වදින/ දෝෂාරෝපණය කරන' තැනැත්තන්ට එරෙහිව දැඩි ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බවට හිකුත් කළ නිවේදනය මේ සඳහා උදහරණ සපයයි. මෙයින් ප්‍රකාශනයේ නිදහස, විශේෂයෙන් ම විරුද්ධ මතයක් දැරීමේ නිදහස කෙරෙහි අහිතකර බලපෑමක් ඇතිකරයි.

සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම්

මුස්ලිම් ආගමිකයින් අපකීර්තියට පැමිණවීම සහ සියළු වරදවල දෝස් ඔවුන් පිට පැටවීම විවිධ ස්වරූප වලින් සිදු වේ. කෝවිඩ්-19 ව්‍යාප්තිය සම්බන්ධයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨ නිලධාරීන් එම ප්‍රජාව වෙත දෝස් පැවරීම සහ කෝවිඩ්-19 හේතුවෙන් මිය යන තම ප්‍රජා සාමාජිකයින් භූමදහය සඳහා අයිතිය අහිමි කිරීම ඊට ඇතුළත් වේ. වෙනස්කොට සැලකීම හෝ ආන්තිකරණය සම්බන්ධයෙන් ඔවුන් ඉදිරිපත් කරන පැමිණිලිවල සුපාතභාවය නැතිකර දැමීමට යොදාගෙන ඇති එක් ක්‍රමයක් වන්නේ මුස්ලිම්වරුන් යනු සුවිශේෂී වරප්‍රසාද භුක්ති විඳින හෝ ඉල්ලා සිටින ප්‍රජාවක් බවත්, එසේ තිබිය දී පවා ඔවුන් තමන්ට වෙනස්කොට සලකන්නේ යැයි අසාධාරණ අන්දමින් කියාපාන බවත් පිළිබිඹු කිරීමයි. මාධ්‍ය ආයතන විසින් වෛරය සහ පරූෂ අවලාද නැගීම් අවුල්වාලීම නවත්වා දැමීමකින් තොරව දිගින් දිගටම සිදු වේ. උදහරණ වශයෙන් මුස්ලිම් ආගමික කෝවිඩ්-19 රෝගීන් අනෙකුත් රෝගීන් මෙන්

නොව, ඔවුන්ගේ ආගමින් හඳුනා ගැනීමට ලක් කෙරෙන අතර කොරෝනා වෛරසය පැතිරවීම පිළිබඳව ඔවුන් මාධ්‍යවල දෝෂාරෝපණයට පාත්‍ර වේ.

රටේ උතුරු ප්‍රදේශයේ වඩාත් වැඩි මට්ටමක පරීක්ෂාකාරී භාවයක් පවතියි. එක් අවස්ථාවකදී පොලීසිය නිරෝධායන නියමයන් බව පවසමින් දෙමළ ජාතික ජනතා පෙරමුණු සාමාජිකයින් විසින් යාපනයේ සැමරුම් උත්සවයක් පැවැත්වීම වළක්වාලීම සඳහා අධිකරණ නියෝගයක් ලබාගන්නා ලදී. එහෙත් විදින ම, රජය විසින් රජයේ සාමාජිකයින්, සන්නද්ධ හමුදාව සහ ඇතැම් සොල්දාදුවන්ගේ පවුල්වල සහභාගීත්වය ඇතිව කොළඹ දී රණවිරු දිනය සමරන ලදී. දෙමළ භාෂාව රටේ රාජ්‍ය භාෂාවක්ව තිබිය දී පවා, 2020 නිදහස් දිනයේ දී ජාතික ගීය දෙමළ භාෂාවෙන් ගායනා නොකෙරෙනු ඇති බව රාජපක්ෂ ආණ්ඩුව විසින් තීරණය කරන ලදී. ශ්‍රී ලංකාවේ ජනවාච්ඡික ගැටුම් ඇතිවීම සඳහා බලපෑ මූලික හේතු අතරට දෙමළ භාෂාව භාවිතා කිරීමේ අයිතිය අහිමිකරලීම ද ඇතුළත් බව මෙහිදී අවධානයට ගත යුතු ය.

ප්‍රධාන නිර්දේශ

ජාතික මට්ටමේ ආණ්ඩු සඳහා

1. තම රට එකඟ වී ඇති ජාත්‍යන්තර වගකීම් හා අනුකූලව ක්‍රියා කිරීම
2. රටේ විවිධ හීනිවල පවතින නෛතික පරස්පරතා සියල්ල ඉවත් කිරීම සහ තම රට අත්සන් තබා ඇති ජාත්‍යන්තර ගිවිසුම් ප්‍රකාරව ඒවා හැඩගැස්වීම.
3. විශේෂයෙන්ම, සිවිල් සමාජ සංවිධාන වලට ලියාපදිංචිය, හැවින ලියාපදිංචිය හා රටේ ක්‍රියාත්මක වීම දුෂ්කර කරවන විධිවිධාන දැනට බලපවත්වන නීතිවලින් ඉවත්කර දැමීම.
4. තම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව තුළ සුළුතර කණ්ඩායම් පිළිගැනීමට ලක් කිරීම සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වලට චිරෙහි සියළු ආකාරවල වෙනස්කොට සැලකීම් අපරාධ වශයෙන් සැලකීම සඳහා මේ වන විටත් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවෙන් විධිවිධාන සලසා නොමැති නම්, එවැනි විධිවිධාන සලසන බව සහතික කර ගැනීම.
5. සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ මානව හිමිකම් සංවිධාන ඇතුළු සියළුම පාර්ශ්වකරුවන්ගෙන් සාවධානව අදහස් විමසා මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කරන්නන්ට සහ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාධරයින්ට බලදැයි කරවන පරිසරයක් ඇතිකිරීම සහ ඔවුන් ආරක්ෂා කරන යන්ත්‍රණයක් සම්පාදනය කිරීම.
6. ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් සහ සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා වන ප්‍රජා අවකාශය කෙරෙහි ඵල්ලු කෙරෙන තර්ජන වලට පාදක වී ඇති අභිප්‍රාය තුරන් කර දැමීම සඳහා සහ, නිදහස් හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයට තර්ජනයක් වී ඇති මූලධර්මවාදී හඬවලට චිරෙහිව සටන් වැදීම සඳහා ඵලදායී සහ සාකලස ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක කිරීම.
7. ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වලට චිරෙහි ප්‍රහාර සඳහා වගකිවයුත්තන් සම්බන්ධයෙන් අපක්ෂපාතී විමර්ශන පැවැත්වීමටත්, හඬු පැවරීමටත් කටයුතු කිරීම හරහා මෙම අපරාධ වටා ගොඩනැගී ඇති දැඩුවම් නොලැබීමේ සංස්කෘතිය අවසාන

කිරීම සහතික කිරීම තුළින් හැඟී එන ත්‍රස්තවාදය හා ප්‍රචණ්ඩත්වය මැඩලීම පිණිස නොපමාව ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම.

8. එක්සත් ජාතීන්ගේ විශේෂ වාර්තාකරුවන් සහ අනෙකුත් අදාළ වාර්තා මගින් මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කරන්නන්ගේ වාතාවරණය සම්බන්ධයෙන් රටවලට ලබා දෙනු ලබන නිර්දේශ සියල්ල ක්‍රියාත්මක කිරීම.

9. කෝවිඩ්-19 වසංගතය කිසිදු ආකාරයකින් ප්‍රජා අවකාශය දීර්ඝ කාලීනව සීමා කිරීමට හේතු නොවන බව සහතික කර ගැනීම.

ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාව සඳහා

1. දකුණු ආසියාවේ සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝන පිළිබඳව එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානය සහ අනෙකුත් ජාත්‍යන්තර සංවිධාන වඩාත් වැඩි අවධානයක් යොමු කරන බව සහතික කර ගැනීම.

2. දකුණු ආසියානු කලාපයේ ප්‍රජා අවකාශය විවිධාකාරයෙන් සීමා කිරීමට ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා දකුණු ආසියානු කලාපීය මූලපිරීම් හා යන්ත්‍රණ සංවර්ධනය කිරීමට පහසුකම් සැලසීම.

සිවිල් සමාජය/ සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා

1. ජාතික මට්ටමේ ආයතන විසින් පනවන සීමා කිරීම් වලට විරුද්ධව බලපෑමක් වැළඳී කිරීම සඳහා වඩාත් හොඳ කලාපීය සිවිල් සමාජ මූලපිරීම් පෝෂණය කිරීම

2. එක් එක් රටවල ඉලක්ක බවට පත් වූ වින්දිතයින්ට සහාය පළකිරීම සඳහා සහ දේශසීමා අඛණ්ඩා යමින් එකමුතු බව වර්ධනය කිරීම සඳහා මාර්ග අඛණ්ඩ කර ගැනීම.

3. රටවල් අතර විවිධ කණ්ඩායම් වලට එකිනෙකාගෙන් ඉගෙන ගැනීමටත් එකිනෙකා සමඟින් දැනුම බෙදා හැරීමටත් පහසුකම් සැලසීම සහ ඒවාට සහභාගීවීම.

ශ්‍රී ලංකාව: හැකිලෙන ප්‍රජා අවකාශයක් තුළ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම්

අමේකා සත්කුනානාදන්

හැඳින්වීම

ප්‍රජා අවකාශය බාදනය වෙමින් තිබෙන පසුබිමක් තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ ජනවාර්ගික-ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම්වල තත්වය පිළිබඳව මෙම වාර්තාවෙන් සාකච්ඡා කරනු ලැබේ.¹

ශ්‍රී ලංකාවේ සුළුතර කණ්ඩායම් චේතිහාසිකව ම වෙනස්කොට සැලකීමේ වලට, ආන්තිකරණයට සහ ප්‍රචණ්ඩත්වයට මුහුණ දී ඇති අතර, විරුද්ධ මතයක් දැරීමට ඇති අවකාශය සහ සිවිල් සමාජ ක්‍රියාකාරීත්වය සඳහා ඇති අවකාශය බලයේ සිටින රජයේ තර්ජනයට

¹ ප්‍රජා අවකාශය යනු අපගේ දේශපාලන, ආර්ථික හා සමාජ ජීවිත තුළ භූමිකාවක් නිරූපණය කිරීම සඳහා සිවිල් සමාජයට හැකියාව ඇතිකරන පරිසරයයි. විශේෂයෙන් ම, තොරතුරු කරා ප්‍රවේශ වීම, සංවාදවල නිරතවීම, විරුද්ධ මත හෝ එකඟ නොවන බව ප්‍රකාශ කිරීම, සහ තමන්ගේ අදහස් ප්‍රකාශනය තවත් අය හා එක්වීම ඇතුළු ක්‍රියාවන් ඔස්සේ තමන්ගේ ජීවිතයට බලපාන ප්‍රතිපත්ති සම්පාදනය සඳහා දායක වීමට පුද්ගලයින්ට හා කණ්ඩායම්වලට ඉඩ දෙන්නේ ප්‍රජා අවකාශයෙනි. — ‘ප්‍රජා අවකාශය ආරක්ෂා කිරීම සහ පුළුල් කිරීම’ වක්සත් පාඨයේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස් කාර්යාලය, 2020 අගෝස්තු 30, <https://www.ohchr.org/EN/Issues/CivicSpace/Pages/ProtectingCivicSpace.aspx>.

ලක් වූ කාල පරිච්ඡේදවල දී එම තත්වය වඩාත් අන්ත වී තිබේ. 2004 සිට 2015 දක්වා මහින්ද රාජපක්ෂ ජනාධිපතිවරයාගේ පාලන කාලය තුළ ප්‍රජා අවකාශයේ හැකිලීමත් විරුද්ධ මත දැරීමට එරෙහිව දැඩි ක්‍රියාමාර්ග ගනු ලැබීමත් සිදුවන අතරතුර ජනවාර්ගික-ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් තමන්ගේ අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාත්මක කිරීමේදී අනේකවිධ තර්ජන හා බාධක වලට මුහුණ දුන්හ. මෛත්‍රීපාල සිරිසේන ජනාධිපතිවරයාගේ නායකත්වයෙන් යුත් යහපාලන² ආණ්ඩුව 2015 ජනවාරි මාසයේ දී බලයට පත්වීමත් සමග මෙම තත්වය වෙනස් වුව ද, යහපාලන ආණ්ඩුවේ අවසාන කාලයේ දී නැවතත් ප්‍රජා අවකාශය හැකිලී යාම ආරම්භ විය. හිටපු ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂ ගේ සහෝදර ගෝඨාභය රාජපක්ෂ 2019 නොවැම්බර් මාසයේ දී ජන්දයෙන් තේරීපත් වී රාජපක්ෂ පවුල නැවතත් බලයට පැමිණි විට ප්‍රජා අවකාශය මත තවදුරටත් ඇතිවිය හැකි සීමාකිරීම් සම්බන්ධයෙන් බිය පළකිරීම් වැඩි වූයේ ය.

සුළුතර කණ්ඩායම්වල තත්වය සම්බන්ධ පසුබිම විස්තර කිරීමට සහ බලයට පත්වන ආණ්ඩුවෙන් ආණ්ඩුවට අඛණ්ඩව සිදුවන උල්ලංඝන පිළිබඳ පෙන්වා දීමට පිණිස මෙම වාර්තාව මගින් මුලින් ම යහපාලන ආණ්ඩු සමයේ සුළුතර කණ්ඩායම්වල තත්වය විස්තර කර, ඉන් පසුව, 2019 ජනාධිපතිවරණයෙන් පසුව තත්වය කෙරෙහි අවධානය යොමු කරනු ලැබේ.

ශ්‍රී ලංකාවේ කෝවිඩ්-19 වසංගතය අතරතුර මෙම වාර්තාව සම්පාදනය කරන ලද අතර එමගින් ශ්‍රී ලංකාවේ කෝවිඩ් වසංගත තත්වය ආරම්භ වීමට පෙර පරිසරයේ තිබූ පද්ධතිගත හා ව්‍යුහාත්මක දුර්වලතා හෙළිදරවු කර ඇත. ආමන්ත්‍රණය නොකිරීම හේතුවෙන් ඉහළ යමින් පැවති අසමානත්වයන් නිසා වර්ධනය වෙමින් පැවති අවදානම් සහගත තත්වයක සිටී යම් යම් සමාජ කණ්ඩායම් වලට වසංගතය අතරතුරදී ජාතිය, ජනවර්ගය, ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවය, ආගම, හෝ ලිංගික දිශානතිය වැනි කරුණු හේතුවෙන් වෙනස්කොට සැලකීමට, ආන්තිකරණයට සහ ප්‍රචණ්ඩත්වයට පවා ලක් වීමේ අවදානම වැඩි වූ බවක් පැහැදිලිව පෙනෙන්නට තිබුණි. ඉහත සඳහන් කළ කණ්ඩායම් ජනවාර්ගික-ජාතිකවාදයේ සහ අනන්‍යතා දේශපාලනයේ යළි නැගී ඒමෙහි සහ ජනප්‍රියවාදී හා ආඥාදයක ආණ්ඩුවක් සඳහා බහුතර ප්‍රජාව අතරෙහි වැඩි මහජන සහෝගයක් ලැබෙන තත්වයෙහි බලපෑමට ලක් වී තිබේ. මෙවන් පසුබිමක් තුළ ප්‍රජා අවකාශය සීමා කිරීමට මෙන්ම

² යහපාලන (Good governance) පාලනක්ෂේත්‍රය

සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් දුර්වල කිරීමට කඩතුරාවක් වශයෙන් වසංගත තත්වය යොදා ගැනීමට රජය කටයුතු කර තිබේ. එබැවින් ප්‍රජා අවකාශය මත සහ ශ්‍රී ලංකාවේ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම කෙරෙහි වසංගතයෙන් ඇති කළ බලපෑම සම්බන්ධයෙන් මෙම වාර්තාවේ අවසාන කොටසෙහි සාකච්ඡා කෙරෙනු ඇත.

මෙම වාර්තාවේ ඉහත සඳහන් කළ කොට ස් තුනෙහි දී ම, මුලින් ම දේශපාලන පසුබිම සහ ප්‍රජා අවකාශයේ තත්වය පිළිබඳව සාකච්ඡා කර, ඉන් පසුව එම පසුබිම තුළ විවිධ ජනවාර්ගික-ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් මුහුණ දෙන තත්වය පිළිබඳව විශ්ලේෂණය කෙරෙනු ඇත.

ක්‍රමවේදය

වසංගතය හේතුවෙන්, ප්‍රසිද්ධ තලයෙන් ලබාගත හැකි සම්පත් සමාලෝචනය කිරීම මගින් සහ අදාළ කාලසීමාව තුළ ක්ෂේත්‍ර වාර්තාවල දී ලේඛිකාව විසින් ලබාගන්නා ලද සටහන් මත මෙම වාර්තාව සම්පාදනය කර තිබේ.

යහපාලන ආණ්ඩුව - 2015 - 2019

දේශපාලන පසුබිම

මානුෂීය සහ මානව හිමිකම් හිනි උල්ලංඝනය, දූෂිත ක්‍රියා සහ විධායක බලතල සීමාව ඉක්මවා යාම සම්බන්ධයෙන් චෝදනා ලබා සිටි රාජපක්ෂ පාලනයේ දස වසරකට පසුව, යහපාලනය ස්ථාපනය කරන බවට සහ දූෂණය මර්ධනය කරන බවට ලබා දුන් පොරොන්දු මත 2015 ජනාධිපති හා පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණ වලින් යහපාලන ආණ්ඩුව බලයට පැමිණියේ ය. රාජපක්ෂ ආණ්ඩුව හමුදා බලය යොදා අවසන් කළ තිස් වසරක් පැවති ජනවාර්ගික ගැටුම සඳහා දේශපාලන විසඳුමක් ලබා දෙන බවට සහ අතීතයේ සිදු වූ උල්ලංඝනය කිරීම් සම්බන්ධයෙන් විසඳුමක් ලබා දෙන බවට දෙමළ ජනතාවට ලබා දුන් පොරොන්දු නිසා ඔවුන්ගේ ජන්දය ද මෙම ආණ්ඩුවට හිමි විය. කෙසේ නමුත්, මෙම ආණ්ඩුවේ ධුර කාලය අවසාන වන විටත්, එම පොරොන්දු වලින් බහුතරයක් ඉටුකර නොතිබූ අතර, මහ බැංකු බැඳුම්කර වංචාව වැනි දූෂණ චෝදනා හේතුවෙන් ආණ්ඩුව අපවාදයට පාත්‍ර වී තිබුණි. මේ හේතුවෙන් සිංහල බහුතරයක් සිටින රටෙහි දකුණු කොටස තුළ මහජන අප්‍රසාදයක් ගොඩනැගී තිබුණු අතර, ජාතිකවාදී හා ජනප්‍රියවාදී ආණ්ඩුවක් බිහි කිරීම සඳහා ජන ක්ෂෝභාවක් ඇතිකිරීම පිණිස රාජපක්ෂවරුන් විසින් අලුතින් නිර්මාණය කරන ලද විපක්ෂ දේශපාලන පක්ෂය වූ ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුණට විය තමන්ගේ ප්‍රයෝජනය පිණිස සාර්ථකව යොදා ගත හැකි විය. එයට සමගාමීව, එම පක්ෂය යහපාලන ආණ්ඩුව සිංහල-විරෝධී සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වලට පක්ෂ ආණ්ඩුවක් ලෙස පිළිබිඹු කරන්නට නිරන්තරයෙන් ගෙන ගිය ව්‍යාපාරය ද, එම වැරදි ප්‍රකාශ නිවැරදි කිරීමට ආණ්ඩුව අසමත්වීම ද නිසා එය 2019 නොවැම්බරයේ දී යහපාලන ආණ්ඩුවේ පරාජයට මග පෑදීය. ඒ සමග ම, දෙමළ ජනතාවට ලබා දුන් පොරොරොන්දු ඉටු කිරීමට ස්ථීර ක්‍රියාමාර්ග නොගැනීම හේතුවෙන් තමන්ගේ අවශ්‍යතා සහ තමන් සැලකිලිමත් වන කරුණු ආමන්ත්‍රණය කිරීමට යහපාලන ආණ්ඩුවට හැකියාව තිබෙන බවට දෙමළ ජනතාව තුළ වූ මුලාව දුරු වී ගියේ ය.³

³ 'යහපාලනය සම්බන්ධයෙන් දෙමළ ජනතාව තුළ වූ ඉවසීම හීන වී යන බවක් සම්බන්දත් පවසයි' *Colombo Telegraph*, February 24, 2017, <https://www.colombotelegraph.com/index.php/sampanthan-says-tamil-people-losing-patience-with-yahapalanaya/>.

මෙයින් සිදු වූයේ වඩාත් ජාතිකවාදී පක්ෂවලට දෙමළ ප්‍රජාව අතර ද තම ජනප්‍රියත්වය වර්ධනය කරගැනීමට හැකියාව ලැබීමයි.

2019 වර්ෂයේ පාස්කු ඉරිදා දිනය වූ අප්‍රේල් 21 වැනි දින රටේ ස්ථාන හයක ත්‍රස්ත ප්‍රහාර සිදුවීමත් සමඟින් රට තුළ ප්‍රජා අවකාශය මෙන්ම සුළුතර කණ්ඩායම් වල අයිතිවාසිකම් යන දෙකම සම්බන්ධයෙන් වූ සමාජ-දේශපාලන පසුබිමේ විශාල වෙනසක් ඇති විය. රජයට හදිසි අවස්ථා තත්වයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීම වැනි ප්‍රජා අවකාශය සීමාකරවන ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා සහ රජයටත් සමාජයටත් මුස්ලිම් විරෝධී ක්‍රියාවල යෙදී ඒවා සාධාරණීකරණය කිරීම සඳහා සුදුසු වාතාවරණයක් මෙම ප්‍රහාර ඔස්සේ නිර්මාණය විය. සුළුතර විරෝධී සංවාදය සඳහා මූලය වූ හේතු හඳුනා ගැනීමට හා ඒවා ආමන්ත්‍රණයට ප්‍රගාමී ලෙස කටයුතු කිරීමට යහපාලන ආණ්ඩුව අසමත්වූවා පමණක් නොව, නිකාමය තහනම් කිරීම වැනි තමන් විසින් ගත් ඇතැම් ක්‍රියාමාර්ග ඔස්සේ සහ සුළුතර විරෝධී හැඟීම් සහ ක්‍රියාමාර්ග මැඩලීමට ක්‍රියා නොකිරීම වැනි පැහැර හැරීම් ඔස්සේ මුස්ලිම් ජනතාවට විරෙහි වෙනස්කොට සැලකීම් ප්‍රසිද්ධියේ පිළිගැනෙන බවක් පෙන්නුම් කෙරෙන තත්වයක් නිර්මාණය කරන ලදී. මෙය, වරදට දඬුවම් නොලබන මානසිකත්වයක් නිර්මාණය කිරීමටත් විවෘතව ම දැකීමතඨාරී හැසිරීම් පෙන්නුම් කිරීමට සමාජයේ ඇතැම් කොටස් දිරිමත් කිරීමටත් හේතු විය. එහි ප්‍රතිඵලය වූයේ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් දුර්වල කරවීමත්, රජය හා රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන් අතින් දරුණු සුළුතර-විරෝධී ක්‍රියා සිදුවීම වර්ධනය වීමත් ය.

ප්‍රජා අවකාශය

රාජපක්ෂ පාලනය අවසාන වී 2015 ජනවාරියේ දී යහපාලන ආණ්ඩුව බලයට පත්වීමත් සමඟින් ප්‍රජා අවකාශය විවෘත විය. කෙසේනමුත්, යහපාලන ආණ්ඩුවේ අවසාන වසර කිහිපයට එන විට, ප්‍රකාශනයේ නිදහස සීමා කිරීම සඳහා නීතිය යොදා ගැනීමත්, ජනවාර්ගික-ආගමික කණ්ඩායම් වලට විරෙහිව ප්‍රචණ්ඩත්වය යොදාගත් හා වෛරය ඇවිලවූ තැනැත්තන්ට විරෙහිව එම නීතිය ම යොදා ගැනීමට අපොහොසත්වීමත් තුළින් එම ආණ්ඩුව ප්‍රජා අවකාශය සීමා කිරීම හැවත ආරම්භ කර තිබුණු බවක් පෙනී යයි. උදහරණ වශයෙන්, බෞද්ධ විහාරස්ථාන වල ලිංගික අපයෝජන සිදුවීමක් පිළිබඳව ඇඟවෙන කෙටිකථාවක් පළ කිරීම මගින් 2007 සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම්

පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුති පනත⁴ උල්ලංඝනය වී ඇතැයි සඳහන් කරමින් 2019 අප්‍රේල් 1 වැනි දින ශක්තික සන්නිවේදන නැමැති ලේඛකයා රිමාන්ඩ් භාරයට ගන්නා ලදී. ඔහුගේ ක්‍රියාව ආගමික වෛරය ඇවිලවීමට හේතු වූවක් වශයෙන් සලකන ලදී.⁵ එනම්, ප්‍රකාශනයේ නිදහස සීමා කිරීමටත්, විවේචකයින් නිහඬ කිරීමටත් ඉහත සඳහන් කළ පනත යොදාගෙන ඇති නමුත් වාර්ගික/ආගමික ආතතිය ඇතිකිරීමට උල්පත්දැම් දුන් තැනැත්තන් අත් අඩංගුවට ගැනීමට එය භාවිතා කර නොමැත. සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුති පනත අතින් ලෙස යොදාගැනීමට ප්‍රතිචාර දැක්වමින් ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව විසින් එම පනතේ 3 වැනි වගන්තියෙහි නිවැරදි අර්ථ නිරූපණය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රකාශයක් නිකුත් කරන ලද අතර, වෙනස්කොට සැලකීම, විඳිරවාදිකම් හෝ ප්‍රචණ්ඩත්වය පොළඹවන ආකාරයේ ජාතික, ආගමික හෝ වාර්ගික වෛරය සඳහා උද්දේශනය කිරීම වරදක් බව එහි දැක්වේ. එසේ තිබියදී පවා, මෙම පනතෙහි අරමුණ යටපත් කරමින්, එම පනත තෝරාබේරා ගෙන අදාළ කිරීම දිගින් දිගටම සිදු වී තිබේ.⁶

2019 අප්‍රේල් 22 වැනි දි,⁷ එනම් පාස්කු ප්‍රහාරවලින් පසුව, සිරිසේන ජනාධිපතිවරයා විසින් හදිසි අවස්ථා තත්වයක් ප්‍රකාශයට පත් කිරීමත් මහජන ආරක්ෂක ආඥාපනත යටතේ හදිසි අවස්ථා රෙගුලාසි පැනවීමත් ප්‍රජා අවකාශය හැකිළීමට දයක විය. නිදහසින් පසු ශ්‍රී ලංකාව

⁴ ශ්‍රී ලංකා සමාජවාදී ජනරජය, 2007 සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුති පනත, 3 වැනි වගන්තිය, 'කිසිදු පුද්ගලයකු විසින්, වෙනස්කොට සැලකීම, විඳිරවාදිකම් හෝ ප්‍රචණ්ඩත්වය වශයෙන් සැලකිය හැකි ක්‍රියා ඔස්සේ යුද්ධය වෙනුවෙන් උද්දේශනය හෝ ජාතික, වාර්ගික හෝ ආගමික වෛරය ප්‍රචාරණය සිදු නොකළ යුතු වේ.'

⁵ 'දෙලන්කගේ සමීර ශක්තික සන්නිවේදන (ශ්‍රී ලංකාව) පිළිබඳ අංක 8/2020 දරන මතය' 2020, https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Detention/Opinions/Session87/A_HRC_WGAD_2020_8_Advance_Edited_Version.pdf.

⁶ 'වෛර කථනය පිළිබඳ හිතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධ මාර්ගෝපදේශ නිකුත් කිරීම, (සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුති පනතෙහි 3 වැනි වගන්තිය)', ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිසම, 2019, <http://www.hrcsl.lk/hrcslissues-guidelines-on-application-of-hate-speech-law-s-3-of-iccpr-act/>.

⁷ ජනාධිපති ලේකම් කාර්යාලය, අතිවිශේෂ ගැසට් පත්‍ර අංක 2120/3-2019, 2019, කොළඹ, <https://www.gazette.lk/2019/04/the-gazette-declaring-state-of-emergency-from-april-22-the-public-security-ordinance-emergency-order.html>.

ස්වකීය ජීවිත කාලයෙන් වැඩි කොටසක් ගෙවා ඇත්තේ හදිසි අවස්ථා තත්වය යටතේ බැවින් පොලිස් සහ නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ කටයුතු හමුදාකරණය වීම මෙන් ම හමුදාව විසින් අධිකරණ සමාලෝචනයට ලක් නොවන බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් ද රටේ ඇත්තේ පොදු පිළිගැනීමකි. පාසිකු ඉරුදෙන ප්‍රහාර වලින් පසුව කෙටි කාලයක් සඳහා හදිසි අවස්ථාවක් ප්‍රකාශයට පත්කිරීම සාධාරණ බවක් තර්ක කළ හැකි නමුත් ප්‍රජා අයිතිවාසිකම් සමග පැහැදිලිව ම සහ ප්‍රමාණයට වඩා ගැටෙන හදිසි අවස්ථා රෙගුලාසි පැනවීම මගින් සංඥා කෙරුණේ විධායකය තම බලතල ඉක්මවා යන, සිවිල් අයිතිවාසිකම් සීමාකිරීම සාමාන්‍ය දෙයක් බවට පත් වූ, එම පරිසරය නැවත නිර්මාණය කෙරෙමින් පවතින බවක් ය.

2019 අගෝස්තු 23 වැනි දින හදිසි අවස්ථා තත්වය අවසන් වෙන්නට ඉඩහැරීමෙන් පසුව ජනාධිපතිවරයා රටේ නීතිය හා සාමය පවත්වාගෙන යාම සඳහා සන්නද්ධ හමුදා 'කැඳවීමට' මහජන ආරක්ෂක ආඥාපනතේ 12 වැනි වගන්තිය යොදා ගත්තේය. හදිසි අවස්ථා තත්වයක් ප්‍රකාශ කිරීමේ දී මුල් අවස්ථාවේ එය දින දහහතරක් තුළත්, ඉන් පසුව සෑම මාසයකට ම වරක් බැගින් පාර්ලිමේන්තුවේ එය සම්මත විය යුතු නමුත් මහජන ආරක්ෂක ආඥාපනතේ 12 වැනි වගන්තිය යටතේ තම බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා කළ යුතු වන්නේ මාසයකට වරක් ගැසට් නිවේදනයක් නිකුත් කිරීම පමණි. එබැවින්, මෙම ගැසට් නිවේදනය පාර්ලිමේන්තුවේ විමසුමට හෝ විවාදයට පාත්‍ර නොවේ. නීතිය හා සාමය පවත්වාගෙන යාම සඳහා සන්නද්ධ හමුදා කැඳවීම, එනම් ඵලදායී ලෙස නීතිය හා සාමය පවත්වාගෙන යාමට සන්නද්ධ හමුදා යෙදවීම කිසිවෙකුගේ අවධානයට නොපැමිණි අතර සිවිල් සමාජයෙන් හෝ ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවෙන් පවා ඊට අභියෝග නොකෙරිණි. ජනාධිපතිවරයා විසින් මහජන ආරක්ෂක ආඥාපනතේ 12 වැනි වගන්තිය යොදා ගැනීම කිසිවකුගේ අවධානයට යොමු නොවීම එය පාර්ලිමේන්තුවේ සම්මත වීමක් අවශ්‍ය නොවීම හේතුවෙන් මෙන්ම මහින්ද රාජපක්ෂ පාලන සමයේ දිගින් දිගට ම එය යොදා ගැනීමේ ප්‍රතිඵලයක් වශයෙන් එය සාමාන්‍ය දෙයක් බවට පත් වී තිබීම හේතුවෙන් ද එය හැක.

2019 නොවැම්බරයෙන් පසුව ආඥාදායක පාලනයක් දක්වා සාපේක්ෂව පහසුවෙන් මාරුවීමට හැකියාව ඇතිකරවූ අනෙකුත් සාධක ද තිබුණි. ප්‍රධාන වශයෙන් දෙමළ ජනතාව වාසය කරන රටේ උතුරු ප්‍රදේශය නිර්හමුදාකරණය කිරීමට යහපාලන ආණ්ඩුව අපොහොසත්වීම

විශට් ඇතුළත් ය. එම ප්‍රදේශයේ ස්ථාපිත කර තිබූ හමුදා කඳවුරු යහපාලන ආණ්ඩුව අවසානය වන තෙක්ම ඉතිරි වී තිබුණි. හමුදාව විසින් තම විෂය පථයෙන් පරිබාහිර, ව්‍යාපාර වැනි කටයුතුවල දිගටම නිරතවීම සඳහා යහපාලන ආණ්ඩු සමයේ ඉඩ ලබා දී තිබුණි.⁸ තවද, කිසිදු ප්‍රජාතන්ත්‍රික අධීක්ෂණ ආයතනයක හෝ ක්‍රියාවලියක වගවීමට යටත් නොවූ නිල නොවන බුද්ධි යාන්ත්‍රණ තවදුරටත් ක්‍රියාකාරී ලෙස පැවති අතර, ඒවායේ ක්‍රියාකාරීත්වය තුළින් අදහස් වූයේ සිවිල් සමාජ සංවිධාන, විශේෂයෙන් ම උතුරේ සිවිල් සමාජ සංවිධාන දිගින් දිගටම විවිධ බුද්ධි සහ නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ආයතනවල නිලධාරීන් විසින් සිදුකරන 'සංචාර' වලට විෂයය වූ බවයි.⁹ උද්‍යතරණ වශයෙන්, 2020 ජූනි මාසය වන විට දින 1,000 ක් ඉක්මවූ කාලයක් තිස්සේ උතුරේ විවිධ ස්ථානවල විරෝධතා පවත්වා තිබූ අතුරුදහන්වූවන්ගේ පවුල් විසින් පැමිණිලි කර තිබූ අන්දමට ඔවුන්ගේ විරෝධතා අතරතුර ඔවුන් බුද්ධි අංශවල නිරන්තර අධීක්ෂණයට පාත්‍ර වී තිබේ.¹⁰ ඉඩම් නිදහස් කර දෙන මෙන් ඉල්ලා උතුරු පළාතේ මුලතිවු හි කේපාපිලවු ප්‍රදේශයේ විරෝධතා සිදු කළ තැනැත්තන් විසින් ද මම කරුණ ම සඳහන් කර තිබේ (මෙම පරිච්ඡේදයේ පසුව ඉදිරිපත් කර ඇති ඉඩම් අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධ කොටසේදී මේ පිළිබඳ වැඩිදුර සාකච්ඡා කෙරේ).

⁸ 'ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ කාලීන සමාලෝචනය (28 වන සැසිය) සඳහා ඒකාබද්ධ සිවිල් සමාජය විසින් ඉදිරිපත් කළ කරුණු' *එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස් කාර්යාලය*, 2017 මාර්තු 30 2017, <https://uprdoc.ohchr.org/uprweb/downloadfile.aspx?filename=4469&file=EnglishTranslation>.

⁹ එම

¹⁰ 'අතුරුදහන් වූවන් පිළිබඳ විරෝධතාවයේ දී ශ්‍රී ලංකාවේ ක්‍රියාත්මක වන සෝදිසි කිරීම් එම පවුල් විසින් හෙළා දකිය' *වැමිල් ගාඩියන්*, 2019 දෙසැම්බර් 11, <https://www.tamilguardian.com/content/families-decry-surveillance-sri-lankan-intel-out-force-disappearedprotest>.

වාර්ගිකආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම්

මුස්ලිම් ප්‍රජාවගේ අයිතිවාසිකම්

ශ්‍රී ලංකාවේ දෙමළ හා මුස්ලිම් ප්‍රජාවන්ට විරෝධීව චේතිහාසිකව සිදුවී ඇති අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කිරීම් සහ රජයේ සංවිධානාත්මක ප්‍රචණ්ඩත්වය සම්බන්ධයෙන් වරදකරුවන් වගකිව යුත්තන් බවට පත් කර තිබීම ඉතා කලාතුරකින් සිදුව ඇති පසුබිමක් තුළ, දිගහ හා අලුත්ගම ආදී ප්‍රදේශවල මෑත කාලීනව සිදුවූ කෝලාහල වැනි මුස්ලිම්-විරෝධී සිදුවීම් අවස්ථාවලදී පවා ඒවාට වගකිවයුත්තන් වගවන බව සහතික කිරීමට යහපාලන ආණ්ඩුව අසමත්වීම මගින් ඉහත කී පරිදි වරදට දඬුවම් නොලබා සිටීම තවදුරටත් ආරක්ෂා කර, එය සාමාන්‍යකරණය කර තිබේ. මෙම තත්වය, 2019 අප්‍රේල් 21 පාස්කු ප්‍රහාරවලින් පසුව විළඹි සමයේදී මුස්ලිම් ජනතාවට විරෝධීව තවදුරටත් හිංසන, වෙනස්කොට සැලකීම් සහ ප්‍රචණ්ඩත්වය ක්‍රියාත්මක කිරීම දිරිගැන්වී ය.¹¹ ශ්‍රී ලංකාවේ ඉතිහාසය මුළුල්ලෙහි ම රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන් විසින් සිදුකළ වෙරි ප්‍රචාරණ සහ ප්‍රචණ්ඩත්වයට පෙළඹවීම් පැවත ඇති බැවින් මෙවැනි මුස්ලිම් විරෝධී ප්‍රහාර අලුත් දෙයක් නොවේ. යහපාලන ආණ්ඩුව බලයට ඒමට පෙරාතුව මහින්ද රාජපක්ෂ ආණ්ඩු සමයේ දී සමාජ මාධ්‍ය සහ ප්‍රධාන ප්‍රවාහයේ මාධ්‍ය මෙන්ම රජයේ ප්‍රකට හෝ ව්‍යංග සහයෝගය ලැබූ බෞද්ධ භික්ෂූන් මගින් පෝෂණය වූ ප්‍රචාරක ව්‍යාපාර මුස්ලිම් ජනතාවට විරෝධීව ක්‍රියාත්මක විය. ආමන්ත්‍රණය කළ යුතු ජාතිභේදවාදයක් සහ පක්ෂපාතකමක් රාජ්‍ය ව්‍යුහය සහ සමාජය තුළ ගැඹුරින් කාවැදී ඇති බව මෙයින් පෙන්නුම් කෙරේ.

පාස්කු ප්‍රහාර සිදු වී සති තුනකට පසුව 2019 මැයි 13 වැනි දින, මුස්ලිම්-බහුතරය සහිත ඇතැම් නගරවල, එනම් ප්‍රධාන වශයෙන් ම වයඹ පළාතේ සහ බස්නාහිර පළාතේ ඇතැම් ප්‍රදේශවල, මුස්ලිම් විරෝධී කෝලාහල ඇති විය. මින් දේපළ හානි සහ එක් පුද්ගලයකුගේ මරණය සිදු විය. ආවුසුල් අමීර් නැමැති එම පුද්ගලයා වඩුකාර්මිකයකු වූ අතර

¹¹ 'ශ්‍රී ලංකාව: මුස්ලිම්වරුන් තර්ජනය කිරීම් සහ පහරදීම් වලට මුහුණ දෙති', *හිමුමන් රයිට්ස් වොච්*, 2019 ජූලි 3, <https://www.hrw.org/news/2019/07/03/sri-lanka-muslims-face-threatsattacks>.

තමන්ගේ නිවසේ දොරකඩ දී ඔහු කපාකොටා මරා දමා තිබුණි.¹² වයඹ පළාතට අයත් කොට්ටාරමුල්ලේ සහ තුම්මෝදර වැනි ප්‍රදේශවල පුද්ගලයින් සඳහන් කළේ, යම් ආකාරයක පහර දීමක් සිදු විය හැකි බවට කටකටා ඊට පෙර දින රාත්‍රියේ ඔවුන්ට ආරංචි වූ බවත් අවස්ථා ගණනාවකදීම ඔවුන් පොලිසිය හා රජයේ බලධාරීන් සම්බන්ධ කරගෙන තමන්ට ආරක්ෂාව ඉල්ලා සිටි නමුත් තමන්ට විය නොලැබුණු බවත් ය.¹³ මෙම ප්‍රදේශවල ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා සිදුවූයේ ඇඳිරිහිතිය පහවා තිබෙන අවස්ථාවකදී ය. ඇඳිරිහිතිය පහවා ඇති විට, පුද්ගලයින් ඔබ මොබ යාම වැළැක්වීම සඳහා පොලිස් මුරපොලවල් ඇතිකිරීම සාමාන්‍යයෙන් සිදුකරන්නකි. නමුත් මෙම අවස්ථාවේදී කලහකරුවන්ට මුස්ලිම් ගම්මානවලට පහර දෙන්නට හැකිවීම මගින් රජය මේ පිළිබඳ දක්වා ඇති බරපතළ නොසැලකිල්ල සහ/ හෝ ඊට හවුල්වීම පිළිබඳ ඉඟි කරයි.

මෙම ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා සම්බන්ධයෙන් 70 ඉක්මවූ පුද්ගලයින් සංඛ්‍යාවක්¹⁴ අත් අඩංගුවට ගනු ලැබුවද, මීට සහභාගි වූ බොහෝ දෙනා, විශේෂයෙන්ම කොට්ටාරමුල්ලේ සහ තුම්මෝදර ප්‍රදේශවල ප්‍රජාව තුළ සිට මෙම ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා සඳහා සහභාගි වූ බොහෝ දෙනා අත් අඩංගුවට නොගැනුණු බවට චෝදනා විල්ල විය. අත් අඩංගුවට ගැනුණු තැනැත්තන් පවා සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුති පනත යටතේ ප්‍රචණ්ඩත්වය ඇවිලවීම යන ඇප ලබා දිය නොහැකි වරද සිදු කිරීමේ චෝදනාව යටතේ රඳවා නොගැනුණු අතර, දණ්ඩ හිඟ සංග්‍රහය යටතේ රඳවා ගැනුණු ඔවුන් අත් අඩංගුවට ගෙන සති කිහිපයකින් ඇප ලබාදෙන ලදී. මේ අවස්ථාවේදී මේ අන්දමින් ඇප ලබාදීම, හිචාබයක් පැළඳ සිටීම වෙනුවෙන් අත් අඩංගුවට ගත් දහහත් හැවිරිදි ගැබිණියකට ඇප ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමත් සමග සසඳු බැලිය යුතු වේ. ඔක්කාරය හේතුවෙන් ලේන්සුවෙන් මුහුණ වසාගෙන සිටි අවස්ථාවක් සම්බන්ධ කරගනිමින් මුහුණ ආවරණය

¹² 'මැරයන් කලබල සිදු කරන අතරතුර පොලිසිය බලා සිටියහ: ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිසම, සන්ඩේ ඔබ්සර්වර්, 2019 මැයි 26, <http://www.sundayobserver.lk/2019/05/26/news/police-stood-while-mobsramped-hrcsl>.

¹³ 'ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කවුන්සිලය වැඩබලන පොලිස්පතිට මාර්ගෝපදේශ සපයයි, ද මෝනිං - ශ්‍රී ලංකා පුවත්, Randev, 2019, 'HRCSL provides guidelines to acting IGP', The Morning—Sri Lanka News, <http://www.themorning.lk/hrcsl-provides-guidelines-to-acting-igp/>.

¹⁴ ' මුස්ලිම් විරෝධී කෝලාහලවලින් පසු ශ්‍රී ලංකාව රට පුරා ඇඳිරි හිතිය දීර්ඝ කරයි.' බී.බී.සී. ඊසියා, 2019 මැයි 15, <https://www.bbc.com/news/world-asia-48269240>.

කිරීමේ වෝදනාව මත ඇයව අත් අඩංගුවට ගෙන තිබුණු අතර මාස දෙකකට ආසන්න කාලයක් යනතෙක් ඇයට ඇප ලබාදී නොතිබුණි. 2019 මැයි මාසයේ දී මුස්ලිම්-විරෝධී ප්‍රචණ්ඩක්‍රියාවල නිරත වූවන්ට වරෙන්තිව නඩු පැවරීමක් සම්බන්ධයෙන් මෙතෙක් දැනගන්නට නොමැත. විවිධ රාජ්‍ය ආයතන මේ අන්දමින් ක්‍රියා කිරීම සහ ක්‍රියා කිරීමට පැහැර හැරීම තුළින් ඔවුන්ගේ අපක්ෂපාතිතාවය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රශ්න පැනහැරගෙන අතර, බැඳූ බැඳීමට පෙනෙන්නේ මෙම ආයතන තුළ මුස්ලිම් විරෝධී පූර්ව විනිශ්චයක් පවතින බවකි. එසේ ම, ජනතාව තුළ වරදට දඬුවම් නොලබා සිටිය හැකිය යන හැඟීමක් නිර්මාණය කිරීමටත් එමගින් මුස්ලිම්-විරෝධී ක්‍රියාවන් සඳහා ඔවුන් නිර්භීත කරවීමටත් එය හේතුවී ඇති රජයේ අක්‍රියතාවය සඳහා ද මෙයින් උදහරණ සපයයි.

පාස්කු ප්‍රහාරවලින් අනතුරුව, පෙනෙන ආකාරයට නම් සාධාරණ හේතුවක් නොමැතිව මුස්ලිම් පුරුෂයින් විශාල සංඛ්‍යාවක් අත් අඩංගුවට ගනු ලැබීය. උදහරණ වශයෙන් පුපුරණ ද්‍රව්‍ය වශයෙන් සැක කළ ක්ලෝරින් වැනි දෑ ළඟ තබාගැනීම මත, අරාබි බසින් වූ කුරානය සහ වෙනත් ලේඛන තිබීම මත, අල්ලා දෙවියන්ව හඳුන්වන නම් සියය ඇතුළත් ගායනාව (කසීද) තම දුරකථනයේ තිබීම, සහ කිණිස්සක් තිබීම වැනි හේතු මත පුරුෂයින් අත් අඩංගුවට ගත් සිදුවීම් තිබුණි. මේ හේතුවෙන්. අත් අඩංගුවට ගනු ඇතැයි බිය වූ මුස්ලිම් ප්‍රජා සාමාජිකයින් අරාබි බසින් වූ කුරාන හා අනෙකුත් සඟරා යනාදිය ගිනි තැබූහ.¹⁵

විශේෂයෙන් ම නිසි කාර්ය පටිපාටිය සඳහා ඇති අයිතිය සහ සාධාරණ නඩු විභාගයක් සඳහා වූදිනසාට ඇති අයිතිය ඇතුළු මූලික මානව අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කෙරෙන නීතියක් ලෙස දඬක ගණනාවක් තිස්සේ අවධානයට ලක් වී ඇති ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ මෙම මුස්ලිම් පුරුෂයින් බොහෝ දෙනා අත් අඩංගුවට ගෙන රඳවා තිබුණි.¹⁶ ඓතිහාසිකව මෙම පනත, දෙමළ ජනතාවට වරෙන්තිව යොදා ගැනුණු අතර, අත් අඩංගුවේ සිටියදී වධහිංසා පැමිණවීමට සහ රැඳවුම්කරුවන්ගෙන් බලහත්කාරයෙන් පාපොච්චාරණ ලබා ගැනීම සම්බන්ධයෙන් වසර ගණනක ලේඛනගත ඉතිහාසයක් වියට

¹⁵ ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ කොමසාරිස්වරයන් ලෙස ධුරය දරන කාලය තුළ ලැබුණු සහ කටයුතු කළ පැමිණිලි පදනම් කරගත්, කතුවරයාගේ සටහන්.

¹⁶ 'ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ අත්අඩංගුවට ගැනීම: ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිසම ජනාධිපතිට ප්‍රතිචාර දක්වයි', ද අයිලන්ඩ්, 2016 ජූනි 27, http://www.island.lk/index.php?page_cat=article-details&page=articledetails&code_title=147686.

ඇත.¹⁷ 2019 වර්ෂයේ දී පාස්කු ප්‍රහාරවලින් පසුව මුස්ලිම් පුරුෂයින් විශාල සංඛ්‍යාවක් අත් අඩංගුවට ගැනීමට මෙම නීතිය යොදා ගැනුණු අතර එහිදී හිසි කාර්යපටිපාටිය උල්ලංඝනයට ලක් වූ අවස්ථා බොහෝ සංඛ්‍යාවක් සම්බන්ධයෙන් වාර්තා විය. ත්‍රස්තවාදය සම්බන්ධ වරදවල බරපතලකම හේතුවෙන්, ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ යමෙක් අත් අඩංගුවට ගත් අවස්ථාවල, තමන්ට ද රජය විසින් 'පෙරළා පහරදෙනැයි' හෝ තමන් ද ත්‍රස්තවාදීන් වශයෙන් ලේබල් කෙරෙනැයි මහජනයා සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් තුළ ඇති බිය හේතුවෙන්, එවැනි අත් අඩංගුවට ගැනීමක් අභියෝගයට ලක් කරනු ලැබීමට ඇති ඉඩකඩ අඩුකරවයි.¹⁸ මේ හේතුවෙන්, ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ රඳවා සිටින තැනැත්තන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමට නීතීඥයින් ද මැලිකමක් දක්වන අතර, එම නඩු සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීමට අධිකරණය ද ගතානුගතික ප්‍රවේශයක් අනුගමනය කරයි.

පාස්කු ප්‍රහාරවලින් පසුව, ආරක්ෂක මුරපොළ වලදී නවත්වා පරීක්ෂාවට ලක් වූ අය, තමන් සතුව ලැප්ටොප් පරිගණකයක් තිබීම හෝ තම ජාතික හැඳුනුම්පතේ සඳහන් ලිපිනයට වඩා තමන්ගේ වත්මන් ලිපිනය වෙනස් වීම වැනි කාරණා මත පොලිසියට කැඳවාගෙන ගොස් ප්‍රශ්න කරනු ලැබීමට ලක් වූ බව පවසා තිබේ.¹⁹ පවුලේ ප්‍රධානතම නැතහොත් එකම ආදයම් උපයන්තා වූ පුරුෂයින් විශාල සංඛ්‍යාවක් අත් අඩංගුවට ගෙන රඳවා තැබීම ඔවුන්ගේ පවුල් මත අනේකවිධ දුෂ්කරතා හා කම්පන ඇතිකරවීය. නීති ආධාර ලබාගන්නේ කෙසේද හෝ එසේ ලබාගත හැක්කේ කොතැනකින් ද යන්න පිළිබඳව ඔවුන්ට තිබුණේ ඉතා අල්ප දැනුමකි, නැතහොත් ඒ පිළිබඳ ඔවුන්ට කිසිදු දැනුමක් නොතිබුණි. බොහෝ දෙනෙකුට නීතීඥයකුට ගාස්තු ගෙවීමට තරම් වත්කමක් නොවීය.

¹⁷ ශ්‍රී ලංකාව: ආක්‍රමණකාරී ත්‍රස්ත විරෝධී නීතිය අවලංගු කරයි', හියුමන් රයිට්ස් වොච්, 2020 ජනවාරි 10, <https://www.hrw.org/news/2020/01/10/sri-lanka-repealabusive-counterterrorism-law>.

¹⁸ ඩී.බී.එස්. පෙයරාජි, 2019, 'ත්‍රස්ත විරෝධී ක්‍රියාමාර්ගය ශ්‍රී ලාංකික මුස්ලිම්වරුන්ට එරෙහි දඩයමක් නොවිය යුතුය', *දේවි මිරර්*, 2019 මැයි 4.

¹⁹ ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ කොමසාරිස්වරයන් ලෙස ධුරය දරන කාලය තුළ ලැබුණු සහ කටයුතු කළ පැමිණිලි පදනම් කරගත්, කතුවරියගේ සටහන්. ලිසා ෆුලර් සහ රක්ෂානා රිස්වි, 'පාස්කු සංහාරයෙන් පසු මුස්ලිම්වරුන් " අත්තනෝමතික අත්අඩංගුවට ගැනීම්වල ඉලක්කය වේ.", *අල් ජසිරා*, 2019 ජූනි 16 <https://www.aljazeera.com/indepth/features/muslimstargeted-arbitrary-arrests-easter-massacre-90613123018003.html>.

ත්‍රස්තවාදීන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටිය යැයි සලකනු ලැබීමට හා ඒ මත මතභේදතාවගෙන් පෙරළා ප්‍රහාර එල්ලවනු ඇතැයි තිබූ බිය හේතුවෙන් නීතියෙන් රැඳවීයන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම ප්‍රතික්ෂේප කළ බැවින් නීතියෙන් ඉවත්ව ගාස්තු ගෙවීමේ වත්කමක් සහිත අයට ද විවිධ බාධක ඇතිවිය. මාරුවල වැනි ඇතැම් ප්‍රදේශවල නීතියෙන් මෙම රැඳවීයන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීම ප්‍රතික්ෂේප කළා පමණක් නොව අන් නීතියෙන් පෙනී සිටීම වැළැක්වීමට ඔවුන්ව බියවැද්දවීම සඳහා ද කටයුතු කර තිබේ.²⁰ රැඳවීයන්ගේ පවුල් වලින් සහ රැඳවීයන් වෙනුවෙන් පෙනී සිටි නීතියෙන්ගෙන් ලැබුණු විශ්වාස කටයුතු හා තහවුරු වූ වාර්තා මත පදනම් වෙමින් ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාව ශ්‍රී ලංකා නීතිය සංගමය වෙත ලිපි යවනු ලැබුව ද, ඊට ප්‍රතිචාර දක්වමින් ශ්‍රී ලංකා නීතිය සංගමය සඳහන් කර තිබුණේ 'අප්‍රේල් 21 වැනි දින සිදුවූ ත්‍රස්ත ප්‍රහාර සම්බන්ධයෙන් අත් අඩංගුවට ගෙන ඇති සැකකරුවන් නියෝජනය කිරීමෙන් වැළකීමට කිසිදු පිළිගත් ප්‍රාදේශීය ශාඛාවකින් නිල යෝජනා සම්මතයක් පනවා නොමැති' ²¹ බව වන අතර, මේ කරුණ සම්බන්ධයෙන් ඔවුහු නිල විමර්ශනයක් ආරම්භ කිරීමට කටයුතු නොකළහ. නීතිය සංගමයෙන් දැක්වූ මෙම ප්‍රතිචාරයෙන් පෙන්නුම් කරන්නේ එම අවස්ථාව වනවිට පැවති මුස්ලිම්-විරෝධී හැඟීම් පිළිබඳව මෙන්ම තමන්ගේ නීත්‍යානුකූල අයිතිවාසිකම් මත සහ, විශේෂයෙන් ම සාධාරණ නඩුවිභාගයක් සඳහා ඇති අයිතිය භූකිති විදීම සඳහා රැඳවීයන්ට ඇති හැකියාව මත නිල නොවන සමාජ ව්‍යවහාරයක් කොතෙක් දුරකට බලපවත්වන්නේ ද යන්න පිළිබඳව ඔවුන් අවබෝධයක් නොතිබුණු බවයි.

මුස්ලිම්වරුන්ට චිරෙහි නිංසන, බියවැද්දීම, සහ ප්‍රචණ්ඩත්ව සිදුවීම් දිගහැරෙන්නේ ප්‍රධානප්‍රවාහයේ මාධ්‍ය මෙන්ම සමාජ මාධ්‍ය තුළ ද වෛරී කථනය සුලභව දක්නට ඇති පසුබිමක් තුළ ය. උදහරණයක් වශයෙන්, 2019 මැයි 15 වැනි දින, එනම් මුස්ලිම් විරෝධී කෝලාහල ඇතිවී දින කිහිපයකින් ශ්‍රී ලංකාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ බෞද්ධ නික්ෂුවක් වන ඥානරතන හිමියන් 'මුස්ලිම් ජාතිකයින් ගල්ගසා මරා දැමිය යුතු බව

²⁰ ' ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂන් සභාවේ සභාපති ආචාර්ය දීපිකා උඩුගම විසින් ශ්‍රී ලංකාවේ නීතිය සංගමයේ සභාපති කාලිංග ඉන්ද්‍රසිංහ (ජනාධිපති නීතිය) මඟ නොවන යවන ලද ලිපිය. ශ්‍රී ලංකා මානව හිමිකම් කොමිෂම, 2019 ජූලි 25, <http://www.hrcsl.lk/wp-content/uploads/2020/02/HRCSL-Response-to-Bar-Association-of-Sri-Lanka.pdf>.

²¹ එම.

පවසමින් සිංහල බෞද්ධ බහුතරයේ උපත් අනුපාතය මර්ධනය කිරීම සඳහා මුස්ලිම් ජාතිකයින්ට අයත් හෝටල් ඔවුන්ගේ ආහාරවලට “වඳ බෙහෙත්” එක් කරන බවට පදනම් වීරහිත චෝදනා ප්‍රචාරය කළේය.²² සිංහල ජනතාවගේ උපත් අනුපාතය අඩුකිරීම සඳහා මුස්ලිම් ජනතාව විසින් විවිධාකාරයේ උපත්පාලන සහ වන්දනාකරණ උපක්‍රම යොදාගන්නේ ය යන චෝදනාව 2013 පටන් මුස්ලිම්වරුන්ට විරෝධීව එල්ල කර තිබේ. 2018 දී, නැගෙනහිර පළාතේ අම්පාරේ අපන ශාලාවක ආහාරවලට වඳපෙති මිශ්‍ර කළේ යැයි පැතිරුණු කටකතාවෙන් ඇවිළුණු ප්‍රචණ්ඩත්වය මධ්‍යම පළාතේ මහනුවර දක්වා පැතිර ගියේ ය. එබැවින්, ප්‍රධාන ප්‍රවාහයේ මාධ්‍ය මෙන්ම සමාජ මාධ්‍යවල ද කටකතා පැතිර යාම සහ ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා සිදුවීම එකට සමගාමීව සිදුවූ අතර, ඇතැම් විට එකිනෙක සිදුවීම කෙරෙහි හෝ තත්වය තවත් උග්‍රකරන්නට එය බලපෑවේ ය. අතීතයේ දී ප්‍රචණ්ඩත්වය අවුල්වන කටකතා සහ වෛරී කටකයන් පතුරවා හැර අවස්ථා තිබුණ ද, ඥාතරතන හිමියන් විසින් කළ ඉහත ප්‍රකාශය පදනම් කරගනිමින් එම හිමියන්ට විරුද්ධව සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ ජාත්‍යන්තර සම්මුති පනත යොදා ගැනීමට රජයෙන් කටයුතු නොකළ බව මෙහිදී සැලකිල්ලට ගත යුතු ය.

මුස්ලිම් ජාතිකයන් ‘අනෙකුත්’ වශයෙන්, එනම්, ශ්‍රී ලංකාවේ අනෙකුත් ජනතාව සමග පෙළ නොගැසී ගෝලීය මුස්ලිම් ප්‍රජාව කෙරෙහි තම පක්ෂපාතිත්වය පොරොන්දු වී ඇති කොටසක් වශයෙන් හුවාදැක්වීම සඳහා යම් යම් ආගමික නායකයින් සහ දේශපාලන ක්‍රියාකාරීන් මෙම කටකතා පුනර්චාවනය කරන ලදී. මුස්ලිම් ප්‍රජාව හැසිරෙන්නේ සහ අඳිනු පළඳිනු ලබන්නේ වෙනස් අන්දමින් ය සහ ඔවුන් අනුගමනය කරන්නේ ශරියා නීතිය යටතේ වෙනම නීති හා රෙගුලාසි සමුදායක් මිස සිංහල ප්‍රජාව විසින් ‘ශ්‍රී ලාංකික’ යැයි සලකන විශ්වාස හා හැසිරීම් වලට ඔවුන් අනුකූල නොවන්නේ ය යන අදහස මුස්ලිම් ජනතාවගේ ජාත්‍යාලය සහ මෙරටට ඔවුන්ගේ ඇති සම්බන්ධතාවය ප්‍රශ්න කිරීම සඳහා යොදාගෙන තිබේ. මෙහි අවසාන එලය වී ඇත්තේ ශරියා නීතිය යටතේ ඉස්ලාමික විශ්වාස හා පර්වයන් ප්‍රධානප්‍රවාහගත කිරීම හරහා ප්‍රධාන වශයෙන් සිංහලයින් සහිත ජාතිය ‘ආක්‍රමණය’ කිරීමේ සැලැවුණු අභිප්‍රායක් සහ න්‍යාය පත්‍රයක් ඇති බව හැඟවීමෙන් මුස්ලිම් ප්‍රජාව යක්ෂයින් සේ පිළිබිඹු කිරීමයි.

²² ‘ ශ්‍රී ලංකාව: මුස්ලිම්වරුන්ට තර්ජන, පහරදීම්’, *හිසුමන් රයිට්ස් වොච්*, 2019 ජූලි 3, <https://www.hrw.org/news/2019/07/03/sri-lanka-muslims-face-threatsattacks>.

මුස්ලිම් විරෝධී ප්‍රචණ්ඩත්වය හමුවේ රජය ක්‍රියා නොකර සිටීමත්, මුස්ලිම්වරුන්ට විරෙහිව නීතිය තෝරාබේරා ගෙන හා අත්තනෝමතිකව යොදා ගැනීමත් තුළින් බහුතර ජනවාර්ගික කණ්ඩායමේ හිතීන් සඳහා වලංගුකාවයක් ලබා දෙමින්, ජනවාර්ගික කණ්ඩායම් අතරේ බෙදීම තවදුරටත් ගැඹුරු කරවන මුස්ලිම් විරෝධී සංවාදය, ප්‍රචාරණය, සහ කුමන්ත්‍රණ පිළිබඳ න්‍යායන් සුජාත කරවා ඇත. මේ අන්දමින් නීතිය අත්තනෝමතික ලෙස යොදා ගැනීමට එක් උදහරණයක් වන්නේ මහියංගන ප්‍රදේශයේ මුස්ලිම් කාන්තාවක් ධර්ම වක්‍රයකට සමාන රූපයක් සහිත ඇඳුමක් ප්‍රසිද්ධියේ හැඳ සිටිය ය යන චෝදනාව මත අත් අඩංගුවට ගැනීමයි. ප්‍රධානත ම බෞද්ධ සංකේතයක් වන චිම රූපය යොදාගැනීම ජාතිවාදී ආතතීන් උලුප්පාලීම සඳහා දරන ලද තැත්කර යැයි චෝදනා විය. දහහත් හැවිරිදි ගර්භණී කාන්තාව මෙන් ඇය ද ඇප මත මුදහැරීමට පෙර සති කිහිපයක් රිමාන්ඩ්කාරයේ තබන ලදී.

ප්‍රධාන ප්‍රවාහයේ මාධ්‍ය සහ සමාජ මාධ්‍යවලින් පෝෂණය වූ මුස්ලිම්-විරෝධී හැඟීම් සමාජය තුළ වර්ධනය වෙත්ම, මුස්ලිම් කාන්තාවෝ පොදු සහ අර්ධ-පෞද්ගලික අවකාශයන්හි දී හිංසනයට හා වෙනස්කොට සැලකනු ලැබීමට ලක්වන ඉලක්ක බවට වූහ. උදහරණ වශයෙන් හිජාබය පැළඳී, චිත්‍ර භිස පමණක් ආවරණය කරගත් කාන්තාවන් පොදු මෙන්ම පෞද්ගලික ආයතන වලට ඇතුළුවීමේදී එක්කෝ ඔවුන්ට ප්‍රවේශ වීමට අවසර නොදුනි, නැතහොත්, තම හිජාබය ඉවත්කරන මෙන් හා ඊට යටින් කිසිත් සඟවාගෙන නොමැති බව ප්‍රවේශ ද්වාරයේ සිටින ආරක්ෂක නිලධාරියාට පෙන්වන මෙන් ඔවුන්ට පවසන්නට ගැනුණි. එසේම හිජාබය සහ අධාය නොහොත් කාන්තාවකගේ සමස්ථ ශරීරයම ආවරණය වන සේ අඳින ඇඟළුම ඉවත් කරන මෙන් බලකර කියා සිටී තමන්ගේ ම කාර්යාලයේ සගයින්, අසල්වාසීන් සහ දන්නා හඳුනන තැනැත්තන් විසින් තමන්ට වෙනස්කම් කරන ලද බව කාන්තාවෝ වාර්තා කළහ. උදහරණයක් වශයෙන් වයඹ පළාතේ කරුවලගස්බැව ප්‍රාදේශීය ලේකම් කාර්යාලයේ සේවය කළ කතුන් තමන්ට එම කාර්යාලයේ තම සගයින් විසින් සරදම් කරනු ලැබීම ඇතුළුව විවේචිත පීඩන සහ හිංසන සිදු වූ බව වාර්තා කර තිබේ.²³

හදිසි අවස්ථා රෙගුලාසි අංක 32 මගින් 'යම් තැනැත්තකුගේ අනන්‍යතාවය හඳුනා ගැනීමට කවර හෝ බාධාවක් ඇති කෙරෙන

²³ 'හිරිහැරයට ලක් වූ මුස්ලිම් කාන්තාවන් මානව හිමිකම් කවුන්සලයට පැමිණිලි කරති', *ඩේලි මිරර්*, 2019 මැයි 14.

අන්දමින් සම්පූර්ණ මුහුණ ම ආවරණය වන ඕනෑම ඇඳුමක්, රෙදිකඩක් හෝ උව්‍යයක්' ප්‍රසිද්ධ ස්ථානවල ඇඳ සිටීම තහනම් කරන ලදී. ඉන් අදහස් වූයේ මුස්ලිම් කාන්තාවන්ට හිකාබ්²⁴ නොහොත් ඇස් දෙක ආවරණය කර හෝ නොකර සමස්ථ මුහුණ ම ආවරණය වන සේ අඳිනු ලබන ඇඟළුම ප්‍රසිද්ධ ස්ථානවල ඇඳීමට නොහැකි බවකි. ප්‍රසිද්ධ ස්ථානවල සිටින සෑම අවස්ථාවකම තම අභිමතයෙන් මුහුණ වසාගෙන සිටීම ප්‍රගුණ කළ එකම ජන කණ්ඩායම වූයේ මුස්ලිම් කාන්තාවන් බැවින්, මෙය ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් සීමාකිරීමක් වශයෙන් දැක්න ලදී. පාස්කු ප්‍රහාරවලට සම්බන්ධ වූ කිසිදු පුද්ගලයකු හිකාබය තබා හිජාබය වත් පැළඳ නොසිටිය ද, පවත්නා හදිසි අවස්ථා තත්වය යටතේ මෙවැනි තහනමක් අවශ්‍ය කරන බවට බහුතර ජනවාර්ගික ප්‍රජාවේ විවිධ කොටස් තර්ක ගෙනහැර පෑවේය. පුරවැසියන් තබා රජයේ නිලධාරීන් පවා හිජාබය සහ හිකාබය අතර වෙනස වෙන් කර හඳුනා නොගත් බොහෝ අවස්ථාවන් හේතුවෙන්, හිජාබය පැළඳි කාන්තාවන් මුහුණ දෙන හිංසන තවත් උග්‍ර කරවීමට මෙම රෙගුලාසිය හේතු විය. හිජාබය පැළඳ සිටීමෙන් විය හැකි හිංසන සහ අත් අඩංගුවට ගනිවි දැයි ඇති වූ බිය හේතුවෙන් මුස්ලිම් කාන්තාවන් තමන් නිවෙස් වලින් බැහැරව යාමෙන් වැළකුණු අතර, මෙය, ගමන් බිමන් යාම සඳහා ඔවුන්ට ඇති අයිතිවාසිකම උල්ලංඝන කිරීමක් විය. තමන්ගේ සියළුම අවශ්‍යතා සඳහා තම ඥාති පුරුෂයින් මත යැපෙන්නට ඔවුන්ට සිදු විය.²⁵ ප්‍රහාර වලින් පසුව මාස හතරක් යනතුරු, සහ හදිසි අවස්ථා තත්වය ඉවත් කරන තුරු මෙම තහනම පනවා තිබුණ ද, නැවතත් හිකාබය පැළඳීමට පටන් ගත් මුස්ලිම් කාන්තාවන් පරීක්ෂා කරනු ලැබීමටත් හිංසනයටත් ලක් වීම

²⁴ 'හිලර් මාගෝලිස්, 'ශ්‍රී ලංකාවේ මුහුණු ආවරණ තහනම වැරදි විශ්ලේෂණයක් මත පාස්කු බෝම්බ ප්‍රහාර වලට දැක්වූ ප්‍රතිචාරයක්', *නියුමන් රයිට්ස් වොළී*, 2019 මැයි 2, <https://www.hrw.org/news/2019/05/02/sri-lankas-face-covering-ban-wrongheaded-response-easterbombings>.

²⁵ මැයි 15 වන දින, 17 නැව්වරු සවාහිරී රිමාෂා ඇයගේ ජාතික හඳුනුම්පත සඳහා ජායාරූපයක් ගැනීමට ගියාය. ඇය හිජාබයක් ඇඳ සිටි අතර එයින් ඇයගේ කොණ්ඩය ආවරණය වී තිබුණි. සවාහිරී රිමාෂා ඇගේ පළමු දරුවා ලැබීමට සිටි මාස 8 ක ගැබ්ගිණියක් වූ අතර, ඇය විනාශාරයේ සිටියදී ඇයට ඔක්කාරය සෑදී ඇති බව වාර්තා වේ. ඇය තම අත් ලේන්සුවෙන් ඇයගේ මුහුණ වසා ගත් විට තවත් ගනුදෙනුකරුවකු ඇයගේ මුහුණ වසා ඇති බවට පැමිණිලි කළ අතර පසුව පොලීසිය අමතා ඇත. හදිසි රෙගුලාසි යටතේ ඇයව අත්අඩංගුවට ගෙන ඇයට ඇප ලබා දුන් දිනය වන ජූනි 7 වැනිදා දක්වා සති තුනකට අධික කාලයක් ඇයව අත්අඩංගුවේ තබාගෙන ඇත.' 'ශ්‍රී ලංකාව: මුස්ලිම්වරුන් තර්ජන, ප්‍රහාර වලට මුහුණ දෙති'. *නියුමන් රයිට්ස් වොළී*, 2019 ජූලි 3, <https://www.hrw.org/news/2019/07/03/sri-lankamuslims-face-threats-attacks>.

දිගින් දිගටම පැවතියේ පූර්ව විනිශ්චය මත පදනම් වූ තමන්ගේ ක්‍රියාවන් සඳහා නීතියෙන් වලංගුභාවයක් ලබාදී ඇති බවක් පුද්ගලයින්ට හැඟී යන විට සමාජයේ ගැඹුරින් කා වැදුණු සමාජමය පූර්ව විනිශ්චයන් විවෘතව ප්‍රකාශනය කෙරෙන බැව් පෙන්නුම් කරමිනි.²⁶

මෙම වෛරී කථන මැඩ පැවැත්වීමට හෝ ප්‍රහාරයට ලක්වී සිටින ප්‍රජාවන් ආරක්ෂා කෙරෙන බව සහතික කර ගැනීමට හෝ මුස්ලිම් පුද්ගලයින්ට විරෝධීව ප්‍රචණ්ඩත්වය අවුළුවන සහ ප්‍රචණ්ඩත්වයේ නිරතවන තැනැත්තන් වගවන බව සහතික කරගැනීමට යහපාලන ආණ්ඩුවෙන් කළ කිසිත් නොමැත. මෙම වෛරී සංවාදය මැඩපැවැත්වීම සම්බන්ධයෙන් රජය දැක්වූ අකර්මන්‍යභාවය සඳහා එක් උදහරණයක් නම්, අතුරලියේ රතන නැමැති බෞද්ධ හිමිනමක් විසින් 2019 මැයි 31 වැනි දින මධ්‍යම පළාතේ මහනුවර පිහිටා ඇති බෞද්ධයින්ගේ අතිශයින්ම පූජනීය ස්ථානයක් වන දළදා මාලිගාව අභියස මරණය දක්වා නිරාහාර සත්‍යග්‍රහයක් ආරම්භ කළ අවස්ථාවේ රජය දැක්වූ නිහඬභාවයයි. එම හිමිනමගේ ඉල්ලීම වූයේ පාස්කු ප්‍රහාරවලට සම්බන්ධ වූයේ යැයි චෝදනා ලබා ඇති හෙයින් ජ්‍යෙෂ්ඨ මුස්ලිම් අමාත්‍යවරු තිදෙනෙක් ඔවුන්ගේ ධුරවලින් ඉවත් කළ යුතු යන්න වේ. මෙම ක්‍රියාවෙන් මහනුවර මෙන්ම අනෙකුත් ප්‍රදේශවල ද ආතතීන් දැඩි වූ අතර සිංහල කලහකාරීන් කඩසාප්පු වසා තබන්නට බල කරන ලදී. මෙම සත්‍යග්‍රහයට ප්‍රතිචාර දක්වමින් මුස්ලිම් අමාත්‍යවරුන් නව දෙනෙක් සහ මුස්ලිම් ආගමික පළාත් ආණ්ඩුකාරවරුන් දෙදෙනෙකු ජූනි 03 වැනි දින සාමුහිකව තම ධුර වලින් ඉල්ලා අස්වූහ. පසුව 2019 ජූලි 29 වැනි දින ඔවුන් නැවතත් අමාත්‍යවරුන් වශයෙන් දිවුරුම් දෙන ලදී.²⁷ එසේ ඉල්ලා අස්වූ අවස්ථාවේ අමාත්‍යවරුන් විසින් රජය මෙම ජනවාර්ගික ආතතීන් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කළ ආකාරය පිළිබඳ තම කළකිරීම ප්‍රකාශ කළ

²⁶ 'ධුර්කා ඇඳගෙන සිටින මුස්ලිම් කාන්තාවකට ප්‍රදේශවාසීන් විරුද්ධ වෙති (වීඩියෝ)', *නිවිස්නඩ්*, 2019 සැප්තැම්බර් 21, <https://newshub.lk/en/2019/09/21/locals-confront-a-muslimcouple-wearing-a-burqa-video/>; "ඔබ ඔබේ මුහුණ වසා ගෙන සිටින්නේ ඇයි?", | නිකාඩ් ඇඳ සිටි මුස්ලිම් කාන්තාවට ශ්‍රී ලංකාවේ අන්තවාදීන් විරෝධී වෙති, DOA මුස්ලිම්වරු, උඩගත කරන ලද දිනය 2020 පෙබරවාරි 6, යූ ටියුඩ් වීඩියෝව, මිනිත්තු 3:15, <https://www.youtube.com/watch?v=MJJtegeWfzg>.
²⁷ 'දිසානායක, චතුරී, මුස්ලිම් නායකයින් විශාල වශයෙන් ඉල්ලා අස්වෙති, *ඩේලි ෆින්ෂන්* 2019 ජූනි 4, <http://www.ft.lk/top-story/Muslim-leaders-resign-enmasse/26-679382>.

අතර 'හිසි විමර්ශනයක්' සඳහා තමන්ගේ ධූර 'පරිත්‍යාග කරන' බව පැවසූහ.²⁸

දෙමළ ප්‍රජාව

දෙමළ ඊලාම් විමුක්ති කොටි (වි.ඊ.ටී.ඊ.) සංවිධානය හමුදමය වශයෙන් පරාජයට පත් කිරීමත් සමගින් 2009 දී අවසන් වූ තිස් වසරක අභ්‍යන්තර, සන්නද්ධ ගැටුම සඳහා මගපෑදූ දෙමළ ප්‍රජාවේ දුක්ගැනවිලි යහපාලන ආණ්ඩු සමය තුළ බොහෝ දුරකට ආමන්ත්‍රණය නොවී පැවතුණි.

දේශපාලන විසඳුමක් ලබා දීම සහ අතීතය සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කිරීම

දෙමළ ජනතාවට විරෝධීව සිදුකරන ලද මානව හිමිකම් උල්ලංඝන කිරීම් සඳහා වගවීම පිණිස සිදු කළ ඉල්ලීම් යහපාලන රජය විසින් නොසලකා හැරී බව පෙන්නුම් කෙරෙන මූලිකතම උදහරණයක් වන්නේ මේජර් ජෙනරාල් ෂවේන්ද්‍ර සිල්වාට විරෝධීව චල්ල වී තිබූ බරපතළ මානව හිමිකම් සහ මානුෂීය හිතී උල්ලංඝනය කිරීම් පිළිබඳ වෝදනා නොතකා ජනාධිපතිවරයා විසින් ඔහුව 2019 අගෝස්තු මාසයේ දී හමුදපති වශයෙන් පත් කිරීමයි.²⁹ මෙය මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ 30/1 සහ 34/1 යෝජනා සම්මත හරහා යහපාලන රජය විකඟ වී සිටි එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිල ක්‍රියාවලියට ද පටහැනි විය.

ජනවාර්ගික ගැටුම සඳහා දේශපාලන විසඳුමක් ලබාදීම සම්බන්ධයෙන් රජය ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලියක් ආරම්භ කරන ලදී. ඒ සඳහා, අග්‍රාමාත්‍යවරයාගේ ප්‍රධානත්වයෙන් සහ සියලු ම දේශපාලන පක්ෂ නායකයින්ගේ සාමාජිකත්වයෙන් යුත් ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා මණ්ඩලයක් සහ මෙහෙයුම් කමිටුවක් ස්ථාපනය කරන ලදී. මෙම ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා මණ්ඩලයේ තේමාත්මක උප-කමිටු බොහෝ දුරකට ප්‍රගතිශීලී නිර්දේශ වලින් සමන්විත වාර්තා සම්පාදනය කළ අතර ඒවා මෙහෙයුම් කමිටුවට ඉදිරිපත් කිරීමෙන් පසුව අන්තර්වාර වාර්තාවක් බවට ඒවා පත් විය. කෙසේ නමුත්, ජනාධිපතිවරයා සහ අග්‍රාමාත්‍යවරයා අතර සම්බන්ධතාවය පළුදු වීමට ගැහීම හේතුවෙන්

²⁸ එම

²⁹ 'පොත්සන්, ඩැනියෙල්, ශ්‍රී ලංකා හමුදාවේ ප්‍රධානියා ලෙස යුද අපරාධකරුවෙකු පත් කිරීම "දැඩි ලෙස කනස්සල්ලට පත්කරවන්නක්" - එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් ප්‍රධානී පවසයි. එක්සත් ජාතීන්ගේ පුවත්, 2019 අගෝස්තු 19, <https://news.un.org/en/story/2019/08/1044501>.

සහ 2018 ඔක්තෝබර් මාසයේ සිදුවූ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා ක්‍රමන්ත්‍රණයෙන් පසුව මෙම ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාවලිය ඇණහිටින ලදී. ජනවාර්ගික ගැටුමේ මූල හේතූන් ආමන්ත්‍රණය කරන දේශපාලන විසඳුමක් මෙතෙක් සොයා ගැනීමට හැකි වී නැත.

යුක්තිය සහ සත්‍ය සම්බන්ධයෙන් දෙමළ ප්‍රජාවගේ ඉල්ලීම් සලකා බලන කල,³⁰ අතුරුදන් වූ පුද්ගලයින් පිළිබඳ කාර්යාල පනත 2016 දී බලාත්මක කර, 2018 වර්ෂයේ දී අතුරුදන් වූවන් පිළිබඳ කාර්යාලය ස්ථාපිත කර ඊට සාමාජිකයින් පත් කරනු ලැබුවද, මෙම ආයතනයට හිමි වී ඇති බල වරම අතුරුදන් වූ තැනැත්තන් සෙවීම හා ඔවුන්ට සිදුවූ දේ සොයා බැලීමට සීමා වේ. විමර්ශනයක් සිදු කළ යුතු අන්දමේ වරදක් සිදුව ඇති බවක් වම කාර්යාලය විසින් සොයාගනු ලැබුව හොත් හිතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන හෝ නඩුපවරන බලධාරීන් වෙත විය වාර්තා කිරීමට වියට හැකිය. අතුරුදන් වූ පුද්ගලයින් පිළිබඳ කාර්යාලය මෙතෙක් ස්වාධීනව කටයුතු කර ඇති අතර, එම කාර්යාලය ස්ථාපනය කළ අවස්ථාවේ පටන් මේ දක්වා ගත වූ දෙවර්ෂයක කාලය කාර්ය මණ්ඩලය බඳවා ගැනීම, කාර්ය පටිපාටීන් සම්පාදනය, ප්‍රාදේශීය ශාඛා තුනක් විවෘත කිරීම සහ විමර්ශන කිහිපයක් සඳහා මුලපිරීම යනාදී කටයුතු වලට වැයකර තිබේ.³¹ රජය 2018 දී හානිපූර්ණ සඳහා වන කාර්යාලය ස්ථාපනය කරන ලදී. දශක ගණනාවක් තුළ විවිධාකාර වූත් බහුවිධ වූත් අහිමිවීම් වලට ලක් වූ, ගැටුම් වලින් පීඩාවට පත් වූ ප්‍රජාව ආමන්ත්‍රණය කරන විස්තීර්ණ හානිපූර්ණ වැඩසටහනක් එම කාර්යාලයෙන් මෙතෙක් හිචේදනය කර නොමැත. යුක්තිය හා සත්‍ය සෙවීමේ යන්ත්‍රණ තවමත් ස්ථාපිත කර නොමැත.³²

³⁰ 'ශ්‍රී ලංකාව සඳහා, ප්‍රචණ්ඩත්වයේ දීර්ඝ ඉතිහාසයක්.' නිව් යෝර්ක් ටයිම්ස්, 2019 අප්‍රියෙල් 21, <https://www.nytimes.com/2019/04/21/world/asia/sri-lanka-history-civilwar.html>.

³¹ 'රාජ්‍ය ක්‍රියාකාරීත්වයේ සහයෝගය නොමැතිකම සහ අතුරුදහන් වූවන්ගේ පවුල්වල අයිතිවාසිකම් ප්‍රතික්ෂේප කිරීමට අඛණ්ඩව දරන ප්‍රයත්නයන් මධ්‍යයේ අතුරුදහන්වූවන් පිළිබඳ කාර්යාලය ප්‍රගතියක් අත්කර ගනියි - සාලිය පීරිස්, ශ්‍රී ලංකා නීත්, 2019 ඔක්තෝබර් 28, <https://srilankabrief.org/2019/10/omp-madeprogress-amidst-lack-of-cooperation-from-state-actors-continuous-efforts-todeny-the-rights-of-families-of-the-disappeared-saliya-pieris/>.

³² 'ශ්‍රී ලංකාව: කඩකළ පොරොන්දු යුද්ධය අවසන් වී වසර 10 ක කාලය අවලක්ෂණ කරයි', නියුමන් රයිට්ස් වොච්, 2019 මැයි 17,

රජයෙන් ඉහත කී යන්ත්‍රණ දෙක ස්ථාපිත කරනු ලැබුවත්, සිරිසේන ජනාධිපතිතුමා වැනි එම ආණ්ඩුවේ ප්‍රමුඛ පෙළේ වර්තවල ප්‍රසිද්ධ සංවාදය තුළ වගවීම සඳහා වන අවශ්‍යතාවය පිළිගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කළ අතර, ඇතැම් අවස්ථාවල දී වින්දිතයින් සහ යුක්තිය, සත්‍යය හා හානිපූර්ණය සඳහා ඔවුන් කරන ඉල්ලීම් සඳහා ගරුත්වයක් නොමැති තත්වයක් පෙන්නුම් කර තිබේ. උදහරණ වශයෙන්, රණවිරුවන්ට චිරේච්ච නඩු නොපවරන බව 2017 දී සිරිසේන ජනාධිපතිවරයා නිවේදනය කළේ ය. යුක්තිය යන්ත්‍රණයක් ස්ථාපිත කිරීම සඳහා ඇත්තේ ඉතාමත් පටු ඉඩක් බව මෙයින් පෙන්නුම් කෙරිණි.³³ තවද, 2016 ජනවාරි මාසයේදී, අතුරුදන් වූ තැනැත්තන්ගේ පවුල්වල වේදනාව සහ කම්පාව පිළිබඳව අනුකම්පා විරහිත අන්දමින් නොසලකා හරිමින්, වික්‍රමසිංහ අගමැතිවරයා පැවසුයේ මෙම අතුරුදන් වූ තැනැත්තන් බොහෝවිටක මේ වනවිට මියගොස් තිබෙන්නට ඉඩ ඇති බවකි.³⁴

ඉඩම් අයිතිවාසිකම්

රජය විසින් ඉඩම් අත්පත් කරගැනීම/ හුක්ති විඳීම සහ දෙමළ බහුතරයක් සහිත ප්‍රදේශවල රජයේ අනුග්‍රහයෙන් සිංහල ජනතාව පදිංචි කරවීම ජනවාර්ගික ගැටුමට මූලික වූ එක් හේතුවක් වන බැවින් ඉඩම් යනු විවාදාත්මක ගැටළුවකි.

උතුරේ හා නැගෙනහිර දෙමළ ජනතාව බහුතරයක් සිටින ප්‍රදේශවල යුද සමයේ හමුදාව භාවිතා කළ ඉඩම් තවමත් සම්පූර්ණයෙන් ම ඒවායේ හියම හිමිකරුවන්ට භාරදී අවසාන නැත. උදහරණ වශයෙන් උතුරු පළාතෙහි මුලතිවු හි කේපාපිලවු ප්‍රදේශයේ සහ මන්නාරමේ මුල්ලිකුලම් ප්‍රදේශයේ මේ තත්වය පවතියි. නැගෙනහිර පළාතේ සාම්පූර් සහ ත්‍රිකුණාමල දිස්ත්‍රික්කවල ඉඩම් හිමි පුද්ගලයෝ ද තමන්ගේ ඉඩම් තවමත් ආපසු ලැබී නැති බව පවසති. තවද, සාම්පූර් හි ඇතැමුන්

<https://www.hrw.org/news/2019/05/17/sri-lanka-failedpledges-mar-10-years-wars-end>.

³³ ' ශ්‍රී ලංකා නායකයා යුද අපරාධ නඩුවෙන් ජනරාල්ව ආරක්ෂා කිරීමට යයි', *අල් ජසීරා*, 2017 සැප්තැම්බර් 4, <https://www.aljazeera.com/news/2017/09/sri-lanka-leadersshield-general-war-crimes-case-17090319333527.html>.

³⁴ 'අතුරුදන් වූ සහ සොයා ගැනීමට නොහැකිවූවන් බොහෝ විට මියගොස් තිබිය හැකි බව ශ්‍රී ලංකා අගමැති පවසයි', *ටැම්ග් ගාඩියන්*, 2016 ජනවාරි 25, <https://www.tamilguardian.com/content/missing-and-disappeared-persons-most-likely-dead-says-sri-lankaprime-minister>.

පවසන්නේ ඔවුන්ගේ ඉඩම් හමුදාවට විකුණන මෙන් බල කළ හෙයින් හෝ ඔවුන්ට ලබාදුන් වැරදි නියෝජන හේතුවෙන් ඔවුන්ගේ ඉඩම් විකිණීමට සිදුවූ බවකි.³⁵ මුලතිවු වැනි ප්‍රදේශවල වේගිකාසිකව වීම ඉඩම් පරිහරණය කළ, වහන් ඉඩම් සඳහා වූ හිමිකම් පෙන්නුම් ලේඛන නැතිවී ගොස් තිබූ හෝ නිල ලේඛන නොමැති අයගෙන් වීම ඉඩම් වනාන්තර ඉඩම් වශයෙන් සලකා අත්තනෝමතික ලෙස අත්කර ගත් අවස්ථා ද වාර්තා වේ.³⁶ මුලතිවු හි කොක්කුතුඩුවායි හි මෙය සිදු වී තිබේ. අවතැන්ව සිට 2015 දී ආපසු පැමිණි පුද්ගලයින්ගේ ඉඩම් වන සංරක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව විසින් අත්කරගෙන ඉන් පසුව වීම ඉඩම් හිමිකාරත්වය සිංහල තැනැත්තෙකුට පවරා දී තිබේ.³⁷

බොහෝ අවස්ථාවල ඉඩම් ආරවුල් වලට හේතුවන්නේ ආගමික ස්ථාන වලට අයත් ඉඩම් ය. දශක ගණනාවක්, නොවිසේ නම් සියවස් ගණනාවක් තිස්සේ පැවතුණු හින්දු කෝවිල් විනාශ කර බෞද්ධ පන්සල් තැනීම, වසේත් නැතිනම් හින්දු කෝවිල් සහිත ඉඩම් පුරාවිද්‍යාත්මක වටිනාකමක් සහිත ස්ථාන වශයෙන් නම් කිරීම් හරහා වම කෝවිල් වන්දනාමාන සඳහා යොදා ගැනීම වළක්වා තිබේ. සිංහල බෞද්ධ දෘෂ්ටිවාදය පදනම් කරගත්, රජයේ අනුග්‍රාහකත්වය සහිත වෘයම් ඔස්සේ ඉඩම් අයිතිකර ගැනීමට දරන ප්‍රයත්නයන් මෙයින් පෙන්නුම් කෙරේ. මෙම ක්‍රමෝපාය තුළ ශ්‍රී ලාංකික සමාජයේ බහුත්වය සහ විවිධත්වය ඉවසීම සඳහා ඇත්තේ ඉතාමත් සීමිත ඉඩකි. හමුදාකරණය මගින් මෙම ප්‍රශ්නය තවත් උග්‍ර කරවයි. මේ ප්‍රදේශවල හමුදාව තවදුරටත් සිටින අතර මෙවැනි ක්‍රියාදාමයන් සිදු කිරීමේදී ඔවුන් ද සහයට කැඳවාගනු ලැබේ. තීරවියාදි පිල්ලෙයාර් කෝවිල සහ කින්නියා කෝවිල සම්බන්ධ ගැටළු උතුරේ හා නැගෙනහිර පවතින මෙවැනි ඉඩම් ආරවුල් අතරට ඇතුළත් වේ.³⁸

³⁵ ඉඩම් අයිතිය සඳහා වූ ජනතා සන්ධානය, 'අපේ ඉඩම්, අපේ ජීවිතය - ජනතාවගේ ඉඩම් කොමිසමේ වාර්තාව 2019-2020', සවුත් ඒසීයා සිටිසන්ස් වෙබ්, 2020 මාර්තු 31, <http://www.sacw.net/article14282.html>.

³⁶ එම

³⁷ එම

³⁸ 'මුලතිවු අධිකරණය තීරවියාදි පිල්ලෙයාර් කෝවිලට පක්ෂව තීන්දුවක් ලබා දෙයි', *ටැම්ල් ගාඩියන්*, 2019 ඔැයි 14, <https://www.tamilguardian.com/content/mullaitivu-court-rules-favour-neeraviyadi-pillaiyar-temple>; 'තීරවියාදි: ශ්‍රී ලංකා හමුදාව හින්දු කෝවිලට යාබදව 'ෂම්' පුරාවිද්‍යා කෞතුකාගාරය පිහිටුවයි', *ටැම්ල් ගාඩියන්*, 2019 ඔක්තෝබර් 29,

ක්‍රිස්තියානි ප්‍රජාව

ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින්ගේ අයිතිවාසිකම්, විශේෂයෙන් ම ඉවැන්ජලික ප්‍රජාවගේ අයිතිවාසිකම් ද මහින්ද රාජපක්ෂ පාලන සමයේ දී නිරන්තරයෙන් උල්ලංඝනය වූ අතර යහපාලන ආණ්ඩු සමයේ දී මෙම උල්ලංඝන දිගින් දිගටම පැවතියේ ය. 2017 හා 2018 කාලවලදී ඉවැන්ජලික ප්‍රජාවට චිරේනිව අන්තර්ජාලය හරහා සිදුවූ වෛර ප්‍රචාරක ව්‍යාපාර වඩාත් වර්ධනය වූ අතර, විටින් විට වය අන්තර්ජාලයෙන් පරිබාහිර ඇති වූ ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියා දක්වා පැතිර ගියේ ය. ව්‍යාප කටකතා මත 2019 ජනවාරි මාසයේ දී මඩකලපුවේ ක්‍රිස්තියානි ප්‍රජාවකට චිරේනිව ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියා සිදුකිරීමට දිරිගන්වන ලේස්බුක් පෝස්ට් පළවී තිබීම මෙවැනි ක්‍රියාකාරකම් සඳහා එක් උදාහරණයක් වේ.³⁹

2019 වර්ෂයේ දී ක්‍රිස්තියානි සුළුතර කණ්ඩායම්වලට චිරේනිව රාජ්‍ය හා රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන් විසින් සිදු කළ උල්ලංඝන සිදුවීම් 94 ක් වාර්තා වී තිබුණි. 2018 දී එවැනි ක්‍රියා 88 ක් වාර්තා වී තිබුණි. එම සිදුවීම් 88 න් 56 ක් ම තර්ජන, බියවැද්දීම්, හෝ බලකිරීම් සම්බන්ධ සිදුවීම් වූ අතර 19 ක් ප්‍රවණ්ඩත්ව සිදුවීම් විය.⁴⁰

<https://www.tamilguardian.com/content/neeraviyadi-srilankan-army-sets-sham-archaeological-museum-next-hindu-temple>; ශ්‍රී ලංකාව: බෞද්ධ මැර පිරිස පොලිස් අනුග්‍රහය ඇතිව අධිකරණ නියෝග උල්ලංඝනය කරති', ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සඳහා වන මාධ්‍යවේදීන්, 2019 සැප්තැම්බර් 24, <http://www.jdslanka.org/index.php/newsfeatures/politics-a-current-affairs/912-sri-lanka-buddhist-mob-vio-late-courtorder-with-police-backing>; මීරා ශ්‍රිනිවාසන්, 2019, 'අවසාන ප්‍රකාශය කහ සිවුර සතුව ඇති විට', ද නිහද, 2019 සැප්තැම්බර් 28, <https://www.thehindu.com/news/international/when-the-saffron-robe-has-the-final-ay/article29543715.ece>; 'සිංහල වැසියන්ගේ පහරදීම් සහ ආරක්ෂක හමුදාවල බාධාවන් නොතකා කන්නියා හින්දු කෝවිල විනාශ කිරීමට චිරේනිව දෙමළ ජනයා විරෝධය දක්වති.', ටැම්ල් ගානීයන්, 2019 ජූලි 17, <https://www.tamilguardian.com/content/tamils-protest-kanniya-hindu-temple-destruction-despite-sinhaleseassaults-and-security>.

³⁹ 'ආගමේ හෝ ඇදහීමේ නිදහස පිළිබඳ විශේෂ වාර්තාකරුගේ වාර්තාව - ශ්‍රී ලංකා සංවාරය'. එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස් කාර්යාලය, 2020 පෙබරවාරි 28, https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session43/Documents/A_HRC_43_48_Add.2_AdvanceUneditedVersion.docx.

⁴⁰ ජාත්‍යන්තර ආගමික නිදහස පිළිබඳ කාර්යාලය, 'ජාත්‍යන්තර ආගමික නිදහස පිළිබඳ වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකාව 2019 - 2020 මැයි', එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව, 2020 මැයි, <https://www.state.gov/wp->

මෙවැනි සිදුවීම් බොහොමයක දී එම ක්‍රියාවන් සිදුකර ඇත්තේ ද එම ප්‍රදේශයේ ම ප්‍රජාවට අයත් එක්කෝ සිංහල නැතිනම් දෙමළ සාමාජිකයින් විසින් ය. ක්‍රිස්තියානි බැතිමතුන්ට ආගමට හරවා ගැනීම පිළිබඳ වෝදනා එල්ල කරන ඔවුන් ද වෙතිහාසිකව වෙනස්කොට සැලකීමට හා ප්‍රචණ්ඩත්වයට මුහුණ පෑ අය වන අතර වරදට දඬුවම් නොලැබෙණු ඇතැයි යන මානසිකත්වයකින් ඔවුහු ප්‍රචණ්ඩත්වය භාවිතා කරති. ඉවැන්ජලික පල්ලි ආසන්නයේ පිහිටා ඇති පන්සල්වල බෞද්ධ භික්ෂූන් විසින් එම පල්ලිවලට එරෙහිව හිංසාකාරී හා ප්‍රචණ්ඩ ව්‍යාපාර සඳහා නායකත්වය දෙනු ලැබීම ද නිතර දක්නට ලැබේ. 2019 පෙබරවාරි 24 වැනි දින වයඹ පළාතේ ගල්ගමුවේ ක්‍රිස්ටියන් ෆැමිලි පල්ලි පරිශ්‍රයකට බෞද්ධ භික්ෂූන් සිව් දෙනෙකුගේ නායකත්වයෙන් යුතුව පුද්ගලයින් 200 ක් පමණ බලහත්කාරයෙන් ඇතුළු වී තිබේ. වන්දනා කටයුතු නවත්වන මෙන් ඔවුන් වෙත නියම කළ එම පිරිස අසත්‍ය වචනයෙන් රැස්ව සිටි බැතිමතුන්ට බැණ වැදී එම පරිශ්‍රය විනාශ කර තිබේ. ඉන් පසුව එහි සිටි එක් කාන්තාවක මාර්ගය දක්වා ඇදගෙන ගොස් ඇයව භික්ෂූන්ගේ පය පාමුල බීමට තල්ලු කර දමා ඇයට පහර දී තිබේ. මේ සම්බන්ධයෙන් පියතුමා විසින් පොලීසියේ පැමිණිල්ලක් කළ විට එයට විරුද්ධව පැමිණිල්ලක් කළ බෞද්ධ භික්ෂූන් පියතුමා විසින් ප්‍රදේශයේ සාමය කඩ කළ බවට වෝදනා කර තිබේ. සාමය කඩ කිරීමේ වෝදනාව මේ වනවිට නිෂ්ප්‍රභා වී ඇති අතර පහරදීම සම්බන්ධ නඩුව සඳහා 2019 නොවැම්බර් මාසයට දින නියම කර තිබුණි.⁴¹ ප්‍රජාව මෙන්ම ප්‍රදේශයේ බෞද්ධ හිමිවරුන් ද සක්‍රියව මෙවැනි ක්‍රියාවලට සම්බන්ධවන අන්දම මින් පෙනී යයි. 2018 වර්ෂයේ දී සිදුවූ තවත් බරපතළ උල්ලංඝනය කිරීමක් වන්නේ නාදනන පිරිසක් විසින් කොළඹ දී පියතුමෙකු පැහැරගෙන යාමයි.

[content/uploads/2020/05/SRI-LANKA-2019-INTERNATIONALRELIGIOUS-FREEDOM-REPORT.pdf](https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/05/SRI-LANKA-2019-INTERNATIONALRELIGIOUS-FREEDOM-REPORT.pdf).

⁴¹ ජාත්‍යන්තර ආගමික නිදහස පිළිබඳ කාර්යාලය, 'ජාත්‍යන්තර ආගමික නිදහස පිළිබඳ වාර්තාව, ශ්‍රී ලංකාව 2019 - 2020 මැයි', *එක්සත් ජනපද රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුව*, 2020 මැයි, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/05/SRI-LANKA-2019-INTERNATIONALRELIGIOUS-FREEDOM-REPORT.pdf>; 'ශ්‍රී ලංකාවේ ආගමික නිදහස උල්ලංඝනය කිරීම්: හිතිය බලාත්මක කිරීමේ බලධාරීන්ගේ සහ අධිකරණයේ ප්‍රතිචාර තක්සේරු කිරීම සඳහා තොරතුරු දැන ගැනීමේ අයිතිය පිළිබඳ හිතිය භාවිතා කිරීම.' ශ්‍රී ලංකා ජාතික ක්‍රිස්තියානි ධර්මදාන සන්ධානය (NCEASL), 2020 ජූලි.

වධිතංසාවට ලක් වූ එම පියතුමා පැය 24 කින් පසුව මුදහැර තිබුණි.⁴² මෙතෙක් මේ සම්බන්ධයෙන් කිසිවකු අත් අඩංගුවට ගෙන නොමැත.

ඉවත්පලික බැතිමතුන් සම්බන්ධයෙන් පොදුවේ මහජනයා අතරේ පූර්වචිකිත්වයක් පවතින බවත්, එබැවින්, මෙවැනි ක්‍රියා සිදුකිරීම වෙනුවෙන් පොලීසිය තමන්ට විරුද්ධව ක්‍රියාමාර්ග නොගන්නා බවත් දැනසිටීම සමග ඇතිවන දඬුවම් නොලබා සිටිය හැකිය යන හැඟීමෙන් යුතුව මෙම වරදවල් සිදුකර තිබේ. ජාතික ක්‍රිස්තියානි ධර්මදන සංගමය (NCEASL) ද මේ බව සඳහන් කර තිබේ. මෙවැනි ක්‍රියාවලින් ආරක්ෂාව සලසා දීම සඳහා සහ වෛරය පැතිරවීමත් ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා සිදුකිරීමත් සඳහා වගකිවයුතු අයට ඵරෙහිව ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට බලවරම් ලබා සිටින රාජ්‍ය ආයතන බොහෝ අවස්ථාවල අක්‍රියව සිටීම හරහා මෙවැනි ක්‍රියාවලට සහාය වන බව එම සංගමය චෝදනා කරයි.⁴³ 2019 ජනවාරි 12 වැනි දින මඩකලපුවේ දී තර්ජනයට ලක් වූ පියතුමාගේ සිදුවීම මීට උදහරණයක් වේ. තමන් හිල වශයෙන් පැමිණිල්ලක් ලියාපදිංචි කළ ද, තමන් මේ සම්බන්ධයෙන් ඉදිරි ක්‍රියාමාර්ගයක් ගැනීමට අදහස් නොකරන බව සඳහන් ලිපියක් ලියා දෙන මෙන් පොලීසියෙන් බල කළ බැවින් තමාට එසේ ලියන්නට සිදුවූ බව එම පියතුමා කියා තිබේ.

චික්‍රමසිංහ අග්‍රාමාත්‍යවරයා හමු වූ මෙරට මෙතෝදිස්ත සභාවේ මහ නායක රදගුරු ආසිරි පෙරේරා රදගුරු හිමි 'පොලීසිය ක්‍රියා කරන්නේ සමාජයේ එක් කොටසක් සඳහා ද කියා මට සිතෙනවා. තමන් සියලු දෙනා එක ලෙස ආරක්ෂා කළ යුතු යැයි ඔවුන් විශ්වාස කරන්නේ නැති බවක් පෙනෙනවා. පල්ලියට ඵරෙහිව ප්‍රහාරයක් එල්ලවන සෑම අවස්ථාවක ම ඒ පිළිබඳ පැමිණිල්ලක් කර ත හැකි වුණේ කොතරම් අමාරුවෙන් ද කියා අපට අසන්නට ලැබෙනවා. ආරක්ෂාව පතා යන වින්දිතයින් ආපසු පැමිණෙන්නේ සම්පූර්ණයෙන් ම අනාරක්ෂිත හැඟීමකින්' යැයි පැවසූ බව වාර්තා වේ.⁴⁴

⁴² 'ශ්‍රී ලංකාව: 2019 ආගමික නිදහසෙහි භූ දර්ශනය' ලෝක ධර්මදාන සන්ධානය සහ ශ්‍රී ලංකා ජාතික ක්‍රිස්තියානි ධර්මදාන සන්ධානය (NCEASL), 2019 පෙබරවාරි 11, <http://www.worldevangelicals.org/un/pdf/HRC40%20Sri%20Lanka.pdf>.

⁴³ එම

⁴⁴ එම

2019 ජනාධිපතිවරණයෙන් පසු

දේශපාලන පසුබිම

ගෝඨාභය රාජපක්ෂ ජනාධිපතිවරයා 2020 මාර්තු 2 වැනි දින සිට බලපැවැත්වෙන පරිදි පාර්ලිමේන්තුව විසුරුවන ලද අතර, 2020 අප්‍රේල් 25 වැනි දා පාර්ලිමේන්තු මැතිවරණය පැවැත්වීමට නියම වී තිබුණි. පාර්ලිමේන්තුව විසිරුවා මාස තුනක් ගතවන තුරුත් වසංගතය හේතුවෙන් මැතිවරණය පැවැත්විය නොහැකි වූ හෙයින්, විශේෂයෙන් ම ජාතික අර්බුද අවස්ථාවක් වූ විවැනි අවස්ථාවක බල රික්තයක් නිර්මාණය නොවන බව සහතික කරගැනීම සඳහා පාර්ලිමේන්තුව නැවත කැඳවන මෙන් විපක්ෂයේ පක්ෂ ඉල්ලා සිටියහ. එසේ කියා සිටියේ රාජ්‍ය මූල්‍ය අධීක්ෂණය සහතික කර ගැනීමට සහ විධායකයේ බලය සීමාව ඉක්මවා යාම වැළැක්වීමට ද වේ.⁴⁵ එහෙත් ජනාධිපතිවරයා ඊට සවන්දීම ප්‍රතික්ෂේප කළ අතර මහජන යහපතට වඩා පක්ෂ දේශපාලනය මුල්තැන ගන්නා බව පෙන්නුම් කරමින් තමන්ගේ පක්ෂයට බහුතරයක් නොමැති හෙයින් තමන් පාර්ලිමේන්තුව නැවත කැඳවිය යුතු නොවන බවක් පවා ප්‍රකාශ කළේ ය. මීට ප්‍රතිචාර වශයෙන් පුද්ගලයින් කිහිප දෙනෙකු පාර්ලිමේන්තුව විසිරවීම අභියෝගයට ලක් කරමින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයට පෙත්සම් ඉදිරිපත් කරන ලදී. එහෙත් එම අයදුම් සඳහා අධිකරණයෙන් අවසර නොලැබුණි.⁴⁶

⁴⁵ මීරා ශ්‍රිනිවාසන්, 'අපි සහයෝගය දෙන්නෙමු, පාර්ලිමේන්තුව යළි කැඳවමු: ශ්‍රී ලංකාවේ විපක්ෂය', *උ නින්දා*, 2020 අප්‍රියෙල් 27 <https://www.thehindu.com/news/international/well-cooperate-reconvene-parliament-sri-lankan-opposition/article31445543.ece>;

'ශ්‍රී ලංකාවේ අනෙක් කෝවිඩ්-19 අර්බුදය: පාර්ලිමේන්තු ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය අවදානමේදී ඉන්ටර්නැෂනල් ක්‍රයිසිස් ගෘප්, 2020 මැයි 29, 2020, <https://www.crisisgroup.org/asia/south-asia/sri-lanka/sri-lankas-other-Covid-19-crisisparliamentary-democracy-risk>.

⁴⁶ 'ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සම් නිෂ්ප්‍රභ කරය', *දේලි නිවුස්*, 2020 ජූනි 2, <https://www.dailynews.lk/2020/06/02/law-order/219880/supreme-court-dismisses-frpetitions>; අසාද් හමීම්, 'ජන්ද විමසීම ප්‍රමාද වීමත් සමග ශ්‍රී

2020 අගෝස්තු 5 වැනි දින මැතිවරණය පවත්වන ලද අතර ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පක්ෂය තුනෙන් දෙකක බහුතරයක් සහිතව ජයග්‍රහණය කළේ ය. එබැවින් තමන් අභිමත ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථා සංශෝධනයක් ගෙන ඒමට ඔවුන්ට බලය ලැබී ඇත. මාස පහකට ආසන්න කාලයක් තිස්සේ පාර්ලිමේන්තුව ක්‍රියාත්මක නොවීමත් තත්කාර්ය යන්ත්‍රණ හරහා විධායකයෙන් පාලනය වීමත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය දුර්වල කිරීමට සහ ජනාධිපතිවරණය අවසන් වූ වහාම ඇරඹුණු විධායකයේ බලය ඉක්මවා යාම සාමාන්‍යකරණයට ලක්වීමට හේතු වී තිබේ. 2020 පෙබරවාරියේ දී ගෝඨාභය ජනාධිපතිතුමා ජාතික නීති සමුළුව අමතමින් කළ කථාව මගින් විධායකය අධිකරණයට අත පෙවීමේ සීමාවට එළඹීම පිළිබඳ උද්‍යතරණයක් සපයයි. එහිදී ජනාධිපතිවරයා 'අධිකරණය අනවශ්‍ය ලෙස රජයේ විධායක හා ව්‍යවස්ථාදායක අංශ වලට මැදිහත් නොවීම වැදගත්' වන බව පවසා සිටියි.⁴⁷

2020 ජනවාරි 1 වැනි දින රාජපක්ෂ ජනාධිපතිවරයා ෂවේන්ද්‍ර සිල්වා හමුදාපතිවරයාගේ තත්වය තවදුරටත් ශක්තිමත් කරමින් සහ ඔහුට චිරේනිව එල්ල වී ඇති මානව හිමිකම් හා මානුෂීය නීති උල්ලංඝන චෝදනා සංකේතාත්මකව ප්‍රතික්ෂේප කරමින් ඔහුව ආරක්ෂක මාණ්ඩලික ප්‍රධානී තනතුරට පත් කළේ ය. 2020 පෙබරවාරියේ දී එක්සත් ජනපදය සිල්වා සහ ඔහුගේ පවුලේ සාමාජිකයින්ට චිරේනිව සංචාර තහනමක් පැනවීය. මීට ප්‍රතිචාර දක්වමින් මහින්ද රාජපක්ෂ අගමැතිවරයා මෙම තහනම පැනවීම සම්බන්ධයෙන් විපක්ෂයේ පක්ෂ වන දෙමළ ජාතික සන්ධානයට සහ ජනතා විමුක්ති පෙරමුණට දෝෂාරෝපණ එල්ල කළේ ය. විපක්ෂයේ ප්‍රධාන පක්ෂය වන එක්සත් ජාතික පක්ෂයේ විවිධ සාමාජිකයින් ද සිල්වාට සහය දක්වමින් සහ මෙම සංචාර තහනම විවේචනය කරමින් අදහස් පළකළ බව මෙහිදී අවධානයට ගත යුතු වේ.⁴⁸ මහින්ද රාජපක්ෂ අග්‍රාමාත්‍යවරයා තවදුරටත් සඳහන් කළේ එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිල

ලංකාව ව්‍යවස්ථා අර්බුදයක් අබියස', *අල් ජසීරා*, 2020 මැයි 23, <https://www.aljazeera.com/news/2020/05/sri-lankastares-constitutional-crisis-polls-delayed-200522072254187.html>.

⁴⁷ 'අධිකරණයට අනවශ්‍ය මැදිහත්වීම් සිදු කිරීම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයට හානිකරයි - ජනාධිපති', *ද අයිලන්ඩ්*, 2020 පෙබරවාරි 17.

⁴⁸ 'හමුදාපතිවරයාට චිරේනි සංචාරක තහනමට දේශපාලනඥයින් විරෝධය පළ කරයි', *නිවිස් ෆස්ට්*, 2020 පෙබරවාරි 15, <https://www.newsfirst.lk/2020/02/15/politicos-voice-objections-againstus-entry-ban-on-army-commander/>.

යෝජනා සම්මත අංක 30/1 හා 40/1 න් ශ්‍රී ලංකාව ඉවත්වන බවකි. එය නිල වශයෙන් 2020 පෙබරවාරි 27 වැනි දින සිදුකරන ලදී.⁴⁹

ප්‍රජා අවකාශය සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කිරීම

ප්‍රජා අවකාශය

තමන්ට පෙර බලයේ සිටි සිරිසේන ජනාධිපතිවරයා මෙන් රාජපක්ෂ ජනාධිපතිවරයා ද රටේ හීනිය හා සාමය පවත්වාගෙන යාම සඳහා සන්නද්ධ හමුදා කැඳවීම පිණිස ක්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ ආඥාපනතේ 12 වැනි වගන්තිය යොදා ගැනීමට පටන් ගත්තේ ය. 2020 අගෝස්තු මාසය වන විටත් ඔහු සෑම මාසයක ම මේ සඳහා ගැසට් නිවේදන නිකුත් කර තිබේ. පෙර සේ ම, මෙම පිලිවෙත අභියෝගයට ලක් නොවී තවදුරටත් පවතින අතර එය සාමාන්‍ය දෙයක් බවට පත් වී තිබේ.

2020 පෙබරවාරි මාසයේ දී මහින්ද රාජපක්ෂ අගමැතිවරයා ප්‍රකාශ කර සිටියේ දේශප්‍රේමීන් සහ 'උපතින්ම දෝහීන්'⁵⁰ යනුවෙන් ඔහු සඳහන් කළ අය යන කොටස් දෙකකට රට බෙදී ඇති බවකි. ආණ්ඩුව විවේචනය කරන්නන් සහ විරුද්ධ මත දරන්නන් දේශද්‍රෝහීන් වශයෙන් ලේබල් කර ඔවුන් නොඉවසීමට සංඥා කරන සහ ඔවුන් හීනි ප්‍රකාර සහ තත්ව ප්‍රකාර දණ්ඩන ක්‍රියාමාර්ග වලට විෂය වීමට විවෘතවන බව අගවන උපායමාර්ගයේ කොටසක් වශයෙන් එම ප්‍රකාශය සැලකිය හැකිය. මීට පෙර පැවති රාජපක්ෂ ආණ්ඩු සමයේ දී මෙවැනි ම ලේබල් කිරීම් දක්නට තිබූ අතර, ඉන් ප්‍රකාශනයේ නිදහස මත බියකරා බලපෑමක් ඇති කළේ ය.

⁴⁹ '2020 පෙබරවාරි 27 වැනි දින මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ 43 වැනි සැසිවාරයේ දී විදේශ කටයුතු අමාත්‍ය ගරු දිනේෂ් ගුණවර්ධන විසින් සිදු කළ ප්‍රකාශය', විදේශ කටයුතු අමාත්‍යාංශය', 2020 පෙබරවාරි 27, <http://www.mfa.gov.lk/statement-made-by-ministerof-foreign-relations-at-the-43rd-session-of-the-hrc-eng/>.

⁵⁰ 'එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ යෝජනා සම්මතය: ශ්‍රී ලංකාව ඉවත් වනු ඇත; දේශප්‍රේමීන් සහ දේශද්‍රෝහීන් අතර රට බෙදී ඇත - මහින්ද රාජපක්ෂ' ඉකොනොමි නෙක්ස්ට්, 2020 පෙබරවාරි 19, <https://economynext.com/unhrc-resolution-sl-will-withdraw-country-divided-between-patriots-andtraitors-mr-51893/>.

හිතියු අවලාශානිකා සෙනෙවිරත්න වෙත මරණ තර්ජන චිල්ල විමත් සමග මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින්ට සහ හිතියුයින්ට බියෙන් තොරව තමන්ගේ වෘත්තීන් හි නිරතවීමට ඇති හැකියාව පිළිබඳව ප්‍රශ්න කෙරුණි. නාවික හමුදා කාර්ය මණ්ඩලය විසින් පැහැරගෙන ඇතුරුදන් කරවීමට ලක් වූ තරුණයින් විකොලොස් දෙනෙකු නියෝජනය කරන සෙනෙවිරත්න තමන්ට සමාජ මාධ්‍ය ඔස්සේ කෙරෙන මරණ තර්ජන සම්බන්ධයෙන් 2020 මැයි මාසයේ දී අපරාධ විමර්ශන දෙපාර්තමේන්තුවට පැමිණිලි දෙකක් ඉදිරිපත් කළාය. විශේෂයෙන්ම, 'පොලීසියේ මිතුරෝ' නැමැති කණ්ඩායමකින් 'ආරක්ෂක අංශවල ඉහළ නිලධාරීන්ට වෝදනා චිල්ල කෙරෙන, සමූහ පැහැර ගැනීම්, හිතවිටෝධී රඳවා තැබීම්, වධහිංසා, සහ සාතන හඬුවල වින්දිතයින් බොහෝ දෙනා නීත්‍යානුකූලව නියෝජනය කිරීමෙන්' ඇයව වැළැක්වීමට තැත් කරමින් මේ අන්දමින් පණිවුඩ විවා තිබේ. මෑතක දී ඇය සිදු කළ පැමිණිල්ල සම්බන්ධයෙන් අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නොමැති බව වාර්තා වේ.⁵¹

හමුදාකරණය

යහපාලන ආණ්ඩු සමයේ තාවකාලිකව අත්හිටුවා තිබූ හමුදාකරණය ගෝඨාභය පාලනය තුළ පුළුල් වෙමින් පවතියි. හමුදාව සිවිල් කටයුතු මෙන්ම නීතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම සම්බන්ධයෙන් වඩාත් වැඩි භූමිකාවක් නිරූපණය කරමින් සිටියි. උද්භරණ වශයෙන්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සඳහා වන ලේකම් කාර්යාලය, ජාතික මාධ්‍ය මධ්‍යස්ථානය සහ රජයේ ප්‍රවෘත්ති දෙපාර්තමේන්තුව ඇතුළු ආයතන කිහිපයක් ද සමග පොලීසිය ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ විෂයපථය යටතට ගෙන එන ලදී.⁵² විශ්‍රාමික හෝ ක්‍රියාත්මක රාජකාරයේ යෙදී සිටින හමුදා නිලධාරීන් රේගු දෙපාර්තමේන්තුවේ, සෞඛ්‍ය අමාත්‍යාංශයේ සහ මහවැලි, කෘෂිකර්මාන්ත, වාර්මාර්ග සහ ග්‍රාමීය සංවර්ධන අමාත්‍යාංශයේ

⁵¹ 'ශ්‍රී ලංකාව: මානව හිමිකම් හිතියුචරිය අඩණ්ඩ මරණ තර්ජනයන්ට මුහුණ දෙයි', ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය සඳහා වන මාධ්‍යවේදීන්, 2020 ජුනි 1, <http://www.jdslanka.org/index.php/news-features/human-rights/950-sri-lanka-female-human-rights-lawyer-facing-continuous-death-threats>.

⁵² 'ආපදා කළමනාකරණ ආයතන ආරක්ෂක විෂය පථය යටතට', නිවීස් ෆර්ස්ට්, 2019 දෙසැම්බර් 11, <https://www.newsfirst.lk/2019/12/11/institutions-of-disaster-management-moved-under-the-purview-of-defence-ministry/>; ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශය, 'නියමිත කාර්ය පටිපාටි මග හරින රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සියුම් පරීක්ෂාවට', 2020 ජුනි 2, http://www.defence.lk/Article/view_article/1673.

ප්‍රධානීන් වශයෙන් පත් කරන ලදී.⁵³ උතුරේ රාජ්‍ය සේවයේ රැකියාවලට බඳවා ගැනීම සඳහා පැවැත්වූ වැඩසටහනක දී අපේක්ෂකයින් සම්මුඛ සාකච්ඡාවට ලක් කිරීම වැනි සිවිල් බලධාරීන්ගේ විෂය පථයට අයත් වන ක්‍රියාකාරකම්වල හමුදාව නිරත වනු යළිත් වරක් දැකින්නට ලැබුණි.⁵⁴

හමුදාකරණයේ වර්ධනයවීම සහ උතුරේ සිවිල් සමාජ සංවිධාන කිහිපයකට ම අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් ‘සංචාරය’ කිරීමත් සමග විරුද්ධ මත දැරීම සහ සිවිල් සමාජ සංවිධානවල ක්‍රියාකාරකම් සීමාකාරී නීති යොදා ගනිමින් සීමා කෙරෙහි දැයි බියක් පවතියි. අලුත් නීතියක් කෙටුම්පත් කෙරෙමින් පවතින බව අගෝස්තු මාසයේ දී රජය විසින් නිවේදනය කරන ලද අතර, වාර්තා වෙන අන්දමට එහි සිවිල් සමාජ සංවිධානවලට විදේශ අරමුදල් ලැබීම සීමා කිරීමට වඩාත් දැඩි අධීක්ෂණ යන්ත්‍රණ සඳහාත් විධිවිධාන ඇතුළත් වේ.⁵⁵

ප්‍රජා අවකාශය සහ සුළුතර කණ්ඩායම් අයිතිවාසිකම් මත කෝවිඩ්19 මගින් ඇතිකළ බලපෑම

ප්‍රජා අවකාශය

වසංගතයට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේ මුඛාවේන් සිවිල් නිදහස සීමා කිරීම සඳහා සහ සහ විධායක බලය ඉක්මවා යාම සාමාන්‍යකරණය සඳහා රජයෙන් ක්‍රියාමාර්ග ගෙන තිබේ. රජයේ නිලධාරීන් ‘විවේචනය කරන’, ‘සුළු අඩුපාඩු/වැරදීම්’ පෙන්වා දෙන, හෝ තමන්ගේ රාජකාරයේ නිරතවන රජයේ නිලධාරීන්ට ‘බැහව්දින/දෝෂාරෝපණය කරන’ තැනැත්තන්ට විරෝධීව දැඩි ක්‍රියාමාර්ග ගන්නා බවට පොලිස්පතිවරයාගේ නියෝගයෙන් නිකුත් කළ නිවේදනය මේ සඳහා

⁵³ වතුරංග හපුආරච්චි, ‘ජනාධිපතිවරයා අමාත්‍යාංශ ලේකම්වරුන් හත් දෙනෙකු පත් කරයි’, නිව්ස් ෆර්ස්ට්, 2020 මැයි 11, <https://www.newsfirst.lk/2020/05/11/presidentappoints-seven-ministry-secretaries/>.

⁵⁴ තිනකුරල්, 2020 පෙබරවාරි 27.

⁵⁵ ‘ස්කන්ධ ගුණසේකර, ‘රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන අරමුදල් නියාමනයට’. ද සන්ඩේ මෝර්නිං, 2020 මාර්තු 1; <https://www.hrw.org/news/2020/07/29/sri-lanka-human-rightsunder-attack>.

උදහරණ සපයයි. මෙයින් ප්‍රකාශනයේ හිඳහස මත අහිතකර බලපෑමක් ඇතිකරයි.⁵⁶

'ලොක්ඩවුන්' නොහොත් ප්‍රදේශ වසාදැමීමේ අතරතුර පනවා තිබූ සීමාකිරීම් අයුතු ලෙස යොදා ගනිමින් මානව හිමිකම් ආරක්ෂකයින් සහ කෝවිඩ්-19 ව්‍යාප්තවීම වැළැක්වීමට රජයෙන් ගන්නා පියවර විවේචනය කළ බවක් පෙනෙන තැනැත්තන් අත් අඩංගුවට ගැනීමටත් රඳවා තැබීමටත් රජය කටයුතු කළේ ය. 2020 මාර්තු සිට මැයි මාසය දක්වා කාලය තුළ කෝවිඩ්-19 පැතිරීම වැළැක්වීම පිණිස රටම වසා දමා තිබූ කාලයේ සංවරණය සම්බන්ධයෙන් පනවා තිබූ සීමාකිරීම් හේතුවෙන් රැඳවියන්ට නීති නියෝජන කරා ප්‍රවේශ වීමටත් තමන්ගේ පවුල් සමගින් සන්නිවේදනය කිරීමටත් නොහැකි විය. වෘත්තීය හා ප්‍රජා ක්‍රියාකාරකම් නැවතීම හේතුවෙන් මෙම කාලය තුළ රජයේ ක්‍රියා සම්බන්ධයෙන් පැවතියේ අවම පිරික්සුමකි. විබැවින් සිටිල් සමාජයට නොපමාව ක්‍රියාත්මක විය නොහැකි වූයේ ය.

ඇඳිරිහිතිය පැනවීම සහ ක්‍රියාත්මක කිරීම

කෝවිඩ්-19 සඳහා ප්‍රතිචාර වශයෙන් ආණ්ඩුව ඇඳිරිහිතිය පනවා රටම වසා දැමුවේ ය. නමුත් මෙම ඇඳිරිහිතිය හිතියට අනුව ප්‍රකාශයට පත් කිරීමක්, වනම් ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනතේ දෙවැනි කොටස යටතේ ගැසට් කිරීමක් සිදු නොවුණි.⁵⁷ නීත්‍යානුකූලව ප්‍රකාශයට පත් කළ ඇඳිරිහිතියක් නොවුවද විය උල්ලංඝනය කළ 56,000 ක් පමණ පුද්ගල සංඛ්‍යාවක් අත් අඩංගුවට ගත් අතර වාහන 13,556 ක් අල්ලා ගන්නා ලදී (2020 මැයි වනවිට).⁵⁸ මේ අන්දමින් අත් අඩංගුවට ගත්

⁵⁶ 'ශ්‍රී ලංකාවේ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ හිඳහස: "ඔබගේ නියෝගය අවලංගු කර පවත්නා හිතිය විධිවිධාන භාවිතා කරන්න", සිවිල් සමාජය පොලිස්පතිට (වැඩ බලන) ට කියයි, *ශ්‍රී ලංකා ඩිල්*, 2020 අප්‍රේල් 8; හියුමන් රයිට්ස් වොච්, 'ශ්‍රී ලංකාව: ප්‍රහාරයට ලක්වන මානව හිමිකම්', 2020 ජූලි 29, <https://srilankabrief.org/2020/04/freedom-of-expression-in-sri-lanka-revokeyour-directive-use-existing-legal-provisions-civil-society-tell-igp-acting/>.

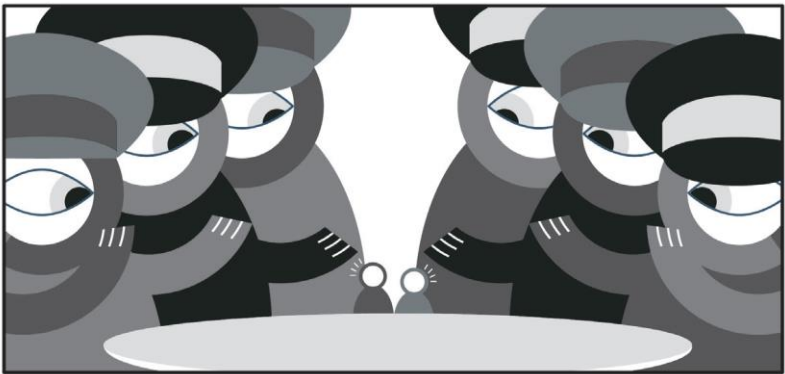
⁵⁷ 'ඇඳිරි හිතිය' නියමානුකූල කිරීම සඳහා මැදිහත් වන ලෙස ඉල්ලා දෙමළ ජාතික සන්ධාන පාර්ලිමේන්තු මන්ත්‍රී සුමන්තිරන් මානව හිමිකම් කවුන්සිලයට ලිපියක් යවයි" *ඩේලි ෆයිනෑන්ෂල් ටයිම්ස්*, 2020 මැයි 4, <http://www.ft.lk/news/TNA-MP-Sumanthiran-writes-to-HRC-seeking-intervention-to-regularisecurfew/56-699679>.

⁵⁸ 'ශ්‍රී ලංකාව රට පුරා ඇඳිරි හිතිය පැනවීමෙන් පසු ඇඳිරිහිතිය උල්ලංඝනය කළ පුද්ගලයින් 13,000 ට අධික සංඛ්‍යාවක්' අත්අඩංගුවට, *නිවීස් ෆස්ට්*, 2020 මැයි 17,

පුද්ගලයින් පොලිස් ඇප මත මුදහරිනු ලැබුවත් මේ අය සම්බන්ධයෙන් ඉදිරියේ දී හඬු පවරනු ඇති දැයි නොපැහැදිලි ය.⁵⁹

විධායක බලය ඉක්මවා යාම සහ කාර්යසාධක බලකා හරහා පාලනය කිරීම

විධායක බලය ශක්තිමත් කර ප්‍රජා අවකාශය සීමා කළ තත්වකාර ක්‍රම වසංගත සමය තුළ වැඩි වූයේ ය. උදාහරණ වශයෙන්, කෝවිඩ්-19 වසංගතයට ප්‍රතිචාර දක්වන මුලාවෙන් ජනාධිපතිවරයා ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 33 වගන්තියෙන් තමන්ට පැවරී ඇති පුළුල් බලතල භාවිතා කරමින් කාර්යසාධක බලකා ඇති කළේ ය. සාමාන්‍ය ව්‍යවහාරයේ 'කාර්යසාධක බලකා/කමිටු හරහා පාලනය කිරීම' යනුවෙන් හඳුන්වන්නේ මෙම ක්‍රියාවයි. විවැනි ආයතන ස්ථාපිත කිරීමට එම විධිවිධාන වලින් ජනාධිපතිවරයාට බලය හිමිවී නැත.

උදාහරණ වශයෙන් 2020 අප්‍රේල් 22 වැනි දින පිහිටවූ ආර්ථික පුනර්ජීවනය සහ දිළිඳුකම තුරන්කිරීමේ කාර්යසාධක බලකායට අමාත්‍යාංශ සහ රජයේ නිලධාරීන් විසින් සිදු කරන කාර්යයන් සිදු කිරීම සඳහා බලවරම් ලැබී තිබේ.⁶⁰ ශ්‍රී ලංකා පොදුජන පෙරමුණ පක්ෂයේ

<https://www.newsfirst.lk/2020/05/17/morethan-13000-curfew-violators-arrested-as-sri-lanka-enters-nationwide-curfew/>.

⁵⁹ එම

⁶⁰ 'කෝවිඩ්-19 වසංගතයෙහි බලපෑමට ලක් වූ ආර්ථිකය නගාසිටුවීම සඳහා මහා කාර්ය සාධක බලකායක්', 'දේශී ගැහැණන්ගේ ටයිම්ස්', 2020 අප්‍රියෙල් 23,

ආරම්භකයා සහ ජනාධිපතිවරයාගේ හා අගමැතිවරයාගේ සහෝදරයෙකු වන බැසිල් රාජපක්ෂ මෙම කාර්යසාධක බලකායේ ප්‍රධානීත්වය දරනත් ඔහු රජයේ කිසිදු ධුරයක් නොදරයි; ඔහු රජයේ නිලධාරියෙක් ද නොවේ. එසේම පෞද්ගලික අංශයේ සාමාජිකයින් ද ඇතුළත් මෙම කාර්ය සාධක බලකායට හමුදාපති, වැඩ බලන පොලිස්පති සහ සිවිල් ආරක්ෂක දෙපාර්තමේන්තු අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල් ඇතුළත් කර ඇත්තේ ඇයි දැයි පැහැදිලි නැත. මේ සියළුම දෙනා දුගී බව තුරන් කිරීම හා ආර්ථිකය යථා තත්වයට ගෙන ඒම සම්බන්ධ තීරණ ගැනීමේ දී කිසිදු තුමිකාවක් නිරූපණය කරන අය නොවේ.⁶¹

2020 ජූනි 2 වැනි දින පිහිටුවන ලද, සුරක්ෂිත රටක්, විනය ගරුක, ගුණවත් සහ නීත්‍යානුකූල සමාජයක් ගොඩනැගීම සඳහා වන කාර්යසාධක බලකාය⁶² තවත් උදහරණයක් වේ. මෙම කාර්යසාධක බලකාය හමුදාපති, ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයේ ලේකම්, ජාතික බුද්ධි සේවා ප්‍රධානී, රාජ්‍ය බුද්ධි සේවා අධ්‍යක්ෂ, ත්‍රිවිධ හමුදා බුද්ධි අංශ අධ්‍යක්ෂ සහ වැඩබලන පොලිස්පති ඇතුළු හමුදා හා පොලිස් කාර්ය මණ්ඩලයකින් සමන්විත වේ. නීතිවිරෝධී ක්‍රියාකාරකම් මර්ධනයටත් 'මත් උවදුර' වැළැක්වීමටත් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සඳහා මෙම කාර්යසාධක බලකායට බලවරම් ලැබී තිබේ.

මෙම බලකායන් පුළුල් බලතල සහිත, අමාත්‍යාංශ වැනි රජයේ ආයතනවල විෂය පථයට අයත් විය යුතු කරුණු ගණනාවක් සම්බන්ධයෙන් මූලිකත්වය ගත හැකි බලවරම් තිබෙන බව පෙනී යන, තත්කාර්ය ආයතන වන බැවින් මෙම කාර්යසාධක බලකායන්හි පුළුල් බලතල සහ විධිනියෝග වගවීම සහ විනිවිදභාවය සම්බන්ධයෙන් ප්‍රශ්න ඇතිකරයි. එමෙන්ම, මෙම ආයතනවල බලතල නීතිපති දෙපාර්තමේන්තුව සහ බන්ධනාගාර දෙපාර්තමේන්තුව වැනි නීතියෙන් ස්ථාපිත වෙනත් ආයතන ගණනාවක ම විධිනියෝග, බලතල සහ කාර්යව්‍යයන් සමග ගැටීමටත්, ඒවා අයුතු ලෙස පැහැර ගැනීමටත් ඉඩ

<http://www.ft.lk/top-story/MegaTask-Force-to-revive-Covid-19-hit-economy/26-699130>.

⁶¹ 'ආර්ථික පුනර්ජීවනය සහ දරිද්‍රතාවය පිටුදැකීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා විසින් කාර්ය සාධක බලකාය පත් කරයි', *ද මෝර්නිං*, '2020 අප්‍රේල් 22, <http://www.themorning.lk/prez-appoints-task-force-foreconomic-revival-and-poverty-alleviation/>.

⁶² 'ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපතිවරයා සුරක්ෂිත රටක්, ගුණගරුක සමාජයක් ගොඩනැගීම සඳහා ජනාධිපති කාර්ය සාධක බලකායක් පත් කරයි, *කලමිඩු ජේජී*, 2020 ජූනි 3.

ඇති බැවින් මෙම ආයතන අතර පැටලිලි සහගත බවක් හා ගැටීමක් නිර්මාණය විය හැක.⁶³

හමුදාකරණය

යුධ හමුදාපතිවරයා කොවිඩ්-19 පැතිරීම වැළැක්වීමේ ජාතික ක්‍රියාත්මක මධ්‍යස්ථානයේ ප්‍රධානිය වශයෙන් කටයුතු කිරීමත්, හමුදා විසින් නිරෝධායන කඳවුරු පවත්වාගෙන යාම සහ ආසාදිතයින්ගේ ආශ්‍රිතයින් සොයා යෑමත් සමග කොවිඩ්-19 වසංගතයට ප්‍රතිචාර දැක්වීම වැඩි වැඩියෙන් සහ සිඝ්‍රයෙන් හමුදාකරණය වීම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයට අහිතකර බලපෑමක් ඇති කර තිබෙන අනෙක් සාධකය වේ. හමුදාව මැදිහත්වීම සිවිල් පරිපාලනයේ අනෙකුත් ක්ෂේත්‍ර වෙත ද පැතිර යමින් පවතින බවක් පෙනෙන්නට තිබේ. වසංගතයක් වැනි මානුෂීය වශයෙන් අර්බුදකාරී තත්ත්වයකට ප්‍රතිචාර දැක්වීමේදී හමුදාවට ප්‍රධාන කාර්ය භාරයක් ඉටු කිරීමට තිබෙන හමුත්, ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී පාලනයක් තුළ ඔවුන්ගේ කාර්ය භාරය සිවිල් බලධාරීන්ගේ යටතෙහි පැවතිය යුතු අතර, ඔවුන් සැමවිටම සිවිල් බලධාරීන්ගෙන් නියෝග ලබා ගත යුතුය.

විශ්‍රාමලත් ජ්‍යෙෂ්ඨ හමුදා නිලධාරියෙක් අධ්‍යක්ෂ ජෙනරාල් ධුරය දරන ආපදා කළමනාකරණ මධ්‍යස්ථානය ආරක්ෂක අමාත්‍යාංශයෙහි විෂය පථය යටතේ ක්‍රියාත්මක වන අතර, ආරක්ෂක ලේකම්වරයා ප්‍රකාශ කරන අන්දමට, සහන බෙදා දීම සඳහා එම මධ්‍යස්ථානයට සියලුම දිස්ත්‍රික්කවල සහ ප්‍රාදේශීය ලේකම් කොට්ඨාසවල දිසා ලේකම්වරුන්, ප්‍රාදේශීය ලේකම්වරුන්, සහ ග්‍රාම නිලධාරීවරුන් සමග සම්බන්ධීකරණයෙන් යුතුව කටයුතු කිරීම සඳහා මධ්‍යස්ථානයට ම අයත් යාන්ත්‍රණයක් තිබේ.⁶⁴ ආපදා කළමනාකරණය සහ සහන සපයා දීම හමුදාකරණය වී ඇති ආකාරය මෙයින් පැහැදිලි වෙයි. එමෙන්ම, කොවිඩ්-19 සඳහා ප්‍රතිචාර දැක්වීම පිණිස සිවිල් නායකත්වයක් ලබා දීමේදී මාධ්‍ය සාකච්ඡා පැවැත්වීම වැනි මහජනතාව වෙත තොරතුරු ප්‍රචාරණය කිරීමේ කාර්යයන් සිදු කිරීම සඳහා සිවිල් බලධාරීන්/මහජන සෞඛ්‍ය නිලධාරීන් වගකිව යුතු වීම අවශ්‍ය වේ. ශ්‍රී

⁶³ 'ජනාධිපති කාර්ය සාධක බලකා දෙක පත් කිරීම - සාකච්ඡා පත්‍රිකාව', *විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය*, 2020 ජූනි, <https://www.cpalanka.org/the-appointment-of-the-two-presidential-task-forces/>.

⁶⁴ අම්බිකා සත්කුහනාදත්, 2020, 'අසමානාත්මතාවය නැවත ඇති වෙයි: කෝවිඩ්-19 සංදර්භය තුළ ශ්‍රී ලංකාවේ නිදහ්‍ය ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී උග්‍රතාවය සමාලෝචනය කිරීම', *කොමන් විච්ඡ*, 2020 අප්‍රේල් 28, <http://www.commonviews.org/inequality-redux-reviewing-sri-lankaschronic-democracy-deficit-in-the-context-of-Covid-19/>.

ලංකාවේ ජ්‍යෙෂ්ඨ හමුදා නිලධාරීන් මහජන සෞඛ්‍ය නිලධාරීන් හෝ වෙනත් සිවිල් බලධාරීන්ගෙන් වෙන්ව මාධ්‍ය වෙත සම්මුඛ සාකච්ඡා ලබා දීම මෙන්ම මහජනතාව වෙත තොරතුරු සපයා දීම පවා සිදු කරයි.

අඛණ්ඩව සිදුවෙමින් පවතින හමුදාකරණයේදී සහ සිවිල් කටයුතු වලට හමුදාව සම්බන්ධවීම සාමාන්‍යකරණය වීමේදී ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාව උතුරු ප්‍රදේශයේ දී හිතිය ක්‍රියාත්මක කිරීමේ ක්‍රියාකාරකම්වල නිරත වීම ද ආරම්භ කර තිබේ.⁶⁵ විමෝච්, චිය යාපනය ප්‍රදේශයේ 'සහජීවන මධ්‍යස්ථානයක්' ද විවෘත කර ඇති අතර, කල්පවත්නා සාමය, ප්‍රතිසංධානය, සහයෝගීතාවය සහ යාපනය අර්ධද්වීපයේ ජීවත්වන ප්‍රජාවගේ සුභසාධනය ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ අරමුණ ඇතිව එම මධ්‍යස්ථානය විවෘත කර ඇති බව පැවසෙයි.⁶⁶

චාරිතික-ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම්

ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 33 වැනි ව්‍යවස්ථාව යටතේ ඇති පුළුල් බලතල පාවිච්චි කරමින් ජනාධිපතිවරයා නැගෙනහිර පළාතේ පුරාවිද්‍යා උරුම කළමනාකරණය කිරීම සඳහා කාර්ය සාධක බලකායක් ස්ථාපිත කළේය. මෙම කාර්ය සාධක බලකායෙහි ප්‍රධාන ඉලක්කය බහු-චාරිතික නැගෙනහිර පළාත වුවත්, එම කාර්ය සාධක බලකායේ සාමාජිකත්වය සම්පූර්ණයෙන් ම ඒක-චාරිතික වේ. ආරක්ෂක අමාත්‍යවරයාගේ ලේකම්, බස්නාහිර පළාත භාර නියෝජ්‍ය පොලිස්පති, සුළුතර කණ්ඩායම්වලට විරුද්ධව අදහස් ප්‍රකාශ කිරීම පිළිබඳ ප්‍රසිද්ධියක් උසුලන බෞද්ධ නික්ෂුචක් සහ ජනාධිපතිවරයාගේ සම්පතම ආශ්‍රිතයෙකු සහ ඔහුගේ මැතිවරණ ව්‍යාපාරයේ පෙරමුණ ගත් අයෙකු ද වන, පෞද්ගලික මාධ්‍ය ජාලයක් හිමි ව්‍යාපාරකයෙක් එම බලකායේ සාමාජිකත්වයට ඇතුළත් වේ. රාජ්‍ය නිලධාරීන් නොවන මෙවැනි පුද්ගලයින් සංවේදී ගැටළු පිළිබඳ රාජ්‍ය ප්‍රතිපත්තිය සම්පාදනය කිරීම සඳහා පමණක් නොව, රාජ්‍ය නිලධාරීන්ට නියෝග නිකුත් කිරීම සඳහා ද බලය තිබෙන තත්වයක සිටීම

⁶⁵ 'එල්.ටී.ටී.ඊ. සංවිධානය නැවත එක්රැස් කිරීම' සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය දෙමළ තරණයෙකු අත්අඩංගුවට ගනියි', *උෂ්මල් හැඩියන්*, 2020 ජූලි 01, <https://www.tamilguardian.com/content/sri-lankanpolice-arrest-tamil-youth-%E2%80%9898regrouping-ltte%E2%80%99>.

⁶⁶ 'යාපනය, කන්කසන්තුරේ ප්‍රදේශයේ උපයෝගීතා ප්‍රජා දිශානත ව්‍යාපෘති සඳහා' සහජීවන මධ්‍යස්ථානය' ආරම්භ කරයි', *ශ්‍රී ලංකා යුධ හමුදාව*, 2020 මැයි 12, <https://www.army.lk/news/harmonycentre-utility-community-oriented-projects-inaugurated-kks-jaffna>.

අවධානය යොමු විය යුතු කරුණක් වේ.⁶⁷ තවද, අනෙකුත් කාර්ය සාධක බලකා මෙන් මෙම කාර්ය සාධක බලකාය ද ජනාධිපතිවරයාට පමණක් වගකිව යුතු වන බැවින් එය විනිවිද භාවයකින් යුක්තව ක්‍රියාත්මක වීම අවශ්‍ය නොවේ. 2020 අගෝස්තු 24 වැනි දින ජනාධිපතිවරයා මෙම කාර්ය සාධක බලකායට තවත් බෞද්ධ භික්ෂූන් හතර දෙනෙක් පත් කළේය.⁶⁸

බෞද්ධ භික්ෂූන් වහන්සේලා සහ හමුදා සාමාජිකයින් මෙම කාර්ය සාධක බලකායෙහි සාමාජිකත්වයට පත්වීම මගින් ඔවුන් ඕනෑම දේපළක් පුරාවිද්‍යාත්මක භූමියක් ලෙස නම් කර වීම ඉඩම් අත්පත් කර ගැනීමේ ක්‍රියාවලියෙහි ප්‍රධානතම කොටසක් බවට පත්වී ඇති ආකාරය ඉස්මතු කර පෙන්වයි. සිවිල් කටයුතු වලට හමුදා සාමාජිකයින් යොදා ගැනීමෙහි කිසිදු වැරද්දක් නොමැති බව ද, නැගෙනහිර පළාත චේතනාසික වශයෙන් දෙමළ ජාතිකයින් පදිංචිව සිටි ප්‍රදේශයක් නොවන බව සහ නැගෙනහිර පළාතේ තිබෙන සියලුම පුරාවිද්‍යාත්මක ස්ථාන සිංහල බෞද්ධයන්ගේ බව ද 2020 ජූනි මාසයේ අග භාගයේදී පැවති සම්මුඛ සාකච්ඡාවකදී වම කාර්ය සාධක බලකායේ සාමාජිකයින්ගෙන් එක් අයෙකු වන චිල්ලාවල මේදානන්ද හිමියන් පැවසූහ.⁶⁹ වම කාර්ය සාධක බලකාය විසින් අනුගත කර ගනු ලැබීමට ඉඩ තිබෙන, දැඩි ලෙස වාර්ගික වූ, හමුදාකරණය වූ ප්‍රවේශය කෙබඳුද යන්න මෙයින් පැහැදිලි වෙයි.

මුස්ලිම්වරුන්ට චිරෙහි වෛරය ඇවිස්සීම වැළැක්වීමට හෝ එයට චිරෙහිව ක්‍රියාකිරීමට, හෝ ශ්‍රී ලංකාවේ සුළුතර කණ්ඩායම් වලට ආරක්ෂාව සපයා දීම සහ සමාන ලෙස අයිතිවාසිකම් බුක්ති විඳීමට අවස්ථාව ලබා දීම යළි සහතික කිරීම සඳහා රජය විසින් ගෙන ඇති ක්‍රියාමාර්ග අල්ප වන අතර ම, 2020 අප්‍රේල් 24 වැනි දින

⁶⁷ 'ජනාධිපති කාර්ය සාධක බලකා දෙක පත් කිරීම - සාකච්ඡා පත්‍රිකාව', විකල්ප ප්‍රතිපත්ති කේන්ද්‍රය, 2020 ජූනි. <https://www.cpalanka.org/the-appointment-of-the-two-presidential-task-forces/>.

⁶⁸ 'නැගෙනහිර පුරාවිද්‍යා උරුම කළමනාකරණය සඳහා වන කාර්ය සාධක බලකායට තවත් භික්ෂූන් හතර දෙනෙක් පත් කෙරේ | කලම්බු ගෘහවේ', 2020 අගෝස්තු 25, <https://colombogazette.com/2020/08/25/four-more-more-monks-appointed-to-task-force-on-archaeological-management-in-east/>.

⁶⁹ 'ආගමික හිදුනස පිළිබඳ මාධ්‍ය ආවරණය අවබෝධ කර ගැනීම, 2020 ජූනි', Minormatters.org, <https://www.minormatters.org/storage/app/uploads/public/5f2/3d4/a12/5f23d4a12f332037841699.pdf>.

ජනාධිපතිවරයා සහ මහා සංඝයා අතර පැවති හමුවේදී ජනාධිපතිවරයා පළ කළ, මාධ්‍ය විසින් පුළුල්ව වාර්තා කරන ලද, අදහස් කනස්සල්ල ඇතිකරවයි. වාර්තා වන අන්දමට, සෑම පුරවැසියෙකුට ම සමාන ලෙස සේවය කිරීමට තමන් රාජකාරියෙන් බැඳී සිටින නිසා, සිංහල බහුතර ජනතාවගේ ඡන්දයෙන් තමන් ජනාධිපතිවරණය ජයග්‍රහණය කළ බව රහසක් නොවූන ද එය නොසලකා සෑම පුරවැසියෙකුට ම සමාන ලෙස සේවය කරන බවට ඔහු ප්‍රතිඥා දී තිබූ බව ඔහු ප්‍රකාශ කර ඇත. කෙසේ වෙතත්, තමන් එසේ ප්‍රතිඥා දී තිබුණ ද, එයින් තමන්ව අසමත් කිරීමේ සහ තමන්ව අධිකරණයට ගෙන ගොස් ව්‍යවස්ථාමය අර්බුදයක් නිර්මාණය කිරීමේ කුමන්ත්‍රණ පවතින බව ද ඔහු වැඩිදුරටත් සඳහන් කළේය. පාර්ලිමේන්තුව යළි කැඳවන ලෙසට ඉල්ලා සිටීම හරහා ව්‍යවස්ථාමය අර්බුදයක් නිර්මාණය කරවීමට උත්සාහ කරන බවට ප්‍රධාන වශයෙන් ම සුළුතර කණ්ඩායම් නියෝජනය කරන දේශපාලනඥයින්ට දෝෂාරෝපණය කරන අතර ම, සංඝයා සමග ව්‍යවස්ථාමය කරුණු සාකච්ඡා කිරීම සහ රාජ්‍ය පාලනය පිළිබඳ කරුණු සම්බන්ධයෙන් උන්වහන්සේගේ උපදෙස් ලබා ගැනීම මගින් රාජ්‍ය පාලනය සම්බන්ධ බහුතරවාදී, වාර්ගික-ජාතිකවාදී සහ අනුග්‍රහය පදනම් කර ගත් දර්ශනයක් ඇති බවක් පෙන්නුම් කෙරෙයි. නීතියේ ආධිපත්‍යයට සහ විවිධත්වයට ගරු කිරීම පදනම් කර ගත් අනාගාමික පාලන ක්‍රමයක් මේ ආකාරයෙන් පවිටු ලෙස නොසලකා හැරීම පළිගැනීමට ලක්වීම පිළිබඳ බියක් නොමැතිව පුරවැසියන් විසින් තමන්ව පාලනය කරන්නන්ව විවේචනය කරනු ලැබීම අධෛර්යමත් කරවන්නක් වේ.

මුස්ලිම් ප්‍රජාව

මුස්ලිම්වරුන් අපකීර්තියට පත් කිරීම සහ ඔවුන්ව දෝෂාරෝපණයට ලක් කිරීම කොවිඩ්-19 පැතිරීම සම්බන්ධයෙන් ජ්‍යෙෂ්ඨ රාජ්‍ය නිලධාරීන් විසින් එම ප්‍රජාවට දොස් පවරනු ලැබීම සහ එම ප්‍රජාවට මිය ගිය කොවිඩ්-19 ආසාදිතයින්ගේ සිරුරු එම ප්‍රජාවගේ ආගමික පිළිවෙතට අනුව භූමදානය කිරීමට ඇති අයිතිය ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබීම වැනි විවිධ ස්වරූප ගෙන තිබේ.

එම මළ සිරුරු භූමදානය කිරීමට අවසර දීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම 'මළ සිරුරු මගින් රෝගය සම්ප්‍රේෂණය නොවේ' සහ 'කොවිඩ්-19 ආසාදනය වී මිය ගිය පුද්ගලයින්ගේ සිරුරු භූමදානය කිරීම හෝ ආදාහනය කිරීම සිදු කළ හැකිය' යනුවෙන් සඳහන් වන, කොවිඩ්-19 සංදර්භය තුළ ආසාදනය වීම වැළැක්වීම සහ මළ සිරුරක් ආරක්ෂිත ලෙස කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වන පාලන විධිය පිළිබඳ ලෝක සෞඛ්‍ය සංවිධානයේ 2020 මාර්තු 24 දිනැති අතුරු මාර්ගෝපදේශයට පටහැනිව සිදු කෙරෙමින් පවතියි. අද වන විට, කොවිඩ්-19 ආසාදිත වී මිය ගිය මුස්ලිම් වැසියන් ගෙන් අවම වශයෙන් හතර දෙනෙකුගේ සිරුරු එම පුද්ගලයින්ගේ පවුලේ සාමාජිකයින්ගේ ආගමික මතයට සහ තෝරා

ගැනීමට විරුද්ධව කටයුතු කරමින් ආදාහනය කර තිබේ. එක් අවස්ථාවකදී, මිය ගිය පුද්ගලයාට කොවිඩ්-19 ආසාදනය වී තිබුණේ ද යන්න තහවුරු කර නොගෙන ඇයගේ සිරුර ආදාහනය කර තිබුණි.⁷⁰ කොවිඩ්-19 ආසාදනය වී මිය යන අයගේ සිරුරු භූමිදානය කිරීම සඳහා මුස්ලිම්වරුන්ට ඇති අයිතිය පිළිගන්නා ලෙසට ඉල්ලා සිටිමින් ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ මූලික අයිතිවාසිකම් පෙත්සම් පහක් ගොනු කර තිබේ.

'කටකටා පතුරුවන්නන්ට විරෝධීව දැඩි නීතිමය පියවර ගන්නා ලෙසට අපි පොලීසියට සහ අසත්‍ය පුවත් සම්බන්ධයෙන් කටයුතු කරන අනෙකුත් ආයතන වලට උපදෙස් ලබා දී ඇති අතර, මේ වන විටත් කිහිප දෙනෙක් අත් අඩංගුවට ගෙන ඇත' යනුවෙන් ආරක්ෂක ලේකම් කමලේ ගුණරත්න සඳහන් කර තිබියදීත්, මාධ්‍ය ආයතන විසින් වෛරය ඇවිස්සීම සහ උග්‍ර විවේචන වල්ල කිරීම දිගින් දිගටම නොඅඩුව සිදු විය.⁷¹ උදාහරණයක් ලෙස, මුස්ලිම් ප්‍රජාවට අයත් කොවිඩ්-19 ආසාදිත රෝගීන්ව ඔවුන්ගේ ආගම නමින් හඳුනා ගනු ලැබූ අතර, අනෙකුත් රෝගීන්ට මෙන් නොව, කොරෝනා වෛරසය පැතිරවීම සම්බන්ධයෙන් මාධ්‍ය විසින් ඔවුන්ට දෝෂාරෝපණය කරන ලදී. වෛර ප්‍රකාශ කිරීම ප්‍රවර්ධනය කරන සහ වැරදි තොරතුරු පතුරුවන ජනප්‍රිය රූපවාහිනී නාලිකාවලට විරෝධීව කිසිදු පියවරක් ගෙන නොමැති අතර, ඉහත ඡේදවලදී පෙන්වා දෙන ලද පරිදි, රාජ්‍ය නිලධාරීන් විසින් ගන්නා ලද ක්‍රියාමාර්ග හෝ ඔවුන් විසින් ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම පැහැර හැරීම විවේචනය කළ පුරවැසියන් අත්අඩංගුවට ගැනීම් පිළිබඳ වාර්තා වී තිබේ. ආරක්ෂක ලේකම් ගුණරත්නගේ එම ප්‍රකාශය සිදු කරන ලද්දේ නාවික හමුදා සාමාජිකයින්ගේ පවුල් අපකීර්තියට පත් කරනු ලැබීමට සහ පීඩාවට පත් කරනු ලැබීමට හේතු වූ කරුණක් වන, කොවිඩ්-19 ආසාදිත නාවික හමුදා සාමාජික පොකුරක් සොයා ගැනීම පිළිබඳ මාධ්‍ය වාර්තා පළවීමෙන් පසුව බව සැලකිල්ලට ගත යුතු වේ.

ස්වකීය ආගම, සහ ස්වකීය වෘත්තීය රාජකාරි සහ ප්‍රජා ක්‍රියාවාදය හේතුවෙන් ඉලක්ක කර ගනු ලැබ ඇති බවට පෙනී යන

⁷⁰ ශේරිනා ක්වාසි සහ අෂ්කාර් තස්ලීම්, 'කොවිඩ්-19 ආසාදනය වී මිය ගිය අයගේ සිරුරු ආදාහනය කරන ලෙසට ශ්‍රී ලංකාව මුස්ලිම් ජාතිකයින්ට බලකිරීම නිසා ඔවුන් කනස්සල්ලට පත් වේ' *අල් ජසීරා*, 2020 අප්‍රේල් 3, <https://www.aljazeera.com/news/2020/04/anguish-sri-lanka-forces-muslims-cremate-Covid-19-victims-200403053706048.html>.

⁷¹ 'හමුදාවෙහි සහ පොලීසියෙහි ක්ෂණික මැදිහත්වීම නිසා කොවිඩ්-19 හි බලපෑම අඩු කර ගැනීමට හැකි විය - ආරක්ෂක ලේකම්, මේජර් ජෙනරාල් (විශ්‍රාමික) කමලේ ගුණරත්න', *ද සන්ඩේ ඔබ්සර්වර්*, 2020 අප්‍රේල් 19.

පුද්ගලයින් දෙදෙනෙකු වසංගත කාලය තුළදී විශේෂයෙන් අත්අඩංගුවට ගෙන තිබීම දැඩි අවධානය යොමු විය යුතු කරුණක් වී තිබේ.

අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව 2020 අප්‍රේල් 14 වැනි දින වෘත්තියෙන් නීතිඥයෙක් වන හිජාස් හිස්බුල්ලා අත්අඩංගුවට ගත්තේය. මුලදී හිස්බුල්ලාට අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරියෙක් ඉදිරියේ සීමාකරන ලද වාතාවාරණයන් තුළ මිනිත්තු පහළොවක පමණ කාලයක් වන සේ ඔහුගේ නීතිඥයින් වෙත සීමා සහිත ප්‍රවේශයක් පමණක් ලැබුණි. ප්‍රශ්න කරනු ලැබීමට හෝ අත්අඩංගුවට ගනු ලැබීමට හේතුව හිස්බුල්ලාට දැනුම් නොදුන් අතර, එමගින් ඔහුගේ නීතියේ නිසි ක්‍රියාදාමය සඳහා ඇති අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වී තිබේ. හිස්බුල්ලාට අත්අඩංගුවට ගනු ලැබීමට හේතුව ඔහු වෙත දැනුම් දීමට පෙර පොලීසිය 2020 අප්‍රේල් 15 වැනි දින මාධ්‍ය හමුවක් කැඳවූ අතර 2019 අප්‍රේල් මාසයේ සිදුවූ පාස්කු ඉරුදින ප්‍රහාර වලට අදාළව ඔහුව අත්අඩංගුවට ගන්නා ලද බව එහිදී පොලීසිය සඳහන් කළේය. 2020 ජූලි 1 වැනි දින වන විට, හිජාස් හිස්බුල්ලාට චෝදනා ගොනු කර නොමැතිව පාලන සිරභාරයේ රඳවා ගනු ලැබ සිටියේය. අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව 'ඔහුට විරුද්ධව ප්‍රමාණවත් තොරතුරු සොයමින්' සිටි බව පැවසෙන අතර, අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තු නිලධාරීන් අවකල්පිතවත් නිරත වෙමින්, හිස්බුල්ලාට එරෙහිව සාවද්‍ය ප්‍රකාශ ඉදිරිපත් කරන ලෙසට බාලවයස්කරුවන්ට බලහත්කාරකම් කරමින් සිටි බවට වාර්තා පළ විය.⁷²

රමිසි රසික් හිටපු රජයේ සේවකයෙක් වන අතර ඔහු මුස්ලිම් ප්‍රජාවට මුහුණ දීමට සිදුව තිබූ මානව හම්කම්, යුක්තිය සහ වර්ගවාදය සම්බන්ධ ගැටළු පිළිබඳ නිරන්තර අදහස් දක්වන්නෙක් විය. 2020 අප්‍රේල් 03 වැනි දින, මුස්ලිම් විරෝධී ප්‍රචාරණ පිළිබඳ සත්‍යය පැහැදිලි කර දීම සඳහා පෑන සහ යතුරුපුවරුව භාවිතා කරමින් 'මතවාදී ජිහාඩයක' නිරත වන ලෙසට ඔහු සමාජ මාධ්‍ය පළ කිරීමක් හරහා

⁷² 'හඳුනාගැනීමේ පෙරටුවට පෙර අපරාධ පරීක්ෂණ දෙපාර්තමේන්තුව හිජාස් ගේ ඡායාරූපය පෙන්වීමට ළමයින්ට උත්සාහ කර ඇත: කොටුව මනේස්තුව', *ඩේලි ෆයිනෑන්ෂල් ටයිම්ස්*, 2020 ජූනි 26, <http://www.ft.lk/news/CIDattempted-to-show-photograph-of-Hejaaz-to-children-before-ID-parade-Fort-Magistrate/56-702226>; 'ශ්‍රී ලංකාව: නීතිඥ හිජාස් හිස්බුල්ලා අත්තෝමතික ලෙස අත්අඩංගුවට ගෙන රඳවාගෙන සිටීම පිළිබඳ අන්තර්ජාතික යුක්ති අධිකරණය කනස්සල්ල පළ කරයි; ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත අහෝසි කර ප්‍රතිසම්පාදනය කරන ලෙස ඉල්ලා සිටිය', *අන්තර්ජාතික නීතීවේදීන්ගේ කොමිෂම*, 2020 අප්‍රේල් 21, <https://www.icj.org/sri-lanka-icj-raises-concerns-about-the-arbitrary-arrest-anddetention-of-lawyer-hejaaz-hizbullah-calls-for-repeal-and-replacement-of-the-prevention-of-terrorism-act/>.

මුස්ලිම් ප්‍රජාවගෙන් අයැද සිටියේය. ජනාධි නැමති සංකල්පය හා බැඳුණු අනවබෝධය නිසා සමාජ මාධ්‍යවල පළ කරන ලද චිම ඉල්ලීමට චිරෝභව ඔහු සහ ඔහුගේ පවුල ඉලක්ක කරමින් වෛරය සහ තර්ජන ගලා වින්නට විිය. 2020 අප්‍රේල් 9 වැනි දින රසික් තමන්ට සහ තම පවුලට චිරෝභව ඇති තර්ජන සම්බන්ධයෙන් පොලීසියට පැමිණිලි කළේය. ඒ වෙනුවට, පසුව විදිනම, සිවිල් සහ දේශපාලන අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ අන්තර්ජාතික සම්මුති පනත යටතේ, අපරාධකරුවන් ඇස මත නිදහස් කිරීමට අවසර නොලැබෙන වරදක් වන වාර්ගික වෛරය ඇවිස්සීමේ වරද මත අපරාධ පරීක්ෂණ නිලධාරීන් ඔහුට අත්අඩංගුවට ගත්හ. 2020 අගෝස්තු 31 දින වන විටත් රම්සි අත්අඩංගුවේ සිටින අතර, ඔහුට වෛද්‍ය රැකවරණ වෙත සහ නීති නියෝජිතයෙකුගේ සහාය වෙත ප්‍රවේශය ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබ ඇති බව පැවසෙයි.⁷³

දෙමළ ප්‍රජාව

ඇඳිරි නීතිය පැවති කාලය තුළදී, රටෙහි අනෙකුත් ප්‍රදේශවල මෙන් නොව, උතුරු පළාතේ මුරපොළ සංඛ්‍යාව වැඩි කර තිබුණු අතර, උතුරු පළාතෙන් පිටතට ගමන් කරන පුද්ගලයින් කොවිඩ්-19 සම්බන්ධ වෛද්‍ය නිෂ්කාශනය ලබා ගැනීමට අමතරව, හමුදා නිෂ්කාශනයක් ද ලබා ගත යුතු වූ බව වාර්තා විය.⁷⁴

2000 දෙසැම්බර් 16 වැනි දින යාපනයේ මිරුසුවිල් ප්‍රදේශයේ ක්‍රියාන්විත රාජකාරයේ නිරතවී සිටියදී අවුරුදු පහ, දහතුන සහ පහළොව යන වයස්වල පසුවූ ළමයින් තිදෙනෙකු ද ඇතුළුව අභ්‍යන්තර ලෙස අවතැන්වී සිටි දෙමළ සිවිල් වැසියන් අට දෙනෙක් ඝාතනය කිරීම සම්බන්ධයෙන් 2015 වර්ෂයේදී වරදකරු බවට පත් වූ සැරයන් සුනිල් රත්නායකට ජනාධිපති සමාව ලබා දීමත් සමග යුද්ධය හා සම්බන්ධ

⁷³ ඉසඩ්.විල්. මොනමඩ්, 2020, 'රම්සි රසික්': සාමාන්‍ය සේවා පිවිත්තයක් සඳහා වන සුවිශේෂී අරගලයක් පොලිස් අත්අඩංගුවට ගැනීමක් මගින් උඩුගවකුරු වෙයි', *ඩේලි ෆැන්සන්* ටයිම්ස්, 2020 මැයි 9, <http://www.ft.lk/opinion/Ramzy-Razeek-An-extraordinary-struggle-for-an-ordinary-life-of-service-upended-by-a-Police-arrest/14-699917>; 'ශ්‍රී ලංකාව: මුස්ලිම්වරුන් අත්අඩංගුවට ගැනීමට නීතියේ නිසි ක්‍රියාදාමය පිළිබඳ අවධානයක්' *නියුමන් රයිට්ස් වොච්*, 2020 අප්‍රේල් 23, <https://www.hrw.org/news/2020/04/23/sri-lanka-due-process-concerns-arrests-muslims>.

⁷⁴ 'රජයේ නොසැලකිල්ල නිසා උතුරු නැගෙනහිර ප්‍රදේශවල දෙමළ වැසියන් ඇඳිරි නීති නිසා දුෂ්කරතාවලට මුහුණ දෙති', *ටැම්ලි ගාර්ඩියන්*, 2020 අප්‍රේල් 02, <https://www.tamilguardian.com/content/tamils-north-east-struggle-curfew-hardships-due-state-negligence>.

මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කරනු ලැබීම් පිළිබඳ වගවීමට දැඩි පහරක් වල්ල විය.⁷⁵

අතුරුදහන්ව ඇති දහස් සංඛ්‍යාත පුද්ගලයින් සම්බන්ධ තත්ත්වය සලකා බැලීමේදී, එම අතුරුදහන්වී ඇති දහස් ගණනක් දෙනා මිය ගොස් ඇති බව 2020 ජනවාරි මාසයේදී ජනාධිපති රාජපක්ෂ සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ නේවාසික සම්බන්ධීකාරක අතර පැවති හමුදාවකදී ජනාධිපතිවරයා සඳහන් කළේය. 'ඔවුන්ගෙන් වැඩි දෙනෙක් වල්,ටී.ටී.ඊ. සංවිධානය විසින් රැගෙන ගොස් හෝ බලහත්කාරයෙන් ඔවුන්ගේ හමුදාවට බඳවා ගෙන තිබුණි. අතුරුදහන් වූ පුද්ගලයින්ගේ පවුල්වල සාමාජිකයින් වියට සාක්ෂි දරයි. කෙසේ වෙතත්, එම පුද්ගලයින්ට සිදු වූයේ කුමක් දැයි ඔවුන් නොදන්නා බැවින් එම පුද්ගලයින් අතුරුදහන් වී ඇතැයි ඔවුහු පවසති' යනුවෙන් ඔහු වැඩිදුරටත් සඳහන් කළේය. 'අවශ්‍ය විමර්ශන' සිදු කිරීමෙන් අනතුරුව ඔවුන්ට මරණ සහතික නිකුත් කර, අතුරුදහන්වූවන්ගේ පවුල් වලට සහාය සපයා දෙනු ලැබේ' යනුවෙන් ද ජනාධිපතිවරයා සඳහන් කළේය.⁷⁶

2009 මැයි මාසයේ යුධ ගැටුම්වල අවසන් අදියර වලදී මරණයට පත්වූවන් අනුස්මරණය කිරීමට සංවිධානය කර තිබූ උත්සව ගණනාවකට පොලීසිය සහ හමුදාව අවහිර කිරීමත් සමග උතුරේ දෙමළ වැසියන්ට එම අවස්ථාව අහිමි විය.⁷⁷ එක් අවස්ථාවකදී, පොලීසිය නිරෝධායන නීති ගෙනහැර දක්වමින් දෙමළ ජාතික ජනතා පෙරමුණෙහි (TNPF) සාමාජිකයින් යාපනය ප්‍රදේශයේ අනුස්මරණ උත්සවයක් පැවැත්වීම වැළැක්වීම සඳහා අධිකරණ නියෝගයක් ලබා ගත්තේය.⁷⁸ කෙසේ වෙතත්, වීදින ම රජයේ සාමාජිකයින් කිහිප දෙනෙකුගේ, හමුදා

⁷⁵ අම්බිකා සත්කුහනාදන්, 2020, 'වසංගතයක් පවතින කාලයක යුක්තිය', *ගුවන්දිව්විසි*, 2020 මාර්තු 29, <https://groundviews.org/2020/03/29/justice-in-thetime-of-a-pandemic/>; අල් ජසීරා, 'දෙමළ සිවිල් වැසියන් ඝාතනය කළ සෙබලාට ශ්‍රී ලංකාව සමාව දෙයි', *අල් ජසීරා*, 2020 මාර්තු 27, <https://www.aljazeera.com/news/2020/03/sri-lanka-pardons-soldier-killed-tamil-civilians-200327033617104.html>.

⁷⁶ මීරා සිරිනිවාසන්, 'ශ්‍රී ලංකාවේ සිවිල් යුද්ධය: අතුරුදහන් වූ පුද්ගලයින් මිය ගොස් ඇති බව සෝධානය පවසයි', *ද නින්ද්‍රා*, 2020 ජනවාරි 20, <https://www.thehindu.com/news/international/missing-persons-are-dead-says-gotabaya/article30609730.ece>.

⁷⁷ 'ශ්‍රී ලංකාවේ සෙබළුන් යාපනය මුල්විදියක්කාල් ප්‍රදේශයේ අනුස්මරණ උත්සවයක් නවතා දමයි', *ටැම්ලි ගාඩියන්*, 2020 මැයි 18, <https://www.tamilguardian.com/content/srilankan-soldiers-stamp-out-mullivaikkal-remembrance-flame-jaffna>.

⁷⁸ ඵම

සාමාජිකයින් පිරිසකගේ, සහ සෙබළුන්ගේ පවුල් කිහිපයක සහභාගීත්වය ඇතිව රජය රණවිරු දිනය සැමරීම සඳහා කොළඹදී උත්සවයක් පැවැත්වූයේය.⁷⁹ 2009 මැයි මාසයේදී මිය ගිය පුද්ගලයින් අනුස්මරණය කිරීම සඳහා පහන් දැල්වූව හොත් තමන්ට වෙඩි තබන බවට පවසමින් හමුදාව තමන්ට තර්ජනය කළේ යැයි ප්‍රකාශ කළ දෙමළ ජාතික ජනතා පෙරමුණේ සාමාජිකාවකට පොලීසිය විසින් තර්ජනය කරන ලදැයි පැවසෙන සිද්ධියක් ද මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළදී වාර්තා විය.⁸⁰

2020 අගෝස්තු 30 වැනි දින, අතුරුදහන් වූවන්ගේ පවුල් විසින් 'බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කිරීම් වල වින්දිතයින්ගේ අන්තර්ජාතික දිනය' සමරනු ලැබීම වැළැක්වීම සඳහා නැගෙනහිර පළාතේ මඩකලපුව පොලීසිය අධිකරණ නියෝගයක් ලබා ගත්තේය.⁸¹ මෙම ඒකරාශි වීම එල්.ටී.ටී.ඊ. සංවිධානය යළි පුබුදුවාලීමට හේතු විය හැකි බව අධිකරණ නියෝගය ඉල්ලා සිටීමේදී පොලීසිය ඉදිරිපත් කළ එක් හේතුවක් විය. සටන් අවසන් වී සහ සන්නද්ධ කණ්ඩායමට රජය විසින් සමරනු ලබන හමුදාමය පරාජය ලැබී දශකයකට අධික කාලයක් ගතවීමෙන් පසුව ද රජය ප්‍රජා ක්‍රියාවාදය සීමා කිරීම සඳහා එල්.ටී.ටී.ඊ. සංවිධානය යළි පිබිදීත්තේය යන කරුණ අඛණ්ඩව ම යොදා ගන්නා බව මෙයින් පැහැදිලි වෙයි.

සාමාජිකය

ශ්‍රී ලංකාවේ විවිධ වාර්ගික-ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් ඉතිහාසයේ විවිධ කාලපරිච්ඡේද වලදී 'අනෙක් කණ්ඩායම' බවට පත්වෙමින් වෙනස්කම් කරනු ලැබීමට, ආන්තිකකරණයට සහ හිංසනයට මුහුණ දී තිබේ. යහපාලන රජය පැවති කාලයේදී අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ

⁷⁹ 'ශ්‍රී ලංකාව හමුදා 'ප්‍රවර්ධන වාසියක්' සමගින් ජයග්‍රහණය සැමරීමට සූදානම් වෙයි', *ටැම්ල් ගාඩියන්*, 2020 මැයි 18, <https://www.tamilguardian.com/content/sri-lankaprepares-mark-victory-military-%E2%80%9898promotion-bonanza%E2%80%99>.

⁸⁰ ' "ඔබ පහන් දැල්වූව හොත්, හමුදාව ඔබට වෙඩි තබාවි" - ශ්‍රී ලංකා පොලීසිය දෙ.ජා.ප.සෙ. සාමාජිකාවට අනතුරු ඇඟවයි', *ටැම්ල් ගාඩියන්*, 2020 මැයි 17, <https://www.tamilguardian.com/content/%E2%80%98if-you-light-lamps-army-will-shoot-you%E2%80%99-%E2%80%933-sri-lankan-police-warn-tnpf-member>.

⁸¹ 'අන්තර්ජාතික දිනය පිළිබඳ ශ්‍රී ලංකාවේ සීමාකිරීම් වලට නිර්භයව යුද්ධයෙන් අතුරුදහන්වූවන්ගේ පවුල් ප්‍රබල පණිවුඩයක් යවති', *ටැම්ල් නෙට්*, 2020 අගෝස්තු 31, <https://www.tamilnet.com/art.html?catid=13&artid=39936>.

නිදහස සහ සිවිල් සමාජ සංවිධාන වලට සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කරන්නන්ට නිදහසේ ක්‍රියාත්මක වෙමින් පවතිනු ලැබීමට ලක් වෙතැයි බිය නොවී රජයට අහියෝග කිරීමේ හැකියාව තිබුණ ද, වාර්ගික අර්බුදයට මූලික වී ඇති හේතු ඇතුළු බොහෝ ව්‍යුහාත්මක සහ පද්ධතික ගැටළු වලට ආමන්ත්‍රණය කිරීමට රජය අපොහොසත් විය. සුළුතර කණ්ඩායම්වලට වරෙන්ඩ් වෛරය පැතිරවීම සහ ප්‍රචණ්ඩත්වය ඇවිස්සීම හමුවේ මෙම අපොහොසත්වීම මගින් සිංහල-බෞද්ධ ජාතිකවාදී කණ්ඩායම් වලට දඬුවම් නොලබා ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා සිදු කිරීම ද ඇතුළුව වර්ගවාදී දේශපාලනයෙහි යෙදීමට අවකාශය නිර්මාණය කර ඇත. ප්‍රචණ්ඩත්වයෙහි නිරතවී සිටියවුන් සම්බන්ධයෙන් වගවීමක් නොතිබීම වරදට දඬුවම් නොලබා සිටීමේ ආරක්ෂාව ලබා ගැනීමට මග පෑදූ අතර, විය අතීතයේ සිදු කරන ලද උල්ලංඝනය කිරීම්වලට අර්ථාන්විත ආකාරයකට ආමන්ත්‍රණය කිරීමේ අවස්ථාව හීන කර දැමුවේය. හමුදා සේනාංක ඉවත් කිරීමට සහ ආයතනික ප්‍රතිසංස්කරණ සිදු කර සංවරණ සහ සංතුලන ශක්තිමත් කිරීමට අපොහොසත් වීම හමුදාකරණය වූ සහ ඒකාධිපතිවාදී ස්වරූපයේ පාලනයක් වෙත ඉක්මනින් ආපසු පෙරළීමට මග පෑදූ අනෙකුත් සාධක වලට අයත් වේ.

2019 නොවැම්බර් මාසයේ පැවති ජනාධිපතිවරණයෙන් පසුව, සිංහල-බෞද්ධ ජාතිකවාදී මතවාදයකට විවෘතව ම විකඟත්වය ප්‍රකාශ කරන රාජපක්ෂ රජය සිසු හමුදාකරණය කිරීමේ ක්‍රියාවලියක් නැවත ක්‍රියාත්මක කළ අතර, විශාලතම දේශපාලන පක්ෂය තීරණාත්මක රාජ්‍ය පාලන සහ අයිතිවාසිකම් ගැටළු පිළිබඳ නිහඬතාවය රැකගෙන සිටි නිසා, ප්‍රබල විපක්ෂයක් නොතිබීම මත විශ්වාසය තබමින්, පාලනය සඳහා නීතිය ඉක්මවූ ව්‍යුහයන් යොදා ගැනීම ආරම්භ කළේය. 2019 නොවැම්බර් මාසයෙන් පසු කාල පරිච්ඡේදයේදී සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය කිරීම් සාධාරණීකරණය කිරීම සඳහා නීතිය අත්තනෝමතික ලෙස යොදා ගැනීම ඉහළ ගියේය.

විසම්මතිය පිළිබඳ දැඩි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම සහ සිවිල් නිදහස සහ ප්‍රජා අවකාශය සීමා කිරීම්, සහ වාර්ගික-ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වල අයිතිවාසිකම් අවහිර කිරීම රාජපක්ෂ ජනාධිපති පාලනය කාලයේ දක්නට ලැබෙනු ඇතැයි අපේක්ෂා කරන ලද ප්‍රතිඵල වූ අතර, හමුදාකරණය කිරීම සහ ඒකාධිපතිවාදී ප්‍රතිපත්ති සහ ක්‍රියාවලි හඳුන්වා දීම කඩිනම් කිරීමට වසංගත තත්ත්වය විසින් අවස්ථාව සපයා දුන්නේය. වසංගත කාලය තුළ මාස පහකට ආසන්න කාලයක් පුරා ක්‍රියාත්මක පාර්ලිමේන්තුවක් නොතිබීම සහ තත්කාර්ය යාන්ත්‍රණ හරහා විධායක පාලනය ක්‍රියාත්මක කිරීම ජනාධිපතිවරණය අවසන් වූ වහාම ආරම්භ වී තිබූ ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය දුර්වල කිරීමට සහ විධායකය සීමවා ඉක්මවා යාම

සාමාන්‍යකරණය කිරීමට දායක විය. මෙම කාල පරිච්ඡේදය තුළදී, වෛරී ප්‍රකාශ හරහා මෙන්ම රජය අනුගමනය කළ ක්‍රියාමාර්ග සහ රජය ක්‍රියාමාර්ග ගැනීම පැහැර හැරීම හරහා ද සිදුවූ ප්‍රජා ක්‍රියාකාරීන් අත්අඩංගුවට ගැනීම් සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් වලට පහර දීම් යන දෙකම වාර්ගික-ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල මෙන්ම සිවිල් සමාජ කණ්ඩායම් වල ද අනාරක්ෂිතභාවය වැඩි කළ අතර, රජය විසින් පළිගනු ඇතැයි යන බිය වැඩි වැඩියෙන් සාමාන්‍ය බවට පත්වීම නිසා ඔවුන් ස්වයං වාරණයක් ඇති කර ගැනීමට ද පෙළඹුණි. මෙම සංදර්භය තුළ, සිවිල් සමාජය සිවිල් නිදහස සහ සිවිල් අවකාශය සීමා කිරීමට චරෙහිව ක්‍රියා කිරීම මෙහි නිරත වූ අතර, වාර්ගික-ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමේ කාර්යයට ඉදිරියේදී වඩා ප්‍රබල බාධක සහ අභියෝග වලට මුහුණ දීමට සිදු විය හැක.

නිර්දේශ

ශ්‍රී ලංකා රජයට

- i. අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ හා සංගමයේ නිදහසට ගරු කරන බව සහ රාජ්‍ය පළිගැනීම් වලට බිය නොවී පුද්ගලයින්ට සහ ආයතනවලට නිදහසේ විපක්ෂවීමේ හැකියාව තිබෙන බව සහතික කිරීම.
- ii. රජය විවේචනය කරන විසම්මතිය මැඩපැවැත්වීමේ හෝ රජය පිළිබඳ විවේචනාත්මක ප්‍රජා ක්‍රියාකාරකම් මැඩපැවැත්වීමේ මෙවලමක් ලෙස නීතිය භාවිතා නොකළ යුතුය. වාර්ගික-ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වලට වෙනස්කම් සිදු වන ආකාරයෙන් සහ එම කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් උල්ලංඝනය වන ආකාරයෙන් නීතිය අත්තනෝමතික ලෙස ක්‍රියාත්මක නොකළ යුතුය.
- iii. වාර්ගික-ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වලට අනාරක්ෂිතභාවය හෝ ප්‍රචණ්ඩත්වය පිළිබඳ බියක් නොමැතිව ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් පූර්ණ ලෙස ක්‍රියාත්මක කිරීමට හා භූකිති විඳීමට හැකි පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීම. විශේෂයෙන් ම, රජය වාර්ගික-ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වලට චරෙහි බහුතරවාදී සහ පක්ෂග්‍රාහී වන සහ විසේ වන්නේ යැයි පෙනී යන ක්‍රියා වලින් වැළකී සිටිය යුතුය.
- iv. රාජ්‍ය ආයතන සහ නිලධාරීන් සමානාත්මතාවය පිළිබඳ ව්‍යවස්ථාමය විධිවිධානවලට අනුකූලව කටයුතු කරන බවට වග බලා ගැනීම;

වාර්ගිකත්වය හෝ ආගම පදනම් කර ගෙන වෙනස්කම් කරන පුද්ගලයින්ට විරෝධීව පියවර ගත යුතුය.

- v. වෙනස් කොට සැලකීමට හෝ උල්ලංඝනය කිරීමට පෙළඹවීමක් ඇති කරවන ආකාරයෙන් වාර්ගික වෛරය ප්‍රචාරය කිරීමෙහි හෝ වියට අනුබල දීමෙහි නිරත වන පුද්ගලයින් නීතියේ උපරිම ප්‍රමාණයට වගකිව යුත්තන් බවට පත් කළ යුතුය.
- vi. ප්‍රජා අවකාශය සහ වාර්ගික-ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් යටපත් කිරීම සඳහා ජනාධිපති කාර්ය සාධක බලකායන් වැනි නීතිය ඉක්මවා යන යාන්ත්‍රණ හා ක්‍රියාවලීන් යොදා ගැනීමෙන් වැළකිය යුතුය.
- vii. සිවිල් සමාජය සතුරෙකු / විරුද්ධවාදියෙකු ලෙස නොව, ක්‍රියාකාරී හා ශක්තිමත් ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදයක අත්‍යවශ්‍ය අංගයක් ලෙස සැලකිය යුතුය.

සිවිල් සමාජයට

- i. ගැටළු වල අන්තර් සම්බන්ධිත ස්වභාවය හඳුනා ගැනීම සහ පොදු යහපත මත පදනම්ව ස්ථාපනය වූ පුළුල් සන්ධාන ගොඩනැගීම.
- ii. ප්‍රජා පාදක සංවිධාන, විශේෂයෙන් කොළඹින් බැහැර සහ නාගරික නොවන ප්‍රදේශවල පිහිටි ප්‍රජා පාදක සංවිධාන, සංවාද හා පොදු මැදිහත්වීම් වලට ඇතුළත් කර ගනු ලබන බවට සහතික වීම සහ ඒවායෙහි සහභාගීත්වය හා දායකත්වය ලබා ගැනීමේදී ප්‍රගාමීව කටයුතු කිරීම.
- iii. කලාපීය සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ ජාල සමග සන්ධාන ගොඩනගා ගනිමින් ඔවුන් භාවිතා කර ඇති සාර්ථක ක්‍රමෝපාය වලින් ඉගෙන ගැනීම.

ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවට

- i. ශක්තිමත් ප්‍රජා අවකාශයක වැදගත්කම සහ වාර්ගික-ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීම සහතික

කිරීමේ අවශ්‍යතාව රජයට යළි අවධාරණය කිරීම. රජය සමග හෝ සිවිල් සමාජය සමග හෝ වේවා ක්‍රියාත්මක කරනු ලබන, ජාත්‍යන්තර ප්‍රජාවගේ සහ වික්සන් ජාතීන්ගේ සහාය ලබන සියලු විෂයටහන් මෙම මූලධර්ම මත පදනම්ව ක්‍රියාත්මක කළ යුතුය.

- ii. සිවිල් සමාජය සමග සම්බන්ධතාවය පුළුල් කිරීම සහ ශක්තිමත් කිරීම, විශේෂයෙන් ම, කොළඹින් පිටත ප්‍රජා මට්ටමින් ක්‍රියාත්මක වන කුඩා සංවිධාන සමග සම්බන්ධ වී කටයුතු කිරීම.
- iii. සිවිල් සමාජ සංවිධානවල ආරක්ෂාව සම්බන්ධ අවශ්‍යතා කෙරෙහි අවධානය යොමු කිරීම සහ වෙනස්වන සන්දර්භයන්ට අනුකූලව නමැයිලී ආකාරයකින් අවශ්‍ය සහාය සපයා දීම.

දකුණු ආසියාවේ සුළුතර කණ්ඩායම්වල තත්වය 2020

භානාස් ඩාන්

ඇල්ගනිස්ථානය

ඇල්ගනිස්ථානයේ 2004 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් පිළිගෙන ඇති පරිදි වරට හිල රාජ්‍ය ආගම වන්නේ ඉස්ලාම් ආගමයි. ධර්මාපහාස හිතිය යටතේ සහ ආගමික වශයෙන් පෙළඹවීමට ලක්වූ අනෙකුත් තත්වයන් යටතේ සුළුතර කණ්ඩායම් ඉලක්ක කරනු ලැබීමට ඉඩ හරිමින් හිතියේ සීමාවන් ඇතුළත ආගමික හිඳහසට ඉඩ දී තිබේ. පසුගිය වර්ෂයේදී ද වරට ආගමික හා ජනවාර්ගික සුළුතර කණ්ඩායම් ඉලක්ක කරගත් ප්‍රවණ්ඩ ක්‍රියා සිදුවීමේ ප්‍රවණතාවය අධ්‍යයනය කිරීමට ලැබුණි.

තලේඩාන් පාලනය යටතේ ෂියා හසාරා ප්‍රජාව විශේෂයෙන් ම ඉලක්ක කර ඇත. 2019 වර්ෂයේ කාබුල් නුවර දී ෂියා දේවස්ථානයකට¹, මුස්ලිම් පල්ලියකට², සහ ෂියා යුච්චකගේ විවාහ මංගල්‍යයකට³ වරෙන්ව ප්‍රහාර මාලාවක් එල්ල විය. 2020 මාර්තු 6 වැනි දින කාබුල් නුවර පැවති ෂියා හසාරා ප්‍රජාවගේ රැස්වීමකට සන්නද්ධ තුවක්කුකරුවන් විසින් පහර දෙන ලද අතර එහිදී අවම වශයෙන් පුද්ගලයින් 32 දෙනෙකු මරණයට පත්ව තවත් 82 දෙනෙකුට තුවාල සිදු විය.⁴ මෙම රැස්වීමට

¹ අමීර් ඡා, 'අලුත් අවුරුද්ද සනිටුහන් කරමින් ඇල්ගනිස්ථානයේ ජීවිත ප්‍රජාවන් ඉලක්ක කරගත් ධෝමිඛ ප්‍රහාරයෙන් 6 දෙනෙක් මරාදම' *AP පුවත් සේවය*, 2019 මාර්තු 21, <https://apnews.com/5cda1c472d654c3391fec88cd8c993ed>.

² රොයිටර්, 'මධ්‍යම ඇල්ගනිස්ථානයේ ජීවිත මුස්ලිම් පල්ලියකට තමන් ප්‍රහාරයක් එල්ල කළ බව ඉස්ලාමීය රාජ්‍ය නැමති සංවිධානය පවසයි' *රොයිටර්*, 2019 ජූලි 6, <https://www.reuters.com/article/usafghanistan-blast/islamic-state-says-it-carried-out-attack-at-shiite-mosque-incentral-afghanistan-idUSKCN1U1090>

³ CBS පුවත්, '63 දෙනෙකුට මරා කැඳවමින් කබුල් නුවර පැවති මංගල උත්සවයකට එල්ල කරන ලද ප්‍රහාරයේ වගකීම ඉස්ලාමීය රාජ්‍ය නැමති සංවිධානය භාර ගනියි' *CBS පුවත් සේවය*, 2019 අගෝස්තු 18, <https://www.cbsnews.com/news/afghanistan-bombing-islamic-state-claims-responsibility-for-bombing-at-kabulwedding-that-killed-63>.

⁴ අල් ජසීරා, 'කබුල් නුවර පැවති උත්සවයකට එල්ල කරන ලද ISIL සංවිධානය විසින් වගකීම භාර ගත් ප්‍රහාරයෙන් විශාල පිරිසක් මරණයට', *අල් ජසීරා*, 2020 මාර්තු 6,

සහනාභී වූ පිරිස 1995 දී ඝාතනය වූ හසාරා ප්‍රජාවේ නායක අබ්දුල් අලි මසාරි අනුස්මරණය කරමින් සිටියහ. ISIS සංවිධානය මෙම ප්‍රහාරයේ වගකීම භාර ගත්තේය.⁵ මැයි 12 වැනි දින ඇල්ගනිස්ථාන පොලිස් නිල ඇඳුමින් සැරසී සිටි තුවක්කුකරුවන් පිරිසක් කාබුල් නුවර අසල පිහිටි වැඩි වශයෙන් ෂියා හසාරා ප්‍රජාව ජීවත් වූ අර්ධ නාගරික ප්‍රදේශයක පිහිටා තිබූ මාතෘ නිවාසයකට පහර දුන්හ.⁶ වාර්තාවලට අනුව, ඉස්ලාමීය රාජ්‍යය නැමති සංවිධානයට අනුබද්ධ ප්‍රාදේශීය සංවිධානයක් වූ IS-Khorasan නැමති කණ්ඩායම විසින් මෙම ප්‍රහාරය සිදු කර ඇත.⁷

සමාලෝචනයට භාජනය වූ කාල පරිච්ඡේදය තුළ දී ප්‍රහාර කිහිපයකට මුහුණ දුන් තවත් කණ්ඩායමක් වන්නේ සීක් ප්‍රජාවයි. 2020 මාර්තු 25 වැනි දින ISIS සංවිධානයට සම්බන්ධ තුවක්කුකරුවන් පිරිසක් කාබුල් නුවර පිහිටි සික්වරුන් ආගමික කටයුතු සඳහා රැස්වන ආගමික ස්ථානයකට පහර දී, වන්දනාකරුවන්ට වෙඩි තබමින් සහ අත් බෝම්බ ප්‍රහාර එල්ල කරමින් කාන්තාවන් සහ ළමයින් ඇතුළුව 25 දෙනෙකු ඝාතනය කළහ.⁸ පසු දින පැවති මිය ගිය අයගේ අවමංගලය උත්සවයේදී බෝම්බයක් පුපුරා ගිය අතර එම අවස්ථාවට සහනාභී වෙමින් සිටි එම ප්‍රජාවේ තවත් සාමාජිකයින් කිහිප දෙනෙකුට තුවාල සිදු විය. ජුනි 22 වැනි දින ගිනිකොනදිග ඇල්ගනිස්ථානයේ පක්තියා පළාතේ පිහිටි ආගමික ස්ථානයකදී නාඳුනන පුද්ගලයින් පිරිසක් විසින් නිදාන් සිං සවිදේව නැමති ඇල්ගනිස්ථාන සීක් ප්‍රජාවේ නායකයෙකුට පැහැර ගනු ලැබීය.⁹ ඇල්ගනිස්ථාන රජය සහ ප්‍රාදේශීය ගෝත්‍රික වැඩිහිටියන් විසින්

<https://www.aljazeera.com/news/2020/03/kabulgathering-attended-abdullah-hit-rocket-attack-report-200306074951081.html>

5 - එම -

⁶ බී.බී.සී., 'ඇල්ගනිස්ථාන ප්‍රහාරය: තුවක්කුකරුවන් කබුල් නුවර මාතෘ නිවාසයට එල්ල කළ ප්‍රහාරයෙන් ළදරුවන් මරා', බී.බී.සී. පුවත් සේවය, 2020 මැයි 12, <https://www.bbc.com/news/world-asia-52631071>.

⁷ - එම - : කැති ගැනෙත් සහ ටමින් අක්තාර් විසිනි, 2020, 'ඇල්ගනිස්ථානයේ මෘතෘ රෝහලට මාරාන්තික ප්‍රහාරයක් එල්ල කළ ISIS-K සංවිධානයට එක්සත් ජනපදයේ දෝෂාරෝපණය' *මිලිටරි ටයිම්ස්*, 2020 මැයි 15, <https://www.militarytimes.com/news/2020/05/15/us-blames-deadly-afghan-maternityhospital-attack-on-isis-k>.

⁸ බී.බී.සී., 'ඇල්ගනිස්ථානයේ ගැටුම්: සන්නද්ධ පිරිස් කබුල් නුවර ආගමික ස්ථානයකට මාරාන්තික ප්‍රහාරයක් එල්ල කරති.', බී.බී.සී. පුවත් සේවය, 2020 මාර්තු 25, https://www.bbc.com/news/world-asia-52029571?SThisFB&fbclid=IwAR2ZKicfm06nMYXAb2dEh9nGVTpiIQ26bH6qgiFLF_lkspfvFGK87pnQxTs.

⁹ හින්දුස්ථාන් ටයිම්ස්, 'ඇල්ගනිස්ථානයේ සීක් ප්‍රජා නායක නිදාන් සිං සවිදේව ග්‍රහණයෙන් නිදහස් කෙරේ', හින්දුස්ථාන් ටයිම්ස්, 2020 ජූලි 18,

දරන ලද ප්‍රයත්නයන්හි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස පසුව සවිදේවීට කිසිදු අනතුරක් සිදු නොකර ඔවුන්ගේ ග්‍රහණයෙන් මදානර්නු ලැබීය. 2020 ජූලි මාසයේදී, මුස්ලිම් ජාතිකයෙකු විසින් 13 හැවිරිදි සික් දැරියක්ව විවාහ වීමට පොළඹවා ඇති බවට වෝදනා චල්ල වූ අතර ප්‍රාදේශීය පූජකයෙකු ඒ බව පොලීසියට දැනුම් දීමෙන් අනතුරුව ඇයව බේරාගෙන ඇත.¹⁰ මෙම දැරියව පැහැර ගැනීම වරට සුලභව සිදුවීමක් වන බලහත්කාරයෙන් ඉස්ලාම් ආගමට හරවා ගැනීම සඳහා සිදු කරන ලද්දක් විය හැකිය.

වර්ධනය වෙමින් පවතින අනාරක්ෂිත භාවය හමුවේ ප්‍රතිඵල අභියෝගයට ලක් කරන ලද 2019 ජනාධිපතිවරණය, තලේබාන් සංවිධානය සමග වර්තමානයේ පවත්වමින් තිබෙන සාම සාකච්ඡා සම්බන්ධ අවිනිශ්චිතතාවයන්, සහ කොවිඩ් -19 වසංගතය මධ්‍යයේ ඇතිවී තිබෙන දේශපාලන උණුසුම හිසා සුළුතර කණ්ඩායම් වලට මුහුණ දීමට සිදු වී ඇති තත්වය තවදුරටත් නරක අතට හැරී තිබේ. ඝාතන රැල්ල සහ වයට ප්‍රතිචාර දැක්වීමට, වැරදිකරුවන් ඒවාට වගකිවයුත්තන් කිරීමට සහ තවදුරටත් ප්‍රහාර සිදුවීම වැළැක්වීමට බලධාරීන්ට නොහැකි වීම මගින් ඇල්ගනිස්ථානයේ හිංසනයට ලක්වී සිටින සුළුතර කණ්ඩායම්වල තත්වය වඩාත් නරක අතට පත් කර තිබේ. කාබුල් හි දේශපාලන නායකත්වය සහ තලේබාන් සංවිධානය අතර පැවැත්වෙන ඇල්ගනිස්ථාන අභ්‍යන්තර සාම සාකච්ඡා ප්‍රමාද වීමත් සමග වරට ට අවිනිශ්චිතතාවයන් මධ්‍යයේ කටයුතු කිරීමට සිදු වී තිබේ. 2020 සැප්තැම්බර් මාසයේ මෙය ලියන අවස්ථාව වන විට වම කණ්ඩායම් දෙක සාකච්ඡා ආරම්භ කිරීමට සූදානම් වෙමින් සිටි අතර අවසන් වශයෙන් දිනයක් තීරණය කිරීම සඳහා ප්‍රයත්න දරමින් සිටියහ.¹¹

අදියරෙන් අදියර එක්සත් ජනපද හමුදා ඉවත් කර ගැනීම සම්බන්ධයෙන් 2020 පෙබරවාරි 29 වැනි දින එක්සත් ජනපදය සහ තලේබාන් සංවිධානය අතර ඇතිකර ගන්නා ලද ගිවිසුම මගින් දශක

<https://www.hindustantimes.com/india-news/sikh-community-leader-nidan-singh-sachdevarereleased-from-captivity-in-afghanistan/story-Bi54Y6yDzPTRngp2SbC3eJ.html>

¹⁰ යුද්ධ වාර්තා, 'ඇල්ගනිස්ථාන පූජකවරයා මුස්ලිම් පිරිමි ප්‍රමයෙකු විසින් 'පැහැර ගන්නා' ලද බාල වයස්කාර සික් දැරිය බේරා ගනී', ටයිම්ස් ඔෆ් ඉන්ඩියා, 2020 ජූලි 20, <https://timesofindia.indiatimes.com/india/afghan-cleric-saved-minor-sikh-girl-abducted-by-a-muslim-boy/articleshow/77070211.cms>.

¹¹ කාලිඩ් නෙක්සාඩ්, 'තලේබාන් සංවිධානය සාකච්ඡා සඳහා සූදානම් වනු ඇතැයි ප්‍රතිසංධාන මණ්ඩලය අපේක්ෂා කරයි', Tolo පුවත් සේවාව, 2020 සැප්තැම්බර් 5, <https://tolonews.com/index.php/afghanistan/reconciliation-council-expects-taliban-get-ready-talks>.

ගණනාවක බෙදුම්වාදී දේශපාලනයෙන් මිදී නැගී සිටීමට රට සුදානම් බව හැඟවෙන බවක් පෙනෙන්නට නො තිබේ. චිරට තුළ, විශේෂයෙන් ම තල්ලේබන් පාලනය යටතේ පවතින ප්‍රදේශවල, අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහස අඩු බව සහ සමාජ සීමා කිරීම් පවතින බව 2020 ජුනි මාසයේ පසු කාලය සඳහා වන නියුමන් රයිට්ස් වොච් සංවිධානයේ වාර්තාවක සඳහන් කර ඇත.¹² තල්ලේබන් පාලනය විසින් නියම කරන ලද සමාජ සම්මතයන්ට දැඩි ලෙස අනුගත වෙමින් 'දූෂ්චරිත සහ සුවරිත' පොලිසිය මෙම ප්‍රදේශවල අඛණ්ඩව ක්‍රියාත්මක වේ. මෙම සමාජ සම්මතයන් විශේෂයෙන් ම ආගමික හා ජනවාර්ගික සුළුතර කණ්ඩායම් වලට වෙනස් ආකාරයෙන් සැලකීමක් වේ. මේ අනුව, සාම ක්‍රියාවලිය පැවතිය ද, රටේ සුළුතර කණ්ඩායම් වෙනත් ස්ථානයක පදිංචියට යාම හෝ අනන්‍යතාවය පෙන්නුම් කෙරෙන විශේෂ සලකුණු සඟවා ගෙන ජීවත්වීම තෝරා ගනිමින් සිටින බව අන්තර්ජාතික ආගමික නිදහස පිළිබඳ එක්සත් ජනපද කොමිසමෙහි (USCIRF) 2020 වාර්තාව මගින් පෙන්වා දෙයි.¹³

බංග්ලාදේශය

බංග්ලාදේශයේ සුළුතර කණ්ඩායම්වලට දිගින් දිගටම අහස්තර හා බාහිර වශයෙන් ආරක්ෂාව හා සම්බන්ධ තර්ජන පැවතුණි. අහස්තරව ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වලට එරෙහිව ප්‍රහාර කිහිපයක් වාර්තා විය. බාහිර වශයෙන්, ඉන්දියාවේ ජාතික පුරවැසි ලේඛනය සහ පුරවැසිභාවය සංශෝධන කිරීමේ පනත සම්බන්ධ සිදුවීම් රට තුළ සාමය පවත්වා ගැනීමට බාධාකාරී වනු ඇතැයි යන බිය ජනිත කළේය. මියන්මාරයේ රෝහින්ග්‍යා සරණාගතයින් ද ප්‍රහාර ගණනාවක ගොදුරු බවට පත් වූ අතර, විය මැඩපැවැත්වීමට රජය අසමත් විය.

රෝහින්ග්‍යා සරණාගතයින්ට එරෙහි සිදුවූ ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා ගණනාවක් ම නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන සමග ඇතිවූ ඝට්ටනවල ප්‍රතිඵලයක් වී තිබේ. 2019 අගෝස්තු මාසයේදී නීතිය ක්‍රියාත්මක කරන ආයතන සමග ඇති වූ ගැටුම් වලින් රෝහින්ග්‍යා ප්‍රජාවේ සාමාජිකයින්

¹² නියුමන් රයිට්ස් වොච්, "ඔබට පැමිණිලි කිරීමට කිසිදු අයිතියක් නැත": තල්ලේබන් පාලනය යටතේ පවතින ඇගයියේදී පාලනයේ අධ්‍යාපනය, සමාජ සීමා කිරීම් සහ යුක්තිය', *නියුමන් රයිට්ස් වොච්*, 2020 ජුනි 30, <https://www.hrw.org/report/2020/06/30/you-have-no-right-complain/education-social-restrictions-and-justice-taliban-held>.

¹³ අන්තර්ජාතික ආගමික නිදහස පිළිබඳ එක්සත් ජනපද කොමිසම, වාර්ෂික වාර්තාව 2020 (වොෂිංටන් ඩී.සී.: USCIRF, 2020) 48-50

සිව්දෙනෙකු මිය ගිය අතර, බංග්ලාදේශ ජාතිකයෙකු ඝාතනය කිරීමේ චෝදනාව මත තවත් එක් අයෙකු අත්අඩංගුවට ගනු ලැබීය. එම සරණාගතයින් සඳහා සීමාවන් පැනවූ විට සහ 'වර්ගඝාතන දින' විරෝධතාවයකින් පසු කොක්ස් බසාර් කඳවුරේ හමුදාව යෙදවීම වැඩි කළ විට එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් විශේෂඥයින් එම සරණාගතයින්ගේ අයිතිවාසිකම් අහිමිවීම් සම්බන්ධයෙන් සිය කනස්සල්ල පළ කළහ.¹⁴ 2020 ජුනි මාසයේදී කප්පම් සඳහා පැහැර ගැනීමක් සිදු කළ බවට විල්ලවු චෝදනා මත තවත් රෝහිත්ග්‍යා සාමාජිකයින් සිව් දෙනෙකු කඳවුර අසලදී හිනි විරෝධී ලෙස ඝාතනය කරන ලදී.¹⁵ මාර්තු මස මුලදී, මන්දුව්‍ය ජාවාරම සහ මිනිස් වෙළඳාම සඳහා සම්බන්ධ වූයේ යැයි යන සැකය මත පුද්ගලයින් හත් දෙනෙකුට පොලීසිය විසින් මාරාන්තික වෙඩි ප්‍රහාර විල්ල කර ඇත.¹⁶

කොවිඩ් -19 වසංගතය මධ්‍යයේ වුවද මෙම සරණාගතයින් දැඩි අනතුරුදායක මුහුදු ගමන් හරහා මැලේසියාව වැනි වෙනත් රටවල සරණාගතභාවය ලබා ගැනීමට උත්සාහ දරා ඇත. 2020 අප්‍රේල් මාසයේ දී දරන ලද විවැනි එක් උත්සාහයකදී සරණාගතයින් 30 දෙනෙකු මුහුදේ දී මිය ගියහ: මෂත කාලයේදී සිදු කරන ලද සංවරණය හා ජංගම අන්තර්ජාල පහසුකම් අවහිර කිරීම ද ඇතුළුව ඉතා දැඩි සීමාකිරීම් පැනවීම හේතුවෙන් කඳවුරු තුළ සිටින සරණාගතයින්ගේ ජීවිත වඩාත් දුෂ්කර බවට පත්වී විසින් මිදීම සඳහා ඔවුන් වැඩි වැඩියෙන් ජාවරම්කරුවන් වෙත යාමට පෙළඹීම මෙවැනි සිදුවීම් ඇතිවීමට හේතුව බව රෝහිත්ග්‍යා ප්‍රජා නායකයෙක් පැවසුවේය.¹⁷ සරණාගතයින්ට

¹⁴ 'බංග්ලාදේශය: රෝහිත්ග්‍යා සරණාගත කඳවුරුවල ගෙන ඇති දැඩි ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳව එක්සත් ජාතීන්ගේ විශේෂඥයින්ගේ දැඩි කනස්සල්ල පළ වේ, එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස් කාර්යාලය, අවසන් වරට සංශෝධනය කරන ලද දිනය: 2019 සැප්තැම්බර් 16, <https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=24994&LangID=E>.

¹⁵ හින්දුස්ථාන් ටයිම්ස්, 'බංග්ලාදේශ පොලීසිය සමග වෙඩි හුවමාරුවකින් රෝහිත්ග්‍යා සාමාජිකයින් 4 දෙනෙක් මරා දැකිනි', *හින්දුස්ථාන් ටයිම්ස්*, 2020 ජුනි 27, <https://www.hindustantimes.com/world-news/4-rohingya-men-killed-in-gunfight-with-bangladesh-police/storya2Qh10fUWWHVQMqIR3Q7d0J.html>

¹⁶ ඩේලි ස්ටාර්, 'එක් "වෙඩි හුවමාරුවකදී" හත් දෙනෙකු මරණයට', *ඩේලි ස්ටාර්*, 2020 මාර්තු 3, <https://www.thedailystar.net/frontpage/news/gunfight-rab-teknaf-sevenrohingya-robbers-killed-1875505>.

¹⁷ ශාඩියන් පුවත්පත, 'බංග්ලාදේශය මාස දෙකකට ආසන්න කාලයක් මුහුදේ පාවෙමින් සිටි සිය ගණනක් රෝහිත්ග්‍යා වැසියන් බේරා ගනී', *ද ශාඩියන්*, 2020 අප්‍රියෙල්

අධිකාරී ආරක්ෂාව සපයන ලෙසටත්, තොරතුරු හා සන්නිවේදනය සඳහා හිඳුනසේ ප්‍රවේශ වීමට ඔවුන්ට පහසුකම් සපයා දෙන ලෙසටත් මානව හිමිකම් සඳහා වන එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස්වරයා බංග්ලාදේශයෙන් ඉල්ලා සිටි නමුත්¹⁸ එම ඉල්ලීම මෙතෙක් ඉටු වී නැත. කෙසේ වෙතත්, කඳවුරුවල වෙසෙන රෝහිත්ගතා දුරුවන්ට අධ්‍යාපනය සඳහා අවස්ථාව ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබීම පිළිබඳ වාර්තා වීමෙන් අනතුරුව, රෝහිත්ගතා ප්‍රමාණය 10,000 ක් දෙනාට විධිමත් පාසල් විෂය මාලාවට ප්‍රවේශය ලබා දීම සඳහා රජය විසින් 'නියමු' අධ්‍යාපන වැඩසටහනක් අනුමත කරන ලදී.¹⁹

අහමදියා ප්‍රජාව මුස්ලිම් නොවන අය ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලෙස ඉස්ලාම්වාදී කණ්ඩායම් විසින් ඉල්ලා සිටීම හේතුවෙන් අහමදියා ප්‍රජාව ද ඉලක්කගත ප්‍රහාරයන්ට මුහුණ දුන්න.²⁰ 2019 සැප්තැම්බර් 13 වැනි දින, නෙත්‍රකෝනා ප්‍රදේශයෙහි ඉදිකෙරෙමින් තිබූ අහමදියා මුස්ලිම් පල්ලියක් අසල පිහිටි මද්‍රසා පාසල්වල සිසුන් විසින් විනාශ කරන ලදැයි කියනු ලැබේ.²¹ 2020 ජනවාරි 14 වැනි දින බුන්මන්ඩේරියා නගරයේ පිහිටි තවත් අහමදියා මුස්ලිම් පල්ලියක දී එම ප්‍රදේශයේ මද්‍රසා පාසලක සිසුන් හා අහමදියා ප්‍රජා සාමාජිකයින් අතර ඇති වූ බහින්නයක් වීමක් දුරදිග යාමෙන් එම පල්ලියට ප්‍රහාර එල්ල විය.²² මුස්ලිම් පොදු සුසාන

<https://www.theguardian.com/world/2020/apr/16/bangladesh-rescues-hundreds-of-rohingya-drifting-at-sea-for-nearly-two-months>.

¹⁸ මියන්මාරය/බංග්ලාදේශය - රොහිත්ගතා පිළිබඳ මාධ්‍ය දැනුවත් කිරීමේ සටහන, එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස් කාර්යාලය, අවසන් වරට සංශෝධනය කරන ලද දිනය: 2020 අප්‍රියෙල් 17,

<https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25804&LangID=E>.

¹⁹ හියුමන් රයිට්ස් වොච්, 'අපි මනුෂ්‍යයන් නොවේද?': බංග්ලාදේශයේ රෝහිත්ගතා සරණාගත දුරුවන්ට අධ්‍යාපනය ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීම', *හියුමන් රයිට්ස් වොච්*, 2019 දෙසැම්බර් 3, <https://www.hrw.org/report/2019/12/03/are-we-not-human/deniededucation-rohingya-refugee-children-bangladesh>.

²⁰ පොදු දැනුවත් කිරීම: බංග්ලාදේශය, CSW, අවසන් වරට සංශෝධනය කරන ලද දිනය: 2020 මැයි 1, <https://www.csw.org.uk/2020/05/01/report/4636/article.htm>.

²¹ නව යුගයේ බංග්ලාදේශය, 'නෙත්‍රකෝනා ප්‍රදේශයේ ඉදි කෙරෙමින් පවතින අහමදියා මුස්ලිම් පල්ලිය කඩා දමයි', *නව යුගයේ බංග්ලාදේශය*, 2019 සැප්තැම්බර් 15, <https://www.newagebd.net/article/84607/under-construction-ahmadiyya-mosque-vandalised-innetrakona>.

²² ඩකා ට්‍රිබුනල්, 'බුන්මන්ඩේරියා ප්‍රදේශයේ අහමදියා මුස්ලිම් පල්ලිය කඩා දමයි' *ඩකා ට්‍රිබුනල්*, 2020 ජනවාරි 16,

භූමියක භූමදානය කර තිබූ අනමදියා ප්‍රජාවට අයත් ළදරුවෙකුගේ මළ සිරුරක් නැවත ගොඩ ගෙන ඔත්මන්බේරියා දිස්ත්‍රික්කයේ ඝාතරා ගම්මානයේ මාර්ගයක් අසල දමා තිබීම²³ තවත් අශෝභන සිදුවීමක් විය. බංග්ලාදේශයේ විශාලතම ඉස්ලාමීය සංවිධානය වන ඉස්ලාමික් ඔයිකෝ ජෝරී (ඉස්ලාමීය සමගි සන්ධානය), අනමදියා ප්‍රජාවේ සාමාජිකයින්ට කිසි විටෙකත් මුස්ලිම් සුසාන භූමිවල ඉඩ නොදිය යුතුය යන සිය ස්ථාවරය යළිත් අවධාරණය කළ අතර, දරුවාගේ පවුල හිතාමතාම කලබල ඇති කිරීමට උත්සාහ කළ බවට චෝදනා කළේය.²⁴

බංග්ලාදේශයේ ආදිවාසී ප්‍රජාවන්හි සාමාජිකයින්ව ද ඉලක්ක කර ගනු ලබමින් තිබේ. කොවිඩ්-19 වසංගතය මධ්‍යයේ චිතගොං හිල් ට්‍රැක්ට්ස් නම් කඳුකර ප්‍රදේශයේ ආදිවාසීන් හත් දෙනෙකු අත්තනෝමතික ලෙස අත්අඩංගුවට ගෙන ඇති බව වාර්තා වන අතර, පුද්ගලයින් 13 දෙනෙකුට වධ හිංසා පමුණුවා තිබෙන බව වාර්තා වේ.²⁵ මැයි මාසයේදී බන්ඩාර්බන් හිල් දිස්ත්‍රික්කයේ, පාලක පක්ෂයට සම්බන්ධ යැයි කියනු ලබන ඉඩම් කොල්ලකරුවන් ආදිවාසීන්ගේ අක්කර 5,000 ක පමණ රබර් වගා ගිනිබත් කළහ.²⁶

කොවිඩ්-19 වසංගතය හේතුවෙන් රට වසා දමා තිබූ කාලයේදී ද ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වලට පහරදීම් වාර්තා විය. ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල නිවාස වලට පහරදීම් ද, ආගමික ස්ථාන විනාශ කරන ලද සිද්ධීන් ද වාර්තා විය.²⁷ ඩකා උතුරු සහ දකුණු නගර ජන්ද කොට්ඨාසවල නගරාධිපති මැතිවරණ ජනවාරි 30 වැනි දින පැවැත්වීමට

<https://www.dhakatribune.com/bangladesh/nation/2020/01/16/ahmadiyya-mosque-vandalized-in-brahmanbaria>.

²³ ඩකා ට්‍රිබියුන්, 'අනමඩියා ළදරුවාගේ සිරුර ගොඩගනී, ඔත්මන්බේරියාවේ මාර්ගය අසල දමා යයි', ඩකා ට්‍රිබියුන්, 2020 ජූලි 10

<https://www.dhakatribune.com/bangladesh/nation/2020/07/10/ahmadiyya-infant-exhumed-and-left-by-the-road-in-brahmanbaria>.

²⁴ - චිම -

²⁵ ත්‍රිමිටා වක්මා, කඩිනම් ඇගයීම් වාර්තාවක්, බංග්ලාදේශයේ ආදිවාසී සහ ගෝත්‍රික ජනතාව කෙරෙහි කොවිඩ්-19 වසංගතය මගින් ඇති කර ඇති බලපෑම (ඩකා: කපීන්ග් පදනම, 2020)

²⁶ - චිම -

²⁷ ද ඩේලි ස්ටාර්, 'රට වසා දමා තිබූ කාලපරිච්ඡේදය තුළදී සුළුතර හා ජනවාර්ගික ප්‍රජාවන්ට ප්‍රහාර', ද ඩේලි ස්ටාර්, 2020 ජූනි 2, <https://www.thedailystar.net/editorial/news/minority-and-ethnic-communities-attacked-during-lockdown-1907501>.

බංග්ලාදේශ මැතිවරණ කොමිසම තීරණය කළ අතර ප්‍රධාන හින්දු උත්සවයක් වන සරස්වතී පූජාව විදිනට යෙදීම නිසා එම තීරණය ප්‍රදේශය පුරා කලබල ඇතිවීමට හේතුවක් විය.²⁸ එම තීරණය වෙනස් කිරීමට මැතිවරණ කොමිසම විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබීමත් සමග හින්දු ක්‍රියාකාරීන් මහාධිකරණය වෙත ගිය ද මහාධිකරණය ඡන්දය කල් දැමීමේ ඉල්ලීම සලකා බැලීම ප්‍රතික්ෂේප කළේය. කෙසේ වෙතත්, ශිෂ්‍ය නායකත්වයෙන් යුත් විරෝධතා උත්සන්න වීමත් සමග අවසානයේදී මැතිවරණ කොමිසම සිය තීරණය වෙනස් කර මැතිවරණ දිනය කල් දැමීය.²⁹

ත්‍රස්තවාදය සහ ආගමික ප්‍රචණ්ඩත්වය මැඩපැවැත්වීම සඳහා රජය යම් යම් පියවර ගෙන තිබේ. 2020 පෙබරවාරි මාසයේදී බංග්ලාදේශ පොලිසිය ඩකා නගරයෙහි හින්දු කෝවිලකට එල්ල කිරීමට සැලසුම් කර තිබූ ප්‍රහාරයක් වැළැක්වූයේය. එම ප්‍රහාරය එල්ල කිරීමට කුමන්ත්‍රණය කිරීම සම්බන්ධයෙන් ත්‍රස්තවාදී සහ පාරජාතික අපරාධ වැළැක්වීමේ ඒකකය විසින් අන්සාර් අල් ඉස්ලාම් නම් අන්තවාදී කණ්ඩායමේ සාමාජිකයින් පස් දෙනෙකු අත්අඩංගුවට ගන්නා ලදී.³⁰ ඉන්දියාවේ අගනුවර පැවති වාර්ගික කෝලාහල වලින් පසුව පෙබරවාරි මාසයේ දී බංග්ලාදේශ නායකත්වය ද සාමය හා සමගිය පවත්වා ගෙන යන ලෙසට ඉල්ලා සිටියේය. ඩකා නුවර උද්දේශන කණ්ඩායමක් වන හෙගසාන්-එ-ඉස්ලාම් සංවිධානයේ නායකයින් ද වාර්ගික සාමය සහ සමගිය පවත්වා ගනිමින් රටේ මුස්ලිම් නොවන ජනතාව ආරක්ෂා කරන ලෙසට මුස්ලිම්වරුන් ගෙන් ඉල්ලා සිටියහ.³¹

කෙසේ වෙතත්, රටේ නෛතික රාමුව බොහෝ විට අවහාචිතා වන අතර, එය සුළුතර කණ්ඩායම් ඉලක්ක කර ගැනීම සඳහා අවහාචිතා

²⁸ ද ඩිලි ස්ටාර්, 'ඩකා නගර මැතිවරණ දිනය පෙබරවාරි 1 දක්වා වෙනස් වෙයි' ද ඩේලි ස්ටාර්, 2020 ජනවාරි 18 <https://www.thedailystar.net/city/dhaka-city-election-datechanged-february-1-1855774>.

²⁹ - එම -

³⁰ ඩකා ට්‍රිබූනල්, 'අන්සාර්-අල්-ඉස්ලාම් සාමාජිකයින් 5 දෙනෙකු ඩකාහි රඳවා තබා ගනී', ඩකා ට්‍රිබූනල්, 2020 පෙබරවාරි 10, <https://www.dhakatribune.com/bangladesh/dhaka/2020/02/10/5-ansar-al-islam-members-held-in-dhaka-2>.

³¹ නව යුගයේ බංග්ලාදේශය, 'දුල්ලියේ හිංසනයට එරෙහිව දහස් ගණනක් විරෝධතාවේ', නව යුගයේ බංග්ලාදේශය, 2020 පෙබරවාරි 28, <https://www.newagebd.net/article/100773/thousands-protest-against-delhi-violence-in-dhaka>.

කිරීමේ හැකියාව ඇත. 'ආගමික මත හෝ සාරධර්ම' වලට පීඩා කරවන අන්තර්ගතයන් අපරාධකරණය කරන බංග්ලාදේශයේ මතභේදාත්මක ඩිජිටල් ආරක්ෂක පනත රට තුළ නැවත නැවතත් අවිචාරිතා වෙමින් පවතින බව එක්සත් ජනපදයේ අන්තර්ජාතික නිදහස සඳහා වන කොමිෂන් සභාව සිය 2020 වාර්ෂික වාර්තාවෙහි සඳහන් කර ඇත.³² කුරානයෙහි සංගීතය තහනම් කර නොමැති බව ප්‍රකාශ කිරීම නිසා ජන ගී ගායක ෂරියාත් ඛයාති 2020 ජනවාරි මාසයේදී එම පනත යටතේ අත්අඩංගුවට ගනු ලැබීය.³³

භූතානය

භූතාන රාජධානියේ 2008 ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව මගින් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහස, සංගමයේ නිදහස සහ යමෙකුගේ ආගම ඇදහීමේ අයිතිය ද ඇතුළුව සිවිල් නිදහස සඳහා පුරවැසියන් සතු අයිතිය සහතික කර තිබේ. කෙසේ වෙතත්, සුළු ජාතීන්ගේ ගැටළු වලට කිසිදු ජාතික සැලකිල්ලක් යොමු නොවන අතර, සමහර ගැටළු පැන නැගී ඒවා පොදු තලයේ අවධානයට හසු වුව ද එලදායී ලෙස එම ගැටළු සාකච්ඡාවට යොමු කර ඒ වෙනුවෙන් පෙනී සිටිය හැකි සිවිල් සමාජ කණ්ඩායම් නැත. බලපත්‍ර සඳහා අයදුම්පත් කැඳවීමේදී 'සාමය කඩවීම වැළැක්වීම පිණිස' රජය සිවිල් නිදහස සීමා කර ඇති බව සහ සිවිල් කලබල ඇතිවීම ප්‍රවර්ධනය තහනම් කෙරෙන භූතානයේ දණ්ඩ නීති සංග්‍රහය මගින් නම් කරන ලද ස්ථානවල සමූහ වශයෙන් එක් රැස්වීම තහනම් කිරීම ද ශක්තිමත් කර ඇති බව ජාතික මානව සංවර්ධන වාර්තාව - 2018 හි සඳහන් කර ඇත .³⁴ භූතානයේ පුරවැසියන් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහස භක්ති විඳීමේදී, විශේෂයෙන් ම ඔවුන් රටේ බලවත් පුද්ගලයින් විවේචනය කරන්නේ නම්, ඔවුන් අපහාස කිරීමේ වරදට වෝදනවට ලක් විය හැකි බැවින්, ඔවුන් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේදී

³² අන්තර්ජාතික ආගමික නිදහස පිළිබඳ එක්සත් ජනපද කොමිසම, වාර්ෂික වාර්තාව 2020, (වෛෂිංටන් ඩී.සී.: USCIRF, 2020).

³³ නව යුගයේ බංග්ලාදේශය, 'ෂරියාත් ඛයාති කොන්දේසි විරහිතව නිදහස් කළ යුතු බව ඇමිනෙස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් සංවිධානය පවසයි', 'නව යුගයේ බංග්ලාදේශය', 2020 පෙබරවාරි 15, <https://www.newagebd.net/article/99644/ai-wants-unconditional-release-of-shariat-bayati>.

³⁴ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවර්ධන වැඩසටහන, භූතානයේ ජාතික මානව සංවර්ධන වාර්තාව, භූතාන ප්‍රජාතාන්ත්‍රවාදයේ වසර දහයක්' (කිම්පු: එ.ජා.සං.වැ., 2019), https://www.bt.undp.org/content/bhutan/en/home/library/human_development/national-human-development-report-2019.html.

ඉතා සැලකිලිමත් වන බව ද මානව හිමිකම් වාර්තාව - 2018 හි සඳහන් කර ඇත.³⁵

භූතාන්‍යයේ සිවිල් සමාජ සංවිධාන විසින් යම් යම් ක්‍රියාකාරකම් සිදු කරනු ලැබීමේදී ඒවාට බාධාකාරී වන නීති පනවා තිබීම හේතුවෙන් පසුගිය කාලය පුරාවට ම වම සිවිල් සමාජ සංවිධාන සීමාකිරීම් ගණනාවකට මුහුණ දී තිබේ. උදාහරණයක් ලෙස, සිවිල් සමාජ සංවිධාන පනත 2007 සිවිල් සමාජ සංවිධානවල උද්දේශන කාර්යය සහ කාර්ය භාරය පිළිබඳව කිසිවක් ප්‍රකාශ නොකරයි.³⁶ තවද, සිවිල් සමාජ සංවිධාන විසින් නියැලෙහු ලබන යම් උද්දේශන කාර්යයක් සිවිල් සමාජ සංවිධාන වලට හිරත වීමට අවසරය නැති කාර්යයක් ලෙස වම පනත මගින් නියම කෙරෙන 'දේශපාලන' ක්‍රියාකාරකමක් ලෙස නිර්වචනය කරනු ලැබිය හැකිය. මෙම අපැහැදිලිතාවය සහ බිය නිසා ස්වකීය ඉලක්කගත කණ්ඩායම මුහුණ දෙන ගැටළු වලට සහාය පිණිස යම් උද්දේශන කාර්යයක් සිදු කිරීමට සිවිල් සමාජ සංවිධාන පැකිලෙයි.

ෆ්‍රීඩම් හවුස් වාර්තාව 2018 ට අනුව, මාධ්‍ය ආයතන බොහෝ ගණනක් ඇති නමුත් ඒවා සියල්ල ම රජයේ වෙළඳ දැන්වීම් වලින් ලැබෙන ආදායම මත යැපෙන ආයතන වේ.³⁷ මෙය වර්තමානයේ ද සත්‍යය තත්වයකි. සංශෝධිත භූතාන්‍ය තොරතුරු, සන්නිවේදන සහ මාධ්‍ය පනතක් 2018 වර්ෂයේදී සම්මත කරන ලද අතර³⁸, එමගින් නිදහස් හා ශක්තිමත් ජන මාධ්‍යය අංශයක් තිබීම සඳහා මාධ්‍ය ස්වාධීනත්වය ශක්තිමත් කළ යුතු බවට නියම කර ඇත. එමෙන් ම මාධ්‍ය සභාවක් ද පිහිටුවා ඇති අතර වම සභාව අනෙකුත් සෙසු කරුණු අතර, අභිතකර හා හානිකර අන්තර්ගතයන් මගින් නිදහස බාදන වනු ඇති බවට බිය පහළ කරමින් විවැනි අන්තර්ගතයන් අධීක්ෂණය කරන අතර, මාධ්‍ය

³⁵ එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස් කාර්යාලය, *මානව හිමිකම් වාර්තාව*, (පිහිටා: OHCHR, 2018), <https://www.ohchr.org/Documents/Publications/OHCHRreport2018.pdf>.

³⁶ 'ස.ස.සං. අධිකාරිය', සිවිල් සමාජ සංවිධාන අධිකාරිය, ප්‍රවේශ වූ දිනය: 2020 සැප්තැම්බර් 16, <https://www.csoa.org.bt/public/w>.

³⁷ 'ලෝකයේ නිදහස', ෆ්‍රීඩම් හවුස්, ප්‍රවේශ වූ දිනය: 2020 සැප්තැම්බර් 16, https://freedomhouse.org/sites/default/files/2020-02/FH_FIW_Report_2018_Final.pdf

³⁸ භූතාන්‍යය, *තොරතුරු, සන්නිවේදන සහ මාධ්‍ය පනත 2007*, භූතාන්‍ය ජාතික සභාව (2007), <https://www.dit.gov.bt/sites/default/files/attachments/ICM%20Act%202018.pdf>

වෘත්තිකයන් අතර වැඩි ස්වයං වාරණයක් ඇති කිරීමට ඔවුන්ව පොළඹවයි.

භූතානයේ අන්‍ය ආගම් වලට හරවා ගැනීම තහනම් කර ඇත. තවද, ආගමික සංවිධාන දේශපාලනයට සම්බන්ධ නොවෙමින්, වාණිජකරණය නොවී සහ ස්වකීය අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩල සාමාජිකයින් අතර සහ අනෙකුත් අය අතර ලාභ බෙදා දීමකින් තොරව සියලුම මෙහෙයුම් සිදු කළ යුතු බවට නියම කර තිබේ.³⁹ රජයෙන් ලැබෙන ප්‍රතිලාභ කිතුනුවන්ට අහිමි කර තිබීම සහ, විශේෂයෙන් ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල දී, ඔවුන්ව හිරිහැරවලට ලක්වීම පිළිබඳව ද වාර්තා වී ඇත. ගම්බද ප්‍රදේශවල බොහෝ කිතුනුවන් හේපාල සම්භවයක් සහිත සහ භූතානයේ සුළුතර කණ්ඩායමක් වන ලොන්ෂම්පාවරු බවට ගණන් බලා තිබේ. චමනිසා, විශේෂයෙන් ම කිතුනුවන් දෙයාකාරයක වෙනස්කොට සලකනු ලැබීමේ පීඩාව විඳිමින් සිටිනවා විය හැක.

ඉන්දියාව

පසුගිය වර්ෂයේදී ඉන්දියාවේ සුළුතර කණ්ඩායම් වලට බලපෑම් ඇති කරමින් කලාපය තුළ බහුතරවාදී දේශපාලනයෙහි ග්‍රහණය ශක්තිමත් කළ සිදුවීම් ගණනාවක් වාර්තා විය. 2019 වර්ෂයේදී සිදුවූ වැදගත් සිදුවීම් වන, බහුතරය මුස්ලිම් වූ කාෂ්මීරයේ සීමිත ස්වයං පාලනය අහෝසි කිරීම⁴⁰, මිලියන 1.9 ක ජනගහනයක් පුරවැසියන් ලෙස නොපිළිගැනීමේ අවදානමකට පත් කළ ක්‍රියාමාර්ගයක් වූ, ජාතික පුරවැසි ලේඛනය අසාම් ප්‍රාන්තයේ ක්‍රියාත්මක වීම අවසන් කිරීම⁴¹, සහ පුරවැසිභාවය සංශෝධනය කිරීමේ පනත බලාත්මක කිරීම වැනි

³⁹ භූතානය, *ආගමික සංවිධාන පනත 2007*, භූතාන ජාතික සභාව (2007), https://www.nab.gov.bt/assets/uploads/docs/acts/2014/Religious_organization_act_of_BhutanEng2007.pdf.

⁴⁰ සයිඩ් අටා හස්නේන්, '370 සහ 35 ඒ ව්‍යවස්ථා අහෝසි කිරීමෙන් වසරකට පසු', ප්‍රතිචල අවබෝධ කර ගැනීම ඉතා මද වේ, *ද වයර්*, 2020 අගෝස්තු 5, <https://thewire.in/security/kashmir-article370-abrogation-success-security>.

⁴¹ ඉන්දියා ටුඩේ, 'අසාම් ප්‍රාන්තයේ අවසන් ජාතික පුරවැසි ලේඛනය හිකුත් කෙරේ: පුද්ගලයින් 19,06,657 ක් බැහැර කර ඇත, කෝටි 3.11 ක් පුරවැසි ලැයිස්තුවට ඇතුළත් වේ, *ඉන්දියා ටුඩේ*, 2019 අගෝස්තු 31, <https://www.indiatoday.in/india/story/assam-final-nrc-list-out-over-19-lakh-peopleexcluded-1593769-2019-08-31>.

සියල්ලෙහි ම ප්‍රතිඵල 2020 වර්ෂයට ද බලපාමින් ඒවායෙහි අමිහිරි විපාක ගෙන දුන්නේය.⁴² මෙවැනි කරුණු පිළිබඳ අවධානයෙන් සිටින ජාතික සහ අන්තර්ජාතික සංවිධාන රජයේ මෙම ක්‍රියාමාර්ග පිළිබඳ සිය කනස්සල්ල පළ කර සිටියහ. ඉහළ යමින් පවතින කොවිඩ්-19 ආසාදිතයින් සංඛ්‍යාව සහ මරණ සංඛ්‍යාව සමග රට බලවත් දුෂ්කරතාවයකට මුහුණ දී සිටින අවස්ථාවක පවා කොවිඩ්-19 වසංගතය මගින් බහුතරවාදී ක්‍රියාකාරීන්ට ආගමික ධූර්වකරණය ශක්තිමත් කිරීම සඳහා තවත් අවස්ථාවක් සපයා දුන්නේය.

පුරවැසිභාවය සංශෝධනය කිරීමේ පනත පුළුල්ව පැතිරුණු විරෝධතා හට ගැනීමට හේතු වූ අතර අවසානයේදී පුද්ගලයින් විශාල සංඛ්‍යාවක් අත්අඩංගුවට පත් වීමට හේතු විය.⁴³ 2019 දෙසැම්බර් 11 වැනි දින පාර්ලිමේන්තුවේදී සම්මත වූ මෙම පනත 2020 ජනවාරි 10 වැනි දින සිට බලාත්මක විය.⁴⁴ පුරවැසිභාවය සංශෝධනය කිරීමේ පනත මගින් ඉන්දියාවේ අසල්වැසි රටවල සිටින විශේෂිත ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වලට ඉන්දියාවේ පුරවැසිභාවය ලබා ගැනීමට පහසු වන පරිදි චිරට පුරවැසිභාවය සම්බන්ධ නීති සංශෝධනය කරනු ලැබුවේය. පනත මගින් මෙම සුළුතර කණ්ඩායම් ලැයිස්තුවෙන් අහමදියා, රෝහින්ග්ග්ගා වැනි නිංසාවට පත්ව සිටින බවට ලේඛනගත වී ඇති මුස්ලිම් කණ්ඩායම් සහ තවත් කණ්ඩායම් ඉවත් කරන ලදී.⁴⁵ නව දිල්ලිය, මුම්බායි, බැංගලෝරය, හයිද්‍රාබාද් සහ කොල්කටා ඇතුළු රට

⁴² එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රවෘත්ති, 'ඉන්දියාවේ නව පුරවැසි නීතිය' මූලික වශයෙන්ම වෙනස් කොට සලකන ස්වභාවයේ යුක්තයි': එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කාර්යාලය, *එක්සත් ජාතීන්ගේ ප්‍රවෘත්ති*, 2019 දෙසැම්බර් 13, <https://news.un.org/en/story/2019/12/1053511>.

⁴³ අල් පසිරා, 'එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් විශේෂඥයින් පුරවැසිභාවය සංශෝධනය කිරීමේ පනතට එරෙහි විරෝධතාකරුවන් නිදහස් කරන ලෙස ඉන්දියාවෙන් ඉල්ලා සිටී', 2020 ජූනි 26, *අල් පසිරා*, <https://www.aljazeera.com/news/2020/06/human-rights-experts-urge-india-release-anti-caa-protesters-200626105916987.html>.

⁴⁴ ද ඉකොනොමික් ටයිම්ස්, 'පුරවැසි සංශෝධනය කිරීමේ පනත ජනවාරි 10 සිට බලාත්මක වේ', *ද ඉකොනොමික් ටයිම්ස්*, 2020 ජනවාරි 10, <https://economictimes.indiatimes.com/news/politics-and-nation/citizenship-amendment-act-comesinto-effect-from-january-10/articleshow/73194780.cms?from=mdr>

⁴⁵ 'නීති සම්පාදන තොරතුරු පත්‍රිකාව: ඉන්දියාවේ පුරවැසිභාවය (සංශෝධන) පනත', ආගමික නිදහස පිළිබඳ එක්සත් ජනපද කොමිසම, 2020 පෙබරවාරි, https://www.uscirf.gov/sites/default/files/2020%20Legislation%20Factsheet%20-%20India_0_0.pdf.

පුරා ප්‍රදේශවල මෙයට එරෙහි විරෝධතා දියත් විය.⁴⁶ උත්තර ප්‍රදේශ් ප්‍රාන්තයේ විරෝධතාකරුවන්ට එරෙහිව එම ප්‍රාන්තය පුරා ක්‍රියාත්මක කරන ලද දැඩි ක්‍රියාමාර්ග නිසා අවම වශයෙන් පුද්ගලයින් 23 දෙනෙකු මරණයට පත්ව, 83 දෙනෙකුට වැඩි සංඛ්‍යාවක් බරපතල තුවාල ලබා, සිය ගණනක් දෙනා රැඳවුම් භාරයට ගන්නා ලදී.⁴⁷ පොලිස් බලකා ප්‍රධාන විරෝධතා උපවාස ස්ථානවල තිබූ කලා නිර්මාණ ගලවා ඉවත් කර, ඒවායෙහි සංවිධාකයින් අත්අඩංගුවට ගෙන, එම විරෝධතා සම්බන්ධ සියලු සලකුණු මකා දැමීම සඳහා කොවිඩ්-19 වසංගතය යොදා ගත්තේය.⁴⁸ විරෝධතාකරුවන් නිහඬ කිරීම සඳහා ප්‍රාන්තය විසින් ප්‍රදේශ වසාදැමීමේ ක්‍රියාමාර්ගය අනුගමනය කිරීමට එරෙහිව ගොනු කරන ලද නඩුවක් මේ වන විට ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයේ විභාග වෙමින් පවතී.⁴⁹

එරට මුස්ලිම්වරුන් දිගින් දිගටම ධූර්වකරණයෙහි සහ අනන්‍යතාවය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වයෙහි ඉලක්ක බවට පත්වී තිබේ. 2020 පෙබරවාරි මාසයේදී, දිල්ලි අගනගරයේ සිදුවූ ඉලක්කගත ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා හේතුවෙන් අවම වශයෙන් පුද්ගලයින් 53 දෙනෙකු

⁴⁶ ෆ්‍රන්ට්ලයින්, 'පුරවැසිභාවය සංශෝධනය කිරීමේ පනතට සහ ජාතික පුරවැසි ලේඛනයට එරෙහිව රටපුරා විරෝධතා: ලෞකික සමගීය', ද නින්නේ, 2020 ජනවාරි 17, <https://frontline.thehindu.com/cover-story/article30431601.ece>.

⁴⁷ 'පුරවැසිභාවය සංශෝධනය කිරීමේ පනතට එරෙහි විරෝධතාවලදී පුද්ගලයින් මරාදැමීමේදී නඩු ගොනු නොකරන ලෙසට උත්තර ප්‍රදේශ් පොලීසිය ආවේණික බලපෑම් කරයි', කවුන්ටර්විෂ්, 2020 මාර්තු 16, <https://www.counterview.net/2020/03/deaths-in-anti-caa-protests-up-police.html>.

⁴⁸ ද ප්‍රින්ට්, 'ජමියා හි ෂහීන් ඛාන් ප්‍රදේශයේ සවිකර තිබූ කලා නිර්මාණ 'දිල්ලි පොලීසිය විසින් ඉවත් කරන ලදී, බිත්ති මත තිබූ සිතුවම් මත සුදු පැහැති තීන්ත අලේප කරයි', ද ප්‍රින්ට්, 2020 මාර්තු 24, 2020, <https://theprint.in/india/art-installations-at-shaheen-bagh-jamia-removed-by-delhi-police-graffitipainted-white/387086> බ්‍රික්ඩා කරන්, 'රජය විවේචනය කරන්නන්ට හිංසා කිරීම සඳහා රට වසා දැමීම අහිසි ලෙස භාවිතා කරයි', 2020 අප්‍රේල් 13,; <https://www.ndtv.com/opinion/lockdownbeing-misused-to-persecute-governments-critics-2210708>; ද කැරවන්, 'රට වසාතැබීම මධ්‍යයේ දිල්ලි පොලීසිය ජාමියා නගරීන් පුරවැසිභාවය සංශෝධනය කිරීමේ පනතට එරෙහි විරෝධතාකරුවන් ඉලක්ක කර ඔවුන්ව අත්අඩංගුවට ගනී', 2020 අප්‍රේල් 15, <https://caravanmagazine.in/politics/anti-caa-protesters-jamiaarrested>.

⁴⁹ ස්ක්‍රොල්, 'දිල්ලි පොලීසිය පුරවැසිභාවය සංශෝධනය කිරීමේ පනතට එරෙහි ක්‍රියාකාරීන් අත්අඩංගුවට ගැනීම සඳහා රට වසා දැමීමේ අවස්ථාව යොදා ගන්නා බැවින්, බලය අයුතු ලෙස යොදා ගැනීම පරීක්ෂා කිරීමට අධිකරණ ක්‍රියා කළ යුතුය', ස්ක්‍රොල්, 2020 මැයි 26, 2020, <https://scroll.in/article/962930/as-delhi-police-use-lockdown-to-arrest-anti-caa-activists-court-must-act-to-check-abuse-of-power>.

මරණයට පත් වූ අතර ඉන් බහුතරයක් මුස්ලිම්වරුන් වූහ.⁵⁰ එම ප්‍රචණ්ඩකාරී සිදුවීම්වලට අනුබලය දීම සඳහා පාලක පක්ෂයේ සාමාජිකයින්, පොලිස් බලකායේ පුද්ගලයින්, සහ 'හින්දුන්ව' මතවාදය ප්‍රචාරය කරන්නන් නායකත්වය දුන් බවට චෝදනා එල්ල වේ.⁵¹ ගොතන ලද සිදුවීම් මත සහ නීතිවිරෝධී (ක්‍රියාකාරකම්) වැළැක්වීමේ පනත යටතේ චෝදනා කරමින්⁵², මුස්ලිම් කාන්තාවන් සහ ශිෂ්‍යයින් ඇතුළුව කම්කරු පංතියේ මුස්ලිම්වරුන් සහ තරුණ මුස්ලිම් ක්‍රියාකාරීන් අඛණ්ඩව අත්තනෝමතික ලෙස අත්අඩංගුවට ගන්නා තරමට ම⁵³ විශේෂයෙන් ම මුස්ලිම්වරුන් ඉලක්ක කර ගැනීම රාජ්‍ය අවසරය ලැබී ඇති ක්‍රියාවක් වී තිබේ.

තබ්ලිහි ජමාත් නැමති ඉස්ලාම් සමූහයක රැස්වීමක් කොවිඩ්-19 දැඩි අවදානමක් සහිත ස්ථානයක් වීම නිසා මාර්තු මාසයේදී මුළු රටම වසා දැමීමෙන් පසුව වසංගතය පාලනය කිරීම සඳහා මුලින් දරන ලද ප්‍රයත්නයන් ද ධූර්වකරණයෙහි බලපෑමට හසුවූවක් විය. මෙය දැඩි ලෙස මුස්ලිම් ප්‍රජාව ඉලක්ක කර ගනිමින්, මෙම වෛරසය පැතිරවීම සඳහා එම ප්‍රජාව වගකිව යුතුය යන මතය පැතිරවීමේ අරමුණ ඇතිව නොමග යවන ආකාරයේ තොරතුරු පැතිරවීමේ ප්‍රබල ව්‍යාපාරයක් ද සහිතව රට පුරා ප්‍රහාර ගණනාවක් එල්ල කරමින් එම ප්‍රජාව සමාජමය

⁵⁰ හනා එලිස්-පීටර්සන්, 'දිල්ලියෙහි ඇතුල් පැත්ත: පහර දී, හඬ නොමැතිව දුඬුවම් දී, පණපිටින් පුළුස්සා දමයි, ද ගාඩ්සන්, 2020 මාර්තු 1, <https://www.theguardian.com/world/2020/mar/01/india-delhi-after-hindu-mob-riot-religious-hatred-nationalists>.

⁵¹ ද කැරවන්, 'මියගිය පුද්ගලයින්ව වළදමයි: දිල්ලියේ ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා වලට සම්බන්ධ කැරලිකරුවන්ට නායකත්වය දුන් කපිල් මිශ්‍රාට සහ අනෙකුත් භාරතීය ජනතා පක්ෂ නායකයින්ට එරෙහි පැමිණිලි දිල්ලි පොලීසිය නොසලකා හරියි, ද කැරවන්, 2020 ජූනි 21, <https://caravanmagazine.in/politics/delhi-police-ignoredcomplaints-against-kapil-mishra-bjp-leaders-leading-mobs-delhi-violence>.

⁵² හිව්ස්ක්ලික්, 'කොවිඩ් -19 වසංගතය අතරතුර දී මහා ආණ්ඩුව විසින් නීතිවිරෝධී ක්‍රියා වැළැක්වීමේ පනත අහිසි ලෙස භාවිතා කිරීම, නිව්ස්ක්ලික්, 2020 මැයි 1, <https://www.newsclick.in/UAPA-Misuse-Modi-Govt-Crackdown-Activists-Organisations-COVID-19-Lockdown>.

⁵³ ස්ට්‍රොල්, 'කාශ්මීරයේ පුරවැසි භාවය අහෝසි කිරීමේ පනත පිළිබඳ තීන්දු ලබා දීමට තිබිය දී පවා භූෂාන් තීන්දුව ලබා දීමට ශේෂ්ඨාධිකරණයට ගත වූයේ දින 24 ක් පමණි, ස්ට්‍රොල්, 2020 අගෝස්තු 20, <https://scroll.in/article/970929/sc-took-only-24-days-to-deliver-bhushan-verdict-even-as-kashmircaa-matters-await-decisions>.

වශයෙන් වර්ජනය කිරීමේ ව්‍යාපාර දියත් කිරීමට හේතු විය.⁵⁴ විදේශිකයින් 28 දෙනෙකු ද ඇතුළුව ජමාත් සාමාජිකයින් 34 දෙනෙකුට එරෙහිව අපරාධ නඩු ගොනු කරමින් රජය මෙම ප්‍රයත්නයන්ට පෙළඹවීමක් ලබා දුන්නේය. අන් අයගේ වැරදි වලට ජමාත් සාමාජිකයින්ට වරද පටවන බව සහ ඔවුන්ගේ ආගමික ක්‍රියාකාරකම් වලට එරෙහි ප්‍රචාරණය සාධාරණ නොවන බව සඳහන් කරමින් අගෝස්තු මාසයේදී බොම්බායේ මහාධිකරණය මෙම නඩු නිෂ්ප්‍රභ කළේය.⁵⁵

වෛරී අපරාධ පිළිබඳ ලේඛනගත කිරීමේ වේදිකාවක් වන Documentation of the Oppressed නැමති අන්තර්ජාල වේදිකාවෙහි 2020 ජනවාරි මාසයේ සිට ඉන්දියාවේ මුස්ලිම්වරුන් ඉලක්ක කර ගත් සිද්ධීන් 71 ක් වාර්තා කර තිබේ.⁵⁶ එම සිද්ධීන්ට ඝාතනය කිරීම්/ආක්‍රමික දණ්ඩන, ආරීරක පහරදීම්, බියවැද්දීම සම්බන්ධ හිංසනයන්, ආගමික යටිතල ව්‍යුහයන්ට ප්‍රහාර වල්ල කිරීම්, සහ ඉතාමත් මෑත කාලීනව කොවිඩ්-19 ආශ්‍රිත ඉලක්ක කර ගැනීම් ඇතුළත් වේ. අනෙකුත් සුළුතර කණ්ඩායම් ද වැඩිවෙමින් පවතින ඉලක්ක කරගැනීම් සහ හිංසනයන්ට මුහුණ පා ඇත. තම ප්‍රජාව කොවිඩ්-19 සීමාකිරීම් හරහා දිගින් දිගටම පීඩාවට පත් වන බව ක්‍රිස්තියානි කණ්ඩායම් විසින් ඉදිරිපත් කර ඇති වාර්තා වලින් පෙනේ දී ඇත. එක් වාර්තාවකට අනුව, ජුනි මාසය දක්වා රට වසා තැබූ කාලය තුළ ක්‍රිස්තියානි නිවාස වලට, පල්ලි වලට සහ පුද්ගලයින්ට පහරදීමේ සිද්ධි 135 ක් සිදුවී තිබුණි.⁵⁷ ඝාතන, ස්ත්‍රී දූෂණ, නිවාස ගිනි තැබීම් සහ ආගමික ස්ථානවලට පහරදීම් ඇතුළුව ඉන්දියාවේ ක්‍රිස්තියානිවරුන්ට එරෙහිව සිදු කෙරෙන වෛරී අපරාධ සංඛ්‍යාව 2019 වර්ෂයේ සිට එවැනි සිදුවීම් 293 ක් වාර්තා වෙමින් 40.87%

⁵⁴ නිවිස්ක්ලික්, 'කොරෝනා, ජිහාඩ් සහ මාධ්‍ය වල වාර්ෂික ධූමිකරණය', නිවිස්ක්ලික්, 2020 අප්‍රේල් 8, <https://www.newsclick.in/corona-jihad-and-medias-communalpolarisation>.

⁵⁵ හින්දුස්ථාන් ටයිම්ස්, "අන් අය බල්ලට දීම": තබ්ලිහි ජමාත් සාමාජිකයින්ට එරෙහි මුල් තොරතුරු වාර්තාව පිළිබඳ අධිකරණයේ තීරණ ප්‍රකාශය' 2020 අගෝස්තු 23, <https://www.hindustantimes.com/india-news/covid-19-bombay-hc-strikes-down-cases-against-28-foreign-tablighimembers/story-Ux4qS1ouqyGS7JZNj0jqij.html>.

⁵⁶ 'පීඩිතයින්ගේ දත්ත සංචිතය', DOTD, ප්‍රවේශ වූ දිනය: 2020 සැපතැම්බර් 20, <https://dotodatabase.com>.

⁵⁷ ෆ්‍රන්ට්ලයින්, 'රට වසා තිබූ කාලයේ ඉලක්කය ලෙස කිතුනුවන්' ද නිදේ, 2020 අගෝස්තු 28, <https://frontline.thehindu.com/the-nation/christians-as-target/article32284946.ece>.

ක ප්‍රතිශතයකින් වර්ධනය වී ඇති බව තවත් වාර්තාවක් සඳහන් කරයි.⁵⁸ වයස අවුරුදු 14 ක පිරිමි ළමයෙක් සහ එම ළමයාගේ පවුලේ සාමාජිකයින් ක්‍රිස්තියානි ආගමට හැරීම නිසා එම ළමයාට අමුණුක ලෙස ඝාතනය කිරීම වලෙස වාර්තා වූ දරුණුතම සිදුවීම් වලින් එකක් විය.⁵⁹ එමෙන්ම වටිස්ගා ප්‍රාන්තයේ ග්‍රාමීය ප්‍රදේශවල ස්වදේශික ක්‍රිස්තියානි පවුල්වලට ප්‍රහාර එල්ල කිරීම් පිළිබඳ සිද්ධීන් ද වාර්තා වී තිබේ.⁶⁰

දලිට් ප්‍රජාව ද හිංසා කිරීම් වලට ඉලක්ක කර ගනු ලැබීමට අඛණ්ඩව භාජනය වී ඇත. 2020 අප්‍රේල් සහ ජූනි අතර කාලය තුළදී දලිට් ප්‍රජාවට එරෙහිව සිදුවූ ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියා 200 ට අධික සංඛ්‍යාවක් පිළිබඳ සිවිල් සමාජ කණ්ඩායම් විසින් ලේඛනගත කර ඇත. ඝාතනය කිරීම්, ආක්‍රමක දණ්ඩන, ලිංගික ප්‍රචණ්ඩත්වය, පොලිස් කුෂරත්වය, සහ වධහිංසා කිරීම් එම ප්‍රචණ්ඩ ක්‍රියාවලට ඇතුළත් විය. එමෙන්ම, ඝාතනය කිරීම්, ස්ත්‍රී දූෂණ, ශාරීරික හිරිහැර, සහ ඇසිඩ් ප්‍රහාර වැනි සිද්ධීන් ගණනාවක් වාර්තා වීමත් සමග දලිට් ප්‍රජාවට අයත් කාන්තාවන්ට එරෙහි ප්‍රචණ්ඩත්වයෙහි ද සීඝ්‍ර ඉහළයාමක් සිදු වී තිබේ.⁶¹

බහුතරය මුස්ලිම් ප්‍රජාව වූ කාශ්මීරයේ 2019 අගෝස්තු මාසයේදී සිමිත ස්වයං පාලනය අහෝසි කිරීමත් සමග ඇතිවූ විරෝධය ක්‍රමානුකූලව මැඩපැවැත්වීම දිගින් දිගටම බරපතල ප්‍රතිවිපාක ගෙන දී තිබේ. 2020 වර්ෂයේ පළමු මාස හය තුළදී, අධිකරණ ක්‍රියාමාර්ග හරහා නොවන මරණයට පත් කිරීම් 32 ක් පිළිබඳව සිවිල් සමාජ කණ්ඩායම් විසින් වාර්තා කර ඇත.⁶² ඒ සමගම, දැනට වසරක පමණ කාලයක්

58 - එම -

59 මැජ් වයලන්ස්, 'ඔඩිෂා හි තරුණ ක්‍රිස්තියානි පිරිමි ළමයෙකු ඝාතනය කෙරේ', මැජ් වයලන්ස්, 2020 ජූනි 4, <https://mapviolence.in/incidents/young-christian-boy-murdered-in-odisha>.

60 ද කැරවන්, 'ආදිවාසී කිතුනුවන් වට්ටිස්ගාර් පුරා පැතිරුණු පීඩා කිරීම්වලට මුහුණ දෙති, ගාර් වප්සි (ආගම්වලට හැරීමට) බල කෙරෙහි', කැරවන්, 2020 ජූනි 29, <https://caravanmagazine.in/religion/adivasi-christians-face-widespread-persecution-inchhattisgarh-pressurised-into-ghar-vapsi>.

61 රාහුල් සිං, 'කුලය පදනම් කරගත් ප්‍රචණ්ඩත්වය සහ යුක්තිය වෙත ප්‍රවේශය', ඉන්දියාවේ දලිට් ප්‍රජාව කෙරෙහි කොවිඩ්-19 වසංගතයෙහි බලපෑම: වොයිස්ස් ග්‍රෝම් ද ග්‍රවුන්ඩ්, 2020 ජූලි 06.

62 'අර්ධ වාර්ෂික මානව සම්පත් සමාලෝචනය: ඝාතන 229 ක්, මුර වළලු සහ සෝදිසි මෙහෙයුම් 107 ක්, අන්තර්ජාල වසා දැමීම් 55 ක්, දේපල විනාශ කිරීම් 48 ක්', පමිමු

තිස්සේ ක්‍රියාත්මකව පවතින අධිවේගී අන්තර්ජාල පහසුකම් අවහිර කිරීම ද අඛණ්ඩව පැවතුණි.⁶³ වේගවත් සහ විශ්වාසනීය අන්තර්ජාල පහසුකම් නොමැති වීම කොවිඩ්-19 වසංගතයට චරෙහිව කාශ්මීරයේ වෛද්‍ය ප්‍රජාව විසින් දරනු ලබන ප්‍රයත්නයන්ට බරපතල ලෙස බාධාකාරී වී ඇති බවට වාර්තා වේ.⁶⁴ 'සමාජ විරෝධී' සහ 'ජාතික විරෝධී' අන්තර්ගතයන් වන්නේ කුමන කරුණු ද යන්න තීරණය කිරීම සඳහා බලධාරීන්ට අවසරය ලැබෙන නව මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තියක් නිවේදනය කිරීමත් සමග කාශ්මීරයේ මාධ්‍ය නිදහස ද ප්‍රහාරයට ලක් විය.⁶⁵

මෙම සිදුවීම් සහ අනෙකුත් විකසනයන් ඉන්දියානු රජය දෙසට අඛණ්ඩව අන්තර්ජාතික වශයෙන් දෝෂාරෝපණ වල්ල වීමට හේතු විය. ඉන්දියාවේ සුළුතර කණ්ඩායම්වලට චරෙහි වෛරී ප්‍රකාශ සහ වෙනස්කොට සැලකීම වර්ධනයවී තිබීම පිළිබඳව වර්ග ඝාතන වැළැක්වීම පිළිබඳ වික්සන් ජාතීන්ගේ විශේෂ උපදේශකවරයා සිය කනස්සල්ල පළ කළේය.⁶⁶ වමෙන්ම, මැයි මාසයේදී ඉන්දියාව 'විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු රටක්' ලෙස නම් කළ යුතු බවට අන්තර්ජාතික ආගමික නිදහස සඳහා වන වික්සන් ජනපද කොමිසම වික්සන් ජනපදයේ රාජ්‍ය දෙපාර්තමේන්තුවට නිර්දේශ කළේය.⁶⁷ ජුනි මාසයේදී, පුරවැසිභාවය සංශෝධනය කිරීමේ පනතට චරෙහි විරෝධතාකරුවන්ට

කාශ්මීර සිවිල් සමාජ සන්ධානය, 2020 ජුනි, <https://jkccs.net/bi-annual-hr-review-229-killings-107-asos-55-internetshutdowns-48-properties-destroyed>.

⁶³ ද වයර්, 'සැක සහිත නීති රාමුව මත පදනම් ව පමිල කාශ්මීරයේ අන්තර්ජාල වසා දැමීම: වාර්තාව', *ද වයර්*, 2020 අගෝස්තු 26, <https://thewire.in/government/jammu-andkashmir-internet-shutdown-jkccs>.

⁶⁴ කාශ්මීර ඔබ්සර්වර්, '4G තහනම කාශ්මීරයේ කොවිඩ්-19 ට චරෙහි සටන අසාර්ථක කරමින් තිබේද?' *කාශ්මීර් ඔබ්සර්වර්*, 2020 අප්‍රේල් 16, <https://kashmirobsrver.net/2020/04/16/is-4gbn-failing-kashmirs-covid-19-fight-back>.

⁶⁵ දේශසීමා රහිත වාර්තාකරුවන්, 'ආර්.එස්.එල්. සංවිධානය ඉන්දියානු කාශ්මීරයේ මීවලියන් මාධ්‍ය ප්‍රතිපත්තියෙන් තැති ගනියි', *ආර්.එස්.එල්.*, 2020 ජුනි 19, <https://rsf.org/en/news/rsf-appalledorwellian-press-policy-indian-held-kashmir>.

⁶⁶ 'ඉන්දියාව පිළිබඳව මාධ්‍යය වෙත නිකුත් කරනු ලබන සටහන', වික්සන් ජාතීන්ගේ මාධ්‍ය නිවේදනය, 2020 මැයි 18 https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/18052020_SA%20note%20to%20media%20on%20India_final.pdf.

⁶⁷ අක්ෂිටා ජායි, 'වික්සන් ජනපදයේ ආගමික නිදහස පිළිබඳ වාර්තාව ඉන්දියාවට නරක ආරංචියක් වන්නේ ඇයි?', *හෆිංග්ටන් පෝස්ට්*, 2020 මැයි 01, https://www.huffingtonpost.in/entry/us-religiousfreedom-report-india_in_5ea965c7c5b6106b8ed03574.

චිරේභිව ඉන්දියානු බලධාරීන් විසින් ගෙන ඇති දැඩි ක්‍රියාමාර්ග හෙලා දැක්මින් එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස් කාර්යාලය එම ක්‍රියාමාර්ග මගින් 'පැහැදිලිව ම ඉන්දියාවේ ශක්තිමත් සිවිල් සමාජයට බියකරු පණිවුඩයක් ලබා දීමට' අරමුණු කර ඇති බව සඳහන් කළේය.⁶⁸ එම මාසයේදී ම, මෙම වසංගත කාලය තුළදී වරට අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහස මර්ධනය කිරීම පිළිබඳව ද එම කාර්යාලය සිය තැනිතැන්ම පළ කර සිටියේය. ජූලි මාසයේදී, සුළුතර කණ්ඩායම් අපකීර්තියට පත් කර ඇති රටක් ලෙස ඉන්දියාව නැවතත් එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස් කාර්යාලයේ අවධානයට යොමු විය.⁶⁹ එමෙන්ම, 2019 අගෝස්තු මාසයේ සිට ඉන්දියානු රජය විසින් කාශ්මීර ප්‍රාන්තයේ සිදු කරනු ලබන විවිධ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම් පිළිබඳව එක්සත් ජාතීන්ගේ විශේෂ වාර්තාකරුවන් හතර දෙනෙක් ජූලි මාසයේදී ඉන්දියාවට යවන ලද ඔවුන්ගේ තුන් වැනි සංගිවේදනය ප්‍රසිද්ධ කළේය.⁷⁰

නේපාලය

2015 වර්ෂයේදී නේපාලයේ නව ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාව පැනවීමත් සමග වරට ලෞකික ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී ජනරජයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලද අතර, අන්තර්කරණයෙහි මූලධර්ම ඇතුළත් කර ගැනීමට සහ රට පුරාම ඒකාකර සංවර්ධනයක් ඇති කිරීමට වරට කැපවී සිටියි. කෙසේ වෙතත්, ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවී සහ ලිංගික සුළුතර කණ්ඩායම්, දලිට් ප්‍රජාව, සහ සරණාගතයින් අඛණ්ඩව අනන්‍යතාවය පදනම් කර ගත් හිංසනයට මුහුණ දෙමින් සිටිති. නේපාලය සංක්‍රාන්ති යුක්තිය පිළිබඳ ස්වකීය

⁶⁸ හින්දුස්ථාන් ටයිම්ස්, 'එක්සත් ජාතීන්ගේ විශේෂඥයින් පුරවැසිභාවය සංකෝධනය කිරීමේ පනතට එරෙහි විරෝධතාකරුවන් නිදහස් කරන ලෙස ඉල්ලා සිටින', *හින්දුස්ථාන් ටයිම්ස්*, 2020 ජූනි 28, <https://www.hindustantimes.com/india-news/un-expertsseek-anti-caa-protesters-release/story-zK8yklFw2p5AkvsKhtOGPL.html>.

⁶⁹ ද ලිෆ්ලට්, "වෙනස්කොට සැලකීම මරණය ගෙනයයි" එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස්වරයා පවසයි'; කොවිඩ්-19 වසංගත කාලය තුළ සුළුතර කණ්ඩායම් අපකීර්තියට ලක් කිරීම හේතුවෙන් ඉන්දියාව ලැයිස්තුගත කරයි', *ද ලිෆ්ලට්*, 2020 පෙබරවාරි 02, <https://www.theaflet.in/u-n-high-commissionerfor-human-rights-says-discrimination-kills-lists-india-for-stigmatization-ofminorities-during-covid/#>.

⁷⁰ කාශ්මීර ටයිම්ස්, 'කාශ්මීර මාධ්‍යවේදීන්ට එරෙහි අපරාධ නඩු සම්බන්ධයෙන් එක්සත් ජාතීන්ගේ විශේෂඥයින් කනස්සල්ල පළ කරති', *කාශ්මීර ටයිම්ස්*, 2020 ජූලි 17, <http://www.kashmirtimes.com/newsdet.aspx?q=103832>.

පොරොන්දු ඉටු කිරීමට අපොහොසත් වී ඇති අතර, එක්සත් ජාතීන්ගේ පසුගිය සමාලෝචනය මගින් ලබා ඇති හිර්දේශ අනුව ක්‍රියාකාර නැති බව ද එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලය වෙත ඉදිරිපත් කළ 2020 වර්ෂයේ ස්වකීය වාර්තාව මගින් හියුමන් රයිට්ස් වොච් සංවිධානය තහවුරු කර ඇත.⁷¹

1990 දශකයේදී ජනවාර්ගික හිංසනයන් නිසා භූතානයෙන් පලා ආ භූතාන සරණාගතයින්ගෙන් 7,000 ක පමණ සංඛ්‍යාවක් 2019 වර්ෂය වන විට නේපාලයේ රැඳී සිටි අතර අනෙක් පිරිස රටවල් අටක නැවත පදිංචි කර තිබේ.⁷² 2020 වර්ෂයේ සිට ඉන් ඉදිරියට නේපාලයේ සිටින ඉතිරි භූතාන සරණාගතයින්ට එක්සත් ජාතීන්ගේ සහාය ලබා නොදෙන බව සරණාගතයින් සඳහා වන එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස්වරයා ප්‍රසිද්ධියේ සඳහන් කර ඇත.⁷³ එම ආයතනය සරණාගතයින්ගේ නිවාස, ආහාර, අධ්‍යාපනය, රැකියා සහ සෞඛ්‍ය සේවා සම්බන්ධයෙන් දේශීය ආයතන සහ සංවිධාන සමඟ එකඟතාවයකට එළඹ ඇති අතර⁷⁴, ඉතිරිවී සිටින සරණාගතයින් අතර ඔවුන්ගේ අනාගතය පිළිබඳ කනස්සල්ලක් පවතී.⁷⁵

⁷¹ හියුමන් රයිට්ස් වොච්, 'නේපාලයේ විශ්ව කාලීන සමාලෝචනය: මානව හිමිකම් සමාලෝචනය මගින් කඩකළ පොරොන්දුවලට, එනම් වරදට දඬුවම් නොකර සිටීමට ආමන්ත්‍රණය කළ යුතුයි. හියුමන් රයිට්ස් වොච්, 2020 ජූලි 16, <https://www.hrw.org/news/2020/07/16/nepals-universal-periodicreview>.

⁷² ඩී. ගෞතමී සහ ටී.පී. මිශ්‍රා, 'නේපාලයේ සිටින භූතාන සරණාගතයින් වෙනුවෙන් පෙනී සිටියේ කවු?' *නේපාලීස් ටයිම්ස්*, 2019 ජූනි 19, <https://www.nepalitimes.com/opinion/who-standswith-bhutanese-refugees-in-nepal>.

⁷³ හිමාලයන් පුවත් සේවය, 'සරණාගතයින් සඳහා වන එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස්වරයා භූතාන සරණාගතයින්ට සහාය දීම නවතා දැමීමට යයි', *ද හිමාලයන් ටයිම්ස්*, 2019 දෙසැම්බර් 19, <https://thehimalayantimes.com/nepal/unhcr-to-stop-supporting-bhutanese-refugees>.

⁷⁴ හිමාලයන් පුවත් සේවය, 'සරණාගතයින් සඳහා වන එක්සත් ජාතීන්ගේ මහ කොමසාරිස්වරයා භූතාන සරණාගතයින්ට සහාය දීම නවතා දැමීමට යයි', *ද හිමාලයන් ටයිම්ස්*, 2019 දෙසැම්බර් 19, <https://thehimalayantimes.com/nepal/unhcr-to-stop-supporting-bhutanese-refugees>.

⁷⁵ එස්. තාපා, වයි.ඩී. ගුරුංග් සහ ජේ. බානියා, 'අවිනිශ්චිතභාවයෙන් පීඩත්වීම: නේපාලයේ සිටින ටිබෙට් සහ භූතාන සරණාගතයින්', *දකුණු ආසියාවේ සුළුතර කණ්ඩායම්වල තත්වය පිළිබඳ වාර්තාව 2019*, ඩී. තාපා, එස්. තාපා, සහ ආර්. සිං, (කර්තෘන්), (කත්මණ්ඩු: සෝමල් සයන්ස් බහා සංවිධානය. 2019)

මේ ආකාරයෙන් ම, 2019 වර්ෂය වන විට නේපාලයේ ලේඛනගත නොවූ ටිබෙට් සරණාගතයින් 13,000 ක් පමණ සිටි බවට ගණන් බලා ඇත.⁷⁶ ඔවුන් ලේඛනගතවී නොසිටීම හිසා ඔවුන්ට අධ්‍යාපනය, රැකියා, සහ අනෙකුත් රජයේ යෝජනාක්‍රම සහ සැපයීම් වෙත ප්‍රවේශ වීමට නොහැකි වී තිබේ. පසුගිය වර්ෂයේ ඔක්තෝබර් මාසයේදී එන ජනාධිපති ෂී ජින්පිං නේපාලයේ සංචාරය කරන අතර කාලයේදී එරට සිටි ටිබෙට් සරණාගතයින් සඳහා තිබුණු තත්වයන් අවිනිශ්චිත ස්වභාවයක තිබුණු අතර⁷⁷, රටවල් දෙක අතර දේශ සීමා කළමනාකරණය සම්බන්ධයෙන් චලඹෙත ලද ගිවිසුමක හිනි විරෝධී අයුරින් දේශ සීමාව හරහා ගමන් කර තිබූ එක් එක් රටට අයත් පුද්ගලයින් එකිනෙක රට වෙත ආපසු භාර දීමට බල කෙරෙන විධිවිධානයක් අඩංගු වන බවට ජනවාරි මාසයේ පළවූ පුවත් වාර්තා වලින් හෙළි කර තිබුණි.⁷⁸

ඉන්දියාවට ගමන් කරන අතරතුරදී නේපාලය තුළට පැනගැනීමට උත්සාහ දරණ ටිබෙට් වැසියන්ට මෙයින් ඉතා විශාල ඇඟවීමක් ලබා දෙනු ඇති අතර, එය සිය රටෙහිදී පීඩාවට පත් විය හැකි සරණාගතයින්ට ආපසු සිය රට වෙත යාමට බල නොකිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය උල්ලංඝනය කිරීමක් වේ.⁷⁹ මෙම සිදුවීමෙන් පසුව නේපාලයේ පිහිටි එක්සත් ජනපද තානාපති කාර්යාලය ටිබෙට් සරණාගතයින්ට ගමන්

⁷⁶ 'පොදු දැනුවත් කිරීම: නේපාලය', සී.එස්.ඩබ්., 2020 මැයි 01, <https://www.csw.org.uk/2020/05/01/report/4638/article.htm>.

⁷⁷ හිමාලයන් පුවත් සේවාව, 'රඳවාගෙන සිටින 22 දෙනෙකු අතර ටිබෙට් සරණාගතයින් 11 දෙනෙක්', 'ද හිමාලයන් ටයිම්ස්', 2019 ඔක්තෝබර් 13, <https://thehimalayantimes.com/kathmandu/11-tibetan-refugees-among-22-held>.

⁷⁸ කොෂ් රාජ් කොයිරාල, 'නේපාලය සහ චීනය හිනි විරෝධීව එක් එක් රටෙහි දේශ සීමා හරහා ගමන් කරන වැසියන් එකිනෙක රට වෙත භාර දීමට නියමිතයි', *myRepublica*, 2020 ජනවාරි 23, <https://myrepublica.nagariknetwork.com/news/nepal-china-to-hand-over-nationals-illegallycrossing-mutual-border>.

⁷⁹ සිය රටෙහිදී පීඩාවට පත් විය හැකි සරණාගතයින්ට ආපසු සිය රට වෙත යාමට බල නොකිරීමේ ප්‍රතිපත්තිය 1991 වර්ෂයේදී නේපාලය විසින් අපරානුමත කරන ලද වධහිංසාවට එරෙහි සම්මුතියෙහි අන්තර්ගත වේ. එමෙන්ම මෙම ප්‍රතිපත්තිය සාම්ප්‍රදායික අන්තර්ජාතික නීතිය යටතේ ද අනුල්ලංඝනීය සම්මතයක් ලෙස පුළුල් වශයෙන් පිළිගනු ලබන අතර, එකී සම්මුතිය අපරානුමත කර තිබේද යන්න නොසලකා සෑම රටක් ම එයට බැඳී සිටිය යුතු වේ. මෙම වෙබ් අඩවිය බලන්න:<https://www.hrtmcc.org/download/NEPAL%20-%20Treaty%20Ratification%20Status%20-%20May%202008.pdf>.

ලියවිලි හිකුත් කරන ලෙසට නේපාල විදේශ අමාත්‍යාංශයට සහ ස්වදේශ කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශයට 'බලකර' සිටි බවට වාර්තා පළ විය.⁸⁰

2020 ජනවාරි මාසය වන විට, වාර්තා වූ පරිදි රෝහින්ග්‍යා සරණාගතයින් 900 දෙනෙක් පමණ නේපාලයෙහි සිටියහ.⁸¹ අප්‍රේල් මාසයේදී, කත්මණ්ඩු නුවර නිල නොවන ආකාරයෙන් ලැබුණු ආධාර මත ජීවත් වූ, හිතනානුකූල වශයෙන් රැකියාවක් කිරීමට නොහැකි වූ රෝහින්ග්‍යා සරණාගතයින් සිටි ප්‍රදේශය භාර බලධාරීන් වීම සරණාගතයින්ට එසේ ආධාර ලබා දීම තිරසාර නොවන බව පවසමින් ආධාර සපයා දීම නවතා දැමුවේය.⁸²

අන්තර්ජාතික ආගමික නිදහස පිළිබඳ එක්සත් ජනපද කොමිසමෙහි (USCIRF) 2020 වර්ෂයේ වාර්ෂික වාර්තාව මගින් නේපාලය විශේෂයෙන් අවධානය යොමු කළ යුතු රටක් ලෙස නම් කර නොමැති නමුත්, වීරට තුළ ආගමික නොඉවසීම් ඇතිවූ අවස්ථා පිළිබඳව සඳහන් කර ඇත.⁸³ එමෙන්ම, නේපාල දේශපාලනඥයින් ගණනාවක් ම නේපාලය හින්දු රාජ්‍යයක් ලෙස යළි නිර්වචනය කිරීමේ දැඩි ප්‍රයත්නය අඛණ්ඩව දැරූ හෙයින් නේපාලය තුළ වාර්ගික-ආගමික ජාතිකවාදය හිස එසවීම පිළිබඳ වම වාර්තාව මගින් අනතුරු ඇඟවා ඇත.⁸⁴ පුද්ගලයින් අන්‍ය ආගම්වලට හැරවීමට උත්සාහ දැරීම පිළිබඳ වෝදනා

⁸⁰ එම්. ඩනාල්, 'සරණාගත ගැටළුව, ටිබෙට් වැසියන්ට ගමන් ලියවිලි හිකුත් කරන ලෙසට ඇමරිකාව බල කරයි', [Saranarathi samasya: tibbati lai travel document dina ameriki dabab] කාන්තිපුර්, 2020 පෙබරවාරි 02, <https://ekantipur.com/news/2020/02/02/1580607628970866.html>.

⁸¹ පී. මහත්, 'නේපාලයේ සිටින රෝහින්ග්‍යා සරණාගතයින්' ද කත්මණ්ඩු පෝස්ට්', 2020 ජනවාරි 01, <https://kathmandupost.com/columns/2020/01/01/the-rohingya-in-nepal>.

⁸² එස්. පණ්ඩිත්, 'නගර සභාව රෝහින්ග්‍යා සරණාගතයින්ට සහන සපයා දීම නවතා දැමුවේය', [Rohingya saranarathi siwirma nagarpalika le rokyo raahat] ඕන්ලයින් ඩාබාර්, 2020 අප්‍රේල් 6, <https://www.onlinekhabar.com/2020/04/851724>.

⁸³ අන්තර්ජාතික ආගමික නිදහස පිළිබඳ එක්සත් ජනපද කොමිසම, වාර්ෂික වාර්තාව 2020, (වොෂිංටන් ඩී.සී.:USCIRF, 2020) https://www.uscifr.gov/sites/default/files/USCIRF%202020%20Annual%20Report_Final_42920.pdf.

⁸⁴ 'නේපාලය හින්දු රාජ්‍යයක් ලෙස ප්‍රකාශයට පත් කරන ලෙසට නේපාල පක්ෂ රජයෙන් ඉල්ලා සිටියි' ද එක්, 2019 මාර්තු 15, <https://www.theweek.in/news/world/2019/03/15/nepal-partydemands- govt-to-declare-country-as-hindu-state.html>.

ච්ඡේද වන ආගමික සුළුතර ප්‍රජාවන්හි සාමාජිකයින්, විශේෂයෙන් ම කිතුණුවන්, අත්අඩංගුවට ගැනීමට හැකි වන, අනන්‍යාගම්වලට හැරවීමට වරෙන් හිතිය ක්‍රියාත්මක කිරීම ආරම්භ කිරීමට රජය ගත් තීරණය වම වාර්තාව මගින් පිළිගැනීමට ලක් කර ඇත.⁸⁵ එමෙන්ම, කොවිඩ්-19 වසංගත කාලය තුළදී නේපාලයේ ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්, විශේෂයෙන් ම මුස්ලිම්වරුන්, ඉලක්ක කර ගනු ලැබීම පිළිබඳ වාර්තා කිහිපයක් ද පළ විය.⁸⁶

කුලය පදනම් කර ගත් වෙනස්කොට සැලකීම අපරාධ වරදක් බවට පත් කර තිබියදීත්, දැලිටි ප්‍රජාවේ සාමාජිකයින්ගේ ළමයින් බොහෝ සංඛ්‍යාවකට හිතීපතා පාසල් යාමට නොහැකි වී ඇති අතර ඔවුන්ගෙන් බොහෝ දෙනෙක් අවසානයේ පාසල් අධ්‍යාපනයෙන් හිලිහී යති.⁸⁷ නිවාස සහ ආගමික ස්ථාන වෙත ප්‍රවේශයට අදාළව දැලිටි ප්‍රජාවට වරෙන් වෙනස් ආකාරයෙන් සලකනු ලැබීම පිළිබඳ සිද්ධීන් ද ලේඛනගත වී තිබේ.⁸⁸ 2020 මාර්තු මාසයේදී, අවනම්බු කරන ආකාරයෙන් භාෂාව භාවිතා කිරීමට වරෙන්ව දැලිටි ජන්ද කොට්ඨාසයක සභාපතිවරයා ප්‍රදේශයේ වැසියෙකුට වරෙන්ව කුලය පදනම් කරගත් වෙනස්කොට සැලකීම සම්බන්ධ නඩුවක් ගොනු කළේය.⁸⁹ තවත් අවස්ථාවකදී,

⁸⁵ කතෝලික පුවත් ඒජන්සිය, 'නේපාලයේ කිතුණුවන් අත්අඩංගුවට ගැනීම Catholic News Agency, 'Arrest of Christians in Nepal prompts religious freedom worry', *Catholic News Agency*, April 27, 2019, <https://www.catholicnewsagency.com/news/arrest-of-christians-in-nepal-prompts-religiousfreedom-worry-81923>.

⁸⁶ 'ඇමරිකානුවෙක් ද ඇතුළුව කිතුණුවන් පස්දෙනෙකු නේපාලයේ අනන්‍යාගම්වලට හැරවීමට වරෙන් හිතිය යටතේ අත්අඩංගුවට ගෙන ඇත. *Persecution.Org*, 2019 අප්‍රේල් 24, <https://www.persecution.org/2019/04/24/five-christians-including-one-american-arrested-nepal-anticonversion-law>.

⁸⁷ ජාතික මානව හිමිකම් කොමිසම, නේපාලය, *චාර්ෂික වාර්තාව*, (කත්මණ්ඩු: ජා.මා.හි.කො., නේපාලය, 2019) https://www.nhrcnepal.org/nhrc_new/doc/newsletter/Annual_Report_2076_English_min.pdf.

⁸⁸ 'ටරකේෂ්වෝර් නගර සභා ප්‍රදේශයේ දැලිටි ශිෂ්‍යයෙකුට කාමරයෙන් ඉවත්ව යන ලෙසට දැනුම් දී තිබේ', *නේපාල් මොනිටර්*, 2020 මාර්තු 6, <https://nepalmonitor.org/reports/view/28082>; ආර්. ගනග්‍රාජී, ශිවරාත්‍රි උත්සවය සම්බන්ධයෙන් ඩන්කේ දැලිටිවරුන්ට වරෙන්ව වෙනස්කොට සලකා ඇත. 'ද කත්මණ්ඩු පෝස්ට්', 2020 පෙබරවාරි 23, <https://kathmandupost.com/2/2020/02/23/banke-dalitsdiscriminated-against-on-shivaratri-festival>.

⁸⁹ 'කුලය පදනම් කර ගත් වෙනස්කොට සලකනු ලැබීමට වරෙන්ව කොට්ඨාස සභාපති පැමිණිලි කරයි' *නේපාල් මොනිටර්*, 2020 මාර්තු 12, <https://nepalmonitor.org/reports/view/28167>

කාර්යාල සහායකයෙකු විසින් තමන්ට චිරෝචිත අපහාස වන ප්‍රකාශ යොදා ගනු ලැබීම පිළිබඳව දැලිටි ප්‍රජාවේ තේරී පත්වූ නිලධාරියෙක් පැමිණිලි කළේය.⁹⁰

2020 මැයි මාසයේදී, ගිනිකොන දිග නේපාලයේ හදාපුර් ප්‍රදේශයේ ගුරුකුල් සංස්කෘත පාසලක පරිපාලනය විසින් දැලිටි ශිෂ්‍යයෙකු පාසලට බඳවා ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමෙන් පසු නේපාලයේ පීඩාවට ලක් වූ ශිෂ්‍යයින්ගේ ජාතික සංගමයෙහි සාමාජිකයින් එම පාසලට ඉඩ යතුරු දමා ඇත.⁹¹ එමෙන් ම, මැයි මාසයේදී ජාතික වශයෙන් ප්‍රමුඛත්වයක් ගත් සිද්ධියකදී, වයස අවුරුදු 21 ක් වූ දැලිටි පිරිමි ළමයෙකුට සහ ඔහුගේ මිතුරන්ට වැඩි දෙනෙක් ‘ඉහළ කුලයට’ අයත් වූ ගම්වැසියන් විශාල පිරිසක් විසින් පහර දී ඔවුන්ව ගඟට විසි කිරීම හේතුවෙන් ඔවුන් මරණයට පත්ව ඇත.⁹² මැයි මාසයේදී, රුපාන්ඩේහි දිස්ත්‍රික්කයේදී ‘ඉහළ කුලයට’ අයත් වයස අවුරුදු 25 ක ගම්වැසියෙකු විසින් වයස අවුරුදු 13 ක දැලිටි ගැහැණු ළමයෙකු ව දූෂණය කර මරා දමන ලද බව පැවසෙයි; පොලීසිය එම ක්‍රියාව සියදිවි හානිකර ගැනීමක් ලෙස සැලකුවේය.⁹³ පොලීසිය වූදින පුද්ගලයාව අත්අඩංගුවට ගත්තේ ජාතික වශයෙන් හඬනැඟීමක් සිදුවීමෙන් පසුවයි.⁹⁴ මෙම සිදුවීම් දෙකෙහිදී ම එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස්වරයා ස්වාධීන විමර්ශනයක් සිදු කරන ලෙසට දැනුම් දුන්නේය.⁹⁵

⁹⁰ ‘දැලිටි කොට්ඨාස සහායකවරයාට කාර්යාල සහායකයෙක් වාග්මය වශයෙන් අඩන්තේට්ටම් කරයි’, *නේපාල් මොනිටර්*, 2020 මාර්තු 06, <https://nepalmonitor.org/reports/view/28079>.
⁹¹ ගුරුකුල් සංස්කෘත පාසල දැලිටි ශිෂ්‍යයෙකු ඇතුළත් කර ගැනීම ප්‍රතික්ෂේප කිරීමෙන් පසු එම පාසලට ඉඩ යතුරු දමා ඇත.’ *නේපාල් මොනිටර්*, 2020 මැයි 14, <https://nepalmonitor.org/reports/view/29154>.
⁹² ඒ.ආර්. මුල්මි, ‘තවමත් හිත කුලයේ’, *ද කත්මණ්ඩු පෝස්ට්*, 2020 මැයි 28, <https://kathmandupost.com/columns/2020/05/28/still-untouchable>.
⁹³ ඒ. ලාල්, ‘සියදිවි හානිකර ගැනීමක් ලෙසට සිතනු ලබන සිද්ධිය පොලීසියේ අදක්ෂතාවය පෙන්නුම් කරයි’ *ද රෙකෝර්ඩ්*, 2020 ජූනි 02, <https://www.recordnepal.com/perspective/opinions/supposedsuicides-point-towards-police-incompetence>.
⁹⁴ - එම -
⁹⁵ ‘නේපාලය: Bachelet දැලිටි සාමාජිකයින්ව ඝාතනය කිරීම හෙළා දැකිය: ස්වධීන විමර්ශනයක් ඉල්ලා සිටිය’ *එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් පිළිබඳ මහ කොමසාරිස් කාර්යාලය*, 2020 මැයි 29,

ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී සහ ලිංගික සුළුතර කණ්ඩායම් ද වරට තුළ දුෂ්කරතාවයන්ට මුහුණ දෙන අතර, එහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඔවුන්ගේ මානසික සෞඛ්‍යය හා සම්බන්ධ ගැටළු වල දැඩි ඉහළ යාමක් ඇතිවී තිබේ.⁹⁶ ජූලි මාසයේදී, දකුණු නේපාලයේ ලිංගික සහ ස්ත්‍රී-පුරුෂ සමාජභාවී සුළුතර කණ්ඩායම් වැඩියෙන් ම ආරක්ෂාව අවශ්‍ය වී ඇති කණ්ඩායම් බවට අනතුරු අඟවමින් වාර්තාවක් නිකුත් කළ ජාතික මානව හිමිකම් කොමිසම එම කණ්ඩායම් ආර්ථික වශයෙන් ස්වාධීන පුද්ගලයින් බවට පත් කිරීම සඳහා වැඩසටහනක් හඳුන්වා දෙන ලෙස රජයෙන් ඉල්ලා සිටියේය.⁹⁷ ව්‍යවස්ථාමය අයිතිවාසිකම් තිබියදී ද, නේපාලයේ LGBTIQ+ ප්‍රජාව ඔවුන්ගේ ලිංගික හැඩගැස්ම හේතුවෙන් දිගින් දිගටම වෙනස්කොට සලකනු ලැබීමට සහ අවමන් කරනු ලැබීමට ලක් වන බව ද එම වාර්තාව මගින් තවදුරටත් හඳුනාගෙන තිබේ.⁹⁸

වරට ස්වදේශික ප්‍රජාවන් ද වෙනස්කොට සලකනු ලැබීම පිළිබඳව, විශේෂයෙන් ම බලහත්කාරයෙන් අවතැන් කරනු ලැබීමේ සිද්ධීන් පිළිබඳව පැමිණිලි කර ඇත. නේපාලයේ නීතිය මගින් නිල ඉඩම් හිමිකම් දරන්නන් පමණක් පිළිගනු ලබන අතර, එය ස්වදේශික ප්‍රජාවන් පරම්පරා ගණනාවක් තිස්සේ ජීවත්ව සිටි ඉඩම් වලින් ඔවුන්ව ඉවත් කරනු ලැබීම පහසු කරවයි. හියුමන් රයිට්ස් වොච් සහ ඇමිනෙස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල් යන සංවිධාන දෙකම විසින් අවධාරණය කර ඇති පරිදි, විලෙස බලහත්කාරයෙන් ඉවත් කරනු ලැබීම ස්වදේශික ජනතාවන්ගේ අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ වික්සන් ජාතීන්ගේ ප්‍රකාශනයෙහි 10 වැනි වගන්තිය උල්ලංඝනය කිරීමක් වේ. 2020 ජූලි මාසයේදී, චීන්වාන් ජාතික වනෝද්‍යානයේ උද්‍යාන අඩවි නිලධාරීන් සහ සොල්දාදුවන් මිනිසෙකු ඝාතනය කිරීම සහ එම මාසය තුළ අවස්ථා දෙකක දී සිදු වූ සිදුවීම්

<https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25913>.

⁹⁶ ඩී. ජොෂි, 'ඔවුන්ගේ මානසික සෞඛ්‍යය පිළිබඳ සිතන්න', *myRepublica*, 2020 පෙබරවාරි 6, <https://myrepublica.nagariknetwork.com/news/think-of-their-mentalhealth/?categoryId=opinion>.

⁹⁷ හිමාලයන් පුවත් සේවාව, 'සමලිංගික ප්‍රජාවගේ අයිතිවාසිකම් සහ යහපත ආරක්ෂා කර දෙන ලෙසට රජයෙන් ඉල්ලා සිටියි' *ද නිමාලයන් ටයිම්ස්*, 2020 ජූලි 01, <https://thehimalayantimes.com/kathmandu/government-urged-to-protect-rights-interests-of-lgbti-people>.

⁹⁸ - එම -.

වලදී නිවාස ගිනි තැබීම් පිළිබඳව චෝදනා ලැබීය.⁹⁹ ඝාතනය කරනු ලැබූ පුද්ගලයා වෙපෑන්ගේ ස්වදේශික ප්‍රජාවට අයත් මිනිසෙකු වන අතර, ගිනි තබන ලද නිවාස ද එම ප්‍රජාවටම අයත් පුද්ගලයින්ගේ නිවාස වේ. 2020 ජුනි මාසයේදී, තාරු නැමති ස්වදේශික ප්‍රජාවට අයත් සාමාජිකයින්ව ඩාර්දියා ජාතික වනෝද්‍යානයේ බලධාරීන් විසින් බලහත්කාරයෙන් පිටමං කරනු ලැබූහ. මේ වන විට නේපාලයේ මානව හිමිකම් කොමිසම එම සිද්ධිය පිළිබඳ විමර්ශනයක් සිදු කරමින් සිටියි.¹⁰⁰

පකිස්තානය

පකිස්තානයේ වාර්ගික සහ ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල තත්වය අභියෝගාත්මකව පවතී. ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වලට හිංසා කිරීමට විරෝධීව ක්‍රියාකිරීම සඳහා මානව හිමිකම් සහ සුළුතර කණ්ඩායම් සම්බන්ධ කටයුතු පිළිබඳ අමාත්‍යාංශය රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සමඟ ක්‍රියාකාරීව කටයුතු කිරීම සඳහා කැපවී සිටිය ද, ආරක්ෂක ක්‍රියාමාර්ග ක්‍රියාත්මක වීම සහ හිතියෙහි ආධිපත්‍යය ඉතා දුර්වල මට්ටමක තිබේ. පකිස්තානයේ මිලියන 200 ක පමණ ජනගහනයක් සිටිය ද, ආගම අනුව වෙන් කරන ලද ජනගහන සංඛ්‍යාලේඛනවල විශ්වාසනීය අසමූහනය කළ දත්ත නැත - අවසන් වරට පවත්වන ලද 2017 ජන සංගණනයේ ප්‍රතිඵල මතභේදකාරීව පවතින අතර, ආගමික සුළුතර ප්‍රජාවන් ගණනාවක් එම ප්‍රතිඵල පිළිගෙන නැත.¹⁰¹ 1998 වර්ෂයේ ජන සංගණනයට අනුව, වරට ජනගහනයෙන් 2% ක් පමණ ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයින් ද, 1.85% ක් පමණ හින්දු ආගමිකයින් ද, 0.22% ක් අනමදියා ප්‍රජාව ද වූහ.¹⁰²

⁹⁹ හියුමන් රයිට්ස් වොච්, 'නේපාල වනෝද්‍යාන ආරක්ෂකයින් ස්වදේශික ජනතාවට හිරිහැර කිරීම සම්බන්ධයෙන් චෝදනා ලබයි' *හියුමන් රයිට්ස් වොච්*, 2020 ජූලි 28, <https://www.hrw.org/news/2020/07/28/nepal-park-guards-accused-persecuting-indigenous-people>.

¹⁰⁰ ඇමනෙස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල්, 'නේපාලය: බලධාරීන් කුෂර ලෙස ස්වදේශික ජනතාව පිටමං කර දැමීම නැවැත්විය යුතුය.' *ඇමනෙස්ටි ඉන්ටර්නැෂනල්*, 2020 ජූලි 21, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/07/nepal-authorities-must-stop-ruthless-evictions-of-indigenous-peoples>.

¹⁰¹ 'පකිස්තාන ජනගහනය', *වර්ල්ඩොමීටර්*, අවසන් වරට ප්‍රවේශ වූ දිනය: 2020 සැප්තැම්බර් 20, <https://www.worldometers.info/world-population/pakistan-population>.

¹⁰² 'ආගම අනුව ජනගහනය', පකිස්තාන සංඛ්‍යාලේඛන කාර්යාංශය, අවසන් වරට ප්‍රවේශ වූ දිනය: 2020 සැප්තැම්බර් 20,

අහමදියා ආගමික ස්ථාන අඛණ්ඩව ප්‍රහාරවලට භාජනය වී තිබේ. පෙබරවාරි 6 වැනි දින, කලහකාරී පිරිසක් පන්ජාබයේ කසූර් හි පිහිටි, අවුරුදු 100 ක් පැරණි අහමදියා මුස්ලිම් පල්ලියකට කඩා වැදී බලහත්කාරයෙන් එම පල්ලිය අල්ලා ගත්හ. ප්‍රාදේශීය බලධාරීන්ට එල්ල වූ පීඩනය මත ඔවුන් එම පල්ලිය දැකීමටදුරින්ට භාර දුන්හ¹⁰³. 2020 ජූලි මාසයේදී, පන්ජාබ් පළාතේ පිහිටි අහමදියා ප්‍රජාවට අයත් සොහොන් වලට අගෞරව කර කෙලෙසන ලදී.¹⁰⁴ විමෙන්ම ජූලි මාසයේදී, අහමදියා ප්‍රජාව සඳහා වන සර්ව පාක්ෂික පාර්ලිමේන්තු කණ්ඩායම අහමදියාවරුන්ට එරෙහි පරාජය බැහවැදීම් ලෝකයේ අනෙක් ප්‍රදේශවලට ද පැතිරී ඇති බව ස්වකීය වාර්තාවෙහි සඳහන් කර ඇත.¹⁰⁵

මැයි මස 5 වැනි දින, පාකිස්තානයේ අමාත්‍ය මණ්ඩලය විසින් සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා වන ජාතික කොමිසම පිහිටුවන ලද නමුත්, අහමදියා ප්‍රජාව 'සුළුතර කණ්ඩායම් යන නිර්වචනයට අයත් නොවන' බව පවසමින් එම සභාවෙහි අහමදියා නියෝජිතයින් නොසිටින බව නිවේදනය කළේය.¹⁰⁶ සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා වන ජාතික කොමිසමක් පිහිටුවීම එක්සත් ජාතීන්ගේ ගිවිසුම් ආයතන සහ අන්තර්ජාතික ආගමික නිදහස සඳහා වන එක්සත් ජනපද කොමිසම ඇතුළු විවිධ ක්‍රියාකාරීන් විසින් නිර්දේශ කර තිබුණු අතර, 'සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා ජාතික සභාවක්' පිහිටුවීම 2014 ජූනි මාසයේදී පකිස්තානයේ ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණය

<http://www.pbs.gov.pk/sites/default/files/tables/POPULATION%20BY%20RELIGION.pdf>.

¹⁰³ නායා ආවුර්, 'අවුරුදු 100ක් පැරණි අහමදියා පූජනීය ස්ථානය විනාශකාරී කලහකරුවන්ට භාර දෙයි', නායා ආවුර්, 2020 පෙබරවාරි 19, <https://nayadaur.tv/2020/02/100-year-old-ahmadi-worship-place-handed-over-to-vandalising-mob>.

¹⁰⁴ අවුරුදුක් ඉන්ඩියා, 'පකිස්තානයේ පන්ජාබ් නුවර සුළුතර අහමදියාවරුන්ගේ සොහොන් කෙලෙසන: ප්‍රජා සාමාජිකයෙක්', අවුරුදුක් ඉන්ඩියා, 2020 ජූලි 16, <https://www.outlookindia.com/newscroll/graves-of-minority-ahmadis-desecrated-in-paks-punjabcommunity-member/1896646>.

¹⁰⁵ සර්ව පාක්ෂික පාර්ලිමේන්තු කණ්ඩායම, *ශ්‍රේෂ්ඨාධිකරණයෙන් ප්‍රස්ම හිර කිරීම: පකිස්තානයේ අහමදියා මුස්ලිම්වරුන්ට හිංසා කිරීම සහ ජාත්‍යන්තර අන්තවාදයේ ඉහළ නැගීම* (APPG, 2020) <https://appg-ahmadiyyamuslim.org.uk/wp-content/uploads/2020/07/report.pdf>.

¹⁰⁶ හියුමන් රයිට්ස් වොච්, 'පකිස්තානය: අහමදියාවරුන් සුළුතර කණ්ඩායම් පිළිබඳ කොමිසමෙන් ඉවත් කර තබයි', *හියුමන් රයිට්ස් වොච්*, 2020 මැයි 08, <https://www.hrw.org/news/2020/05/08/pakistan-ahmadis-kept-minorities-commission>.

විසින් සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් පිළිබඳව ලබා දෙන ලද සුවිශේෂී තීන්දුවෙහි ද කොටසක් විය. කෙසේ වෙතත්, සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා වන ජාතික කොමිසම පිහිටුවීම හුදෙක් ම සංකේතාත්මක දෙයක් ලෙස මානව හිමිකම් කණ්ඩායම් සහ සිවිල් සමාජය විසින් පුළුල් ලෙස විවේචනයට ලක් කරන ලදී. සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා වන ජාතික කොමිසම පාර්ලිමේන්තුවේ සම්මත කර ගත් කොමිසමක් නොවන අතර එය පිහිටුවීම පෙර පැවති රජය කාලයේදී අධිකරණ නියෝගයක් ලෙස නිවේදනය කරන ලදී.¹⁰⁷

දෙසැම්බර් මාසයේදී, ඉවසීමේ ජාත්‍යන්තර දින සැමරුම් අවස්ථාවකදී පරිපාලන සේවයේ නිලධාරියෙක් අහමදියාවරුන් ඇතුළු ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල සමාන අයිතිවාසිකම් වලට ගරු කිරීමට පක්ෂිතාන වැසියන්ව උනන්දු කළේය. විරෝධතාකරුවන්, ප්‍රධාන වශයෙන් ම ජමාත්-රී-ඉස්ලාම් සංවිධානයට අයත් විරෝධතාකරුවන්, එම නිලධාරියාගේ කාර්යාලයට ගොස් අහමදියා ප්‍රජාව පිළිබඳ ඇයගේ ස්ථාවරය පැහැදිලි කරන ලෙස ඉල්ලා සිටිමින්, ඇය ප්‍රකාශ කළ අදහස් පිළිබඳ සමාව ඉල්ලා සිටින ලෙසට පමණක් නොව, අහමදියාවරුන් මුස්ලිම් නොවන, මිට්‍රාදාෂ්ටිකයින් ලෙස ප්‍රකාශ කරන ලෙසට ඇයට බල කර සිටියහ.¹⁰⁸

අනන්‍යතාවය පදනම් කරගත් අපරාධවලදී ද හින්දු ආගමිකයින් සහ කිතුණුවන් ඇතුළු ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් ඉලක්ක කර ඇත. පෙබරවාරි මාසයේදී, ලාහෝර් නගරයට හුදුරින් වූ කසුර් නම් නගරයේ වයස අවුරුදු 22 ක් වූ ක්‍රිස්තියානි කම්කරුවෙකුට වධහිංසා කර පහර දී ඇත. ප්‍රාදේශීය පුවත්පතකට අනුව, ඔහු ස්නානය කරමින් සිටි නළු ලීඳක් ඔහු විසින් 'අපවිත්‍ර' කරන ලද බවට චෝදනා කරමින් එම ප්‍රදේශයේ මුස්ලිම්වරු ඔහුට දරුණු ලෙස පහර දී ඇත. ප්‍රාදේශීය

¹⁰⁷ ඊ. අලාම්, 'පක්ෂිතාන සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා වන ජාතික කොමිසම නැවත පිහිටුවයි, නමුත් එය එලදායි වෙයිද?' *ජයො නිවීස්*, 2020 මාර්තු 13, <https://www.geo.tv/latest/287700-pakistan-reconstitutes-the-national-commission-for-minorities-but-will-it-be-effective>.

¹⁰⁸ ඒ. අහර්වල්, 'අහමදියාවරුන් ජනතාව ලෙස හැඳින්වීම සම්බන්ධයෙන් සමාව ඉල්ලා සිටින ලෙසට ශිෂ්‍යයින් නිලධාරියාකට බලකර සිටියි', *ඉන්ඩියා ටුඩේ*, 2019 දෙසැම්බර් 12, <https://www.indiatoday.in/world/story/pakistan-minority-rights-pas-apology-ahmadi-1627815-2019-12-12>.

පොලීසිය අසලට වී බලා සිටි නමුත් වියට මැදිහත් නොවූ බව පැවසෙයි. මද වේලාවකට පසු ඔහු රෝහලේදී මිය ගොස් ඇත.¹⁰⁹

මැයි මස 20 වැනි දින, බනාවල්පූර් නගරයේ යස්මාන් ප්‍රදේශයේ ප්‍රාදේශීය බලධාරීන් විසින් හින්දු ප්‍රජාවේ සාමාජිකයින්ට අයත් නිවාස 25 ක් බිමට සමතලා කර දමන ලද අතර, තවත් නිවාස 10 ක් අර්ධ වශයෙන් කඩා දමන ලදී. වාරණ නියෝගයක් තිබියදීත් එම නිවාස කඩා බිඳ දමා ඇති බව පකිස්තානයේ මානව හිමිකම් කොමිසම ක්‍රියාත්මක කළ තොරතුරු සොයා ගැනීමේ ස්වාධීන මෙහෙයුමකින් අනාවරණය කර ගන්නා ලදී.¹¹⁰

අසල්වැසි ප්‍රදේශයේ ගමන් කරමින් සිටි ක්‍රිස්තියානි පවුලක් සමග ඇති අමනාපයක් යැයි පැවසෙන හේතුවක් මත ක්‍රිස්තියානි ආගමිකයෙකුට කිහිප වතාවක් ම මාරාන්තික ලෙස වෙඩි තබා තිබුණි.¹¹¹ 2019 වර්ෂයේදී බලහත්කාරයෙන් විවාහ කර ගෙන ඉස්ලාම් ආගමට හරවා ගන්නා ලද වයස අවුරුදු 14 ක් වූ ක්‍රිස්තියානි ගැහැණු ළමයෙකු මේ වන විට ගැබ්ගෙන ඇයව පැහැරගත් පුද්ගලයින්ගේ ග්‍රහණයේ සිටින බවට වූ පුවතක් පුලි මාසයේදී වාර්තා විය.¹¹² එම ගැහැණු ළමයාට යම් සහනයක් ලබා දීමට පකිස්තාන නීති පද්ධතිය මේ දක්වා අපොහොසත් වී ඇත.

විමෝච, ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වරට දේවාපහාස නීතියෙහි ද විශේෂිත ඉලක්ක වී තිබේ. 2020 අප්‍රේල් 30 වැනි දින, වෙලෙකි ප්‍රදේශයේදී වයස අවුරුදු 55 ක් වූ කාන්තාවක දේවාපහාසය

¹⁰⁹ ගල්ෆ් නිව්ස්, 'පකිස්තාන්: කසූර් ප්‍රදේශයේ නළ ළඳක ස්නානය කර විය "අපවිත්‍ර" කිරීම හේතුවෙන් ක්‍රිස්තියානුවෙකු වධහිංසා කර මරාදමයි, *ගල්ෆ් නිව්ස්*, 2020 මාර්තු 01, <https://gulfnews.com/world/asia/pakistan/pakistan-christian-man-tortured-to-death-for-bathing-intube-well-and-polluting-it-in-kasur-1.1583052117001>.

¹¹⁰ 'බනාවල්පූර් නගරයේ හින්දු ආගමිකයින්ගේ නිවාස කඩා දැමීම නීති විරෝධී, අමානුෂික ක්‍රියාවකි', පකිස්තාන මානව හිමිකම් කොමිසම, 2020 ජූනි 05, <http://hrcp-web.org/hrcpweb/demolition-of-hindu-homes-in-bahawalpur-illegal-inhumane>.

¹¹¹ ද චක්ෂුප්‍රස් ට්‍රිබූනල්, 'අසල්වැසියන් විසින් මිනිසෙකුට වෙඩි තබයි, මසකට පසුව මිය යයි', *ද චක්ෂුප්‍රස් ට්‍රිබූනල්*, 2020 ජූලි 02, <https://tribune.com.pk/story/2252901/man-shot-byneighbours-dies-a-month-later>.

¹¹² 'අතුරුදහන් වූ තම දියණිය මේ වන විට ගැබ්ගෙන ඇතැයි පකිස්තානයේ පැහැර ගන්නා ලද ක්‍රිස්තියානි ගැහැණු ළමයාගේ පවුලේ අය පවසති', *Persecution.org*, 2020 ජූලි 26, <https://www.persecution.org/2020/07/26/family-abducted-christian-girl-pakistan-claims-missing-daughternow-pregnant>.

සඳහා වැරදිකාරියක වූවාය. ඇය එම ප්‍රජාවේ අනමදියා නොවන මුස්ලිම් පල්ලියක පැවැත්වෙමින් තිබූ උත්සවයක් සඳහා මුදල් පරිත්‍යාග කිරීමක් නිසා මෙම සිද්ධිය ඇතිවූ බව පැවසෙයි. ඇයගේ පරිත්‍යාගය ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද අතර, වෙලෙකි ප්‍රදේශයේ අනමදියා නොවන වැසියන් ඇයට පහර දී ඉන් පසුව ඇයට එරෙහිව දේවාපහාසය නඩුවක් ගොනු කළ බව පැවසෙයි.¹¹³ 2019 දෙසැම්බර් මාසයේදී, එක්සත් ජනපදයේ ෆ්ලොරිඩා විශිෂ්‍යත්වලාභියෙකු වූ මුල්ටාන් නගරයේ විශ්වවිද්‍යාලයක කටීකාවාර්යවරයෙකුට දේවාපහාසය වෙනුවෙන් මරණ දඬුවම නියම විය. සමාජ මාධ්‍යවල ප්‍රොපටි මුහුම්මදී පිළිබඳ අපහාසාත්මක අදහස් පළ කළැයි පැවසෙන සිද්ධියක් නිසා ඔහුව 2013 වර්ෂයේදී අත්අඩංගුවට ගෙන තිබුණි.¹¹⁴

2020 ජූනි මාසයේදී, දේවාපහාසය සම්බන්ධයෙන් අත්අඩංගුවට ගනු ලැබ ඒ වන විටත් අවරුදු හයක් සිරධාරයේ සිට තිබූ ක්‍රිස්තියානි යුවලකගේ නඩු විභාගය බල සහිත ලෙස දින නියමයක් නොමැතිව කල් තබන ලදී.¹¹⁵ 2020 ජූලි මාසයේදී, ආගමික සමානාත්මතාවය වෙනුවෙන් කටා කිරීම හේතුවෙන් පක්ස්තානයේ නිටපු විදේශ අමාත්‍ය ඛාවජා අසිෆ් ද දේවාපහාසය සම්බන්ධයෙන් චෝදනා ලැබුවේය.¹¹⁶ මැයි මාසයේදී, සියල්කොට් නගරයේ පාපන්දු නිෂ්පාදකයෙක් නිෂ්පාදනය කළ පාපන්දුවක් මත තිබූ මෝස්තරයක් ඉස්ලාම් ආගමට අපහාසාත්මක බවට Tehreek-e-Labbaik Pakistan නැමති සංවිධානයේ සාමාජිකයින් සැලකූ නිසා එම නිෂ්පාදකයාට දේවාපහාසය සම්බන්ධයෙන් චෝදනා

¹¹³ 'කාරුණික සහ දයාබර අනමදි කාන්තාවකට එරෙහි හයංකර කූෂර ක්‍රියාවක්', *ෆ්‍රීඩම් ඔෆ් කොන්ෂන්ස්* 2020 අප්‍රේල් 30, <https://freedomofconscience.eu/an-act-of-horrific-brutality-against-a-humane-and-compassionate-ahmadiwoman>.

¹¹⁴ ඒ, හමීම්, 'පක්ස්තාන් ශාස්ත්‍රඥ ජුනයිඩ් හෆීස්ට් දේවාපහාසය සඳහා මරණ දඬුවම නියම වෙයි', *අල් ජසිරා*, 2019 දෙසැම්බර් 21, <https://www.aljazeera.com/news/2019/12/pakistani-academic-junaid-hafeez-sentenced-deathblasphemy-191221091139428.html>.

¹¹⁵ 'වසර පහක් සිරභාරයේ සිටීමෙන් අනතුරුව පක්ස්තාන යුවලට එරෙහි නඩුව විභාගයට', *Persecution.Org*, 2019 ජූනි 19, <https://www.persecution.org/2019/06/19/pakistanicouple-tried-five-years-imprisonment>.

¹¹⁶ හායා දාවුර්, 'සෑම ආගමක් ම සමාන යැයි පැවසීම නිසා ඛාවජා අසිෆ්ට එරෙහිව PTI නායකයා දේවාපහාස සම්බන්ධ පැමිණිල්ලක් ගොනු කරයි', *නායා දාවුර්*, 2020 ජූලි 13, *Naya Daur*, July 13, 2020, <https://nayadaur.tv/2020/07/pti-leader-files-blasphemy-complaint-against-khawaja-asif-forsaying-all-religions-are-equal>.

විල්ලවිය.¹¹⁷ සුනි මාසයේදී, ඉස්ලාම් යනු පුරුෂ ආධිපත්‍යය ඇති ආගමක් යැයි ප්‍රකාශ කිරීම නිසා ඡාන් අබ්දුල් ලතිෆ් විශ්විද්‍යාලයේ සහකාර මහාචාර්යවරයෙක්ට ද දේවාපහාස චෝදනා විල්ල විය.¹¹⁸

ෆයිසලාබාද් ප්‍රදේශයේ වයස අවුරුදු 15 ක් වූ ක්‍රිස්තියානි ආගමික පාරලොගික පිරිමි ළමයෙකුට දූෂණය කර මරා දැමීම මගින් පෙනී යන පරිදි, අන්තර්කාණ්ඩ අනන්‍යතාවයන් ඉතා ඉහළ අවදානමක පවතී. මානව හිමිකම් අමාත්‍යවරයාට වහාම අභියාචනා ඉදිරිපත් කරන ලද අතර, ඉන් පසුව සැකකරුවෙකු අත්අඩංගුවට ගන්නා ලදී.¹¹⁹ 2020 මාර්තු මාසයේදී, පාරලොගික සුළුතර ප්‍රජාවට යම් සහනයක් ලබා දෙමින් කොවිඩ්-19 වසංගත කාලය තුළදී එම ප්‍රජාවට රජයේ සහාය ලබා දෙන බවට කරවීම් නගරයේ පක්ස්තාන නිලධාරියෙක් එම ප්‍රජාවට සහතික විය.¹²⁰

පක්ස්තානය 'කුමානුකූල, නිරන්තර සහ බරපතළ ලෙස ආගමික නිදහස උල්ලංඝනය කිරීම' වල නියැලී සිටින නිසා අන්තර්ජාතික ආගමික නිදහස සඳහා වන එක්සත් ජනපද කොමිසම සිය 2020 වාර්ෂික වාර්තාවෙහි දී පක්ස්තානය සඳහා ඔවුන් ලබා දී ඇති නම් කිරීම 'විශේෂ අවධානය යොමු කළ යුතු රටක්' ලෙස නැවත අලුත් කළේය.¹²¹ සුළුතර කණ්ඩායම්වල කාන්තාවන්ට විශේෂයෙන් ම බලපාන කරුණක් වන,

¹¹⁷ පක්ස්තාන් ට්‍රේඩ්, 'පක්ස්තානයේ දේවාපහාසය සම්බන්ධ චෝදනා නැවත්වීමට කොවිඩ්-19 අපොසත් වෙයි', *පක්ස්තාන් ට්‍රේඩ්*, 2020 මැයි 05, <https://www.pakistantoday.com.pk/2020/05/05/covid-19-fails-halt-blasphemy-allegations-pakistan>.

¹¹⁸ හියුමැනිස්ට්ස් ඉන්ටර්නැෂනල්, 'දේවාපහාස චෝදනා මත රඳවාගෙන සිටින මහාචාර්යවරයා පක්ස්තාන බලධාරීන් විසින් නිදහස් කළ යුතුය', *හියුමැනිස්ට්ස් ඉන්ටර්නැෂනල්*, 2020 ජූනි 12 <https://humanists.international/2020/06/pakistani-authorities-should-release-professor-detained-on-blasphemy-charges>.

¹¹⁹ යුනියන් ඔෆ් කැනලික් ඒසියන් නිව්ස්, 'පක්ස්තානයේ ක්‍රිස්තියානි පිරිමි ළමයෙකු දූෂණය කර මරා දැමයි', *යූ.සී.ඒ. නිව්ස්*, 2020 අප්‍රේල් 08, <https://www.ucanews.com/news/christiantransgender-raped-murdered-in-pakistan/87659>.

¹²⁰ හියුමන් රයිට්ස් වොච්, 'පක්ස්තාන නිලධාරියෙක් කොවිඩ්-19 වසංගතය මධ්‍යයේ Transgender ප්‍රජාවට සහාය දෙයි', *හියුමන් රයිට්ස් වොච්*, 2020 මාර්තු 25, <https://www.hrw.org/news/2020/03/25/pakistan-official-supports-transgender-community-amidcovid-19>.

¹²¹ අන්තර්ජාතික ආගමික නිදහස සඳහා වන එක්සත් ජනපද කොමිසම, *වාර්ෂික වාර්තාව 2020*, (වොෂිංටන් ඩී.සී. USCIRF, 2020) 32-33, https://www.uscirf.gov/sites/default/files/USCIRF%202020%20Annual%20Report_Final_42920.pdf.

බලහත්කාරයෙන් අන්‍ය ආගම්වලට හැරවීම අපරාධ වරදක් බවට පත් කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද පනත් කෙටුම්පත සිනිදි රජය විසින් ප්‍රතික්ෂේප කරනු ලැබීම ආගමික නිදහස ආරක්ෂා කර ගැනීමට අපොහොසත් වීමක් ලෙස දකිනු ලැබේ.¹²²

කෙසේ වෙතත්, චරිත ප්‍රථම සික් විශ්වවිද්‍යාලය ආරම්භ කිරීම, සියල්කොට් නගරයේ දේවස්ථානයක් යළි විවෘත කිරීම, සහ දේවාපනාස නඩු කිහිපයක දී වෝද්‍යාවලින් නිදහස් කිරීම ආදිය සාධනීය විකසනයන් කිහිපයක් වේ.¹²³

ශ්‍රී ලංකාව

මෙම දූපත් රාජ්‍යය දිගින් දිගටම වාර්ගික සහ ආගමික ආරවුල් වලින් දුෂ්කරතාවයට පත්වන අතර, විවෘත සිදුවීම් අතරින් වඩාත්ම හොඳින් දෘශ්‍යමාන වූ සිදුවීමක් වූයේ කොළඹ සහ ඒ අවට දේවස්ථාන වලට ගොස් සිටි කිතුණුවන් ඉලක්ක කරමින් පුපුරවා හැරීම් 8 ක් සමගින් 2019 අප්‍රේල් මාසයේ පාස්කු ඉරිදා දින වල්ල වූ බෝම්බ ප්‍රහාරයයි.¹²⁴ 2020 පෙබරවාරි 26 වැනි දින, ශ්‍රී ලංකාව වික්සන් ජාතීන්ගේ අංක 40/1 යෝජනා සම්මතය යනුවෙන් හඳුන්වනු ලබන, පශ්චාත් යුධ අවධියේ වගකීම් සහ ප්‍රතිසංධානය පිළිබඳව වූ වික්සන් ජාතීන්ගේ යෝජනා සම්මතයෙහි ලබා දී ඇති පොරොන්දු 'ප්‍රායෝගික නොවන, ව්‍යවස්ථා විරෝධී සහ ඉටු කළ නොහැකි' ලෙස සලකමින් එම යෝජනා සම්මතයෙන් ඉවත් වන බවට ශ්‍රී ලංකාව විධිමත් ලෙස වික්සන් ජාතීන්ගේ

¹²² ග්ලෝබල් ලීගල් මොනිටර්, 'පකිස්තානය, බලහත්කාරයෙන් අන්‍ය ආගම්වලට හැරවීමට චරිත පනත් කෙටුම්පත සිනිදි පළාත ප්‍රතික්ෂේප කරයි', *US Library of Congress*, 2019 නොවැම්බර් 15, <https://www.loc.gov/law/foreign-news/article/pakistan-sindh-province-rejects-bill-against-forced-conversions>.

¹²³ අල් ජසීරා, 'පකිස්තානය ප්‍රථම සික් ගුරුට ගෞරව කිරීමක් ලෙස සික් විශ්වවිද්‍යාලයක් ආරම්භ කරයි', *අල් ජසීරා*, 2019 ඔක්තෝබර් 28, <https://www.aljazeera.com/news/2019/10/pakistan-launch-university-honour-sikh-guru-191028090004587.html>; ද නේෂන්, 'වසර හත්තෑ දෙකකට (72) පසු චේතිහාසික ෂවාලා ජෝසා සිං දේවාලය වන්දනාකරුවන් සඳහා විවෘත කරයි', *ද නේෂන්*, 2019 ඔක්තෝබර් 26, <https://nation.com.pk/26-Oct-2019/historic-shawalateja-singh-temple-opens-for-worship-after-72-years>; ද බෝවින්, 'දේවාපනාස සිද්ධියකට වසර 18 ක් සිරගතව සිටීමෙන් පසු පුද්ගලයෙකු නිදහස් කරයි', *ද බෝවින්*, 2019 සැප්තැම්බර් 26, <https://www.dawn.com/news/1507410>.

¹²⁴ ද හින්දු, 'ශ්‍රී ලංකාවේ පාස්කු දින බෝම්බ ප්‍රහාර', *ද හින්දු*, 2019 අප්‍රේල් 22, <https://www.thehindu.com/topic/sri-lanka-easter-bombings>.

මානව හිමිකම් කවුන්සිලයට දැනුම් දුන්නේය.¹²⁵ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය වීම් වලට, විශේෂයෙන් ම යුද්ධය පැවති සමයේ දෙමළ ප්‍රජාව පීඩාවට පත්වූ මානව හිමිකම් උල්ලංඝනය කිරීම් වලට ආමන්ත්‍රණය කිරීම සඳහා කැපවීමක් නොමැතිකම මෙම තීරණය මගින් පෙන්නුම් කරන බව මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීත්ව පවසති.

පාස්කු දින බෝම්බ ප්‍රහාරවල ආසන්නතම ප්‍රතිඵලය වූයේ 2019 නොවැම්බර් මාසයේ ජනාධිපති මැතිවරණය අතරතුරදී මුස්ලිම් ඡන්ද දායකයින් ඉලක්ක කරමින්¹²⁶ වරට මුස්ලිම් ප්‍රජාවට වරෙහිව ප්‍රහාර වල් කිරීමයි.¹²⁷ 2020 අප්‍රේල් මාසයේදී, වම බෝම්බ ප්‍රහාරවලට සම්බන්ධ යැයි පවසමින් ශ්‍රී ලංකාවේ ප්‍රසිද්ධ නීතිඥයෙකු ත්‍රස්තවාදය වැළැක්වීමේ පනත යටතේ අත්අඩංගුවට ගනු ලැබූ අතර, ඔහුට ඔහුගේ නීතිඥයින් වෙත ප්‍රවේශ වීමට අවස්ථාව ලබා දීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලද අතර, මාස තුනකට වැඩි කාලයක් තිස්සේ ඔහුව අධිකරණයට ඉදිරිපත් නොකරන ලදී.¹²⁸ ශ්‍රී ලංකාවේ ආගමික මූලධර්මවාදය සහ ජාතිවාදය විවේචනය කිරීමේ ඉතිහාසයක් සහිත විශ්‍රාමික රජයේ නිලධාරියෙකු¹²⁹ ද සියලු ස්වරූපවල මූලධර්මවාදයන්ට සහ වරට මුස්ලිම්වරුන් හිංසාවට පත් කරන වර්ගවාදයට වරෙහිව 'මතවාදී ජිනාඩයක් (පෙරළියක්)' සඳහා

¹²⁵ වම. සිරිනිවාසන්, 'ශ්‍රී ලංකාව අයිතිවාසිකම් පිළිබඳ යෝජනා සම්මතයෙන් ඉවත් වන බව එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයට දැනුම් දෙයි', *ද නිනද්*, 2020 පෙබරවාරි 06, <https://www.thehindu.com/news/international/srilanka-notifies-un-about-rights-resolution-withdrawal/article30924951.ece>.

¹²⁶ ජේ. ගෙට්ලිමන් සහ ඩී. බැස්ටියන්ස්, 'පාස්කු ඉරිදා දින ප්‍රහාරවලින් පසුව ශ්‍රී ලංකාවේ මුස්ලිම්වරුන් කිපුණු ප්‍රතිවරයකට මුහුණ දෙති', *ද නිව් යෝර්ක් ටයිම්ස්*, 2019 අප්‍රේල් 24, <https://www.nytimes.com/2019/04/24/world/asia/sri-lankas-muslims.html?auth=login-google>.

¹²⁷ හනා වලිස් පීට්සන්, 'ශ්‍රී ලංකා ජනාධිපතිවරණය: මුස්ලිම් ඡන්දදායකයින් රැගෙන යමින් සිටි බස්රථ වලට ප්‍රහාර', *ද ගාර්ඩියන්*, 2019 නොවැම්බර් 16, <https://www.theguardian.com/world/2019/nov/16/sri-lanka-presidential-election-gunmen-fireon-buses-carrying-muslim-voters>.

¹²⁸ Daily FT, 'නීතිඥ හිජාස් හිස්බුල්ලාව අත්තෝමතික ලෙස අත්අඩංගුවට ගැනීම සහ රඳවා ගැනීම පිළිබඳව අන්තර්ජාතික යුක්ති අධිකරණය කනස්සල්ල පළ කරයි', *Daily FT*, 2020 අප්‍රේල් 22, <http://www.ft.lk/news/ICJ-raisesconcerns-on-arbitrary-arrest-detention-of-lawyer-Hejaaz-Hizbullah/56-699090>.

¹²⁹ Daily FT, 'රම්සි රසීක්': සාමාන්‍ය සේවා පීචනයක් සඳහා වන සුවිශේෂී අරගලයක් පොලිස් අත්අඩංගුවට ගැනීමක් මගින් උඩුයටිකරූ වෙයි', *Daily FT*, 2020 මැයි 09, <http://www.ft.lk/opinion/Ramzy-Razeek-An-extraordinary-struggle-for-an-ordinary-life-ofservice-upended-by-a-Police-arrest/14-699917>.

සුදානම් වන ලෙසට අන්තර්ජාලයේ සටහනක් පළ කිරීම හේතුවෙන් අප්‍රේල් මාසයේදී අත්අඩංගුවට ගන්නා ලදී.¹³⁰

මැයි මාසයේදී, ඉස්ලාම් නීතිකාවක් අගවන අපනාස සිදු කරමින් පොලිස් නිලධාරීන් ඔට්සම් රෝගී යොවුන් මුස්ලිම් පිරිමි ළමයෙකුට අඩන්තේට්ටම් කර බැන වැදී ඇත. එම සම්පූර්ණ සිද්ධියට අදාළ සී.සී.ටී.වී. දර්ශන තිබෙන නමුත් මෙතෙක් එම සිද්ධියට සම්බන්ධ පොලිස් නිලධාරීන්ට අධිචෝදනා ගොනු කිරීම පමණක් සිදු වී ඇත.¹³¹ ශ්‍රී ලංකා රජය වර්ගවාදී කලබල වලට උල්පත්දම් දීම සඳහා කොවිඩ්-19 වසංගතය යොදා ගෙන ඇති බවට හියුමන් රයිට්ස් වොච් සංවිධානයේ වාර්තාවක් මගින් ශ්‍රී ලංකා රජයට චෝදනා කර ඇත.¹³² වාර්තා වන අන්දමට මුස්ලිම් ව්‍යාපාර වර්ජනය කරන ලෙසට සමාජ මාධ්‍ය හරහා කරන ලද ඇමතිමි වලට මෙන්ම එම ප්‍රජාව නිතාමතාම කොවිඩ්-19 පතුරුවන බවට කරන ලද සාවද්‍ය චෝදනා වලට චිරෙහිව බලධාරීන් ඇමතිමි කර නැත. 2020 මාර්තු මාසයේදී, කොවිඩ්-19 ආසාදනය වී මිය ගිය සියලු දෙනාගේ මෘතදේහ ආදාහනය කළ යුතු බවට රජය විසින් නියම කරන ලද අතර, එය සමහර ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම්වල භූමදාන සම්ප්‍රදායන්ට චිරෙහිව කටයුතු කිරීමකි.¹³³

ආගමෙහි හෝ ඇදහීමෙහි නිදහස පළිබඳ වික්සන් ජාතීන්ගේ වාර්තාකරු 2020 මාර්තු මාසයේදී නිකුත් කළ ස්වකීය වාර්තාව මගින් පාස්කු ඉරිදා දින ප්‍රහාරවලින් පසුව ශ්‍රී ලංකාවේ ඇතිවී තිබෙන කලබලකාරී වාතාවරණය පිළිබඳ සහ සිවිල් යුද්ධය හේතුවෙන් ඇතිවී

¹³⁰ ශ්‍රී ලංකාව: රම්සි රසීක් අත්අඩංගුවට ගෙන රඳවා ගැනීම පිළිබඳ සත්‍යය', ශ්‍රී ලංකා නීත්, 2020 අප්‍රේල් 14, <https://srilankabrief.org/2020/04/sri-lanka-thetruth-about-the-arrest-and-detention-of-ramzy-razeek>.

¹³¹ කලමිඩු ටයිම්ස්, 'පොලිස්පතිගෙන් පූර්ණ විමර්ශනයක්: අලුත්ගම ප්‍රදේශයේ ඔට්සම් තත්වයෙන් පෙළෙන පිරිමි ළමයෙකුට අඩන්තේට්ටම් කිරීම සම්බන්ධයෙන් කොස්තාපල්වරුන් තිදෙනෙකුගේ වැඩ තහනම් කෙරේ.' කලමිඩු ටයිම්ස්, 2020 ජූනි 6, <http://colombotimes.net/full-scale-inquiry-by-igp-three-cops-interdicted-over-theassault-on-the-autistic-boy-in-aluthgama>.

¹³² හියුමන් රයිට්ස් වොච්, 'ශ්‍රී ලංකා නිලධාරීන් කොවිඩ්-19 වර්ගවාදී ච්චිරිය අවුල්වයි', හියුමන් රයිට්ස් වොච්, 2020 මාර්තු 19, <https://www.hrw.org/news/2020/05/19/sri-lankan-officials-stoke-covid-19-communal-hate>.

¹³³ අල් පසිරා, 'කොවිඩ්-19 අසාදිත මෘතදේහ ආදාහනය කරන ලෙසට ශ්‍රී ලංකාව මුස්ලිම්වරුන්ට බල කිරීමත් සමග ඔවුන් සන්නාපයට පත් වේ', 2020 අප්‍රේල් 03, <https://www.aljazeera.com/news/2020/04/03/anguish-assri-lanka-forces-muslims-to-cremate-covid-19-victims>.

තිබෙන වගවීමක් නොමැතිකමෙහි සහ ගැටළු නොවිසඳීමෙහි කල්පවහින බලපෑම පිළිබඳ ආමන්ත්‍රණය කර ඇත.¹³⁴ විමෝච රට තුළ වාර්ගික ආගමික හේතු ඔස්සේ ධුර්වීකරණය වීමෙහි වර්ධනය වීමක් තිබෙන බවද මෙම වාර්තාවෙහි පිළිගෙන තිබේ. දෙ වාරයක් ජනාධිපති ධුරය දැරූ ජනාධිපති මහින්ද රාජපක්ෂගේ සහෝදරයා වන සෝධානය රාජපක්ෂ ජනාධිපතිවරයා ලෙස තේරී පත්වීමෙන් පසු ඔහුගේ රජයේ ප්‍රතිපත්තියෙහි කොටසක් ලෙස බුද්ධ ශාසනය ආරක්ෂා කර පෝෂණය කරන බවට ඔහු පාර්ලිමේන්තුව ඉදිරියේ පොරොන්දු වීම මගින් බහුතරවාදී ස්ථාවරයක් දෙසට රජය ගමන් කරන බව පෙන්නුම් කෙරිණ.¹³⁵

මුස්ලිම් විවාහ හා දික්කසාද පනත සංශෝධනය කිරීම සඳහා ඉදිරිපත් කරන ලද පනත් කෙටුම්පත මගින් මුස්ලිම් කාන්තාවන්ගේ හා ළමයින්ගේ ලැදිකම් හියෝජනය නොවන හිසා¹³⁶ දැක ගණනාවක් මුළුල්ලේ මුස්ලිම් විවාහ හා දික්කසාද පනත සංශෝධනය කිරීම වෙනුවෙන් කටයුතු කළ කාන්තා ක්‍රියාකාරීන් සිය කනස්සල්ල පළ කර ඇත.¹³⁷ ඒ වෙනුවට, විම පනත් කෙටුම්පත සුළුතර කණ්ඩායම්වල අනන්‍යතාවයන් සහ පිළිවෙත් සියල්ල එක් පොදු ශ්‍රී ලාංකික අනන්‍යතාවයක්, සංස්කෘතියක් හෝ නීතියක් යටතට ගෙන ඒමට ඉල්ලා සිටින, විම අනන්‍යතාවයන් සහ පිළිවෙත් වලට විශේෂිත ලෙස පහර දෙන බෙදුම්කාරී සංකල්පනයක් වන 'එක රටක්, එක නීතියක්' යන සංකල්පය ක්‍රියාත්මක කිරීමට උපකාරී වෙයි. මෙම පනත් කෙටුම්පත

¹³⁴ කලමිඞු ගැසට්, 'ආගමික හිදුනස පිළිබඳ එක්සත් ජාතීන්ගේ වාර්තාකරු ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ කනස්සල්ල පළ කරයි', *කලමිඞු ගැසට්*, 2020 මාර්තු 02, <https://colombogazette.com/2020/03/02/un-rapporteur-on-freedom-of-religion-raises-concerns-on-sri-lanka>.

¹³⁵ 'ශ්‍රී ලංකාවේ 8 වැනි පාර්ලිමේන්තුවේ හතර වැනි සභාවාරය සමාරම්භ කරන ලද අවස්ථාවේදී ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ජනාධිපති අතිගරු සෝධානය රාජපක්ෂ මහතා විසින් ඉදිරිපත් කරන ලද ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශනය', ශ්‍රී ලංකා පාර්ලිමේන්තුව, 2020 ජූනි 01, <https://www.parliament.lk/en/news-en/view/1820?category=6>.

¹³⁶ ඩේලි මිරර් ඔන්ලයින් 'රතන හිමි මුස්ලිම් විවාහ හා දික්කසාද පනත අහෝසි කිරීමේ පනත් කෙටුම්පත ඉදිරිපත් කරයි', *ඩේලි මිරර් ඔන්ලයින්*, 2020 ජනවාරි 8, http://www.dailymirror.lk/top_story/Rathana-Thera-submits-bill-to-repeal-MMDA/155-180919.

¹³⁷ 'ප්‍රකාශය: මුස්ලිම් විවාහ හා දික්කසාද පනත සංශෝධනය සඳහා වන අරගලය අයුතු ලෙස යොදා නොගන්න', *මුස්ලිම් පුද්ගලික නීති ප්‍රතිසංස්කරණ ක්‍රියාකාරී කණ්ඩායම*, 2020 ජනවාරි 14, <https://mplreforms.com/2020/01/14/statement-do-not-exploit-the-struggle-for-mmda-reform>.

මගින් ශ්‍රී ලංකාවේ ආගමික සහ සංස්කෘතික විවිධත්වය නොරක්ෂාමෙන් වර්ධනයක් පිළිබිඹු වන අතර, එමගින් සුළුතර කණ්ඩායම් අනුකූල කිරීමට ඇති බහුතරවාදී අභිප්‍රායය සංඥා කෙරෙයි.

රටෙහි පැවති සිවිල් යුද්ධයෙහි ප්‍රතිඵල මගින් අඛණ්ඩව ම ජාතික සංවාදය හැඩගස්වමින් තිබේ. රටෙහි සිවිල් යුද්ධය තිබූ කාලය තුළ තවමත් අතුරුදහන්ව සිටින බවට ප්‍රකාශයට පත් කර ඇති හෝ බලහත්කාරයෙන් අතුරුදහන් කරන ලද පුද්ගලයින්ට මරණ සහතික නිකුත් කිරීමට ජනාධිපති සෝධාහය රාජපක්ෂ තීරණය කළ බවට 2020 ජනවාරි 21 වැනි දින වාර්තා විය.¹³⁸ නමුත් තම ආදරණීයයන් පැහැර ගැනීමට ලක් වීමෙන් පසුව හෝ ඔවුන්ව හමුදාවන්ට භාර දීමෙන් පසුව ඔවුන්ට සදු වූයේ කුමක්ද යන්න පිළිබඳ තොරතුරු දැන ගැනීමට ඔවුන්ගේ පවුල්වල සාමාජිකයින් අපේක්ෂා කරන බැවින් 'සත්‍යය' එම පවුල් විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන ඉල්ලීම්වල වැදගත් අංගයක් බව මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන් අවධාරණය කළහ.¹³⁹ එම නිසා, තමන්ට හුදෙක් මරණ සහතිකයක් සහ මුදල් වන්දියක් පමණක් නොව, සත්‍යය ද සපයා දෙන ලෙසට එම පවුල් රජයෙන් ඉල්ලා සිටියහ.

2020 පෙබරවාරි 4 වැනි දින පැවති නිදහස් දින උත්සවයේදී ජාතික ගීය සිංහල භාෂාවෙන් පමණක් ගායනා කරන ලදී.¹⁴⁰ දෙමළ භාෂාව ශ්‍රී ලංකාවේ ජාතික භාෂා වලින් එකක්ව තිබියදී සහ වේතිහාසිකව ජාතික ගීය එම භාෂා දෙකෙන් ම ගායනා කර තිබියදීත් එසේ කරන ලදී. මෙම ක්‍රියාව දෙමළ ප්‍රජාවන් බැහැර කිරීමක් ලෙස බොහෝ දෙනෙක් විවේචනයට ලක් කළහ. දෙමළ භාෂාවෙන් ජාතික ගීය ගායනා කිරීම හුදෙක් සංකේතාත්මක දෙයක් වන අතර, මෙම ප්‍රජාවන්ට සැබෑ සමානත්වයක් සහ ආරක්ෂාව සපයා දීම සහතික කිරීමට රජයේ

¹³⁸ අල් පසිරා, 'ශ්‍රී ලංකාව යුද්ධයේදී අතුරුදහන්වී ඇති පුද්ගලයින් මිය ගිය අය සේ සලකා කටයුතු කිරීමට යන බව ජනාධිපති රාජපක්ෂ පවසයි', *අල් පසිරා*, 2020 ජනවාරි 21, <https://www.aljazeera.com/news/2020/01/president-rajapaksa-sri-lanka-treat-war-missing-dead-200121134624785.html>.

¹³⁹ කලමිබු ටෙලිග්‍රාෆ්, 'කාන්තාවන්ගේ ක්‍රියාකාරී ජාලය අතුරුදහන් වූ පුද්ගලයින් සම්බන්ධයෙන් ජනාධිපති සෝධා ගේ ප්‍රකාශය හෙළාදකියි.', *කලමිබු ටෙලිග්‍රාෆ්*, 2020 ජනවාරි 26, <https://www.colombotelegraph.com/index.php/womens-action-networkcondemns-president-gotas-statements-on-missing-persons>.

¹⁴⁰ TRT World, 'ශ්‍රී ලංකාව නිදහස් දිනයේදී දෙමළ ජාතික ගීය ඉවත දමයි.', *TRT World*, 2020 පෙබරවාරි 04, <https://www.trtworld.com/asia/sri-lankascraps-tamil-national-anthem-at-independence-day-33479>.

කැපවීමක් නොමැති තත්වය සැලකිල්ලට ගැනීමේදී, එය දෙමළ භාෂාවෙන් ගායන නොකිරීම මගින් රජයෙහි විවැරි සුළු හෝ කැපවීමක් නොමැති බව ඇඟවෙයි.

2020 ජූනි මාසයේදී, නැගෙනහිර පළාතේ පුරාවිද්‍යා උරුම කළමනාකරණය කිරීම සඳහා ජනාධිපතිවරයා කාර්යසාධක බලකායක් පත් කළේය. වර්තමානයේ නැගෙනහිර පළාතේ සිංහල, දෙමළ සහ මුස්ලිම් පුරවැසියන් සමාන ප්‍රමාණ වලින් සිටිති. වේතිනාසිකව, මෙම පළාතේ ජනගහනයෙන් බහුතරයක් දෙමළ ප්‍රජාවන් වූ නමුත් රජයේ සංවිධානාත්මක ජනපදකරණය හරහා මෙහි ජනවිකාශය සැලකිය යුතු ලෙස වෙනස් කර තිබේ. කෙසේ වෙතත් එකී කාර්යසාධක බලකායෙහි කිසිදු මුස්ලිම් හෝ දෙමළ සාමාජිකයෙක් නොමැති අතර, එහි සංයුතිය මුළුමනින්ම පාහේ සිංහල හමුදා නිලධාරීන් සහ බෞද්ධ භික්ෂූන්ගෙන් සමන්විත වේ. පළාතේ ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් දැනට පවතින උණුසුම් තත්වය මධ්‍යයෙහි මෙවැනි සංයුතියක් තිබීම නිසා එම බලකාය එහි ක්‍රියාකාරකම් සිදු කිරීමේදී දෙමළ සහ මුස්ලිම් ජනතාවගේ සැලකිල්ලටත්වීම් නොසලකා හරිනු ඇති බවට කනස්සල්ල පළ වී තිබේ.¹⁴¹

2020 ජූලි මාසයේදී, වසර විසි පහකට ඉහතදී ශ්‍රී ලංකා ගුවන් හමුදාව විසින් නවාලි ප්‍රදේශයට සහ එහි පිහිටි පල්ලියකට බෝම්බ හෙලීම නිසා ජීවිත අහිමිවූ දෙමළ සිවිල් වැසියන් වෙනුවෙන් පැවැත්වීමට සූදානම් කර තිබූ අනුස්මරණ උත්සවයකට අවහිර කිරීමට ආරක්ෂක හමුදා ප්‍රයත්න දැරූහ. එම උත්සවය 'විරෝධතාවයක්' ලෙස නම් කරමින් එය පැවැත්වීමට එරෙහිව තහනම් නියෝගයක් නිකුත් කරන ලෙසට ප්‍රදේශයේ පොලීසිය ඉල්ලා සිටි නමුත් මල්ලකම් අධිකරණය විසින් එම ඉල්ලීම ප්‍රතික්ෂේප කරන ලදී. මෙම අනුස්මරණ උත්සවය අතරතුරදී පොලිස් නිලධාරීන්, විශේෂ කාර්ය බලකා සාමාජිකයින් සහ සිවිල් ඇඳුම් සැරසුනු බුද්ධි අංශ සාමාජිකයින් බොහෝ පිරිසක් ඒ අවට ප්‍රදේශයේ පැමිණ සිටි අතර, දින කිහිපයකට පෙර සිට ම සෝදිසි කිරීම් ආරම්භ කර තිබුණි. මෙම උත්සවය පුරාවට දැඩි ලෙස පරීක්ෂාකාරීව සිටීමින් ශෝකවන්තන්ට අවහිර කිරීමට පොලීසිය උත්සාහ දැරූ අතර,

¹⁴¹ PARL, 'නැගෙනහිර පළාතේ පුරාවිද්‍යා උරුම කළමනාකරණය කිරීම සඳහා වන ජනාධිපති කාර්යසාධක බලකාය: සංක්ෂිප්ත සටහන සහ විවරණය', ඉඩම් අයිතිය සඳහා වන ජනතා සංධානය, 2020 ජූනි 22, <https://lstlanka.org/wp-content/uploads/2020/07/Eng-Brief-Noteand-Commentary-Presidential-Task-Force-on-Archeology-Final-24-June-2020.pdf>.

පහන් පත්තු කළ පුද්ගලයින්ව සහ රැස්ව සිටි පිරිස ඡායාරූපගත කිරීමට බුද්ධි අංශ හිලධාරීන් කටයුතු කළහ.¹⁴²

2020 ජූනි 30 වැනි දින, එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලයේ 44 වැනි සැසිවාරයේදී ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳව වන මධ්‍ය කණ්ඩායම අංක 30/1 දරණ එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිල යෝජනා සම්මතයෙහි ඇති ශ්‍රී ලංකාවේ වගවීම, ප්‍රතිසංධානය සහ අන්තර්කරණය වූ සාමය සඳහා පහසුකම් සැලසීමට කැපවී සිටින අතර ම ශ්‍රී ලංකාව එම යෝජනාවලියෙන් ඉවත්වීම පිළිබඳ සිය කනස්සල්ල පළ කර සිටින බවද ප්‍රකාශ කළහ. එමෙන්ම, 'සැරයන් සුනිල් රත්නායකට සමාව දීම සහ ගැටුම් පැවති සමයේදී බරපතළ උල්ලංඝනය කිරීම් වලට චෝදනා ලැබූ තවත් අයට උසස්වීම් ලබා දීම, සහ සිවිල් කාර්යයන් විශාල සංඛ්‍යාවක් නමුදුකරණය කිරීම' හරහා අඛණ්ඩව සුළුතර කණ්ඩායම් ඉලක්ක කිරීම පිළිබඳව ද එම මධ්‍ය කණ්ඩායම අවධාරණය කළහ.¹⁴³

2020 අගෝස්තු මාසයේදී, අලුතින් තේරී පත්වූ පාර්ලිමේන්තුව විවෘත කිරීමේ අවස්ථාවේදී රජය ප්‍රකාශයක් නිකුත් කළේය. එකීය ව්‍යවස්ථාව තබා ගැනීම සඳහා රජයට අති විශාල ජනවරමක් ලැබී ඇති බවට රජය ප්‍රකාශ කිරීම මගින් ගෙඩරල් ව්‍යවස්ථාවක් සඳහා දෙමළ ප්‍රජාවගේ ඉල්ලීම නිෂ්චල කර තිබේ. ජනාධිපතිවරයා 'සියලු ජනතාව සඳහා එක රටක්, එක නීතියක්' යන්න අවධාරණය කිරීම නැවත නැවත ප්‍රකාශ කළ අතර, බුද්ධි ශාසනය ආරක්ෂා කරන බවට පොරොන්දු විය. පාලනය පිළිබඳ උපදෙස් දීම සඳහා බෞද්ධ භික්ෂූන්ගෙන් පමණක් සමන්විත වන උපදේශක සභාවක් ද පත් කර තිබේ.¹⁴⁴

¹⁴² INFORM මානව හිමිකම් ප්‍රලේඛන මධ්‍යස්ථානය, 2020 ජූලි මාසයේදී ශ්‍රී ලංකාවේ විරුද්ධත්වයන් මර්ධනය කිරීම (කොළඹ: INFORM මානව හිමිකම් ප්‍රලේඛන මධ්‍යස්ථානය), https://www.inform.lk/wp-content/uploads/2020/09/ROD_July2020.pdf.

¹⁴³ ඊටා ග්‍රෙන්ච්, 'එක්සත් ජාතීන්ගේ මානව හිමිකම් කවුන්සිලය 44: ශ්‍රී ලංකාව පිළිබඳ මධ්‍ය කණ්ඩායම වෙනුවෙන් ඉදිරිපත් කරන ප්‍රකාශය, GOV.UK, 2020 ජූනි 30, <https://www.gov.uk/government/speeches/un-human-rights-council-44-statement-on-behalf-of-the-core-group-on-sri-lanka>.

¹⁴⁴ පී. කේ. බාලවන්ද්‍ර, 'රාජපක්ෂගේ ප්‍රතිපත්ති ප්‍රකාශයෙන් ලංකාවේ සුළුතර කණ්ඩායම්වලට ගසා වසා දැමීමක්', ද සිටිසන්, 2020 අගෝස්තු 23, <https://www.thecitizen.in/index.php/en/NewsDetail/index/6/19247/Lankan-Minorities-Get-Short-Shrift-in-Rajapaksas-Statement-of-Policy>.

පරිශිෂ්ට

පරිශිෂ්ටය I : විවරණය කිරීම්

විවරණය

ලෝක ජනගහනයෙන් සියයට 25 ක් සිටින සහ ලෝක ආර්ථිකයෙන් සියයට 4 ක් හිමි දකුණු ආසියාව ලෝකයේ අභියෝගාත්මක භූදේශපාලනික කොටසක් ලෙස පවතී. විය දශක ගණනාවක් පුරා අනාරක්ෂිතභාවය, ගැටුම් සහ අඛණ්ඩ දිළිඳුකම අත්දැක තිබේ. මෙම කලාපයේ තිබෙන රටවල් ආසියාවේ අනෙකුත් කලාපවල තිබෙන ස්ථාවර ප්‍රගතිය අත්පත් කර ගැනීමට වෙනෙස දරා ඇති අතර එම රටවලින් සමහරක් ඒවායෙහි ආර්ථික සහ සමාජ සංවර්ධනය ළඟා කර ගැනීමේදී තරමක් දුරට සාර්ථක වී ඇත. කෙසේ වෙතත්, ආර්ථික සංවර්ධනය සඳහා ක්‍රියාකාරී කලාපීය සහයෝගීතාවයක් තිබීම කලාපයට වැඩි ආර්ථික පරිපූර්ණත්වයක් සහ සමෘද්ධියක් ළඟා කර ගැනීම සඳහා උපකාරී වනු ඇති බවට වන බලාපොරොත්තුව සියලු දෙනා තුළ තිබුණ ද, දේශපාලන ආරවුල් සහ සමාජ හා ව්‍යුහාත්මක අභියෝගයන් මෙම කලාපයේ ජනගහනයන් තුළ, විශේෂයෙන් ම අවදානම් සහගත සුළුතර කණ්ඩායම් තුළ වඩා හොඳ කලාපයක් පිළිබඳ තිබූ අපේක්ෂාව ව්‍යාකූල කර දැමුවේය. විඛාලීන් කලාපයේ ස්ථාවරබව සඳහා අවශ්‍ය වන ප්‍රධාන අංග පුළුල් කලාපීය සහයෝගීතාවය සහ ආර්ථික සබඳතා තුළ දක්නට නොලැබෙනු ඇති බැවින්, ඒ වෙනුවට ඒවා අභ්‍යන්තර ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී දේශපාලන, සමාජ,

ආර්ථික හා සංස්කෘතික ව්‍යුහයේ සුසංයෝගය තුළ ලබා ගැනීමට අපේක්ෂා කළ යුතු අතර චතුල ශක්තිමත් සිවිල් සමාජයකට සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වලට සහ ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම්වලට සහ හිඳහසට ගරු කිරීම සඳහා ඉඩ සැලසෙනු ඇත.

ලෝක ජනගහනයෙන් සියයට 25 ක් සිටිය ද ලෝක ආර්ථිකයට සියයට හතරක (4%) දායකත්වයක් පමණක් සපයා දීම මගින් ම ලෝකයේ අනෙක් ප්‍රදේශවල පිහිටි අනෙක් කලාප තරම් අපි සාර්ථක වී නැත්තේ මන්ද යන්න කියා පායි. මානව හිමිකම් හා හිඳහස පිළිබඳ මූලධර්මය පිළිපැදීමේ වැදගත්කම, කලාපීය සහයෝගීතාවය, සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම්වලට ගරු කිරීම සහ ඒවා ආරක්ෂා කිරීම, සහ සිවිල් සමාජ සඳහා අවකාශය පුළුල් කර විය හිඳහස් බවට පත් කිරීම ආදිය පිළිබඳ අප තුළ අවබෝධය නොමැතිකම අපගේ කලාපය හා සම්බන්ධ ප්‍රශ්න සහ ගැටළු වලට මූලික හේතු වී තිබේ.

වර්ධනය වෙමින් පවතින ජනගහනය, ක්ෂය වෙමින් පවතින යටිතල පහසුකම්, සහ පරිනාතියට පත්වෙමින් තිබෙන පරිසරයන් හමුවේ මෙම කලාපයේ තිබෙන අපගේ රජයන් මෙම ගැටළු හේතුවෙන් පැන නගින අභියෝගයන්ට මුහුණ දීම සඳහා ප්‍රමාණවත් ක්‍රියාමාර්ග නොගනිමින්, අවශ්‍ය සම්පත් හා හැකියාවන් නොමැතිව සිටින අතර, ඔවුන් සැමවිටම ප්‍රජා අවකාශය සුරැකි කිරීම සඳහා ක්‍රම සොයමින්, අපගේ කලාපයේ පවතින මෙම ව්‍යුහාත්මක ගැටළු සහ ඒවායෙහි ප්‍රතිඵලයක් ලෙස ඇතිවී තිබෙන අසාර්ථකවීම් පෙන්වා දීම පිළිබඳව අන් අයට, බොහෝ විට අවදානම් සහගත සුළුතර කණ්ඩායම්වලට, සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් පෙනී සිටින ක්‍රියාකාරීන්ට සහ සිවිල් සමාජ සංවිධානවලට දොස් පවරති.

පසුගිය දශකය තුළ දී, මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන්, විද්වතුන්, කාන්තා අයිතිවාසිකම් සංවිධාන නායකයින් සහ මම ඇතුළත් ප්‍රමුඛ පෙළේ කණ්ඩායමක් කලාපීය මානව හිමිකම් යාන්ත්‍රණයක් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමට උත්සාහ කළෙමු. අවාසනාවකට මෙන්, විවැනි යාන්ත්‍රණයක් අනාගතයේදී ක්‍රියාවට නැංවීම සිහිනයක්ව පවතිනු ඇත. කෙසේ වෙතත්, ජාතික මට්ටමින් මෙන්ම අපගේ අස්ථාවර කලාපය පුරා ම ද අපගේ ගැටළු, මානව හිමිකම් ගැටළු සහ අභියෝග කෙරෙහි වැඩි අවධානයක් යොමු කරන සහ වැඩි ප්‍රයත්නයන් දරන කලාපයේ ශක්තිමත් සිවිල් සමාජ ජාලය හා සන්ධාන වලින් අපි ප්‍රතිලාභ ලබන්නෙමු.

දකුණු ආසියාවේ සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා තිබෙන ප්‍රජා අවකාශයේ තත්වය පිළිබඳව අවධානය යොමු කෙරෙන වර්තමාන වාර්තාව කලාපීය අන්තර්-රාජ්‍ය සහයෝගීතා පද්ධතියක් සහ කලාපීය මානව හිමිකම් යාන්ත්‍රණයක් නොමැති තත්වයක් තුළ පවතින හිදුස පිරවීම සඳහා මෙම කලාපය තුළ තිබෙන අපගේ සිවිල් සමාජ සහ මානව හිමිකම් ජාල ප්‍රයත්න දරා ඇත්තේ කෙසේද යන්න පිළිබඳ වැදගත් සහ විශ්වාසදායක උදාහරණයක් සපයයි. අපගේ කණ්ඩායම මෙම කලාපය තුළ සොයාගෙන තිබෙන, සිවිල් සමාජය සඳහා හිදුහස් අවකාශයක් තිබීමේ වැදගත්කම සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් වලට ගරු කිරීමේ, ඒවා ප්‍රවර්ධනය කිරීමේ සහ ආරක්ෂා කිරීමේ වැදගත්කම පෙන්වා දෙන මෙම කරුණු දැක්මෙන් මම සතුටට පත් වෙමි. මෙම වාර්තාවෙහි සොයා ගෙන ඇති කරුණු පිළිබඳව මම මා තැකිගන්වන අවධානය සහ කනස්සල්ල ප්‍රකාශ කර සිටින අතර ම, හොඳින් පර්යේෂණය කර, කරුණු මත පදනම්ව ඉදිරිපත් කර ඇති, තොරතුරු විස්තර කෙරෙන මෙම සොයා ගැනීම් සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් සහ ප්‍රජා අවකාශය උදෙසා කලාපයේ රාජ්‍යයන් ගෙන ඇති දුර්වල ක්‍රියාමාර්ග නිවැරදි කර ගැනීම සඳහා එම රාජ්‍යයන් විසින් යොදා ගනු ඇතැයි මම බලාපොරොත්තු වෙමි. එමෙන්ම, කලාපයේ ජනතාව දැනුවත් කර, ඔවුන් අතර දැනුවත්භාවය ඇති කිරීම සඳහා සහ කලාපයේ ප්‍රත්පත්ති සහ වැඩසටහන් සඳහා අවශ්‍ය දැනුවත් කිරීම පිණිස මෙම වාර්තාව අන්තර්ජාතික සංවිධාන, සිවිල් සමාජ, මානව හිමිකම් සහ සිවිල් හා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් සම්බන්ධ ක්‍රියාකාරීන් අතර සාකච්ඡා කිරීම සඳහා මෙවලමක් සහ ස්ථානයක් සපයා දෙනු ඇතැයි ද මම විශ්වාස කරමි.

අපගේ සිවිල් සමාජයට වැඩි නිදහසක් ලබා දීම මගින් සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම් සඳහා වඩා හොඳ ආරක්ෂාවක්, ගරුත්වයක් සහ සහයෝගයක් ලබා දීම මගින් අපගේ කලාපයට ප්‍රතිලාභ ලැබෙනු ඇතැයි මම තරයේ විශ්වාස කරමි. අපගේ රටවල් අනුගමනය කරන ප්‍රවේශය මගින් සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා ඇති ප්‍රජා අවකාශය වසා දමමින් තිබී ඇති බව සහ අන්තර්ජාතික මානව හිමිකම් හිතිය සහ අන්තර්ජාතික බැඳීම් යටතේ ස්වකීය වගකීම ඉටුකිරීමට රාජ්‍යයන්ට ඇති හැකියාව දුර්වල කරමින් හෝ වියට හානි කරමින් තිබෙන බව මෙම වාර්තාව පැහැදිලිව ම පෙන්වුම් කරයි.

අපගේ මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන්, සිවිල් සමාජ නායකයින්, රාජ්‍ය නොවන සංවිධාන සහ සුළුතර කණ්ඩායම්වල අයිතිවාසිකම්

වෙනුවෙන් පෙනී සිටින්නන් සමග මම සුළුතර කණ්ඩායම් සඳහා වඩා හොඳ කලාපයක් වෙනුවෙන් සහ ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් සහ හිඳහස වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමේ ඒ සඳහා මාගේ හඬ දැඩිව එක් කරමි. මෙම වාර්තාව මගින් සැලකිල්ලට ගත යුතු වැදගත් නිර්දේශ ලැයිස්තුවක් සහ වැඩිදියුණු කර ගත යුතු වන වර්තමාන තත්ත්වය පිළිබඳ පැහැදිලි විස්තරයක් සපයා දෙයි. අපගේ කලාපයේ වෙසෙන ජනතාවට හිඳහසේ, ගරුත්වයෙන් යුතු, සමෘද්ධිමත් සහ හිගයෙන් හා බියෙන් තොර ජීවිත ගත කිරීමට හැකි වන පරිදි අපගේ කලාපයේ තත්වයෙහි වෙනසක් වනු දැකීම මගේ අවසාජ පැතුමයි.

ආචාර්ය සීමා සමාර්

සභාපති

ඇල්ගනිස්ථාන ස්වාධීන මානව හිමිකම් කොමිසම

විවරණය

දකුණු ආසියා සාමූහිකය විසින් ඉදිරිපත් කරනු ලබන දකුණු ආසියාවේ සුළුතර කණ්ඩායම්වල තත්වය පිළිබඳ වාර්තාව 2020: හැකිලෙමින් තිබෙන සිවිල් අවකාශය නැමති මෙම වාර්තාව මගින්, විශේෂයෙන් භූතානයේ හැර, දකුණු ආසියානු කලාපයේ සෑම රටකම පාහේ වර්ධනය වෙමින් පවතින ඒකාධිපතිවාදී, වෙනස්කොට සැලකීමේ සහ මර්දනකාරී ප්‍රචනතාවයන් කෙරෙහි මානව හා සිවිල් අයිතිවාසිකම් ක්‍රියාකාරීන්ගේ, පරීක්ෂාකාරී අන්තර්ජාතික ආයතනවල සහ එක්සත් ජාතීන්ගේ සංවිධානයේ ආයතනවල අවධානය යොමු කරවයි. ලෝකයේ විශාලතම ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී රාජ්‍යය වන ඉන්දියාවේ සිට සාපේක්ෂ වශයෙන් වඩා ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී වූ නේපාලය, වාර්ගිකව බෙදී ඇති ශ්‍රී ලංකාව, විවේචනයට ලක් වන පාකිස්තානය සහ යුද්ධයෙන් පීඩා විඳින ඇෆ්ගනිස්ථානය, අනාගමික වන බංග්ලාදේශය දක්වා ඇති කලාපයේ බොහෝ රටවල් තරගකාරීව ආගමික හා වාර්ගික සුළුතර කණ්ඩායම්වලට වෙනස්කම් කිරීම, ෆැසිස්ට්වාදය හා සම්බන්ධ බහුතරවාදී පාලනය, සහ විශේෂයෙන් අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහස මර්දනය කිරීම ඇතුළු සිවිල් අයිතිවාසිකම් හා මානව හිමිකම් විනාශ කිරීම සිදු කරති. ශ්‍රී ලංකාවේ දුච්ඛයන් වේවා, ඉන්දියාවේ මුස්ලිම්වරුන් සහ කාශ්මීරයන් වේවා, පාකිස්තානයේ බැලොචි සහ ආගමික සුළුතර කණ්ඩායම් වේවා, බංග්ලාදේශයේ හින්දුන් සහ උර්දු භාෂාව කතා කරන්නන් වේවා, මෙම සියලු සුළුතර කණ්ඩායම් දිගින් දිගටම මර්දනය කරනු ලැබීමට හා භූකිතිය පැහැර ගනු ලැබීමට භාජනය වෙමින් සිටිති.

නේපාලයේ සහ භූතානයේ හැර, දකුණු ආසියාව පුරා වාර්ගික-ආගමික ජාතිකවාදය සහ බලාධිකාරීවාදය ඉහළ යාමත් සමග, මානව හා සිවිල් අයිතිවාසිකම් පිරිහෙමින් තිබීමේ මට්ටම සියලු බියජනක සීමාවන් පසුකරමින් තිබේ. වයටත් වඩා භයානක දෙය නම්, දුෂ්ට රාජ්‍ය සහ රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන් මානව හිමිකම් ක්‍රියාකාරීන්ගේ ජීවිත හා ආරක්ෂාව නිරන්තර අවදානමට ලක් කරමින්, උමතු නිර්මුක්ති සංස්කෘතියක් භූකිති විඳීමයි. ජාතික වෙළඳපොළවල් හා බැඳී ඇති මාධ්‍ය උග්‍ර ජාතිකවාදයට, ජාතිකවාදයට සහ දේශසීමාන්තර කලබලවලට පවත් සැලීමේ මෙවලමක් බවට පත්වන හෙයින් රාජ්‍ය අභ්‍යන්තර හා රාජ්‍යයන් අතර ගැටුම් අන්ධදේශානුරාගී පරිසරයක් නිර්මාණය කිරීමට රුකුල් දෙයි. පකිස්තානය කලාපය තුළ වාරණ තන්ත්‍රයට නායකත්වය දීමත් සමග, අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ නිදහස සහ

මාධ්‍ය නිදහස අහිතකර වාතාවරණයක් තුළ ප්‍රධානතම චින්දිතයින් බවට පත්වී තිබේ.

වේතිහාසික පසුබිමක් සපයන අතරම, 2020 වාර්තාව මගින් කලාපයේ රටවල අයිතිවාසිකම්වල සහ නිදහසෙහි ප්‍රධාන උග්‍රතාවයන් නිවැරදිව පෙන්වා දෙයි. මෙම වාර්තාව මගින් තත්වය හරක මට්ටමේ සිට වඩාත් හරක මට්ටමට පහත වැටීමෙන් බේරා ගැනීම සඳහා පිළියම් සහ නිර්දේශ ඉදිරිපත් කරයි. දකුණු ආසියාවේ මානව හා සිවිල් අයිතිවාසිකම් උදෙසා ලබා දුන් වටිනා දායකත්වය වෙනුවෙන් මෙම ප්‍රබුද්ධ වාර්තාවේ කතුවරුන්ගේ ප්‍රයත්නයන් මා සහ දකුණු ආසියානු නිදහස් මාධ්‍ය සංගමය (SAFMA) වෙනුවෙන් මම දැඩි ලෙස අගය කරමි.

ඉම්ටියාස් අලාම්

මහ ලේකම්
දකුණු ආසියානු නිදහස් මාධ්‍ය සංගමය

පරිශිෂ්ටය II : දකුණු ආසියාවේ සිවිල් අවකාශය ඇගයීම (මාර්ගගත සමීක්ෂණය)

සමීක්ෂණ මාර්ගෝපදේශ

ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදී සමාජයක, සිවිල් සමාජය රජයේ ව්‍යවස්ථාදායක සහ විධායක අංශ පිළිබඳ අමතර අවේක්ෂණයන් සපයයි. එසේ හෙයින්, ඕනෑම රජයකට සිවිල් සමාජය පිළිබඳ තමන්ගේම සංවරණ සහ සංතුලන ඇති කර ගැනීමට දිරිමත් වීමක් ඇතැයි අපේක්ෂා කරනු ලැබේ. එවැනි සම්බන්ධතාවයක් ගැටුම් හා සහයෝගීතාව යන දෙකෙන්ම සමන්විත වන අතර, එය ප්‍රජා නියැළීම් හෙවත් සංවර්ධන ප්‍රයත්නයන් වැනි ක්‍රියාකාරකම්වලදී අවිශ්වාසයේ සිට පූර්ණ හවුල්කාරිත්වය දක්වා පරාසයක විහිදිය හැකි, සිවිල් සමාජය කෙරෙහි රජයන් දක්වන දෙහිඩියාව ද විදහා පෙන්වයි.

කෙසේ වෙතත්, සිවිල් අවකාශය වසා දැමීමෙන් සිවිල් හා දේශපාලන අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කරන පියවර දුර්වල විය හැකි අතර තිරසාර ආර්ථික, සමාජීය හා මානව සංවර්ධනය සඳහා අහිතකර තත්වයක් නිර්මාණය විය හැකිය. එබැවින් සිවිල් සමාජයට ක්‍රියාත්මක වීමට ඇති අවකාශයෙහි යම් හැකිලීමක් තිබේද යන්න පිළිබඳව නිරන්තර විමසිල්ලෙන් සිටීම සහ එවැනි මොන යම් හෝ ප්‍රවණතාවයක් නිරීක්ෂණය වුව හොත් එය ආපසු හැරවීමට ක්‍රම සෙවීම හෝ යෝජනා කිරීම සවිඥානික සමාජයක යුතුකම වන්නේය.

මෙම සමීක්ෂණය දකුණු ආසියාවේ මෙන්ම එම කලාපයේ විවිධ රටවල ද සිවිල් අවකාශයේ තත්වය පිළිබඳව වඩා හොඳ අවබෝධයක් ලබා ගැනීමේ ප්‍රයත්නයකි. කලාපයේ සුළුතර කණ්ඩායම්වල තත්වය ඉස්මතු කර පෙන්වමින්, <http://thesouthasiacollective.org/annual-reports/> යන වෙබ් අඩවිය හරහා ප්‍රවේශ විය හැකි වාර්ෂික 'දකුණු ආසියාව: සුළුතර කණ්ඩායම්වල තත්වය පිළිබඳ වාර්තාව' වැනි ප්‍රකාශන හරහා ඔවුන්ගේ අයිතිවාසිකම් ආරක්ෂා කිරීමට සහ ප්‍රවර්ධනය කිරීමට කටයුතු කරන, කලාපයේ විවිධ රටවල් නියෝජනය කරන සංවිධානවල අතීතයේ ජාලයක් වන දකුණු ආසියානු සාමූහිකය (<http://thesouthasiacollective.org/>) විසින් මෙය ක්‍රියාත්මක කරනු

ලැබේ. මෙම සමීක්ෂණය සිවිල් අවකාශය සහ සුළුතර අයිතිවාසිකම් යන තේමාව කෙරෙහි අවධානය යොමු කරන 2020 වාර්තාවේ කොටසක් වනු ඇත.

පෞද්ගලික තොරතුරු පිළිබඳ කෙටි මූලික කොටසකට අමතරව, මෙම සමීක්ෂණය ප්‍රශ්න තිස් නවයකින් (39) සමන්විත වන අතර, එම ප්‍රශ්න වත්මන් රජයේ, විශේෂයෙන් ම මධ්‍යම රජයේ, සිවිල් හිඳහස, සිවිල් සමාජය, අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ හිඳහස, සාමකාමී රැස්වීමේ හිඳහස සහ නීත්‍යානුකූලභාවය වශයෙන් වූ කොටස් පහකට බෙදා ඇත. මෙම ප්‍රශ්න V-Dem ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය පිළිබඳ වාර්ෂික වාර්තාව 2019, ලෝකයේ හිඳහස 2020 සහ CIVICUS Monitor යන ප්‍රකාශන වලින් උපුටා ගන්නා ලදී. එම සියලුම ප්‍රශ්න 'දැඩිව විරුද්ධ වෙමි' සිට 'තදින්ම එකඟ වෙමි' දක්වා වූ ලයිකර්ට් පරිමාණයකට සකස් කර ඇත. සමීක්ෂණය සම්පූර්ණ කිරීම සඳහා ඔබට පැය භාගයක පමණ කාලයක් ගතවනු ඇත.

සමීක්ෂණ ප්‍රශ්න සඳහා ඔබ ලබා දෙන ප්‍රතිචාරවල රහස්‍යභාවය පූර්ණ වශයෙන් ආරක්ෂා කරන බව අපි අවධාරණය කරන්නෙමු. තෝරාගත් විශ්ලේෂකයින් කිහිප දෙනෙකුට දත්ත ලබා ගත හැකි නමුත් ඔබගේ අනන්‍යතාවය ආරක්ෂා කර ගැනීම පිණිස ඒවා ඔවුන් අතට පත්වීමට පෙර නිර්නාමික කරනු ලැබේ. ඔබේ සහභාගීත්වය මුළුමනින්ම ස්වේච්ඡාවෙන් සිදු කරන්නකි.

සමීක්ෂණ ප්‍රශ්න						
අනු අංකය	ප්‍රශ්නය	ප්‍රතිචාරය				
(අ) සිවිල් නිදහස						
වත්මන් රජය බලයට පත්වූ දා සිට,						
1	භාෂාව, කුලය, ජනවාර්ගිකත්වය, ආගම, ජාතිය හෝ කලාපය අනුව වෙන් කොට හඳුනාගනු ලබන සියලුම සමාජ කණ්ඩායම් එකම මට්ටමේ සිවිල් නිදහසක් භුක්ති විඳිති.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
2	දුප්පතුන් සහ ධනවතුන් යන දෙපරිස ම එකම මට්ටමේ සිවිල් නිදහසක් භුක්ති විඳිති.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
3	පිරිමින් සහ කාන්තාවන් එකම මට්ටමේ සිවිල් නිදහසක් භුක්ති විඳිති.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
4	සියලුම ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවී හා ලිංගික සුළුතර කණ්ඩායම් සෙසු අය හා සමාන් සිවිල් නිදහසක් භුක්ති විඳිති.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
(ආ) සිවිල් සමාජය						

<p>මෙම අධ්‍යයනයෙහි සන්දර්භය තුළ, පහත සඳහන් ප්‍රශ්න මාලාව විශේෂයෙන් ම උද්දේශන සහ අධීක්ෂණ කාර්යයන් ඉටු කරන සිවිල් සමාජ සංවිධාන වලට, සමාජ ව්‍යාපාර වලට, කණ්ඩායම් වලට සහ පුද්ගලයින්ට අදාළ වේ.</p>						
<p>වත්මන් රජය බලයට පත්වූ දා සිට,</p>						
5	<p>සාමූහික යහපත වැඩිදියුණු කර ගැනීම සඳහා සංගම් පිහිටුවීමට හා ලියාපදිංචි කිරීමට සියලුම කණ්ඩායම් වලට අවසර දී ඇත.</p>	<p>දැඩිව විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත</p>	<p>එකඟ වෙමි</p>	<p>තදින්ම එකඟ වෙමි</p>
6	<p>ජනතාවට සිවිල් සමාජ සංවිධාන පිහිටුවීමට හා ක්‍රියාත්මක කිරීමට වඩාත් අපහසු වන පරිදි නව නීති හඳුන්වා දී, සම්මත කර හෝ තිබෙන නීති සංශෝධනය කර හෝ නැත.</p>	<p>දැඩිව විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත</p>	<p>එකඟ වෙමි</p>	<p>තදින්ම එකඟ වෙමි</p>
7	<p>සිවිල් සමාජ සංවිධානවල (CSO) ලියාපදිංචිය අහෝසි කිරීමට, ලියාපදිංචිය සම්බන්ධ ගැටළු ඇති කිරීමට හෝ ඒවායෙහි ක්‍රියාකාරීත්වයට අහසාකරයකින් ඇඟිලි ගැසීමට රජය සිය බලය භාවිතා කර නොමැත.</p>	<p>දැඩිව විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත</p>	<p>එකඟ වෙමි</p>	<p>තදින්ම එකඟ වෙමි</p>

8	<p>ආගමික සංවිධාන වලට / කණ්ඩායම් වලට කිසිදු බාධාවකින් තොරව කටයුතු කිරීමට රජය අවසර දී තිබේ.</p>	<p>දැඩිව විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත</p>	<p>එකඟ වෙමි</p>	<p>තදින්ම එකඟ වෙමි</p>
9	<p>සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ / හෝ මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කරන්නන් මර්දනය කිරීමට, පාලනය කිරීමට හෝ ඒවාට අනවශ්‍ය ලෙස බලපෑම් කිරීමට රජය කිසිදු ක්‍රියාමාර්ගයක් ගෙන නැත.</p>	<p>දැඩිව විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත</p>	<p>එකඟ වෙමි</p>	<p>තදින්ම එකඟ වෙමි</p>
10	<p>සිවිල් සමාජ සංවිධාන වලට සීමාවකින් තොරව විදේශ අරමුදල් ලබා ගැනීමට අවසර දී ඇත.</p>	<p>දැඩිව විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත</p>	<p>එකඟ වෙමි</p>	<p>තදින්ම එකඟ වෙමි</p>
11	<p>සිවිල් සමාජ සංවිධාන වලට, මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කරන්නන් සහ ක්‍රියාකාරීන්ට පහරදීම් (ශාරීරික පහරදීම්, කාර්යාල වැටලීම්, නීතිමය හිරිහැර කිරීම් ඇතුළුව) සංඛ්‍යාවෙන් පැහැදිලි වැඩි වීමක් නැත.</p>	<p>දැඩිව විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත</p>	<p>එකඟ වෙමි</p>	<p>තදින්ම එකඟ වෙමි</p>
12	<p>සමහර සිවිල් සමාජ සංවිධාන සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කරන්නන්</p>	<p>දැඩිව විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත</p>	<p>එකඟ වෙමි</p>	<p>තදින්ම එකඟ වෙමි</p>

	(උදාහරණයක් ලෙස මානව හිමිකම් / ප්‍රජාතන්ත්‍රවාදය / යහපාලනය ප්‍රවර්ධනය කරන්නන්) විශේෂයෙන් ඉලක්ක කරගත් අවස්ථා හැත.					
13	කාන්තාවන්ට, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවී හා ලිංගික සුළුතරයන්ට, ආගමික සුළුතරයන්ට, ජනවාර්ගික සුළුතරයන්ට සහ/හෝ ආන්තිකකරණයට ලක්වූ කණ්ඩායම් වලට සහයෝගය දැක්වීමේ ක්‍රියාකාරිත්වය නිසා කිසිදු සිවිල් සමාජ කණ්ඩායමක් විශේෂයෙන් ඉලක්ක කරනු ලැබ හැත.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් හැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
14	කාන්තාවන්, ස්ත්‍රී පුරුෂ සමාජභාවී හා ලිංගික සුළුතරයන්, ආගමික සුළුතරයන්, ජනවාර්ගික සුළුතරයන් සහ/හෝ ආන්තිකකරණයට ලක්වූ කණ්ඩායම් වල අයිතිවාසිකම් වෙනුවෙන් පෙනී සිටීමට ඇති අවකාශය රාජ්‍ය සංවිධානවල/රාජ්‍ය නොවන සංවිධානවල උද්දේශනය හෝ	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් හැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි

	ක්‍රියාකාරීත්වය මගින් උගන්වනු ලබන කර ඇත.					
15	සිවිල් සමාජ සහ මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කරන්නන් අරමුණු කරමින් රජය විසින් හිකුත් කරනු ලබන ප්‍රසිද්ධ ප්‍රකාශ සෘණාත්මක තත්වයේ සිට ධනාත්මක තත්වයට පත්ව ඇත.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
16	සංගමයේ හිඳුනස හා සම්බන්ධ ප්‍රතිභිලි අධිකරණ හිට්ටු ලැබී තිබේ.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
(ඇ) අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ හිඳුනස						
වත්මන් රජය බලයට පත්වූ දා සිට,						
17	රජය විසින් මාධ්‍ය ආයතන වලට, සිවිල් සමාජ සංවිධාන වලට, ශාස්ත්‍රාලයන්ට, මානව හිමිකම් ආරක්ෂා කරන්නන්ට හෝ ක්‍රියාකාරීන්ට අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ පූර්ණ හිඳුනස ලබා දී ඇත.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
18	ප්‍රධාන මුද්‍රිත හා විකාශන මාධ්‍ය පුළුල් පරාසයක දේශපාලන ඉදිරි දර්ශන නියෝජනය කරයි.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
19	විරුද්ධ පක්ෂවලට හෝ අපේක්ෂකයින්ට විරෝධීව ඉංග්‍රීසි	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි

	මාධ්‍ය පක්ෂග්‍රාහී බවට සාක්ෂි නොමැත.					
20	විරුද්ධ පක්ෂවලට හෝ අපේක්ෂකයින්ට විරෝධීව ස්වභාෂා මාධ්‍ය පක්ෂග්‍රාහී බවට සාක්ෂි නොමැත.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
21	හීතකාන්තවූ මාධ්‍යවේදී කටයුතුවල යෙදී සිටියදී මාධ්‍යවේදීන්ට රජයේ හෝ බලවත් රාජ්‍ය නොවන ක්‍රියාකාරීන් විසින් හෝ නිර්නර කරන ලද (විනම්, අපහාස කිරීම, අත්අඩංගුවට ගැනීම, සිරගත කිරීම, පහරදීම හෝ ඝාතනය කිරීම) අවස්ථා කිසිවක් නැත.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
22	රජය විසින් දේශපාලනික විශයෙන් සංවේදී යැයි සලකනු ලබන කරුණු පිළිබඳව වාර්තා කිරීමේදී මාධ්‍යවේදීන් හෝ සිවිල් සමාජ අතර ස්වයං වාරණයක් ඇති බවට කිසිදු සාක්ෂියක් නැත.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි

23	මාධ්‍යවේදීන් සහ මාධ්‍ය අරමුණු කරමින් රජය විසින් හිකුත් කරනු ලබන ප්‍රසිද්ධ ප්‍රකාශ සාණාත්මක තත්වයේ සිට ධනාත්මක තත්වයට පත්ව ඇත.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ වරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
24	අන්තර්ජාලය හා සමාජ මාධ්‍ය තුළ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ හිදුහස සීමා කිරීමට රජය කිසිදු උත්සාහයක් ගෙන නැත.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ වරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
25	විමර්ශනය කරනු ලැබීමට හෝ පළිගැනීමට ලක්වනු ඇතැයි බිය නොවී දේශපාලන හෝ වෙනත් සංවේදී මාතෘකා පිළිබඳ පෞද්ගලික අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට පුද්ගලයන්ට හිදුහස තිබේ.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ වරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
26	බැහැර කරන ලද හෝ අවාසි සහගත කණ්ඩායම්වලට හිදුහසේ තම අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට අවසර දී ඇත.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ වරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
27	රජයේ තොරතුරු වෙත ප්‍රවේශ වීමට ජනතාවට ප්‍රායෝගිකව හැකි වී තිබේ.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ වරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි

28	ආගම අදහිමේ හිදුහස ප්‍රායෝගිකව ක්‍රියාත්මක කර තිබේ.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදිත්ම එකඟ වෙමි
29	හිදුහසේ අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමට බාධා කිරීම සඳහා කිසිදු හිතියක් (තොරතුරු දැන ගැනීමේ හිදුහස, මාධ්‍ය නියාමනය/ස්වයං-නියාමනය, අධිකරණයට අපහාස කිරීම, චාරණය, රාජ්‍යදෝහය ආදිය සම්බන්ධයෙන් වන) හඳුන්වා දී හෝ සංශෝධනය කර නැත	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදිත්ම එකඟ වෙමි
30	අදහස් ප්‍රකාශ කිරීමේ හිදුහස හා සම්බන්ධ ප්‍රගතිශීලී අධිකරණ ඒන්ද්‍ර ලැබී තිබේ.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදිත්ම එකඟ වෙමි
(අෂ) සාමකාමී රැස්වීමේ හිදුහස						
වත්මන් රජය බලයට පත්වූ දා සිට,						
31	රැස්වීමේ හිදුහස රට තුළ තිබේ.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදිත්ම එකඟ වෙමි
32	සාමකාමී විරෝධතා සහ පෙලපාලිවලට රජය ඉඩ දී තිබේ.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදිත්ම එකඟ වෙමි

33	රජයේ ආරක්ෂක හමුදා විරෝධතාකරුවන්ට විරෝධීව ආර්ථික හිංසනය යොදාගෙන නැත.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ වරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
34	සාමකාමී ලෙස එක්රැස් වීම සඳහා ඇති අයිතිය උල්ලංඝනය කරමින් රජයේ ආරක්ෂක අංශ අත්තහෝමතික හෝ නීති විරෝධී ලෙස අත්අඩංගුවට ගැනීම් සිදු කර නැත.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ වරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
35	සාමකාමී නිදහස හා සම්බන්ධ ප්‍රගතිශීලී අධිකරණ තීන්දු ලැබී තිබේ.	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ වරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
(ඉ) නීතියානුකූලභාවය						
වත්මන් රජය බලයට පත්වූ දා සිට,						

<p>36</p>	<p>පවතින පාලනය සාධාරණීකරණය කිරීම සඳහා රජය නිශ්චිත මතවාදයක් හෝ සමාජමය ආකෘතියක් (යම් විශේෂිත සමාජ, දේශපාලන සහ ආර්ථික සම්බන්ධතා සමූහයක්, උදාහරණ ලෙස සමාජවාදය, පාතිකවාදය, ආගමික සම්ප්‍රදායවාදය යනාදිය, සාධාරණීකරණය කිරීම සඳහා නාවිතා කරනු ලබන නිල වශයෙන් සංග්‍රහ කරන ලද විශ්වාස මාලාවක්) ප්‍රවර්ධනය කර ඇත</p>	<p>දැකිව විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත</p>	<p>එකඟ වෙමි</p>	<p>තදින්ම එකඟ වෙමි</p>
-----------	---	---------------------------	---------------------	---------------------------------------	-----------------	------------------------

<p>37</p>	<p>රවේ ප්‍රධාන විධායකයා සුවිශේෂී පෞද්ගලික ලක්ෂණ සහ/හෝ නායකත්ව කුසලතා ඇති අයෙක් ලෙස (උදා: ජාතියේ පියා හෝ මව ලෙස, දැඩි ජාතිකවාදියෙකු, සුවිශේෂී වීරෝචාර, සඳාචාරාත්මක, භක්තිමත් හෝ බුද්ධිමත් හෝ සමාජය විසින් අගය කරනු ලබන වෙනත් සුවිශේෂී ගුණාංග ඇති අයෙකු ලෙස) නිරූපණය කර ඇත</p>	<p>දැඩිව විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත</p>	<p>එකඟ වෙමි</p>	<p>තදින්ම එකඟ වෙමි</p>
<p>38</p>	<p>පවතින පාලනය සාධාරණීකරණය කිරීම සඳහා රජය විසින් එහි කාර්ය සාධනය (ආර්ථික වර්ධනය, දරිද්‍රතාවය අඩු කිරීම, ඵලදායී හා දූෂිත නොවන පාලනය සැපයීම සහ/හෝ ආරක්ෂාව සැපයීම වැනි කරුණු) කෙරෙහි අවධානය යොමු කරවයි.</p>	<p>දැඩිව විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>විරුද්ධ වෙමි</p>	<p>එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත</p>	<p>එකඟ වෙමි</p>	<p>තදින්ම එකඟ වෙමි</p>

39	<p>පවතින පාලනය සාධාරණීකරණය කිරීම සඳහා රජය නීති බර්ම සහ විධි නියම (නිදසුනක් ලෙස, ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ දක්වා ඇති බලය වෙත ප්‍රවේශ වීම, උදා. මැතිවරණ, මෙහිම බලතල ක්‍රියාත්මක කිරීම, උදා: නීතියෙහි ආධිපත්‍යය) සම්බන්ධයෙන් අවධානය යොමු කරවීම.</p>	දැඩිව විරුද්ධ වෙමි	විරුද්ධ වෙමි	එකඟත්වයක් හෝ විරුද්ධත්වයක් නැත	එකඟ වෙමි	තදින්ම එකඟ වෙමි
----	---	--------------------	--------------	--------------------------------	----------	-----------------

அறிக்கையின் சுருக்கமான தொகுப்பு

தெற்காசியா முழுவதும் சிவில் சமூகம் அதிகரித்தளவில் நெருக்கடிகளுக்கு முகங்கொடுத்து வருகின்றது. ஒன்றில் இது தாமதமான அபிவிருத்தியின் காரணமாக வளர்ச்சிக் கட்டத்தில் இருக்கின்றது அல்லது வளர்ச்சி மற்றும் போஷிப்பு ஆகியவற்றுக்கான சொற்பமான வரலாற்றினைக் கொண்டுள்ள இடங்களில் உறுதியான சவால்களுக்கு முகங்கொடுத்து வருகின்றது. ஜனநாயகத்திற்கெதிரான சர்வாதிகார எத்ப்புக்களும் சட்டங்கள் மற்றும் நடைமுறைகளின் பாரிய அளவிலான பாதுகாப்பாக்கமும் குறுகிவரும் இப்போக்குக்கான பிரதான ஊக்கிகளாகத் தென்படுகின்றன. இதில் 2010 ஆம் ஆண்டின் நடுப்பகுதி பல நாடுகளிலும் இந்த நெருக்கடிக்கான காலப்பகுதியின் சங்கமமாகத் தென்படுகின்றது. ஜனநாயகத்திற்காகக் குரல்கொடுப்பவர்கள், மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்கள் மற்றும் செயற்பாட்டாளர்கள் அரசின் செயற்பாடுகளுக்குச் சவால் விடுக்கின்ற காரணத்தினாலும் துணிந்து பேசுகின்ற காரணத்தினாலும் அதிகாரிகளின் கழுக்குப் பார்வைக்குள் வைக்கப்பட்டுள்ளனர். சிவில் சமூகத்தின் சுருங்கிவரும் சுதந்திரம் பெருமளவுக்குச் சிறுபான்மையினரையே பாதிக்கின்றது. பிராந்தியம் முழுவதும் பேரினவாதம் வலுவடைந்து வருவதும் இதற்கு ஒரு காரணமாக இருக்கின்றது.

இந்த அறிக்கை தெற்காசியாவில் குடிமைச் சுதந்திரத்தின் நிலையில் கவனம் குவிக்கின்றது. குறிப்பாக சிறுபான்மையினருக்கான சுதந்திரத்தின் நிலையில் கவனம் குவிக்கின்றது. குடிமைச் சுதந்திரத்தின் பரிபூரணமானதும் உள்ளடக்கும்தன்மை மிக்கதுமான சுதந்திரத்தினுள் சமூக இயக்கங்களும் தேசிய மற்றும் சர்வதேச அரசசார்பற்ற நிறுவனங்களும் சிவில் சமூக அமைப்புக்களும் ஊடகமும் கல்வியியலாளர்களும் ஏனையோரின் மத்தியில் உள்ளடங்குகின்றனர். இயங்குகின்ற குடிமைச் சுதந்திரம் பின்வருவனவற்றுக்கான உரிமையில் தங்கியுள்ளது. i. சங்கம் அமைப்பதற்கான உரிமை ii. அமைதியாக ஒன்றுகூடுவதற்கான உரிமை மற்றும் iii. கருத்துக்களையும் அபிப்பிராயங்களையும் சுதந்திரமாக வெளிப்படுத்துவதற்கான சுதந்திரம். எனவே அறிக்கையின் ஒவ்வொரு அத்தியாயமும் இந்த மூன்று 'அடிப்படைச் சுதந்திரங்களினதும்' நிலையினைப் பல வழிகளில் ஆராய நாடுகின்றது.

அந்தந்த நாடுகளில் சிறுபான்மையினருக்கு இருக்கும் குடிமைச் சுதந்திரம் பற்றி வெளியிடப்பட்டுள்ள ஆக்கங்களின் மீளாய்வுடன்

சேர்த்து அத்தியாயங்கள் இரண்டாம் நிலை ஆய்வுகளைச் சார்ந்திருந்தன. காலப் போக்கில் குடிமைச் சுதந்திரம் மற்றும் சிவில் சமூகம் பற்றிய அரசாங்கத்தின் பொதுவான மனநிலையினை அறிந்துகொள்வதற்காக குடிமைச் சுதந்திரத்தினை ஒழுங்குபடுத்துவதற்கான சட்டங்கள் மற்றும் கொள்கைகளின் மதிப்பீடுகளையும் கடந்த வருடங்களில் முன்மொழியப்பட்ட சட்டமூலங்களையும் அத்தியாயங்கள் உள்ளடக்குகின்றன. ஆப்கானிஸ்தான், இந்தியா, பாகிஸ்தான் மற்றும் நேபாளம் ஆகிய நாடுகளில் குடிமைச் சுதந்திரம் பற்றிய பொதுமக்களின் புலனுணர்வினை மதிப்பிடுவதற்காக இந்நாடுகளுக்கான ஒன்லைன் நிபுணர் கணிப்பீடு மூலம் சில பிரதான தரவுகள் சேகரிக்கப்பட்டன. அதேவேளை அனைத்து நாடுகளிலும் இதேபோன்ற கணிப்பீடுகள் நடத்தப்பட்டன. ஆனால் கொவிட் தொற்றுக் காரணமாகவும் ஏனைய பல காரணிகளினாலும் பதிலளித்தவர்களின் எண்ணிக்கையில் பெரும் குறைவு காணப்பட்டது. இது பகுப்பாய்வினைப் பயன்றதாக்கியுள்ளது. கொவிட் தொற்றினால் தனிப்பட்ட அத்தியாயங்களுக்கான ஆய்வு பெருமளவிற்கு ஒன்லைனில் கிடைக்கும் தகவல்களுக்கு மாத்திரமே மட்டுப்படுத்தப்படும் நிலை ஏற்பட்டது.

பிரதான கண்டறிதல்கள்

ஆப்கானிஸ்தான், இந்தியா, பாகிஸ்தான் மற்றும் நேபாளம் ஆகிய நாடுகளின் அரசியலமைப்பில் உரிமைகளாகப் பொதியப்பட்டுள்ள கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரம், ஒன்றுகூடுவதற்கான சுதந்திரம் மற்றும் சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரம் ஆகிய அனைத்தும் அந்தந்த நாடுகளின் அடக்குமுறை அரசாங்கங்களால் கடந்த தசாப்தத்தில் அறிமுகம் செய்யப்பட்ட பதிலீடு செய்யும் சட்டவாக்கங்களால் மீறப்பட்டுள்ளன. இதில் எளிதில் புலப்படக்கூடிய உதாரணமாக, சிவில் சமூக அமைப்புக்களையும் அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களையும் பதிவுசெய்வதற்கான அதிகரித்த ஒழுங்குவிதிகளைக் குறிப்பிட முடியும். இதன் விளைவாகக் காலப்போக்கில் குடிமைச் சுதந்திரம் மிகவும் கட்டுப்படுத்தப்படும் ஒன்றாக மாறிவருவதுடன் சிவில் சமூக அமைப்புக்களுக்கும் அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களுக்கும் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களுக்கும் ஆபத்துமிக்க சூழல் இதனால் உருவாகிவருகின்றது.

i. கருத்துச் சுதந்திரம்:

பிராந்தியத்தில் கருத்துச் சுதந்திரம் துண்டிக்கப்படும் நிலை கண்கூடாகக் காணப்படுகின்றது. குறிப்பிடத்தக்க உதாரணங்களுள் 2007 ஆம் ஆண்டின் சிவில் மற்றும் அரசியல் உரிமைகள் சட்டம் பற்றிய சர்வதேச பொருத்தணை இலங்கையில் கருத்துச் சுதந்திரத்தினைப் பறிப்பதற்கும் விமர்சகர்களை மௌனிக்கச் செய்வதற்கும் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றதேயன்றி இன மற்றும் சமயப் பதற்றங்களைத் தூண்டுவோரைக் கைதுசெய்யப் பயன்படுத்தப்படுவதில்லை. ஆப்கானிஸ்தானில் வெகுஜன ஊடகச் சட்டம் 2009 கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினை வலுப்படுத்தவே உருவாக்கப்பட்டது. ஆனால் மாறாக இதில் இஸ்லாத்தினைப் பற்றிப் பிடிப்பதைத் தேவைப்படுத்தும் வாசகங்கள் உள்ளன. அண்மைக் காலங்களில் இது அரசாங்கத்தினால் ஆயுதமாகப் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றது. பங்களாதேசில் கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரமும் பாதிக்கப்பட்டுள்ளது. குறிப்பாக 2018 ஆம் ஆண்டின் டிஜிட்டல் பாதுகாப்புச் சட்டத்தின் கீழ் இந்த நிலை காணப்படுகின்றது. இந்தச் சட்டத்தின் கீழ் இணையத்தளத்தில் அல்லது இலத்திரனியல் தளங்களில் அவதூறாகக் கருதப்படும் அல்லது நாட்டின் சட்டம் மற்றும் ஒழுங்கு நிலைமையினைக் குழப்புவதாகக் கருதப்படும் அல்லது சமய உணர்வுகளைப் பாதிப்பதாகக் கருதப்படும் போலியான, கவர்ச்சியினைத் தூண்டக்கூடிய, மரியாதையற்ற அல்லது கூருணர்வற்ற தகவல்களைப் பதிவிடுவது தண்டனைக்குரிய குற்றமாகும். பூட்டானில் 1992 ஆம் ஆண்டின் தேசிய பாதுகாப்புச் சட்டத்தின் கீழ் மக்களின் மத்தியில் வெறுப்பினையும் பற்றின்மையினையும் உருவாக்கும் அல்லது உருவாக்க முயற்சிக்கும் பேச்சுக்கள் அல்லது அரசாங்கத்திற்கும் மக்களுக்கும் இடையில் தப்பிப்பிராயத்தினையும் பகைமையினையும் உருவாக்கும் அல்லது உருவாக்க முயற்சிக்கும் பேச்சுக்கள் சிறைத்தண்டனை வழங்கப்படக்கூடிய குற்றமாகும். இந்தியாவில் தொலைக்காட்சிச் செய்தி ஊடகங்கள் தணிக்கை செய்யப்பட்ட பல சந்தர்ப்பங்களும் அரசாங்கத்தினை விமர்சித்துக் கருத்துக்களை வெளியிட்ட செய்தி ஊடகங்கள் தடைசெய்யப்பட்ட பல சந்தர்ப்பங்களும் உள்ளன. நேபாளத்தில் ஊடகவியலாளர்கள் பணியாற்றுவதற்கு அனுமதிப் பத்திரங்களைத் தேவைப்படுத்தும் திருத்தம் ஊடகக்

கவுன்சில் சட்டமூலத்திற்கு முன்மொழியப்பட்டுள்ளதுடன் இரகசியமானவை எனக் கருதப்படும் தகவல்களை வெளியிடும் ஊடகவியலாளர்களை 2018 ஆம் ஆண்டின் குற்றவியல் கோவையினால் தண்டிக்கக்கூடிய நிலையும் காணப்படுகின்றது.

ii. சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரம்:

சிவில் சமூக நிறுவனங்களையும் அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களையும் ஒழுங்குபடுத்தும் முயற்சியாக அவற்றினைப் பதிவுசெய்வதை அல்லது பதிவினைப் புதுப்பிப்பதை நிராகரிப்பதற்கான அதிகாரத்தினை நாடுகள் கொண்டுள்ளன. பூட்டானில் சிவில் சமூக நிறுவனங்கள் தமது பதிவுச் சான்றிதழ்கள் இரத்துச் செய்யப்படும் என்ற அச்சத்தினால் ஆதரித்து வாதாடல் முயற்சிகளில் ஈடுபடத் தயங்கிவருகின்றனர். இந்தியாவின் சிவில் சமூகச் செயற்பாட்டாளர்கள் - மனித உரிமைகள் சட்டத்தரணிகள், செயற்படுனர்கள், ஆர்ப்பாட்டக்காரர்கள், கல்வியியலாளர்கள், ஊடகவியலாளர்கள், தாராள சிந்தனையுடைய புத்திஜீவிகள் என உண்மையில் அரசாங்கத்தின் அத்துமீறல்களுக்கும் பேரினவாதத்துக்கும் எதிராகப் பேசிய அனைவருமே அதிகரித்த அளவில் தாக்குதலுக்குள்ளாகி வருகின்றனர். இதனுடன் சேர்த்து, இந்தியாவிலுள்ள அமைப்புக்களுக்கு வழங்கப்படும் வெளிநாட்டு நன்கொடைகளை ஒழுங்குபடுத்தும் வெளிநாட்டுப் பங்களிப்புச் சட்டம் (ஒழுங்குபடுத்தல்), முற்போக்கு மற்றும் சிறுபான்மை அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களுக்கெதிராக ஆயுதமாகப் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றது. பங்காளதேசில், 2016 ஆம் ஆண்டின் வெளிநாட்டு நன்கொடை(தன்னார்வச் செயற்பாடுகள்) ஒழுங்குபடுத்தல் சட்டத்தின் கீழ் வெளிநாட்டு நன்கொடைகளைப் பெறும் அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்கள் பதிவுசெய்யப்படுவது கட்டாயமாக்கப்பட்டுள்ளது. பாகிஸ்தானில் பதிவுசெய்தல், பாதுகாப்புத் தடை நீக்கல் மற்றும் நிதியிடலுக்கான அங்கீகாரம் ஆகிய எண்ணற்றதும் நீண்டதுமான செயல்விதிகள் சம்பந்தப்படும் விரிவான ஒழுங்குவிதிகளுக்கு அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களும் சர்வதேச அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களும் உட்படுகின்றன. ஒட்டுமொத்தச் செயன்முறையுமே வெளிப்படைத்தன்மையற்ற மற்றும் வரையறுக்கப்பட்ட சிவில்லியன் மேற்பார்வை ஆகியவற்றினைப் பண்பாகக் கொண்டுள்ளன. இதனால் அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களின்

விண்ணப்பங்கள் தன்னிச்சையாக நிராகரிக்கப்படும் நிலை ஏற்படுகின்றது. இவை அரச சார்பற்ற நிறுவனங்கள் செயற்படுவதற்கான அவற்றின் ஆற்றலை மிக மோசமாகப் பாதிக்கின்றன. நேபாளத்தில் தற்போது அமுலில் இருக்கும் சட்டங்கள் ஏற்கனவே மிகவும் சிக்கலமிக்கவையாக உள்ள நிலையில் முன்மொழியப்பட்டுள்ள புதிய சட்டமூலங்கள் குடிமைச் சுதந்திரம் மிக மோசமாகப் பாதிக்கப்படுவதையே உறுதிப்படுத்தும். ஆப்கானிஸ்தானில் அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களின் சட்டங்கள் மிகவும் சிக்கலமிக்க மீள் பதிவு வாசகத்தினைக் கொண்டுள்ளன. அரசாங்கம் ஒரு குறிப்பிட்ட அரச சார்பற்ற நிறுவனத்தினைப் பதிவுசெய்ய மறுப்பதற்கு இது அனுமதியளிப்பதையே இது மறைமுகமாகச் சுட்டுகின்றது. ஈற்றில் அந்த அரச சார்பற்ற நிறுவனம் தானாகவே அகற்றப்படுகின்றது.

iii. **ஒன்றுகூடுவதற்கான சுதந்திரம்:**

அடிப்படைவாதத்தினையும் மேலாதிக்கவாதத் தேசியப் பகட்டாரவாரப் பேச்சினையும் அமுல்படுத்த சமயச் சிறுபான்மையினருக்கு எதிரான வன்முறை உபாயகரமாகப் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றது. ஆப்கானிஸ்தானில் அசெம்பிளிச் சட்டம் ஒன்றுகூடுதல்களின் மீதும் ஆர்ப்பாட்டங்களின் மீதும் பொதுப் போராட்டங்களின் மீதும் கணிசமான தடைகளை விதிக்கின்றது. இது மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களுக்குப் பாரதூரமான கரிசனைக்குரிய விடயமாக இருக்கின்றது. இந்தியாவில் சிறுபான்மையினருக்கு எதிரான கொள்கைகளுக்கு எதிராக இருக்கும் எவ்விதமான கருத்து வேறுபாட்டினையும் முன்னமே தடுப்பதற்காக அதிகாரிகள் செயற்திறன்மிக்க படைத்துறைச் சட்டத்தினை (மார்ஷல் லோ) விதித்துள்ளனர் - முஸ்லிம் பெரும்பான்மைக் காஷ்மீரில் குடிமைச் சுதந்திரம் முற்றுமுழுவதும் பறிக்கப்பட்டிருக்கின்றது - ஆனால் வேறு இடங்களிலுள்ள சிறுபான்மையினருக்கு எதிரான கொள்கைகள் மற்றும் நடைமுறைகளுக்கு எதிராக ஆர்ப்பாட்டம் செய்யும் முஸ்லிம்களுக்கும் ஏனைய குழுக்களுக்கும் இது கண்டிப்பாக வரையறுக்கப்பட்டுள்ளது. பாகிஸ்தானிலே சமயச் சிறுபான்மையினர் பகிரங்க ஆர்ப்பாட்டங்களில் ஈடுபட முடியாத நிலை காணப்படுகின்றது. ஏனெனில் தீவிரவாதிகளினது வன்முறை மற்றும் பதில் தாக்குதல்களுக்குப் பலரும் அஞ்சுகின்றனர். நகர்சாராய்

பிரதேசங்களில் கோயில்கள் காணப்படுவதற்கு எதிர்ப்பு அதிகரித்து வருகின்ற காரணத்தினால் கிறிஸ்தவர்களினால் சுதந்திரமாக ஒன்றுகூடி வணக்க வழிபாடுகளில் ஈடுபட முடியாதுள்ளது. நேபாளத்தில் கிறிஸ்தவ மத அடிப்படையிலான அரச சார்பற்ற நிறுவனங்கள் தாம் அளவுக்கதிகமான கண்காணிப்புகளுக்கு முகங்கொடுப்பதாக முறைப்பாடு செய்கின்றனர். இலங்கையில், 2019 ஏப்ரில் மாதத்தில் உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல்கள் நடத்தப்பட்ட பின்னர் முஸ்லிம்கள் பாகுபாட்டிற்கும் துன்புறுத்தல்களுக்கும் தன்னிச்சையான கைதுகளுக்கும் தடுத்துவைப்புகளுக்கும் வன்முறைக்கும் கூட ஆளாகிவருகின்றனர்.

iv. **சமயச் சிறுபான்மையினரை இலக்குவைத்தல்:**

சமயச் சிறுபான்மையினருக்கான குடிமைச் சுதந்திரமும் துண்டிக்கப்பட்டுள்ளது. பாகிஸ்தானில் மனித உரிமைகள் செயற்பாட்டாளர்களாகப் பணியாற்றும் சட்டத்தரணிகள், குறிப்பாக, தெய்வநிந்தனை தொடர்பான சிறுபான்மையினரின் வழக்குகளில் ஆஜராகும் சட்டத்தரணிகள் மற்றும் கிறிஸ்தவ மதச் சட்டத்தரணிகள் மற்றும் ஏனைய சிறுபான்மைச் சட்டத்தரணிகள் தாம் ஆற்றுகின்ற பணிக்காகத் தொடர்ந்தும் அச்சுறுத்தல்களுக்கு முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். தெய்வநிந்தனைச் சட்டம் பாகிஸ்தானில் சமயச் சிறுபான்மையினருக்கு எதிராக வன்முறையினை நிகழ்த்துவதற்காகப் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றது. பூட்டானில் கிறிஸ்தவர்களுக்கு அரசு நலன்கள் வழங்கப்படாமல் மறுக்கப்படுவது பற்றிய முறைப்பாடுகள் கிடைக்கப்பெற்றுள்ளன. முஸ்லிம் சிறுபான்மையினருக்கு இந்தியா ஆபத்தான மற்றும் வன்முறைமிக்க இடமாக மாறியிருக்கின்றது. 2019 டிசம்பரில் நிறைவேற்றப்பட்ட பிரசாவுரிமைச் சட்டத்திற்கான திருத்தம் குறிப்பிட்ட வகைக்குள்ளடங்கும் சட்டவிரோதக் குடியேறிகளுக்கு அனுமதியளித்து முஸ்லிம்களைக் குறிப்பாக அப்பட்டியலில் இருந்து அகற்றியுள்ளது. சட்டவாக்கத்திற்கு முற்பட்ட காலப்பகுதியில் இந்தியப் பிரஜைகளின் தேசியப் பதிவேட்டினை உருவாக்கும் அதன் நோக்கத்தினையும் அரசாங்கம் வெளியிட்டது. இது பல முஸ்லிம்களையும் நாடற்றவர்களாக ஆக்கும் சாத்தியத்தினைக் கொண்டிருக்கும்.

V. மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களை இலக்குவைத்தல்:

2014 ஆம் ஆண்டிலிருந்து ஆப்கானிஸ்தானில் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களும் சிவில் சமூகச் செயற்படுனர்களும் ஊடகவியலாளர்களும் தொடர்ச்சியாக அரசு செயற்படுனர்களாலும் அரசு சாராச் செயற்படுனர்களாலும் அச்சுறுத்தல்களுக்கும் துன்புறுத்தல்களுக்கும் தொல்லைகளுக்கும் தடுத்துவைப்புக்களுக்கும் கொலைகளுக்கும் ஆளாக்கப்பட்டு வருகின்றனர். பங்களாதேசில் பேச்சுச் சுதந்திரத்தினை அடக்கி எழுத்தாளர்களும் செயற்பாட்டாளர்களும் ஊடகவியலாளர்களும் சமூக ஊடகங்களில் வழங்கும் பின்னூட்டல்களின் காரணமாகத் துன்புறுத்தப்பட டிஜிட்டல் பாதுகாப்புச் சட்டம் பயன்படுத்தப்பட்டு வருவதால் சிவில் சமூக நிறுவனங்களுக்கும் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களுக்கும் அங்கே மோசமான சூழல் நிலவுகின்றது. இந்தியாவில் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்கள் அரசு முகவர்களினாலும் அவர்களுக்கு விசுவாசமான சித்தாந்தக் குழுக்களினாலும் அச்சுறுத்தல் பிரச்சாரத்திற்கு உட்படுத்தப்பட்டதாக முறைப்பாடு மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ளது. பாகிஸ்தானில் ஊடகவியலாளர்களும் எழுத்தாளர்களும் சிறுபான்மையினரின் உரிமைக்காகக் குரல் எழுப்பி ஆதரித்து வாதாடுபவர்களும் அல்லது பேச்சுச் சுதந்திரத்திற்காகக் குரல் கொடுப்பவர்களும் நசுக்கப்படவேண்டிய குரல்களாக நோக்கப்பட்டு வருகின்றார்கள். இலங்கையிலும் மனித உரிமைப் பாதுகாவலர்களுக்கு ஆபத்தான சூழலே நிலவுகின்றது. இதன் உச்சக்கட்டமாக மனித உரிமைகள் கவுன்சிலின் தீர்மானங்களான 30/1 மற்றும் 40/1 ஆகியவற்றில் இருந்து நாடு வாபஸ் பெறப்போகின்றது என்ற அரசாங்கத்தின் அறிவிப்பு அமைந்திருக்கின்றது.

vi. கொவிட் 19 தொற்று:

பல நாடுகளில் குடிமைச் சுதந்திரத்தின் மீது மேலும் தாக்குதல்கள் நடத்தப்பட கொவிட் தொற்று காரணமாகியுள்ளது. அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களின் மீது தேவையற்ற கட்டுப்பாடுகளை விதித்து அல்லது தொற்று நோயினைக் கையாளுவதில் அவற்றின் வகிபாத்திரம் பற்றிக் கேள்விகளைக் கேட்டு நாட்டில் அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களின் வகிபாத்திரத்தினை அரசுகள் கீழறுத்துள்ள அதேவேளை, தேர்ந்தெடுத்து குற்றம் காணல் மற்றும் எதிர்த் தாக்குதல் நடத்தல் போன்றவற்றின் மூலம் அரசியல் எதிரிகளுக்கெதிராக அடக்குமுறைகளை மேற்கொள்ளவும் தண்டிப்பு நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்ளவும் கொவிட் 19 அரசாங்கங்களுக்கு வாய்ப்புக்களை வழங்கியுள்ளது. அதிகமான நாடுகளில் தினக்கூலித் தொழிலாளர்களினதும் குறைந்த வருமானம் பெறும் குடும்பங்களினதும் வாழ்வாதாரங்களை கொவிட் தொற்று இல்லாமலாக்கியுள்ளது. இவர்களில் அதிகமானவர்கள் தமது நாடுகளில் விகிதாசாரமற்ற முறையில் சிறுபான்மையினராக உள்ளனர். இவர்களின் அரசாங்கங்கள் கொரொனா வைரசினைக் கையாளுவது பற்றிய குடிமைச் சுதந்திர ஆர்ப்பாட்டங்கள் நசுக்கப்பட்டுள்ளன.

பிராந்தியத்தில் சிறுபான்மையினருக்கான குடிமைச் சுதந்திரம், குறிப்பாக சமயச் சிறுபான்மையினருக்கான குடிமைச் சுதந்திரம் சுருங்கி வருகின்றது. கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரம், சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரம் மற்றும் ஒன்றுகூடுவதற்கான சுதந்திரம் ஆகியவற்றினை தேசிய அரசாங்கங்கள் கட்டுப்படுத்தியுள்ளன. இவ்வாறு கட்டுப்படுத்த கட்டுப்பாடுமிக்க சட்டங்களும் ஒழுங்குவிதிகளும் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றன. மனித உரிமைப் பாதுகாவலர்களும் சமயச் சிறுபான்மையினர்களும் குறிப்பாக இலக்குவைக்கப்படுகின்றனர். அரசாங்கங்கள் நிறுவனங்களின் மீதும் தனிநபர்களின் மீதும் தேவையற்ற கட்டுப்பாட்டினை விதிக்கின்ற காரணத்தினால் குடிமைச் சுதந்திரத்தினை கொவிட் 19 மேலும் கட்டுப்படுத்தியுள்ளது. தொற்றுநோயைக் கட்டுப்படுத்தத் தற்போது அமுல்படுத்தப்பட்டு வரும் நடவடிக்கைகள் எதிர்காலத்திற்கும் காலவரையறையின்றி எடுத்துச்செல்லப்பட்டு அதன் மூலம் குடிமைச் சுதந்திரம் மிக மோசமாகச் சுருக்கப்படும் அபாயம் நிழலாடுகின்றது.

பிரதான பரிந்துரைகள்

தேசிய அரசாங்கங்களுக்காக

- i. நாடு ஏற்றுக்கொண்டுள்ள சர்வதேசக் கடப்பாடுகளுக்கு இயைபுறல்.
- ii. நாட்டின் பல்வேறு சட்டங்களில் நிலவுகின்ற சகல சட்ட ரீதியான முரண்பாடுகளையும் அகற்றி நாடு கையொப்பதாரியாக இருக்கின்ற சர்வதேச பொருத்தணைகளுக்கு அமைவாக அவற்றினைச் சீராக்கல்.
- iii. குறிப்பாக, சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் பதிவுசெய்வதையும் மீள்பதிவு செய்வதையும் நாட்டில் செயற்படுவதையும் கடினமாக்குகின்ற தற்போது அமுலிலுள்ள சட்டங்களில் உள்ள ஏற்பாடுகளை அகற்றல்.
- iv. அரசியலமைப்பில் சிறுபான்மையினரை அங்கீகரித்தல், ஏற்கனவே அவ்வாறு அங்கீகரிக்கப்படாமல் இருந்தால், மேலும் சிறுபான்மையினருக்கு எதிரான அனைத்து வடிவிலுமான பாகுபாட்டினை குற்றச்செயல்களாக ஆக்குவதற்கான அரசியலமைப்பு ஏற்பாடுகளை உறுதிப்படுத்தல்.
- v. சிவில் சமூக அமைப்புக்கள், மனித உரிமைகள் அமைப்புக்கள் உள்ளிட்ட சகல பங்கீடுபாட்டாளர்களுடனும் மேற்கொள்ளப்படும் நெருக்கமான கலந்துரையாடல்களுடன் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களுக்கும் சிவில் சமூகச் செயற்படுனர்களுக்கும் இயலுமாக்கும் சூழலை மேம்படுத்தி செயற்திறன்மிக்க பாதுகாப்புப் பொறிமுறையினை உருவாக்கல்.
- vi. சமயச் சிறுபான்மையினரை அச்சுறுத்துவதற்கும் அவர்களின் குடிமைச் சுதந்திரத்தினை அச்சுறுத்துவதற்கும் உள்ளார்ந்ததாக இருக்கும் கற்பிதங்களை அகற்றுவதற்கும் சுதந்திரமான மற்றும் ஜனநாயகமிக்க சமூகத்தினை அச்சுறுத்தும் அதிகரித்துவரும் அடிப்படைவாதக் குரல்களை எதிர்ப்பதற்கும் செயற்திறன்மிக்கதும் பூரணமானதுமான நடவடிக்கைகளை அமுல்படுத்தல்.
- vii. சமயச் சிறுபான்மையினருக்கு எதிராக மேற்கொள்ளப்படும் தாக்குதல்களுக்குச் சட்டக்காப்பு அளிக்கும் கலாசாரத்தினை முடிவுக்குக் கொண்டுவருவதற்காக அக்குற்றங்களை இழைத்தவர்களுக்கு எதிரான பக்கச்சார்பற்ற விசாரணைகளை மேற்கொண்டு

அவர்களுக்குச் சட்ட நடவடிக்கை எடுப்பதை உறுதிப்படுத்தி அதிகரித்துவரும் பயங்கரவாதம் மற்றும் வன்முறை ஆகியவற்றினைக் கையாளுவதற்குத் துரித நடவடிக்கைகளை எடுத்தல்.

- viii. மனித உரிமைகள் பாதுகாவுவர்களின் சூழ்நிலைகள் தொடர்பாக ஐக்கிய நாடுகள் விசேட தூதுவர்களினாலும் ஏனைய தொடர்புடைய அறிக்கைகளினாலும் வழங்கப்பட்டு நாடுகள் பெற்றுக்கொள்ளும் சகல பரிந்துரைகளையும் அமுல்படுத்தல்.
- ix. குடிமைச் சுதந்திரம் நீண்ட காலக் கட்டுப்பாடுகளுக்கு உட்படக் கொவிட் தொற்று காரணமாக இருக்கவில்லை என்பதை உறுதிப்படுத்தல்.

சர்வதேச சமுதாயத்திற்காக

- i. தெற்காசியாவில் சிவில் மற்றும் அரசியல் உரிமைகள் மீறப்படுவது தொடர்பாக ஐக்கிய நாடுகள் மற்றும் ஏனைய சர்வதேச அமைப்புக்களின் அதிக கவனத்தினை உறுதிப்படுத்தல்.
- ii. பிராந்தியத்தில் குடிமைச் சுதந்திரத்தின் கட்டுப்பாடுகளின் பல்வேறு வடிவங்களை நீக்கும் முயற்சியாக தெற்காசியப் பிராந்திய முன்னெடுப்புக்கள் மற்றும் பொறிமுறைகளின் உருவாக்கத்தினை வசதிப்படுத்தல்.

சிவில் சமூக / சிறுபான்மைக் குழுக்களுக்காக

- i. தேசிய அமைப்புக்களின் கட்டுப்பாடுகளுக்கெதிராக அழுத்தம் கொடுப்பதற்காகப் பாரிய பிராந்திய சிவில் சமூக முன்னெடுப்புக்களைப் போஷித்தல்.
- ii. எல்லைகளின் வழியே பாரிய கூட்டொருமைக்கான மார்க்கங்களை இயலுமாக்கித் தனிப்பட்ட நாடுகளில் இலக்குவைத்தலால் பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கு உதவிக் கரம் நீட்டல்
- iii. எல்லைகளின் வழியே பல்வேறு குழுக்களுக்கு இடையில் பாரிய பகிர்வு மற்றும் கற்றலை வசதிப்படுத்தி அதில் பங்குபற்றல்.

முன்னுரை

மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்கள் சிறுபான்மையினரின் மனித உரிமைகளைப் பாதுகாக்கும் பணியில் ஈடுபடுகையில் எவ்வாறு கட்டுப்பாடுகளுக்கும் இலக்குவைப்புக்கும் உட்படுதலின் விளைவுகளைச் சமக்கின்றனர் என்பது உள்ளடங்கலாக பல பரிச்சயமான மற்றும் ஆபத்தான விடயங்களை உரிய காலத்தில் வெளியிடப்பட்டிருக்கும் இந்த அறிக்கை கோடிட்டுக் காட்டுகின்றது. தெய்வநிந்தனை வழக்குகளில் வழக்காடிவரும் பாகிஸ்தானிலுள்ள சட்டத்தரணிகள், குறிப்பாகச் சிறுபான்மைச் சமயங்கள் மற்றும் பிரிவுகளுக்கெதிரான வழக்குகளில் வழக்காடி வரும் சட்டத்தரணிகள் மற்றும் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகள் மற்றும் சுதந்திரங்களுக்காகக் குரல் கொடுக்கும் அரச சார்பற்ற நிறுவனங்கள் மற்றும் மனித உரிமைப் பாதுகாவலர்கள் தங்களின் பணிகளில் அச்சுறுத்தல்களுக்கு முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். நேபாளத்திலுள்ள அதிகாரிகள் கிறிஸ்தவப் பணியாளர்களை ஆட்சேர்ப்புச் செய்யும் அரசசார்பற்ற நிறுவனங்களை இலக்குவைக்கின்றனர். ஆப்கானிஸ்தானில் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்கள் அரச செயற்படுனர்களினதும் அரச சார்பற்ற செயற்படுனர்களினதும் தொடர்ச்சியான அச்சுறுத்தலுக்கு ஆளாகிவருகின்றனர். பங்களாதேசில் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்கள் இலக்குவைக்கப்படுவதை கணினிக் குற்றச் சட்டம் இயலுமாக்குகின்றது. இந்தியாவில் பாகுபாடுமிக்க சட்டங்களுக்கெதிராகவும் நடைமுறைகளுக்கெதிராகவும் போராடிவரும் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களும் சமயச் சிறுபான்மையினரும் கட்டுப்பாடுகளுக்கும் வன்முறைக்கும் குற்றவியல் அவதூறுக்கும் தடுத்துவைப்புக்கும் துன்புறுத்தலுக்கும் முகங்கொடுத்துவருகின்றனர். இலங்கையில் நல்லிணக்கத்தினையும் வகைப்பொறுப்பினையும் மனித உரிமைகளையும் மேம்படுத்துவதற்காக ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்ட மனித உரிமைகள் கவுன்சிலின் தீர்மானங்கள் 30/1 மற்றும் 40/1 ஆகியவற்றினை 2020 பெப்ரவரியில் வாபஸ் பெற்றுக்கொண்டமை உள்ளடங்கலாக மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களுக்கு நிலைமை மோசமடைந்து வருகின்றது.

மனித உரிமைகளுக்கான உயர் ஸ்தானிகர் மிசேல் பசெலட் (Michelle Bachelet) குடிமைச் சுதந்திரத்தினை எந்தவொரு ஆரோக்கியமான ஜனநாயகத்தினதும் சமூகத்தினதும் உயிர்நாடி எனச் சரியாக விபரிக்கின்றார். ஆனால் உலகம் முழுவதும் குடிமைச் சுதந்திரம் தாக்குதலுக்குள்ளாகி

வருகின்றது. கருத்துச் சுதந்திரத்திற்கான சுதந்திரம், சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரம், அமைதியாக ஒன்றுகூடுவதற்கான சுதந்திரம் போன்ற மையமான குடிமைச் சுதந்திரங்கள் பரந்த அளவுக்கு மறுக்கப்படும் சூழமைவிலேயே இத்தாக்குதல் நிகழ்ந்து வருகின்றது. கட்டுப்பாடுமிக்க சட்டவாக்க மற்றும் நிரவாக ஏற்பாடுகள் அடக்குமுறையின் லட்சணங்களாக இருந்துவருகின்றன. இதன்போது மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்கள் பிரதான இலக்குகளாக உள்ளனர். மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களை இலக்கு வைப்பதை விட குடிமைச் சுதந்திரத்திற்கு நேரடியான அச்சுறுத்தல் எதுவும் இனியில்லை. மானுடத்தின் கால்வாசியினர் வசிக்கும் தெற்காசியா இந்த உலகளாவிய போக்கினைப் பிரதிபலிப்பதனை இந்த முக்கிய அறிக்கை எம் அனைவருக்கும் நினைவூட்டுகின்றது. பிராந்தியத்தின் 97 சதவிகித மக்கள் குடிமைச் சுதந்திரம் அடக்கப்பட்ட சூழ்நிலைகளில், அதாவது, குடிமைச் சுதந்திரம் மூடப்படுவதை விட ஒரு படி மேல், வாழ்ந்துவருவதாக அண்மைய அறிக்கை ஒன்று குறிப்பிடுகின்றது. பிராந்தியம் முழுவதும் அரசுகள் அதிகரித்த அளவில் தணிக்கை செய்வதிலும் கட்டுப்பாடுமிக்க சட்டங்களை விதிப்பதிலும் குற்றவியல் அவதூறுகளைச் சுமத்துவதிலும் ஆர்ப்பாட்டக்காரர்களைத் துன்புறுத்தித் தடுத்துவைப்பதிலும் அமைதியான ஆர்ப்பாட்டங்களை அடக்குவதற்காக மனித உரிமைப் பாதுகாவலர்களை இலக்குவைப்பதிலும் ஈடுபட்டு வருகின்றன.

சர்வதேசச் சட்டங்களிலும் தேசிய அரசியலமைப்புக்களிலும் பாதுகாப்புக்கள் குறித்துரைக்கப்பட்டுள்ள போதிலும் மக்கள் அவர்களின் அடையாளங்களின் அடிப்படையில் தொடர்ந்தும் விலக்கிவைக்கப்படுவதுடன் சிறுபான்மையினர் விகிதாசாரமற்ற முறையில் பாதிக்கப்பட்டு வருகின்றனர். இந்தப் போக்குகள் ஜனநாயகத்தின் சீர்குலைவிலும் சட்டத்தின் ஆட்சியின் சீர்குலைவிலும் ஜனரஞ்சகவாதத்தின் அதிகரிப்பிலும் வேருன்றியுள்ளன.

தெற்காசியக் கூட்டின் (சவுத் ஏசியா கலெக்டிவ்) சிறுபான்மையினரின் தெற்காசிய நிலைபற்றிய அறிக்கை 2020: சிறுபான்மையினரும் சுருங்கிவரும் குடிமைச் சுதந்திரமும், பிராந்தியத்தில் இந்தச் சீர்குலைவு எவ்வாறு இடம்பெற்றுவருகின்றது என்பதை வெளிச்சம் போட்டுக் காட்டுகின்றது - இதில் தெற்காசியாவின் கணிசமான எண்ணிக்கையிலான சிறுபான்மையினர் எதிர்நோக்கும் சமய, இனத்துவ, மொழி மற்றும் சாதி சார்ந்த போக்குகள் மற்றும் அவற்றின் விளைவுகளில் அறிக்கை கவனம் குவிக்கின்றது.

இந்த அறிக்கையின் கண்டறிதல்கள் பாரதூரமானவையாகும். நாம் இவற்றினைக் கட்டாயம் ஆராயவேண்டும்.

பூட்டான் உள்ளிட்ட சில அரசுகளில் அதிகளவான குடிமைச் சுதந்திரம் இன்னும் உருவாகாத அதேவேளை, பிராந்தியத்தில் சங்கம் அமைப்பதற்கும் ஒன்றுகூடுவதற்கும் கருத்து வெளிப்பாட்டிற்குமான சுதந்திரத்திற்கான அரசியலமைப்பு ரீதியான உத்தரவாதங்கள் கடந்த தசாப்தங்களில் நீர்க்கச் செய்யப்பட்டு வருவதே பொதுவான போக்காக இருந்து வருகின்றது என்பதை அறிக்கை சுட்டிக்காட்டுகின்றது. அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களும் வெளிநாட்டு நிதியிடல்களுக்கான அவற்றின் அணுகலும் அதிகரித்த அளவில் ஒழுங்குபடுத்தல்களுக்கு உள்ளாகிவருவது இதில் உள்ளடங்குகின்றது. மற்றைய ஒரு பொதுவான போக்கு - உதாரணமாக ஆப்கானிஸ்தான், பாகிஸ்தான் மற்றும் இந்தியாவில் காணப்படுவது - அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களைப் பதிவுசெய்ய மறுப்பது அல்லது அவற்றின் உரிமங்களைப் புதுப்பிக்க மறுப்பது ஆகும்.

ஏனைய அண்மைய சட்டவாக்கம், அரசியல் அமைதியின்மையினையும் வேற்றுமையினையும் தடுத்தல் என்ற போர்வையில் அபிப்பிராயத்தினைத் தெரிவிப்பதற்கான சுதந்திரத்தினையும் கருத்துவெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினையும் கட்டுப்படுத்துகின்றது. ஆப்கானிஸ்தான், இலங்கை மற்றும் பங்களாதேஸ் உள்ளிட்ட நாடுகளில் அதிகாரிகள் இணையத் தடையினை ஏற்படுத்தி வருகின்றனர், குறிப்பாக ரோஹிங்யா அகதிகளுக்கு எதிராக இதனை மேற்கொண்டு வருகின்றனர்.

உலகில் வேறு இடங்களில் உள்ளதைப் போல் சுதந்திரங்களைக் கட்டுப்படுத்துவதற்கான ஒரு சாட்டினை கொவிட் 19 தொற்று வழங்கியுள்ளது. மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்கள் மீது அதிகாரிகள் மேலதிக கட்டுப்பாடுகளை அறிமுகப்படுத்தி வருகின்றனர். இதில் தொற்றிற்கு எதிராகப் பணியாற்றல் என்ற பெயரில் சட்டங்களைப் பிணையாக்கி வருகின்றனர். அவசரநிலை பதிற்செயற்பாடுகளை மேற்கொண்டுவருகின்றனர்.

அதிகமான தெற்காசிய நாடுகள் சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரத்தினையும் ஒன்றுகூடுவதற்கான சுதந்திரத்தினையும் கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினையும் அரசியலமைப்பு ரீதியாக உத்தரவாதப்படுத்துகின்றன.

‘அடிப்படைச் சுதந்திரங்களை’ உத்தரவாதப்படுத்துகின்ற சிவில் மற்றும் அரசியல் உரிமைகள் பற்றிய சர்வதேச சமவாயங்களையும் ஏனைய உடன்படிக்கைகளையும் (பூட்டானைத் தவிரந்த) அனைத்து தெற்காசிய நாடுகளும் ஏற்று அங்கீகரித்துள்ளன. ஆனால் இச்சுதந்திரங்களின் மீதான கட்டுப்பாடுகள் பிராந்தியத்தில் பரவிக் காணப்படுகின்றன என்பதுடன் அதிகரித்தும் வருகின்றன. மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களை இலக்குவைப்பது மிகவும் பொதுவானதாக மாறிவருகின்றது.

கொவிட் தொற்றின் போதும் தொற்றின் பின்னரும் சமூகங்கள் எவ்வாறு சிறந்த முறையில் இயங்கலாம் என்பதை நாங்கள் மீளச் சிந்திக்கவேண்டும். இந்தக் கலந்துரையாடல்களின் மத்தியில் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்கள் இருக்கவேண்டும். ஆரோக்கியமான குடிமைச் சுதந்திரங்களினால் பிராந்தியத்தில் உறுதியான ஆரோக்கியமான ஜனநாயகங்களை உருவாக்க முடியும். தெற்காசியக் கூட்டு அதன் ஆவணப்படுத்தலையும் ஆதரித்துவாதாலையும் தொடர்வதன் மூலமும் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களின் பாதுகாப்பிற்காக அழுத்தம் கொடுப்பதைத் தொடர்வதன் மூலமும் இதில் பிரதான தலைமைத்துவ வகிபாத்திரத்தினைக் கொண்டிருக்க முடியும்.

மேரி லோவ்லர்
மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களின் நிலைமை பற்றிய
விசேட தூதுவர்

அங்கீகரிப்பு

சிறுபான்மையினரின் நிலை பற்றிய அறிக்கை 2020 இனை ஒன்றுசேர்ப்பதற்காக உதவியும் ஊக்கமும் வழங்கிய பின்வரும் தனிநபர்களுக்கும் நிறுவனங்களுக்கும் நாம் எமது இதயங்களிந்த நன்றியைத் தெரிவிக்க விரும்புகின்றோம்.

ஆப்கானிஸ்தான்

எமக்கான வளங்களை வழங்கியமைக்காக சிவில் சமூகம் மற்றும் மனிதஉரிமைகள் வலையமைப்பு, குறிப்பாகத் தமது அனுபவங்களைப் பகிர்ந்துவரைபுற்றிய தமது கருத்துக்களைத் தாராளமாக வழங்கியமைக்காக செய்யட் ஹுசைன் அனோஸ், நிறைவேற்றுப் பணிப்பாளர் ஹசன் அலி பாயிஸ், ஆய்வுப் பணிப்பாளர் மற்றும் மசூட் அட்ரகாஸ், தொடர்பாடல் அதிகாரி, அறிக்கையினை மீளாய்வு செய்து தமது கருத்துக்களையும் அபிப்பிராயங்களையும் பகிர்ந்துகொள்ளத் தமது நேரத்தினை அர்ப்பணித்த ஹசன் ரஹாசிபில் மற்றும் ஜமன் சொல்தானி, நேர்காணல்களை வழங்கி அளப்பரிய தகவல்களை வழங்கிய பலநிபுணர்கள், சிவில் சமூகச் செயற்பாட்டாளர்கள், ஆப்கான் மற்றும் வெளிநாட்டு ஆய்வாளர்கள்.

பங்களாதேஸ்

அறிக்கைக்கு உதவி வழங்கிப் பங்களிப்பு வழங்கிய பின்வரும் சமுதாயங்களுக்கும் தனிநபர்களுக்கும் நன்றி தெரிவிக்க விரும்புகின்றோம். பங்களாதேஸ் தலித் மற்றும் விலக்கப்பட்டோர் உரிமைகள் இயக்கம் (BDERS), பங்களாதேஸ் தலித் பெண்கள் சம்மேளனம், சிறுபான்மையினர் கவுன்சில், மவ்லவிபஜார் சனுகொஸ்தி ஆதிவாசி முன்னணி, உடிப்டோ நாரி உன்னயன் சங்ஸ்தா, ஆதிவாசி பரிசத் மற்றும் ஜாதியோ ஆதிவாசி பரிசத் பந்து சமூக நலன்புரிச் சங்கத்தினைச் சேர்ந்த தனிநபர்களான ஹாலித் ஹுசைன், ஜியொந்தி ரபிதாஸ், ஹெகொன் சூடன் மேர்மு, சிபொன் ரபிதாஸ், தமன்னா சிங் பரய்க், பரய்மல் சிங் பரய்க், சுனில் குமார் மிர்தா, உத்தம் குமார் பக்தா மற்றும் மோனி ராணி தாஸ். பந்து. அறிக்கையினை மீளாய்வு செய்தமைக்காக பங்களாதேஸ் ஆதிவாசி மன்றின் பொதுச் செயலாளர் சன்ஜீப் டுரொங்.

பூட்டான்

தமது சமயத்தினைப் பற்றியும் சமய நடைமுறைகள் பற்றியும் பூட்டானில் கிறிஸ்தவர்களாக இருப்பதனால் முகங்கொடுக்கும் இக்கட்டான நிலை பற்றியும் பேசுவதற்கு தைரியமுடைய நபர்கள். பதிலளிப்பவர்களுடன் ஆழமான நேர்காணல்களை நடத்திய நேர்காணல்களை வயாஸ்செட்ரி. சககுழு மீளாய்வினரான ரபிலால் தகல், ரோயல் திம்பு கல்லூரி, திம்பு, பூட்டான் மற்றும் அச்யுட் பண்டாரி, சர்டா கன்சல்டன்சி, திம்பு, பூட்டான்.

இந்தியா

தமது நுழைபுலங்களை வழங்கியமைக்காக பல பெயரிடப்படாத நிபுணர்கள் மற்றும் செயற்படுனர்கள் மற்றும் தமது கருத்தாழமிக்க கருத்துக்களைப் பதிவுசெய்த இரண்டு மீளாய்வாளர்கள்.

நேபாளம்

நேபாள அத்தியாயத்தினை மீளாய்வு செய்தமைக்காக பிஷ்னு சப்கோடா, தரப்புப் பிரதானி, சமூக வகைப்பொறுப்புக்கான புத்தாக்கம், கம்போடியா, மற்றும் சந்ரா டி. பட்டா, Friedrich-Ebert-Stiftung இல் சிரேஷ்ட நிகழ்ச்சித்திட்ட அதிகாரி, நேபாளம். ஆலோசனைக் குழுவின் உறுப்பினர்கள், மோஹ்னா அன்சாரி, யாம் பகதூர் கிசான், யூபா ராஜ் லூடல் மற்றும் சசி அதிகாரி. பிரதான தரவுப் பகுப்பாய்வுடனான நிபுணத்துவத்தினை வழங்கியமைக்காக சமூக அறிவியல் பஹாவில் புள்ளிவிபரவியலாளரான டோகேன்ட்ரா டும்சா. தமது முக்கியமான நுழைபுலங்கள் மற்றும் அபிப்பிராயங்களை வெளியிட்டமைக்காக ஒன்லைனில் கணிப்பீட்டில் பங்குபற்றியவர்கள்.

பாகிஸ்தான்

சனா சல்மான் மற்றும் அஜ்வா நதீம்.

இலங்கை

ஆய்வு உதவிக்காகவும் முஸ்லிம்களுக்கெதிரான வன்முறைகள் / போலியான பேச்சுக்கள், இலங்கையில் நிகாப் தடை பற்றிய பிரிவுகளுக்கான பிரதான உரைப் பகுதியினை வரைந்தமைக்காகவும் நிதா அத்மணி மற்றும் ரம்சி ரசீக். மீளாய்வாளர்களாகப் பணியாற்றியமைக்காக கொழும்பு பல்கலைக்கழக ஆங்கிலப் பேராசிரியர் நெலுபர் த மெல், இலங்கை திறந்த பல்கலைக்கழகத்தின் சிரேஷ்ட விரிவுரையாளரான தற்போது பாராளுமன்ற உறுப்பினராக இருக்கும் ஹரினி அமரகுரிய மற்றும் தனது கருத்துக்களைத் தெரிவித்தமைக்காக சகுந்தலா கதிர்காமர்.

இறுதியாக, இந்த அறிக்கைக்கான முன்னுரையினை எழுதிய மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களின் நிலை தொடர்பான விசேட தூதுவரான மேரி லோவ்லருக்கு நன்றி தெரிவிக்க விரும்புகின்றோம். அறிக்கை பற்றிய தமது அளப்பரிய கருத்துக்களை வழங்கியமைக்காக சுயாதீன ஆப்கான் மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழுவின் தலைவியான சிமா சுமர் அவர்களுக்கும் தெற்காசிய சுதந்திர ஊடகச் சங்கத்தின் செயலாளர் நாயகமான இம்தியாஸ் அலி அவர்களுக்கும் நன்றி தெரிவிக்க விரும்புகின்றோம். அறிமுகம் பற்றித் தமது பின்னூட்டல்களை வழங்கியமைக்காக பூனம் ஜோசி மற்றும் தீன்னெ உயங்கொட ஆகியோருக்கும் மைனோரிட்டி ரைட் குரூப் இண்டர்நேஷனல், லண்டன் மற்றும் அறிக்கையின் தயாரிப்பு முழுவதினூடும் உதவி வழங்கியமைக்காக சிகா திலவ்ரி, நஷுமனா சுலெமான் மற்றும் இப்ரா ஆசாட் ஆகியோருக்கும் நன்றி தெரிவிக்க விரும்புகின்றோம்.

தெற்காசியக் கூட்டு
ஒக்டோபர் 2020

அறிமுகம்

தெற்காசியா, வரம்புகளின் பிடியில்

உலகம் முழுவதிலும் பல நாடுகளிலும் குடிமைச் சுதந்திரம் தாக்குதலுக்கு உள்ளாகி வருகின்றது என சிவில் சொசைட்டி அலையன்ஸ் CIVICUS வெளியிட்ட மிக அண்மைய அறிக்கையான 'பீபிள் பவர் அண்டர் அட்டாக் 2019' (மக்கள் சக்தி தாக்குதலுக்குள்ளாகிறது 2019) குறிப்பிடுகின்றது. மக்களின் கருத்துவெளிப்பாட்டிற்கான, சங்கம் அமைப்பதற்கான மற்றும் அமைதியாக ஒன்றுகூடுவதற்கான அடிப்படைச் சுதந்திரம் பொதுவாகப் பாதுகாக்கப்பட்டு மதிக்கப்படுகின்ற நாடுகளில் உலக ஜனத்தொகையில் 3 சத விகிதமானவர்கள் மட்டுமே வாழும் நிலையினை இது உருவாக்கியுள்ளதாக இந்த அறிக்கை குறிப்பிடுகின்றது. மானுடத்தின் கால்வாசியினர் வாழும் தெற்காசியாவின் நான்கு நாடுகளான பூட்டான், மாலைதீவு, நேபாளம் மற்றும் இலங்கை ஆகியவை குடிமைச் சுதந்திரத்திற்கு முட்டுக்கட்டை இடும் நாடுகள் எனத் தரமிடப்பட்டுள்ள அதேவேளை CIVICUS இனால் இரண்டாவது தாழ்ந்த தரம் வழங்கப்பட்ட உலகின் அடக்குமுறைமிக்க நாடுகளின் வரிசையில் ஆப்கானிஸ்தான், பங்களாதேஸ் மற்றும் பாகிஸ்தான் ஆகிய நாடுகளுடன் இந்தியா அண்மையில் இணைந்துள்ளது. வேறு வார்த்தைகளில் குறிப்பிடுவதாயின் தெற்காசியாவின் 1.85 பில்லியன் சனத்தொகையில் 97 சதவிகிதமானவர்கள் தற்போது குடிமைச் சுதந்திரம் கணிசமான அளவுக்கு முடக்கப்பட்ட மேலும் அதிகாரத்திலுள்ளவர்களைக் கேள்வி கேட்கும் சிவில் சமூக உறுப்பினர்கள் கண்காணிப்புக்கும் துன்புறுத்தல்களுக்கும் அச்சுறுத்தல்களுக்கும் சிறைப்படுத்தலுக்கும் காயப்படுத்தலுக்கும் மரணத்திற்கும் முகங்கொடுக்கும் அபாயநேர்வினைக் கொண்ட நிலைமைகளில் வாழ்ந்துவருகின்றனர்.

குடிமைச் சுதந்திரம் அடக்கப்படுவது ஓர் உலகளாவிய பிரச்சினையாக அதிகரித்த அளவில் ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டு வரும் அதேவேளை, இவ்வாறான அடக்குமுறைகளும் கட்டுப்பாடுகளும் சமய, மொழி, இனத்துவ, பால்சார்ந்த சிறுபான்மையினருக்கும் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளுக்காக வாதாடுவோருக்கும் புதியவையல்ல. இவர்களைப் பொறுத்தளவில் இந்தக் கட்டுப்பாடுகளின் விளைவுகள் குறிப்பாகப் பாரதாரமானவையாக இருப்பதற்கான மற்றும் அதீத எண்ணிக்கையில் நடப்பவையாக இருப்பதற்கான எத்தனிப்பினைக் கொண்டுள்ளன. சுருங்கிவரும் குடிமைச் சுதந்திரத்தின் தாக்கத்தினை சமயச் சுதந்திரத்தின் அல்லது சமய நம்பிக்கைச் சுதந்திரத்தின் மீதான கட்டுப்பாடுகளின் மூலமும் பார்க்க முடியும்.

சமயம் அல்லது சமய நம்பிக்கைச் சுதந்திரம் பற்றிய விசேட தூதுவரான அஹமட் சஹீட் குறிப்பிட்டவாறு, பொதுவாகப் பொது வாழ்விலும், சிலவேளைகளில் தனிப்பட்ட வாழ்விலும் சமயம் வகிக்கும் வகிபாத்திரத்தினை மட்டுப்படுத்துவதற்காக சமயச் செயற்படுனர்கள் மற்றும் நிறுவனங்களின் சட்டபூர்வமான அந்தஸ்து, நிதியிடல், சுயாதீனம் மற்றும் அரசியல் செயற்பாடுகள் ஆகியவற்றின் மீது மிகக் கடுமையான கட்டுப்பாடுகளை விதிப்பதற்கான அத்த விருப்பத்தினை அரசுகள் கொண்டுள்ளன. இந்த வகையில், சிறுபான்மையினர் நடத்தப்படும் விதம் மற்றும் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளுக்காகக் குரல் கொடுப்பவர்கள் நடத்தப்படும் விதம் ஆகியவை ஜனநாயகத்தின் நிலைக்கான மிக முக்கியமான குறிகாட்டிகள் ஆகும். வரலாற்று ரீதியாகச் சிறுபான்மையினர் திட்டமிட்ட முறையில் விளிம்பு நிலைக்குத் தள்ளப்படுவதைச் சான்றாகக் கண்ட மற்றும் பேரினவாதத் தூண்டல்கள் அண்மைக் காலமாகப் புதுப்பிக்கப்பட்ட ஆதிக்கத்தினைச் செலுத்துகின்ற ஒரு பிராந்தியமான தெற்காசியாவிலும் சுருங்கிவரும் குடிமைச் சுதந்திரத்தின் தாக்கத்தினைச் சிறுபான்மையினர் அனுபவித்து வருகின்றனர். பிராந்தியத்தினூடே, சிறுபான்மையினருக்காகவும் மனித உரிமைகளுக்காகவும் வாதாடிவருபவர்கள் அதிகரித்த அளவில் அரசு செயற்பாட்டாளர்களினதும் அரசு சாராச் செயற்பாட்டாளர்களினதும் பாதகமான பதிலடிகளுக்கு முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். சிறுபான்மை மற்றும் சுதேசிப் பெண் போன்ற ஒன்றுக்கு மேற்பட்ட பல் வடிவிலான அடக்குமுறைக்கு ஆளாகி தமது சமூக மற்றும் அரசியல் அடையாளத்தின் காரணமாக பாகுபாட்டுக்கு உட்படுபவர்களுக்கு இவ்வாறான சவால்கள் பொதுவாக மேலும் மோசமாக்கப்படுகின்றன. சுதேச மக்களின் உரிமைகள் பற்றிய விசேட தூதுவரான விக்டோரியா டோலி கோபலின் சுதேச மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களைக் குற்றச்செயல் புரிபவர்களாக ஆக்குதல் பற்றிய 2018 ஆம் ஆண்டு அறிக்கையில் குற்றச் செயல் செய்பவர்களாக ஆக்கப்படும் சுதேசப் பெண் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்கள் முகங்கொடுக்கும் அவதூறுக் குற்றம் உள்ளிட்ட குறிப்பிட்ட பால்நிலை தொடர்பான தாக்கத்தினைப் பற்றிக் குறிப்பிடுகின்றார்.

சிறுபான்மையினரின் தெற்காசிய நிலை 2020: சிறுபான்மையினரும் சுருங்கிவரும் குடிமைச் சுதந்திரமும் எனும் இந்த அறிக்கை பிராந்தியத்தில் குடிமைச் சுதந்திரத்தின் நிலையினைக் கோடிட்டுக் காட்ட நாடுகின்றது. குறிப்பாக சிறுபான்மையினரின் உரிமைக்காக வாதாடிவருபவர்கள் முகங்கொடுக்கும் சவால்கள் பற்றிக் குறிப்பிட நாடுகின்றது.

வரைவிலக்கணங்கள், ஆய்வு வடிவமைப்பு மற்றும் அறிக்கையிடல்

குடிமைச் சுதந்திரம் மற்றும் சிவில் சமூகம்

மனித உரிமைகளுக்கான ஐக்கிய நாடுகள் உயர் ஸ்தானிகர் அலுவலகத்தின் கருத்துப் பிரகாரம் ‘குடிமைச் சுதந்திரம்’ என்பது எமது சமூகங்களின் அரசியல், பொருளாதார மற்றும் சமூக வாழ்வில் சிவில் சமூகங்கள் ஒரு வகிபாத்திரத்தினை வகிப்பதை இயலுமாக்கும் சூழலாகும். குறிப்பாக, மக்களின் வாழ்வினைப் பாதிக்கும் கொள்கை உருவாக்கத்திற்கு அம்மக்களான தனிநபர்களும் குழுக்களும் பங்களிப்பு வழங்குவதைக் குடிமைச் சுதந்திரம் அனுமதிக்கின்றது. இதில் பின்வருவம் பங்களிப்புக்கள் உள்ளடங்குகின்றன: தகவல்களை அணுகுதல், கலந்துரையாடல்களில் ஈடுபடல், கருத்து வேறுபாட்டினை அல்லது இணக்கமின்மையினை வெளிப்படுத்தல் அல்லது அவர்களின் கருத்துக்களை வெளிப்படுத்த ஒன்றுசேர்தல். கருத்தியல் ரீதியாகக் குடிமைச் சுதந்திரம் அல்லது பொதுத் தளம்¹ என்பது முகவர்களினாலும் நிகழ்வுகளினாலும் அரசியல் மறுசீராக்கல்களினாலும் அல்லது அரசுக்கும் பிரசைகளுக்கும் இடையிலான இடையீட்டினாலும் சந்தையினாலும் கட்டமைக்கப்படுகின்றன. இவையெல்லாம் நடைமுறையில் சிவில் சமூகம் என அழைக்கப்படுகின்றன. இவை பல்வேறு வழிகள் மற்றும் பல்வேறு நிலைமைகளின் கீழ் உருவாக முடியும். வரலாற்று ரீதியாக, இவை எதிர்ப்புக்கள் மற்றும் போராட்டங்களின் மூலமே பெருமளவிற்கு உருவாக்கப்பட்டுள்ளன.

குடிமைச் சுதந்திரத்திற்கான உரிமைகள் சிவில் மற்றும் அரசியல் உரிமைகள் பற்றிய சர்வதேச ஒப்பந்தத்தினால் (ICCPR) உத்தரவாதப்படுத்தப்பட்டுள்ளன – உறுப்புரிமை 19 இல் உள்ளடங்கியுள்ளது (ஒவ்வொருவரும் கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினைக் கொண்டிருப்பர்), உறுப்புரை 21 இல் உள்ளடங்கியுள்ளது (அமைதியாக ஒன்றுசூடுவதற்கான சுதந்திரத்தினைக் கொண்டிருப்பர்), மற்றும்

¹ஹப்மாசினால் வரைவிலக்கணப்படுத்தப்பட்டவாறாக. பார்க்க ஜேர்ஜன் ஹப்மாஸ், *The Structural Transformation of the Public Sphere: an Inquiry Into a Category of Bourgeois Society*, trans. தோமஸ் பேர்கர் மற்றும் பிரடெரிக் லோரன்ஸ் (கேம்பிரிட்ஜ் பொலிட் பிரஸ் 1989).

உறுப்புரை 22 (ஏனையோருடன் சேர்ந்து சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரம்). இந்த ‘அடிப்படைச் சுதந்திரங்களின்’ உரிமைகள், பிரசைசுகளும் சிவில் சமூக அமைப்புக்களும் அவற்றின் உரிமைகளைக் கோருவதற்கும் தம்மைச் சுற்றியுள்ள அரசியல் மற்றும் சமூகக் கட்டமைப்புக்களில் செல்வாக்குச் செலுத்துவதற்கும் இயலுமாக இருப்பதற்கு அடிப்படையானவையாகும். சிவில் சமூகம் ஒன்றின் செயற்திறன்மிக்க செயற்பாட்டில் எண்ணற்ற ஏனைய காரணிகள் செல்வாக்குச் செலுத்துகின்ற அதேவேளை, இந்த மூன்று சுதந்திரங்களுமே சிவில் சமூக ஆதரித்து வாதாடலுக்கான அத்திவாரத்தினை வழங்குகின்றன.

கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரம் பின்வருவனவற்றினை உள்ளடங்கலாக என வரைவிலக்கணப்படுத்தப்படுகின்றது:

.... தகவல்களை அணுகுவதற்கான உரிமை, அரசு செயற்படுனர்கள் மற்றும் அரசு சாராச் செயற்படுனர்களின் கொள்கைகள் மற்றும் நடவடிக்கைகளைத் திறனாய்வுடன் மதிப்பிட்டு அவற்றிற்கு எதிராகப் பேசுவதற்கெதிரான உரிமை, எத்தரப்பினதும் பழிவாங்கல் பற்றிய அச்சமின்றி பகிரப்பட்ட கரிசனைகளை மேம்படுத்தப் பகிரங்கமாகக் கவனத்தினை ஈர்ப்பதற்கும் ஆதரித்து வாதாடல் நடவடிக்கைகளில் ஈடுபடுவதற்கான உரிமை²

அமைதியான முறையில் ஒன்றுகூடுவதற்கான உரிமை பின்வருமாறு வரைவிலக்கணப்படுத்தப்பட்டுள்ளது:

....பொதுவான நலன்களை வெளிப்படுத்த, மேம்படுத்த, முயற்சிசெய்ய மற்றும் பாதுகாக்கப் பகிரங்கமாக, தனிப்பட்ட முறையில் மற்றும் கூட்டாக ஒன்றுகூடுவதற்கான பிரசைசுகளின் உரிமை. இந்த உரிமைகளுள் அமைதியான ஒன்றுகூடல்களில், கூட்டங்களில், ஆர்ப்பாட்டங்களில், பணி நிறுத்தங்களில் சத்தியாக்கிரகத்தில் போராட்டங்களில் மற்றும்

²What is Civic Space? CIVICUS, accessed 30 September, 2020, <https://monitor.civicus.org/whaticivicspace/>.

ஏனைய தற்காலிக ஒன்றுகூடல்களில் ஒரு குறிப்பிட்ட நோக்கத்திற்காகப் பங்குபற்றுவதற்கான உரிமை³

சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரத்திற்கான உரிமை பின்வருமாறு வரைவிலக்கணப்படுத்தப்பட்டுள்ளது:

....கூட்டு நடவடிக்கை எடுப்பதற்காக ஒரு முறைசார் அல்லது முறைசாராக குழுவில் இணைவதற்கான எந்த ஒரு பிரசையினதும் உரிமை. இந்த உரிமை ஒரு புதிய குழுவினை உருவாக்குவதற்கான உரிமையினையும் ஏற்கனவே உள்ள ஒரு குழுவில் இணைவதற்கான உரிமையினையும் உள்ளடக்குகின்றது. சங்கங்களுள் சிவில் சமூக அமைப்புக்களும் கழகங்களும் கூட்டுறவு அமைப்புக்களும் அரச சார்பற்ற அமைப்புக்களும் சமயச் சங்கங்களும் அரசியல் கட்சிகளும் தொழிற் சங்கங்களும் மன்றங்களும் ஒன்லைன் சங்கங்களும் சமூக இயக்கங்கள் போன்ற குறைவாக வரையறுக்கப்பட்ட மற்றும் புதிய வடிவிலான குழுக்களும் உள்ளடங்குகின்றன. ஒன்றுகூடுவதற்கான சுதந்திரத்திற்கான உரிமை பிரயோகிக்கப்பட சங்கம் பதிவுசெய்யப்பட்டிருக்க வேண்டும் என்ற தேவைப்பாடு இல்லை. ஒன்றுகூடுவதற்கான சுதந்திரத்திற்கான உரிமையின் கீழ் குழுக்கள் நிதியிடலையும் வளங்களையும் அணுகுவதற்கான உரிமையினைக் கொண்டுள்ளன.⁴

தெற்காசியாவில் சுருங்கி வரும் குடிமைச் சுதந்திரம் பற்றி, குறிப்பாகச் சிறுபான்மையினருக்கான குடிமைச் சுதந்திரம் சுருங்கி வருவது பற்றி நாம் ஆராய்கையில் குடிமைச் சுதந்திரத்திற்கான உரிமைகளும் அவற்றின் மீதான தாக்குதல்களும் எமது அவதானத்திற்குரிய விடயப் பொருளாக இருக்கும். குறிப்பிட்ட ஒரு நாடு பற்றிய விபரணங்கள் நீண்ட காலத்தில் ஏற்பட்ட மாற்றங்கள் பற்றிப் பேசினாலும் எமது

³Ibid.

⁴Ibid

கவனக்குவிப்பு கடந்த மூன்று அல்லது நான்கு வருடங்களாகவே இருக்கின்றன.

ஆய்வு வடிவமைப்பு: வினாக்கள், முறையியல் மற்றும் தரவுச் சேகரிப்பு

தெற்காசியாவில் சுருங்கிவரும் குடிமைச் சுதந்திரம் மற்றும் அதன் சிறுபான்மையினர் பற்றிய இந்த அறிக்கை பின்வருவனவற்றினை முயல்கின்றது:

அ. தெற்காசியாவிலுள்ள ஒவ்வொரு நாட்டிலும் குடிமைச் சுதந்திரம் தொடர்பாக உருவாகி வரும் போக்குகளை அடையாளம் காணல் அதேபோல் பிராந்திய ரீதியாக ஒட்டுமொத்தமாக இப்போக்குகளை அடையாளம் காணல்.

ஆ. போக்குகளை உந்திச் செலுத்துகின்ற காரணிகளைப் பகுப்பாய்வு செய்தல், ஒவ்வொரு நாட்டிலும் உள்ள அரசியலமைப்பு ரீதியான பாதுகாப்புக்கள் மற்றும் சட்டப் பாதுகாப்புக்கள் எவ்வாறு மாற்றங்களுக்குத் தாக்குப்பிடித்திருக்கின்றன என்பதைப் பரிசீலித்தல்.

இ. இப்போக்குகளின் தாக்கங்களை, சிறுபான்மையினர் மற்றும் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளுக்காக ஆதரித்து வாதாடுவோர் பற்றிய குறிப்பிட்ட உசாவல்களுடன் ஆவணப்படுத்தல்.

சகல நாடுகள் பற்றிய ஆய்வுகளும் காலம் மற்றும் இடம் சார்ந்து ஏற்பட்ட மாற்றங்களைப் பாங்குகள் மற்றும் போக்குகளை உள்ளவாங்கி தாக்கத்தினைப் புரிந்துகொண்டு ஆவணப்படுத்த பண்புசார்ந்த ஆய்வு முறையியலைப் பயன்படுத்தியுள்ளன. ஆய்வானது இரண்டாம் நிலை ஆவணங்களைப் பெரிதும் சார்ந்திருந்ததுடன் பொதுத் தளத்தில் கிடைக்கக்கூடிய ஊடக அறிக்கைகளும் சிவில் சமூக உண்மைக் கண்டறிதல்களும் மதிப்பீடுகளும் சுற்றிவளைப்புக்களும் உத்தியோகபூர்வ ஆவணங்களும் இதன்போது மீளாய்வு வெய்யப்பட்டன. பிரதான பதில்வழங்குனர்களுடன் நேர்காணல்களும் சட்ட ஆவணங்களின் மீளாய்வும் நடத்தப்பட்டன. இவையே பிரதான ஆய்வின் பெரும்பான்மையானவையாக இருந்தன. சில

நாடுகளில் நடத்தப்பட்ட தனிப்பட்ட ஒன்லைன் அபிப்பிராயக் கணிப்பீடு பகுப்பாய்வு ஆவணங்களுடன் சேர்க்கப்பட்டன. கொரொனா வைரசுடன் தொடர்புடைய அபாயநேர்வுகள் மற்றும் நடமாட்டக் கட்டுப்பாடுகள் பிரதான ஆய்வு ஆவணங்களில் அதிகளவு சார்ந்திருப்பதைத் தடுத்தன - இது அறிக்கையின் ஒரு வரம்பாக இன்னும் உள்ளது.

அறிக்கையின் கட்டமைப்பு

அறிக்கையின் எஞ்சிய அறிமுகப்படுத்தல் அத்தியாயம் பின்வருமாறு கட்டமைக்கப்பட்டுள்ளது. எமது அடுத்த அத்தியாயம் தெற்காசியா முழுவதிலும் குடிமைச் சுதந்திரத்தின் மீதான கட்டுப்பாடுகள் பற்றி நாம் கண்டறிந்தவற்றினைச் சமர்ப்பிக்கின்றது. இது பிராந்திய ரீதியான கண்ணோட்டத்தினைப் பயன்படுத்தி குடிமைச் சுதந்திர உரிமைகள் ஒவ்வொன்றினதும் போக்குப் பற்றியும் சிறுபான்மையினர் மீதான அதன் தாக்கம் பற்றியும் அதனுடன் சேரும் கொவிட் 19 சூழமைவின் பரிமாணங்கள் பற்றியும் அறிக்கையிடுகின்றது. இதனைத் தொடர்ந்து ஆப்கானிஸ்தான், யூட்டான், பங்களாதேஸ், இந்தியா, பாகிஸ்தான் மற்றும் இலங்கை ஆகிய நாடுகளில் காணப்படும் குடிமைச் சுதந்திர நிலைமைகளின் தொகுப்பு வழங்கப்பட்டுள்ளது. இதனுடன் சேர்த்து பிராந்தியக் கண்ணோட்டத்திலான பரிந்துரைகளின் தொகுப்பும் வழங்கப்பட்டுள்ளது. இந்த அத்தியாயத்தினைத் தொடர்ந்து நாடுகள் பற்றிய ஏழு வேறான அத்தியாயங்கள் வழங்கப்பட்டுள்ளன. இவை ஒவ்வொரு நாட்டிலும் காணப்படும் குடிமைச் சுதந்திரக் கட்டுப்பாடுகள் பற்றிய மிக விரிவானதும் நுட்பமானதுமான விபரங்களையும் அந்தந்தச் சிறுபான்மையினர் மீதான அவற்றின் தாக்கங்களையும் நாட்டிற்கெனத் தனித்துவமான பரிந்துரைகளையும் வழங்குகின்றன.

தெற்காசியாவில் குடிமைச் சுதந்திரம்: பிரதான கண்டறிதல்கள்

ஜனநாயக அபிவிருத்தி என்பது தெற்காசியாவில் வரலாற்று ரீதியாக வரையறுக்கப்பட்டதாகவே இருந்து வருகின்றது. இந்தியாவும் இலங்கையும் விதிவிலக்குகள் கொண்ட வலயங்களை உருவாக்கிய நீடித்த சிவில் யுத்தங்களுக்கு முகங்கொடுத்த போதிலும் அவை இறைமையுள்ள நாடுகளாக உருவாகியதில் இருந்து தேர்தல் ஜனநாயகத்தினை அனுபவித்து வருகின்றன. ஏனைய தெற்காசிய நாடுகளின் பிரசைசுகள் வெகுஜன அரசாங்கங்களுடன் சேர்த்து அரசியலமைப்பு முடியாட்சியினையும் இராணுவச் சர்வாதிகாரத்தினையும் சிவில் யுத்தங்களையும் அனுபவித்திருக்கின்றனர் சிவில் சமூகம் பிராந்தியத்தின் பெரும்பாலான பிரதேசங்களில் வரலாற்று ரீதியாகக் கட்டுப்படுத்தப்படுவதற்கு இது காரணமாகியுள்ளது. நூற்றாண்டின் ஆரம்பத்திலிருந்து அனைத்துத் தெற்காசிய நாடுகளும் அவற்றின் குடிமைச் சுதந்திரப் பாதையில் பிரதான திருப்புமுனைகளாக அமைந்த மாற்றங்களைக் கண்டுள்ளன: **ஆப்கானிஸ்தானில்**, 2001 இல் தலிபான் ஆட்சி வீழ்ச்சியடைந்தமையும் அதன் பின்னர் 2004 ஆம் ஆண்டின் அரசியலமைப்பு இயற்றப்பட்டமையும் குடிமைச் சுதந்திரத்தின் உருவாக்கத்திற்கான தளத்தினை உருவாக்கின. எவ்வாறாயினும், 2014 ஆம் ஆண்டில் அவ்ரப் கானி தலைமையிலான தேசிய ஐக்கிய அரசாங்கம் ஆட்சிக்கு வந்து சர்வதேச பாதுகாப்பு உதவிப் படை (ISAF) கலைக்கப்பட்டதைத் தொடர்ந்து குடிமைச் சுதந்திரத்தின் மீது கடுமையான கட்டுப்பாடுகள் விதிக்கப்பட்டன. முடியாட்சி நிலவுகின்ற **பூட்டானில்** 2008 ஆம் ஆண்டில் முதற் தடவையாக உருவாக்கப்பட்ட நவீன அரசியலமைப்பு குடிமைச் சுதந்திரத்திற்கான வழியைத் திறந்ததுடன் அந்த நாட்டுப் பிரசைசுகளுக்கு குடிமைச் சுதந்திரத்தினையும் உறுதிப்படுத்தியது. ஆனால் குடிமைச் செயற்பாட்டிற்கான சுதந்திரம், குறிப்பாக அரசியல் மற்றும் சமயச் சுதந்திரங்கள், தொடர்ந்தும் கடுமையாகக் கட்டுப்படுத்தப்பட்டு வருகின்றன. **பங்களாதேசில்** குறுகிய கால இராணுவ இடையீட்டின் பின்னர் 2009 ஆம் ஆண்டில் தேர்தல் ஜனநாயகம் மீண்டும் தோன்றியுள்ளது. எவ்வாறாயினும் 2014 ஆம் ஆண்டு தேர்தல்களின் பின்னர் - நாட்டின் பிரதான எதிர்க்கட்சிகளினால் பகிஷ்கரிக்கப்பட்டது - அவாமி லீக்கின் கரங்களில் அதிகாரம் குவிக்கப்பட்டிருப்பது சிவில் மற்றும் அரசியல் உரிமைகள் சீர்குலைவதற்குக் காரணமாகியுள்ளது.

ஐனநாயகம் சீர்குலைந்தமைக்கான மிக அண்மைக் கால அபாயமிகு உதாரணமாக **இந்தியாவினைக்** குறிப்பிட முடியும். 2014 இல் நடைபெற்ற பொதுத் தேர்தலைத் தொடர்ந்து இந்து தேசியவாத பாரதீய ஐனதா கட்சியான பிஜேபி ஆட்சிக்கு வந்தமை சர்வாதிகாரப் போக்குகள் வலுவடையக் காரணமாகியதுடன் வரலாற்று ரீதியாகத் துடிப்புமிக்கதாக இருந்துவந்த சிவில் சமூகம் தொடர்ச்சியான தாக்குதலுக்கு உள்ளாகத் தொடங்கியது. இது நாட்டின் சிறுபான்மையினருக்கு பாரிய தாக்கங்களை ஏற்படுத்திவருகின்றது. 2019 இல் பிஜேபி மீண்டும் ஆட்சிக்கு வந்தமை இந்தப் போக்கினைத் தீவிரமாக்கியுள்ளதுடன், மிகவும் குறிப்பிடத்தக்க அளவில், 2019 ஆகஸ்ட் மாதத்தின் பின் பிராந்தியத்தின் வரையறுக்கப்பட்ட சுயாதீனம் வாபஸ் பெறப்பட்ட பின்னர் குடிமைச் சுதந்திரம் ஒட்டுமொத்தமாகத் துடைத்தழிக்கப்பட்டுள்ள உயர் இராணுவமயமாக்கப்பட்டுள்ள இந்திய நிர்வாகக் காஷ்மீரில் இப்போக்கு தீவிரமடைந்துள்ளது. **நேபாளத்தில்** இந்து முடியாட்சியினைக் கலைத்து 2008 இல் ஐனநாயகக் குடியரசினை நிறுவியதில் சிவில் சமூகம் இன்றியமையாத வகிபாத்திரத்தை வகித்துள்ளது. ஆனால் 2010 ஆம் ஆண்டில் இருந்து குடிமைச் சுதந்திரத்தினைத் துண்டிப்பதற்கு நீடுறுதியான முயற்சிகள் மேற்கொள்ளப்பட்டு வருகின்றன. **பாகிஸ்தானில்** 2013 இலும் 2018 இலும் முன்னெப்பொழுதும் இல்லாதவாறு இரண்டு தொடர்ச்சியான அமைதியான ஆட்சி மாற்றங்கள் ஏற்பட்ட போதிலும் பிரதான சிவிலியன் விவகாரங்களில் இராணுவம் தொடர்ச்சியாக செல்வாக்குச் செலுத்தி வருகின்றது. இது குடிமைச் செயற்பாட்டிற்கான வாய்ப்பினைக் கட்டுப்படுத்துகின்றது. 2009 இல் முடிவடைந்த வன்முறைமிக்க இனத்துவ மோதலின் வரலாற்றின் காரணமாக குடிமைச் சுதந்திரம் ஆபத்தாக இருந்த இலங்கையில் இரண்டு அண்மைக்கால நிகழ்வுகள் குடிமைச் செயற்பாட்டிற்கான சாத்தியத்தினை சுருக்கியுள்ளன: உயிர்த்த ஞாயிறுப் பயங்கரவாதத் தாக்குதலும் அதன் விளைவான அவசரகாலச் சட்டப் பிரகடனமும், ஜனாதிபதி கோத்தபாய ராஜபக்சவின் பதவியேற்பு, இரண்டும் 2019 இல் பிராந்தியத்தில் இந்த மாற்றங்களைத் தொடர்ந்து, மூன்று உரிமைகளை அடிப்படைச் சுதந்திரங்களாக உள்ளாடும் சர்வதேசமும் அங்கீகரித்துள்ளமையினையும் தாண்டி, இந்த மூன்று அடிப்படைச் சுதந்திரங்களையும் அனுபவிப்பதற்கான சாத்தியத்தில் அபாயகரமான மாற்றங்கள் காணப்படுகின்றன. சிவில் சமூகத்தின் செயற்பாட்டிற்கான ஆபத்தான சூழலின் இந்த உருவாக்கத்திற்குச் சமகாலத்தில் - குறிப்பாகச் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளில் கவனம் குவிக்கும் செயற்படுனர்களுக்கானது - அதிகரித்த அளவில் உயர்ந்து

வரும் பேரினவாதத்தினால் சூழப்பட்டுள்ள பிராந்தியத்தில் சிறுபான்மையினருக்கெதிரான வன்முறையும் ஏனைய வடிவிலான இலக்குவைப்புக்களும் அதிகரித்துள்ளன. பல அரசாங்கங்களும் சிவில் சமூகத்தின் மீதான அவற்றின் பிடியினை நீட்டிப்பதற்கு கொவிட் 19 தொற்றின் உருவாக்கம் மேலதிக தூண்டலை வழங்கியுள்ளது.

தெற்காசியா ஒவ்வொரு குடிமைச் சுதந்திர உரிமையிலும் எவ்வாறு செயலாற்றுகின்றது? அதன் சிறுபான்மையினர் தொடர்பாக எவ்வாறு செயலாற்றுகின்றது?

கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரம் தொடர்பான அண்மைய போக்குகள்

விமர்சனரீதியான மற்றும் கருத்து வேறுபாடுமிக்க குரல்களை மௌனிக்கச் செய்ய தெற்காசியாவின் ஒவ்வொரு நாட்டிலும் அரசு செயற்படுனர்களும் அரசு சாரா செயற்படுனர்களும் முயற்சிப்பது அவதானிக்கப்பட்டுள்ளது. இவை அச்சுறுத்தல்கள் மற்றும் துன்புறுத்தல்கள், உடல் ரீதியான தாக்குதல்கள், பொய்யாகப் புணையப்பட்ட வழக்குத் தொடுப்புக்கள் மற்றும் சிறையடைப்புக்கள் ஆகிய வடிவினை எடுத்துள்ளன. சுதந்திரமான கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான தளத்தினைக் கட்டுப்படுத்தும் புதிய ஏற்பாடுகளும் சட்டவாக்கங்களும் அண்மைக் காலத்தில் பல நாடுகளில் வெளியிடப்பட்டுள்ளன. இது ஏற்கனவே அமுலிலுள்ள எண்ணற்ற கடுமையான நடவடிக்கைகளுடன் சேர்ந்துள்ளன. இணையத்தினை அணுகுவதற்கான கட்டுப்பாடுகள் பற்றிப் பிராந்தியத்தில் இருந்து முறைப்பாடுகள் மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ளன. சதா காணப்படும் அரசு கண்காணிப்புப் போக்கினைப் போல் இதுவும் காணப்படுகின்றது. ஒவ்வொரு நாட்டில் இருந்தும் ஊடக ஆளணியினர் மீதான உடல் ரீதியான தாக்குதல்கள் முறையிடப்பட்டுள்ளன. 2020 ஆம் ஆண்டின் முதல் 9 மாதங்களினுள் ஆப்கானிஸ்தான், இந்தியா மற்றும் பாகிஸ்தான் ஆகிய நாடுகளில் இருந்து ஊடகவியலாளர்களின் படுகொலைகள் பற்றி அறிக்கையிடப்பட்டுள்ளது. இந்த நாடுகள் அனைத்தும் பத்திரிகைச் சுதந்திரம் பற்றிய சர்வதேச கூட்டிகளில் மிக மோசமான செயற்பாட்டினைக் கொண்டுள்ள நாடுகளாகும். உதாரணமாக, இந்திய நிர்வாகக் காஷ்மீர் அண்மைக் காலமாக ஊடகவியலாளர்களுக்கு ஆபத்தான பிரதேசமாக இருந்து வருகின்றது. காஷ்மீரில் ஆயுதப் படையினரால் நிகழ்த்தப்படுவது உள்ளடங்கலாக, உடல் ரீதியான தாக்குதல்களும் மிகப் பிரபலமான

ஊடகவியலாளர்களின் படுகொலைகளும் சிக்கலான பத்திரிகையாளர்களுக்கெதிராகச் சோடிக்கப்பட்ட வழக்குத் தொடுப்புக்களும் பயங்கரவாதத்திற்கெதிரான ஆபத்தான ஏற்பாடுகளும் தடுப்புத் தடுத்துவைப்பு ஏற்பாடுகளும் கூட இடம்பெறுகின்றன. இந்தியாவின் ஏனைய பாகங்களும் கூட இவ்வாறான ஊடக வேட்டையினைக் கண்டிருக்கின்றன, மிக அண்மையில் கொவிட் 19 அடைப்பு என்ற போர்வையில் இது நிகழ்ந்துள்ளது.

2015 ஆம் ஆண்டில், ஆதிக்கமிகு சித்தாந்தத்திற்கு எதிரான அத்தீத அவதானத்தினைப் பெற்ற விமர்சகர்களுக்கெதிரான படுகொலைப் பிரச்சாரங்கள் இந்தியாவில் இருந்தும் பங்களாதேசில் இருந்தும் முறைப்பாடு செய்யப்பட்டுள்ளன. இந்த இரு நாடுகளிலும் இந்துத்துவம் மற்றும் இஸ்லாமியவாதத்தின் ஆதரவாளர்கள் அதிகரித்துவரும் சட்டக்காப்பினை அனுபவித்து வருகின்றனர். பாகிஸ்தானிலும் நாட்டின் சக்திவாய்ந்த இராணுவ அமைப்புக்கு எதிராக விமர்சனங்களை மேற்கொண்டவர்கள் அண்மைக் காலத்தில் படுகொலை செய்யப்பட்டுள்ளனர். ஆப்கானிஸ்தானில் கருத்துச் சுதந்திரத்தினை நிறுவனமயமாக்க நாடும் 2009 ஆம் ஆண்டின் வெகுஜன ஊடகச் சட்டத்தில் இஸ்லாத்தினைப் பற்றிப் பிடிக்கும் வாசகங்கள் அரசினால் ஆயுதமாகக் கையாளப்பட்டுத் தவறாகப் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றன. இது ஊடகவியலாளர்கள் தெய்வநிந்தனை புரிந்த குற்றச்சாட்டிற்குள்ளாக்கப்படும் பல சம்பவங்களிற்குக் காரணமாகியுள்ளது. தெய்வநிந்தனைக் குற்றம் பாகிஸ்தானிலும் தொடர்ந்து ஆயுதமாகப் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றது. பங்களாதேசில் குறைந்த மட்டத்தில் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றது. அத்தீத அளவில் கட்டுப்பாடுமிக்க ஏற்பாடுகளை அரசுகள் ஊடகத்தின் மீது விதிக்கின்ற - பொதுவாக கருத்து வேறுபாடுமிக்க குரல்களின் மீது- இரண்டு அண்மைக் கால உதாரணங்களை இந்திய நிர்வாகக் காஷ்மீரிலும் இலங்கையிலும் காண முடியும். நீடித்த மற்றும் எங்கும் வியாபித்தான தொடர்பாடல் தடை - எந்தவொரு ஜனநாயக அமைப்பிலும் காணப்படாத மிக நீண்ட தடை- காஷ்மீரின் தனித்துவமான சுயாட்சி ஏற்பாடுகள் ரத்துச் செய்யப்பட்ட பின்னர் அங்கு விதிக்கப்பட்டன. என்ன பொருளடக்கத்தினைச் செய்திகளில் வெளியிட முடியும் மற்றும் யாரை ஊடகவியலாளர் பட்டியலில் சேர்க்க முடியும் என்பதை அதிகாரிகள் கட்டுப்படுத்த அனுமதிக்கும் மிகுந்த கட்டுப்பாடுமிக்க ஊடகக் கொள்கை பிராந்தியத்தில் அறிவிக்கப்பட்டது. இலங்கையில் 2019 இல் உயிர்த்த ஞாயிறு குண்டு வெடிப்பினைத் தொடர்ந்து பிரகடனப்படுத்தப்பட்ட

அவசரகால ஒழுங்குவிதிகள் கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினைக் கட்டுப்படுத்துகின்ற மற்றும் தேசியப் பாதுகாப்பிற்குக் குந்தகம் விளைவிக்கக்கூடியது எனக் கருதப்படக்கூடிய ஆவணங்களை வைத்திருத்தல் மற்றும் பிரசுரித்தல் ஆகியவற்றினைக் கட்டுப்படுத்துகின்ற பல ஏற்பாடுகள் விதிக்கப்படக் காரணமாகியது.

கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரம் தொடர்பாக கட்டுப்பாடுமிகு ஏற்பாடுகள் விதிக்கப்பட்ட ஏனைய சில அண்மைக் கால உதாரணங்களாக பங்களாதேசின் 2018 ஆம் ஆண்டின் டிஜிட்டல் பாதுகாப்புச் சட்டத்தினைக் குறிப்பிட முடியும். இந்தச் சட்டத்தின் கீழ் போலியானது எனக் கருதப்படக்கூடிய, ஆக்ரோஷம் ஏற்படுத்தக்கூடியது எனக் கருதப்படக்கூடிய அல்லது கூருணர்வுமிக்கது எனக் கருதப்படக்கூடிய ஒன்லைன் பொருளடக்கத்தினைப் பரப்பும் எவரையும் தண்டிக்க முடியும். நேபாளத்தின் இற்றைப்படுத்தப்பட்ட 2018 ஆம் ஆண்டின் குற்றவியல் கோவை குறித்துரைப்பதன் படி, 'இரகசியத் தகவல்களை' வெளியிடுகின்ற ஊடகவியலாளர்களுக்கு அபராதம் விதிக்க முடியும் அல்லது சிறைத்தண்டனை வழங்க முடியும். யூட்டானில் 2018 இல் நிறுவப்பட்ட ஊடகக் கவுன்சில், 'மனப் பாதிப்பினை' ஏற்படுத்தக்கூடிய மற்றும் 'தீங்குமிக்க' பொருளடக்கங்களைக் கண்காணிக்க ஆரம்பித்துள்ளது.

இந்தியாவிலும் பாகிஸ்தானிலும் அண்மையில் சக்தி வாய்ந்த நிறுவனங்களை விமர்சித்த பிரபலமான தொலைக்காட்சி அலைவரிசைகளின் ஒளிபரப்புக்கள் தடைசெய்யப்பட்டுள்ளன. தெற்காசியா முழுவதும் ஊடக நிறுவனங்களின் பெருவாரியான வருமானங்கள் அரசாங்க விளம்பரங்களினால் பெற்றுக்கொள்ளப்படுகின்ற காரணத்தினால் வெளியிடப்படும் அல்லது ஒலிபரப்பப்படும் பொருளடக்கத்தின் மீது அரசாங்கம் மறைமுகமான கட்டுப்பாட்டினை விதிக்கும் நிலைக்கு தெற்காசியா முழுவதும் பத்திரிகைத் துறை உட்படும் நிலை காணப்படுகின்றது. பத்திரிகையாளர்கள் கண்காணிக்கப்படுவதும் தெற்காசியாவில் இருந்து முறைப்பாடு செய்யப்பட்டுள்ளது. எனவே, சுய தணிக்கை என்பது பல நாடுகளில் விதிமுறையாகக் காணப்படுகின்றது. சமூக ஊடகங்களும் ஒன்லைன் தளங்களும் ஏனைய பொது மார்க்கங்களை விட வெளிப்படையானவையாக இருந்தபோதிலும், ஒவ்வொரு நாட்டிலும் இவை அரசு பரிசீலிப்புக்கு உள்ளாவது அதிகரித்துள்ளது. இணையங்கள் முடக்கப்படுவதும் மிகப் பொதுவானதாக மாறியுள்ளது.

இதனைக் குறிப்பிடத்தக்க அளவில் இந்தியா மேற்கொண்டு வருகின்றது. கருத்துக்களைச் சுதந்திரமாக வெளிப்படுத்துவதை நசுக்குவதற்கும் கருத்து வேறுபாட்டினை மெளனிக்கச் செய்வதற்கான கருவியாகவும் இணையச் சேவைகளுக்கான அணுகலைத் துண்டிப்பதில் உலகத் தலைவராக இந்தியா உருவாகியுள்ளது. கல்வியியல் சுதந்திரமும் தாக்குதலுக்கு உள்ளாகி வருகின்றது. இந்தியாவிலும் பாகிஸ்தானிலும் தாராளவாத மற்றும் முற்போக்குச் சிந்தனையுடைய கல்வியியலாளர்கள் அரசு செயற்படுனர்களினாலும் அரசு சாராச் செயற்படுனர்களினாலும் மேற்கொள்ளப்படும் அச்சுறுத்தலுக்கும் சிறைப்படுத்தலுக்கும் வன்முறைத் தாக்குதலுக்கும் முகங்கொடுத்து வருகின்றனர்.

அமைதியான ஒன்றுகூடல் தொடர்பான அண்மைய போக்குகள்

அமைதியாக ஒன்றுகூடுவதற்கான உரிமை தெற்காசியா முழுவதும் தொடர்ந்தும் மீறப்பட்டு வருகின்றது. தெற்காசியாவின் பல நாடுகளில் பாதுகாப்புப் படையினர் ஆர்ப்பாட்டக்காரர்களை இலக்குவைப்பதற்கு வன்முறைமிகு முறைகளை நாடுகின்ற காரணத்தினால் பல சந்தர்ப்பங்களில் மரணங்கள் நேரிட்டுள்ளன. அமைதியான முறையில் ஒன்றுகூடுவதற்கு மேலதிகத் தடைகளை அமுல்படுத்தப் பல நாடுகளில் ஏனைய சட்டவாக்க மற்றும் நிறைவேற்று அதிகார முயற்சிகள் கொவிட் தொற்றின் காரணமாகப் பிராந்தியம் முழுவதும் லொக்டவுன் பிரகடனப்படுத்தப்பட முன்பிருந்தே மேற்கொள்ளப்பட்டு வருகின்றன.

அமைதியான முறையில் ஆர்ப்பாட்டம் மேற்கொண்ட மக்கள் மீது மிதமிஞ்சிய பலம் பிரயோகிக்கப்பட்டு அடக்கப்பட்டமைக்கான மிக அண்மைக்கால உதாரணங்களை இந்தியா கொண்டுள்ளது. பிரசாவுரிமைச் சட்டத்தில் மேற்கொள்ளப்பட்ட அண்மைய மாற்றத்திற்கு எதிரான ஆர்ப்பாட்டக்காரர்கள் 2019 இல் அசாம் மற்றும் உத்தரப் பிரதேச மாநிலங்களில் பொலிசாரின் நடவடிக்கையினால் கொல்லப்பட்டுள்ளனர். சுயநிர்ணயம் கோரிய ஆர்ப்பாட்டக்காரர்கள் காஷ்மீரில் கொல்லப்பட்டுள்ளனர். அமைதியான முறையில் ஆர்ப்பாட்டம் நடத்துவதென்பது காஷ்மீரில் நிகழ்நிலையில் இல்லாத ஒன்றாக ஆகிவிட்டது. இங்கே அதிகாரிகள் வழமையான ஊரடங்கினையும் லொக்டவுனையும் தொடர்ந்து அமுல்படுத்தி வருகின்றனர். 'சிறு குண்டுகளைப் பயன்படுத்தும் துப்பாக்கிகள்' மற்றும்

ஏனைய 'உயிராபத்தினைக் குறைந்த அளவு ஏற்படுத்தும் ஆயுதங்கள்' மற்றும் 'உயிராபத்தினை ஏற்படுத்தும் ஆயுதங்கள்' காஷ்மீரில் சட்டக்காப்புடன் சிவிலியன்களுக்கு எதிராகத் தொடர்ந்தும் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றன. பாகிஸ்தானிலும் ஆப்கானிஸ்தானிலும் அண்மைக்காலங்களில் அமைதியான முறையில் ஆர்ப்பாட்டம் மேற்கொண்டவர்கள் மீது பாதுகாப்புப் படையினர் துப்பாக்கிச் சூடு நடத்திய சம்பவங்கள் நடந்தேறியுள்ளன. பல நாடுகளில் ஆர்ப்பாட்டக்காரர்கள் அரசு சார்பற்ற செயற்படுனர்களின் பிரதானமாக சமயத் தீவிரவாதிகளின் தாக்குதலுக்கும் உள்ளாகியிருக்கின்றனர்.

இலங்கையில் பொது ஒழுங்கினைக் குழப்பும் சாத்தியமுடைய அல்லது பிரச்சினைகளை ஏற்படுத்தும் சாத்தியமுடைய பொது ஊர்வலங்களையும் கூட்டங்களையும் நடத்தத் தடை விதிப்பதற்கு அவசரகால ஒழுங்குவிதிகள் ஜனாதிபதிக்கு அதிகாரமளித்துள்ளன. இதே ஏற்பாடுகள் இந்தியா, பாகிஸ்தான் மற்றும் பங்களாதேஸ் ஆகிய நாடுகளில் காணப்படுகின்றன - இவை அனைத்தும் அதே காலனித்துவ ஆட்சிக் கால குற்றவியல் நடைமுறைக் கோவையின் பிரிவு 144 இல் இருந்து எழுகின்றவையாகும் - தொடர்ந்தும் இந்தியாவின் மிகப் பெரும்பான்மையான இடங்களிலும் காஷ்மீரிலும் கிரமமாகத் துஷ்பிரயோகம் செய்யப்பட்டு வருகின்றது. ஆப்கானிஸ்தானில் அதன் அசெம்பிளிச் சட்டத்தினை மாற்றுவதற்கான நடவடிக்கைகள் மேற்கொள்ளப்பட்டு வருகின்றன. இது ஒன்றுகூடல்களையும் ஆர்ப்பாட்டங்களையும் போராட்டங்களையும் ஏற்பாடு செய்வதையும் அவற்றில் பங்குபற்றுவதையும் தீவிரமாகக் கட்டுப்படுத்தும்

சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரம் தொடர்பான அண்மைய போக்குகள்

சங்கம் அமைப்பதற்கான உரிமை தொடர்பாக அரசியலமைப்பு ரீதியான உத்தரவாம் இருந்தபோதிலும் தெற்காசியா முழுவதும் சிவில் சமூகம் செயற்படுவதற்கான சூழல் அதிகரித்தளவில் பகைமை மிக்கதாக மாறியுள்ளது. வெளிநாட்டு நிதியிடலைக் கட்டுப்படுத்துவது சிவில் சமூகத்தினை அடக்குவதற்காகத் தொடர்ச்சியாகப் பயன்படுத்தப்பட்டு வரும் கருவியாக இருந்து வருகின்றது. மதமாற்றம் செய்யப்படுகின்றது எனும் ஆதாரமற்ற

குற்றச்சாட்டு பிராந்தியம் முழுவதும் அரசாங்கங்களைக் குறிப்பாக ஊறுபடுத்தும் தலைப்பாக இருந்து வருகின்றது.

அனேகமாக ஒவ்வொருநாட்டிலும் ஒன்றுகூடுவதற்கான சுதந்திரத்தினைத் தடைசெய்வதற்கு அண்மைக் காலமாக முயற்சிகள் மேற்கொள்ளப்பட்டு வருகின்றன. 2017 ஆம் ஆண்டில், அனைத்து அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களும் மூன்று வருடங்களுக்கொரு தடவை தம்மைப் பதிவுசெய்துகொள்ள வேண்டும் எனத் தேவைப்படுத்தும் கட்டுப்பாடுகளை அறிமுகப்படுத்த ஆப்கானிஸ்தான் நாடியது. 2020 ஆம் ஆண்டில் இந்தியா இதேபோன்ற விளைவுகளை அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களின் மீது ஏற்படுத்தக்கூடிய மாற்றங்களை அதன் வரிச் சட்டங்களுக்கு அறிமுகப்படுத்தியது. இருந்தாலும் இது ஐந்து வருடங்களுக்கொரு தடவை பிரயோகிக்கத்தக்கது. பூட்டானில் 2007 ஆம் ஆண்டின் சிவில் சமூக அமைப்புக்களின் சட்டத்தின் பிரகாரம் வருடாந்தம் புதுப்பிக்கப்படவேண்டிய பதிவுச் சான்றிதழ்களின் புதுப்பிப்பு நிராகரிக்கப்படும் என்ற அச்சத்தினால் சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் அரசியல் விடயங்களில் ஆதரித்துவாதாடல் மேற்கொள்வதிலிருந்தும் பூரணமாக விலகியிருப்பது என்கின்ற தெரிவினை மேற்கொண்டுள்ளன. பங்களாதேசில் தமது பெயரில் 'ஆதிவாசி' அல்லது 'சுதேச' என்கின்ற சொற்களைப் பயன்படுத்தும் அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களின் பதிவுச் சான்றிதழை இரத்துச் செய்யப் போவதாக 2019 இல் விநியோகிக்கப்பட்ட அரசாங்க சுற்றுநிருபம் அச்சுறுத்தியுள்ளது. ஏனைய நாடுகளிலும் சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் விரிவான மற்றும் தன்னிச்சையான ஒழுங்குவிதிகளுக்குத் தொடர்ந்தும் உட்பட்டு வருகின்றன. இதில் பதிவுக்கான, பாதுகாப்புத் தடையகற்றலுக்கான மற்றும் நிதியிடல் அங்கீகாரத்துக்கான சிக்கலான செயல்விதிகள் சம்பந்தப்படுவது உள்ளடங்குகின்றது.

சிவில் சமூக அமைப்புக்களுக்கான வெளிநாட்டு நிதியிடல் குறிப்பாகச் சர்ச்சைக்குரிய விடயமாக இருந்து வருகின்றது. அரச சார்பற்ற நிறுவனங்கள் வெளிநாட்டு நிதியிடலைப் பெறுவதைத் தடுப்பதற்கு அரசாங்கம் மேற்கொண்ட அண்மைக்கால நடவடிக்கைகளுக்கான உதாரணமாக பங்களாதேசின் 2016 ஆம் ஆண்டின் வெளிநாட்டு நன்கொடை (தொண்டுச் செயற்பாடுகள்) ஒழுங்குவிதி மற்றும் இந்தியாவின் 2010 ஆம் ஆண்டின் இந்திய வெளிநாட்டுப் பங்களிப்பு (ஒழுங்குபடுத்தல்) சட்டம் (FCRA) ஆகியவற்றினைக் குறிப்பிடலாம். முன்பு காங்கிரஸ் தலைமையிலான

அரசாங்கத்தினால் 2010 ஆம் ஆண்டில் அறிமுகப்படுத்தப்பட்ட FCRA இற்கான கட்டுப்பாடுமிகு வாசகங்கள் பிஜேபி அரசாங்கத்தினால் மேலும் கடுமையாக்கப்பட்டு ஆயுதமாகப் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றது. இதன் காரணமாக வெளிநாட்டு நிதிகளைப் பெற்றுக்கொள்வது, கிரமமான அடிப்படையில் உரிமங்களைப் புதுப்பிப்பது, நிதிகள் எவ்வாறு பயன்படுத்தப்படலாம் என்பது பற்றிய வரம்புகள் மற்றும் ஏனைய விடயங்களின் மத்தியில் சமய மதமாற்றங்களில் ஈடுபடுவதில்லை என்கின்ற வாக்குறுதி ஆகியவற்றிற்கு உட்படுகின்றது. முன்னதாக 2020 செப்டெம்பரில் மேற்கொள்ளப்பட்ட மேலதிக திருத்தத்தினால் குழுக்கள் மனித உரிமைகள் மற்றும் சிறுபான்மையினர் உரிமைகள் ஆகியவற்றினை முன்னெடுப்பது கூட மிகக் கடினமானதாக மாறியுள்ளது. தெற்காசிய அரசியலமைப்புக்களில் அதிகமானவற்றில் மனச்சாட்சிக்கான சுதந்திரம் மற்றும் சமய நம்பிக்கைக்கான சுதந்திரம் ஆகியவை உத்தரவாதப்படுத்தப்பட்டுள்ள போதிலும் மதமாற்றம் என்பது நேபாளம் மற்றும் பூட்டான் உள்ளிட்ட ஏனைய நாடுகளிலும் தொடர்ந்தும் சர்ச்சைக்குரிய விடயமாக இருந்து வருகின்றது. இந்த நாடுகளில் மதமாற்றம் என்பது தடைசெய்யப்பட்டுள்ளதுடன் வெளிநாட்டு நிதிகளைப் பெறும் அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்கள் சமய நடவடிக்கைகளில் ஈடுபடுவதற்கு அனுமதிக்கப்படுவதில்லை. 2019 ஆம் ஆண்டில் நேபாளம் மேற்கொண்ட ஓர் அச்சமூட்டும் நடவடிக்கை என்னவெனில் வெளிநாட்டு அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்கள் சமய மற்றும் அரசியல் நிறுவனங்களுக்கு நிதியிடுவதை விட அபிவிருத்திப் பணிகளுக்கு நிதியிடவேண்டும் என நேபாளத்தின் சர்வதேச அபிவிருத்தி ஒத்துழைப்புக் கொள்கை பணிப்புரை விடுத்தது.

சிறுபான்மையினரும் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களும்

தெற்காசியா முழுவதும் வெவ்வேறு நாடுகளில் வெவ்வேறு வடிவங்களில் வெவ்வேறு மட்டங்களில் அண்மைக் காலத்தில் மீளெழுச்சி பெற்றுள்ள பேரினவாதமே குடிமைச் சுதந்திரம் துரிதமாகச் சுருங்கி வருவதற்கான மூல காரணமாக இருந்து வருகின்றது. இதற்கமைய, இப்பிராந்தியத்தில் வரலாற்று ரீதியாக வெவ்வேறு வகையான அடக்குமுறைக்கும் பாகுபாட்டிற்கும் உட்பட்டு வரும் சமய, இனத்துவ, சாதி, பால்நிலை மற்றும் பால்சார்ந்த சிறுபான்மையினருக்கும் தமது

உரிமைகளுக்காக வாதாடுபவர்களுக்கும் இதன் விளைவுகள் பாரதூரமானவையாக இருந்துவருகின்றன.

கிறிஸ்தவர்கள் அனைத்துத் தெற்காசிய நாடுகளிலும் வன்முறைமிக்க தாக்குதல்களுக்கு முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். இலங்கையில் 2019 இல் தேவாலயங்களின் மீது இடம்பெற்ற ஒருங்கிணைக்கப்பட்ட குண்டுத் தாக்குதல்கள் மிகவும் குறிப்பிடத்தக்க அண்மைய உதாரணமாகும். வேறு இடங்களிலும் கிறிஸ்தவர்களுக்கு எதிரான பரவலான வன்முறைச் சம்பவங்கள் முறைப்பாடு செய்யப்படுகின்றன. இவை பொதுவாக மதமாற்றத்தினைத் தடைசெய்வதற்கெனப் பல நாடுகளிலும் அமுலில் இருக்கும் சட்டத்தின் போர்வையில் நடத்தப்படுகின்றன. **இந்துக்களும்** ஆப்கானிஸ்தானிலும் பங்களாதேசிலும் பாகிஸ்தானிலும் பாகுபாட்டிற்கும் வன்முறைத் தாக்குதல்களுக்கும் முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். இந்த நாடுகள் அனைத்தும் அரச சமயமாக இஸ்லாத்திற்கு அரசியலமைப்பு ரீதியான சிறப்புரிமையினை அளித்துள்ளன. **தலித்துக்களும்** கூட அவர்கள் வாழும் இடங்களில் எல்லாம் பாகுபாட்டிற்கு முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். குறிப்பாக இந்துப் பெரும்பான்மை நாடுகளான இந்தியாவும் நேபாளமும் இதில் உள்ளடங்குகின்றன. **முஸ்லிம்கள்** இந்தியாவில் அதிகரித்த அளவில் தாக்குதலுக்கு உள்ளாகி வருகின்றனர். வெறுப்புக் குற்றங்கள் மற்றும் சட்டவாக்கம் மற்றும் கொள்கைகள் உள்ளிட்ட அரசின் தலைமையிலான பாகுபாடுமிக்க நடவடிக்கைகள் இவர்கள் மீதான தாக்குதலுக்கான வடிவங்களாக உள்ளன. இந்திய நிர்வாகக் காஷ்மீரிலுள்ள முஸ்லிம்களும் புதுப்பிக்கப்பட்ட, அரச தலைமையிலான தாக்குதல்களுக்கு உள்ளாகியுள்ளனர். இம்மக்களின் சிவில் மற்றும் அரசியல் உரிமைகள் முற்று முழுவதுமாகத் துடைத்தழிக்கப்பட்டுள்ளன. அண்மைக் காலங்களில் முஸ்லிம்கள் இலங்கையில் கிளர்ச்சித் தாக்குதல்களினாலும் கண்காணிப்புக்களினாலும் பாதிக்கப்பட்டு வருகின்றனர். கடந்த இரண்டு வருடங்களில், முறையே 2019 மே மற்றும் 2020 பெப்ரவரியில், இலங்கையும் இந்தியாவும் முஸ்லிம்களுக்கு எதிரான பாரிய வன்முறைகளைக் கண்டிருக்கின்றன. இந்த வன்முறைகளுக்கு அரசு பாதுகாப்புப் படைகள் உடந்தையாக இருந்ததாகக் குற்றம் சாட்டப்படுகின்றது. இதேவேளை, பாகிஸ்தானிலும் ஆப்கானிஸ்தானிலும் ஷியாக்கள் போன்ற நுண் சிறுபான்மையினர் கடுமையான தாக்குதல்களுக்கு அடிக்கடி முகங்கொடுக்கின்றனர். பாகிஸ்தானில் அரசியலமைப்பு ரீதியாகப் பாகுபாட்டுக்கு உட்படுத்தப்பட்டிருக்கும்

அஹமதியாக்களும் இவ்வாறான தாக்குதல்களுக்கு முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். அரசு செயற்படுனர்களினாலும் அரசு சாராச் செயற்படுனர்களினாலும் வன்முறைகள் இழைக்கப்படலாம் மற்றும் ஏனைய வடிவிலான இலக்குவைப்புக்கள் மேற்கொள்ளப்படலாம் என்ற தொடர்ச்சியான அச்சத்தினால் தமது உரிமைகளுக்காகச் சிறுபான்மையினர் வாதாடுவதற்கான சுதந்திரம் தெற்காசியா முழுவதும் தொடர்ந்தும் ஒடுக்கப்பட்டுள்ளது. பிராந்தியம் முழுவதிலும் சிறுபான்மையினரும் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களும் தாக்கப்படும் துன்புறுத்தப்படும் சட்ட நடவடிக்கைகளுக்கு உட்படுத்தப்படும் கடத்தப்படும் கொலை செய்யப்படும் எண்ணற்ற சந்தர்ப்பங்கள் காணப்படுகின்றன. உரிமைகளைப் பாதுகாப்பவர்களை இலக்குவைத்தல் ஒவ்வொரு நாட்டிலும் அமுலில் உள்ள இறுக்கமான தேசிய பாதுகாப்புச் சட்டங்களை தீங்கு விளைவிக்கும் நோக்கத்துடன் பயன்படுத்தும் வடிவினையும் எடுத்துள்ளது. உரிமைகளைப் பாதுகாப்பவர்களை இலக்கு வைப்பதற்காகப் பொதுவாக அவதூறுச் சட்டமும் தேசத் துரோகச் சட்டமும் பயங்கரவாதத்திற்கெதிரான சட்டமும் தெய்வநிந்தனைச் சட்டமும் தவறாகப் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றன. பல நாடுகளில் இராணுவ மற்றும் புலனாய்வுப் படைகள் குறிப்பாக மனித உரிமைகள் செயற்பாட்டாளர்கள் மீது உன்னிப்பாக அவதானம் செலுத்தியவாறு அதிகரித்த மற்றும் நிலைபேறான இராணுவமயமாக்கத்தினை மேற்கொண்டு வருவது அவதானிக்கப்பட்டுள்ளது. குறிப்பாக இந்திய நிர்வாகக் காஷ்மீரிலும் பாகிஸ்தானிலும் இலங்கையிலும் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களுக்கு எதிராக புலனாய்வு முகவர்கள் அச்சுறுத்தல் விடுக்கும் உத்திகளைப் பயன்படுத்துவது பொதுவானதாக மாறியுள்ளது.

கொவிட் 19 தொற்றின் போது குடிமைச் சுதந்திரத்தின் மிகையான சுருக்கம்

கொவிட் 19 தொற்றின் போது தெற்காசியாவில் குடிமைச் சுதந்திரம் புதுப்பிக்கப்பட்ட அழுத்தத்திற்கு உள்ளாகியிருக்கின்றது. பிராந்தியத்தில் உள்ள அனைத்து நாடுகளும் எடுத்து வரும் நடவடிக்கைகள் அடிப்படைச் சுதந்திரங்களை மேலும் பாதித்துள்ள காரணத்தினால் சுருங்கி வரும் குடிமைச் சுதந்திரம் பிராந்தியத்தில் மேலும் ஆழமடைவதில் முடிவடையலாம் என்ற அச்சம் உருவாகியுள்ளது. நடமாட்டக் கட்டுப்பாடுகளும் ஒன்றுகூடல்

கட்டுப்பாடுகளும் லொக்டவுன் வடிவில் அனைத்து நாடுகளிலும் அமுல்படுத்தப்படுகின்றன. பிராந்தியத்திலே புவியியல் பரவலிலும் தீவிரத்திலும் கால அளவிலும் லொக்டவுன் மாறுபடுகின்றது. இந்தியாவில் 68 நாட்கள் நாடு தழுவிய லொக்டவுன் உலகின் மிகவும் இறுக்கமான லொக்டவுன் என வர்ணிக்கப்படுகின்றது. இந்தியாவில் லொக்டவுனை மீறியவர்கள் பாதுகாப்புப் படையினால் தாக்கப்பட்ட பல சம்பவங்கள் இடம்பெற்றுள்ளன. தெற்காசியாவில் எந்த ஒரு நாடுமே உத்தியோகபூர்வ அவசரநிலை நாடாகப் பிரகடனப்படுத்தாத காரணத்தினால், கருத்து வெளிப்பாட்டின் மீதும் சங்கம் அமைப்பதன் மீதும் ஒன்றுகூடலின் மீதும் புதிய கட்டுப்பாடுகளை விதிக்க பல அரசாங்கங்களினாலும் தொற்று நோய் ஒரு சாக்காகப் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றது. சுதந்திரமான கருத்து வெளிப்பாட்டினை மிகவும் முறைமை வாய்ந்த வகையில் இந்தியாவே அடக்கி வருகின்றது. தொற்று நோயினை அரசாங்கம் கையாளுகின்ற விதம் தொடர்பான செய்திகளை வெளியிட்டமைக்காக ஊடகவியலாளர்கள் துன்புறுத்தப்பட்ட, அச்சுறுத்தப்பட்ட, தாக்கப்பட்ட, கைதுசெய்யப்பட்ட மற்றும் வழக்குத் தொடுக்கப்பட்ட பல முறைப்பாடுகள் நாடு முழுவதிலும் இருந்து கிடைக்கப்பெற்றுள்ளன. கொவிட் 19 தொற்றுப் பற்றிய பொய்யான தகவல்களை வெளியிட்டமைக்காகக் கைது செய்யப்பட்டமை பற்றி இலங்கையில் இருந்து முறைப்பாடு செய்யப்பட்டுள்ளது.

2019 ஆம் ஆண்டின் பிரசாவுரிமைச் சட்டத்திற்கு (CAA) எதிரான ஆர்ப்பாட்டங்கள் நடைபெற்ற போது அமைக்கப்பட்ட ஆர்ப்பாட்டத் தளங்களையும் அகற்றுவதற்கு இந்திய அரசாங்கம் கொவிட் 19 லொக்டவுனைப் பயன்படுத்தியுள்ளது. பின்னர் பிரசாவுரிமைச் சட்டத்திற்கு எதிராகச் செயற்பட்ட முன்னணி ஆர்ப்பாட்டக்காரர்களை, அதிகமாக முஸ்லிம்களை, 2020 பெப்ரவரியில் வன்முறையினைத் தூண்டினார்கள் என்று குற்றஞ்சாட்டிக் கைதுசெய்து வழக்குத் தொடுப்பதற்கான பிரச்சாரத்தினையும் இந்தியா முன்னெடுத்தது.

நாடு பற்றிய அத்தியாயங்களின் தொகுப்பு

ஆப்கானிஸ்தான்

தலிபான் ஆட்சியின் பின்னர் உருவாகிய சிவில் சமூகத்தினால் 2004 ஆம் ஆண்டின் அரசியலமைப்பின் கீழ் செயற்படக்கூடியதாக இருந்தது. அடக்குமுறையற்ற சிவில் சமூகத்தினை உருவாக்குவதற்கான கடப்பாட்டுடன் 'ஆப்கானிஸ்தான் பிரசைசுளுக்கிடையில் எவ்வகையான பாகுபாட்டினையும் வித்தியாசத்தினையும்' ஆப்கானிஸ்தான் அரசியலமைப்பு தடைசெய்துள்ளது. எவ்வாறாயினும், நடைமுறையில் நாட்டிலே மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களுக்குக் குடிமைச் சூழல் தொடர்ந்தும் அதீத ஆபத்துமிக்கதாகவே இருக்கின்றது. ஆப்கானிஸ்தானிலே குடிமைச் சுதந்திரம் 2014 ஆம் ஆண்டில் இருந்து படிப்படியாக அடக்கப்பட்டு வருகின்றது. மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களும் சிவில் சமூகச் செயற்பாட்டாளர்களும் ஊடகவியலாளர்களும் அரசு செயற்பாட்டாளர்களும் அரசு சாராச் செயற்பாட்டாளர்களும் இழைக்கும் அதிகரித்து வரும் அச்சுறுத்தல்களுக்கும் துன்புறுத்தல்களுக்கும் பயமுறுத்தல்களுக்கும் தடுத்துவைப்புக்களுக்கும் கொலைகளுக்கும் தொடர்ச்சியாக ஆட்பட்டு வருகின்றனர்.

அரசியலமைவுச் சூழமைவு

பிரசைசுள் சங்கங்களை அமைப்பதற்கான மற்றும் தங்களின் சிந்தனைகளையும் அபிப்பிராயங்களையும் வெவ்வேறு வகைகளினால் ஆன வெளியீடுகள் மூலம் சுதந்திரமாக வெளிப்படுத்துவதற்கான உரிமைகளை 2004 ஆம் ஆண்டின் அரசியலமைப்பு வழங்குகின்றது. இருந்தபோதிலும் நடைமுறையில் சூழ்நிலை வித்தியாசமானதாக இருக்கின்றது. ஏனெனில் ஆப்கானிஸ்தான் ஓர் அரசு தரப்பாக இருக்கின்ற சகல சர்வதேசப் பொருத்தணைகள் மற்றும் சாசனங்களை அனுஷ்டிக்குமாறு அரசியலமைப்பு அரசாங்கத்தினைத் தேவைப்படுத்துகின்றது. மறுபுறத்திலே இஸ்லாமியப் புனித மார்க்கத்தின் விதிகளுக்கு மாற்றமான எச்சட்டத்தினையும் அரசியலமைப்பு எதிர்க்கின்றது. இது ஒரு பொதுவானதும் குழப்பமானதுமான சட்ட வாசகமாகும். இது சுரண்டல்மிகு வியாக்கியானத்திற்கு வழியேற்படுத்துகின்றது.

வெகுஜன ஊடகச் சட்டம்

2001 ஆம் ஆண்டிற்கு முன்னர் ஊடக நிறுவனங்கள் இருக்கவில்லை அல்லது சொற்பமான அளவில் காணப்பட்ட நிலையில் இருந்து தற்போது நாட்டில் நூற்றுக்கணக்கான தனியார் வானொலி மற்றும் தொலைக்காட்சி நிலையங்கள் காணப்படுவதுடன் எண்ணற்ற சஞ்சிகைகளும் செய்திப் பத்திரிகைகளும் கிரமமாக வெளியிடப்படுகின்றன. புதிய ஊடக நிறுவனங்கள் ஆப்கானிஸ்தானில் அதிகரித்த அளவில் இன்றியமையாத வகிபாத்திரத்தினை வகித்து வருகின்றன. பொது விவாதங்களை நடத்தல் மற்றும் ஆப்கானிஸ்தான் வாழ்வின் வித்தியாசமான அம்சங்கள் பற்றிய பொதுமக்கள் அபிப்பிராயத்தினைக் கட்டமைத்தல் இவற்றில் உள்ளடங்குகின்றன.

2009 ஆம் ஆண்டு ஆப்கானியப் பாராளுமன்றம் வெகுஜன ஊடகச் சட்டத்தினை அங்கீகரித்தது. இது கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினை வலுப்படுத்துவதை நோக்கிய ஒரு நம்பிக்கை தரும் அடியெடுப்பாக இருக்கின்ற அதேவேளை, இஸ்லாத்தினைப் பற்றிப்பிடிப்பதைத் தேவைப்படுத்துவது பற்றிய வாசகங்களை இது இன்னும் கொண்டுள்ளது. கடந்த தசாப்தத்தில் பாதுகாப்பு நிலைமைகளில் அதிகரித்த அளவு சீர்குலைவு ஏற்பட்டுள்ளதுடன் ஆப்கானிஸ்தான் ஊடகவியலாளர்களுக்கு மிகவும் ஆபத்தான ஒரு நாடாக மாறியுள்ளது. இது ஊடகத்தில் சுய தணிக்கைக்கு இட்டுச் சென்றுள்ளது.

2017 ஆம் ஆண்டில், அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்கள் தொடர்பில் கட்டுப்பாடுமிகக் ஏற்பாடுகளை அறிமுகப்படுத்த ஆப்கான் அரசாங்கம் முயற்சித்தது. இது பாராளுமன்றத்தில் நிறைவேற்றப்பட்டிருந்தால் சகல அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களும் மூன்று வருடங்களுக்கொரு தடவை மீள்பதிவு செய்யவேண்டும் எனத் தேவைப்படுத்தப்பட்டிருக்கும். 'தொழில்நுட்பக் காரணங்களுக்காக' ஒரு நிறுவனத்தினைப் பதிவுசெய்ய அரசாங்கம் மறுக்கலாம். மேலும் சிவில் சமூக அமைப்புகள் அவற்றின் வருடாந்தப் பொதுக் கூட்டத்தினை நடத்துகையில் அரசாங்கப் பிரதிநிதியினையும் அழைக்கவேண்டியிருந்திருக்கும்.

தகவல்களை அணுகல் சட்டம்

2018 ஆம் ஆண்டில் இயற்றப்பட்ட தகவல்களை அணுகல் சட்டம் (Access to Information Law -AIL) முன்னோக்கிச் செல்வதற்கான ஒரு நம்பிக்கை தரும் அடியெடுப்பாகும். இருப்பினும் இதன் அமுல்படுத்தல் இல்லாமல் இருக்கின்றது. எவ்வாறாயினும் நாட்டில் இவ்வகையான முதலாவது சட்டவாக்க நடவடிக்கையாக AIL இருக்கின்றது. இச்சட்டத்தினைத் தொடர்ந்து, விண்ணப்பதாரிகளுக்கும் பொதுமக்களுக்கும் அரசு நிறுவனங்கள் தகவல்களை வழங்கவேண்டும் எனத் தேவைப்படுத்தப்படுகின்றன. இருப்பினும் அரசு நிறுவனங்கள் வைத்துள்ள அரசுக்குச் சொந்தமான தகவல்கள் மீதான அரசாங்கத்தின் இறுக்கமான கட்டுப்பாடு தொடர்ந்தும் ஒரு பிரச்சினையாக இருந்து வருகின்றது.

டெலிகிராம் மற்றும் வட்ஸ்அப் செய்திச் சேவைகள் போன்ற சமூக ஊடகங்களின் மீது கட்டுப்பாடுகளை விதிப்பதும் அசெம்பிளிச் சட்டம் மற்றும் அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களின் சட்டம் ஆகியவற்றை மீள வரைவதும் சிவில் சமூக அமைப்புக்களின் குடிமைச் சுதந்திரத்தினை முடுவதற்கான அரசின் திட்டமிட்ட முயற்சிகளாகும்.

ஒன்றுகூடுதல், வேலை நிறுத்தங்கள் மற்றும் ஆர்ப்பாட்டங்கள் பற்றிய சட்டம்

தமது கோரிக்கைகளையும் கரிசனைகளையும் அமைதியான முறையில் வெளிப்படுத்த ஒன்றுகூடுவதற்கான மற்றும் சங்கம் அமைப்பதற்கான பிரச்சைகளின் சுதந்திரத்தினை ஆப்கானிஸ்தானின் அரசியலமைப்பு பாதுகாக்கின்றது. ஆனால் நடைமுறையில் பாதுகாப்புப் படையினர் வேண்டுமென்றே ஆர்ப்பாட்டக்காரர்களை இலக்குவைத்து அவர்களைக் காயப்படுத்தியுள்ளனர் மேலும் பலரைக் கொன்றுமுள்ளனர். ஆப்கானிஸ்தானில் ஒன்றுகூடல்களிலும் ஆர்ப்பாட்டங்களிலும் போராட்டங்களிலும் அசெம்பிளிச் சட்டம் கணிசமான கட்டுப்பாடுகளை விதித்துள்ளது. இது மனித உரிமைப் பாதுகாவலர்களுக்குப் பாரதூரமான கரிசனையாக இருக்கின்றது. ஆப்கான் பொலிஸ் சட்டத்தின் கீழ் சந்தேக நபர் ஒருவர் பொலிசாரின் எச்சரிக்கைகளுக்கு இயையுறாதபோது, சந்தேகநபர் மீது துப்பாக்கிச் சூடு நடத்தும் அதிகாரம் பொலிசுக்கு உண்டு. அசெம்பிளிச் சட்டத்தின் புதிய வரைபு, ஆப்கான் பாராளுமன்றத்தினால் நிறைவேற்றப்படாத

போதும், பல கட்டுப்பாடு மிக்க ஏற்பாடுகளைக் கொண்டுள்ளது. இதில் இராணுவ உபகரணங்களைப் பயன்படுத்துவது, வீதிகளை மறிப்பதற்குப் பாரிய கொள்கலன்களைப் பயன்படுத்துவது, உடல் ரீதியான தாக்குதல்களை நடத்துவது, கைதுசெய்வது மற்றும் ஆர்ப்பாட்டக்காரர்கள் மீது வேண்டுமென்றே துப்பாக்கிச் சூடு நடத்துவது ஆகியவை உள்ளடங்குகின்றன.

சிவில் சமூக அமைப்புக்களுக்கான பொருளாதாரச் சூழல்

2014 ஆம் ஆண்டிற்குப் பின்னர் வெளிநாட்டு உதவியில் ஏற்பட்ட குறைப்பு நாட்டில் இயங்கும் பெரும்பான்மையான சிவில் சமூக அமைப்புக்களின் நீடுறுதித்தன்மையினைக் கடுமையாகப் பாதித்துள்ளன. மேலும், ஊடகத்தின் மீதான அதீத வரிவிதிப்புக்கள் ஆப்கானிஸ்தானின் மாகாணங்களில் இயங்கிவரும் பெரும் எண்ணிக்கையிலான தொலைக்காட்சி நிலையங்களையும் வானொலி அலைவரிசைகளையும் கடுமையாகப் பாதித்துள்ளன.

பிரசைகளின் உரிமைகள் பற்றியும் உரித்துக்கள் பற்றியும் அவர்களுக்கு அறிவிப்பதிலும் சேவை விநியோகம் மற்றும் அபிவிருத்திக் கருத்திட்டங்களை முன்னேற்றுவதிலும் சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் இன்றியமையாத கண்காணிப்பு வகிபாத்திரத்தினை வகிக்கின்ற அதேவேளை அவை எதிர்நோக்கும் நிதி நெருக்கடி கொவிட் 19 தொற்றினால் மோசமாக்கப்பட்டுள்ளது. இதன் விளைவாக, அரசாங்கத்தினதும் சர்வதேச சமுதாயத்தினதும் அற்ப உதவியினைப் பெறும் சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் வீழ்ச்சியடையும் நிலையிலுள்ளன.

சிவில் சமூக அமைப்புக்களுக்கான அரசியல் சூழல்

பல மனித உரிமைகள் அறிக்கைகளுக்கு அமைவாக, சிவில் மற்றும் மனித உரிமைகள் செயற்பாட்டாளர்களுக்கான அரசியல் சூழல் கடந்த இரண்டு தசாப்தங்களாக சாதகமற்றதாக இருந்து வருகின்றது. ஆப்கான் ஊடகவியலாளர்களின் கருத்துப்படி, பத்திரிகைச் சுதந்திரமும் கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரமும் வீழ்ச்சியடையும் போக்கினைக் கொண்டுள்ளன. அரசு செயற்படுனர்களினதும் அரசு சாராச் செயற்படுனர்களினதும் அச்சுறுத்தலும் வன்முறையும் அதிகரித்து வருவதுடன் ஆப்கான் அரசாங்கத்தின் உதவியும் குறைந்துவருகின்றது. மேலும் சர்வதேச உதவியும் குறைவடைந்து வருகின்றது.

சிவில் சமூக அமைப்புக்களுக்கான பாதுகாப்புச் சூழல்

மொத்தத்தில், மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்கள், குறிப்பாக பெண்கள் மனித உரிமைகள் செயற்பாட்டாளர்கள் ஆப்கானிஸ்தானில் தொடர்ச்சியாக முகங்கொடுக்கும் மிகப் பொதுவான போக்குகள் அச்சுறுத்தல்களாகவும் பயமுறுத்தல்களாகவும் துன்புறுத்தல்களாகவும் கொலைகளாகவும் கடத்தல்களாகவும் ஏனைய வடிவிலான வன்முறைகளாகவும் இருக்கின்ற காரணத்தினால் பாதுகாப்பின்மையே நிலவுகின்றது. மரண அச்சுறுத்தலும் பொதுவானதாக இருக்கின்றது.

இவற்றினை அரசாங்கத்தின் முழுப் பொறுப்பாக ஆக்குவதன் மூலம் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களையும் சிவில் சமூகச் செயற்படுனர்களையும் பாதுகாப்பதற்கு ஜனாதிபதி அஷ்ரப் கனி 2016 இல் வாக்குறுதியளித்தார். எவ்வாறாயினும், மனித உரிமைகள் செயற்பாட்டாளர்களின் அச்சுறுத்தல்களுக்கும் பயமுறுத்தல்களுக்கும் துன்புறுத்தல்களுக்கும் அரசாங்கம் தாமே பொறுப்பாக இருந்து வருகின்றது. ஆப்கானிஸ்தானில் இருந்து அமெரிக்க இராணுவம் வெளியேறுவதற்கான மற்றும் அரசியல் தீர்விற்காக தலிபானுக்கும் காபூல் அரசாங்கத்திற்கும் இடையிலான பேச்சுவார்த்தைக்கான விதிகளை 2020 ஆம் ஆண்டின் ஆரம்பப் பகுதியில் கட்டாரில் நடைபெற்ற அமெரிக்க - தலிபான் உடன்படிக்கை நிர்ணயித்தது. எவ்வாறாயினும் குடிமைச் சுதந்திரத்தில் ஏற்பட்ட வீழ்ச்சி தொடர்பாகவும் கடந்த இரண்டு தசாப்தங்களாகச் சமாதானச் செயன்முறையினால் ஏற்பட்ட முன்னேற்றங்களின் இழப்புக்கள் தொடர்பாகவும் தலிபான்களின் வருகை தொடர்பாகவும் சிவில் சமூக அமைப்புக்களும் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களும் ஆப்கான் சிறுபான்மைக் குழுக்களும் கரிசனை கொண்டுள்ளனர்.

பங்களாதேஸ்

சட்டத்திற்குப் புறம்பான கொலைகள், தன்னிச்சையான கைதுகள் மற்றும் வலிந்து காணாமலாக்கப்படுதல் ஆகிய குற்றச்சாட்டுக்களுக்கு அப்பால், கடந்த இரண்டு தசாப்தங்களாக அரசாங்கம் பல சர்ச்சைக்குரிய சட்ட நடவடிக்கைகளை அறிமுகப்படுத்தியுள்ளது. இவற்றின் பல ஏற்பாடுகள் குடிமைச் சுதந்திரத்தினைக் கட்டுப்படுத்துகின்றன.

அதாவது, 2006 ஆம் ஆண்டின் தகவல் மற்றும் தொடர்பாடல் தொழில்நுட்பச் சட்டம், 2018 ஆம் ஆண்டின் டிஜிட்டல் பாதுகாப்புச் சட்டம் மற்றும் 2016 ஆம் ஆண்டின் வெளிநாட்டுக் கொடைகள் ஒழுங்குபடுத்தல் சட்டம். அண்மைக் காலங்களில் அரசியல் கண்ணோட்டத்துடன் சட்டங்கள் பிரயோகிக்கப்பட்டமைக்கான உதாரணங்கள் காணப்படுகின்றன – எதிர்ப்புமிசை அரசியல் கருத்துக்கள், அரசாங்கத்தினை விமர்சிக்கும் ஊடக அறிக்கைகள் அல்லது உரிமைகளுக்காகச் செயற்படுபவர்கள் இலக்குவைக்கப்பட்டுள்ளனர். நியமனங்களுக்கான செயல்விதிகளின் காரணமாக, நீதித் துறைச் சுயாதீனமும் அரசின் நிறைவேற்று அதிகாரத்தினால் பாதிக்கப்பட்டுள்ளது.

சிவில் சமூக அமைப்புக்களுக்கான மற்றும் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களுக்கான சூழல் மிக மோசமானதாகக் காணப்படுகின்றது. பங்களாதேசில் உறுதியான எதிர் அரசியல் கட்சிகள் இல்லாத காரணத்தினாலும் தற்போது ஆட்சியிலுள்ள ஆளுங்கட்சியினால் திட்டவட்டமான அதிகாரம் பயன்படுத்தப்படுவதாலும் சிவில் மற்றும் அரசியல் உரிமைகள் சீர்கெட்டு வருகின்றன. உண்மையில், குடிமைச் சுதந்திரம் சுருக்கமடைவதற்கான காரணத்தினை கட்சியினை ஆட்சிக்குக் கொண்டுவந்த 2014 ஆம் ஆண்டின் தேசிய தேர்தலுடன் தொடர்புபடுத்த முடியும்.

சமயச் சிறுபான்மையினர்

தேர்தல் மூலம் தேர்ந்தெடுக்கப்படாத இராணுவ அரசாங்கத்தினால் வழிநடத்தப்பட்ட ஆட்சிகள் பங்களாதேசில் பல வருடங்களாக இடம்பெற்றிருக்கின்றன. மேலும் இராணுவக் குழுக்கள் (ஐண்டாக்கள்) அதிகாரத்தினைத் தக்கவைப்பதற்குப் பொதுவாகச் சமயத்தினைப் பயன்படுத்தி வருகின்றன. சமயச் சார்பின்மை (செக்யூலரிசம்) என்பது இராணுவ அரசாங்கத்தினால் 1977 ஆம் ஆண்டு அரசியலமைப்பில் இருந்து அகற்றப்பட்ட அதேவேளை, மற்றொரு இராணுவ ஆட்சியாளரினால் அரச சமயமாக இஸ்லாம் அரசியலமைப்பில் 1988 இல் பிரகடனப்படுத்தப்பட்டது. அரச சமயமாக இஸ்லாத்திற்கு வழங்கப்பட்டிருக்கும் அந்தஸ்திற்குச் சவால் விடுத்துத் தாக்கல் செய்யப்பட்ட மனுவினை 2015 ஆம் ஆண்டு உச்ச நீதிமன்றம் நிராகரித்தது.

அரசியல் கட்சிகள் சமய ரீதியாகப் பிளவுபடுத்துகின்ற மொழியினைப் பயன்படுத்திவருகின்றன. மேலும் சில சந்தர்ப்பங்களில் சமயப் பதற்றங்களையும் சமுதாயப் பதற்றங்களையும் தணிக்கும் வகையில் செயற்படுவதை விடுத்து அவற்றினை அதிகரிக்கும் வகையில் அவை செயற்படுகின்றன. சமயச் சிறுபான்மைச் சமுதாயங்கள் மீது மேற்கொள்ளப்படும் வன்முறைமிக்க தாக்குதல்கள் பற்றிப் பொதுவாக விசாரிக்கப்படுவதுமில்லை அல்லது அவற்றிற்கு எதிராகச் சட்ட நடவடிக்கை எடுக்கப்படுவதுமில்லை.

சமயம் அல்லது சமய நம்பிக்கைச் சுதந்திரம் பற்றிய விசேட தூதுவர் Heiner Bielefeldt அவரின் பூர்வாங்கக் கண்டறிதல்களில் சமயச் சிறுபான்மையினருக்கு எதிரான வன்முறைப் பிரச்சினைகளில் ஒன்றாகச் சொத்துப் பூசல் காணப்படுவதாகக் குறிப்பிட்டுள்ளார். 1972 ஆம் ஆண்டின் உரிமை வழங்கப்பட்ட சொத்துச் சட்டம் 2001 ஆம் ஆண்டில் உரிமை வழங்கப்பட்ட சொத்துச் (ஒப்படைப்பு) சட்டம் என மாற்றப்பட்டுப் பின்னர் 2011 ஆம் ஆண்டில் உரிமை வழங்கப்பட்ட சொத்து ஒப்படைப்புச் (திருத்தம்) சட்டம் என மாற்றப்பட்டது. பாதிக்கப்பட்ட தனிநபர்கள் தம்மிடமிருந்து பறிக்கப்பட்ட சொத்துக்களை மீளக் கோருவதற்காக விண்ணப்பிக்கும் ஏற்பாடுகளைச் சட்டம் கொண்டுள்ளது. ஆனால் வழக்கு விசாரணைச் செயன்முறை மிகவும் மந்தகதியில் நடைபெறுகின்ற ஒன்றாக இருப்பதுடன் உரிமை வழங்கப்பட்ட சொத்து ஒப்படைப்பு நியாயமன்று மற்றும் மேன்முறையீட்டு நியாயமன்று ஆகியவற்றின் முன் கிட்டத்தட்ட 10 மில்லியன் ஏக்கர்கள் (4 மில்லியன் ஹெக்டேயர்கள்) காணிப் பிணக்குகள் தொடர்பான 88882 வழக்குகள் நிலுவையாக உள்ளதாக அரசாங்க அறிக்கை ஒன்று தெரிவிக்கின்றது. வீடுகள் மற்றும் வணக்கத்தலங்கள் உள்ளிட்ட ஆதிவாசிகளினதும் சமயச் சிறுபான்மையினரினதும் காணிகள் தொடர்ந்தும் அபகரிக்கப்பட்டு வருவதாக வெவ்வேறு மூலங்கள் அறிக்கையிடுகின்றன. இவ்வாறான சம்பவங்கள் இடம்பெற முன்னர் பொதுவாகக் காணிகளில் இருந்தும் சொத்துக்களில் இருந்தும் குடும்பங்களை வெளியேற்றுவதற்கான வன்முறை இடம்பெறுகின்றது.

தலித்துக்கள் மற்றும் விலக்கப்பட்ட குழுக்கள்

சாதிப் பாகுபாட்டின் யதார்த்தம் பங்களாதேசில் மௌனத்தினால் மூடப்பட்டுள்ள போதிலும், வெளிப்படையாக மறுக்கப்பட்ட போதிலும் கூட, தலித் சமூகம் சமூக, அரசியல் மற்றும் பொருளாதாரப் பாகுபாட்டின் பல்வேறு வடிவங்களை அனுபவித்து வருகின்றது. அரசாங்கத்தின் மறைமுக ஒப்புதலுடன் இயலுமாக்கப்பட்டிருக்கும் இத்தலித்துக்களின் இக்கட்டான நிலை பங்களாதேசின் அடிப்படை மனித உரிமைகள் கடப்பாடுகளை மீறுகின்றது. நாட்டின் பிரசைகள் என தலித்துக்கள் அங்கீகரிக்கப்பட்டுள்ள போதும் சாதி மற்றும் தொழில் ரீதியான அடையாளம் ஆகியவற்றின் அடிப்படையில் இவர்கள் தொடர்ந்தும் இழிவானவர்களாகக் கருதப்படுவது இவர்களை நடப்பிலே நாடற்றவர்கள் எனும் நிலைக்கு ஆளாக்கலாம்.

2018 ஏப்ரில் மாதத்தில் சட்ட ஆணைக்குழுவின் பரிந்துரைகள் வழங்கப்பட்டு மூன்று வருடங்களின் பின்னர் பாகுபாட்டினை அகற்றல் சட்டத்தின் வரைபினை தேசிய மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு அனுப்பியது. எவ்வாறாயினும், பங்கீடுபாட்டாளர்கள் மத்தியில் அதிருப்தியினை ஏற்படுத்தி இது இன்னும் மீளாய்வின் கீழேயே இருந்து வருகின்றது.

சுதேச மக்களின் நிலை

பங்களாதேசின் சுதேச மக்கள் அரசியலமைப்பு ரீதியாக அங்கீகரிக்கப்படவில்லை. 2011 ஆம் ஆண்டில் அரசியலமைப்புக்கு மேற்கொள்ளப்பட்ட 15 ஆவது திருத்தத்தின் மூலம் சுதேச மக்களைக் 'கோத்திரங்கள், சிறு சாதியினர், இனத்துவப் பிரிவினர் மற்றும் சமுதாயங்கள்' எனும் சொற்பதங்களால் குறிப்பிடுவது என அரசாங்கம் தீர்மானித்தது. 35 இற்கும் மேற்பட்ட மொழிகளைப் பேசும் சுமார் 54 சுதேச மக்கள் பிரிவினர் பங்களாதேசில் வாழ்கின்றனர். இருப்பினும் 2007 ஆம் ஆண்டில் சுதேச மக்களின் உரிமைகள் பற்றிய ஐநா பிரகடனத்திற்கான வாக்கெடுப்பில் பங்களாதேஸ் கலந்துகொள்ளவில்லை.

சிலில் உரிமைகளைப் பாதுகாப்பதிலும் ஐனநாயக விதிமுறைகளை மேம்படுத்துவதிலும் ஈடுபட்டுள்ள நாட்டின் சுதேச மக்கள் தொடர்ச்சியான அச்சத்திலும் பாதுகாப்பற்ற நிலையிலும் வாழ்ந்து வருகின்றனர். வலிந்து காணாமலாக்கப்படல், சட்டவிரோதக் கொலைகள்,

தன்னிச்சையான கைதுகள், துன்புறுத்தல்கள் மற்றும் போலியான மற்றும் புனையப்பட்ட வழக்குகளில் சிக்கவைத்தல், பேச்சுச் சுதந்திரம் மற்றும் ஒன்றுகூடுவதற்கான உரிமை மீதான கட்டுப்பாடுகள் கிரமமாக இடம்பெற்றுவருகின்றன.

அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களின் விவகாரத்திற்கான அரசாங்கப் பணியகம் (பிரதமரின் அலுவலகத்தின் கீழ்) 2019 டிசம்பரில், வெளியிட்ட சுற்றுநிருபத்தில் தமது உத்தியோகபூர்வப் பெயர்களில் 'ஆதிவாசி' அல்லது 'சுதேச' என்பவற்றினைக் கொண்டிருக்கின்ற அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்கள் அவற்றினை ஒரு மாதத்தினுள் மாற்றவேண்டும் என அறிவித்தது. இவ்வாறு செய்யத் தவறுகின்றமை அவற்றின் பதிவு இரத்துச் செய்யப்படுவதற்கு இட்டுச் செல்லும் என்றும் அதில் அறிவிக்கப்பட்டிருந்தது.

பாலியல் சிறுபான்மையினர்

ஓரினச்சேர்க்கை அல்லது தற்பாலுணர்ச்சி பங்களாதேசில் தடைசெய்யப்பட்டுள்ளது. தெளிவான பாகுபாடுமிக்க சட்டங்கள் இருக்கின்றன - முறையற்ற உடலுறவினை இயற்கை ஒழுங்கிற்கு முரணானது எனத் தண்டனைச் சட்டக்கோவையின் பிரிவு 377 குற்றச்செயலாக்குகின்றது. பால்நிலைப் பல்வகைமைச் சமுதாயங்களுக்கு பங்களாதேஸ் அரசாங்கம் உரிமைகளை வழங்குவதை எதிர்த்துள்ளது. இவ்வாறான சமுதாயங்கள் நாட்டின் பொதுவாக ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்ட வடிவங்கள் எனக் குறிப்பிட்டே இவ்வாறு எதிர்க்கப்பட்டுள்ளது.

உருது பேசும் மக்களின் உரிமைகள்

2008 இல் வழங்கப்பட்ட உயர் நீதிமன்றத் தீர்மானத்தினைத் தொடர்ந்து, உருது பேசும் மக்கள் அல்லது பிஹாரிகள் பங்களாதேஸ் பிரசைகளாக அங்கீகரிக்கப்பட்டு தேசிய அடையாள அட்டைக்கான மற்றும் வாக்களிக்கும் உரிமைக்கான உரித்தினைப் பெற்றனர். ஆனாலும் கடவுச் சீட்டினைப் பெறல், அரசு சேவைத் தொழில்வாய்ப்பு மற்றும் வியாபார உரிமைகள் போன்ற வாழ்வின் பல்வேறு அம்சங்களில் இவர்கள் இன்னும் பாகுபாட்டிற்கு முகங்கொடுக்கின்றனர். இவர்களின் முகாம்கள் எப்போதும் காலி செய்யப்படும் அபாயத்திலேயே உள்ளன. உருது பேசும் சமுதாயம் பங்களாதேசின் மொழியியல் சார்ந்த சிறுபான்மை எனும் அரசு அங்கீகாரம் அற்றதாகவே இன்னும் உள்ளது.

டிஜிட்டல் பாதுகாப்புச் சட்டம்

பங்களாதேசில் பேச்சுச் சுதந்திரமும் கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரமும் நசுக்கப்பட்டு வருகின்றன, குறிப்பாக 2018 ஆம் ஆண்டின் டிஜிட்டல் பாதுகாப்புச் சட்டத்தினால் நசுக்கப்பட்டு வருகின்றன. இந்தச் சட்டத்தின் கீழ், அவதூறானது எனக் கருதப்படும் அல்லது நாட்டின் சட்டம் மற்றும் ஒழுங்கு நிலைமையினைக் குழப்பக்கூடியது எனக் கருதப்படும் அல்லது சமய உணர்வுகளைப் புண்படுத்தக்கூடியது எனக் கருதப்படும் பொய்யான, தூண்டிவிடுகின்ற, மரியாதைக்குறைவான அல்லது கூருணர்வுமிக்க தகவல்களை இணையத்தளங்களில் அல்லது வேறு இலத்திரனியல் தளங்களில் வேண்டுமென்றே பதிவிடுவது தண்டனைக்குரிய குற்றமாகும். எந்தவொரு நபருக்கெதிராகவும் ஒரு மூன்றாந் தரப்பு வழக்குத் தாக்கல் செய்வதற்கு சட்டம் அனுமதிக்கின்ற காரணத்தினால், சமூக ஊடகத்தில் நிலையினை இற்றைப்படுத்தல், வலைப்பதிவினை எழுதுதல் அல்லது புதிய வலைத்தளத்தினை நடத்தல் ஆகியவற்றினை டிஜிட்டல் பாதுகாப்புச் சட்டத்தினை மீறுபவையாகப் பார்க்க முடியும். பேச்சுச் சுதந்திரத்தினை அடக்குவதற்கும் எழுத்தாளர்களையும் ஊடகவியலாளர்களையும் செயற்படுந்ர்களையும் துன்புறுத்தவும் இச்சட்டம் வழமையாகப் பயன்படுத்தப்படுகின்றது - பொதுவாகப் பத்திரிகையாளர்களின் சமூக ஊடகப் பின்னூட்டல்களுக்காக.

பூட்டான்

பூட்டான் ராஜ்ஜியத்தின் 2008 ஆம் ஆண்டின் அரசியலமைப்பு பிரசுரங்களின் குடிமைச் சுதந்திரத்திற்கான உரிமையினை உத்தரவாதப்படுத்துகின்றது. கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினையும் சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரத்தினையும் ஒருவரின் சமயத்தினைப் பின்பற்றுவதற்கான உரிமையினையும் அரசியலமைப்பு அனுமதிக்கின்றது. 2008 ஆம் ஆண்டின் பின்பு பல புதிய செய்திப் பத்திரிகைகளுடனும் வானொலி நிலையங்களுடனும் ஊடகம் ஆங்காங்கே விரிவடைந்துள்ளது. 2007 ஆம் ஆண்டின் சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் சட்டத்துடன் (Civil Society Organisations- CSO) முறைசார் சிவில் சமூகம் உருவாக ஆரம்பித்துள்ளது.

தற்போது பூட்டாளில் 51 சிவில் சமூக அமைப்புகள் உள்ளன. எவ்வாறாயினும், சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளைப் பாதுகாப்பதற்கான அல்லது மனித உரிமைகளைக் கூடப் பாதுகாப்பதற்கான ஆணையினைக் கொண்ட சிவில் சமூக அமைப்புகள் எதுவும் இல்லை. சில குறிப்பிட்ட சமயக் குழுக்களின் நலன்களை மேம்படுத்தும் அமைப்புகள் சமய அமைப்புகள் சட்டத்தின் கீழ் பதிவுசெய்யப்பட்டுள்ளன. எனவே சிறுபான்மையினரின் பிரச்சினைகள் எவ்வித கவனத்தினையும் ஈர்ப்பதில்லை என்பதுடன் பொதுப்பரப்பில் விடயங்கள் எழுப்பப்படுகையில் கூட அவ்விடயத்தினை செயற்திறனுடன் முன்னெடுத்து வாதாட சிவில் சமூகக் குழுக்களும் இல்லை.

சில குறிப்பிட்ட செயற்பாடுகளைச் சிவில் சமூக அமைப்புகள் முன்னெடுப்பதனைச் சட்டம் தடைசெய்கின்ற காரணத்தினால் சிவில் சமூக அமைப்புகள் கடந்த பல வருடங்களாக இக்கட்டுகளுக்கு முகங்கொடுத்து வருகின்றன. உதாரணமாக, ஆதரித்து வாதாடல் செயற்பாடு மற்றும் சிவில் சமூக அமைப்புகளின் வகிபாத்திரம் பற்றி CSO சட்டம் மெளனம் காக்கின்றது. மேலும், சிவில் சமூக அமைப்புகளால் முன்னெடுக்கப்படும் எந்தவொரு ஆதரித்து வாதாடலும் ஓர் 'அரசியல்' செயற்பாடாகப் புரிந்துகொள்ளப்படலாம். அதற்கு அனுமதியும் வழங்கப்படுவதில்லை. இத்தெளிவின்மையின் காரணமாக, தமது பதிவுச் சான்றிதழ்கள் ரத்துச்செய்யப்படலாம் என்ற அச்சத்தில் சிவில் சமூக அமைப்புகள் ஆதரித்து வாதாடலில் ஈடுபடத் தயங்குகின்றன. கட்டணம் செலுத்துவதன் மூலம் ஒவ்வொரு வருடமும் பதிவினைப் புதுப்பிக்க முடியும். அண்மைக் காலத்தில் குடும்ப வன்முறைக்கு எதிராக, எச்ஐவிபுடன் வாழ்பவர்களுக்கு உதவுவதற்காக, போதைப் பொருள் மற்றும் மதுபானத்திற்கு அடிமையானவர்களுக்கு உதவுவதற்காக, சூழல், பெண்களின் பிரச்சினைகள் மற்றும் எல்ஜிபிடிஐகியு (LGBTIQ) எனப் 'பாதுகாப்பான' விடயங்களில் சிவில் சமூக அமைப்புகள் ஆதரித்து வாதாடலில் ஈடுபட்டு வருகின்றன.

பல ஊடக நிறுவனங்கள் உள்ள போதிலும் அவை எல்லாம் விளம்பர வருமானத்திற்காக அரசாங்கத்தில் தங்கியுள்ளன. இதனால் ஊடகத்தில் பெருமளவில் சுய தணிக்கை இடம்பெறுகின்றது. சக்திமிக்கவர்கள் அவதூறுச் சட்டத்தினைக் கையில் எடுக்கின்ற காரணத்தினால் விமர்சகர்களும் மெளனமாக்கப்படுகின்றனர். புண்படுத்தும் மற்றும் தீங்கு ஏற்படுத்தும் பொருளடக்கத்தினை, ஏனையவற்றின் மத்தியில்,

கண்காணிக்கின்ற ஊடகக் கவுன்சிலும் நிறுவப்பட்டுள்ளது. இருப்பினும் கவுன்சில் சுதந்திரத்தினைச் சீர்குலைத்து பாரிய சுய தணிக்கையினை உள்ளடக்கும் என்கின்ற அச்சங்களும் நிலவுகின்றன. மேலும், தேசிய பாதுகாப்புச் சட்டத்தின் கீழ், ஏனைய குற்றங்களின் மத்தியில், மக்களின் மத்தியில் வெறுப்பினையும் பகையினையும் உருவாக்கும் அல்லது உருவாக்க முயற்சிக்கும் பேச்சுக்கள் அல்லது அரசாங்கத்திற்கும் மக்களுக்கும் இடையில் தப்பிப்பிராயத்தினையும் பகைமையினையும் உருவாக்கும் அல்லது உருவாக்க முயற்சிக்கும் பேச்சுக்கள் சிறைத்தண்டனை விதிக்கப்படக்கூடியவையாகும்.

ஓர் அடிப்படை உரிமையாக, பிரசைசுகளின் சிந்தனைச் சுதந்திரத்திற்கான உரிமையினையும் மனச்சாட்சிக்கான சுதந்திரத்திற்கான உரிமையினையும் சமயச் சுதந்திரத்திற்கான உரிமையினையும் அரசியலமைப்பு உத்தரவாதப்படுத்துகின்றது. மேலும் பலவந்தம் அல்லது தூண்டல் மூலம் யாரேனும் ஒரு நபரை மற்றொரு சமய நம்பிக்கையினைப் பின்பற்றுமாறு வற்புறுத்த முடியாது என்பதையும் அரசியலமைப்பு உத்தரவாதப்படுத்துகின்றது. பூட்டானின் 2007 ஆம் ஆண்டின் சமய நிறுவனங்கள் சட்டம் இந்த உரிமையினை உறுதிப்படுத்துவதுடன் மதமாற்றத்தினையும் தடைசெய்கின்றது.

கிறிஸ்தவர்கள் துன்புறுத்தப்படுவதுடன் குறிப்பாகக் கிராமப் பிரதேசங்களில் உள்ள கிறிஸ்தவர்களுக்கு அரசாங்கம் மானிய அடிப்படையில் வழங்கும் விவசாய உள்ளீடுகள் வழங்கப்படுவதில்லை என முறைப்பாடுகள் சமர்ப்பிக்கப்பட்டுள்ளன. கிறிஸ்தவர்களுக்கு சேமக்காலகாலமும் வழங்கப்படுவதில்லை. சமய நிறுவனமாகப் பதிவுசெய்தலும் கிறிஸ்தவர்களுக்கு மறுக்கப்படுகின்றது. இவற்றினைத் தாண்டி, ஓர் இயக்கமாகத் தமது உரிமைகளைக் கிறிஸ்தவர்கள் உறுதிப்படுத்துவதற்கான பதிற்செயற்பாடு பெருமளவுக்கு இல்லாமல் இருக்கின்றது. இதற்கான காரணம், கிறிஸ்தவர்கள் நாட்டில் சொற்ப எண்ணிக்கையில் வாழ்வதும் கிறிஸ்தவர்கள் தம் மத்தியில் பல பிரிவுகளாகச் சிதறுண்டிருப்பதும் கருத்துவேறுபாட்டிற்கான தடையும் ஆகும்.

இந்தியா

(i) சங்கம் அமைப்பதற்கான, (ii) அமைதியாக ஒன்றுகூடுவதற்கான, (iii) கருத்துக்களையும் அபிப்பிராயங்களையும் சுதந்திரமாக வெளிப்படுத்துவதற்கான உரிமைகள், நியாயமான வரையறைகளுக்குப்பட்டு, இந்திய அரசியலமைப்பினால் உத்தரவாதப்படுத்தப்பட்டுள்ளன. எவ்வாறாயினும் இந்திய சிவில் சமூகச் செயற்படுனர்கள் அதிகரித்த அளவில் தாக்குதலுக்குப்பட்டு வருகின்றனர். குறிப்பாக பாரதீய ஜனதா கட்சி (Bharatiya Janata Party - BJP) 2009 இல் ஆட்சிக்கு வந்த பின்னர் இது குறிப்பாக அதிகரித்துள்ளது. பிஜேபியின் முன்னைய ஆட்சியில் நடைபெற்ற சிவில் சுதந்திரங்களின் மீதான தாக்குதல்களையும் சிறுபான்மையினரை இலக்கு வைத்தமையினையும் பொருட்படுத்தாது பீஜேபி மீண்டும் தேர்வுசெய்யப்பட்டதைத் தொடர்ந்து நிலைமை மோசமாகத் தொடங்கியது.

இந்தியாவில் சுருங்கிவரும் குடிமைச் சுதந்திரம்

இந்தியாவில் சிவில் சமூக அமைப்புக்களுக்கான ஒழுங்குபடுத்தல் ஆட்சி விகிதாசாரமற்றதாகவும் பாகுபாடுமிக்கதாகவும் உள்ளது. அதிகமான சிவில் சமூக நிறுவனங்களின் குறிப்பிட்ட கரிசனைக்குரிய விடயமாக வெளிநாட்டுப் பங்களிப்புப் பதிவுச் சட்டம் (Foreign Contribution Registration Act - FCRA) உள்ளது. சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் வெளிநாட்டு நிதியிடலைப் பெற்றுக்கொள்வதற்கான விதிகளையும் நிபந்தனைகளையும் இது ஒழுங்குபடுத்துகின்றது. முதன் முதலில் 1979 இல் அறிமுகப்படுத்தப்பட்டு, முன்பு ஆட்சியில் இருந்த காங்கிரஸ் தலைமையிலான அரசாங்கத்தினால் 2010 இல் திருத்தப்பட்ட இந்தச் சட்டம் சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் வெளிநாட்டு நிதியிடல்களைப் பெற அவற்றின் உரிமங்களை ஐந்து வருடங்களுக்கொரு தடவை புதுப்பிக்கவேண்டும் எனத் தேவைப்படுத்துகின்றது. சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் அவற்றின் நிர்வாகச் செலவுகளுக்காகப் பயன்படுத்தக்கூடிய வெளிநாட்டு நிதிகளின் விகிதாசாரத்தில் இந்தச் சட்டம் ஒரு வரம்பினையும் விதிக்கின்றது - இது 2020 செப்டெம்பரில் கணிசமாகக் குறைக்கப்பட்டது. இதனால் அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்கள் அவற்றின் பணத்தினை எவ்வாறு செலவழிக்கின்றன என்பதை அரசு கட்டுப்படுத்துவதையே இது அனுமதிக்கின்றது.

பிரபலமான அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களைப் பகிரங்கமாக இலக்குவைப்பது பிஜேபி ஆட்சியின் பண்பாக இருந்து வருகின்றது. வெளிநாட்டு நிதியிடல்களை முடக்கிவைப்பது தெரிவுக்குரிய ஆயுதமாக இருந்து வருகின்றது. 2019 ஆம் ஆண்டில் பீஜேபி அரசாங்கம் FCRA சட்டத்தினை மேலும் இறுக்கியது. அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களின் நிர்வாகக் குழு உறுப்பினர்கள் மதமாற்றங்களை ஊக்குவித்தமைக்காகத் தமக்கு எதிராகச் சட்ட நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்படவில்லை அல்லது குற்றத்தீர்ப்பளிக்கப்படவில்லை மற்றும் தாம் 'தேசத் துரோகத்தினைப் பரப்புரை' செய்வதில் ஈடுபடும் சாத்தியமற்றவர்கள் என்பதை ஐந்து வருடங்களுக்கு ஒரு தடவை பிரகடனப்படுத்துமாறு இச்சட்டம் தேவைப்படுத்துகின்றது.

நிர்வாக அலைக்கழிப்புக்கான ஒரு புதிய கருவியாக 2020 ஆம் ஆண்டில் புதிய ஒழுங்கு விதியொன்று அறிமுகப்படுத்தப்பட்டுள்ளது. இந்த ஒழுங்குவிதியின் கீழ் நிர்ந்தரமற்ற வருமான வரிச் சட்டத்தின் கீழ் அரச சார்பற்ற நிறுவனங்கள் தம்மைப் பதிவுசெய்ய வேண்டும். இதனால் அரச சார்பற்ற நிறுவனங்கள் ஐந்து வருடங்களுக்கொரு தடவை பதிவு செய்யவேண்டியிருக்கும். மிகப் பிரபலமான விசேட அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களை இலக்குவைப்பதற்காக நிதிக் குற்றச்செயல்களை விசாரிக்கும் அமுலாக்கல் பணியகம் மற்றும் நாட்டின் முதன்மையான குற்றவியல் விசாரணை முகவரான மத்திய புலனாய்வுப் பணியகம் (Central Bureau of Investigation - CBI) உள்ளிட்ட இந்திய அமுலாக்கல் முகவர்களை பீஜேபி அரசாங்கம் பயன்படுத்திவருகின்றது. மிகவும் நெருக்கடிமிக்க பிரச்சினைகளில் குழுக்கள் பணியாற்றுவதைத் தடுப்பதற்கான முயற்சிகளுடன் சேர்த்து, அரச முகவர்களினாலும் அவர்களுடன் சேர்ந்து செயற்படும் சித்தாந்தக் குழுக்களினாலும் தாம் அச்சுறுத்தல்களுக்கும் பயமுறுத்தல்களுக்கும் உள்ளாவதாக மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்கள் முறைப்பாடு செய்துள்ளனர்.

பீஜேபி ஆட்சியின் கீழ் சுதந்திரமான கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான அவகாசமும் சுருங்கியுள்ளது. 2020 மார்ச் 25 இற்கும் 31 இற்கும் இடையிலான தேசிய கொவிட் 19 முடக்கத்தின் போது கைது செய்யப்படலுக்கும் தாக்குதலுக்கும் சொத்தழிப்புக்கும் FIR பதிவுசெய்யப்படும் என்ற அச்சுறுத்தலுக்கும் குறைந்தது 55 பத்திரிகையாளர்கள் முகங்கொடுத்துள்ளனர். மே 13 ஆம் திகதி, இந்தியப் பத்திரிகை ஆசிரியர் சங்கம் நாட்டின் பல பகுதிகளிலும்

ஊடகவியலாளர்களை அச்சுறுத்துவதற்காகக் குற்றவியல் சட்டம் தவறாகப் பயன்படுத்தப்பட்டு வரும் அதிகரித்த பாங்கினைக் கண்டித்துள்ளது.

தகவல் அணுகலும் பாதிக்கப்பட்டுள்ளது. 2014 இல் ஆறு என்ற எண்ணிக்கையில் இருந்த இணைய முடக்கம் 2019 இல் 106 எனும் சடுதியான அதிகரிப்பினைக் கண்டுள்ளதாக டெல்லியில் இருந்து செயற்படும் சொப்ட்வெயர் பிரீடம் லோ செண்டர் எனும் அமைப்பு அறிக்கையிட்டுள்ளது. பொருளடக்கங்களை அகற்றுமாறு சமூக ஊடகத் தளங்களுக்கு அதிக எண்ணிக்கையிலான வேண்டுகோள்களை இந்திய அரசாங்கம் விடுத்துள்ளதாக அறிக்கையிடப்பட்டுள்ளது. குறைந்தது 50 பேர் - அதிகமாக முஸ்லிம்கள் - 2010 மற்றும் 2018 இல் மட்டும் சமூக ஊடகப் பதிவுகளுக்காகக் கைது செய்யப்பட்டுள்ளனர்.

தொலைக்காட்சிச் செய்தி அலைவரிசைகள் தணிக்கைக்கு உட்படுத்தப்பட்ட சந்தர்ப்பங்களும் வெளிச்சத்துக்கு வந்துள்ளன. அரசாங்கத்தினை விமர்சிக்கும் அலைவரிசைகள் தடைசெய்யப்பட்டுள்ளன. வெறுப்பூட்டும் பொருளடக்கத்தினைக் கிராமமாக ஒளிபரப்பும் பீஜேபி சார்பு அலைவரிசைகளுக்கு இதே போன்ற நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்படவில்லை.

பல்கலைக்கழகங்கள், குறிப்பாக ஆய்வுகள் மற்றும் சுயாதீனம் ஆகியவை தொடர்பில் நன்மதிப்புடைய பல்கலைக்கழகங்களும் இலக்குவைக்கப்பட்டுள்ளன. பல்கலைக்கழகங்களில் அடிக்கடி வன்முறைகளைக் கட்டவிழ்த்துவிடும் ஆர்எஸ்எஸ்சினுடைய மாணவர் பிரிவான அகில இந்திய பாரத வித்யார்தி பரிசத்தின் எழுச்சியுடன் இது பொருந்துகின்றது. இவ்வாறான வெளிப்படையான இலக்குவைப்புக்கு அப்பால், இந்தியாவின் பாரம்பரிய இடதுசாரிச் சார்புடைய அரசு பல்கலைக்கழகங்களின் நிதிகளை அகற்றுவதற்கான கூட்டு முயற்சிகளும் மேற்கொள்ளப்பட்டு வருகின்றன.

கருத்துவேறுபாடுகளுக்கு எதிராக நடவடிக்கை மேற்கொள்வதற்காக ஆட்சியிலுள்ள அரசாங்கங்களுக்கு வரலாறு நெடுகிலும் அனுமதியளித்த பல சாதாரண சட்டங்களும் ஏற்பாடுகளும் இந்தியாவில் உண்டு. இவை கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரம், சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரம் மற்றும் அமைதியாக ஒன்றுகூடுவதற்கான சுதந்திரம் ஆகியவற்றுக்கான அரசியலமைப்பு ரீதியான உரிமைகளுடன் சேர்ந்திருக்கின்றன.

அனைத்தும் 'நியாயமான வரையறைகளுக்கு' உட்பட்டு என்பதாக நீதிமன்றங்கள் வியாக்கியானப்படுத்தியுள்ளன. புதிய சட்டங்கள் இயற்றப்படாவிட்டாலும் தற்போது அமுலிலுள்ள சட்டங்களைத் துஷ்பிரயோகம் செய்வதற்கான பாரிய மனவிருப்புக் காணப்படுகின்றது. குற்றத்தினை விசாரிக்காமல் அடித்துக் கொலை செய்வதற்கு எதிராகத் தலித்துக்கள் ஆர்ப்பாட்டம் நடத்துவது உள்ளடங்கலாக அமைதியான ஆர்ப்பாட்டங்கள் மீது மாநிலங்களும் குறிப்பாக பீஜேபி ஆட்சியிலுள்ள மாகாணங்களும் அல்லது பொலிஸின் மீது பீஜேபி கட்டுப்பாட்டினைக் கொண்டுள்ள இடங்களும் தடுப்பு நடவடிக்கை எடுத்துவருவதற்கான பல உதாரணங்களை 2014 இல் இருந்து இந்தியா பார்த்து வருகின்றது.

கருத்து வேறுபாடு கொண்டவர்களுக்கு எதிராகவும் மனித உரிமைகள் பணியாளர்களுக்கு எதிராகவும் கொடிய சட்டங்கள் அதிகாரிகளினால் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றன. மிகவும் குறிப்பிடும் படியாக, சட்டவிரோதச் செயற்பாடுகள் தடுப்புச் சட்டம் (Unlawful Activities Prevention Act - UAPA) மற்றும் தேசிய பாதுகாப்புச் சட்டம் ஆகியவை பயன்படுத்தப்படுகின்றன. UAPA என்பது பயங்கரவாதத்திற்கெதிரான இந்தியாவின் முதன்மைச் சட்டமாகும் என்பதுடன் கருத்து வேறுபாட்டினையும் கருத்து வேறுபாடு கொண்டுள்ளவர்களையும் அழித்தொழிப்பதற்கான அரசாங்கத்தின் வேட்கையின் நம்பிக்கைக்குரிய கருவியாக உள்ளது. சட்டத்திற்கு 2019 இல் மேற்கொள்ளப்பட்ட திருத்தம் தனிநபர்களைப் பயங்கரவாதிகள் எனப் பிரகடனப்படுத்தவும் அவர்களின் குற்றம் நீதிமன்றத்தினால் நிரூபிக்கப்பட முன்பே அவர்களின் சொத்துக்களைப் பறிமுதல் செய்யவும் அரசுக்கு அதிகாரம் வழங்குகின்றது. தலித்துக்களுக்கு எதிரான அட்டுழியங்களுக்கு எதிராகவும் ஆதிவாசிகளுக்கு எதிரான அட்டுழியங்களுக்கு எதிராகவும் போராடுபவர்களைத் தடுத்துவைப்பதற்கு UAPA ஏற்பாடுகள் பயன்படுத்தப்படுகின்றன அத்துடன் அமைதியான முறையில் உரைகளை ஆற்றியமைக்காகத் தடுத்துவைக்க CAA பயன்படுத்தப்படுகின்றது.

சிறுபான்மையினருக்கான குடிமைச் சுதந்திரம் மூடப்படல்

நாடு முழுவதற்கும் குடிமைச் சுதந்திரம் சுருங்கி வந்தால், சமயச் சிறுபான்மையினருக்கு – குறிப்பாக இந்திய முஸ்லிம்களுக்கும் அவர்களுடன் பணியாற்றுவவர்களுக்கும் அது செயற்திறனுடன் மூடப்படுகின்றது. வரலாற்று ரீதியாகப் பிரச்சினையின் பகுதியாக ‘முஸ்லிம் விளைவுகளுக்கான மோசமான கொள்கைக் கவனக்குவிப்பு இருந்து வருகின்றது, அபிவிருத்தியின் அனைத்து விடயங்களிலும் மோசமான செயலாற்றுகையினைக் காட்டப் போதுமான சான்று இருந்த போதிலும் முஸ்லிம் பிரதிநிதித்துவம் எப்போதுமே மோசமானதாக இருந்து வருகின்றது. பாராளுமன்றம் முதற்கொண்டு, பணித்துறை, உச்ச நீதிமன்றம், பெரும் கூட்டுத்தாபனங்களின் சபை, வங்கிகள், அரச துறைத் தொழில்முயற்சிகள் மற்றும் ஊடக நிறுவனங்கள் வரை சிறுபான்மையினருக்கு எதிரான வெறுப்புக் குற்றச்செயல்கள் அதிகரித்து வருகின்றன.

முஸ்லிம்களுக்கு எதிராகவும் கிறிஸ்தவர்களுக்கு எதிராகவும் தலித்துக்களுக்கு எதிராகவும் நிகழ்த்தப்படும், குற்றத்தினை விசாரிக்காமல் அடித்துக் கொல்லுதல் மற்றும் கண்காணிப்பவர் நிகழ்த்தும் வன்முறை ஆகிய வடிவினை இக்குற்றச் செயல்கள் எடுக்கின்றன. சமயச் சிறுபான்மையினரை இலக்குவைக்கும் பாகுபாடுமிக்க சட்டங்கள் மற்றும் நடவடிக்கைகளின் தொடரினையும் பீஜேபி வலுப்படுத்தி விரிவுபடுத்தியுள்ளது. இதில் மதமாற்றத்திற்கு எதிரான சட்டங்கள் உள்ளடங்குகின்றன. நாடு முழுவதும் கிறிஸ்தவர்களுக்கும் முஸ்லிம்களுக்கும் ஏனைய சமயச் சிறுபான்மையினருக்கும் எதிராகத் ‘துன்புறுத்தல் பிரச்சாரத்தினை நடத்தவும் சமூக விலக்கலை மேற்கொள்ளவும் வன்முறையினை நிகழ்த்தவும்’ இந்துத்துவக் குழுக்களை இச்சட்டங்கள் வலுவூட்டுகின்றன எனக் குற்றஞ்சாட்டப்படுகின்றது. பசுக்களைப் பாதுகாப்பதற்கான சட்டம் எனப் பெயரளவில் அறியப்படும் சட்டங்கள் முஸ்லிம்களுக்கும் தலித்துக்களுக்கும் எதிராக இதேபோன்ற பிரச்சாரங்களுக்கு நிறுவனரீதியான ஆதரவினைத் தொடர்ந்து வழங்கிவருகின்றன. வெளிநாட்டவர்களைக் களையெடுப்பதற்காக பாகுபாடுமிக்க செயல்விதிகளும் நடைமுறைகளும் நிறைந்த நிர்வாகச் செயன்முறை மூலம் அஸ்ஸாமில் 2018 ஜூலையில் வரைபுத் தேசிய பிரசைசுள் பதிவேட்டினை வெளியிட்டமையினால் 4 மில்லியனுக்கும் மேற்பட்ட பிரசைசுள் பாரிய அளவில் வாக்குரிமை இழக்கும்

நிலை ஏற்பட்டுள்ளது. முஸ்லிம்களே பாதிக்கப்பட்டோரில் பிரதானமானவர்களாக இருப்பர் என அஞ்சப்படுகின்றது. 2019 மே மாதத்தில் உறுதியான பெரும்பான்மையுடன் பீஜேபி மீண்டும் ஆட்சிக்கு வந்துள்ளதால் சூழ்நிலை மோசமடைந்துள்ளது.

2019 டிசம்பரில் பிரசாவுரிமைச் சட்டத்திற்கு ஒரு திருத்தம் நிறைவேற்றப்பட்டது. இது குறிப்பாக முஸ்லிம்கள் நீங்கலான சட்டவிரோதமான குடியேறிகளின் ஒரு வகையினருக்கு வழியினைத் திறந்துவிட்டது. சட்டவாக்கம் நிறைவேற்றப்பட முன்னர் இந்தியப் பிரசைசுகளின் தேசிய பதிவேட்டினை உருவாக்கும் அதன் எண்ணத்தினையும் அரசாங்கம் பிரகடனப்படுத்தியது. 'சட்டவிரோதமாக நாட்டிற்குள் ஊடுருவிய முஸ்லிம்கள்' தடுத்துவைக்கப்பட்டு நாடு கடத்தப்படும் அதேவேளை National Register of Indian Citizens - NRIC இல் இருந்து விலக்கப்படுபவர்களுக்கு அவர்கள் CAA இனைப் பயன்படுத்தித் தமது இந்தியப் பிரசாவுரிமையினைக் கோர முடியும் என சிரேஷ்ட செயற்பாட்டாளர்களும் கட்சித் தலைவர்களும் உத்தரவாதம் வழங்கினர். CAA - NRIC கூட்டினால் நிகழப்போகும் ஆபத்து இந்திய முஸ்லிம்களைப் பிணைத்ததுடன் இந்த நடவடிக்கைகளுக்கு எதிராக நாடு முழுவதும் பரந்த அளவிலான ஆர்ப்பாட்டங்களுக்கு வழிவகுத்தது. முஸ்லிம்களின் உரிமை வலியுறுத்தல்களுக்கு எதிரான பாரம்பரிய வெறுப்பினை வெளிப்படுத்தி கருத்து வேறுபாட்டினை அரசு இரும்புக் கரம் கொண்டு நசுக்கியது. CAA இற்கு எதிராக முதன் முதலில் ஆர்ப்பாட்டம் நடைபெற்ற அஸ்ஸாமில் பொலிசாரின் துப்பாக்கிச் சூட்டினால் குறைந்தது ஐந்து பேர் கொல்லப்பட்டனர். உத்தரப் பிரதேசத்தில் ஒரே நாளில் 22 பேர் சுட்டுக் கொல்லப்பட்டனர். இப்போக்குகள் நாடு முழுவதும் தொடர்ந்தன.

2020 இல் டெல்லியில் நடைபெற்ற சட்டசபைத் தேர்தல்கள் சமுதாயத் துருவமயமாக்கல் மூலமாக CAA இற்கு எதிரான ஆர்ப்பாட்டங்களை சட்டவிரோதமானவையாக ஆக்குவதற்கு பிஜேபிக்கு ஒரு வாய்ப்பினை வழங்கியது. பிரச்சாரக் காலப்பகுதி முழுவதும் சிரேஷ்ட அமைச்சர்கள் மற்றும் பாராளுமன்ற உறுப்பினர்கள் உள்ளிட்ட பிஜேபி தலைவர்கள் குருமான முறையில் முஸ்லிம்களுக்கு எதிரான பூடகமான அரசியல் செய்திகளைப் பரப்புவதில் ஈடுபட்டு முஸ்லிம்களை நிந்திப்பதன் மூலம் கட்சிக்கு வாக்குத் தேடுவதில் ஈடுபட்டனர். மேலும் CAA இற்கு எதிரான ஆர்ப்பாட்டக்காரர்களை

‘தேசத்திற்கு எதிரானவர்கள்’ என்றும் ‘துரோகிகள்’ என்றும் ‘பயங்கரவாதிகள்’ என்றும் குறிப்பிட்டனர். பிஜேபி தேர்தலில் மோசமாகத் தோற்றபோதிலும், பிரச்சாரத்தின் இஸ்லாம் பற்றிய அச்சத்தின் தொனி முஸ்லிம்களை மேலும் மேலும் இலக்குவைப்பதற்கான ஒரு வாய்ப்பினை உருவாக்கியது.

கொவிட் 19 தொற்று என்ற போர்வையின் கீழ், பயங்கரமான பாதுகாப்புச் சட்டங்கள் மற்றும் தடைசெய்யும் தடுத்தவைப்பு நடவடிக்கைகள் ஆகியவற்றினைப் பயன்படுத்தி இந்திய அரசாங்கம் முஸ்லிம் இளைஞர்களையும் ஏனைய பிரபல செயற்படுனர்களையும் முறைமைவாய்ந்த வகையில் இலக்குவைக்க ஆரம்பித்துள்ளது. CAA 2019 பிரதிபலித்த ஜனநாயகச் சீர்கேட்டிற்குச் சவால் விடுப்பதற்காக முஸ்லிம்களின் மத்தியிலும் சிவில் சமூகத்தின் மத்தியிலும் மிகவும் குறிப்பிடத்தக்க விதத்தில் உருவாகிய ஜனநாயகக் குரல்களை மௌனிக்கச் செய்யும் முயற்சியே இதுவாகும்.

காஷ்மீரில் அழிக்கப்பட்ட குடிமைச் சுதந்திரம்

காஷ்மீரில் குடிமைச் சுதந்திரம் என்பது வரலாற்று ரீதியாகவே கட்டுப்படுத்தப்பட்டு வருகின்றது. செயற்படுனர்களையும் ஆர்ப்பாட்டக்காரர்களையும் தடுத்துவைப்பதற்கு அதிகாரிகள் அசாதாரணமான சட்டங்களைச் சார்ந்திருப்பதுடன் (பொதுப் பாதுகாப்புச் சட்டம் - PSA மற்றும் UAPA உள்ளடங்கலாக) குற்றவியல் தண்டனைக் கோவையின் பிரிவு 144 இனை சகட்டுமேனிக்கு விதித்து அடிக்கடி இணைய முடக்கலினையும் மேற்கொண்டு வருகின்றனர். 2012 இல் இருந்து குறைந்தது 180 தடவைகள் இணைய முடக்கம் மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ளது. சிறுவர்களுக்கு எதிராகவும் ஆர்ப்பாட்டக்காரர்களுக்கு எதிராகவும் உயிராபத்தினை ஏற்படுத்தும் வாய்ப்புக் குறைந்த மற்றும் உயிராபத்தினை ஏற்படுத்தும் ஆயுதங்களையும் இவர்கள் பயன்படுத்தி வருகின்றனர். நீதிக்குப் புறம்பான மரண தண்டனைகள் மற்றும் சிவிலியன்கள் வலிந்து காணாமலாக்கப்படுதல் பொதுவானவையாக மாறியுள்ளன. இந்த நடவடிக்கைகள் அனைத்தும் எதிர்ப்பினை அல்லது கருத்து வேறுபாட்டினை நசுக்குவதையே நோக்கமாகக் கொண்டுள்ளன.

2019 ஆகஸ்ட் 5 ஆம் திகதி ஜம்மு மற்றும் காஷ்மீருக்கு வழங்கப்பட்டிருந்த பெயரளவிலான சுயாட்சி அந்தஸ்தினை அகற்ற உறுப்புரை 370 இனை சடுதியாகவும் ஒருதலைப்பட்சமாகவும் இந்திய அரசாங்கம் வாபஸ் பெற்று

உறுப்புரை 35அ இனை அகற்றி மாநிலத்தின் சுதேச மக்களுக்கான உத்தரவாதத்தினையும் அகற்றியது. இதுவே பீஜேபியின் நீண்ட கால நிகழ்ச்சிநிரலாக இருந்தது. இந்தியா பல யுத்தங்களைப் புரியக் காரணமாக இருந்த கட்டுப்படுத்த முடியாமல் இருந்த மாகாணத்தினை வலுக்கட்டாயமாக ஒருங்கிணைப்பதே பீஜேபியின் நோக்கமாக இருந்தது.

உறுப்புரை 370 இனை இரத்துச் செய்த பின்னர் ஆயிரக்கணக்கானவர்கள், குறிப்பாக அரசியல்வாதிகள், சமுதாயத் தலைவர்கள், வியாபாரச் சங்கங்கள், சிவில் சமூக உறுப்பினர்கள் மற்றும் இளைஞர்கள் தடுப்பு நோக்கத்திற்காகத் தடுத்துவைக்கப்பட்டனர். இதன் பின்னணியிலுள்ள நோக்கம், பொதுமக்கள் அபிப்பிராயத்தில் செல்வாக்குச் செலுத்தக்கூடிய, மக்களை ஒழுங்கமைக்கக்கூடிய மற்றும் குரலெழுப்பக்கூடிய மாநிலத்தின் ஓட்டுமொத்த குடிமைத் தலைமைத்துவத்தினையும் ஒரேயடியாக அகற்றுவதாகும்.

பத்திரிகைச் சுதந்திரமும் பாரதூரமான அச்சுறுத்தலுக்கு உள்ளாகியுள்ளது. ஊடக அறிக்கையிடலை ஒழுங்குபடுத்தி சமூகத்திற்கு எதிரான செய்தி எது தேசத்திற்கு எதிரான செய்தி எது என்பதைத் தீர்மானிப்பதற்காக அதிகாரிகளை வலுப்படுத்தி ஆட்சேபனைக்குரிய செய்திகளை வெளியிடும் நிறுவனங்களுக்கு எதிரான நடவடிக்கைகளைக் குறித்துரைப்பதற்காக அரசாங்கம் 2020 ஜூன் மாதத்தில் ஊடகக் கொள்கையினை வெளியிட்டது. தடைப்பட்டியலில் சேர்க்கப்பட்டதும் அரசாங்க விளம்பரங்களைப் பெற்றுக்கொள்வதில் ஊடக நிறுவனங்கள் தடையினை எதிர்நோக்குவதுடன் குற்றவியல் வழக்குத் தொடுப்புக்கும் முகங்கொடுக்கின்றன.

கருத்து வேறுபாட்டினைத் தடுக்க முயற்சிகள் மேற்கொள்ளப்பட்ட போதிலும் ஆர்ப்பாட்டங்கள் வெற்றிகரமாக நடத்தப்பட்டுள்ளன. கண்ணீர்ப் புகையினைப் பயன்படுத்தியும் மிளகுத்தூள் கலந்த திரவத்தினைப் பீய்ச்சியடித்தும் ஆர்ப்பாட்டக்காரர்களைத் தாக்கியும் விரட்டியடித்தும் அதிகார அமைப்புக்கள் ஆர்ப்பாட்டங்களுக்கு பதின்செயற்பாடாற்றியுள்ளன. நீதித்துறைப் பரிகாரங்கள் இல்லாமல் இருக்கின்றன. பெரும் எண்ணிக்கையில் தடுத்துவைப்புக்கள் மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ளமையினைத் தாண்டி, விடுதலை கோருபவர்களினால் தாக்கல் செய்யப்பட்டுள்ள ஆட்கொணர்வு மனுவினை விசாரணைக்கு எடுத்துக்கொள்ள மேல் நீதிமன்றமும் உயர் நீதிமன்றமும்

ஆர்வமற்றிருக்கின்றன. இதேபோன்று, 2019 ஆகஸ்ட் மாதத்தில் இருந்து பாதுகாப்புப் படையினால் சட்டவிரோதமாகச் சிறுவர்கள் சிறையில் அடைக்கப்பட்டுள்ளமை பற்றிய பொது நலன் வழக்கினை விசாரித்துவந்த உயர் நீதிமன்றம், சட்டவிரோதமான எவ்வித தடுத்தவைப்பும் இல்லை எனக் கூறி 2019 டிசம்பரில் மனுவினைத் தள்ளுபடி செய்தது. பராயமடையாதவர்கள் சிறையில் அடைக்கப்பட்டுள்ளனர் எனப் பொலிசார் தாமே முறைப்பாடு செய்து சமர்ப்பித்த அறிக்கை உள்ளடங்கலாக ஏரளமான சான்றுகள் உயர் நீதிமன்றத்தின் கருத்துக்கு மாற்றமாக இருந்த நிலையிலும் இது நடந்துள்ளது.

நேபாளம்

நேபாள வரலாற்றின் பல கட்டங்களிலும் இயக்கங்கள் மற்றும் அரசாங்கத்திற்கான எதிர்ப்பு ஆகியவற்றில் அந்த நாட்டின் குடிமைச் சுதந்திரம் இன்றியமையாத வகிபாத்திரத்தினை வகித்துள்ளது. 2006 ஆம் ஆண்டில் முடியாட்சியினைக் கவிழ்ப்பதற்குக் குடிமைச் சுதந்திரம் பங்களிப்பு வழங்கியுள்ள அதேவேளை, சிவில் சமூகம் விரைவில் அதன் செல்வாக்கினை இழந்தது. மாறாக பிளவுகளும் கட்சி அரசியல்மயமாக்கமும் ஏற்படத் தொடங்கின. அன்றிலிருந்து குடிமைச் செயற்பாட்டினை நிறுத்த அரசாங்கத்தினால் பல முயற்சிகள் மேற்கொள்ளப்பட்ட போதும் இதுவரை அதில் வெற்றி கிட்டவில்லை. 2014 ஆம் ஆண்டில் வரையப்பட்ட சமூக நலனோம்புகை மற்றும் அபிவிருத்திச் சட்டம் நிறைவேற்றப்படவில்லை. ஆனால் அது நிறைவேற்றப்பட்டிருந்தால், சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரத்தினை மீறுவதைக் கொண்ட பல ஏற்பாடுகளை அது கொண்டிருந்திருக்கும். உத்தேச புதிய சட்டமான 2019 ஆம் ஆண்டின் சமூகச் சங்கங்கள் மற்றும் அமைப்புக்கள் தொடர்பான சட்டமும் அடக்குமுறை மிக்கதாகும். ஏனெனில், ஏனைய கட்டுப்பாடுகள் மற்றும் பணித்துறைத் தடைகளுக்கு அப்பால், இச்சட்டம் ஒரு நோக்கத்திற்காக அணிதிரள்வதற்கான அல்லது அதற்கு எதிர்ப்புத் தெரிவிப்பதற்கான செயற்படுனர்களின் இயல்பான எழுச்சியினைத் தடைசெய்கின்றது. 2018 இல் முன்மொழியப்பட்ட தேசிய ஒருங்கிணைப்புக் கொள்கையும் அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்கள் மீது சுமைமிக்க அறிக்கையிடலையும் செயல்விதிசார்ந்த தேவைப்பாடுகளையும் விதிப்பதுடன் அவற்றின் மீது இறுக்கமான கண்காணிப்பினை வலியுறுத்தி அவற்றின் செயற்பாடுகளின் நோக்கெல்லை

மற்றும் நிதியிடலுக்கான அணுகல் ஆகியவற்றின் மீதும் அதிகரித்த கட்டுப்பாடுகளை விதிக்கின்றது.

அனைத்து ஊடகவியலாளர்களும் ஒரு பரீட்சையில் தேறவேண்டும் எனத் தேவைப்படுத்துகின்ற ஊடகவியலாளர் உரிமத்தினை உள்ளடக்குவதற்கான முன்மொழிவுடன் 2019 செப்டெம்பரில் சமர்ப்பிக்கப்பட்ட ஊடகக் கவுன்சில் சட்டமூலத்திற்கான திருத்தம் போன்ற ஊடகத்தினைக் கட்டுப்படுத்துவதற்கான இதேபோன்ற முயற்சிகளும் முயற்சிக்கப்பட்டுள்ளன. இந்த முயற்சி நாட்டில் சுதந்திரமான பத்திரிகைத்துறையில் மற்றொரு தடை எனப் பரவலாக அர்த்தப்படுத்தப்படுகின்றது. 2018 ஆம் ஆண்டின் தண்டனைச் சட்டக் கோவையும் ஊடகவியலாளர்களை அச்சுறுத்துகின்றது. 'இரகசியமானவை' எனக் கருதப்படும் தகவல்களை ஊடகவியலாளர்கள் வெளியிட்டால் அவர்கள் மூன்று வருடங்கள் வரையிலான சிறைத் தண்டனை மற்றும் அபராதத் தொகை செலுத்தல் ஆகியவற்றுக்கு முகங்கொடுக்க நேரிடும் என இது குறிப்பிடுகின்றது.

சமயச் சிறுபான்மையினரின் குடிமைச் சுதந்திரத்திற்கான தடைகள்

சில நிறுவனங்கள் ஏற்றுக்கொண்டுள்ள அவற்றின் 'சமய நலன்களின்' அடிப்படையில் அவற்றின் செயற்பாட்டினைத் தடுக்கின்ற கொள்கைகள் அமுலில் உள்ளன. வெளிநாட்டு நிதிகள் மதமாற்ற முயற்சிகளுக்குப் பயன்படுத்தப்படுவதைத் தடுக்கும் தெளிவான முயற்சியாக வெளிநாட்டு அரச சார்பற்ற நிறுவனங்கள் அபிவிருத்திப் பணிகளுக்கே நிதியளிக்கவேண்டும் என 2019 ஆம் ஆண்டின் சர்வதேச அபிவிருத்தி ஒத்துழைப்புக் கொள்கை பணிப்புரை விடுக்கின்றது. பௌத்த மடாலயங்கள் தவிர்ந்த ஏனைய அனைத்து சமயக் குழுக்களும் சட்டபூர்வமாக இயங்குவதற்காக அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களாக அல்லது இலாப நோக்கற்ற அமைப்புக்களாகத் தம்மைப் பதிவுசெய்யவேண்டும் என்பதைக் கருத்திற்கொள்கையில் இக்கொள்கை மிகவும் அதிர்ச்சியளிப்பதாக உள்ளது. சமயக் குழுக்கள் அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களாகவே இயங்கவேண்டும் என்பதால் இது உள்ளார்ந்த பிரச்சினையினை உருவாக்குகின்றது. இருப்பினும் வெளிநாட்டு நிதியிடல்களைப் பெறும் அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களினால் சமய நடவடிக்கைகளை மேற்கொள்ள முடியாது.

கிறிஸ்தவ சமய அடிப்படையிலான அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களும் அவற்றின் ஆட்சேர்ப்பு நடவடிக்கைகளின் போது அதிகரித்த பரிசோதனைகளுக்கு உட்படுவதாகவும் குறிப்பாக சமயம் பற்றிய மற்றும் சமய நடைமுறை பற்றிய அறிவுள்ளவர்களைத் தேவைப்படுத்தும் பணிகளுக்கு கிறிஸ்தவ மதத்தினைச் சேர்ந்தவர்களை ஆட்சேர்ப்புச் செய்கையில் இவ்வாறு பரிசோதனைகளுக்கு முகங்கொடுப்பதாகவும் முறைப்பாடு செய்துள்ளன. இந்து மதத்தில் மட்டும் புனிதமானதாக இருக்கும் விலங்கான பசுக்களை அறுப்பதைக் குற்றச்செயலாக ஆக்குவதைப் போன்ற, ஒரு சமுதாயத்தினை விட மற்றைய சமுதாயத்திற்குப் பாதிப்பினை ஏற்படுத்தும் முரண்பாடுமிக்க சட்டங்கள் நேபாளத்தில் இன்னும் அமுலில் உள்ளன.

குடிமைச் சுதந்திரத்தினைக் குறைப்பதற்கான முயற்சிகளுக்கான பதில்

நாட்டில் குடிமைச் சுதந்திரம் குறைக்கப்படுவதை முறைமை வாய்ந்த வகையில் அதிகரிக்கக்கூடிய சட்டங்களை நிறைவேற்றும் முயற்சிக்குப் பரவலான எதிர்ப்புக் காட்டப்பட்டு வருகின்றது. குறிப்பாக, சர்வதேச அரச சார்பற்ற நிறுவனங்கள் அவற்றின் வருடாந்த நிகழ்ச்சித்திட்டங்களுக்கும் வரவுசெலவுத் திட்டங்களுக்கும் நிதியமைச்சிடமிருந்து அங்கீகாரம் பெறவேண்டும் மற்றும் நேபாள அரசாங்கத்தின் அனுமதியின்றி அவற்றின் தலைமை அலுவலகங்கள் அமைந்துள்ள நாடுகளுக்கு அவற்றின் அறிக்கைகளை அனுப்பக்கூடாது எனும் தேவைப்பாடுகளைப் போன்ற வெளிப்படையான கட்டுப்பாடுமிக்க ஏற்பாடுகளை வரைபுத் தேசிய ஒருங்கிணைப்புக் கொள்கை கொண்டிருப்பது தொடர்பில் அரசாங்கத்தின் கவனத்தினை ஈர்க்கும் பணியினை அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களின் சம்மேளனம் ஏற்றுக்கொண்டுள்ளது. 2018 ஆம் ஆண்டில் நான்கு விசேட தூதுவர்கள் இந்த உத்தேச தேசிய ஒருங்கிணைப்புக் கொள்கை தொடர்பில் அவர்களின் ஆட்சேபணையினை வெளியிட்டு அக்கொள்கையின் 'சில ஏற்பாடுகள் சிவில் சமூகத்தின் செயற்பாடுகளின் மீது பாரதூரமான பாதிப்பினை ஏற்படுத்தும் மற்றும் கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரம் மற்றும் சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரம் ஆகியவற்றினையும் அவை பாதிக்கும்' எனக் குறிப்பிட்டிருந்தனர்.

கோவிட் 19 இன் போது குடிமைச் சுதந்திரம்

கோவிட் தொற்றின் போது நேபாள அரசாங்கம் குடிமைச் சுதந்திரத்தின் மீது கட்டுப்பாட்டினைக் கொண்டிருந்தது. சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் மீதான அதன் அணுகுமுறையில் ஒத்திசைவின்மை மற்றும் அனைத்து விதமான விமர்சனங்களையும் அடக்குவதற்காக, அமைதியான முறையில் ஆர்ப்பாட்டம் செய்தவர்களை ஓரிரு மாதங்கள் அடக்கியமை ஆகியவற்றினைக் குறிப்பிட முடியும்.

கொரொனா வைரஸ் தொற்றினை அரசாங்கம் எதிர்வினையின்றிக் கையாண்டமைக்கு எதிராகவும் மருத்துவ விநியோகங்களைக் கொள்வனவு செய்தமையில் ஊழல் செய்தமைக்காகவும் வெளிநாடுகளிலுள்ள புலம்பெயர் தொழிலாளர்களின் நிலைமை தொடர்பாக மற்றும் நாட்டிலுள்ள குறைந்த வருமானம் பெறும் குடும்பங்கள் தொடர்பாக காட்டிய புலணுணரப்பட்ட அலட்சியத்திற்கு எதிராகவும் தொற்றின் மத்தியில் கண்காணிப்பின் அடக்குமுறைமிக்க நடவடிக்கைகளை நிறைவேற்றுவதற்காக எடுத்த முயற்சிக்கெதிராகவும் தனிமைப்படுத்தல் வசதிகளைத் தவறாக முகாமைத்துவம் செய்தமைக்கெதிராகவும் பொதுமக்கள் நடத்திய அமைதியான ஆர்ப்பாட்டங்களை அடக்க அரசாங்கம் பலத்தினைப் பிரயோகித்தது.

அதேவேளை, பிரதிநிதிகள் சபையின் பெண்கள் மற்றும் சமூகக் குழு, தொற்றுநோய்க்கு எதிராகச் செயற்படுவதில் அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களை அணிதிரட்டியமை எதிர்பார்த்ததை விடக் குறைவாக இருந்தது என்று குறிப்பிட்டுள்ளதூடன் இந்த அமைப்புக்களுக்குக் கிடைக்கக்கூடிய வளங்கள் மற்றும் கருவிகளை உரிய முறையில் பயன்படுத்துவதை இயலுமாக்குமாறு அரசாங்கத்தினைப் பணித்தது. இவ்வாறான அனர்த்தங்களின் போது அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்கள் பொதுமக்களுக்குப் பயன்மிக்கதாக இருக்கவேண்டும் எனப் பாராளுமன்ற உறுப்பினர்கள் குறிப்பிட்டனர்.

பாகிஸ்தான்

பாகிஸ்தான் 2008 ஆம் ஆண்டில் தேர்தல் ஜனநாயகத்தினை நோக்கி நிலைமாற்றம் அடைந்தமை அந்த நாட்டின் அரசியல் வரலாற்றில் ஒரு மிக முக்கிய நிகழ்வாகும். அன்றிலிருந்து பாகிஸ்தான் 2008 இலும் 2013 இலும் 2018 இலும் மூன்று தேர்தல்களைச் சந்தித்து ஓர் அரசியல் கட்சியில் இருந்து மற்றொன்றிற்கு என இரண்டு உறுதியான அதிகார மாற்றங்களையும் கண்டுள்ளது. எவ்வாறாயினும், பாகிஸ்தான் ஜனநாயகத்தின் தரம் கடந்த சில வருடங்களாகச் சீர்குலைந்துள்ளது. குறிப்பாக, தாராள ஜனநாயகம் பாகிஸ்தானில் வேருன்றத் தவறியுள்ளது.

அதிகாரம் மத்தியமயப்படுத்தப்பட்டமை - அதீத உள் மற்றும் புறப் பாதுகாப்புச் சவால்களுடன் - அரசியல் தலைமைத்துவம் நாட்டின் மீது அதிகாரம் செலுத்தி கொள்கையினை வழிநடத்த நிர்ப்பந்தித்தது. அதிகாரம் மத்தியமயமாக்கப்படுதலை வசதிப்படுத்துவதில் இந்தியாவின் அச்சுறுத்தலும் காலணித்துவப் பாரம்பரியமும் கணிசமான வகிபாத்திரத்தினை வகித்துள்ளன. பாகிஸ்தானில் சிவிலியன் அரசாங்கங்கள் ஜனநாயக விழுமியங்களை நிறுவனமயப்படுத்தி சிவில் சுதந்திரங்களையும் சட்டத்தின் ஆட்சியினையும் பற்றிப்பிடிக்கத் தவறிவிட்டன. பாகிஸ்தானில் அரசியல் முறைமை என்பது 'பொதுமக்கள் சுதந்திரத்தினை அடக்கல் மற்றும் (மீளக்) கைப்பற்றல் என்பவற்றுக்கிடையில் ஊசலாடிக்கொண்டிருக்கின்றது'. இன்று வரையிலும் கூட, பாகிஸ்தானின் முடிவற்ற பாதுகாப்பு அச்சங்கள், உண்மையானவையாக இருந்தாலும் அல்லது கற்பனையாக இருந்தாலும், தாராள ஜனநாயகத்தின் வளர்ச்சி மற்றும் முதிர்ச்சி ஆகியவற்றினை ஊக்குவிக்கும் பரந்த கருத்திட்டத்திற்கு எதிரானதாகவே காணப்படுகின்றது. மேலும், இராணுவ ஆட்சியும் சிவிலியன் ஆட்சியும் மாறி மாறி நடைபெற்றமை செயற்திறன் மிக்க அரசியல் செயன்முறைகளுக்குத் தீங்குமிக்கதான ஸ்திரமின்மையினை உருவாக்கியுள்ளது.

சமய அரசியல்

1973 ஆம் ஆண்டின் அரசியலமைப்பு சமயச் சிறுபான்மையினரின் பாதுகாப்புக்காக அரசியலமைப்பில் உள்ளடக்கப்பட்டுள்ள சில குறிப்பிட்ட முற்போக்கான வாசகங்களைப் பாதிக்கும் இஸ்லாமிய ஏற்பாடுகளைத் தக்கவைத்துள்ளது. இந்த அரசியலமைப்பு இஸ்லாத்தினை அரசின் சமயமாக ஆக்கியுள்ளதுடன் ஜனாதிபதிப் பதவி மற்றும் பிரதமர் பதவி ஆகியவற்றினை முஸ்லிம்களுக்கு வரையறுத்து சகல சட்டங்களையும் இஸ்லாத்துடன் இயையும் வகையில் கொண்டுவருமாறு அழைப்புவிடுக்கும் வாசகங்களைக் கொண்டுள்ளது. பின்பு அறிமுகப்படுத்தப்பட்ட ஏனைய சட்டங்கள் சமயச் சிறுபான்மையினரின் அடிப்படை உரிமைகளை மேலும் மீறியுள்ளன - சமயத் தரப்பினரின் அழுத்தத்தின் பேரில் அஹமதியா பிரிவினரை முஸ்லிமல்லாதவர்கள் எனப் பிரகடனப்படுத்தும் இரண்டாவது திருத்தத்தின் பந்தியினைப் போன்றவை.

சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளுக்கு மிக மோசமான தாக்கங்களைக் கொண்ட மற்றுமொரு சட்டவாக்கமே தெய்வநிந்தனைச் சட்டங்கள் என அறியப்படும் அரசியலமைப்புத் திருத்தமாகும். இவை பாகிஸ்தானில் அனைத்து மதங்களையும் மேம்படுத்திப் பாதுகாக்கவென்று பெயருக்காக மாத்திரம் வடிவமைக்கப்பட்டு பாகிஸ்தான் தண்டனைச் சட்டக் கோவையில் (1860) உள்ளடங்கியுள்ள வாசகங்களின் தொகுதியாகும். யதார்த்தத்தில் சட்டமானது வெளிப்படையாகவே அஹமதியாக்களுக்கு எதிராகப் பாகுபாடு காட்டுகின்றது. ஏனெனில் இச்சட்டம் அஹமதியா சமய நம்பிக்கையினைப் பகிரங்கமாக வெளிப்படுத்துவதைக் குற்றச்செயலாக ஆக்கி அஹமதியாக்கள் தம்மை முஸ்லிம்கள் என அழைப்பதைத் தடைசெய்து, அவர்கள் முஸ்லிம்களின் வழிபாட்டுத் தலங்களில் வழிபாடு செய்வதைத் தடைசெய்து அவர்களின் சமய நம்பிக்கையினைப் பரப்புவதையும் தடைசெய்கின்றது. தெய்வநிந்தனைச் சட்டங்கள் அற்பமான விடயங்களுக்கும் போலியான விடயங்களுக்கும் சமயச் சிறுபான்மையினரை துன்புறுத்தப் பயன்படுத்தப்படுகின்றது.

அஹமதியாக்கள் அவர்களின் சமய நம்பிக்கைக்கும் வாக்களிப்பதற்கான உரிமைக்கும் இடையில் தெரிவினை மேற்கொள்ளுமாறு தேர்தல் சட்டங்கள் அவர்களைப் பலவந்தப்படுத்துகின்றன: தமது வாக்காளர் பிரதிநிதிகளைத்

தெரிவுசெய்வதற்கான அவர்களின் ஜனநாயக உரிமையினைப் பயன்படுத்துவதற்குத் தகைமை பெற அவர்கள் பகிரங்கமாகத் தாம் முஸ்லிமல்லாதவர்கள் எனப் பிரகடனப்படுத்த வேண்டும். 2020 மே மாதம் 5 ஆம் திகதி பாகிஸ்தானின் அமைச்சரவை சிறுபான்மையினருக்கான தேசிய ஆணைக்குழுவினை ஸ்தாபித்து, அஹமதியாக்கள் 'சிறுபான்மையினர் எனும் வகைக்குள் வராத காரணத்தினால்' அஹமதியாப் பிரதிநிதிகள் ஆணைக்குழுவில் உள்ளடக்கப்படமாட்டார்கள் என அறிவித்தது. உண்மையான நிலை என்ற அடிப்படையில் இது துல்லியமற்றதாக இருந்தபோதும் அமைச்சரவை இந்தத் தீர்மானத்தினை எதிர்க்கவில்லை. 'பாகிஸ்தானில் மிகவும் துன்புறுத்தப்படும் சமுதாயங்களின் மத்தியில் அஹமதியாக்கள் உள்ளனர், அவர்களை சிறுபான்மையினர் உரிமைகள் ஆணைக்குழுவில் இருந்து விலக்கிவைப்பது முட்டாள்தனமானது' என்று ஹியூமன் ரைட்ஸ் வோச் குறிப்பிட்டுள்ளது.

பகிரங்க ஆர்ப்பாட்டம் எனும் வழி சமயச் சிறுபான்மையினருக்குக் கிடைக்காத ஒன்றாக இருக்கின்றது. ஏனெனில் தீவிரவாதிகளின் வன்முறை மற்றும் பழிவாங்கலுக்கு உட்படலாம் எனப் பலரும் அஞ்சுகின்றனர். தேவாலயங்களை சமுதாய ரீதியாகக் கட்டுப்படுத்துவதன் மூலம் சங்கம் அமைப்பதற்கான, ஒன்றுகூடுவதற்கான மற்றும் கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான உரிமையும் பாதிக்கப்படுகின்றது. நகர் சாராப் பிரதேசங்களில் தேவாலயங்கள் இருப்பதற்கு எதிர்ப்பு அதிகரித்து வருகின்ற காரணத்தினால் கிறிஸ்தவர்களினால் ஒன்றுகூடிய வழிபாடு நடத்த முடியாமல் இருக்கின்றது.

அஹமதியாக்களுக்குப் பின்னர் ஷியா முஸ்லிம்களின் சிறுபான்மைப் பிரிவினரும் சமயத் தீவிரவாதத்தின் இலக்காக மாறியுள்ளனர். பாகிஸ்தானின் ஷியா ஹசாரா சமுதாயத்தினர் தீவிரவாதிகளின் மோசமான வன்முறைக்கு முகங்கொடுத்து வருகின்றனர் எனச் சர்வதேச மனித உரிமைகள் அவதானிப்பாளர்கள் குறிப்பிட்டுள்ளனர். மனித உரிமைகளுக்கான தேசிய ஆணைக்குழு பாகிஸ்தானின் 2018 ஆம் ஆண்டு அறிக்கையின் பிரகாரம் முன்னைய 14 வருடங்களில் பாகிஸ்தானில் 2000 ஹசாராக்கல் கொல்லப்பட்டுள்ளனர். இந்து சமுதாயத்தின் மிகவும் பாதிப்புறு நிலையிலுள்ள உறுப்பினர்களுக்கு எதிராகவும் வன்முறைகள் இழைக்கப்பட்டு வருகின்றன. சிந்து மாகாணத்தில் வயதில் குறைந்த இந்துச் சிறுமிகள் முஸ்லிம் ஆண்களால் கடத்தப்பட்டு இஸ்லாத்திற்கு மதம் மாற்றி கடத்தியவரையே

திருமணம் முடிக்கப் பலவந்தப்படுத்தப்படுகின்றனர். இந்தச் செயன்முறையில் இவர்கள் உடல் ரீதியான மற்றும் உளவியல் ரீதியான வன்முறைக்கு முகங்கொடுப்பதுடன் இவர்களின் குடும்பங்களுடனான உறவுகளைத் துண்டிக்குமாறும் பலவந்தப்படுத்தப்படுகின்றனர். இந்துக் கோயில்கள் பாடசாலைகளாகவும் அறிவியல் ஆய்வுகூடங்களாகவும் மாற்றப்பட்ட சம்பவங்களும் நடைபெற்றுள்ளன. உள்ளூர் இந்துக்கள் பெயர் குறிப்பிடாமல் கூட இச்சம்பவங்களை முறைப்பாடு செய்ய அஞ்சுகின்றனர். சிந்து மாகாணத்தில் வாழும் இந்துச் சமுதாயத்தினர் செட்டியல் வகுப்பு இந்துக்களாகும். இவர்கள் சிந்தில் வாழும் கொத்தடிமை ஊழியர்களில் கணிசமான பகுதியினராக உள்ளனர். 1992 ஆம் ஆண்டின் கொத்தடிமை ஊழியத்தை இல்லாதொழித்தல் சட்டத்தின் மூலம் கொத்தடிமை ஊழியம் தடைசெய்யப்பட்டுள்ள போதிலும் சிந்தின் எண்ணற்ற பிரதேசங்களில் இந்த நடைமுறை கட்டுப்பாடின்றித் தொடர்கின்றது. சக்திமிக்க ஆளும் குடும்பங்களின் பழிவாங்கல் நடவடிக்கைக்குப் பயந்து அதிகாரிகள் இதில் தலையிடப் பயப்படுகின்றனர்.

பாதுகாப்பின் அரசியல்

ஆளுகை, அரசியல் மற்றும் கொள்கை, குறிப்பாக தேசிய பாதுகாப்பு மற்றும் வெளிநாட்டலுவல்கள் ஆகியவற்றினை இராணுவம் மேற்பார்வை செய்துவருவதுடன் சிவில் சமூகத்தின் மீதும் தொடர்ச்சியான கண்காணிப்பு மேற்கொள்ளப்படுகின்றது. சிவில் சமூக அமைப்புக்களை ஸ்திரத்தன்மைக்கான அச்சுறுத்தலாக நினைத்து நிறுவனம் அவர்களின் செயற்பாடுகளைத் 'தேசிய நலன்' என்ற பெயரில் தடைசெய்கின்றது. அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களும் சர்வதேச அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களும் அத்தீ ஒழுங்குபடுத்தல்களுக்கு உட்படுகின்றன. இதில் பதிவுசெய்வதற்கான, பாதுகாப்புத் தடையகற்றுவதற்கான மற்றும் நிதியிடல் அங்கீகாரம் வழங்குவதற்கான பல்வேறு நீண்ட செயல்விதிகள் அடங்குகின்றன.

பாகிஸ்தான் தண்டனைச் சட்டக்கோவையின் பிரிவு 124அ ஆக இருக்கும் மோசமான தேசத்துரோகச் சட்டம் சமூக மற்றும் அரசியல் மறுசீரமைப்பினைக் கோருபவர்களைக் கைதுசெய்து சிறையிலடைக்க அண்மையில் பயன்படுத்தப்பட்டது. மேலும் வலிந்து காணமலாக்கப்படல், பாலியல் வல்லுறவுகள் மற்றும் செயற்படுனர்களை நீதிக்குப் புறம்பான முறையில்

கொலைசெய்தல் ஆகிய எண்ணற்ற சம்பவங்களும் இடம்பெற்றுள்ளன.

சிறுபான்மையினரின் உரிமைக்காகவும் பேச்சுச் சுதந்திரத்திற்காகவும் வாதாடும் அல்லது தாராளவாதக் கருத்துக்களை வெளியிடும் ஊடகவியலாளர்களும் எழுத்தாளர்களும் மனித உரிமைகள் செயற்பாட்டாளர்களும் நாட்டில் அதிகரித்த அளவில் நசுக்கப்பட்டு வருகின்றனர். சிறிய மற்றும் பெரிய ஊடக நிறுவனங்களும் சுயாதீனமான எழுத்தாளர்களும் அதிகரித்துவரும் எதிர்விளைவுகளுக்கும் துன்புறுத்தல்களுக்கும் அச்சுறுத்தல்களுக்கும் குற்றச்செயலாக்கப்படலுக்கும் முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். பாகிஸ்தானின் பலூக் ஊடகவியலாளரான சாஜிட் ஹுசைன் பலூக் மார்ச் மாதத்தில் காணாமல் போனதன் பின்பு மே மாதம் சுவீடனில் இறந்த நிலையில் கண்டுபிடிக்கப்பட்டார். மனித உரிமைகள் செயற்பாட்டாளர்களும் சிவில் சமூகப் பணியாளர்களும் விமான நிலையங்களில் வைத்து அவர்களின் வெளிநாட்டுப் பயணங்களுக்கான காரணம் பற்றியும் சர்வதேச மாநாடுகளில் பங்குபற்றுவதற்கான காரணம் பற்றியும் அதிகரித்த அளவில் விசாரிக்கப்படுகின்றனர். முற்போக்கான மற்றும் தாராளவாதக் கொள்கையுடைய பல்கலைக்கழகப் பேராசிரியர்கள் மாணவர்களின் அச்சுறுத்தல்களுக்கு உள்ளாகுகின்றனர். அதேபோல் பழமைவாத நிர்வாக உறுப்பினர்கள் மற்றும் பீட உறுப்பினர்களினால் பதவி விலக்கல் மற்றும் கைதுகள் ஆகியவற்றுக்கும் உட்படுகின்றனர். மனித உரிமைகளுக்காக வாதாடும் மற்றும் தெய்வநிந்தனையுடன் தொடர்புடைய சிறுபான்மையினரின் வழக்குகளைக் கையாளும் சட்டத்தரணிகளும் கிறிஸ்தவ மற்றும் சிறுபான்மைச் சட்டத்தரணிகளும் அவர்கள் நிறைவேற்றும் பணிக்காக தொடர்ந்து அச்சுறுத்தல்களுக்கு முகங்கொடுக்கின்றனர்.

இலங்கை

2015 ஆம் ஆண்டில் இன முரண்பாட்டுக்கு அரசியல் தீர்வினை வழங்குவதாகவும் அரசியலமைப்பு மறுசீரமைப்பினை மேற்கொள்வதாகவும் கடந்த காலத்தினைப் பற்றிய நடவடிக்கைகளை எடுப்பதாகவும் கூறி நல்லாட்சி எனும் அத்திவாரத்தின் அடிப்படையில் நல்லாட்சி அரசாங்கம் தேர்ந்தெடுக்கப்பட்டது. வாக்குறுதிகள் நிறைவேற்றப்படவில்லை அல்லது அவை ஊழல் சேற்றில் புதையுண்டுவிட்டன. இது எதிர்க்கட்சியினர் நல்லாட்சி அரசாங்கத்தினைச்

சிங்களவர்களுக்கு எதிரான மற்றும் சிறுபான்மையினருக்குச் சார்பான அரசாங்கம் எனச் சித்தரித்த தொடர்ச்சியான பிரச்சாரத்தினால் வலுப்படுத்தப்பட்டது. இத்தவறான பிம்பத்தினை எதிர்க்கவும் பொய்யான செய்திகளை எதிர்க்கவும் அரசாங்கம் உருப்படியாக எதையும் செய்யவில்லை.

நல்லாட்சி அரசாங்கத்தின் கீழ், குடிமை உரிமைகள் துண்டிக்கப்பட்டன. சிறுபான்மையினருக்கு எதிரான வெறுப்பினைப் பரப்பி வன்முறையினைத் தூண்டிய பெரும்பான்மையினைச் சேர்ந்தவர்களுக்குச் சட்டத்தினைப் பிரயோகிக்காது கருத்துச் சுதந்திரத்தினைப் பறிக்கும் வகையில் சட்டத்தினைப் பாகுபாடுமிகு முறையில் அரசாங்கம் பிரயோகித்தது இதில் உள்ளடங்குகின்றது. 2019 ஏப்ரலில் மேற்கொள்ளப்பட்ட உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல்கள் குடிமைச் சுதந்திரம் என்ற ரீதியிலும் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகள் என்ற ரீதியிலும் சமூக - அரசியல் சூழ்நிலையில் கணிசமான பிறள்வினை உருவாக்கியது. பொதுமக்கள் பாதுகாப்புக் கட்டளைச் சட்டத்தின் கீழ் அவசரகால நிலையினைப் பிரகடனப்படுத்தியமையும் அவசரகால ஒழுங்குவிதிகளைப் பிரகடனப்படுத்தியமையும் குடிமைச் சுதந்திரம் சுருக்கப்படுவதற்குப் பங்களிப்பு வழங்கி கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரம், சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரம் மற்றும் ஒன்றுகூடுவதற்கான சுதந்திரம் ஆகியவற்றின் மீதான கட்டுப்பாட்டிற்கும் பங்களிப்பு வழங்கியது.

அவசரகால ஒழுங்குவிதிகள் 13, பொது ஒழுங்கினைக் குழப்பும் சாத்தியத்தினைக் கொண்ட அல்லது அரசியல் அமைதியின்மையினைத் தூண்டும் சாத்தியத்தினைக் கொண்ட பொது ஊர்வலங்களை அல்லது கூட்டங்களைத் தடைசெய்வதற்கான அதிகாரத்தினை ஐனாதிபதிக்கு வழங்குகின்றது. அவசரகால ஒழுங்குவிதிகள் 71, ஒரு நபர் அல்லது நபர்கள் பொதுத் துறையில் இருந்து விலக்கப்படவேண்டும் எனப் பொலிஸ் அதிகாரி ஒருவர் அல்லது பாதுகாப்புப் படை உறுப்பினர் ஒருவர் தேவைப்படுத்துவதற்கும் என்ன காரணத்தின் அடிப்படையில் அவ்வாறு விலக்கப்படுவதற்கான கட்டளை பிறப்பிக்கப்படுகின்றது என்பதைக் குறிப்பிடாமல் இருப்பதற்குமான அதிகாரத்தினை வழங்குகின்றது. தேசிய பாதுகாப்புக்குக் குந்தகம் விளைவிக்கலாம் அல்லது பொது ஒழுங்கினைப் பேணுவதில் குந்தகம் விளைவிக்கலாம் எனின் பிரசுரங்களை வெளியிடுவதற்குத் தடைவாய்ந்த அதிகார

அமைப்புக் கட்டுப்பாடு விதிப்பதும் தேசிய பாதுகாப்புக்குக் குந்தகம் விளைவிக்கலாம் அல்லது பொது ஒழுங்கினைப் பேணுவதில் குந்தகம் விளைவிக்கலாம் அல்லது வெறுப்புணர்வுகளை உருவாக்கக்கூடிய, ஊக்குவிக்கக்கூடிய அல்லது தூண்டக்கூடிய அல்லது அரசாங்கத்தினை அவமதிக்கின்ற பொருளடக்கத்தினக் கொண்ட புத்தகத்தினை, ஆவணத்தினை அல்லது பத்திரிகையினைத் தம் வசம் வைத்திருப்பது குற்றச்செயலாக்கப்படுவதும் இதில் உள்ளடங்குகின்றது.

பயங்கரவாதத் தடைச் சட்டத்தினை நீக்கி (Prevention of Terrorism Act - PTA) அதற்குப் பதிலாக மனித உரிமைகள் அடிப்படையிலான தேசிய பாதுகாப்புச் சட்டகம் ஒன்றினை அமுலாக்கத் தவறியமையே, 2019 ஏப்ரில் மாதத்திலிருந்து தமிழ் மக்களையும் முஸ்லிம் மக்களையும் விகிதாசாரமற்ற முறையில் பாதித்த போதிய மற்றும் செயற்திறன்மிக்க மனித உரிமைகள் பாதுகாப்பு இல்லாத தேசிய பாதுகாப்புச் சட்டகத்தினைத் தொடர்ந்து வைத்திருப்பதை இயலுமாக்கிய சார்புடைய காரணியாகும். இன்றியமையாத மனித உரிமைகளை மீறுகின்ற, குறிப்பாக பிரசைசுகள் ஒவ்வொருவருக்கும் இருக்கும் சகல சட்டபூர்வமான உரிமைகளையும் மீறுகின்ற மற்றும் குற்றஞ்சாட்டப்பட்டவருக்கு நியாயமான வழக்கு விசாரணையினை மறுக்கின்ற சட்டம் எனவே பயங்கரவாதத் தடைச் சட்டம் பல தசாப்தங்களாகக் குறிப்பிடப்பட்டு வருகின்றது. மனித உரிமைகள் மீறல்களுக்கான வகைப்பொறுப்பிற்கான அழைப்பினை நல்லாட்சி அரசாங்கம் புறக்கணித்தமைக்கான பிரதான உதாரணம், சவேந்திர சில்வாவுக்கு எதிராக இருந்த மனித உரிமைகள் மீறல்கள் மற்றும் மனிதநேயச் சட்ட மீறல்கள் பற்றிய பாரதூரமான குற்றச்சாட்டுக்களைத் தாண்டி ஜனாதிபதியினால் அவர் 2019 ஆகஸ்ட் மாதத்தில் இராணுவத் தளபதியாக நியமிக்கப்பட்டமையாகும்.

2019 உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல்களைத் தொடர்ந்து வந்த காலப்பகுதியில் முஸ்லிம்கள் பாகுபாட்டிற்கும் துன்புறுத்தல்களுக்கும் தன்னிச்சையான கைதுகளுக்கும் தடுத்துவைப்புக்களுக்கும் வன்முறைக்கும் கூட முகங்கொடுத்தனர். உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல்களுக்குப் பின்னர் முஸ்லிம்கள், குறிப்பாகப் பெரும் எண்ணிக்கையிலான முஸ்லிம் ஆண்கள் எவ்வித நியாயமான காரணங்களுமின்றிக் கைதுசெய்யப்பட்டனர். பயங்கரவாதத்தினையும் தீவிரவாதச் சித்தாந்தங்களையும் பரப்புகின்ற இடங்களாகப்

பள்ளிவாயல்களும் சமயப் பாடசாலைகளும் பார்க்கப்பட்டு அவை கடுமையான பரிசீலனைகளுக்கு உட்படுத்தப்பட்டன. முஸ்லிம்களுக்கு எதிரான வன்முறையின் போது அரசு செயற்படாதிருந்தமை மற்றும் முஸ்லிம்களுக்கு எதிராகத் தெரிவுசெய்தும் தன்னிச்சையாகவும் சட்டங்களைப் பிரயோகித்தமை முஸ்லிம்களுக்கெதிரான ஆரவாரப் பேச்சுக்களையும் பரப்புரைகளையும் சதித்திட்டக் கோட்பாடுகளையும் சட்டபூர்வமாக்கியதுடன் இனங்களுக்கிடையிலான பிளவினையும் ஆழப்படுத்தியது.

தமிழ்ச் சமுதாயத்தின் மனக்குறைகள் நல்லாட்சி அரசாங்கத்தினால் தொடர்ந்தும் பெருமளவுக்குத் தீர்க்கப்படாமலே இருந்து வருகின்றன. ஜனாதிபதி சிறிசேன போன்ற அரசாங்கத்திலுள்ள பிரதானமானவர்களின் பகட்டாரவாரப் பேச்சுக்கள் வகைப்பொறுப்புக்கான தேவையினை மறுத்தன. சில சந்தர்ப்பங்களில் பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கும் நீதிக்கான அவர்களின் கோரிக்கைக்கும் உண்மைக்கும் இழப்பீட்டுக்கும் அவர் மரியாதை அளிக்கவில்லை. யுத்த நாயகர்களுக்கு எதிராகச் சட்ட நடவடிக்கை எடுக்கப்படமாட்டாது எனப் பகிரங்கமாக அறிவித்தார் மேலும் காணமால் போனவர்கள் பெரும்பாலும் இறந்திருக்கலாம் எனக் கல்நெஞ்சுடன் கூறினார். கிறிஸ்தவர்களுக்கு எதிராகவும் போதகர்களுக்கு எதிராகவும் பல சந்தர்ப்பங்களில் வன்முறைகள் இடம்பெற்றிருக்கின்றன. பல சந்தர்ப்பங்களில் முறைப்பாடுகள் தாக்கல் செய்யப்பட்டபோதிலும் பொலிஸார் எவ்வித நடவடிக்கையும் எடுக்கவில்லை என்பதுடன் நீதி வழங்கப்படவும் இல்லை.

2019 ஜனாதிபதித் தேர்தலுக்குப் பின்னர்.

கோதபாய ராஜபக்ச ஜனாதிபதியாகத் தெரிவுசெய்யப்பட்ட பின்னர், அவருக்கு முன்பிருந்த சிறிசேனவைப் போல, அவரும் சட்டத்தினையும் ஒழுங்கையும் நிலைநாட்ட இராணுவத்தினை அழைக்கத் தொடங்கினார். நல்லாட்சி அரசாங்கத்தின்போது தற்காலிகமாக நிறுத்தப்பட்டிருந்த இராணுவமயமாக்கம் கோதபாயவின் ஆட்சியில் சூடு பிடிக்க ஆரம்பித்தது. சிவிலியன் விவகாரங்களிலும் சட்ட அமுலாக்கலிலும் இராணுவம் அதிகளவான வகிபாத்திரங்களை வகிக்க ஆரம்பித்தது. உதாரணமாக, பாதுகாப்பு அமைச்சின் கீழ் பொலிஸ் கொண்டுவரப்பட்டுள்ளது. மனித உரிமைகள் கவுன்சிலின் பிரகடனங்கள் 30/1 மற்றும் 40/1 ஆகியவற்றில் இருந்து வாபஸ் பெறப்போவதாக ராஜபக்ச அறிவித்ததுடன்

2020 பெப்ரவரியில் அதில் இருந்து உத்தியோகபூர்வமாக இலங்கை விலகியது.

கொவிட் 19 இன் தாக்கம்

சட்டபூர்வமாக இல்லாத ஊரடங்கை மீறியமைக்காக கொவிட் தொற்றின் போது ஆயிரக்கணக்கானவர்கள் கைதுசெய்யப்பட்டு ஆயிரக்கணக்கான வாகனங்கள் பறிமுதல் செய்யப்பட்டமை அரசுக்குச் சட்டரீதியான அதிகாரம் இல்லாதபோது கூட பிரசைகளுக்கு எதிராக அரசு தண்டனைக்குரிய நடவடிக்கைகளை எடுப்பதையும் அவர்களின் சுதந்திரத்தினைப் பறிப்பதையும் சுட்டிக்காட்டுகின்றது. உத்தியோகபூர்வமாக இல்லாவிடினும் அமுலில் இருந்த ஊடரங்கானது தெரிவுசெய்யப்பட்ட முறையிலும் தன்னிச்சையான முறையிலும் அமுல்படுத்தப்பட்டது. உதாரணமாக, இலங்கை தொழிலாளர் காங்கிரசின் முன்னாள் தலைவரும் சமுதாய வலுவூட்டல் மற்றும் தோட்ட உட்கட்டமைப்பு அபிவிருத்தி அமைச்சருமான ஆறுமுகம் தொண்டமானின் மரணச் சடங்கில் கலந்துகொண்டவர்கள் கைதுசெய்யப்படவில்லை. இதற்கு மாறாக கொவிட் முடக்கத்தினால் மிக மோசமாகப் பாதிக்கப்பட்ட மக்களுக்கு உலர் உணவு விநியோகிக்கையில் முன்னாள் எதிர்க்கட்சிப் பாரளுமன்ற உறுப்பினரான ரஞ்சன் ராமநாயக்க கைது செய்யப்பட்டார்.

கொவிட் 19 பதிற்செயற்பாடு இராணுவமயமாக்கப்பட்டுள்ளதுடன் அனர்த்த முகாமைத்துவத்தின் பல்வேறு செயலணிகளின் பதவிகளிலும் நிவாரண விநியோகத்திலும் இராணுவத்தினர் நியமிக்கப்பட்டுள்ளனர். தொற்றுநோய்க்கு பதிற்செயற்பாடாற்றல் என்ற போர்வையில் சிவில் சுதந்திரத்தினைக் கட்டுப்படுத்த அரசாங்கத்தினால் நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட்டுள்ளன. அரச அதிகாரிகள் அவர்களின் கடமைகளை நிறைவேற்றுகையில் அவர்களை விமர்சிப்பவர்களுக்கு எதிராக அவர்களின் சிறு குறைபாடுகளைச் சுட்டிக்காட்டுபவர்களுக்கு எதிராக அவர்களின் தவறுகளைச் சுட்டிக்காட்டுபவர்களுக்கு எதிராக அல்லது அவர்களை ஏசுபவர்களுக்கு எதிராக அல்லது கடிந்துகொள்பவர்களுக்கு எதிராக கடுமையான நடவடிக்கை எடுக்கப்படும் என்ற அறிவித்தல் விநியோகிக்கப்பட்டமை இதை இதை உதாரணமாகக் குறிப்பிட முடியும். இது கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினை மிகக் குறிப்பாக கருத்து வேறுபாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினை மோசமாகப் பாதிக்கின்றது.

சிறுபான்மையினரின் உரிமைகள்

முஸ்லிம்களைப் பலிக்கடாவாக்கி அவர்களை இழிவுபடுத்தல் பல வடிவங்களை எடுத்துள்ளது. பல சிரேஷ்ட அரச அதிகாரிகள் கொவிட் தொற்றுப் பரவலுக்கு முஸ்லிம் சமுதாயத்தினர் மீது பழி சுமத்தியுள்ளதன் கொவிட்டினால் இறப்பவர்களின் உடல்களை நல்லடக்கம் செய்யும் உரிமையும் முஸ்லிம்களுக்கு மறுக்கப்பட்டுள்ளது. முஸ்லிம்கள் விதிவிலக்கான சிறப்புரிமைகளைக் கோருகின்றனர் அல்லது அனுபவிக்கின்றனர் இருந்தபோதிலும் தமக்குப் பாகுபாடு காட்டப்படுவதாக நியாயமின்றிக் கூறுகின்றனர் என்று சித்தரிப்பதே பாகுபாடு அல்லது விளிம்புநிலைக்குத் தள்ளப்படல் பற்றிய முஸ்லிம்களின் முறைப்பாடுகள் நிராகரிக்கப் பயன்படுத்தப்படும் முறைகளில் ஒன்றாக இருக்கின்றது. ஊடக நிறுவனங்கள் வெறுப்பினைத் தூண்டுவதும் கடுமையான கண்டனங்களை வெளிவிடுவதும் தொடர்ந்தும் தடையின்றி முன்னெடுக்கப்படுகின்றது. உதாரணமாக ஏனைய கொவிட் நோயாளர்களைப் போலல்லாது முஸ்லிம் கொவிட் நோயாளிகள் மத அடிப்படையில் ஊடகங்களால் அடையாளப்படுத்தப்பட்டு நோயினைப் பரப்புகின்றனர் எனக் குற்றஞ்சாட்டப்படுகின்றனர்.

வட மகாணத்தில் மிக உயர்ந்த அளவில் சோதனைகள் மேற்கொள்ளப்படுகின்றன. ஒரு குறிப்பிட்ட சந்தர்ப்பத்தில் தனிமைப்படுத்தல் தேவைப்பாடுகளைப் பொலிஸார் குறிப்பிட்டு தமிழ்த் தேசிய மக்கள் முன்னணி (TNPF) உறுப்பினர்கள் யாழ்ப்பாணத்தில் நினைவேந்தல் நடவடிக்கைகளில் ஈடுபடத் தடைவிதிக்கும் நீதிமன்றக் கட்டளையினைப் பெற்றுக்கொண்டுள்ளனர். இருப்பினும் அன்றைய தினமே கொழும்பில் யுத்த வீரர்களை நினைவுகூர்வதற்காக அரசாங்கம் நடத்திய வைபவத்தில் அரசாங்கத்தின் சில உறுப்பினர்களும் ஆயுதப் படையினரும் படையீரர்களின் சில குடும்பங்களும் கலந்துகொண்டனர். தமிழ் மொழி அரசகரும மொழியாக இருந்தபோதிலும் 2020 ஆம் ஆண்டு நடைபெற்ற சுதந்திரதின வைபவத்தில் தமிழ் மொழியில் தேசிய கீதம் பாடக்கூடாது என ராஜபக்ச அரசாங்கம் கட்டளையிட்டது. தமிழ் மொழியினைப் பயன்படுத்தும் உரிமையினை மறுத்தமையே இலங்கையின் இன முரண்பாட்டுக்கான மூல காரணங்களுள் ஒன்று என்பது கவனத்தில் கொள்ளப்படவேண்டும்.

பிரதான பரிந்துரைகள்

தேசிய அரசாங்கங்களுக்காக -

- i. நாடு ஏற்று இணங்கியுள்ள சர்வதேசக் கடப்பாடுகளுக்கு இயைபுறல்.
- ii. நாட்டின் சட்டங்களில் நிலவும் சகல முரண்பாடுகளையும் அகற்றி நாடு கையொப்பம் இட்டுள்ள சர்வதேசப் பொருத்தணைகளுக்கு அமைவாக அவற்றினைச் சீரமைத்தல்.
- iii. சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் பதிவுசெய்வதையும் மீள்பதிவு செய்வதையும் அல்லது நாட்டில் செயற்படுவதையும் கடினமாக்குகின்ற தற்போதைய சட்டங்களில் உள்ள ஏற்பாடுகளைக் குறிப்பாக அகற்றுதல்.
- iv. அரசியலமைப்பில் சிறுபான்மையினரை அங்கீகரித்தல், ஏற்கனவே அவ்வாறு அங்கீகரிக்கப்படாதிருந்தால், அத்துடன் சிறுபான்மையினருக்கு எதிரான அனைத்து வடிவிலுமான பாகுபாட்டினைக் குற்றச்செயலாக்குவதற்கு அரசியலமைப்பு ஏற்பாடுகளை உறுதிப்படுத்தல்.
- v. சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் மற்றும் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்கள் உள்ளிட்ட சகல பங்கீடுபாட்டாளர்களுடனும் நெருக்கமான கலந்தாலோசிப்பு நடத்தி மனித உரிமைப் பாதுகாவலர்களுக்கும் சிவில் சமூகச் செயற்பாட்டாளர்களுக்கும் உகந்த சூழலை மேம்படுத்தி செயற்திறன்மிக்க பாதுகாப்புப் பொறிமுறைகளை மேம்படுத்தல்.
- vi. சமயச் சிறுபான்மையினருக்கு எதிரான அச்சுறுத்தல்களுக்கும் அவர்களின் குடிமைச் சுதந்திரங்களுக்கு எதிரான அச்சுறுத்தல்களுக்கும் உள்ளார்ந்ததாக இருக்கும் கற்பிதங்களை அகற்றுவதற்கும் சுதந்திரமான மற்றும் ஜனநாயக சமூகத்தினை அச்சுறுத்துகின்ற வளர்ந்து வரும் அடிப்படைவாதக் குரல்களை எதிர்க்கவும் செயற்திறன்மிக்க மற்றும் பூரணமான நடவடிக்கைகளை அமுல்படுத்தல்.
- vii. சமயச் சிறுபான்மையினருக்கு எதிரான குற்றச்செயல்களுக்கு வழங்கப்படும் சட்டக் காப்பு எனும் கலாசாரத்தினை முடிவுறுத்துவதற்காக அவ்வாறான தாக்குதல்களுக்குப் பொறுப்பானவர்களுக்கு எதிரான பக்கச்சார்பற்ற விசாரணைகளையும் சட்ட நடவடிக்கைகளையும் உறுதிப்படுத்தி அதிகரித்துவரும்

- பயங்கரவாதம் மற்றும் வன்முறையினைக் கையாளத் துரித நடவடிக்கைகளை எடுத்தல்.
- viii. மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களின் நிலைமைகள் தொடர்பாக ஐ.நா விசேட தூதுவர்களினாலும் ஏனைய தொடர்புடைய அறிக்கைகளினாலும் வழங்கப்பட்டு நாடுகள் பெற்றுக்கொண்டுள்ள சகல பரிந்துரைகளையும் அமுல்படுத்தல்.
- ix. கொவிட் 19 தொற்று எவ்விதத்திலும் நீண்ட கால குடிமைச் சுதந்திரம் குறைக்கப்படுவதற்குக் காரணமாக இருக்கவில்லை என்பதை உறுதிப்படுத்தல்.

சர்வதேசச் சமுதாயத்திற்காக -

- i. தெற்காசியாவில் நடைபெறும் சிவில் மற்றும் அரசியல் உரிமைகள் மீறல்கள் தொடர்பாக ஐநா மற்றும் ஏனைய சர்வதேச அமைப்புக்களின் பாரிய கவனத்தினை உறுதிப்படுத்தல்
- ii. பிராந்தியத்தின் குடிமைச் சுதந்திரம் மீதான பல்வேறு வடிவிலான கட்டுப்பாடுகளை அகற்றுவதற்குத் தெற்காசியப் பிராந்திய முன்னெடுப்புக்களை வசதிப்படுத்தல்

சிவில் சமூகம் / சிறுபான்மைக் குழுக்களுக்காக -

- i. தேசிய அமைப்புக்களின் கட்டுப்பாடுகளுக்கு எதிராக பாரிய பிராந்திய சிவில் சமூக முன்னெடுப்புக்களைப் போஷித்தல்.
- ii. தனிப்பட்ட நாடுகளில் இலக்குவைக்கப்பட்டுப் பாதிக்கப்பட்டுள்ளவர்களுக்கு எல்லைகளினூடே பாரிய கூட்டொருமைக்கான மற்றும் உதவிக்கான வெளிப்பாடுகளுக்கான வழிகளை இயலுமாக்கல்.
- iii. எல்லைகளினூடே பல்வேறு குழுக்களுக்கு இடையில் பாரிய பகிர்வு மற்றும் கற்றல் ஆகியவற்றினை வசதிப்படுத்தலும் அவற்றில் பங்கேற்றலும்.

இலங்கை: சுருங்கிவரும் குடிமைச் சுதந்திரத்தினுள் சிறுபான்மையினர் உரிமைகள்

அம்பிகா சற்குணநாதன்

அறிமுகம்

குடிமைச் சுதந்திரம் சீரழிந்துவரும் சூழமைவில்⁵ இலங்கையில் இனத்துவச் சமயச் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளின் நிலையினை இந்த அறிக்கை கலந்துரையாடும்.

இலங்கையில் வரலாறு நெடுகிலும் சிறுபான்மையினர் பாகுபாட்டிற்கும் விளிம்புநிலையாக்கத்திற்கும் வன்முறைக்கும் முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். கருத்து வேறுபாட்டுக்கான அரசாங்கத்தின் தாக்குதல்களுக்கு உட்படும் காலகட்டத்தில் இவை மோசமாகியுள்ளன. ஜனாதிபதி மஹிந்த ராஜபக்ச ஆட்சி நடத்திய 2004 முதல் 2015 வரையான காலப்பகுதியில், குடிமைச் சுதந்திரம் சுருக்கமடைந்து கருத்து வேறுபாடுகள் மீது கடும் நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்பட்ட சூழமைவின் மத்தியில் இனத்துவ – சமயச் சிறுபான்மையினர் தங்களின் உரிமைகளைப் பயன்படுத்துகையில் எண்ணற்ற அச்சுறுத்தல்களுக்கும் தடைகளுக்கும் முகங்கொடுத்துள்ளனர். 2015 ஜனவரியில் ஜனாதிபதி மைத்திரிபால சிறிசேன தலைமையிலான நல்லாட்சி அரசாங்கம்⁶ தெரிவு செய்யப்பட்டதும் இது மாற்றமடைந்த போதிலும், நல்லாட்சி அரசாங்கத்தின் கடைசிக் காலகட்டங்களில் குடிமைச் சுதந்திரம் மீண்டும் சுருங்கத் தொடங்கியது. முன்னாள் ஜனாதிபதி மஹிந்த ராஜபக்சவின் சகோதரரான கோதபாய

⁵ குடிமைச் சுதந்திரம் என்பது சிவில் சமூகம் எமது சமூகங்களின் அரசியல், பொருளாதார மற்றும் சமூக வாழ்வில் வகிபாத்திரம் வகிப்பதை இயலுமாக்குகின்ற சூழலாகும். குறிப்பாகப் பின்வருவனவற்றின் மூலம் தனிநபர்களும் குழுக்களும் தமது வாழ்வில் தாக்கத்தினை ஏற்படுத்தும் கொள்கை வகுத்தலுக்குப் பங்களிப்பு வழங்க குடிமைச் சுதந்திரம் அனுமதிக்கின்றது: தகவல்களை அனுகல், கலந்துரையாடல்களில் ஈடுபடல், கருத்து வேறுபாடு அல்லது உடன்படாமையினை வெளிப்படுத்தல் மற்றும் தமது கருத்துக்களை வெளிப்படுத்த ஒன்றோசேர்தல்—‘குடிமைச் சுதந்திரத்தினைப் பாதுகாத்து விரிவுபடுத்தல்’, மனித உரிமைகளுக்கான ஐக்கிய நாடுகள் உயர் ஸ்தானிகர் ஆகஸ்ட் 30, 2020, <https://www.ohchr.org/EN/Issues/CivicSpace/Pages/ProtectingCivicSpace.aspx>.

⁶ நல்லாட்சி அரசாங்கம்

ராஜபக்ச ஜனாதிபதியாகத் தெரிவுசெய்யப்பட்டு 2019 நவம்பரில் ராஜபக்ச குடும்பம் ஆட்சிக்குத் திரும்பியதும் குடிமைச் சுதந்திரம் மீது எதிர்காலத்தில் மேலும் கட்டுப்பாடுகள் ஏற்படலாம் என்ற கரிசணைகள் அதிகரித்தன.

சிறுபான்மையினரின் நிலைமைகளின் சூழமைவில் ஆட்சிகளினூடே வன்முறைகளின் தொடர்ச்சியினை எடுத்து விளக்க, நல்லாட்சி அரசாங்கத்தின் போது சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளின் நிலை பற்றி இந்த அறிக்கை முதலில் குறிப்பிட்டு அதன் பின்னர் 2019 நவம்பர் ஜனாதிபதித் தேர்தலுக்குப் பின்னரான சூழ்நிலை மீது கவனம் குவிக்கும்.

கொவிட் தொற்றுக்கு முன்னைய இலங்கையின் முறைமை வாய்ந்த மற்றும் கட்டமைப்பு ரீதியான பலவீனங்களை அம்பலப்படுத்திய கொவிட் 19 கொள்ளை நோய்க்கு மத்தியிலேயே இந்த அறிக்கை எழுதப்பட்டது. கொவிட் தொற்றின்போது, தொடர்ந்தும் தீர்க்கப்படாதிருந்த நிலையில் அதிகரித்து வந்த சமத்துவமின்மைகள் சில குறிப்பிட்ட சமூகக் குழுக்களின் பாதிப்புறுநிலையினை அதிகரித்தன. இவை சாதி, இனம், பால்நிலை, சமயம் அல்லது பாலியல் நாட்டம் ஆகிய காரணிகளின் காரணத்தினால் பாகுபாடு, விளிம்புநிலையாக்கம் மற்றும் வன்முறை ஆகியவற்றினால் பாதிக்கப்படும் அதிக பாதிப்புறுநிலையினை அடைந்தன. மேற்குறிப்பிட்ட குழுக்கள் இனத்துவத் தேசியவாதம் மற்றும் அடையாள அரசியல் ஆகியவற்றின் மீளெழுச்சியினாலும் பாதிக்கப்பட்டன. மேலும் ஆகர்சமிகு தலைவரின் கீழான அரசாங்கத்திற்கும் சர்வாதிகாரப் போக்குடைய அரசாங்கத்திற்கும் பெரும்பான்மைச் சமுதாயத்தின் மத்தியில் அதிகரித்துவரும் பகிரங்க ஆதரவினாலும் பாதிக்கப்பட்டுள்ளனர். இந்தச் சூழமைவில் குடிமைச் சுதந்திரத்தினைக் கட்டுப்படுத்தவும் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளைச் சீர்குலைக்கவும் அரசாங்கம் தொற்றுநோயினை ஒரு சாட்டாகப் பயன்படுத்தியுள்ளது. எனவே அறிக்கையின் இறுதிப் பகுதி இலங்கையில் குடிமைச் சுதந்திரத்தின் மீது தொற்றுநோய் ஏற்படுத்தியுள்ள தாக்கத்தினையும் இலங்கையில் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளின் பாதுகாப்பினில் அது ஏற்படுத்தியுள்ள தாக்கத்தினையும் ஆராயும். அறிக்கையின் மேற்குறிப்பிட்ட மூன்று பகுதிகள் ஒவ்வொன்றிலும் அரசியல் சூழமைவு மற்றும் குடிமைச் சுதந்திரத்தின் நிலை ஆகியவை முதலில் விளக்கப்படும். அதன் பின்னர் பல்வேறு இனத்துவச் சமயச் சிறுபான்மையினரின் நிலை அச்சூழமைவினுள் பகுப்பாய்வு செய்யப்படும்.

முறையியல்

தொற்றுநோயின் காரணமாக, பொதுத் தளத்தில் கிடைக்கும் வளங்களின் இரண்டாம் நிலை ஆய்வு மீளாய்வின்மீளாய்வின் கீழுள்ள காலப்பகுதியின்போது ஆசிரியர் மேற்கொண்ட கள விஜயங்களின் குறிப்புக்களையும் அறிக்கை அடிப்படையாகக் கொண்டிருக்கும்.

நல்லாட்சி அரசாங்கம் 2015 – 2019

அரசியல் சூழமைவு

மனிதநேயச் சட்டம் மற்றும் மனித உரிமைகள் சட்டம் ஆகியவற்றின் மீறல், ஊழல் மற்றும் நிறைவேற்று அதிகாரத்தின் ஏமாற்று வித்தைகள் ஆகிய குற்றச்சாட்டுக்களைச் சுமந்து நின்ற ராஜபக்சவின் ஒரு தசாப்த கால ஆட்சியின் பின்னர் நல்லாட்சியினை வழங்குவோம் என்றும் ஊழலை ஒழிப்போம் என்றும் வாக்குறுதிகளை அள்ளித்தெளித்து 2015 ஆம் ஆண்டில் நல்லாட்சி (யஹபாலனய) அரசாங்கம் ஜனாதிபதித் தேர்தலிலும் பாராளுமன்றத் தேர்தலிலும் வெற்றிபெற்றது. ராஜபக்சவின் அரசாங்கம் இராணுவ ரீதியாக முடித்துவைத்த முப்பது வருட இன முரண்பாட்டிற்கு அரசியல் தீர்வினை வழங்குவதாகவும் கடந்த கால வன்முறைகளுக்குப் பரிகாரம் காணத் தீர்வு பெற்றுத் தருவதாகவும் தமிழர்களுக்கு வாக்குறுதியளித்து அவர்களின் வாக்குகளைப் பெற்றது. எவ்வாறாயினும், அதன் ஆட்சி முடிவடைகையில் அளிக்கப்பட்ட வாக்குறுதிகளில் பெரும்பாலானவை நிறைவேற்றப்படவில்லை என்பதுடன் மத்திய வங்கிப் பிணை முறி ஊழல் குற்றச்சாட்டுக்கள் போன்ற முறைகேடுகளினால் அரசாங்கம் நிலைகுலைந்து போயிருந்தது. இது சிங்களப் பெரும்பான்மை கொண்ட தென்னிலங்கையில், ஆகர்சிமிப்புமிக்க மக்கள் மையத் தலைமையின் கீழான தேசியவாத அரசாங்கத்தினை அமைப்பதற்கான பொதுமக்களின் ஆர்வார வேண்டுகோளை உருவாக்க ராஜபக்சக்களினால் உருவாக்கப்பட்ட புதிய எதிர்க்கட்சியான இலங்கை பொதுஜன பெரமுனவினால் (SLPP) இந்த அதிருப்தி செயற்றிற்மிகு முறையில் பயன்படுத்தப்படும் சூழலை உருவாக்கியது. இவ்வாறான திரித்துரைத்தல்களை எதிர்ப்பதற்கு அரசாங்கம் தவறியமையுடன் சேர்ந்துகொண்ட நல்லாட்சி அரசாங்கத்தினைச் சிங்களவர்களுக்கு எதிரானதும் சிறுபான்மையினருக்குச் சார்பானதுமான அரசாங்கம் எனச் சித்தரிப்பதற்கு பெரமுனக் கட்சி மேற்கொண்ட இடையறாத பிரச்சாரம் 2019 நவம்பரில் நல்லாட்சி அரசாங்கம் தேர்தலில் தோல்வியடைவதற்குக் காரணமாகியது.

அதேவேளை, தமிழ் மக்களுக்கு வழங்கப்பட்ட வாக்குறுதிகளை நிறைவேற்றத் தீர்மானகரமான நடவடிக்கைகளை எடுக்கத் தவறியமையினால் தமது தேவைகளையும் கரிசனைகளையும் நிறைவேற்றுவதற்கான நல்லாட்சி அரசாங்கத்தின் ஆற்றலில் தமிழ் மக்கள் நம்பிக்கையிழந்தனர்⁷. இது, தேசியவாதக் கட்சிகளில் அதிகமானவை தமிழ்ச் சமுதாயத்தினுள் தங்களின் செல்வாக்கினை அதிகரிப்பதற்கான வாய்ப்பினை வழங்கியது. 2019 ஏப்ரில் 21 ஆம் திகதி நாட்டின் ஆறு இடங்களில் நடைபெற்ற பயங்கரவாதத் தாக்குதல்கள் சிறுபான்மையினரின் குடிமைச் சுதந்திரம் மற்றும் உரிமைகள் என்பவை தொடர்பில் சமூக – அரசியல் சூழ்மையில் கணிசமான பிறள்வினை ஏற்படுத்தியது. அவசரகாலச் சட்டத்தினைப் பிரகடனப்படுத்தல் போன்ற குடிமைச் சுதந்திரத்தினைக் கட்டுப்படுத்தும் நடவடிக்கைகளை அரசாங்கம் எடுப்பதற்கும் முஸ்லிம்களுக்கு எதிரான செயற்பாடுகளில் ஈடுபட்டு அவற்றினை அரசும் சமூகமும் நியாயப்படுத்துவதற்கும் உகந்த சூழலைத் தாக்குதல் உருவாக்கியது. சிறுபான்மையினருக்கு எதிரான ஆரவாரப் பேச்சுக்களுக்கான மூல காரணங்களைக் கண்டறிந்து அவற்றினை அகற்றுவதற்குத் தன்முனைப்பாகச் செயற்பட நல்லாட்சி அரசாங்கம் தவறியது மாத்திரமன்றி நிகாப் தடை மற்றும் முஸ்லிம்களுக்கெதிரான உணர்வுகளையும் நடவடிக்கைகளையும் எதிர்ப்பதற்குச் செயற்படாமல் இருந்தமை மூலமாகவும் முஸ்லிம்களுக்கெதிரான பாகுபாடு பகிரங்கமாக ஏற்றுக்கொள்ளப்படக்கூடிய ஒன்றாகப் புலனுணர்ச் செய்தது. இது சட்டக்காப்பு உணர்வினை இறுதியில் உருவாக்கி பொதுமக்களில் ஒரு பகுதியினர் பகிரங்கமாக மதவெறியுடன் நடந்துகொள்ள அவர்களை வலுப்படுத்தியது. இதன் விளைவாகச் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகள் கீழறுக்கப்பட்டு அரசு செயற்பாட்டாளர்களினாலும் அரசு சாராச் செயற்பாட்டாளர்களினாலும் சிறுபான்மையினருக்கு எதிரான வலுவான செயற்பாடுகள் அதிகரித்த அளவில் மேற்கொள்ளப்பட்டன.

குடிமைச் சுதந்திரம்

ராஜபக்ச ஆட்சி முடிவுக்கு வந்ததைத் தொடர்ந்து 2015 ஜனவரியில் நல்லாட்சி அரசாங்கம் ஆட்சிக்கு வந்ததும் குடிமைச் சுதந்திரத்திற்கான வழி திறந்தது. எவ்வாறாயினும் நல்லாட்சி

⁷ ‘நல்லாட்சியில் தமிழ் மக்கள் பொறுமையிழந்து வருகின்றனர்’ எனச் சம்பந்தன் கூறுகின்றார்

கொழும்பு டெலிகிராப் பெர்வரி 24, 2017,
<https://www.colombotelegraph.com/index.php/sampanthan-says-tamil-people-losing-patience-with-yahapalanaya>

அரசாங்கத்தின் இறுதியின் போது கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினைத் துண்டிப்பதற்கான சட்டத்தினைப் பயன்படுத்தியமையில் இருந்து குடிமைச் சுதந்திரத்தினைக் கட்டுப்படுத்துவது மீண்டும் ஆரம்பித்த அதேவேளை வெறுப்பினைப் பரப்பி இனத்துவ – சமயக் குழுக்களுக்கு எதிரான வன்முறையினைத் தூண்டியவர்களுக்கு எதிராக இதே சட்டத்தினைப் பிரயோகிக்க அரசாங்கம் தவறியது. உதாரணமாக, பெளத்த கோவில்களில் பாலியல் துஷ்பிரயோகம் நடப்பதை மறைமுகமாகக் கொண்டு ஒரு சிறுகதையினை வெளியிட்டதன் மூலம் சிவில் மற்றும் அரசியல் உரிமைகள் பற்றிய சட்டத்தின் (2007)⁸ சர்வதேச ஒப்பந்தத்தினை (ICCPR) மீறியுள்ளார் என்ற குற்றச்சாட்டில் எழுத்தாளரான சக்திக சத்குமார் 2019 ஏப்ரில் 1 ஆம் திகதி கைதுசெய்யப்பட்டு தடுத்துவைக்கப்பட்டார். இவரின் செயல் சமய வெறுப்பினைத் தூண்டுவதாகக் கருதப்பட்டது.⁹ எனவே ICCPR சட்டம் கருத்து வெளிப்பாட்டினை நசுக்கி விமர்சகர்களை மௌனிக்கச் செய்ய அரசினால் பயன்படுத்தப்பட்டுள்ள அதேவேளை, இனத்துவ / சமயப் பதற்றங்களைத் தூண்டுபவர்களைக் கைதுசெய்யப் பயன்படுத்தப்படவில்லை. ICCPR சட்டத்தினைத் தவறாகப் பயன்படுத்தியமைக்கு பதிலளிக்கும் விதமாக இலங்கை மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு சட்டத்தின் பிரிவு 3 இன் சரியான வியாக்கியானம் தொடர்பில் ஓர் அறிக்கையினை வெளியிட்டது. இது பாகுபாடு, பகைமை அல்லது வன்முறையினைத் தூண்டுவதைக் கொண்டுள்ள தேசிய, சமய அல்லது சாதி வெறுப்பினைப் பரப்பும் குற்றம் என்பதை விளக்கியது. இதனைத் தாண்டி ICCPR சட்டத்தின் நோக்கத்தினைக் கீழறுக்கும் விதத்தில் அதனைத் தெரிவுசெய்து பயன்படுத்துவது தொடர்ந்தது.¹⁰ உயிர்த்த

⁸இலங்கை சனநாயக சோசலிசக் குடியரசு, சிவில் மற்றும் அரசியல் உரிமைகள் பற்றிய சர்வதேச உடன்படிக்கை 2007, பிரிவு 3, 'பாகுபாடு, பகைமை அல்லது வன்முறையினைத் தூண்டுகின்ற யுத்தத்தினை யாரும் பரப்பக்கூடாது அல்லது தேசிய சாதி அல்லது சமய வெறுப்பினைப் பரப்பக்கூடாது.

⁹'டெலன்ககே சமீர் சக்திக சத்குமார் பற்றிய அபிப்பிராயம் இலக்கம் 8/2020 (இலங்கை)', Ohchr.org, 2020, https://www.ohchr.org/Documents/Issues/Detention/Opinions/Session87/A_HRC_WGAD_2020_8_Advance_Edited_Version.pdf.

¹⁰HRCSL வெறுப்புப் பேச்சுச் சட்டத்தினைப் பிரயோகிப்பது தொடர்பில் வழிகாட்டல்களை வழங்குகின்றது (S.3 Of ICCPR Act)', மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு, இலங்கை, 2019, <http://www.hrcls.lk/hrclsissues-guidelines-on-application-of-hate-speech-law-s-3-of-icpr-act/>.

ஞாயிறு தாக்குதல்களைத் தொடர்ந்து 2019 ஏப்ரில் 22¹¹ ஆம் திகதி ஜனாதிபதி சிறிசேனவினால் அவசரகால நிலை பிரகடனப்படுத்தப்பட்டமையும் பொதுமக்கள் பாதுகாப்புக் கட்டளைச் சட்டத்தின் கீழ் அவசரகால ஒழுங்குவிதிகளை விதித்தமையும் குடிமைச் சுதந்திரம் சுருங்குவதற்குப் பங்களிப்பு வழங்கியது. சுதந்திரத்திற்கு பிற்பட்ட வரலாற்றில் இலங்கை அதிகமான காலம் அவசரகாலச் சட்டத்தின் கீழ் இருந்த காரணத்தினால் காவல் காப்பதும் சட்ட அமுலாக்கமும் இராணுவமயமாக்கப்பட்டிருப்பது பொதுவாக ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டுள்ளது. மேலும் நீதித்துறை மீளாய்வுக்கு உட்படாத அதிகாரங்களை இராணுவம் பயன்படுத்துவதும் ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டுள்ளது. உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல் காரணமாகக் குறுகிய காலத்திற்கு அவசரகால நிலைமை பிரகடனப்படுத்தப்படுவது நியாயப்படுத்தப்பட முடியும் என வாதிக்கக்கூடிய அதேவேளை, சிவில் உரிமைகளைத் தெளிவாகவும் விகிதாசாரமற்ற முறையிலும் பாதிக்கின்ற அவசரகால ஒழுங்குவிதிகளை விதித்தமை நியாயாதிக்கம் எல்லை தாண்டிச் சென்று குடிசார் உரிமைகளை நசுக்குவது சாதாரணமாக்கப்படும் சூழலின் உருவாக்கத்திற்குத் திரும்பிச் செல்வதையே குறிக்கின்றது.

2019 ஆகஸ்ட் 23 ஆம் திகதி அவசரகால நிலைமை தளர்த்தப்பட்ட பின்னர் சட்டம் ஒழுங்கினைப் பேணுவதற்காக ஆயுதப் படைகளை அழைப்பதற்கு பொதுமக்கள் பாதுகாப்புக் கட்டளைச் சட்டத்தின் பிரிவு 12 இனை ஜனாதிபதி பயன்படுத்தினார். முதற் சந்தர்ப்பத்தில் பதினான்கு நாட்களுக்குள் பாராளுமன்றத்தினால் அங்கீகரிக்கப்படவேண்டியதும் அதன் பின்னர் ஒவ்வொரு மாதமும் அங்கீகரிக்கப்படவேண்டியதுமான அவசரகால நிலைப் பிரகடனம் போலன்றி, பொதுமக்கள் பாதுகாப்புக் கட்டளைச் சட்டத்தின் (PSO) 12 ஆம் பிரிவின் கீழான தனது அதிகாரத்தினைப் பிரயோகிப்பதற்கு ஜனாதிபதி ஒரு வர்த்தமானி அறிவித்தலை மாத்திரமே விநியோகிக்க வேண்டும். எனவே வர்த்தமானி அறிவித்தல் பாராளுமன்றப் பரிசீலிப்புக்கோ அல்லது விவாதத்திற்கோ உட்படாது. சட்டம் மற்றும் ஒழுங்கினைப் பேணுவதற்கு ஆயுதப் படைகளை அழைப்பது, அதாவது காவல் கடமையில் செயற்திறனுடன் ஈடுபடுவது, கவனிக்கப்படவில்லை என்பதுடன் இதற்கு சிவில் சமூகம் சவால் விடுக்கவுமில்லை அல்லது இலங்கை மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு சவால் விடுக்கவுமில்லை. பொதுமக்கள் பாதுகாப்புக் கட்டளைச்

¹¹ஜனாதிபதி செயலகம் , அதிவிசேட வர்த்தமானி. 2120/3—2019, 2019,

Colombo, <https://www.gazette.lk/2019/04/the-gazette-declaring-state-of>

சட்டத்தின் பிரிவு 12 இனை ஜனாதிபதி பயன்படுத்துவதைப் பாராளுமன்றம் அங்கீகரிக்கத் தேவையில்லை என்கின்ற காரணத்தினால் அது அவதானிக்கப்படாமல் போயிருக்கலாம் மேலும் அது மஹிந்த ராஜபக்சவின் ஆட்சிக் காலத்தில் மிக நீண்ட காலம் பயன்படுத்தப்பட்டதால் அதன் பாவனை சாதாரணமாக்கப்பட்டுள்ளது.

நவம்பர் 2019 இற்குப் பின்னர் சர்வாதிகாரப் போக்குடைய அரசாங்கத்திற்கு சார்பளவில் இலகுவாக நிலைமாற்றம் அடைவதை இயலுமாக்கிய வேறு காரணிகளும் உள்ளன. தமிழ் மக்கள் செறிந்து வாழும் நாட்டின் வட பகுதியினை, நல்லாட்சி அரசாங்கத்தின் ஆட்சியின் முடிவின்போது அனைத்து இராணுவ முகாம்களும் எஞ்சியிருக்க, இராணுவமயப்படுத்தலில் இருந்து அகற்றுவதற்கு நல்லாட்சி அரசாங்கம் தவறியதும் இதில் உள்ளடங்குகின்றது. வியாபாரம் போன்ற இராணுவத்தின் அதிகாரப் பரப்புக்குள் வராத விடயங்களில் இராணுவம் ஈடுபட நல்லாட்சி அரசாங்கத்தின் போது¹² அனுமதிக்கப்பட்டது.

மேலும், எந்தவித ஜனநாயக மேற்பார்வை அமைப்புக்கும் அல்லது செயன்முறைக்கும் வகைப்பொறுப்புக் கூறாத முறைசாராப் புலனாய்வு அமைப்புத் தொடர்ந்து இயங்கிவந்தமை, சிவில் சமூக அமைப்புக்களுக்கு, குறிப்பாக வடக்கில் இயங்கிவந்த அமைப்புக்களுக்கு வெவ்வேறு புலனாய்வு அமைப்புக்களில் இருந்தும் சட்ட அமுலாக்க அமைப்பில் இருந்தும் விஜயங்கள் மேற்கொள்ளப்பட்டன என்பதையே குறிக்கின்றது¹³. உதாரணமாக, 2020 ஜூன் மாதத்துடன் வட மகாணத்தின் பல்வேறு இடங்களில் தமது 1,000 நாட்கள் போராட்டத்தினை நிறைவுசெய்யும் காணாமற் போனவர்களின் குடும்பத்தினர் தாம் ஆர்ப்பாட்டம் செய்கையில் தம்மைப் புலனாய்வு முகவர்கள் கிரமமாகக் கண்காணித்து வந்ததாக முறைப்பாடு செய்துள்ளனர்¹⁴. வட மகாணத்தின்

¹² இலங்கை பற்றிய ஐக்கிய நாடுகள் பருவகால மீளாய்வுக்கு இணைந்த சிவில் சமூக சமர்ப்பணம் (28^ஆ அமர்வு) 'மனித உரிமைகளுக்கான ஐக்கிய நாடுகள் உயர்ஸ்தானிகர் அலுவலகம், மார்ச் 30, 2017, <https://uprdoc.ohchr.org/uprweb/downloadfile.aspx?filename=4469&file=EnglishTranslation>

¹³ Ibid

¹⁴ காணமாற்போனவர்களின் குடும்பத்தினரின் ஆர்ப்பாட்டத்தின் போது இலங்கைப் புலனாய்வு முகவர்கள் கண்காணிப்பில் ஈடுபடுவதாகக் குடும்பங்கள் விசனம் தெரிவித்துள்ளன., 'தமிழ் கார்டியன்', டிசம்பர், 11, 2019, <https://www.tamilguardian.com/content/families-decry-surveillance-sri-lankan-intel-out-force-disappearedprotest>.

முல்லைத்தீவின் கேப்பாப்பிலவிலுள்ள காணிகளை விடுவிக்கக் கோரி ஆர்ப்பாட்டம் நடத்திவருவோரும் இதே முறைப்பாட்டினைத் தெரிவித்துள்ளனர். (இது பற்றிய மேலதிக விபரங்களை காணி உரிமைகள் பிரிவில் பார்க்கலாம்).

இனத்துவச் - சமயச் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகள்

முஸ்லிம் சமுதாயத்தின் உரிமைகள்

குற்றத்தினை நிகழ்த்தியவர்கள் அரிதாக பொறுப்புக்கூறவைக்கப்பட்ட இலங்கையில் முஸ்லிம்களுக்கும் தமிழ் மக்களுக்கும் எதிரான வரலாற்று ரீதியான உரிமை மீறல்கள் மற்றும் ஒழுங்கமைக்கப்பட்ட அரசு வன்முறை ஆகியவற்றின் சூழமைவில், திகன மற்றும் அளுத்தம வன்முறை போன்ற முஸ்லிம்களுக்கு எதிரான அண்மைக்கால வன்முறைச் சம்பவங்களுக்குப் பொறுப்பானவர்களைக் கூட நீதிக்கு முன் கொண்டுவருவதற்கு நல்லாட்சி அரசாங்கம் தவறியமை சட்டக்காப்பினை ஆழப்பதித்து சாதாரணமாக்கியுள்ளது. இது 2019 ஏப்ரில் 21¹⁵ உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதலின் பின்னரான காலப்பகுதியில் முஸ்லிம்களுக்கு எதிரான தொடர்ச்சியான துன்புறுத்தல்கள், பாகுபாடு மற்றும் வன்முறை ஆகியவற்றினை தூண்டியுள்ளது. முஸ்லிம்களுக்கெதிரான வன்முறை என்பது புதியதல்ல. அரசு செயற்படுனர்களினதும் அரசு சாராச் செயற்படுனர்களினதும் வெறுப்பு மற்றும் வன்முறைத் தூண்டலுக்கான பரப்புரைகள் இலங்கை வரலாறு முழுவதிலும் நடந்தேறியுள்ள விடயமாகும். நல்லாட்சி அரசாங்கம் வருவதற்கு முன்னர் மஹிந்த ராஜபக்சவின் ஆட்சியில் முஸ்லிம் சமுதாயத்திற்கு எதிரான பிரச்சாரங்கள் இடம்பெற்று வந்தன. இவற்றிற்கு சமூக ஊடகங்களும் பெரும்போக்கு ஊடகங்களும் பௌத்த துறவிகளும் அரசின் வெளிப்படையான மற்றும் மறைமுகமான ஆதரவுடன் தூயம் போட்டு வந்தனர். இது, தீர்க்கப்படவேண்டிய ஆழமாக வேருன்றியுள்ள வகுப்புவாதமும் பக்கச்சார்பும் அரசு கட்டமைப்பில் இருப்பதைச் சுட்டிக்காட்டுகின்றது.

¹⁵ இலங்கை: முஸ்லிம்கள் அச்சுறுத்தலுக்கு, தாக்குதலுக்கு முகங்கொடுக்கின்றனர்', *Human Rights Watch*, July 3, 2019, <https://www.hrw.org/news/2019/07/03/sri-lanka-muslims-face-threatsattacks>.

உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல் நடைபெற்று மூன்று வாரங்களின் பின்னர் 2019 மே 13 ஆம் திகதி சில முஸ்லிம் பெரும்பான்மை நகரங்களிலும் பிரதானமாக வடமேல் மாகாணத்திலும் மேல் மாகாணத்தின் சில பிரதேசங்களிலும் முஸ்லிம்களுக்கெதிரான வன்முறை கட்டவிழ்த்து விடப்பட்டது. இதனால் சொத்துக்களுக்குச் சேதமேற்பட்டதுடன் பொசுல் அமீர் எனும் தச்சுத் தொழிலாளி ஒருவர் அவரது வீட்டின் முன்னாலேயே வெட்டிக் கொல்லப்பட்டார்¹⁶. வடமேல் மாகாணத்தின் கொட்டாரமுல்ல மற்றும் தும்மோதர போன்ற பிரதேசங்களைச் சேர்ந்த நபர்கள் குறிப்பிடுகையில் தாக்குதல் நடக்கப்போவது பற்றிய வதந்திகள் தமக்கு முன்னைய இரவே கிடைத்ததாகவும் தாம் அவற்றினைப் பற்றி பொலிஸாருக்கும் அரச அதிகாரிகளுக்கும் எண்ணற்ற தடவைகள் குறிப்பிட்டு தமக்குப் பாதுகாப்பு வழங்குமாறு கேட்டதாகவும் ஆனால் அவ்வாறு பாதுகாப்பு வழங்கப்படவில்லை என்றும் குறிப்பிட்டனர்¹⁷. இந்தப் பிரதேசங்களில் ஊரடங்கு அமுலில் இருந்த வேளையிலேயே வன்முறை நிகழ்ந்திருக்கின்றது. ஊரடங்கின் போது மக்களின் நடமாட்டத்தினைத் தடுக்கப் பொலிசார் சோதனைச் சாவுகளைப் போடுவது பொதுவான ஒரு நடைமுறை என்பதும் இங்கே குறிப்பிடப்படவேண்டிய ஒன்றாகும். இச்சூழமைவில் முஸ்லிம் கிராமங்களைத் தாக்கக்கூடிய கும்பலின் ஆற்றல் அரசின் தரப்பில் பாரிய அலட்சியத்தினையும் மற்றும் / அல்லது உடந்தையினையும் சுட்டிக்காட்டுகின்றது.

வன்முறையுடன் தொடர்புடைய 70 இற்கும் மேற்பட்டவர்கள்¹⁸ கைதுசெய்யப்பட்ட போதிலும் வன்முறைக்குப் பொறுப்பானவர்கள், குறிப்பாக கொட்டாரமுல்ல மற்றும் தும்மோதர பிரதேசங்களில் நடைபெற்ற வன்முறையில் பங்குபற்றிய சமுதாயங்களைச் சேர்ந்த நபர்கள் கைதுசெய்யப்படவில்லை என்ற குற்றச்சாட்டுக்கள் உள்ளன. கைதுசெய்யப்பட்டவர்கள் கூட ICCPR சட்டத்தின் கீழ் வன்முறையினைத் தூண்டியதற்காகத் தடுத்துவைக்கப்படவில்லை.

¹⁶, 'கும்பல் அட்டுழியம் செய்தபோது பொலிசார் பார்த்துக்கொண்டிருந்தனர்: HRCSL', *Sunday Observer*, May 26, 2019, <http://www.sundayobserver.lk/2019/05/26/news/police-stood-while-mobsrampaged-hrcsl>.

¹⁷ ரந்தேவ், 2019, 'பதற்கடமையாற்றும் ஐஜிபிக்கு HRCSL வழிகாட்டல் வழங்குகின்றது', த மோர்னிங் - இலங்கைச் செய்திகள், <http://www.themorning.lk/hrcsl-provides-guidelines-to-acting-igp/>.

¹⁸ 'முஸ்லிம்களுக்கெதிரான வன்முறையினைத் தொடர்ந்து இலங்கை அரசாங்கம் நாடளாவிய ஊரடங்கினை நீடிக்கின்றது.' பிபிசி ஆசியா, மே 15, 2019, <https://www.bbc.com/news/world-asia-48269240>.

வன்முறையினைத் தூண்டுவது பிணை வழங்க முடியாத குற்றமாகும். ஆனால் கைதுசெய்யப்பட்டு சில வாரங்களினுள் தண்டனைச் சட்டக்கோவையின் கீழ் இவர்களுக்கு பிணை வழங்கப்பட்டது. இவ்வாறு பிணை வழங்கியதை மற்றொரு வழக்கில் ஹிஜாப் அணிந்த கர்ப்பினியான பதினேழு வயது முஸ்லிம் பெண்ணுக்குப் பிணை மறுக்கப்பட்டதுடன் ஒப்பிட்டுப் பார்க்கப்படவேண்டும். குமட்டல் வரும்போது தனது கைக்குட்டையால் வாயை முடியதற்காக முகத்தை முடியிருந்தார் என்று பொய்க் குற்றஞ்சாட்டப்பட்டு இப்பெண் கைதுசெய்யப்பட்டார். ஆனால் இவருக்கு சுமார் இரண்டு மாதங்களாகப் பிணை வழங்கப்படவில்லை. இற்றைவரை, 2019 மே மாதத்தில் முஸ்லிம்களுக்கு எதிரான வன்முறையினை நிகழ்த்தியவர்களுக்குச் சட்ட நடவடிக்கை எடுக்கப்பட்டதாக அறியப்படும் சம்பவம் எதுவும் நிகழவில்லை. பல்வேறு அரச அமைப்புக்களின் மேற்குறிப்பிட்ட செயற்பாடமைகளும் செயற்பாடுகளும் அந்நிறுவனங்களின் பக்கச்சார்பின்மை பற்றிக் கேள்வி எழுப்புவதுடன் இந்த நிறுவனங்களினுள் ஆழப் பதிந்துள்ள சாத்தியமான முஸ்லிம்களுக்கெதிரான பக்கச்சார்பு பற்றிய அவர்களின் முதல் தோற்றச் சான்றினையும் சுட்டிக்காட்டுகின்றன. பொதுமக்கள் மத்தியில் சட்டக்காப்பு உணர்வினை உருவாக்கியுள்ள அரசின் செயற்பாடின்மைக்கான உதாரணங்களும் உள்ளன. இந்த உணர்வு முஸ்லிம்களுக்கெதிரான செயற்பாடுகளில் ஈடுபடும் தைரியத்தினை இந்த மக்களுக்கு வழங்கியுள்ளது.

உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல்களைத் தொடர்ந்து எவ்விதக் காரணமும் இன்றிப் பெரும் எண்ணிக்கையிலான முஸ்லிம் ஆண்கள் கைதுசெய்யப்பட்டனர். உதாரணமாக, வெடிபொருள் என்ற சந்தேகத்தில் குளோரின் வைத்திருந்தமைக்காகவும் அரபு மொழியில் குர்ஆன் மற்றும் ஆவணங்கள் வைத்திருந்தமைக்காகவும் இறைவனின் 99 பெயர்களைப் பாடல்களாக (கசீதா) தமது தொலைபேசியில் வைத்திருந்தமைக்காகவும் வாள் வைத்திருந்தமைக்காகவும் என ஆண்கள் கைது செய்யப்பட்ட ஏராளமான சம்பவங்கள் பதிவுசெய்யப்பட்டுள்ளன. இதனால், தாம் கைதுசெய்யப்படலாம் என்ற அச்சத்தில் தம்மிடமிருந்த அரபு மொழியிலான குர்ஆனையும் சஞ்சிகைகளையும் ஏனைய ஆவணங்களையும் முஸ்லிம் சமுதாய உறுப்பினர்கள் எரித்துவிட்டனர்¹⁹.

¹⁹ இலங்கை மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழுவின் ஆணையாளராக ஆசிரியர் பதவி வகித்த காலப்பகுதியில் பெற்றுக்கொண்ட முறைப்பாடுகளையே ஆசிரியரின் குறிப்புக்கள் அடிப்படையாகக் கொண்டுள்ளன.

முஸ்லிம் ஆண்களே பயங்கரவாதத் தடைச் சட்டத்தின் கீழ் கைதுசெய்யப்பட்டனர். பயங்கரவாதத் தடைச் சட்டம் என்பது பல தசாப்தங்களாக மனித உரிமைகளை மீறுகின்ற சட்டமாகவும் குறிப்பாக ஒரு நாட்டில் சகல பிரசைகளுக்கும் இருக்கின்ற அடிப்படை உரிமைகளை மீறுகின்ற சட்டமாகவும் குற்றஞ்சாட்டப்பட்டவர்கள் நியாயமான வழக்கு விசாரணைக்கு²⁰ முகங்கொடுப்பதற்கான உரிமையினை மீறுகின்ற சட்டமாகவும் அடையாளம் காணப்பட்டு வருகின்றது. வரலாற்று ரீதியாக பயங்கரவாதத் தடைச் சட்டம் தமிழ் மக்களுக்கு எதிராகவே பயன்படுத்தப்பட்டது. சிறையில் சித்திரவதை செய்யப்படுவதற்கும் தடுத்துவைக்கப்பட்டுள்ளவர்களிடம் இருந்து பலவந்த ஒப்புதல் வாக்குமூலம் பெறுவதற்கும் இச்சட்டம் பயன்படுத்தப்பட்டதாகப் பல வருடங்களாக²¹ ஆவணப்படுத்தப்பட்டுள்ளது. 2019 இல், உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல்களின் பின்னர் இச்சட்டம் பல சந்தர்ப்பங்களில் முஸ்லிம் ஆண்களுக்கு எதிராகப் பயன்படுத்தப்பட்டு அவர்களின் அடிப்படை உரிமைகள் மீறப்பட்ட பல சம்பவங்கள் முறைப்பாடு செய்யப்பட்டுள்ளன. பயங்கரவாதக் குற்றச்செயல்களின் பாரதூரத்தின் காரணமாக பயங்கரவாதத் தடைச் சட்டத்தின் கீழ் யாராவது கைதுசெய்யப்படும் சந்தர்ப்பத்தில் அவ்வாறான கைதிற்கு எதிராகச் சவால்விடுப்பதும் கட்டுப்படுத்தப்படுகின்றது. ஏனெனில் அரசின் எதிர்வினைகளுக்கு முகங்கொடுக்கும் சாத்தியம் உருவாகலாம் அல்லது அவ்வாறு சவால்விடுப்பவர்கள் பயங்கரவாதிகள் என முத்திரை குத்தப்படலாம்²² என்ற அச்சமே இதற்கான காரணமாகும். இதனால் சட்டத்தரணிகள் பயங்கரவாதத் தடைச் சட்டத்தின் கீழ் தடுத்துவைக்கப்பட்டுள்ளவர்களுக்குச் சார்பாக வாதாடுவதற்குத் தயக்கமுற்றதுடன் இந்த வழக்குகளைக் கையாள்வதில் நீதித்துறை பழமையான அணுகுமுறையினையே கைக்கொண்டது.

உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல்களைத் தொடர்ந்து, சோதனைச் சாவுகளில் சோதனையிடுவதற்காக நிறுத்தப்பட்ட நபர்களிடம் மடிக்கணினி இருந்தால் அல்லது அவர்களின் அடையாள

²⁰PTA இன் கீழ் கைது: ஜனாதிபதிக்கு HRCSL பதிலளிக்கின்றது', *த ஜலன்ட்ஜுன்* 27, 2016, http://www.island.lk/index.php?page_cat=article-details&page=articledetails&code_title=147686

²¹இலங்கை: துஷ்பிரயோகமிக்க பயங்கரவாதத்திற்கெதிரான சட்டத்தினை நீக்குதல்', *Human Rights Watch*, January 10, 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/01/10/sri-lanka-repealabusive-counterterrorism-law>

²²D.B.S. ஜெயராஜ் 2019, 'Anti—Terrorist Action Must Not Become a Witch Hunt Against Sri Lankan Muslims', *Daily Mirror*, May 4, 2019.

அட்டைகளில் தற்போதைய வதிவிடத்தினை²³ விட வித்தியாசமான வதிவிட முகவரி குறிப்பிடப்பட்டிருந்தால் அவர்கள் விசாரணைக்காகப் பொலிஸ் நிலையத்திற்கு அழைத்துச் செல்லப்பட்டனர். அடிப்படையில் குடும்பத்திற்காக உழைக்கின்ற ஒரே நபராக இருக்கும் ஆண்களைப் பெரும் எண்ணிக்கையில் கைதுசெய்து தடுத்துவைத்தமை குடும்பங்களுக்கு சொல்லொணாத துயரங்களையும் உளவலியினையும் ஏற்படுத்தியது என்றே கூறவேண்டும். சட்ட உதவியினை எங்கே தேடுவது மற்றும் எப்படித் தேடுவது என்பது இக்குடும்பங்களுக்குப் பெரிதாகத் தெரிந்திருக்கவில்லை அல்லது தெரிந்திருக்கவேயில்லை. அதிகமான சந்தர்ப்பங்களில் சட்டத்தரணி ஒருவரைப் பெறுவது இவர்களுக்கு முடியாத காரியமாக இருந்திருக்கின்றது.

சட்டத்தரணிகளை அமர்த்தக்கூடியவர்களும் எண்ணற்ற தடைகளுக்கு முகங்கொடுத்துள்ளனர். ஏனெனில் பயங்கரவாதிகளின் பிரதிநிதிகள் எனப் பார்க்கப்படலாம் என்ற அச்சத்திலும் பொதுமக்களின் எதிர்விளைவுகளுக்கு முகங்கொடுக்கலாம் என்ற அச்சத்திலும் தடுத்துவைக்கப்பட்டுள்ளவர்களுக்காக ஆஜராகுவதற்குச் சட்டத்தரணிகள் அச்சப்பட்டனர். சில குறிப்பிட சட்டத்தரணிகள் சங்கங்களில் சட்டத்தரணிகள் ஆஜராகுவதற்கு மறுப்புத் தெரிவித்ததுடன் தடுத்துவைக்கப்பட்டுள்ளவர்களுக்காக மன்றில் ஆஜராகுவதைத் தடுக்கும் நோக்கத்துடன் அவ்வாறு முன்வரும் சட்டத்தரணிகளை அச்சுறுத்தியும் உள்ளனர். குறிப்பாக மாரவில சட்டத்தரணிகள் சங்கத்தினைக்²⁴ குறிப்பிட முடியும். குடும்பங்களிடமிருந்தும் தடுத்துவைக்கப்பட்டுள்ளவர்களுக்காக ஆஜரான சட்டத்தரணிகளிடமிருந்தும் பெற்றுக்கொண்ட

²³இலங்கை மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழுவின் ஆணையாளராக ஆசிரியர் பதவி வகித்த காலப்பகுதியில் பெற்றுக்கொண்ட முறைப்பாடுகளையே ஆசிரியரின் குறிப்புக்கள் அடிப்படையாகக் கொண்டுள்ளன; லிசா புல்லர் மற்றும் ருக்கானா ரிஸ்வி, 'தன்னிச்சையான கைதுகளினால் இலக்குவைக்கப்படும் முஸ்லிம்கள்' உயிர்த்த ஞாயிறு படுகொலைகளின் பின்பு, அல் ஜசீரா ஜூன் 16 2019, <https://www.aljazeera.com/indepth/features/muslimtargeted-arbitrary-arrests-easter-massacre-190613123018003.html>

²⁴இலங்கை மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழுவின் தலைவி கலாநிதி தீபிகா உடுகம இலங்கை சட்டத்தரணிகள் சங்கத்தின் தலைவர் திரு காலிங்க இந்திஸ்சவிற்கு எழுதிய கடிதம் திரு காலிங்க இந்திஸ்ச (PC). 'Human Rights Commission of Sri Lanka, July 25, 2019, <http://www.hrsl.lk/wp-content/uploads/2020/02/HRCSL-Response-to-Bar-Association-of-Sri-Lanka.pdf>.

நம்பத்தகுந்ததும் உறுதிப்படுத்தப்பட்டதுமான அறிக்கைகளை அடிப்படையாகக் கொண்டு இலங்கை மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு இலங்கை சட்டத்தரணிகள் சங்கத்திற்கு (BASL) விடயம் பற்றி எழுதியது. இதற்கு பதிலளித்த சங்கம் 21 ஏப்ரல்²⁵ பயங்கரவாதத் தாக்குதல் தொடர்பில் கைதுசெய்யப்பட்ட சந்தேகநபர்களுக்காக ஆஜராகுவதில் இருந்தும் விலகியிருத்தல் என எந்தவொரு அடையாளம் காணப்பட்ட பிராந்தியக் கிளையிலும் உத்தியோகபூர்வமாகத் தீர்மானம் எடுக்கப்படவில்லை என்று குறிப்பிட்டதுடன் விடயம் தொடர்பில் உத்தியோகபூர்வ விசாரணையிணையும் முன்னெடுக்கவில்லை. சட்டத்தரணிகள் சங்கம் வழங்கிய பதில், அச்சந்தர்ப்பத்தில் முஸ்லிம்களுக்கெதிராக நிலவிய உணர்வுகள் பற்றிய சங்கத்தின் புரிதலின்மையினை எடுத்துக்காட்டியதுடன் முறைசாரா சமூக நடைமுறைகள் எவ்வாறு சட்ட உரிமைகளைப் பாதிக்கின்றன என்பதையும் அவை எவ்வாறு தடுத்துவைக்கப்பட்டுள்ளவர்கள் அவர்களின் அடிப்படை உரிமைகளை அனுபவிப்பதிலும் குறிப்பாக நியாயமான வழக்கு விசாரணையினைக் கொண்டிருப்பதற்கான உரிமையிலும் தாக்கம் செலுத்துகின்றன என்பதையும் எடுத்துக் காட்டியது.

பெரும்போக்கு ஊடகங்களிலும் சமூக ஊடகங்களிலும் முஸ்லிம்களுக்கு எதிரான வெறுப்புப் பேச்சுக்கள் மிகப் பரவலாகக் காணப்படும் சூழ்நிலையில் முஸ்லிம்களுக்கெதிரான துன்புறுத்தல்களும் அச்சுறுத்தல்களும் பாகுபாடும் வன்முறைகளும் கட்டவிழ்த்துவிடப்பட்டன. உதாரணமாக, 2019 மே 15 ஆம் திகதி, முஸ்லிம்களுக்கெதிரான வன்முறைகள் நிகழ்ந்து சில நாட்களின் பின்னர், இலங்கையின் மிகவும் மூத்த பௌத்த துறவிகளில் ஒருவரான ஞானரத்த தேரர் ‘முஸ்லிம்களைக் கல்லால் அடித்துக் கொல்ல வேண்டும் என அழைப்பு விடுத்ததுடன் முஸ்லிம்களுக்குச் சொந்தமான உணவுக் கடைகளில் பெரும்பான்மை பௌத்தர்களின் பிறப்பு வீதத்தினைக் குறைப்பதற்காக²⁶ உணவுடன் “கர்ப்பத்தடை மருந்துகளைக்” கலக்கின்றனர் என்கின்ற ஆதாரமற்ற குற்றச்சாட்டினையும் பரப்பத் தொடங்கினார். சிங்களவர்களின் பிறப்பு விகிதத்தினைக் குறைப்பதற்காக முஸ்லிம் சமுதாயத்தினால் வேவ்வேறு வடிவிலான குடும்பக் கட்டுப்பாட்டு முறைகள் மற்றும் கர்ப்பத்தடை முறைகள் பயன்படுத்தப்படுகின்றன என்பதே முஸ்லிம்களுக்கு

²⁵Ibid.

²⁶இலங்கை: முஸ்லிம் பெண்கள் அச்சுறுத்தல்களுக்கும் தாக்குதல்களுக்கும் முகங்கொடுக்கின்றனர்’ *Human Rights Watch*, July 3, 2019, <https://www.hrw.org/news/2019/07/03/sri-lanka-muslims-face-threatsattacks>.

எதிராக வெறுப்பினையும் வன்முறையினையும் பரப்புவதற்கு 2013 ஆம் ஆண்டில் இருந்து பயன்படுத்தப்பட்ட முறையாகும். 2018 ஆம் ஆண்டில் கிழக்கு மாகாணத்தில் அம்பாறையிலுள்ள உணவு விடுதியொன்றில் உணவுடன் கர்ப்பத்தடை மாத்திரைகள் கலக்கப்படுகின்றன என்ற வதந்தி வன்முறைகளைத் தோற்றுவித்ததுடன் இந்த வன்முறைகள் மத்திய மாகாணத்திலுள்ள கண்டிக்கும் பரவின. எனவே சமூக ஊடகங்கள் மற்றும் பெரும்போக்கு ஊடகங்களில் வந்த வதந்திகள் வன்முறைச் சம்பவங்களுடன் பொருந்தின மற்றும் அவற்றினை உருவாக்கவும் செய்தன அல்லது அவற்றினை மோசமாக்கின. கடந்த காலத்தில் வன்முறைகளைத் தூண்டிய வதந்திகள் மற்றும் வெறுப்புப் பேச்சுக்கள் பற்றிய சம்பவங்களைத் தாண்டி அரசு எந்தக் கட்டத்திலும் ஞானரத்ன தேரருக்கு எதிராக நடவடிக்கை எடுப்பதற்கு ICCPR சட்டத்தினைப் பயன்படுத்தவில்லை.

முஸ்லிம்கள் ஏனைய இலங்கை மக்களுடன் தம்மை இணைக்காது உலகளாவிய முஸ்லிம் சமுதாயத்துக்குப் பற்றுறுதியுடனும் விசுவாசத்துடனும் இருக்கின்ற ஒரு 'வேறான' சமுதாயம் என முஸ்லிம்களைச் சித்தரிப்பதற்கே இந்த வதந்திகள் சில குறிப்பிட்ட சமயத் தலைவர்களினாலும் அரசியல் செயற்புள்ளர்களினாலும் மீண்டும் மீண்டும் பரப்பப்பட்டன. முஸ்லிம் சமுதாயம் வித்தியாசமாக நடந்துகொள்வதும் உடை உடுப்பதும் சிங்களச் சமுதாயத்தினால் 'இலங்கையர்' எனக் கருதப்படுகின்ற நம்பிக்கைகள் மற்றும் நடத்தைப் பாங்குகளுக்கும் இயைபுறாது ஷரீயாச் சட்டத்தின் கீழ் வேறு விதிகளையும் ஒழுங்குவிதிகளையும் பின்பற்றுவதும் அவர்களின் தேசப்பற்றினையும் நாட்டுடனான அவர்களின் தொடர்பினையும் கேள்விக்குட்படுத்தப் பயன்படுத்தப்படுகின்றது. முஸ்லிம் சமுதாயம் பெரும்பான்மைச் சிங்கள தேசத்தில் ஷரீயாச் சட்டத்தின் கீழான இஸ்லாமிய நம்பிக்கைகளையும் நடைமுறைகளையும் பெரும்போக்காக்கி நாட்டைப் பிடிக்கும் சதித் திட்டத்தினையும் நிகழ்ச்சிநிரலையும் கொண்டுள்ளது எனும் வதந்தியைப் பரப்புவதன் மூலம் முஸ்லிம் சமுதாயத்தினை அதிபயங்கரமான ஒரு சமுதாயமாகச் சித்தரிப்பதே இதன் இறுதி நோக்கமாகும்.

முஸ்லிம்களுக்கெதிரான வன்முறை நடத்தப்பட்டபோது அரசு எதையும் செய்யாதிருந்ததும் முஸ்லிம்களுக்கு எதிராகத் தெரிந்தெடுத்த சட்டங்களைத் தன்னிச்சையாகப் பயன்படுத்தியமையும் முஸ்லிம்களுக்கெதிரான போலி ஆரவாரப் பேச்சுக்களையும் பிரச்சாரத்தினையும் சதித்திட்டங்களையும் சட்டபூர்வமானதாகக்கியதுடன் பெரும்பான்மைச் சமுதாயத்தின் அச்சத்தினை உறுதிப்படுத்துவதன் மூலம் இனக்

குழுமங்களுக்கிடையிலான பிளவினையும் ஆழப்படுத்தியது. சட்டத்தைத் தன்னிச்சையாகப் பயன்படுத்தியமைக்கான ஓர் உதாரணமாக ICCPR சட்டத்தின் கீழ் மஹியங்களை நகரில் ஒரு முஸ்லிம் பெண்மனி கைதுசெய்யப்பட்டமையினைக் குறிப்பிட முடியும். பெளத்தர்களின் முக்கியமான அடையாளமான தர்மச்சக்கரத்தினை ஒத்த உருவம் பொறிக்கப்பட்ட ஆடையினைப் பகிரங்கமாக அணிந்தார் என்றும் அது இனப் பதற்றத்தினைத் தூண்டுவதற்கான ஒரு முயற்சி என்றும் கூறியே அப்பெண் கைதுசெய்யப்பட்டார். பதினேழு வயது முஸ்லிம் கர்ப்பிணிப் பெண்ணைப் போல, இப்பெண்ணும் பிணையில் விடுவிக்கப்பட முன்னர் பல வாரங்கள் தடுப்புக் காவலில் வைக்கப்பட்டிருந்தார்.

சமூகத்தில் முஸ்லிம்களுக்கு எதிரான உணர்வுகள் பெரும்போக்கு ஊடகங்களினாலும் சமூக ஊடகங்களினாலும் தீவிரப்படுத்தப்பட்ட காரணத்தினால் பொது இடங்களிலும் முழுமையாகத் தனிப்பட்டதல்லாத பிரதேசங்களிலும் முஸ்லிம் பெண்கள் துன்புறுத்தல்களுக்கும் பாகுபாட்டிற்கும் இலக்கானார்கள். உதாரணமாக, தமது தலையினை மட்டும் மூடிய பெண்களுக்கு, அதாவது ஹிஜாப் அணிந்த பெண்களுக்கு, பொது இடங்களுக்கும் தனியார் நிறுவனங்களுக்கும் செல்கையில் அனுமதி மறுக்கப்பட்டது அல்லது ஹிஜாபினை அகற்றி, தமது ஹிஜாபின் கீழ் எதுவும் ஒளித்துவைக்கப்படவில்லை என்பதைப் பாதுகாப்பு அதிகாரிகளுக்குக் காட்ட நிர்ப்பந்திக்கப்பட்டார்கள். சகபாடிகளாலும் அயலவர்களாலும் ஒன்றாக வேலை செய்பவர்களினாலும் தாம் பாகுபாடுமிக்க முறையில் நடத்தப்பட்டதாகவும் தமது முழு உடலையும் மூடியிருந்த அபாயாவினையும் ஹிஜாபினையும் அகற்றத் தாம் நிர்ப்பந்திக்கப்பட்டதாகவும் முஸ்லிம் பெண்கள் முறைப்பாடு செய்துள்ளனர். உதாரணமாக வடமேல் மாகாணத்தின் கருவலகஸ்வெவ பிரதேச செயலகத்தில் பணியாற்றிய பெண்கள் தாம் இவ்வாறான அழுத்தங்களுக்கும் துன்புறுத்தல்களுக்கும் முகங்கொடுத்ததாகவும் தமது சகபாடிகளின்²⁷ பழிப்புரைகளுக்கும் கூட ஆளானதாகவும் முறைப்பாடு செய்துள்ளனர்.

முழு முகத்தையும் மறைக்கின்றதும் பொது இடத்தில் ஒரு நபரை அடையாளம் காண்பதை எவ்விதத்திலும் தடைசெய்கின்றதுமான எவ்விதமான ஆடையினையோ அல்லது உடையினையோ அணிவதை அவசரகால ஒழுங்குவிதி 32 அ தடைசெய்தது. முஸ்லிம் பெண்கள் தங்களின் கண்களை மறைத்தோ அல்லது

²⁷ துன்புறுத்தலுக்கானான முஸ்லிம் பெண்கள் மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழுவிடம் முறைப்பாடு செய்துள்ளனர்' *Daily Mirror*, May 14, 2019.

மறைக்காமலோ முகத்தை மறைக்கின்ற நிகாபினைப்²⁸ பொது இடங்களில் அணிய முடியாது என்பதையே இந்த ஒழுங்குவிதி குறித்தது. இந்த ஒழுங்குவிதி முஸ்லிம் பெண்களின் உரிமைகளுக்குக் கடிவாளமிடுகின்ற ஒன்றாகவே பார்க்கப்பட்டது. ஏனெனில் அவர்கள் தங்களின் தெரிவுக்குரிய விடயமாக பொது இடங்களில் சகல சந்தர்ப்பங்களிலும் முகத்தை மூடும் பழக்கத்தினைக் கடைப்பிடித்த ஒரே ஒரு குடியினக் குழுமாக இருந்தமையினால் ஆகும். உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல்களில் ஈடுபட்ட எவருமே நிகாபை அல்லது ஹிஜாபினைக் கூட அணிந்திருக்கவில்லை என்ற வாதத்தினையும் பொருட்படுத்தாது இவ்வாறான தடை அவசரகால நிலைமையின் கீழ் அவசியமானது என்ற கருத்தினையே பெரும்பான்மைச் சமூகத்தின் பல்வேறு பிரிவினரும் கொண்டிருந்தனர். நிகாபிற்கும் ஹிஜாபிற்கும் வித்தியாசம் தெரியாத பிரசைகளினாலும் அரச அதிகாரிகளினாலும் முஸ்லிம் பெண்கள் துன்புறுத்தலுக்கு ஆளாவதை இந்த ஒழுங்குவிதி அதிகரித்தது. ஹிஜாப் அணிந்து சென்றால் கைதுசெய்யப்படலாம் என்ற அச்சத்தில் முஸ்லிம் பெண்கள் வீட்டை விட்டு வெளியே செல்லாமல் இருந்தனர். இக்காரணத்தினால் இந்த ஒழுங்குவிதி இப்பெண்களின் நடமாட்ட சுதந்திரத்தினைப் பாதித்தது என்பதுடன் இவர்களை வீடுகளினுள் சிறைக் கைதிகளாக்கி இவர்கள் தங்களின் சகல தேவைகளுக்கும்²⁹ தங்களின் ஆண் உறவினர்களில் தங்கியிருக்கும் நிலையினை உருவாக்கியது. தாக்குதலைத் தொடர்ந்து அவசரகால நிலை நீக்கப்படும் வரை தடையானது நான்கு மாதங்கள் அமுலில் இருந்தபோதிலும் தங்கள் நிகாபினை

²⁸ ஹிலரி மார்கோலிஸ், 'உயிர்த்த ஞாயிறு குண்டுத்தாக்குதலுக்கு தவறான பதில் இலங்கையில் முகத்தை மூடுவதற்கான தடை.' *Human Rights Watch*, May 2, 2019, <https://www.hrw.org/news/2019/05/02/sri-lankas-face-covering-ban-wrongheaded-response-easterbombings>.

²⁹ மே மாதம் 15 ஆம் திகதி 17 வயது ஜவாஹிர் ரிமாஷா தேசிய அடையாள அடக்கக்காகப் புகைப்படம் எடுக்கச் சென்றார். தனது தலைமுடியை மறைக்கும் ஹிஜாபினை அவர் அணிந்திருந்தார். ரிமாஷா அப்போது 8 மாதக் கர்ப்பினியாக இருந்தார். அது அவரின் முதல் பிள்ளை. ஸ்டூடியோவில் இருந்தபோது அவருக்கு அடிக்கடி குமட்டல் ஏற்பட்டது. அப்போது தனது முகத்தினைக் கைக்குடையால் மூடியபோது மற்றொரு வாடிக்கையாளர் இவர் முகத்தை முடுகின்றார் என முறைப்பாடு செய்து பொலிசாருக்கு அழைப்பு எடுத்துள்ளார். ரிமாஷா அவசரகால ஒழுங்குவிதிகளின் கீழ் கைதுசெய்யப்பட்டு 3 வாரங்களுக்கும் மேல் தடுப்புக்காவலில் வைக்கப்பட்டு ஜூன் 7 ஆம் திகதி பிணையில் விடுவிக்கப்பட்டார். "இலங்கை: முஸ்லிம் பெண்கள் அச்சுறுத்தல்களுக்கும் தாக்குதல்களுக்கும் முகங்கொடுக்கின்றனர்." *Human Rights Watch*, July 3, 2019, <https://www.hrw.org/news/2019/07/03/sri-lankamuslims-face-threats-attacks>.

அணியத் தொடங்கிய பெண்கள் மீது சோதனைகளும் துன்புறுத்தல்களும் மீண்டும் ஆரம்பித்தன. இது தமது பக்கச்சார்புமிசை செயற்பாடுகளை³⁰ சட்டம் அங்கீகரிக்கின்றது என உணரும்போது ஆழமாக வேருன்றியுள்ள சமூகப் பக்கச்சார்புகள் பகிரங்கமாக வெளிப்படுத்தப்படுகின்றன என்பதையே இது சுட்டிக்காட்டுகின்றது. நல்லாட்சி அரசாங்கம் வெறுப்புப் பேச்சுக்களை எதிர்க்க எதையும் செய்யவில்லை அல்லது தாக்குதலுக்குட்படும் சமுதாயங்கள் பாதுகாக்கப்படுகின்றன என்பதை உறுதிப்படுத்த எதையும் செய்யவில்லை மேலும் முஸ்லிம்களுக்கு எதிராக வன்முறையினைத் தூண்டி அதனை நிகழ்த்துபவர்கள் பொறுப்புக் கூற வைக்கப்படுகின்றனர் என்பதை உறுதிப்படுத்த எதையும் செய்யவில்லை. வெறுப்புரைகள் பரப்பப்படுகையில் அதை எதிர்ப்பதற்கு அரசு செயற்படாமல் இருந்தமைக்கான உதாரணங்களில் ஒன்றாக, பௌத்தர்களின் முக்கியமான புனிதத் தலங்களின் ஒன்றான மத்திய மகாணத்தின் கண்டியிலுள்ள தந்தக் கோவிலின் முன்பாக பௌத்த துறவியான அத்தாரலிய ரத்தன தேரர் என்பவர் 2019 மே 31 இல் சாகும் வரை உண்ணாவிரதம் இருந்தபோது அரசு காத்த மௌனத்தினைக் குறிப்பிட முடியும். உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதலுடன் தொடர்புடையவர்கள் எனக் குற்றச்சாட்டு முன்வைக்கப்படும் மூன்று சிரேஷ்ட முஸ்லிம் அமைச்சர்கள் அவர்களின் பதவியில் இருந்து விலகவேண்டும் என்பதே தேரரின் கோரிக்கையாக இருந்தது. இந்த உண்ணாவிரதம் கண்டியிலும் வேறு பல இடங்களிலும் பதற்றத்தினை உருவாக்கியதுடன் இந்த இடங்களில் சிங்களக் கும்பல்கள் கடைகளை அடைக்குமாறு பலவந்தப்படுத்தியிருந்தனர். இவரின் உண்ணாவிரதத்திற்கு பதிலளிக்குமுகமாக ஒன்பது அமைச்சர்களும் இரண்டு முஸ்லிம் மாகாண ஆளுநர்களும் தங்கள் பதவிகளைக் கூட்டாக ஜூன் மாதம் 3 ஆம் திகதி ராஜினாமாச் செய்தனர். ஆனால் இவர்கள் மீண்டும் அமைச்சர்களாக 2019 ஜூலை 29 ஆம் திகதி பதவியேற்றனர்.³¹ இவர்கள் தங்களின் பதவிகளை இராஜினாமாச் செய்கையில் அரசாங்கம் சமுதாயப் பதற்றங்களைக் கையாண்ட

³⁰ புரகா அணிந்த முஸ்லிம் பெண்ணை எதிர்த்த உள்ளூர் மக்கள் (வீடியோ) *NewsHub*, September 21, 2019, <https://newshub.lk/en/2019/09/21/locals-confront-a-muslimcouple-wearing-a-burqa-video/>; "Why Are You Covering Your Face?" | Muslim Woman In Niqab Confronted By Extremist In Sri Lanka', *DOA Muslims*, Uploaded on February 6, 2020, YouTube video, 3:15 min, <https://www.youtube.com/watch?v=MJJteGEwfg>.

³¹ திசநாயக்க, சதுரி, முஸ்லிம் தலைவர்கள் கூட்டாக இராஜினாமா. *Daily Financial Times*, June 4, 2019, <http://www.ft.lk/top-story/Muslim-leaders-resign-enmasse/> 26-679382

விதம் தொடர்பாகத் தங்களின் அதிருப்தியினைத் தெரிவித்ததுடன் உரிய விசாரணை³² நடத்துவதற்கு அனுமதிப்பதற்காகவே தாங்கள் பதவிகளை ராஜினாமாச் செய்வதாகவும் குறிப்பிட்டனர்.

தமிழ்ச் சமுதாயம்

தமிழீழ விடுதலைப் புலிகளை இராணுவ ரீதியாகத் தோற்கடித்ததுடன் 2009 இல் முடிவுக்கு வந்த முப்பது வருட யுத்தத்திற்குக் காரணமாக இருந்த தமிழ்ச் சமுதாயத்தின் துயரங்களும் குறைகளும் நல்லாட்சி அரசாங்கத்தின் ஆட்சியின் போது தொடர்ந்தும் பெருமளவிற்குத் தீர்க்கப்படாமலேயே இருந்தன.

அரசியல் தீர்வும் கடந்த காலத்தினைக் கையாளலும்

மேஜர் ஜெனரல் சவேந்திர சில்வாவுக்கு எதிராக³³ மனித உரிமைகள் மீறல் மற்றும் மனிதநேயச் சட்ட மீறல் பற்றிய பாரதூரமான குற்றச்சாட்டுக்கள் இருப்பதைப் பொருட்படுத்தாது அவரை இலங்கை இராணுவத்தின் தளபதியாக 2019 ஆகஸ்ட் மாதத்தில் நியமித்தமையானது, தமிழ் மக்களுக்கு எதிராக இழைக்கப்பட்ட மனித உரிமை மீறல்களுக்கான வகைப்பொறுப்புக்காக விடுக்கப்பட்ட அழைப்புக்களை நல்லாட்சி அரசாங்கம் புறக்கணித்தமைக்கான பிரதான உதாரணமாகக் குறிப்பிட முடியும். மனித உரிமைகள் பிரகடனம் 30/1 மற்றும் 34/1 மூலமாக நல்லாட்சி அரசாங்கம் இணங்கியுள்ள ஐநாவின் செயன்முறைகளுக்கும் இது எதிரானதாகும்.

இன முரண்பாட்டிற்கு அரசியல் தீர்வு காண்பதற்காக பிரதமரின் தலைமையில் அனைத்து அரசியல் கட்சிகளினதும் தலைவர்களின் உறுப்பாண்மையுடன் அரசியலமைப்புச் சபை ஒன்றினையும் வழிகாட்டல் குழுவொன்றினையும் நியமித்தமை மூலம் அரசியலமைப்பு மறுசீராக்கல் செயன்முறையினை அரசாங்கம் முன்னெடுத்தது. அரசியலமைப்புச் சபையின் விடயப் பரப்புச் சார்ந்த உப குழுக்கள் முற்போக்கான பரிந்துரைகள் அடங்கிய அறிக்கைகளைத் தயாரித்து வழிகாட்டல் குழுவிற்குச் சமர்ப்பிக்க,

³²Ibid

³³ஜோன்சன் டானியல், இலங்கை இராணுவத் தளபதியாக யுத்தக் குற்றவாளியெனக் குற்றஞ்சாட்டப்பட்டவர் நியமனம் செய்யப்பட்டமை ஆழமான நெருடலை ஏற்படுத்துவதாக ஐநா மனித உரிமைகள் தலைவர் கூறுகின்றார். UN News, August 19, 2019, <https://news.un.org/en/story/2019/08/1044501>

வழிகாட்டல் குழு அவற்றின் அடிப்படையில் இடைக்கால அறிக்கை ஒன்றினைச் சமர்ப்பித்தது. எவ்வாறாயினும் ஜனாதிபதிக்கும் பிரதமருக்கும் இடையிலான உறவுகள் சீர்குலைந்ததைத் தொடர்ந்தும் 2018 ஒக்டோபர் அரசியலமைப்புச் சதித்திட்டத்தினைத் தொடர்ந்தும் மறுசீரமைப்புச் செயன்முறை தடைப்பட்டது. இற்றைவரை, இன முரண்பாட்டின் மூல காரணங்களைத் தீர்க்கக்கூடிய அரசியல் தீர்வு என்பது தொடர்ந்தும் நடுவிச் செல்கின்ற ஒன்றாகவே இருக்கின்றது.

தமிழ்ச் சமுதாயத்தின் நீதி மற்றும் உண்மைக்கான கோரிக்கைகளைப் பொறுத்த அளவில்³⁴ காணமல் போனவர்கள் (நிறுவதல், நிர்வகித்தல் மற்றும் கடமைகளை நிறைவேற்றல்) பற்றிய அலுவலகச் சட்டத்தினை அரசாங்கம் 2016 இல் இயற்றி காணமல் போனவர்கள் அலுவலகத்தினை (Office on Missing Persons) நிறுவி அதன் உறுப்பினர்களை 2018 பெப்ரவரியில் நியமித்து போதிலும், நிறுவனத்தின் ஆணை என்பது காணாமல் போனவர்களை தேடிக் கண்டுபிடிப்பதற்கு மட்டும் வரையறுக்கப்பட்டதாக இருக்கின்றது. விசாரணையினைத் தேவைப்படுத்தும் குற்றச்செயல் ஒன்று இழைக்கப்பட்டிருப்பதாக அலுவலகம் கண்டறிந்தால் அதனை அலுவலகம் சட்ட அமுலாக்க அதிகார சபையிடம் அல்லது சட்டநடவடிக்கைக்கான அதிகார சபையிடம் அறிக்கையிடலாம். காணாமல் போனவர்கள் பற்றிய அலுவலகம் இற்றைவரை சுயாதீனமாகச் செயற்பட்டு வருவதுடன் நியமிக்கப்பட்ட இரண்டு வருடங்களினுள் பணியாளர்களை ஆட்சேர்ப்புச் செய்து, செயல்விதிகளை உருவாக்கி, மூன்று பிராந்திய அலுவலகங்களைத் திறந்து சில விசாரணைகளையும்³⁵ முன்னெடுத்துள்ளது. 2018 இல் அரசாங்கம் இழப்பீட்டுக்கான அலுவலகத்தினை (Office of Reparations) நிறுவியது. ஆனால் இந்த அலுவலகம் இற்றைவரை மோதலினால் பாதிக்கப்பட்ட சமுதாயங்களின் பல்வேறுபட்டதும் மாறுபடுகின்றதுமான பல தசாப்த கால இழப்புக்களை நிவர்த்தி செய்கின்ற பூரணமான

³⁴ இலங்கை, வன்முறையின் நீண்ட வரலாறு/The New York Times, April 21, 2019, <https://www.nytimes.com/2019/04/21/world/asia/sri-lanka-history-civilwar.html>.

³⁵ அரசு செயற்படுனர்களின் ஒத்துழைப்பின்மைக்கு மத்தியிலும் காணாமல் போனவர்களின் உரிமைகளை மறுப்பதற்கான தொடர்ச்சியான முயற்சிகளுக்கு மத்தியிலும் காணாமல் போனவர்கள் பற்றிய அலுவலகம் முன்னேற்றம் கண்டிருக்கின்றது —Saliya Pieris' Sri Lanka Brief, October 28, 2019, <https://srilankabrief.org/2019/10/omp-madeprogress-amidst-lack-of-cooperation-from-state-actors-continuous-efforts-today- the-rights-of-families-of-the-disappeared-saliya-pieris/>.

இழப்பீடு எவற்றினையும் அறிவிக்கவில்லை. நீதி மற்றும் உண்மை தேடும் பொறிமுறைகள் இதுவரை நிறுவப்படவில்லை³⁶.

மேற்குறிப்பிட்ட இரண்டு பொறிமுறைகளையும் அரசாங்கம் நிறுவியுள்ள போதிலும் ஜனாதிபதி சிறிசேன போன்ற அரசாங்கத்திலுள்ள பிரதான ஆளுமைகள் பேசுகின்ற பகிரங்கமான பகட்டாரவாரப் பேச்சுக்கள் வகைப்பொறுப்புக்கான தேவையினை அங்கீகரிக்க மறுப்பதுடன் சில சந்தர்ப்பங்களில் பாதிக்கப்பட்டவர்களுக்கும் நீதிக்கும் உண்மைக்கும் இழப்பீட்டுக்குமான அவர்களின் கோரிக்கைக்கும் மதிப்பளிக்கவும் தவறுகின்றன. உதாரணமாக, யுத்த வீரர்களுக்கு எதிராகச் சட்ட நடவடிக்கை எடுக்கப்படமாட்டாது என 2017 இல் ஜனாதிபதி சிறிசேன அறிவித்தார். நீதிப் பொறிமுறை ஒன்று நிறுவப்படுவதற்கான சாத்தியம் மிகக் குறைவானது என்பதையே இது தெளிவாகச் சுட்டிக்காட்டுகின்றது.³⁷ மேலும், 2016 ஜனவரியில் பிரதமர் ரணில் விக்கிரமசிங்க, காணாமல் போனவர்கள் பெரும்பாலும் இறந்திருக்கலாம் எனக் குறிப்பிட்டார். இது காணாமல் போனவர்களின் குடும்ப உறுப்பினர்களின் மன வலியினையும்³⁸ உளக் காயத்தினையும் பொருட்படுத்தாத கல்நெஞ்சக் கதையாக உள்ளது.

³⁶இலங்கை: யுத்தம் முடிவடைந்ததைத் தொடர்ந்து தோல்வியுற்ற வாக்குறுதிகள் 10 வருடங்களைப் பூர்த்திசெய்கின்றன. *Human Rights Watch*. May 17, 2019, <https://www.hrw.org/news/2019/05/17/sri-lanka-failedpledges-mar-10-years-wars-end>.

³⁷யுத்தக் குற்ற வழக்கில் இருந்து ஜெனரலைக் காப்பாற்ற இலங்கைத் தலைவர் முயற்சி' *Al Jazeera*, September 4, 2017, <https://www.aljazeera.com/news/2017/09/sri-lanka-leadershield-general-war-crimes-case-170903193335527.html>

³⁸தொலைந்துபோனவர்கள் மற்றும் காணாமல் போனவர்கள் பெரும்பாலும் இறந்திருக்கலாம் என இலங்கைப் பிரதமர் கூறுகின்றார்', *Tamil Guardian*, January 25, 2016, <https://www.tamilguardian.com/content/missing-and-disappeared-persons-most-likely-dead-says-sri-lankaprime-minister>.

காணி உரிமைகள்

அரசின் காணி கொள்ளல்/காணி ஆக்கிரமிப்பு மற்றும் அரசு அனுசரணையில் தமிழ்ப் பெரும்பான்மைப் பிரதேசங்களில் சிங்களக் குடியேற்றங்களை அமைத்தல் ஆகியவையே இன முரண்பாட்டுக்கான மூல காரணங்களில் ஒன்றாக இருக்கின்ற காரணத்தினால் காணி என்பது சர்ச்சைக்குரிய விடயமாக இருந்து வருகின்றது.

வடக்கு மற்றும் கிழக்கில் தமிழர்கள் பெரும்பான்மையாக வாழ்கின்ற பிரதேசங்களில் யுத்தத்தின் போது இராணுவத்தினால் ஆக்கிரமிக்கப்பட்ட காணிகள் இன்னும் பூரணமாக சட்டபூர்வ உரிமையாளர்களிடம் கையளிக்கப்படவில்லை. குறிப்பாக முல்லைத்தீவில் கேப்பாப்பிலவு மற்றும் மன்னாரில் முள்ளிக்குளம் ஆகிய இடங்கள். கிழக்கு மாகாணத்தில் திருகோணமலை மாவட்டத்தில் சம்பூரில் உள்ள காணிகளின் உரிமையாளர்கள் தமது காணிகள் இன்னும் தம்மிடம் மீள ஒப்படைக்கப்படவில்லை எனக் குறிப்பிட்டனர். மேலும் தமது காணிகளை இராணுவத்திற்கு விற்குமாறு தாம் பலவந்தப்படுத்தப்பட்டதாகவும் அல்லது தமக்குத் தவறான தகவல்களை வழங்கித் தம்மை அவ்வாறு விற்கச் செய்ததாகவும் குறிப்பிட்டனர்³⁹. முல்லைத்தீவு போன்ற பிரதேசங்களில் மிக நீண்ட காலமாக மக்களினால் பயன்படுத்தப்பட்டு வந்த காணிகளின் ஆவணங்கள் தொலைந்துவிட்ட காரணத்தினால் அல்லது அம்மக்கள் அக்காணிகளுக்கான உத்தியோகபூர்வ காணி ஆவணங்களைத் தம்வசம் வைத்திருக்காத காரணத்தினால் அவை காட்டுக் காணிகள்⁴⁰ எனத் தன்னிச்சையாகக் கொள்ளப்பட்டுள்ளன. இது முல்லைத்தீவின் கொக்குத்தொடுவாயில் நடைபெற்றுள்ளது. இங்கே 2015 ஆம் ஆண்டு திரும்பிவந்த இடம்பெயர்ந்த நபர்களின் காணிகள் வனத் திணைக்களத்தினால் கொள்ளப்பட்டுப் பின்னர் காணி உரித்தாண்மை சிங்களவர்களுக்கு மாற்றப்பட்டுள்ளது.⁴¹

பல சந்தர்ப்பங்களில் காணிப் பிணக்குகள் வணக்கத்தலங்களுடன் தொடர்புபட்டவையாக உள்ளன. குறிப்பாக பல தசாப்தங்களாக, இல்லாவிடின் பல நூற்றாண்டுகளாக இருந்து வந்த இந்துக் கோவில்களை இடித்து பௌத்த விகாரைகளை அமைக்க

³⁹ காணி உரிமைக்கான மக்கள் முன்னணி, 'எமது காணி, எமது வாழ்வு – மக்களின் காணி ஆணைக்குழு அறிக்கை 2019-2020', *South Asia Citizens Web*, March 31, 2020, [http:// www.sacw.net/article14282.html](http://www.sacw.net/article14282.html).

⁴⁰ Ibid.

⁴¹ Ibid.

முயற்சிகள் மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ளன அல்லது இந்துக் கோவில் கட்டப்பட்டுள்ள இடத்தினை தொல்பொருள் முக்கியத்துவம் வாய்ந்த இடம் எனப் பிரகடனப்படுத்தி அதன் மூலம் கோயிலை வணக்கத்திற்காகப் பயன்படுத்துவதைத் தடுக்கும் முயற்சிகளும் மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ளன. இது சிங்களப் பெளத்த தேசியவாதச் சித்தாந்தத்தின் ஆதரவுடன் காணிகளைக் குடியேற்றத்திற்காகப் பயன்படுத்த மேற்கொள்ளப்படும் அரச அனுசரணையுடனான முயற்சிகளைக் குறிப்பதுடன் இது இலங்கை சமூகத்தின் பன்மைவாதம் மற்றும் பல்வகைமைக்கு எவ்விதமான அவகாசத்தினையும் சகிப்புத்தன்மையினையும் கொண்டிராததாகும். இராணுவமயமாக்கலின் கூடுதல் சேர்க்கை பிரச்சினையினை இன்னும் மோசமாக்குகின்றது. ஏனெனில் இப்பிரதேசங்களில் அத்தீத இராணுவப் பிரசன்னம் காணப்படுவதுடன் அது இவ்வாறான செயன்முறைகளுக்கு உதவுவதற்காகவே பயன்படுத்தப்படுகின்றது. வடக்கு மற்றும் கிழக்கில் காணப்படும் இவ்வாறான காணிப் பிணக்குகள் நீராவிப் பிள்ளையார் கோயிலையும் கன்னியா கோயிலையும் உள்ளடக்குகின்றது.⁴²

⁴²மூல்லைத்தீவு நீதிமன்றம் நீராவிப் பிள்ளையாரடிக் கோவிலுக்குச் சார்பாகத் தீர்ப்பு வழங்கியது., *Tamil Guardian*, May 14, 2019, <https://www.tamilguardian.com/content/mullaitivu-court-rules-favour-neeraviyadi-pillaiyar-temple>; 'Neeraviyadi: Sri Lankan army sets up 'sham' archaeological museum next to Hindu temple', *Tamil Guardian*, October 29, 2019, <https://www.tamilguardian.com/content/neeraviyadi-srilankan-army-sets-sham-archaeological-museum-next-hindu-temple>; 'Sri Lanka: Buddhist mob violate court order with police backing', *Journalists for Democracy in Sri Lanka*, September 24, 2019, <http://www.jdslanka.org/index.php/news/features/politics-a-current-affairs/912-sri-lanka-buddhist-mob-violate-court-order-with-police-backing>; Meera Srinivasan, 2019. 'When the saffron robe has the final say', *The Hindu*, September 28, 2019, <https://www.thehindu.com/news/international/when-the-saffron-robe-has-the-final-ay/article29543715.ece>; 'Tamils protest Kanniya Hindu temple destruction despite Sinhalese assaults and security force obstructions', *Tamil Guardian*, July 17, 2019, <https://www.tamilguardian.com/content/tamils-protest-kanniya-hindu-temple-destruction-despite-sinhalese-assaults-and-security..>

கிறிஸ்தவ சமுதாயம்

கிறிஸ்தவர்களின் உரிமைகள், குறிப்பாக சுவிசேஷச் சமுதாயத்தின் உரிமைகள் மஹிந்த ராஜபக்சவின் ஆட்சியின்போது அடிக்கடி மீறப்பட்டுள்ளன. இந்த மீறல்கள் நல்லாட்சியிலும் தொடர்ந்தன. சுவிசேஷச் சமுதாயத்தின் மீதான ஒன்லைன் வெறுப்புப் பிரச்சாரங்கள் 2017 இலும் 2018 இலும் அதிகரித்து ஒன்லைன் கடந்த வன்முறைச் சம்பவங்களாகப் பல இடங்களிலும் வியாபித்தன. இவர்களின் செயற்பாடுகள் தொடர்பான பொய் வதந்திகளின் அடிப்படையில் மட்டக்களப்பில் கிறிஸ்தவ சமுதாயத்திற்கு எதிராக வன்முறை நிகழ்த்துமாறு 2019 ஜனவரியில் முகநூலில் பதிவுகள் வெளியிடப்பட்டமை இவ்வாறான ஓர் உதாரணமாகும்.⁴³

2018 இல் இடம்பெற்ற 80 சம்பவங்களுடன் ஒப்பிடுகையில் 2019 இல் அரசு செயற்படுனர்களினாலும் அரசு சாராச் செயற்படுனர்களினாலும் கிறிஸ்தவ சமுதாயத்திற்கு எதிராக 94 சம்பவங்கள் பதிவுசெய்யப்பட்டுள்ளன. 88 சம்பவங்களில் அச்சுறுத்தல்கள், பயமுறுத்தல்கள் அல்லது பலவந்தப்படுதல்கள் உள்ளிட்ட 56 சம்பவங்களும் 19 வன்முறைச் சம்பவங்களும் உள்ளடங்குகின்றன⁴⁴.

இச்சம்பவங்களைப் பொறுத்த அளவில், குற்றத்தினை நிகழ்த்தியவர்கள் உள்ளூர் சமுதாயத்தினைச் சேர்ந்தவர்களாக, இரண்டு சமுதாயங்களையும் சேர்ந்தவர்களாக உள்ளனர். சிங்கள அல்லது தமிழ் உறுப்பினர்களும் கூட வரலாற்று ரீதியாக பாகுபாட்டிற்கும் வன்முறைக்கும் உட்பட்ட தமிழ் மக்கள் கூட மதமாற்றம் செய்கின்றனர் எனக் கிறிஸ்தவர்களைக் குற்றஞ்சாட்டி சட்டக்காப்புடன் வன்முறையினைப் பயன்படுத்தி வருகின்றனர். சுவிசேஷ தேவாலயங்களுக்கு அருகில் உள்ள விஹாரைகளைச் சேர்ந்த பெளத்த துறவிகள் தேவாலயங்களுக்கு எதிராகத் துன்புறுத்தல் மற்றும் வன்முறைப் பிரசாரங்களை முன்னெடுத்து வருவது பொதுவான விடயமாக மாறியுள்ளது. சுமார் 200

⁴³ சமயச் சுதந்திரம் அல்லது சமய நம்பிக்கை பற்றிய விசேட தூதுவரின் அறிக்கை - இலங்கைக்கான விஜயம்'. OHCHR, February 28, 2020, https://www.ohchr.org/EN/HRBodies/HRC/RegularSessions/Session43/Documents/A_HRC_43_48_Add.2_AdvanceUneditedVersion.docx

⁴⁴ சர்வதேச சமயச் சுதந்திரத்திற்கான அலுவலகம், 'சர்வதேச சமயச் சுதந்திர அறிக்கை இலங்கை - மே 2020', US State Department, May 2020 <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/05/SRI-LANKA-2019-INTERNATIONALRELIGIOUS-FREEDOM-REPORT.pdf>.

பேருக்குத் தலைமைதாங்கிச் சென்ற நான்கு பெளத்த துறவிகள் வடமேல் மாகாணத்தில் கல்கமுவவில் உள்ள கிறிஸ்தவக் குடும்ப தேவாலயக் கோவில் வளவுக்குள் 2019 பெப்ரவரி 24 ஆம் திகதி பலவந்தமாகச் சென்று பிரார்த்தனை வழிபாட்டினை நிறுத்தவேண்டும் எனக் கோரி, பக்தர்களைக் கெட்ட வார்த்தைகளால் தூஷித்து, வளவினுள் சேதங்களை ஏற்படுத்தியிருக்கின்றனர். மேலும் ஒரு பெண் பக்தையை வீதிக்கு இழுத்து வந்து அவரை ஒரு துறவியின் காலடியில் விழுமாறு நிலத்தில் தள்ளி அடித்திருக்கின்றனர். போதகர் பொலிஸில் முறைப்பாடு செய்ததைத் தொடர்ந்து பெளத்த துறவியும் பொலிஸில் போதகருக்கு எதிராகப் போதகர் பிரதேசத்தின் சமாதானத்தினைக் குழப்பினார் என முறைப்பாடு செய்திருக்கின்றார். அமைதியைக் குழப்பிய வழக்கு தள்ளுபடி செய்யப்பட்டு தாக்குதல் வழக்கு 2019 டிசம்பரில் விசாரிக்கப்படத் திகதி குறிக்கப்பட்டது.⁴⁵ இது முனைப்பான சமுதாயப் பங்கேற்பினையும் உள்ளூர் பெளத்த துறவிகளின் ஈடுபாட்டினையும் எடுத்துக்காட்டுகின்றது. 2018 இல் நடைபெற்ற மற்றொரு மிக மோசமான வன்முறையாக கொழும்பில் இனந்தெரியாத நபர்களினால் கிறிஸ்தவப் போதகர் ஒருவர் கடத்தப்பட்டமையினைக் குறிப்பிட முடியும். சித்திரவதைக்குள்ளாக்கப்பட்ட போதகர் 24 மணித்தியாலங்களின் பின் விடுதலைசெய்யப்பட்டார்.⁴⁶ இற்றைவரை யாரும் கைதுசெய்யப்படவில்லை.

இக்குற்றச்செயல்கள் சட்டக்காப்பு உணர்வுடன் மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ளன. அதாவது சுவிசேஷக் குழுவினருக்கு எதிரான பக்கச்சார்பு பொதுமக்கள் மத்தியில் நிலவுகின்றது, எனவே பொலிசார் தமக்கு எதிராக நடவடிக்கை எடுக்கமாட்டார்கள் என்று தெரிந்துவைத்துள்ளமையின் காரணமாகவே இவ்வாறான சட்டக்காப்பு உணர்வு ஏற்படுகின்றது. இக்கருத்தினையே இலங்கை தேசிய கிறிஸ்தவ சுவிசேஷ

⁴⁵ சர்வதேச சமயச் சுதந்திர அலுவலகம், 'சர்வதேச சமயச் சுதந்திர அறிக்கை இலங்கை 2019—மே 2020', US State Department, May 2020, <https://www.state.gov/wp-content/uploads/2020/05/SRI-LANKA-2019-INTERNATIONALRELIGIOUS-FREEDOM-REPORT.pdf>;

'Religious Freedom Violations in Sri Lanka: The use of Rights to Information law to assess the responses of Law Enforcement Authorities and the Judiciary.' National Christian Evangelical Alliance of Sri Lanka NCEASL), July, 2020.

⁴⁶ இலங்கை: 2019 சமயச் சுதந்திரம் பற்றிய தோற்றப்பாடு 2019 World Evangelical Alliance and the National Christian Evangelical Alliance of Sri Lanka, February 11, 2019, <http://www.worldevangelicals.org/un/pdf/HRC40%20Sri%20Lanka.pdf>

முன்னணியும் (NCEASL) குறிப்பிடுகின்றது. முன்னணி குறிப்பிடுகையில், இவ்வாறான செயல்களில் இருந்து பாதுகாப்பு வழங்குவதற்கும் வெறுப்பினைப் பரப்பி வன்முறையினை நிகழ்த்துபவர்களுக்கு எதிராக நடவடிக்கை எடுப்பதற்கும் ஆணை வழங்கப்பட்டுள்ள அரசு அமைப்புக்களே இச்செயல்களுக்கு உடந்தையாக இருந்துள்ளதுடன் செயற்படாமல் இருப்பதன் மூலம்⁴⁷ அவை இவற்றினை நிறைவேற்றிவருகின்றன எனத் தெரிவித்துள்ளது. இதற்கான உதாரணம், மட்டக்களப்பு மாவட்டத்தில் 2019 ஜனவரி 12 ஆம் திகதி வன்முறை அச்சுறுத்தலுக்குள்ளாக்கப்பட்ட போதகர் சுமத்திய குற்றச்சாட்டாகும். உத்தியோகபூர்வ முறைப்பாட்டினை மேற்கொண்டதையும் பொருட்படுத்தாது, விடயத்தினைத் தான் இனிமேல் தொடர்ந்து முன்னெடுக்க விரும்பவில்லை என எழுத்தில் வழங்குமாறு தன்னைப் பொலிசார் பலவந்தப்படுத்தியதாக அவர் குறிப்பிட்டார்.

2019 ஏப்ரில் 18 ஆம் திகதி பிரதமர் ரணில் விக்ரமசிங்கவினைச் சந்தித்த நாட்டின் மெதடிஸ்த தேவாலயத்தின் பிஷ்ப் ஆசிரி பெரெரா பின்வருமாறு குறிப்பிட்டார், 'சமூகத்தின் ஒரு பிரிவினருக்கு மட்டுமே பொலிசார் செயற்படுகின்றனரோ என நான் ஆச்சரியப்படுகின்றேன். அது எல்லாரையும் சமமாகப் பாதுகாக்க வேண்டும் என நான் நினைக்கவில்லை. ஒவ்வொரு தடவையும் கோவில் ஒன்று தாக்கப்படுகையில் அந்தக் கோவில் எவ்வளவு இழுபறி நிலைக்கு ஆளாகிப் பொலிஸில் முறைப்பாடு செய்யவேண்டியுள்ளது என நாம் கேள்விப்படுகின்றோம். பாதிக்கப்பட்டவர்கள் பாதுகாப்பு நாடிச் செல்கின்றனர். முழுவதும் பாதுகாப்பு உணர்வுடன் திரும்பி வருகின்றனர்'.⁴⁸

⁴⁷Ibid.

⁴⁸Ibid

2019 ஜனாதிபதித் தேர்தலின் பின்

அரசியல் சூழமைவு

ஜனாதிபதி கோதபாய ராஜபக்ச பாராளுமன்றத்தினை 2020 மார்ச் 2 ஆம் திகதி கலைத்ததைத் தொடர்ந்து 2020 ஏப்ரல் 25 ஆம் திகதி பாராளுமன்றத் தேர்தல் நடத்தத் தீர்மானிக்கப்பட்டது. தொற்று நோயின் காரணமாகப் பாராளுமன்றம் கலைக்கப்பட்டு மூன்று மாதங்களின் பின்னரும் தேர்தலை நடத்த முடியாத நிலையில் நீடித்த காலத்திற்கு, குறிப்பாக நெருக்கடிமிக்க சூழ்நிலையில் அதிகார வெற்றிடம் இருக்க முடியாது என்ற காரணத்தினால் பாராளுமன்றத்தினை மீண்டும் கூட்டுமாறு எதிர்க்கட்சிகள் ஜனாதிபதியைக் கோரின. அரசு நிதியின் மீது மேற்பார்வையினை உறுதிப்படுத்துவதும் நிறைவேற்று அதிகாரத்தின் எல்லைமீறிய நடவடிக்கைகளைத்⁴⁹ தடுப்பதுவும் இதன் நோக்கமாக இருந்தது. ஜனாதிபதி இந்த அழைப்புக்களுக்குச் செவிமடுக்க மறுத்ததுடன் தனது கட்சிக்குப் பெரும்பான்மை இல்லாததால் தான் பாராளுமன்றத்தினைக் கூட்டவேண்டிய தேவையில்லை என்றும் குறிப்பிட்டார். பொதுநலனை விடக் கட்சி அரசியலே முக்கியம் என அவர் கருதியதையே இது சுட்டிக்காட்டியது. இதற்குப் பதிலாக, பாராளுமன்றம் கலைக்கப்பட்டதை எதிர்த்து பலரும் உயர் நீதிமன்றத்தில் மனுக்களைத் தாக்கல் செய்தனர். மனுவினை விசாரிப்பதற்கு அனுமதி வழங்க நீதிமன்றம் மறுத்துவிட்டது.⁵⁰

⁴⁹மீரா ஸ்ரீனிவாசன், நாம் ஒத்துழைப்போம், பாராளுமன்றத்தினை மீண்டும் கூட்டுங்கள்: இலங்கை எதிர்க்கட்சி', *The Hindu*, April 27, 2020, <https://www.thehindu.com/news/international/well-cooperate-reconvene-parliament-sri-lankan-opposition/article31445543.ece>; 'Sri Lanka's Other Covid-19 Crisis: Is Parliamentary Democracy at Risk?', International Crisis Group, May 29, 2020, <https://www.crisisgroup.org/asia/south-asia/sri-lanka/sri-lanka-other-Covid-19-crisisparliamentary-democracy-risk>.

⁵⁰ அடிப்படை உரிமை மனுக்களை உச்ச நீதிமன்றம் தள்ளுபடி செய்தது', *Daily News*, June 2, 2020, <https://www.dailynews.lk/2020/06/02/law-order/219880/supreme-court-dismisses-frpetitions>; sad Hashim, 'Sri Lanka stares at constitutional crisis as polls delayed', *Al Jazeera*, May 23, 2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/05/sri-lankastares-constitutional-crisis-polls-delayed-200522072254187.html>.

2020 ஆகஸ்ட் 5 ஆம் திகதி தேர்தல் நடத்தப்பட்டது. தேர்தலில் இலங்கை பொதுஜன பெரமுன (எஸ்எல்பிபி) மூன்றில் இரண்டு பெரும்பான்மையுடன் வெற்றிபெற்றது. இது பெரமுன விரும்பிய எந்த அரசியலமைப்பு மாற்றத்தினையும் கொண்டுவர அதனை இயலுமாக்கியது. கிட்டத்தட்ட ஐந்து மாதங்கள் பாராளுமன்றம் இயங்காமையும் திட்டமிடப்படாத பொறிமுறைகள் மூலமான நிறைவேற்று ஆட்சியும் ஜனநாயகத்தினைக் கீழறுக்கவும் நிறைவேற்று அதிகாரத்தின் எல்லைமீறல்களுக்கும் பங்களிப்பு வழங்கியது. இது ஜனாதிபதித் தேர்தல் நடந்து முடிந்த உடனேயே ஆரம்பித்தது. நீதித்துறையில் தலையிடுவதற்கு ஒப்பான அவ்வாறான எல்லைமீறலுக்கான உதாரணமாக 2020 பெப்ரவரியில் தேசிய சட்ட மாநாட்டில் கோதபாய ஆற்றிய உரையினைக் குறிப்பிட முடியும். அந்த உரையில் அவர் அரசாங்கத்தின் நிறைவேற்று அதிகாரப் பிரிவு மற்றும் சட்டவாக்கப் பிரிவு ஆகியவற்றில் நீதித்துறை தேவையின்றித் தலையிடாமல் இருப்பது முக்கியமானது எனக் குறிப்பிட்டார்.⁵¹

2020 ஜனவரி 01 இல் இராணுவத் தளபதியான சவேந்திர சில்வாவை பாதுகாப்பு பணியாட்தொகுதியின் பிரதானியாக ஜனாதிபதி நியமித்தார். இதனால் சவேந்திர சில்வாவுக்கு எதிரான மனித உரிமை மீறல்கள் மற்றும் மனிதநேயச் சட்டங்களின் மீறல்கள் தொடர்பான குற்றச்சாட்டுக்கள் குறியீட்டு ரீதியாக நிராகரிக்கப்பட்டு அவரின் நிலை மேலும் திடப்படுத்தப்பட்டது. 2020 பெப்ரவரியில் சில்வாவுக்கும் அவரது குடும்ப உறுப்பினர்களுக்கும் எதிராக அமெரிக்க பயணத் தடையினை விதித்தது. பயணத் தடை விதிக்கப்பட்டமைக்காக பிரதமர் மஹிந்த ராஜபக்ச எதிர்க்கட்சிகளான தமிழ்த் தேசியக் கூட்டமைப்பினையும் ஜனதா விழுக்கதி பெரமுனவையும் குற்றஞ்சாட்டினார். பிரதான எதிர்க்கட்சியான ஐக்கிய தேசியக் கட்சியின் பல்வேறு உறுப்பினர்கள் சில்வாவுக்கு ஆதரவாக அறிக்கைகளை வெளியிட்டதுடன் பயணத் தடை பற்றிய விமர்சனங்களையும் வெளியிட்டனர்⁵² என்பது கவனிக்கத்தக்கது. இலங்கை ஐநா மனித உரிமைகள் கவுன்சிலின் தீர்மானங்களான 30/1 மற்றும் 40/1 ஆகியவற்றில் இருந்து வெளியேறும் எனப் பிரதமர் மஹிந்த

⁵¹தேவையற்ற நீதித்துறைத் தலையீடு ஜனநாயகத்திற்குத் தீங்கானது - ஜனாதிபதி', *The Island*, February 17, 2020.

⁵²அரசியல்வாதிகள் இராணுவத் தளபதி மீதான பயணத் தடையினை எதிர்க்கின்றனர்', *News First*, February 15, 2020, <https://www.newsfirst.lk/2020/02/15/politicos-voice-objections-against-us-entry-ban-on-army-commander/>.

ராஜபக்ச குறிப்பிட்டதுடன் 2020 பெப்ரவரி 27 இல் இலங்கை அவ்வாறு உத்தியோகபூர்வமாக வெளியேறியது⁵³.

குடிமைச் சுதந்திரமும் மனித உரிமைகள் பாதுகாப்பும்

குடிமைச் சுதந்திரம்

மஹிந்த ராஜபக்ச அவருக்கு முன்பிருந்த ஜனாதிபதி சிறிசேனவைப் போலவே சட்டத்தினையும் ஒழுங்கையும் நிலைநாட்ட ஆயுதப் படைகளை அழைக்கப் பொதுமக்கள் பாதுகாப்புக் கட்டளைச் சட்டத்தினைப் பயன்படுத்தத் தொடங்கினார். 2020 ஆகஸ்ட் ஆகஸ்டில் அவர் இது தொடர்பில் ஒவ்வொரு மாதமும் வர்த்தமானி அறிவித்தலை வெளியிடத் தொடங்கினார். முன்னரைப் போலவே இந்த நடைமுறை சவாலுக்குட்படுத்தப்படாமல் தொடர்ந்தும் காணப்பட்டதுடன் சாதாரணமான ஒன்றாகவும் மாறியது. 2020 பெப்ரவரியில் பிரதமர் மஹிந்த ராஜபக்ச குறிப்பிட்ட நாடானது தேசப்பற்றாளர்களுக்கும் பிறப்பிலேயே துரோகியாக இருப்பவர்கள்⁵⁴ என அவர் குறிப்பிடுபவர்களுக்கும் இடையில் பிளவுபட்டுள்ளது எனும் கருத்தினை கருத்து வேறுபாட்டினைச் சகித்துக்கொள்ளாமைக்கான சமிக்ஞையினை வெளியிடுவதற்கான உபாயமார்க்கத்தின் ஒரு பகுதியாக ஆட்சி பற்றி விமர்சிப்பவர்களையும் கருத்துவேறுபாடுகளைக் கொண்டிருப்போரையும் துரோகிகள் என முத்திரை குத்துவது அமைந்துள்ளது என்றே பார்க்க முடியும். மேலும் இவர்கள் உண்மையில் சட்டப்படி தண்டிக்கப்படுவதற்கும் மேலும் சட்டம் எவ்வாறிருந்த போதும் நடப்பில் தண்டிக்கப்படுவதற்கும் வாய்ப்புள்ளவர்களாகவே உள்ளனர். இவ்வாறான முத்திரை குத்தல்கள் முன்னைய ராஜபக்ச ஆட்சியிலும் பயன்படுத்தப்பட்டதுடன் இது கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தின் மீது கிலியூட்டும் விளைவுகளை ஏற்படுத்தியது.

⁵³ வெளிநாட்டுவல்கள் அமைச்சரான கௌரவ தினேஷ் குணவர்தனவினால் மனித உரிமைக் கவுன்சிலின் 43வது அமர்வில் வெளியிடப்பட்ட கூற்று, *Ministry of Foreign Affairs*, February 27, 2020, <http://www.mfa.gov.lk/statement-made-by-minister-of-foreign-relations-at-the-43rd-session-of-the-hrc-eng>

⁵⁴ UNHRC பிரகடனம்: இலங்கை வாபஸ் பெறும், நாடு தேசப்பற்றாளர்களுக்கும் துரோகிகளுக்கும் இடையில் பிளவுபட்டுள்ளது.—MR' *EconomyNext*, February 19, 2020, <https://economynext.com/unhrc-resolution-sl-will-withdraw-country-divided-between-patriots-andtraitors-mr-51893/>

தமது தொழிலில் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களும் சட்டத்தரணிகளும் அச்சமின்றி ஈடுபடுவதற்கான ஆற்றல் சட்டத்தரணி அச்சலா சானிக செனவிரதனவுக்கு விடுக்கப்பட்ட மரண அச்சறுத்தலால் கேள்விக்கு உட்படுத்தப்பட்டது. கடற்படையினைச் சேர்ந்தவர்களால் கடத்தப்பட்டுப் பின்பு காணாமற்போன 11 இளைஞர்களின் குடும்பத்தினருக்காக வாதாடிவரும் செனவிரதன, தனக்குச் சமூக ஊடகங்களில் விடுக்கப்பட்ட மரண அச்சறுத்தல் தொடர்பாக 2020 மே மாதத்தில் சிஐடியில் இரண்டு முறைப்பாடுகளை மேற்கொண்டுள்ளார். குறிப்பாக, 'பாரிய ஆட்கடத்தல், சட்டவிரோதத் தடுத்துவைப்புக்கள், சித்திரவதை மற்றும் கொலை' போன்ற வழக்குகளில், இவற்றில் குற்றஞ்சாட்டப்பட்டுள்ளவர்கள் உயர் பதவியிலுள்ள பாதுகாப்புப் படையினராக இருக்கையில், பாதிக்கப்பட்டுள்ள பலருக்காகவும் சட்ட ரீதியாக வாதாடுவதில் இருந்தும் இவரைத் தடுக்கும் முயற்சியாக 'பொலிசாரின் நண்பர்கள்' எனும் குழுவினால் இந்த அச்சறுத்தல்கள் விடுக்கப்பட்டுள்ளன. இவரின் மிக அண்மைக்கால முறைப்பாடு⁵⁵ தொடர்பாக குற்றப் புலனாய்வுத் துறையினர் எவ்வித நடவடிக்கைகளையும் எடுக்கவில்லை என முறைப்பாடு செய்யப்பட்டுள்ளது.

இராணுவமயமாக்கம்

நல்லாட்சி அரசாங்கத்தின் காலப்பகுதியின் போது தற்காலிகமாக நிறுத்தப்பட்டிருந்த இராணுவமயமாக்கம், குடிமக்களின் விவகாரங்களிலும் சட்ட அமலாக்கத்திலும் இராணுவம் அதிகரித்த வகிபாகத்தினை வகிக்கும் நிலையில் கோதபாய ராஜபக்சவின் ஆட்சிக் காலத்தில் விரிவடைந்து வருகின்றது. உதாரணமாக பாதுகாப்பு அமைச்சின் ஆளுகையின் கீழ் பொலிஸ் கொண்டுவரப்பட்டுள்ளது. மேலும் அரசசார்பற்ற நிறுவனங்களின் செயகம், தேசிய ஊடக மையம் மற்றும் அரசாங்கத் தகவல் திணைக்களம் போன்ற ஏனைய பல நிறுவனங்களும் பாதுகாப்பு அமைச்சின் கீழ் கொண்டுவரப்பட்டுள்ளன.⁵⁶ சேவையிலுள்ள

⁵⁵, இலங்கை: பெண் மனித உரிமைகள் சட்டத்தரணி தொடர்ச்சியாக மரண அச்சறுத்தல்களுக்கு முகங்கொடுக்கின்றார்' *Journalists for Democracy in Sri Lanka*, June 1, 2020, <http://www.jdslanka.org/index.php/news-features/human-rights/950-sri-lanka-female-human-rights-lawyer-facing-continuous-death-threats>.

⁵⁶, அனர்த்த முகாமைத்துவ நிறுவனங்கள் பாதுகாப்பு அமைச்சின் ஆளுகையின் கீழ் கொண்டுவரப்பட்டுள்ளன. *News First*, December 11, 2019, <https://www.newsfirst.lk/2019/12/11/institutionsof-disaster-management-moved-under-the-purview-of-defence-ministry/>; பாதுகாப்பு அமைச்சு, 'உரிய

அல்லது ஓய்வுபெற்ற இராணுவ அதிகாரிகள் சுங்கத் திணைக்களத்திற்கும் சுகாதார அமைச்சுக்கும் மஹாவலி அமைச்சுக்கும் விவசாயம், நீர்ப்பாசனம் மற்றும் கிராமிய அபிவிருத்திக்குத் தலைமை தாங்க நியமிக்கப்பட்டுள்ளனர்⁵⁷. வடக்கில் குடிமை அதிகாரஸபைகளின் ஆளுகையினில் வரும் அரச துறைக்கான தொழில்வாய்ப்புக்களுக்கு ஆட்சேர்ப்புச் செய்வதற்கு வேட்பாளர்களை நேர்முகப் பரீட்சைக்கு உட்படுத்தல் போன்ற செயற்பாடுகளில் இராணுவம் மீண்டும் ஈடுபட்டு வருவதைக் காணக்கூடியதாக இருக்கின்றது⁵⁸.

இராணுவமயமாக்கம் அதிகரிக்கப்பட்டு குற்றப் புலணாய்வுப் பிரிவினர் வடக்கிலுள்ள பல சிவில் சமூக நிறுவனங்களுக்கு அடிக்கடி 'விஜயம்' செய்து வருகின்றமையால் சிவில் சமூக நிறுவனங்களின் கருத்து வேறுபாடுகளும் செயற்பாடுகளும் கட்டுப்பாடுமிக்க சட்டவாக்கங்கள் மூலம் துண்டிக்கப்படலாம் என்ற அச்சம் அதிகரித்துவருகின்றது. ஆகஸ்ட் மாதத்தில் சிவில் சமூக நிறுவனங்களுக்கு வரும் வெளிநாட்டு நிதியிடலைக் கட்டுப்படுத்தி இறுக்கமான கண்காணிப்புப் பொறிமுறைகளை அறிமுகப்படுத்தும் புதிய சட்டத்தினை வரைந்துவருவதாக அரசாங்கம் அறிவித்தது.⁵⁹

குடிமைச் சுதந்திரம் மற்றும் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகள் மீது கொவிட் 19 இன் தாக்கம்

குடிமைச் சுதந்திரம்

குடிமைச் சுதந்திரத்தினை மேலும் கட்டுப்படுத்துவதற்கும் நிறைவேற்று அதிகாரத்தின் வரம்பு மீறிய செயற்பாடுகளைச் சாதாரணமாக்கி விரிவாக்குவதற்கும் அரசாங்கம் தொற்று நோயினை ஒரு சாட்டாகப் பயன்படுத்தி வருகின்றது.

செயல்விதிகளைச் சுற்றி வளைத்துச் செல்லும் அரச சார்பற்ற நிறுவனங்கள் கண்காணிப்பின் கீழ், June 2, 2020, http://www.defence.lk/Article/view_article/1673.

⁵⁷சுதூரங்க ஹப்புஆராச்சி, 'ஐனாதிபதி ஏழு அமைச்சுச் செயலாளர்களை நியமிக்கின்றார்' *News First*, May 11, 2020, <https://www.newsfirst.lk/2020/05/11/presidentappoints-seven-ministry-secretaries/>.

⁵⁸Thinakkural, 27 Feb 2020.

⁵⁹ஸ்கந்தா குணசேகர, அரச சார்பற்ற நிறுவனங்களின் நிதிகள் ஒழுங்குபடுத்தப்படவுள்ளன'. *The Sunday Morning*, 1 March 2020; <https://www.hrw.org/news/2020/07/29/sri-lanka-human-rightsunder-attack>.

உதாரணமாக, அரசாங்க அதிகாரிகளை விமர்சிக்கின்ற, அவர்களின் சிறிய குறைபாடுகளை அல்லது தவறுகளைச் சுட்டிக்காட்டுகின்ற மற்றும் அரசு அதிகாரிகளை ஏசுகின்ற அல்லது துன்புறுத்துகின்ற எவருக்கும் எதிராக கடும் நடவடிக்கைகள் எடுக்கப்படும் என பொலிஸ் மா அதிபரின் அறிவுறுத்தலின் கீழ் அரசாங்கம் விடுத்துள்ள அறிவித்தல் கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினைத் துண்டிக்கின்றது.⁶⁰

கொவிட் தொற்றினைத் தடுக்க அரசாங்கம் எடுக்கும் நடவடிக்கைகளை விமர்சிக்கும் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களையும் நபர்களையும் அச்சுறுத்த பூரண அடைப்பின் போது (லொக்டவுன்) அமுலில் இருந்த கட்டுப்பாடுகளை அரசு தவறாகப் பயன்படுத்தியுள்ளது. 2020 மார்ச் முதல் மே வரை நாடளாவிய ரீதியில் அமுல்படுத்தப்பட்ட நடமாட்டக் கட்டுப்பாடு தடுத்துவைக்கப்பட்டுள்ளவர்களை மோசமாகப் பாதித்தது. அவர்களினால் சட்டப் பிரதிநிதித்துவத்தினை அணுக முடியவில்லை மேலும் தமது குடும்பங்களுடன் தொடர்பாட முடியவில்லை. தொழில் ரீதியான செயற்பாடுகள் மற்றும் குடிமைச் செயற்பாடுகள் முடிவடைந்திருந்த காரணத்தினால் இந்தக் காலகட்டத்தில் அரசு செயற்பாடுகள் தொடர்பாக ஆகக்குறைவான கண்காணிப்பே இடம்பெற்றது. இதனால் துரிதமான சிவில் சமூகச் செயற்பாடு சாத்தியமாக இருக்கவில்லை.

ஊரடங்கின் திணிப்பும் அமுல்படுத்தலும்

கொவிட் 19 இற்கான பதிற் செயற்பாடாக, அரசாங்கம் ஊரடங்கினை அமுல்படுத்தி நாடளாவிய ரீதியில் முழு அடைப்பினையும் அமுல்படுத்தியது. ஆனால் ஊரடங்கு சட்டத்திற்கு அமைவாகப் பிரகடனப்படுத்தப்படவில்லை. அதாவது: பொதுமக்கள் பாதுகாப்புக் கட்டளைச் சட்டத்தின் பகுதி ii இன் கீழ் விநியோகிக்கப்பட்டமை⁶¹. சட்டப்படி அமுல்படுத்தப்பட்ட

⁶⁰இலங்கையில் கருத்துச் சுதந்திரம்: “உங்கள் பணிப்புரைகளை நீக்கி அமுலிலுள்ள சட்ட ஏற்பாடுகளைப் பயன்படுத்துங்கள்”, பதில் பொலிஸ் மா அதிபருக்குக் கூறும் சிவில் சமூகம், *Sri Lanka Brief*, April 8, 2020; Human Rights Watch, ‘Sri Lanka: Human Rights Under Attack’, July 29, 2020, <https://srilankabrief.org/2020/04/freedom-of-expression-in-sri-lanka-revokeyour-directive-use-existing-legal-provisions-civil-society-tell-igp-acting/>.

⁶¹ஊரடங்கினை ஒருங்குபடுத்துவதில் தலையிடுமாறு மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழுவிற்கு எழுதும் TNA MP சுமந்திரன்”, *Daily Financial Times*, May 4, 2020, <http://www.ft.lk/news/TNA-MP-Sumanthiran-writes-to-HRC-seeking-intervention-to-regularisecurfew/56-699679>.

ஊரடங்கு இல்லாத போதும் 56,000 பேர் கைதுசெய்யப்பட்டு 13,556 வாகனங்கள் கைப்பற்றப்பட்டன (2020 மே வரை)⁶². கைதுசெய்யப்பட்ட பொதுமக்கள் பொலிஸ் பிணையில் விடுவிக்கப்பட்ட அதேவேளை இந்த நபர்களுக்கெதிராக வழக்குத் தொடுக்கப்படுமா என்பது தெளிவற்றதாக உள்ளது.⁶³

நிறைவேற்று அதிகாரத்தின் வரம்புமீறலும் செயலணிகள் மூலமான ஆளுகையும்

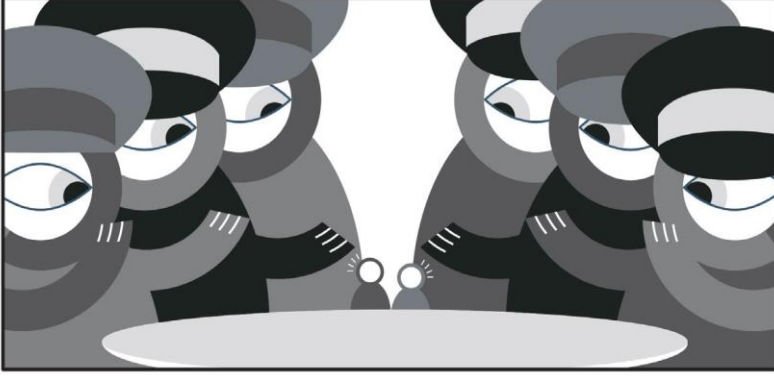
தொற்று நோய்க் காலப்பகுதியின் போது நிறைவேற்று அதிகாரத்தினை வலுவாக்கவும் குடிமைச் சுதந்திரத்தினைக் குறைக்கவும் நடைமுறையில் உண்மையான முறைகள் அதிகரித்தன. உதாரணமாக, கொவிட் 19 தொற்றுக்கு பதிற்செயற்பாடாற்றுதல் என்ற போர்வையில் அரசியலமைப்பின் உறுப்புமை 33 இன் கீழ் தனக்கு வழங்கப்பட்டுள்ள பரந்த அதிகாரத்தினை ஜனாதிபதி பயன்படுத்தி செயலணிகளை நியமித்தார். உள்நாட்டு மொழியில் இது 'செயலணிகள் மூலமான அல்லது குழுக்கள் மூலமான ஆளுகை' (governance by task forces/committees) எனக் குறிப்பிடப்படுகின்றது. அரசியலமைப்பின் ஏற்பாடுகள் ஜனாதிபதிக்கு இவ்வாறான அமைப்புக்களை அமைக்க அதிகாரங்களை வழங்கவில்லை. உதாரணமாக, 2020 ஏப்ரில் 22 இல் அமைக்கப்பட்ட பொருளாதார மறுசீரமைப்பு மற்றும் வறுமை ஒழிப்புப் பற்றிய செயலணிக்கு அமைச்சுக்களாலும் அரச அதிகாரிகளாலும் நிறைவேற்றப்படவேண்டிய பணிகளைப் பொறுப்பேற்கும் ஆணை வழங்கப்பட்டது⁶⁴. சிறிலங்கா பொதுஜன பெரமுனவின் ஸ்தாபகரும் பிரதமரின் சகோதரரும், எவ்வித அரசு பதவியினையும் வகிக்காத அல்லது அரசு அதிகாரியுமல்லாத பசில் ராஜபக்சவே இச்செயலணிக்குத் தலைவராக இருக்கின்றார். தனியார் துறையினையும் உள்ளடக்கும் செயலணியின் உறுப்பாண்மை ஏன் இராணுவத் தளபதியினையும் பதில் பொலிஸ் மாஅதிபரையும் சிவில் பாதுகாப்புத் திணைக்களத்தின் பணிப்பாளர் நாயகத்தினையும் கொண்டிருக்கவேண்டும், அதாவது வறுமை

⁶² இலங்கையில் நாடு முழுவதும் ஊரடங்கு அமுல்படுத்தப்படும் நிலையில் ஊரடங்கை மீறிய 13000 பேர் கைது', *News First*, May 17, 2020. <https://www.newsfirst.lk/2020/05/17/morethan-13000-curfew-violators-arrested-as-sri-lanka-enters-nationwide-curfew/>.

⁶³ Ibid.

⁶⁴ கொவிட் 19 இனால் பாதிக்கப்பட்ட பொருளாதாரத்தினை மீட்டெடுக்கப் பாரிய செயலணி' *Daily Financial Times*, April 23, 2020, <http://www.ft.lk/top-story/MegaTask-Force-to-revive-Covid-19-hit-economy/26-699130>

ஒழிப்பு மற்றும் பொருளாதார மறுசீரமைப்புத் தொடர்பான தீர்மானம் வகுத்தலில் எவ்வித வகிபாகத்தினையும் வகிக்காதவர்கள்.⁶⁵

மற்றுமொரு உதாரணம், பாதுகாப்பான நாட்டையும் ஒழுக்கமும் பண்பும் சட்டரீதியானதுமான சமூகத்தினையும் கட்டியெழுப்புவதற்கான செயலணி (Task Force to Build a Secure Country, Disciplined, Virtuous and Lawful Society) 2020 ஜூன் 2 இல் நிறுவப்பட்டது.⁶⁶ இச்செயலணியில் இராணுவத் தளபதி, பாதுகாப்பு அமைச்சின் செயலாளர், தேசிய புலணாய்வுச் சேவையின் தலைவர், அரசு புலணாய்வுச் சேவையின் பணிப்பாளர், முப்படைகளின் புலணாய்வுச் சேவைகளின் பணிப்பாளர்கள் மற்றும் பதில் பொலிஸ்மா அதிபர் ஆகியோர் உள்ளிட்ட இராணுவ மற்றும் பொலிஸ் ஆணையினர் உள்ளனர். சட்டவிரோதச் செயற்பாடுகளைக் கட்டுப்படுத்துவதற்கும் போதைப்பொருள் ஆபத்தினைத் தடுப்பதற்கான நடவடிக்கைகளை எடுப்பதற்கும் செயலணி ஆணையினைக் கொண்டுள்ளது.

இந்தச் செயலணிகளின் விசாலமான அதிகாரங்களும் பரந்த ஆணைகளும் வகைப்பொறுப்பு மற்றும் வெளிப்படையான விடயங்களை எழுப்புகின்றன. ஏனெனில்

⁶⁵ 'பொருளாதார மீட்புக்கும் வறுமை ஒழிப்புக்கும் ஜனாதிபதி செயலணியினை நியமித்துள்ளார்.' *The Morning*, April 22, 2020, <http://www.themorning.lk/prez-appoints-task-force-foreconomic-revival-and-poverty-alleviation/>.

⁶⁶ 'பாதுகாப்பான நாட்டினையும் ஒழுக்கமிக்க சமூகத்தினையும் கட்டியெழுப்ப ஜனாதிபதி செயலணியினை நியமித்துள்ளார்.' *Colombo Page*, June 3, 2020.

அமைச்சுக்கள் போன்ற அரசு முகவர்களின் ஆளுகைக்குள் இருக்கவேண்டிய பல விடயங்களை வழிநடத்தும் ஆணையினை வழங்குகின்ற பரந்த செயல்விளைவுடைய அதிகாரங்களைக் கொண்டுள்ள தற்காலிக அமைப்புக்களாக இவை இருப்பதால் ஆகும். மேலும் சட்டமா அதிபர் திணைக்களம், சிறைச்சாலைகள் திணைக்களம் போன்ற சட்டப்படி நிறுவப்பட்ட ஏனைய நிறுவனங்களின் ஆணை, அதிகாரங்கள் மற்றும் செயற்பாடுகள் ஆகியவற்றினை இவை ஆக்கிரமிக்கலாம் அல்லது அவற்றினைப் பறிக்கலாம் என்பதுடன் இதனால் இரண்டு அமைப்புக்களுக்கும் இடையில் குழப்பமும் மோதலும் ஏற்படலாம்⁶⁷.

இராணுவமயமாக்கம்

ஜனநாயக ஆளுகையினை ஆக்கிரமித்துள்ள மற்றுமொரு காரணி கொவிட் 19 இற்கான பதிற்செயற்பாடு அதிகரித்த அளவிலும் துரிதமாகவும் இராணுவமயமாக்கப்பட்டுள்ளமையாகும். கொவிட் தொற்றினைத் தடுப்பதற்கான செயற்பாட்டு மையத்தின் தலைவராக இராணுவத் தளபதி இருக்கின்றார். அத்துடன் தனிமைப்படுத்தல் நிலையங்களை இராணுவம் நடத்திவருவதுடன் தொடர்புகளைத் தேடிக் கண்டுபிடிப்பதையும் இராணுவமே மேற்கொண்டு வருகின்றது. இராணுவத்தின் பிரசன்னம் சிவிலியன் நிர்வாகத்தின் ஏனைய பரப்புக்களிலும் கசியத் தொடங்குவதைக் காண முடிகின்றது. ஒரு ஜனநாயகத்தில் கொள்ளை நோய் போன்ற மனிதநேய நெருக்கடிகளில் பதிற்செயற்பாடாற்ற இராணுவம் வகிக்கவேண்டிய பிரதான வகிபாத்திரம் இருக்கும் அதேவேளை அவற்றின் வகிபாத்திரங்கள் சிவிலியன் அதிகாரசபைகளின் கீழானதாக இருக்கவேண்டும் என்பதுடன் அவை எப்போதும் சிவிலியன் அதிகாரசபைகளில் இருந்தே பணிப்புரைகளைப் பெறவேண்டும்.

அனர்த்த முகாமைத்துவ நிலையத்தின் பணிப்பாளர் நாயகமாக ஓய்வுபெற்ற சிரேஷ்ட இராணுவ அதிகாரி ஒருவர் இருக்கின்றார். இந்த நிலையம் பாதுகாப்பு அமைச்சின் அதிகார வரம்பினுள் வருகின்றது. பாதுகாப்பு அமைச்சின் செயலாளரின் கருத்துப்படி, நிலையமானது நிவாரணத்தினைப் பகிர்வதற்கு⁶⁸ அரசாங்க

⁶⁷ இரண்டு ஜனாதிபதி செயலணிகளின் நியமனம் - கலந்துரையாடல் பத்திரம்' *Centre for Policy Alternatives*, June 2020, <https://www.cpalanka.org/theappointment-of-the-two-presidential-task-forces/>.

⁶⁸ அம்பிகா சற்குணநாதன், 2020, 'சமத்துவமின்மையின் மறுவுரு: கொவிட் 19 சூழ்நிலையில் இலங்கையின் நீடித்த ஜனநாயகக் குறைபாட்டினை மீளாய்வுசெய்தல், *Common Views*, April 28, 2020,

அதிபர்களுடனும் உதவி அரசாங்க அதிபர்களுடனும் பிரதேச செயலகங்களுடனும் அனைத்து மாவட்டங்களிலும் பிரதேசங்களிலுமுள்ள கிராமசேவகர்களுடனும் ஒருங்கிணைப்புடன் செயற்படுவதற்கான அதற்கேயுரிய பொறிமுறையினைக் கொண்டுள்ளது. இது அனர்த்த முகாமைத்துவமும் நிவாரணம் வழங்கலும் இராணுவமயமாக்கப்பட்டிருப்பதை எடுத்துக்காட்டுகின்றது. பத்திரிகையாளர் மாநாட்டினை நடத்துதல் போன்ற பொதுமக்களுக்குத் தகவல்களை வழங்கும் செயற்பாடுகளில் சிவிலியன் அதிகாரசபைகள் / பொதுச் சுகாதார அதிகாரிகள் பொறுப்பாக இருக்கவேண்டும் என கொவிட் 19 பதிற்செயற்பாட்டின் சிவிலியன் தலைமைத்துவம் தேவைப்படுத்துகின்றது. இலங்கையில் சிரேஷ்ட இராணுவ அதிகாரிகள் நேர்காணல்களை வழங்குகின்றனர் மற்றும் சுகாதார அதிகாரிகள் அல்லது ஏனைய சிவிலியன் அதிகாரசபைகள் இன்றிச் சுயாதீனமாக பொதுமக்களுக்குத் தகவல்களைக் கூட வழங்குகின்றனர்.

தற்போது இடம்பெற்றுவரும் இராணுவமயமாக்கம் மற்றும் சிவிலியன் விவகாரங்களில் இராணுவ ஈடுபாட்டினைச் சாதாரணமாக்கல் என்பவற்றின் அங்கமாக வடக்கில் சட்ட அமுலாக்கல் செயற்பாடுகளில் இலங்கை இராணுவம் ஈடுபட ஆரம்பித்துள்ளது⁶⁹. யாழ்ப்பாணக் குடாநாட்டில் வாழும் சமுதாயத்தின்⁷⁰ நீடுநுதியான சமாதானம், நல்லிணக்கம், ஒத்துழைப்பு மற்றும் நலனோம்புகை என்ற பெயரில் இராணுவம் யாழ்ப்பாணத்தில் 'நல்லிணக்க மையத்தினையும்' (harmony centre) ஆரம்பித்துள்ளது.

<http://www.commonviews.org/inequality-redux-reviewing-sri-lankaschronic-democracy-deficit-in-the-context-of-Covid-19/>.

⁶⁹ தமிழீழ விடுதலைப் புலிகளை மீள் ஒழுங்கமைத்தமைக்காக இலங்கைப் பொலிஸ் தமிழ் இளைஞரைக் கைதுசெய்தது." *Tamil Guardian*, July 1, 2020, <https://www.tamilguardian.com/content/sri-lankanpolice-arrest-tamil-youth-%E2%80%98regrouping-itte%E2%80%99>

⁷⁰ "செளஜன்ய மையம்" - சமுதாயக் கருத்திட்டங்களுக்காகக் காங்கேசன்துறையில் ஆரம்பித்துவைக்கப்பட்டது' *Sri Lanka Army*, May 12, 2020, <https://www.army.lk/news/harmonycentre-utility-community-oriented-projects-inaugurated-kks-jaffna>.

இனச் சமயச் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகள்

அரசியலமைப்பின் உறுப்புரை 33 இன் கீழ் வழங்கப்பட்டுள்ள பரந்த அதிகாரங்களை ஜனாதிபதி பயன்படுத்தி கிழக்கு மாகாணத்தில் தொல்பொருள் மரபுரிமை முகாமைத்துவத்திற்காகச் செயலணி (task force for Archaeological Heritage Management in the Eastern Province) ஒன்றினை நிறுவியுள்ளார். செயலணியின் கவனக்குவிப்பு பல்லினக் கிழக்கு மாகாணமாக இருந்தபோதிலும், செயலணியின் உறுப்பினர்கள் முற்றுமுழுவதும் ஒரே இனத்தினைச் சேர்ந்தவர்களாக உள்ளனர். மேலும் இதன் உறுப்பினர்களுள் பாதுகாப்பு அமைச்சின் செயலாளர், இடம் மாகாணப் பிரதிப் பொலிஸ் மா அதிபர், சிறுபான்மையினருக்கு எதிரான கருத்துக்களைப் பகிரங்கமாகப் பேசுவரும் பௌத்த துறவி ஒருவர் மற்றும் தனியார் ஊடக நிறுவனத்தின் உரிமையாளரும் வியாபாரியும் ஜனாதிபதியின் நெருங்கிய சகா என அறியப்பட்டவரும் அவரின் தேர்தல் பிரச்சாரத்தினை முன்னின்று நடத்தியவருமான ஒருவரும் உள்ளடங்குகின்றனர். அரசு அதிகாரிகளல்லாத இந்த நபர்கள் கூருணர்வுமிக்க விடயங்களில் அரசு கொள்கையினை உருவாக்குபவர்களாக மட்டுமல்லாது அரசு அதிகாரிகளுக்கும் இவர்கள் பணிப்புரைகளை வழங்குபவர்களாக இருப்பார்கள் என்பதே கரிசணைக்குரிய காரணமாக இருக்கின்றது⁷¹. மேலும், ஏனையவற்றினைப் போல், செயலணியானது ஜனாதிபதிக்கு மட்டும் வகைப்பொறுப்பு உடையதாகும் என்பதுடன் வெளிப்படையான தன்மையுடன் செயற்படவேண்டும் எனத் தேவைப்படுத்தப்படாததாகும். செயலணிக்கு ஜனாதிபதி 2020 ஆகஸ்ட் 24 ஆம் திகதி நான்கு பௌத்த துறவிகளை நியமித்திருக்கின்றார்.⁷²

செயலணியில் பௌத்த துறவிகளும் இராணுவ ஆளணியினரும் உறுப்பினர்களாக இருப்பது, எந்த ஒரு சொத்தினையும் தொல்பொருள் இடமாக நியமிப்பதன் மூலம் காணி கொள்கின்ற செயன்முறையின் இன்றியமையாத அங்கமாக இராணுவமும் பௌத்த துறவிகளும் இருக்கும் விதத்தினையே கோடிட்டுக்

⁷¹ இரண்டு ஜனாதிபதி செயலணிகளின் நியமனம் - கலந்துரையாடல் பத்திரம்' Centre for Policy Alternatives, June 2020. <https://www.cpalanka.org/theappointment-of-the-two-presidential-task-forces/>

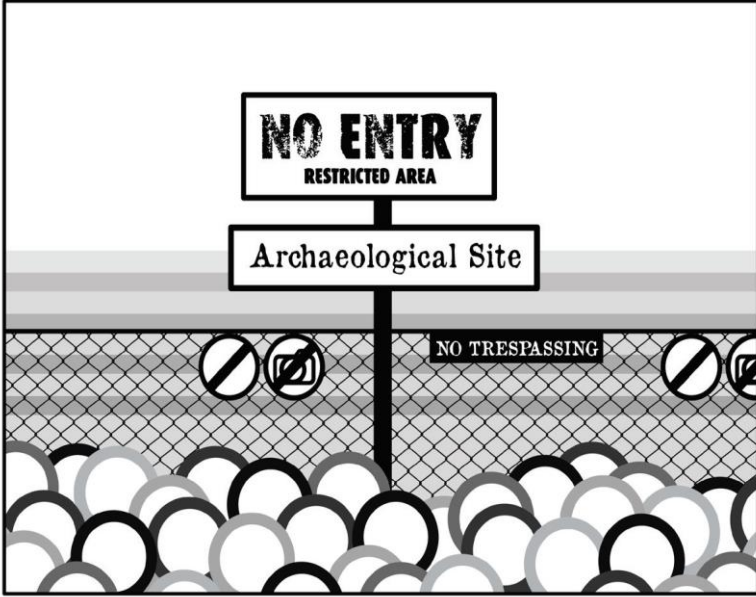
⁷² கிழக்கில் தொல்பொருள் முகாமைத்துவத்திற்கான செயலணியில் மேலும் நான்கு துறவிகள் நியமனம் | Colombo Gazette, Colombo Gazette, August 25, 2020, <https://colombogazette.com/2020/08/25/four-more-monks-appointed-to-task-force-on-archaeological-management-in-east/>.

காட்டுகின்றது. செயலணியின் உறுப்பினராக உள்ள பௌத்த துறவியான எல்லாவல மேதானந்த தேரர் 2020 ஜூன் பிற்பகுதியில் வழங்கிய நேர்காணல் ஒன்றில் சிவிலியன் விவகாரத்தில் இராணுவத்தினை உள்ளடக்குவதில் எவ்வித தவறும் இல்லை என்றும் கிழக்கு மாகாணம் என்பது தமிழ் மக்களின் வரலாற்று ரீதியான வாழிடம் அல்ல என்றும் கிழக்கில் உள்ள அனைத்துத் தொல்லியல் தளங்களும் சிங்கள பௌத்தர்களுடையது என்றும் கூறினார்.⁷³ இது செயலணியினால் எடுக்கப்படும் சாத்தியமுடைய ஆழமான இனஉணர்வு ரீதியான மற்றும் இராணுவமயமாக்கப்பட்ட அணுகுமுறையினையே எடுத்துக்காட்டுகின்றது.

முஸ்லிம்களுக்கு எதிரான வெறுப்பினைத் தூண்டுவதை நிறுத்துவதற்கோ அல்லது எதிர்ப்பதற்கோ அரசினால் பெரிதாக எதுவும் மேற்கொள்ளப்படாத அதேவேளை அல்லது இலங்கையில் சிறுபான்மைச் சமுதாயத்திற்கு உரிமைகளின் பாதுகாப்பு மற்றும் உரிமைகளைச் சமமாக அனுபவித்தல் ஆகியவற்றிற்கான மீளுத்தரவாதம் வழங்கப்படாத நிலையில், 2020 ஏப்ரல் 24 ஆம் திகதி ஜனாதிபதி மகா சங்கத்தினருடன் நடத்திய சந்திப்பின் போது தெரிவித்த ஊடகத்தில் பரவலாக அறிக்கையிடப்பட்ட கருத்துக்கள் கவலையளிப்பவையாக இருக்கின்றன. ஜனாதிபதி கருத்துரைக்கையில் அவர் சிங்களப் பெரும்பான்மையினரின் வாக்குகளால் ஜனாதிபதித் தேர்தலில் வெற்றியடைந்தது ஓர் இரகசியம் அல்ல என்றும் இந்த விடயத்தினைப் பொருட்படுத்தாது அனைவருக்கும் தான் சேவையாற்ற வாக்குறுதி அளிப்பதாகவும் ஏனெனில் அது அவரின் கடமையென்றும் குறிப்பிட்டார். எவ்வாறாயினும், அவரின் வாக்குறுதியினைத் தாண்டி, அவரைத் தோல்வியுறச் செய்து அரசியலமைப்பு நெருக்கடி ஒன்றினை உருவாக்கி அவரை நீதிமன்றத்திற்கு இழுத்துச் செல்வதற்கான சதித்திட்டங்கள் உள்ளதாக அவர் மேலும் குறிப்பிட்டார். அரசியலமைப்புத் தொடர்பான விடயங்களைச் சங்கத்துடன் கலந்துரையாடி ஆளுகை தொடர்பாக அவர்களின் ஆலோசனைகளைக் கோரும் அதேவேளை பாராளுமன்றத்தினை மீள்கூட்ட அழைப்பு விடுப்பதன் மூலம் ஓர் அரசியலமைப்பு நெருக்கடியினை உருவாக்க முயற்சிக்கும் சிறுபான்மை அரசியல்வாதிகளைப் பிரதானமாகக் குறைகூறுகின்றமை, பேரினவாத, இனத் தேசியவாத மற்றும் துணையாதரவு அடிப்படையிலான ஆளுகைக் கண்ணோட்டத்தினையே எடுத்துவிளக்குகின்றது. சட்டத்தின் ஆட்சியினையும்

⁷³சமயச் சுதந்திரம் தொடர்பிலான பத்திரிகை உள்ளடக்கத்தினைப் புரிந்துகொள்ளல், ஜூன் 2020', Minormatters.org, <https://www.minormatters.org/storage/app/uploads/public/5f2/3d4/a12/5f23d4a12f332037841699.pdf>.

பல்வகைமையினையும் அடிப்படையாகக் கொண்ட மதச்சார்பற்ற ஆளுகைக்குக் காட்டுகின்ற இவ்வகையான அப்பட்டமான புறக்கணிப்பு, தம்மை ஆளுகின்றவர்களைப் பழிவாங்கலுக்குள்ளாக்கலாம் என்ற அச்சமின்றி பொறுப்புக் கூறவைக்கப் பிரசைசுகள் முயற்சிப்பதைத் தடைசெய்கின்றது.

முஸ்லிம் சமுதாயம்

முஸ்லிம்களுக்குக் களங்கம் ஏற்படுத்தி அவர்களைப் பலிக்கடாவாக்கல் பல வடிவங்களை எடுத்து வருகின்றது. முஸ்லிம் சமுதாயமே கொவிட் தொற்றினைப் பரப்பிவருகின்றது எனச் சிரேஷ்ட அரச அதிகாரிகள் முஸ்லிம்களைக் குறைகூறுதல் மற்றும் கொவிட் தொற்றினால் இறப்பவர்களை முஸ்லிம்களின் சமய நடைமுறைக்கு அமைவாக நல்லடக்கம் செய்வதற்கான தகவல்களை அச்சமுதாயத்திற்கு மறுத்தல் என்பன இதில் உள்ளடங்குகின்றன. கொவிட் 19 சூழ்நிலையில் சடலங்களின் பாதுகாப்பான முகாமைத்துவத்திற்கான தொற்றுத் தடுப்பு மற்றும் கட்டுப்பாடு பற்றிய 2020 மார்ச் 24 ஆம் திகதிய உலக சுகாதார ஸ்தாபனத்தின், 'சடலங்கள் நோயினைப் பரப்புவதில்லை' எனக்கூறும் இடைக்கால வழிகாட்டல் கொவிட் தொற்றினால் இறப்பவர்களை அடக்க முடியும் அல்லது தகனம் செய்ய முடியும் என்று குறிப்பிட்டுள்ளதற்கு மாற்றமாக இறந்தவர்களை நல்லடக்கம் செய்ய மறுத்து வருகின்றமை நிகழ்ந்துவருகின்றது. இற்றைவரை கொவிட் 19 தொற்றினால் இறந்த குறைந்தது நான்கு முஸ்லிம்கள் அவர்களின் குடும்பங்களின் சமய நம்பிக்கைகள் மற்றும் தெரிவுக்கு எதிராகத் தகனம் செய்யப்பட்டுள்ளனர். ஒரு சம்பவத்தில் தகனம் செய்யப்பட்டவருக்கு கொவிட் 19 தொற்று இருக்கின்றதா என உறுதிப்படுத்தப்படாமலேயே தகனம் செய்யப்பட்டிருக்கின்றார்⁷⁴. கொவிட் 19 தொற்றினால் இறப்பவர்களை நல்லடக்கம் செய்வதற்கான முஸ்லிம்களின் உரிமைகளை அங்கீகரிக்கக் கோரி உயர் நீதிமன்றத்தில் ஐந்து அடிப்படை உரிமைகள் மனுக்கள் தாக்கல் செய்யப்பட்டுள்ளன.

‘வதந்திகளைப் பரப்புவோருக்கு எதிராகக் கடும் சட்ட நடவடிக்கை எடுக்கும்படி பொய்யான செய்திகள் தொடர்பில் நடவடிக்கை எடுத்துவரும் பொலிசாருக்கும் ஏனைய முகவர்களுக்கும் நாம் அறிவுறுத்தல் விடுத்துள்ளோம் மேலும் சிலர் கைதுசெய்யப்பட்டுள்ளனர் என பாதுகாப்புச் செயலாளர் கமல் குணரத்ன குறிப்பிட்டதையும் தாண்டி ஊடகங்களில் கடும் வெறுப்புப் பிரச்சாரத்தினை மேற்கொள்வதன் மூலம் வெறுப்பினைத்

⁷⁴ ஷெர்னா காசி மற்றும் அஸ்கர் தஸ்லீம் 'கொவிட் 19 தொற்றால் இறந்தமுஸ்லிம்களைத் தகனம் செய்ய இலங்கை அழுத்தம் கொடுப்பதால் கடுந்துயரம்', *Al Jazeera*, April 3, 2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/04/anguish-sri-lanka-forces-muslims-cremate-Covid-19-victims-200403053706048.html>.

தூண்டல் தடையின்றி நடந்துவருகின்றது.⁷⁵ உதாரணமாக, ஏனைய நோயாளர்களைப் போலன்றி, முஸ்லிம் கொவிட் 19 தொற்றாளர்கள் அவர்களின் சமய அடிப்படையில் அடையாளப்படுத்தப்படுவதுடன் கொரொனா வைரசினைப் பரப்புகின்றனர் என்ற ஊடகங்களின் குற்றச்சாட்டிற்கும் ஆளாகின்றனர். வெறுப்புப் பேச்சுக்களைப் பரப்பி தவறான தகவல்களைப் பரப்பும் பிரபல தொலைக்காட்சி நிலையங்களுக்கு எதிராக எவ்வித நடவடிக்கைகளும் எடுக்கப்படாத அதேவேளை, முன்னைய பிரிவுகளில் குறிப்பிடப்பட்டுள்ளது போல், அரச அதிகாரிகளின் செயற்பாடுகளை அல்லது அவர்கள் செயற்படாமையினை விமர்சிக்கின்றவர்கள் கைதுசெய்யப்படும் சம்பவங்களே இடம்பெற்று வருகின்றன. கடற்படைக் கொவிட் கொத்தணி கண்டுபிடிக்கப்பட்டுள்ளது என்ற ஊடக அறிக்கையினால் கடற்படையினரின் குடும்பங்களுக்கு எதிராக வசைபாடப்பட்டுத் துன்புறுத்தல் நிகழ்த்தப்பட்ட பின்னரே செயலாளர் குணரத்தனவின் அறிக்கை வெளியிடப்பட்டது என்பது இங்கே குறிப்பிடத்தக்கது. கொவிட் தொற்றின் போது இரண்டு கைதுகள் ஆழமான கரிசனைக்குரியவையாக இருக்கின்றன. ஏனெனில் இந்த நபர்கள் அவர்களின் சமயம் காரணமாகவும் அவர்களின் தொழிலரீதியான கடமைகளின் காரணமாகவும் அவர்களின் சிவில் செயற்பாட்டின் காரணமாகவும் இலக்குவைக்கப்பட்டது போல் தெரிகின்றது.

சட்டத்தரணியான ஹிஜாஸ் ஹிஸ்புல்லாவினை குற்றப் புலணாய்வுப் பிரிவினர் 2020 ஏப்ரில் 14 ஆம் திகதி கைதுசெய்தனர். ஆரம்பத்தில் புலணாய்வுப் பிரிவு உத்தியோகத்தர் ஒருவரின் பிரசன்னத்தில் 15 நிமிடங்கள் வரை மட்டுமே கட்டுப்படுத்தப்பட்ட சூழ்நிலைகளில் தனது சட்டத்தரணிகளைச் சந்திக்க ஹிஸ்புல்லாவிற்கு வரையறுக்கப்பட்ட அனுமதி இருந்தது. ஹிஸ்புல்லா கைதுசெய்யப்பட்டமைக்கான காரணமோ அல்லது அவரை விசாரிப்பதற்கான காரணமோ அவரிடம் கூறப்படவில்லை. இதனால் பிரசை ஒருவருக்கு இருக்கும் இவரின் அடிப்படை உரிமை மீறப்பட்டிருக்கின்றது. ஹிஸ்புல்லாவின் கைதுக்கான காரணம் அவருக்கு அறிவிக்கப்பட முன்னமே பொலிசார் 2020 ஏப்ரில் 15 ஆம் திகதி பத்திரிகையாளர் சந்திப்பொன்றினை ஏற்பாடு செய்து 2019 ஏப்ரில் மாத உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல் தொடர்பாக அவர் கைதுசெய்யப்பட்டுள்ளதாகக் குறிப்பிட்டனர். 2020 ஜூலை 1 ஆம் திகதியின் போது உள்ளவாறாக எவ்விதக்

⁷⁵ இராணுவமும் பொலிசும் மேற்கொண்ட உரிய தலையீட்டால் கொவிட்டின் தாக்கம் குறைந்துள்ளது – பாதுகாப்புச் செயலாளர் மேஜர் ஜெனரல் (ஓய்வுபெற்ற) கமல் குணரத்தன. 'The Sunday Observer', April 19, 2020.

குற்றச்சாட்டும் சுமத்தப்படாது ஹிஸ்புல்லா தொடர்ந்தும் நிர்வாகரீதியான தடுத்துவைப்புக்கு உட்பட்டிருந்தார். குற்றப் புலணாய்வுப் பிரிவினர் அவருக்கு எதிராகப் போதுமான தகவல்களைத் தேடிக்கொண்டுந்த அதேவேளை, அவர்கள் முறைகேடான செயல்களில் ஈடுபட்டு ஹிஸ்புல்லாவுக்கு எதிராகப் பொய்யான வாக்குமூலங்களை அளிக்குமாறு பராயமடையாதவர்களைப் பலவந்தப்படுத்திய முறைப்பாடுகளும் கிடைக்கப்பெற்றுள்ளன.⁷⁶

ரம்சி ரசீக் முன்னாள் அரசாங்க உத்தியோகத்தர். அவர் முஸ்லிம் சமுதாயம் உட்படும் மனித உரிமைகள் பிரச்சினைகள், நீதி தொடர்பான பிரச்சினைகள் மற்றும் துவேஷம் தொடர்பாக கிரமமாகக் கருத்துக்களை வெளிப்படுத்துபவராக இருந்தார். 2020 ஏப்ரில் 3 ஆம் திகதி முஸ்லிம்களுக்கெதிரான பிரச்சாரம் பற்றிய உண்மைகளை வெளிப்படுத்த முஸ்லிம் சமுதாயம் பேனாவையும் விசைப் பலகையினையும் பயன்படுத்தி 'சித்தாந்த ரீதியான போராட்டத்தில்' (ஜிஹாத்) ஈடுபடவேண்டும் எனச் சமூக ஊடகப் பதிவின் மூலம் வேண்டுகோள் விடுத்தார். ஜிஹாத் எனும் கருத்தியல் தொடர்பாக நிலவும் தவறான புரிதல் காரணமாக அவரின் சமூக ஊடகப் பதிவுக்கு வெறுப்புக்களும் அச்சுறுத்தல்களும் குவிந்ததுடன் அவை அவரையும் அவரின் குடும்பத்தினையும் இலக்குவைத்தன. தனக்கும் தனது குடும்பத்திற்கும் எதிராக முன்வைக்கப்படும் அச்சுறுத்தல் தொடர்பாக ரசீக் 2020 ஏப்ரில் 9 ஆம் திகதி பொலிஸில் முறைப்பாடு செய்தார். ஆனால் மாறாக, அன்றைய தினம், இனவெறுப்பினைத் தூண்டிய குற்றத்திற்காக ICCPR சட்டத்தின் கீழ் அவர் கைதுசெய்யப்பட்டார். இச்சட்டம் சந்தேகநபர்களை பிணையில் செல்ல அனுமதிப்பதில்லை. 2020 ஆகஸ்ட் 31 இன் போதுள்ளவாறாக ரசீக் தொடர்ந்தும் தடுப்புக்காவலில் வைக்கப்பட்டிருந்ததுடன் சட்டத்தரணியைச் சந்திப்பதற்கும்⁷⁷

⁷⁶ அடையாள அணிவகுப்புக்கு முன்னர் CID யினர் ஹிஜாசின் புகைப்படத்தினைச் சிறுவர்களுக்குக் காட்ட முயற்சி: கோட்டை நீதவான்' *Daily Financial Times*, June 26, 2020, <http://www.ft.lk/news/CIDattemted-to-show-photograph-of-Hejaaz-to-children-before-ID-parade-Fort-Magistrate/56-702226>; 'இலங்கை: சர்வதேச ஜூர்கள் ஆணைக்குழு சட்டத்தரணி ஹிஜாசின் தன்னிச்சையான கைது மற்றும் தடுத்துவைப்புத் தொடர்பாக கரிசனை எழுப்பியது, பயங்கரவாதத் தடைச் சட்டத்தினை நீக்கி பதிலீடு செய்யக் கோரிக்கை, *International Commission of Jurists*, April 21, 2020

⁷⁷ Z. L. Mohamed, 2020, 'Ramzy Razeek: An extraordinary struggle for an ordinary life of service upended by a Police arrest', *Daily Financial Times*, May 9, 2020, <http://www.ft.lk/opinion/Ramzy-Razeek-An-extraordinary-struggle-for-an-ordinary-lifeof-service-upended-by-a-Police-arrest/14-699917>; 'Sri Lanka: Due

மருத்துவப் பராமரிப்பினைப் பெறுவதற்கும் அவருக்கு வாய்ப்பு மறுக்கப்பட்டது.

தமிழ்ச் சமுதாயம்

ஊரடங்குக் காலப்பகுதியின்போது நாட்டின் ஏனைய பகுதிகளைப் போலன்றி வடக்கில் அதிகமான சோதனைச் சாவடிகள் உருவாக்கப்பட்டன. வடக்கிற்கு வெளியே பயணம் செய்பவர்கள் கொவிட் 19 தொடர்பான மருத்துவ அனுமதிக்கு மேலதிகமாக இராணுவத்தின் அனுமதியினையும் பெறவேண்டும் எனத் தேவைப்படுத்தப்படுவதாக அறிக்கையிடப்பட்டது.⁷⁸

கடந்த காலத்தினைக் கையாளல்

ஐந்து வயது, பதினமூன்று வயது மற்றும் பதினைந்து வயதுடைய மூன்று சிறுவர்கள் உள்ளடங்கலாக உள்ளநாட்டில் இடம்பெயர்ந்த எட்டுத் தமிழ்ச் சிவிலியன்களை 2000 டிசம்பர் 19 ஆம் திகதி யாழ்ப்பாணத்தின் மிருசுவிலில் வைத்து முனைப்பான இராணுவக் கடமையில் இருந்தபோது படுகொலை செய்தமைக்காக 2015 ஆம் ஆண்டு குற்றத்தீர்ப்பளிக்கப்பட்ட சார்ஜன்ட் சுனில் ரத்னாயக்கவுக்கு ஜனாதிபதி மன்னிப்பு வழங்கப்பட்டமையுத்தத்துடன் தொடர்புடைய மனித உரிமைகள் மீறல்களுக்கான வகைப்பொறுப்புக்குப் பெரும் பின்னடைவினை ஏற்படுத்தியுள்ளது.⁷⁹

காணாமல் போன ஆயிரக்கணக்கானவர்களின் தலைவிதியினைப் பொறுத்த அளவில், 2020 ஜனவரியில் ஐக்கிய நாடுகள் வதிவிட ஒருங்கிணைப்பாளருடன் ஜனாதிபதி ராஜபக்ச நடத்திய சந்திப்பின்போது 'காணாமல் போன ஆயிரக்கணக்கானவர்களும்

Process Concerns in Arrests of Muslims', *Human Rights Watch*, April 23, 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/04/23/sri-lanka-due-process-concerns-arrests-muslims>

⁷⁸ அரசு புறக்கணிப்புக் காரணமாக வடக்குக் கிழக்கில் உள்ள தமிழ் மக்கள் ஊரடங்குச் சிரமங்களால் அல்லல்படுகின்றனர். *Tamil Guardian*, April 2, 2020, <https://www.tamilguardian.com/content/tamil-north-east-struggle-curfew-hardships-due-state-negligence>.

⁷⁹ அம்பிகா சற்குணநாதன், 2020. 'கொள்ளை நோயின் போது நீதி.' *Groundviews*, March 29, 2020, <https://groundviews.org/2020/03/29/justice-in-thetime-of-a-pandemic/>; Al Jazeera, 'தமிழ் சிவிலியன்களைக் கொன்ற சிப்பாயை இலங்கை அரசு மன்னித்தது.' *Al Jazeera*, March 27, 2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/03/sri-lanka-pardons-soldier-killed-tamil-civilians-200327033617104.html>.

இறந்துவிட்டனர்' எனக் குறிப்பிட்டார். அவர் மேலும் குறிப்பிடுகையில் 'பெரும்பான்மையானவர்கள் தமிழீழ விடுதலைப் புலிகளினால் கூட்டிச் செல்லப்பட்டுள்ளனர் அல்லது பலவந்தமாகப் படையில் சேர்க்கப்பட்டனர். காணாமல் போனவர்களின் குடும்பத்தினர் அதனை உறுதிப்படுத்துகின்றனர். எவ்வாறாயினும் அவர்களுக்கு என்ன நடந்தது என்று அவர்களுக்குத் தெரியாது. அதனால் அவர்களைக் காணாமல் போயுள்ளதாகக் குறிப்பிடுகின்றனர்' எனத் தெரிவித்துள்ளார். அவசியமான விசாரணைகளின் பின்னர் இறப்புச் சான்றிதழ்கள் வழங்கப்படும் என்றும் காணாமல் போனவர்களின் குடும்பங்களுக்கு உதவி வழங்கப்படும் என்றும் ஜனாதிபதி குறிப்பிட்டார்.⁸⁰

2009 மே மாதத்தில் நடைபெற்ற ஆயுத மோதலின் இறுதிக் கட்டத்தின் போது கொல்லப்பட்டவர்களை நினைவுகூர்வதற்கு வடக்கிலுள்ள தமிழ் மக்கள் தடுக்கப்பட்டதுடன் பொலிசாரும் இராணுவத்தினரும் பல நிகழ்வுகளுக்கு இடையூறும் விளைவித்தனர்⁸¹. ஒரு குறிப்பிட்ட சந்தர்ப்பத்தில் தமிழ் தேசிய மக்கள் முன்னணி உறுப்பினர்கள் யாழ்ப்பாணத்தில் நினைவேந்தல் நிகழ்வினை நடத்துவதைத் தடுப்பதற்குப் பொலிஸார் தனிமைப்படுத்தல் தேவைப்பாடுகளைக்⁸² காட்டி நீதிமன்றத் தடை உத்தரவினைப் பெற்றனர். எவ்வாறாயினும், அன்றைய தினமே அரசாங்கம் கொழும்பில் அரசாங்கத்தின் சில உறுப்பினர்களதும் ஆயுதப் படைகளதும் படைவீரர்களின் சில குடும்பங்களினதும் பங்கேற்புடன் யுத்த வீரர்கள் தினத்தினை நடத்தியது.⁸³ இக்காலகட்டத்தில், 2009 மே மாதத்தில் கொல்லப்பட்டவர்களை நினைவுகூர்வதற்குத் தீபம் ஏற்றினால் தன்னைக்

⁸⁰ மீரா ஸ்ரீனிவாசன், இலங்கை சிவில் யுத்தம்: காணாமல் போனவர்கள் இறந்துவிட்டனர், கோதபாய கூறுகின்றார் *The Hindu*, January 20, 2020, <https://www.thehindu.com/news/international/missing-persons-are-dead-says-gotabaya/article30609730.ece>

⁸¹ யாழ்ப்பாணத்தில் முள்ளிவாய்க்கால் நினைவுத் தீபத்தினைக் கால்களால் மிதித்தணைத்த இலங்கைச் சிப்பாய்கள், *Tamil Guardian*, May 18, 2020, <https://www.tamilguardian.com/content/srilankan-soldiers-stamp-out-mullivaikkal-remembrance-flame-jaffna>

⁸² Ibid.

⁸³ இராணுவத்திற்குப் பதவியுயர்வு வழங்கி வெற்றியினைக் கொண்டாடத் தயாராகும் இலங்கை. *Tamil Guardian*, May 18, 2020, <https://www.tamilguardian.com/content/sri-lankaprepares-mark-victory-military-%E2%80%9898promotion-bonanza%E2%80%99>.

கொன்றுவிடுவதாகப் பொலிசார் அச்சுறுத்தியதாக தமிழ்த் தேசிய மக்கள் முன்னணி உறுப்பினர் ஒருவர் முறைப்பாடு செய்துள்ளார்.⁸⁴

வலிந்து காணமலாக்கப்பட்டதால் பாதிக்கப்பட்டவர்களின் சர்வதேச தினத்தினை⁸⁵ காணாமல் போனவர்களின் குடும்பத்தினர் நினைவுகூர்வதைத் தடுப்பதற்குக் கிழக்கு மாகாணத்தின் மட்டக்களப்பிலுள்ள பொலிஸார் 2020 ஆகஸ்ட் 30 ஆம் திகதி நீதிமன்ற உத்தரவினைப் பெற்றுக்கொண்டனர். உத்தரவினைக் கோருகையில் பொலிசார் வழங்கிய காரணங்களுள், ஒன்றுகூடுவது தமிழீழ விடுதலைப் புலிகளின் உயிர்ப்புக்குப் பங்களிப்பு வழங்கும் என்பதாகும். அரசாங்கம் கொண்டாடும் ஆயுதக் குழுக்களின் இராணுவ ரீதியான தோல்வி ஏற்பட்டு மேலும் போர் நடவடிக்கைகள் நிறைவுபெற்று ஒரு தசாப்தம் கடந்த பின்னரும் குடிமைச் செயற்பாட்டியத்தினைத் தடுப்பதற்கு தமிழீழ விடுதலைப் புலிகளின் உயிர்ப்பு தொடர்ந்தும் அரசினால் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றது என்பதையே இது காட்டுகின்றது.

முடிவுரை

நாட்டின் வரலாற்றின் வெவ்வேறு காலப்பகுதிகளில் வெவ்வேறு குழுமங்கள் “ஏனையவை”யாக மாறுகின்ற நிலையுடன் இனச் சமயச் சிறுபான்மையினர் இலங்கையில் பாகுபாட்டிற்கும் விளிம்பு நிலையாக்கத்திற்கும் வன்முறைக்கும் முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். நல்லாட்சி ஆட்சிக் காலத்தில் பேச்சுச் சுதந்திரம் இருந்தபோதும் சிவில் சமூக அமைப்புக்களும் மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களும் சுதந்திரமாகச் செயற்படக்கூடியதாக இருந்து அடக்குமுறை அச்சமின்றி அரசுக்குச் சவால் விடுக்கக்கூடியதாக இருந்தபோதிலும் இன முரண்பாட்டிற்கான மூல காரணம் உள்ளடங்கலாக பல கட்டமைப்பு ரீதியான மற்றும் முறைமை வாய்ந்த பிரச்சினைகளை அரசாங்கம் தீர்ப்பதற்குத் தவறிவிட்டது.

⁸⁴ நீங்கள் விளக்கேற்றினால் இராணுவம் உங்களைச் சுடும்’—தமிழ்த் தேசிய மக்கள் முன்னணி உறுப்பினரை எச்சரித்த இலங்கைப் பொலிஸ் *Tamil Guardian*, May 17, 2020,

<https://www.tamilguardian.com/content/%E2%80%98if-you-light-lamps-army-will-shoot-you%E2%80%99-%E2%80%93-sri-lankan-police-warn-tnpf-member>

⁸⁵ காணாமல் ஆக்கப்பட்டவர்களின் சர்வதேச தினத்தில் யுத்தத்தில் காணாமல் போனவர்களின் குடும்பங்கள் இலங்கையின் கட்டுப்பாடுகளுக்கு அஞ்சாது உறுதியான செய்திகளை அனுப்பினர் *Tamil Net*, August 31, 2020, <https://www.tamilnet.com/art.html?catid=13&artid=39936>

சிறுபான்மையினருக்கு எதிராக வெறுப்பினையும் வன்முறைத் தூண்டலையும் பிரச்சாரம் செய்கையில் அவற்றினைத் தடுக்க அரசு செயற்படத் தவறியமை சிங்கள பெளத்த தேசியவாதக் குழுக்கள் சட்டக் காப்புடனான வன்முறை உள்ளடங்கலாகச் சமுதாய ரீதியாகப் பிளவுபட்ட அரசியலில் ஈடுபடுவதற்கான தளத்தினை அது உருவாக்கியது. வன்முறையில் ஈடுபட்டவர்களுக்கு வகைப்பொறுப்பு இல்லாமை, சட்டக்காப்பினை ஆழப்படுத்தி அர்த்தபுஷ்டியுடன் கடந்த கால வன்முறைகள் தீர்க்கப்படுவதற்கான வாய்ப்புக் குறைவடைவதற்கு இட்டுச் சென்றது. இராணுவமயமாக்கப்பட்ட மற்றும் சர்வாதிகாரப் போக்குடைய வடிவினைக் கொண்ட அரசாங்கத்திற்கும் விரைவாகத் திரும்புவதனை இயலுமாக்கிய ஏனைய காரணிகளுள் இராணுவமயமாக்கலை மறுதலையாக்கி நிறுவன ரீதியான மறுசீரமைப்புக்களைப் பொறுப்பேற்று பரிசீலிப்புக்களையும் சமப்படுத்தல்களையும் வலுப்படுத்தத் தவறியமை உள்ளடங்குகின்றது.

2019 நவம்பர் ஜனாதிபதித் தேர்தலின் பின்னர், சிங்கள பெளத்த தேசியவாதச் சித்தாந்தத்தினைப் பகிரங்கமாக அனுஷ்டிக்கும் ராஜபக்ச அரசு துரித இராணுவமயமாக்கல் செயன்முறையினை மீள முன்எடுத்து ஆளுகைக்கான அதிகப்படியான சட்டக் கட்டமைப்புக்களைப் பயன்படுத்தத் தொடங்கியது. மிகப் பெரிய அரசியல் கட்சியான எதிர்க்கட்சி முக்கியமான ஆளுகை விடயங்களிலும் உரிமைகள் தொடர்பான விடயங்களிலும் மௌனம் காத்ததால் உறுதியான எதிர்க்கட்சி இல்லாத நிலை ராஜபக்ச அரசிற்குச் சார்பானதாகவே இருந்தது. சிறுபான்மையினரின் உரிமைமீறல்களை நியாயப்படுத்த சட்டத்தினைத் தன்னிச்சையாகப் பயன்படுத்துவது 2019 நவம்பரிற்குப் பின்னர் அதிகரித்தது.

கருத்து வேறுபாடு தொடர்பில் எடுக்கப்படும் கடும நடவடிக்கைகளும் சிவில் சுதந்திரங்கள் மற்றும் குடிமைச் சுதந்திரங்கள் மீதான கட்டுப்பாடுகளும் இனச் சமயச் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகள் மீதான அடக்குமுறையும் ராஜபக்ச ஜனாதிபதி ஆட்சியின் எதிர்வுகூறப்பட்ட பலபலன்களாக இருந்தன. கொவிட் தொற்று துரிதப்படுத்தப்பட்ட இராணுவமயமாக்கத்தினையும் அதிகாரப் போக்குடைய கொள்கைகள் மற்றும் செயன்முறைகளையும் அறிமுகப்படுத்தியது. பாராளுமன்றம் செயற்படாத நிலையில் கிட்டத்தட்ட ஐந்து மாதங்களாக கொவிட் தொற்றுக் காலத்தில் திட்டமிடப்படாத தற்காலிகப் பொறிமுறைகள் மூலம் நிறைவேற்று ஆட்சி நடத்தப்பட்டமை ஜனநாயகத்தினைக் கீழறுப்பதற்குப் பங்களிப்பு வழங்கியதுடன், ஜனாதிபதித் தேர்தல் முடிந்த உடனேயே

ஆரம்பித்த நிறைவேற்று அதிகாரத்தின் எல்லை மீறிய செயற்பாடுகளையும் சாதாரணமாக்கியது. இக்காலகட்டத்தில் குடிமைச் செயற்பாட்டாளர்களின் கைதும் வெறுப்புப் பேச்சுக்கள் மற்றும் அரசின் செயற்பாடுகள் மற்றும் செயற்படாமைகள் மூலம் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகள் மீது மேற்கொள்ளப்பட்ட தாக்குதல்களும் இனச் சமயச் சிறுபான்மையினரின் பாதுகாப்பின்மையினையும் சிவில் சமூகக் குழுக்களின் பாதுகாப்பின்மையினையும் அதிகரித்ததுடன் அரசின் அடக்குமுறைக்கு உள்ளாக நேரிடும் என்ற அச்சத்தில் சுய தணிக்கை அதிகரித்தளவில் பொதுவானதாக ஆகுவதற்கும் காரணமாகியது. இந்தச் சூழமைவில் சிவில் சுதந்திரங்கள் மற்றும் குடிமைச் சுதந்திரம் ஆகியவற்றின் மீதான கட்டுப்பாடுகளை எதிர்ப்பதிலும் இனச் சமயச் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளைப் பாதுகாப்பதற்காக ஆதரித்து வாதாடுவதிலும் ஈடுபட்ட சிவில் சமூகம் பாரிய தடைகளுக்கு முகங்கொடுப்பதுடன் எதிர்காலத்தில் சவால்களுக்கும் முகங்கொடுக்கின்றது.

பரிந்துரைகள்

இலங்கை அரசாங்கத்திற்கு

- i. கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரமும் சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரமும் மதிக்கப்படுகின்றன மற்றும் தனிநபர்களும் நிறுவனங்களும் அரசு அடக்குமுறை அச்சமின்றி சுதந்திரமாக கருத்து வேறுபாட்டினைத் தெரிவிக்க முடியும் என்பதை உறுதிப்படுத்தல்.
- ii. கருத்து வேறுபாட்டினை நசுக்குவதற்கு சட்டத்தினை ஒரு கருவியாகப் பயன்படுத்த வேண்டாம் மேலும் அரசாங்கத்தினை விமர்சிக்கும் குடிமைச் செயற்பாடுகளை நசுக்க வேண்டாம் இனச் சமயச் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளுக்கு எதிராகப் பாகுபாடு காட்டி அவற்றினை மீறுகின்ற வகையில் சட்டம் தன்னிச்சையாகப் பிரயோகிக்கப்படலாகாது.
- iii. பாதுகாப்பின்மை அல்லது வன்முறைப் பயமின்றி இனச் சமயச் சிறுபான்மையினர் அவர்களின் உரிமைகளைச் சுதந்திரமாகப் பயன்படுத்தவும் அவர்களின் உரிமைகளை அனுபவிக்கவும் இயலுமாக இருக்கும் சூழலை உருவாக்கல். குறிப்பாக, பேரினவாதச் செயலாக இருக்கின்ற அல்லது அவ்வாறு தென்படுகின்ற மேலும் இனச் சமயச் சிறுபான்மையினருக்குப் பக்கச்சார்பாக இருக்கின்ற அல்லது பக்கச்சார்பானதாகத் தென்படுகின்ற செயல்களில் இருந்து அரசாங்கம் தவிர்ந்திருக்கவேண்டும்.
- iv. சமத்துவம் பற்றிய அரசியலமைப்பு ரீதியான ஏற்பாடுகளுக்கு அரசு நிறுவனங்களும் அதிகாரிகளும் இயைபுறுகின்றனர் என்பதை உறுதிப்படுத்தல். இனம் அல்லது சமயம் ஆகியவற்றின் அடிப்படையில் பாகுபாடு காட்டுவோருக்கு எதிராக நடவடிக்கை எடுக்கப்பட வேண்டும்.
- v. பாகுபாடு அல்லது வன்முறை ஆகியவற்றைத் தூண்டுவதை உள்ளடக்குகின்ற இன வேறுப்பினைப் பரப்புவதில் அல்லது அவற்றிற்காக வாதாடுவதில் ஈடுபட்டுள்ளவர்களைச் சட்டத்தின் இயலுமான சாத்தியம் வரையில் வகைப்பொறுப்புக் கூறவைத்தல்.
- vi. குடிமைச் சுதந்திரத்தினைக் கீழறுப்பதற்கும் இனச் சமயச் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளைக் கீழறுப்பதற்கும் ஜனாதிபதிச் செயலணி போன்ற மேலதிக சட்டப் பொறிமுறைகளையும் செயன்முறைகளையும் பயன்படுத்துவதில் இருந்தும் விலகியிருத்தல்.

- vii. சிவில் சமூகத்தினை செயற்படுகின்றதும் உறுதியானதுமான ஜனநாயகத்தின் இன்றியமையாத பாகமாகப் பார்த்தல், எதிரியாக அல்லது பகைவனாகப் பார்க்காமல் இருத்தல்.

சிவில் சமூகத்திற்கு

- i. பிரச்சினைகளின் ஊடறுப்பு நிலையினை அடையாளம் கண்டு பொதுவான நலன்களின் அடிப்படையில் நிறுவப்படும் பரந்த கூட்டமைப்புக்களை உருவாக்கல்.
- ii. சமுதாய மட்ட அமைப்புக்கள், குறிப்பாக கொழும்புக்கு வெளியேயும் நகர் சாராப் பிரதேசங்களிலும் உள்ள அமைப்புக்கள் கலந்துரையாடல்களிலும் பொதுவான இடையீடுகளிலும் உள்ளடக்கப்படுகின்றன என்பதை உறுதிப்படுத்தி அவற்றின் பங்கேற்பினையும் பங்களிப்பினையும் நாடுவதில் தன்முனைப்பாக இருத்தல்.
- iii. பிராந்திய சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் மற்றும் வலையமைப்புக்களுடன் கூட்டமைப்பினை உருவாக்கல் மற்றும் அவை பயன்படுத்திய வெற்றிகரமான உபாயமார்க்கங்களில் இருந்து கற்றுக்கொள்ளல்.

சர்வதேச சமுதாயத்திற்கு

- i. உறுதியான குடிமைச் சுதந்திரத்தின் முக்கியத்துவத்தினையும் இனச் சமயச் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகள் பாதுகாக்கப்படுகின்றன என்பதை உறுதிப்படுத்துவதற்கான தேவையினையும் அரசாங்கத்திற்கு வலியுறுத்தல். அனைத்து சர்வதேச சமுதாயம் மற்றும் ஐ.நா உதவி வழங்கும் முன்னெடுப்புக்கள், அரசாங்கத்துடனானதாக அல்லது சிவில் சமூகத்துடனானதாக இருந்தபோதும், இக் கோட்பாடுகளை அடிப்படையாகக் கொண்டிருக்கவேண்டும்.
- ii. சிவில் சமூகத்துடனான உறவினை விரிவுபடுத்தி வலுப்படுத்தல், குறிப்பாக கொழும்புக்கு வெளியே சமுதாய மட்டத்தில் பணியாற்றும் சிறு நிறுவனங்களுடன் சேர்ந்து செயற்படல்.
- iii. சிவில் சமூக அமைப்புக்களின் பாதுகாப்புத் தேவைகளில் கவனம் செலுத்தி நெகிழ்வுத்தன்மை மிக்க முறையில் தேவைப்படும் உதவியினை வழங்கல்.

தெற்காசியச் சிறுபான்மையினரின் நிலை 2020

சானாஸ் கான்

ஆப்கானிஸ்தான்

2004 ஆம் ஆண்டின் அரசியலமைப்பினால் அங்கீகரிக்கப்பட்டவாறு இஸ்லாம் ஆப்கானிஸ்தானின் உத்தியோகபூர்வ அரச மதமாகும். சமயச் சுதந்திரம் சட்டத்தின் எல்லைகளினுள் அனுமதிக்கப்பட்டு தெய்வ நிந்தனைச் சட்டத்தின் கீழும் சமயத்தினால் உந்துவிக்கப்படும் ஏனைய வழக்குகளின் கீழும் சிறுபான்மைச் சமூகம் இலக்குவைக்கப்படுவதற்கு அவகாசம் வழங்கப்படுகின்றது. கடந்த வருடம் கூட நாட்டின் சமய மற்றும் இனச் சிறுபான்மையினரை இலக்குவைத்து வன்முறைச் செயற்பாடுகளுக்கான போக்குகளைக் காணக்கூடியதாக இருந்தது. தலிபான் ஆட்சியின் கீழ் ஷியா ஹசரா சமுதாயம் குறிப்பாக இலக்குவைக்கப்பட்டு வருகின்றது. 2019 ஆம் ஆண்டில் ஷியா புனிதத் தலம்⁸⁶, பள்ளிவாயல்⁸⁷, காபூலில் திருமண வரவேற்பு வைபவம்⁸⁸ ஆகியவற்றினை இலக்குவைத்துத் தொடரான தாக்குதல்கள் நடத்தப்பட்டன. 2020 மார்ச் 6 ஆம் திகதி காபூலில் கூடிய ஷியா ஹசராக்கள் ஒரு துப்பாக்கிதாரியின் தாக்குதலுக்கு உள்ளாகி 32 பேர் கொல்லப்பட்டு 82 பேர் காயமடைந்தனர்.⁸⁹ 1995 இல் படுகொலை செய்யப்பட்ட ஹசரா சமுதாயத்தின்

⁸⁶ அமீர் ஷா, புதுவருடத்தினைக் குறிக்க ஆப்கான் ஷியாக்களை இலக்குவைத்து குண்டுத் தாக்குதல், ஆறு பேர் கொல்லப்பட்டனர்', *APNews*, March 21, 2019, <https://apnews.com/5cda1c472d654c3391fec88cd8c993ed>

⁸⁷ ரொய்ட்டர், மத்திய ஆப்கானிஸ்தானில் ஷியாப் பள்ளிவாயலில் குண்டுத் தாக்குதல் நடத்தியதாக ஐஎஸ் குறிப்பிடுகின்றது.', *Reuters*, July 6, 2019, <https://www.reuters.com/article/usafghanistan-blast/islamic-state-says-it-carried-out-attack-at-shiite-mosque-in-central-afghanistan-idUSKCN1U1090>.

⁸⁸ CBS News, '63 பேரைக் கொன்ற காபூல் திருமணக் குண்டு வெடிப்புக்கான பொறுப்பினை ஐஎஸ் ஏற்றுக்கொண்டது', *CBS News*, August 18, 2019, <https://www.cbsnews.com/news/afghanistan-bombing-islamic-state-claims-responsibility-for-bombing-at-kabulwedding-that-killed-63>.

⁸⁹ அல் ஜசீரா, 'பல பேரைக் கொன்ற காபூல் வைபவத்தின் போதான குண்டுத் தாக்குதல் பொறுப்பினை ஐஎஸ்ஐஎஸ் ஏற்கின்றது', *Al Jazeera*, March 6, 2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/03/kabulgathering-attended-abdullah-hit-rocket-attack-report-200306074951081.html>.

தலைவரான அப்துல் அலி மசாரியினை நினைவுகூர்வதற்காகவே இந்த ஒன்றுகூடல் நடைபெற்றது.

இத்தாக்குதலுக்கு ISIS உரிமை கோரியது.⁹⁰ மே 12 ஆம் திகதி ஆயுததாரிகள் குழுவொன்று ஆப்கான் பொலிஸாரைப் போல் வேடமிட்டு காபூலின் குடியிருப்புப் பிரதேசமொன்றில் உள்ள ஷியா ஹசாராக்கள் பெருமளவு இருந்த மகப்பேற்று வைத்தியசாலைக்குள் திடீரென நுழைந்து தாக்குதல் நடத்தியது.⁹¹ அறிக்கைகளின் படி, தாக்குதலை ஐஎஸ்-கொராசான் எனும் ISIS இன் உள்ளூர்ப் பிரிவு நடத்தியிருந்தது.⁹² மீளாய்வின் கீழுள்ள காலப்பகுதியில் சீக்கியர்களும் பல தாக்குதல்களுக்கு முகங்கொடுத்துள்ளனர். 2020 மார்ச் 25 ஆம் திகதி ISIS உடன் தொடர்புடைய துப்பாக்கிதாரிகள் காபூலிலுள்ள சீக்கியக் கோவிலுக்குள் திடீரென நுழைந்து தாக்குதல் நடத்தினர். பக்தர்களை நோக்கிச் சுட்டு, கைக்குண்டுகளை வீசியதில் பெண்கள் மற்றும் சிறுவர்கள் உள்ளிட்ட 25 பேர் கொல்லப்பட்டனர்.⁹³ அடுத்த நாள் இறந்தவர்களின் மரணச் சடங்கின் போது குண்டு ஒன்று வெடித்ததில் அங்கிருந்த சமுதாயத்தினைச் சேர்ந்த ஏனைய பலரும் காயமடைந்தனர். ஜூன் 22 ஆம் திகதி ஆப்கானிஸ்தான் சீக்கியத் தலைவரான நிதான் சிங் சந்தேவா இனந்தெரியாத நபர்களினால் தென் கிழக்கு ஆப்கானிஸ்தானின் பகிடா மாகாணத்திலுள்ள குருதுவாராவில் இருந்து கடத்தப்பட்டார்.⁹⁴ ஆப்கானிஸ்தான் அரசாங்கத்தின்

⁹⁰Ibid

⁹¹பிபிசி, 'ஆப்கான் தாக்குதல்: காபூல் மகப்பேற்று வைத்தியசாலைக்குள் துப்பாக்கிதாரிகள் தாக்குதல் நடத்தியதில் குழந்தைகள் கொல்லப்பட்டன', BBC, 12 May 2020, <https://www.bbc.com/news/world-asia-52631071>

⁹²Ibid; Kathy Gannon and Tameem Akhgar. 2020. 'ஆப்கான் மகப்பேற்று வைத்தியசாலைத் தாக்குதலுக்காக அமெரிக்கா ஐஎஸ்ஐஎஸ் கே இணைக் குற்றஞ்சாட்டியது' *Military Times*, May 15, 2020, <https://www.militarytimes.com/news/2020/05/15/us-blames-deadly-afghan-maternityhospital-attack-on-isis-k>.

⁹³பிபிசி 'ஆப்கானிஸ்தான் மோதல்: காபூலில் சீக்கியக் கோவிலில் தீவிரவாதிகள் பயங்கரத் தாக்குதல்', BBC, March 25, 2020, https://www.bbc.com/news/world-asia-52029571?SThisFB&fbclid=IwAR2Zkicfm06nMYXAb2dEh9nGVTpilQ26bH6qgiFLF_lkspfvFGK87pnQxTs.

⁹⁴ஹிந்துஸ்தான் டைம்ஸ், ஆப்கானிஸ்தானில் பிடித்துவைக்கப்பட்டிருந்த சிக்கியச் சமுதாயத் தலைவர் நிதான் சிங் விடுதலை', *Hindustan Times*, July 18, 2020, <https://www.hindustantimes.com/india-news/sikh-community-leader-nidan-singh-sachdevareleased->

முயற்சியாலும் உள்ளூர் கோத்திரத் தலைவர்களின் முயற்சியாலும் கடைசியில் சச்சேவா எவ்வித பாதிப்பமின்றி விடுதலை செய்யப்பட்டார்.

2020 ஜூலை மாதத்தில் 13 வயது சீக்கியச் சிறுமி ஒருவர் முஸ்லிம் ஆண் ஒருவரால் திருமண ஆசை காட்டிக் கடத்தப்பட்ட பின்னர் உள்ளூர் மதகுரு ஒருவர் பொலிஸுக்குத் தகவலளித்ததைத் தொடர்ந்து காப்பாற்றப்பட்டார்.⁹⁵ சிறுமியை இஸ்லாத்திற்குப் பலவந்தமாக மதமாற்றம் செய்யவே கடத்தல் மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ளது. இது இந்த நாட்டில் பொதுவான நிகழ்வாகும். நடைபெற்றுவரும் தாலிபானுடனான பேச்சுவார்த்தை தொடர்பில் அதிகரித்துக் காணப்படும் பாதுகாப்பின்மை, நிச்சயமின்மை ஆகியவற்றுக்கு மத்தியில் போட்டியிடப்பட்ட 2019 ஜனாதிபதித் தேர்தல் மீதான அரசியல் பதற்றமும் கொவிட் 19 தொற்றும் நாட்டின் சிறுபான்மையினருக்கு நிலைமையினை இன்னும் மோசமாக்கியுள்ளது. தொடர்ந்து நிகழும் கொலைகள், பதிற்செயற்பாடாற்ற முடியாத, குற்றத்தினை நிகழ்த்துபவர்களை வகைப்பொறுப்புக் கூறவைக்க முடியாத, மேலதிக தாக்குதல்களைத் தவிரக்க முடியாத அதிகாரிகளின் ஆற்றலின்மை ஆப்கானிஸ்தானின் பாதிக்கப்பட்டுவரும் சிறுபான்மையினருக்கு நிலைமையினை மோசமாக்கியிருக்கின்றது. நாடு தொடர்ந்தும் நிச்சயமற்ற நிலைக்கு முகங்கொடுத்து வருவதுடன் அரசியல் தலைமைத்துவத்திற்கும் தாலிபான்களுக்கும் இடையிலான ஆப்கானுக்குள்ளேயான சமாதானப் பேச்சுக்கள் தாமதமடைந்த நிலையில் காணப்படுகின்றன. இதனை எழுதும் சந்தர்ப்பத்தில், செப்டெம்பர் 2020 இல், இரண்டு குழுக்களும் பேச்சுக்களை ஆரம்பிக்கத் தயார்படுத்திவருவதுடன் திகதியினைப் பற்றி இறுதி முடிவெடுக்க முயற்சிகள் மேற்கொள்ளப்பட்டு வருகின்றன.⁹⁶

அமெரிக்கப் படைகளை கட்டம் கட்டமாக வாபஸ் பெறுவது பற்றிய 2020 பெப்ரவரி 29 ஆம் திகதிய அமெரிக்க - தாலிபான் உடன்படிக்கை, நாடு பல தசாப்த கால பிளவுமிகு அரசியலில்

from-captivity-in-afghanistan/story-Bi54Y6yDzPTRngp2SbC3eJ.html.

⁹⁵யுத்விர ரனா, 'ஆப்கான் மதகுரு முஸ்லிம் பையனால் கடத்தப்பட்ட சீக்கியச் சிறுமியைக் காப்பாற்றினார்', *The Times of India*, July 20, 2020, <https://timesofindia.indiatimes.com/india/afghan-cleric-saved-minor-sikh-girl-abducted-by-a-muslim-boy/articleshow/77070211.cms>.

⁹⁶காலித் நெக்சாட், 'தலிபான்கள் பேச்சுக்குத் தயாராவார்கள் என நல்லிணக்கச் சபை நிபுணர்கள் எதிர்பார்ப்பு', *Tolo News*, September 5, 2020, <https://tolonews.com/index.php/afghanistan/reconciliation-council-expects-taliban-get-ready-talks>.

இருந்து எழுவதற்குத் தயாராக இருக்கின்றது என்பதைச் சுட்டிக்காட்டுவது போல் தெரியவில்லை. நாட்டில் கருத்து வெளிப்பாட்டுச் சுதந்திரம் மிகத் தாழ்வான நிலையில் இருப்பதை, குறிப்பாக தாலிபான்களின் கட்டுப்பாட்டின் கீழுள்ள பிரதேசங்களில்⁹⁷ இருப்பதை 2020 ஜூன் ஹியூமன் ரைட்ஸ் வோட்ச் அறிக்கை ஆவணப்படுத்தியுள்ளது. இப்பிரதேசங்களில் 'தீயசெயல் மற்றும் நல்லொழுக்கம்' பொலிசார் தொடர்ந்தும் செயற்பட்டு வருகின்றனர். இவர்கள் தாலிபான்களின் அறிவுறுத்தலுக்கு அமைவான இறுக்கமான சமூக விதிமுறைகளைப் பின்பற்றி வருகின்றனர். இந்த விதிமுறைகள் குறிப்பாகச் சமய மற்றும் இனத்துவச் சிறுபான்மைக் குழுக்களுக்குப் பாரபட்சமிக்கவையாக இருக்கின்றன. எனவே, சமாதானச் செயன்முறை நடக்கின்ற போதிலும், நாட்டின் சிறுபான்மையினர் ஒன்றில் வேறு இடங்களில் வாழ்வதெனத் தெரிவு செய்கின்றனர் அல்லது கண்ணுக்குப் புலப்படும் ஏதாவது தனித்துவமான அடையாளக் குறிகாட்டிகளை மறைத்து வாழ்வதெனத் தெரிவுசெய்கின்றனர் என 2020 ஆம் ஆண்டின் USCIRF அறிக்கை குறிப்பிடுகின்றது⁹⁸.

பங்களாதேஸ்

நாட்டின் சிறுபான்மையினருக்குத் தொடர்ந்தும் உள்நிலையான மற்றும் புறநிலையான பாதுகாப்பு அச்சுறுத்தல்கள் இருந்து வருகின்றன. சமயச் சிறுபான்மையினருக்கு எதிராக உள்நிலையாகப் பல தாக்குதல்கள் பற்றி முறைப்பாடு செய்யப்பட்டுள்ளன. புறநிலையாக நோக்குகையில், இந்தியாவின் பிரதேசங்களின் தேசிய பதிவேடு மற்றும் பிரசாவுரிமைத் திருத்தச் சட்டம் நாட்டின் அமைதிக்குப் பங்கம் ஏற்படுத்தலாம் என்ற அச்சத்தினைத் தொடர்ந்து ஏற்படுத்தி வருகின்றது. மியன்மாரைச் சேர்ந்த ரோஹிங்யா அகதிகளும் பல தாக்குதல்களினால் பாதிக்கப்பட்டுள்ளனர். அரசு இதனைத் தடுப்பதில் வெற்றியடையவில்லை.

ரோஹிங்யா அகதிகளுக்கு எதிரான வன்முறை நடந்த பல சந்தர்ப்பங்கள் சட்ட அமுலாக்கல் முகவர்களுடனான முரண்பாடுகளின் விளைவாக நடந்தவையாகும். 2019 ஆகஸ்டில்,

⁹⁷ மனித உரிமைகள் கண்காணிப்பு, "முறைப்பாடு செய்ய உங்களுக்கு உரிமையில்லை": தாலிபான் கட்டுப்பாட்டுப் பிரதேசத்தில் கல்வி, சமூகக் கட்டுப்பாடுகள், மற்றும் நீதி *Human Rights Watch*, June 30, 2020, <https://www.hrw.org/report/2020/06/30/you-have-no-right-complain/education-social-restrictions-and-justice-taliban-held>

⁹⁸ சர்வதேச சமயச் சுதந்திரம் பற்றிய அமெரிக்க ஆணைக்குழு, *Annual Report 2020* (Washington DC: USCIRF, 2020) 48-50.

சட்ட அமுலாக்கல் முகவருடன் நடந்த சண்டையில் நான்கு ரோஹிங்யா ஆண்கள் கொல்லப்பட்டனர். பங்களாதேஸ் ஆண் ஒருவரைக் கொலை செய்த குற்றத்திற்காக ஒருவர் கைது செய்யப்பட்டார். அகதிகளின் மீது கட்டுப்பாடுகள் விதிக்கப்படுகையில் அவர்களின் உரிமைகள் பற்றி ஐ.நா மனித உரிமைகள் நிபுணர்கள் கரிசனை தெரிவித்துள்ளனர். 'இனப் படுகொலை நாள்'⁹⁹ ஆர்ப்பாட்டத்தினைத் தொடர்ந்து கொக்ஸ் பஜார் முகாமில் இராணுவப் பிரசன்னம் அதிகரித்துள்ளது. 2020 ஜூன் மாதத்தில் கப்பம் பெறுவதற்காகக் கடத்தலில் ஈடுபட்டனர் என்ற குற்றச்சாட்டில் முகாமுக்கு அருகில் நான்கு ரோஹிங்யா ஆண்கள் நீதிக்குப் புறம்பாகக் கொலை செய்யப்பட்டனர்.¹⁰⁰ முன்னதாக மார்ச் மாதத்தில், போதைப் பொருள் கடத்தல் மற்றும் மனிதர்களை வஞ்சக் கடத்தல் செய்தல் சந்தேகத்தில் பொலிசார் ஏழு பேரைச் சுட்டுக் கொன்றனர்.¹⁰¹

கொவிட் தொற்றுக்கு நடுவில் ஆபத்தான கடற் பயணங்களை மேற்கொண்டு மலேசியா போன்ற நாடுகளில் புகலிடம் கோருவதற்கும் அகதிகள் முயன்று வருகின்றனர். இவ்வாறான முயற்சியொன்றின் போது 2020 ஏப்ரலில் 30 அகதிகள் கடலில் இறந்துள்ளனர். முகாம்களில் இறுக்கமான லொக்டவுன் அமுல்படுத்தப்பட்டு நடமாட்டம் மற்றும் மொபைல் இண்டர்நெட் மீது அண்மையில் தடைகள் விதிக்கப்பட்டதால் கையறு நிலைக்குள்ளாகும் அகதிகள் வஞ்சக் கடத்தல்காரர்கள் மூலம் வெளியேற நிர்ப்பந்திக்கப்படுவதாக ரோஹிங்யா சமுதாயத் தலைவர் ஒருவர் குறிப்பிட்டார்.¹⁰² அகதிகளுக்குத் தொடர்ந்து

⁹⁹ பங்களாதேஸ்: ரோஹிங்யா அகதி முகாமில் மேற்கொள்ளப்பட்ட கடும் நடவடிக்கை பற்றி ஐநா நிபுணர்கள் கரிசனை', United Nations Human Rights Office of the High Commissioner, last modified September 16, 2019, <https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=24994&LangID=E>

¹⁰⁰ ஹிந்துஸ்தான டைம்ஸ், 'பங்களாதேஸ் பொலிசுடானான துப்பாக்கிச் சூட்டில் 4 ரோஹிங்யா ஆண்கள் கொல்லப்பட்டனர்' *Hindustan Times*, June 27, 2020, <https://www.hindustantimes.com/world-news/4-rohingya-men-killed-in-gunfight-with-bangladesh-olice/storya2Qh10fUWWWHVMQIR3Q7d0J.html>.

¹⁰¹ த டெய்லி ஸ்டார், 'ஒரு தனித்த துப்பாக்கிச் சண்டையில் ஏழு பேர் கொல்லப்பட்டனர்', *The Daily Star*, March 3, 2020, <https://www.thedailystar.net/frontpage/news/gunfight-rab-teknaf-sevenrohingya-robbers-killed-1875505>

¹⁰² த கார்டியன், 'சுமார் இரண்டு மாதங்களாகக் கடலில் தத்தளித்த நூற்றுக்கணக்கான ரோஹிங்யாக்களை பங்களாதேஸ் காப்பாற்றியது' *The Guardian*, April 16, 2020,

பாதுகாப்பு வழங்குமாறும் தகவல் மற்றும் தொடர்பாடலுக்காக அவர்களுக்குச் சுதந்திரமான அணுகலை வழங்குமாறும் மனித உரிமைகளுக்கான ஐ.நா உயர்ஸ்தானிகர் பங்களாதேசைக் கேட்டுள்ளார்.¹⁰³ இது இன்னும் நிறைவேற்றவில்லை. முகாம்களில் வாழும் ரோஹிங்யா பிள்ளைகளுக்கு கல்வி மறுக்கப்படுகின்றது எனும் அறிக்கைகளைத் தொடர்ந்து அரசாங்கம் 10000 ரோஹிங்யா பிள்ளைகளுக்கு முறைசார் கல்வியினை அணுகுவதற்கு அரசாங்கம் ஒரு 'முன்னோடி' கல்வி நிகழ்ச்சித்திட்டத்தினை அங்கீகரித்துள்ளது.¹⁰⁴

அஹமதியாச் சமுதாயத்தினை முஸ்லிமல்லாதவர்களாகப் பிரகடனப்படுத்துமாறு இஸ்லாமியக் குழுக்கள் கோரிக்கை விடுத்ததைத் தொடர்ந்து இச்சமுதாயத்தினரும் தாக்குதல்களுக்கு முகங்கொடுத்து வருகின்றனர்.¹⁰⁵ 2019 செப்டெம்பர் 13 ஆம் திகதி நெட்ரகோனா எனும் இடத்தில் நிர்மாணிக்கப்பட்டு வந்த அஹமதியா பள்ளிவாயல் அண்மையிலுள்ள மத்ரசா மாணவர்களினால் தாக்கிச் சேதமாக்கப்பட்டது.¹⁰⁶ 2020 ஜனவரி 14 ஆம் திகதி பிராமன்பாரியா என்ற இடத்தில் உள்ளூர் மத்ரசா மாணவர்களுக்கும் பள்ளிவாயலில் இருந்த அஹமதியாக்களுக்கும் இடையில் ஏற்பட்ட கைகலப்பைத் தொடர்ந்து மற்றொரு அஹமதியா பள்ளிவாயல் தாக்கப்பட்டது.¹⁰⁷ மற்றொரு கோரமான

<https://www.theguardian.com/world/2020/apr/16/bangladesh-rescues-hundreds-of-rohingya-drifting-at-sea-for-nearly-two-months>.

¹⁰³ ஊடக அறிக்கை மியன்மார்/பங்களாதேஸ் - ரோஹிங்யா பற்றியது', United Nations Human Rights Office of the High Commissioner, last modified April 17, 2020, <https://www.ohchr.org/en/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25804&LangID=E>.

¹⁰⁴ மனித உரிமைகள் கண்காணிப்பு, "நாங்கள் மனிதர்களில்லையா?": பங்களாதேசில் உள்ள ரோஹிங்யா பிள்ளைகளுக்குக் கல்வி மறுப்பு, *Human Rights Watch*, December 3, 2019, <https://www.hrw.org/report/2019/12/03/are-we-not-human/denial-education-rohingya-refugee-children-bangladesh>

¹⁰⁵ 'General Briefing: Bangladesh', CSW, last modified May 1, 2020, <https://www.csw.org.uk/2020/05/01/report/4636/article.htm>

¹⁰⁶ New Age Bangladesh, 'நிர்மாணிக்கப்பட்டு வரும் அஹமதியா பள்ளிவாயல் நெட்ரகோனாவில் தாக்கியழிக்கப்பட்டது, *New Age Bangladesh*, September 15, 2019, <https://www.newagebd.net/article/84607/under-construction-ahmadiyya-mosque-vandalised-innetrakona>

¹⁰⁷ Dhaka Tribune, 'அஹமதியா பள்ளிவாயல் பிராமன்பாரியாவில் தாக்கியழிக்கப்பட்டது, *Brahmanbaria*', *Dhaka Tribune*, January 16, 2020,

சம்பவத்தில் பொது முஸ்லிம் மையவாடியில் புதைக்கப்பட்ட அஹமதியாச் சிசுவொன்றின் உடல் தோண்டி எடுக்கப்பட்டு பிராமன்பாரியா மாவட்டத்திலுள்ள கதுரா கிராமத்தில் வீதியில் போடப்பட்டது.¹⁰⁸ இஸ்லாமிய ஓய்க்கோ ஜோடே (இஸ்லாமிய ஒற்றுமை முன்னணி) எனும் பங்களாதேசில் உள்ள இஸ்லாமிய அமைப்புக்களின் பாரிய முன்னணி அஹமதியா சமுதாய உறுப்பினர்கள் ஒருபோதும் முஸ்லிம் மையவாடிகளுக்கு அனுமதிக்கப்படக்கூடாது என்னும் அதன் நிலைப்பாட்டில் உறுதியாக இருப்பதுடன் வேண்டுமென்றே உணர்வுகளைத் தூண்ட முயற்சித்தனர் எனக் குழந்தையின் குடும்பத்தினரைக் குற்றஞ்சாட்டியுள்ளனர்.¹⁰⁹

பங்களாதேசின் சுதேச சமுதாயங்களும் தொடர்ந்து இலக்குவைக்கப்படுகின்றனர். கொவிட் 19 தொற்றுக்கு மத்தியில் சிடாகொங் மலைப் பிராந்தியத்தைச் சேர்ந்த 7 சுதேச மக்கள் தன்னிச்சையாகக் கைது செய்யப்பட்டதாகவும் 13 பேர் சித்திரவதைசெய்யப்பட்டுத் துன்புறுத்தப்பட்டதாகவும் அறிக்கையிடப்பட்டுள்ளது¹¹⁰. பண்டர்பான் மலை மாவட்டத்தில் மே மாதம் ஆளும் கட்சியுடன் தொடர்புடைய காணி அபகரிப்பாளர்கள் சுதேச மக்களின் 5,000 ஏக்கர்கள் இறப்பர் தோட்டங்களை எரித்துள்ளனர்.¹¹¹

கொவிட் 19 முழு அடைப்பின் போது சமயச் சிறுபான்மையினர் மீதான தாக்குதல்கள் அறிக்கையிடப்பட்டுள்ளன. சமயச் சிறுபான்மையினரின் வீடுகள் தாக்கப்பட்டு கோயில்கள் தாக்கப்பட்ட சம்பவங்களும் முறைப்பாடு செய்யப்பட்டுள்ளன.¹¹² தாக்காவின் தெற்கு மற்றும் வடக்கு நகரத்தில் ஜனவரி 30 இல்

<https://www.dhakatribune.com/bangladesh/nation/2020/01/16/ahmadiyya-mosque-vandalized-in-brahmanbaria>

¹⁰⁸Dhaka Tribune, 'அஹமதியா சிசு தோண்டியெடுக்கப்பட்டு பிராமன்பாரியாவில் வீதியில் போடப்பட்டது

Dhaka Tribune, July 10, 2020,

<https://www.dhakatribune.com/bangladesh/nation/2020/07/10/ahmadiyya-infant-exhumed-and-left-by-the-road-in-brahmanbaria>.

¹⁰⁹ Ibid.

¹¹⁰Trimita Chakma, *A Rapid Assessment Report The impact of COVID-19 on Indigenous and Tribal Peoples in Bangladesh* (Dhaka: Kapaeeng Foundation, 2020).

¹¹¹Ibid

¹¹²The Daily Star, 'லொக்டவுனின் போது சிறுபான்மையினரும் இனச் சமுதாயமும் தாக்கப்பட்டன' *The Daily Star*, June 2, 2020,

<https://www.thedailystar.net/editorial/news/minority-and-ethnic-communities-attacked-during-lockdown-1907501>

மேயர் தேர்தல்களை நடத்துவதென்ற பங்களாதேஸ் தேர்தல் ஆணையாளரின் தீர்மானம் பரந்த அளவிலான ஆர்ப்பாட்டத்திற்கு வழியமைத்துள்ளது. இத்திகதி இந்துக்களின் முக்கியமான பண்டிகையான சரஸ்வதி பூஜைத் தினமாகவும் அமைந்துள்ளமையே இதற்கான காரணமாகும்.¹¹³ ஆணைக்குழு விட்டுக்கொடுக்க மறுத்ததைத் தொடர்ந்து இந்துச் செயற்பாட்டாளர்கள் உயர் நீதிமன்றத்தினை நாடினர். நீதிமன்றம் தேர்தலைப் பிற்போடும் மனுவினை ஏற்றுக்கொள்ள மறுத்துவிட்டது. எவ்வாறாயினும், மாணவர்கள் தலைமையிலான போராட்டங்கள் வலுவடைந்து வந்ததால் தேர்தல் ஆணைக்குழு கடைசியில் தேர்தல் திகதியினைப் பிற்போடத் தீர்மானித்தது.¹¹⁴

பயங்கரவாதத்தினையும் சமய வன்முறையினையும் கட்டுப்படுத்த அரசு சில நடவடிக்கைகளை எடுத்துள்ளது. 2020 பெப்ரவரியில் தாக்காவில் உள்ள இந்துக் கோவில் ஒன்றினைத் தாக்கும் திட்டத்தினைப் பங்களாதேஸ் பொலிஸ் முறியடித்தது. கவுண்டர் டெரரிசம் அன்ட் டிரான்ஸ் நேசனல் கிரைம் யுனிட் தீவிரவாதக் குழுவான அன்சாருல் இஸ்லாத்தின் ஐந்து உறுப்பினர்களைத் தாக்குதலுக்குத் திட்டமிட்டதற்காகக் கைதுசெய்தது.¹¹⁵ பெப்ரவரியில் இந்தியாவில் இனக் கலவரம் நடைபெற்றதைத் தொடர்ந்து பங்களாதேஸ் தலைமைத்துவம் சமாதானம் மற்றும் செளஜன்யம் பேணப்படவேண்டும் என அழைப்பு விடுத்தது. தாக்காவில் ஆதரித்து வாதாடல் குழுவான ஹெபாசதுல் இஸ்லாம் தலைவர்கள் சமுதாயத்தில் அமைதி காக்குமாறும் நாட்டின் முஸ்லிமல்லாதவர்களைப் பாதுகாக்குமாறும் வேண்டியது.¹¹⁶ எவ்வாறாயினும், நாட்டின் சட்டச் சட்டகமானது அடிக்கடி தவறாகப் பயன்படுத்தப்பட்டு வருவதுடன் சிறுபான்மையினரை இலக்குவைப்பதற்காக தவறாகப் பயன்படுத்தப்படும் சாத்தியத்தினையும் கொண்டுள்ளது. ‘சமய உணர்வுகளை

¹¹³The Daily Star, ‘டாக்கா நகரத் தேர்தல் திகதி பெப்ரவரி 1 க்கு மாற்றப்பட்டது, *The Daily Star*, January 18, 2020, <https://www.thedailystar.net/city/dhaka-city-election-datechanged-february-1-1855774>.

¹¹⁴Ibid

¹¹⁵Dhaka Tribune, ‘5 அன்சாருல் இஸ்லாம் உறுப்பினர்கள் டாக்காவில் கைது *Dhaka Tribune*, February 10, 2020, <https://www.dhakatribune.com/bangladesh/dhaka/2020/02/10/5-ansar-al-islam-members-held-in-dhaka-2>.

¹¹⁶New Age Bangladesh, ‘டெல்லி வன்முறைக்கெதிராக ஆயிரக்கணக்கானோர் எதிர்ப்பு *NewAge Bangladesh*, February 28, 2020, <https://www.newagebd.net/article/100773/thousands-protest-against-delhi-violence-in-dhaka>

அல்லது விழுமியங்களைப்' பாதிக்கின்ற பொருளடக்கங்களைக் குற்றச்செயலாக்குகின்ற பங்களாதேசின் சர்ச்சைக்குரிய டிஜிட்டல் பாதுகாப்புச் சட்டம் நாட்டில் மீண்டும் மீண்டும் தவறாகப் பயன்படுத்தப்பட்டு வருகின்றது என சர்வதேச சுதந்திரத்திற்கான அமெரிக்க ஆணைக்குழு அதன் 2020 வருடாந்த அறிக்கையில் குறிப்பிட்டுள்ளது.¹¹⁷ இசை குர்ஆனில் தடைசெய்யப்படவில்லை என்று குறிப்பிட்டமைக்காக இச்சட்டத்தின் கீழ் நாட்டார் படல் பாடகர் ஷரீயத் பயாதி 2020 ஜனவரியில் கைதுசெய்யப்பட்டார்.¹¹⁸

பூட்டான்

2008 ஆண்டின் பூட்டான் இராஜ்ஜியத்தின் அரசியலமைப்பு, கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரம், சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரம் மற்றும் ஒருவரின் சமயத்தைப் பின்பற்றுவதற்கான சுதந்திரம் உள்ளிட்ட சிவில் சுதந்திரங்களுக்கான பிரஜைகளின் உரிமைகளை உத்தரவாதப்படுத்துகின்றது. எவ்வாறாயினும், சிறுபான்மையினரின் பிரச்சினைகள் போதியளவு தேசிய கவனத்தினைப் பெறுவதில்லை. உருவாகும் சில பிரச்சினைகள் பொதுப் பரப்பில் கவனத்தைப் பெற்ற போதிலும் இப்பிரச்சினைகளைச் செயற்திறனுடன் முன்னெடுத்துத்துச் செல்வதற்கான சிவில் குழுக்கள் இல்லை. 2018 ஆம் ஆண்டிற்கான தேசிய மனித அபிவிருத்தி அறிக்கையின் பிரகாரம், அமைதி குழப்பப்படுவதைத் தவிர்ப்பதற்காக, உரிமங்களுக்கான விண்ணப்பங்களைக் கோருகையில் அரசாங்கம் சிவில் சுதந்திரத்தினை மீறுகின்றது. மேலும் சில குறித்தொதுக்கப்பட்ட இடங்களில் ஒன்றுகூடுவதும் தடை செய்யப்பட்டுள்ளது. சிவில் குழப்பத்தை மேம்படுத்துவதைத் தடை செய்கின்ற பூட்டானின் தண்டனைச் சட்டக் கோவையினால் இக்கட்டுப்பாடுகள் வலுப்படுத்தப்பட்டுள்ளன¹¹⁹. 2018 ஆம் ஆண்டின் மனித உரிமைகள் அறிக்கை பூட்டானியப் பிரஜைகள் அவர்களின் கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரங்களைப் பயன்படுத்தும்

¹¹⁷ சர்வதேச மதச் சுதந்திரம் பற்றிய அமெரிக்க ஆணைக்குழு, *Annual Report 2020* (Washington DC: USCIRF, 2020).

¹¹⁸ New Age Bangladesh, 'ஷரீஅத் பயாதியின் நிபந்தனையற்ற விடுதலையினக் கோரும்' *AI New Age Bangladesh*, February 15, 2020, <https://www.newagebd.net/article/99644/ai-wants-unconditional-release-of-shariat-bayati>.

¹¹⁹ United Nations Development Program, *Bhutan National Human Development Report: Ten Years of Democracy in Bhutan* (Thimphu: UNDP, 2019), https://www.bt.undp.org/content/bhutan/en/home/library/human_development/national-human-development-report-2019.html

போது கவனமாக இருந்ததாகக் குறிப்பிடுவதுடன் இதற்கான காரணம் நாட்டின் சக்தி வாய்ந்த நபர்களை அவர்கள் விமர்சித்தால் அவதூறுக் குற்றச்சாட்டிற்கு உள்ளாகக்கூடும் என்ற அச்சமே என அறிக்கை குறிப்பிடுகின்றது.¹²⁰

கடந்த பல வருடங்களாக பூட்டானில் செயற்படுகின்ற சிவில் சமூக அமைப்புகள் குறிப்பிட்ட சில செயற்பாடுகளை மேற்கொள்வதைத் தடைசெய்கின்ற சட்டவாக்கத்தின் காரணமாக பல இக்கட்டுக்களுக்கு முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். உதாரணமாக, 2007 ஆம் ஆண்டின் சிவில் சமூக அமைப்புகள் சட்டம், சிவில் சமூக அமைப்புகளின் ஆதரித்து வாதாடல் செயற்பாடு மற்றும் வகிபாத்திரம் பற்றி மௌனம் காக்கின்றது¹²¹. மேலும் சிவில் சமூக அமைப்புகளால் முன்னெடுக்கப்படுகின்ற ஆதரித்து வாதாடல் செயற்பாடுகள் எவையும் அரசியல் செயற்பாடுகளாகவே அர்த்தப்படுத்தப்படுகின்றன. சட்டத்தின் படி சிவில் சமூக அமைப்புகள் அரசியல் செயற்பாடுகளில் ஈடுபட முடியாது. இவ்வாறான தெளிவற்ற தன்மையும், அச்சமும் சிவில் சமூக அமைப்புகளின் இலக்குக் குழுக்கள் முகங் கொடுக்கின்ற பிரச்சினைகளுக்கு உதவுவதற்கான அமைப்புகளின் ஆதரத்து வாதாடல் பணிகளைத் தடுக்கின்றன.

2018 ஆம் ஆண்டின் பிரீடம் ஹவுஸ் அறிக்கைக்கு அமைவாக, நாட்டிலே பல ஊடக நிறுவனங்கள் இயங்கி வந்த போதிலும் அவை அனைத்துமே வருமானத்திற்காக அரசாங்கத்தின் விளம்பரங்களிலேயே தங்கியுள்ளன¹²². இது தற்போதைய நிலையிலும் உண்மையானதாகக் காணப்படுகின்றது. 2018 ஆம் ஆண்டிலே, திருத்தப்பட்ட பூட்டான் தகவல், தொடர்பாடல், ஊடகச் சட்டம் நிறைவேற்றப்பட்டது¹²³. இது சுதந்திரமானதும் துடிப்பானதுமான ஊடகத் துறையினை வலுப்படுத்துவதற்காக

¹²⁰ ஐக்கிய நாடுகள் மனித உரிமைகள் உயர் ஸ்தானிகர் அலுவலகம், *Human Rights Report* (Geneva: OHCHR, 2018) <https://www.ohchr.org/Documents/Publications/OHCHRreport2018.pdf>.

¹²¹ 'CSO Authority', Civil Society Organizations Authority, accessed September 16, 2020, <https://www.csoa.org.bt/public/w>.

¹²² 'Freedom in the World', Freedom House, accessed September 16, 2020, https://freedomhouse.org/sites/default/files/2020-02/FH_FIW_Report_2018_Final.pdf.

¹²³ பூட்டான், *Information, Communication, and Media Act 2007*, National Assembly of Bhutan (2007), <https://www.dit.gov.bt/sites/default/files/attachments/ICM%20Act%202018.pdf>

அதன் சுயாதீனத்தினைத் திடப்படுத்த அழைப்பு விடுக்கின்றது. ஊடக கவுன்சில் ஒன்றும் நிறுவப்பட்டுள்ளது. இது, ஏனையவற்றின் மத்தியில், பாதிப்புக்களை ஏற்படுத்துகின்ற மற்றும் தீங்கான பொருளடக்கங்களைக் கண்காணித்து வருகின்றது. இது சுதந்திரத்தினைச் சீர்குலைத்து ஊடக ஆளணியினரின் மத்தியில் பாரிய சுய தணிக்கையினைத் தூண்டி விடுமோ என்ற அச்சத்தையும் ஏற்படுத்தி வருகின்றது.

பூட்டானிலே மத மாற்றம் தடை செய்யப்பட்டுள்ளது. மேலும், சமய அமைப்புகள் அவற்றின் சகல செயற்பாடுகளையும் மேற்கொள்கையில் அரசியல் சார்பின்றி இருக்க வேண்டும் எனத் தேவைப்படுத்தப்படுவதுடன் வர்த்தக மயமாக்கப்படாமலும் அதன் உறுப்பினர்களுக்கும் சபை உறுப்பினர்களுக்கும் ஏனையோர் மத்தியிலும் இலாபங்களை விநியோகிக்காதவையாகவும் இருக்க வேண்டும் எனத் தேவைப்படுத்தப்படுகின்றன¹²⁴. அரசு நலன்கள், கிறிஸ்தவ மக்களுக்கு மறுக்கப்பட்டு அவர்கள் குறிப்பாகக் கிராமப் பிரதேசங்களில் துன்புறுத்தல்களுக்கு ஆளாக்கப்பட்டு வருவதாக முறைப்பாடுகள் மேற்கொள்ளப்பட்டுள்ளன. நாட்டில் உள்ள கிறிஸ்தவர்களில் அதிகமானவர்கள் Lhotsampas கிறிஸ்தவர்கள் என மதிப்பிடப்பட்டுள்ளது. இவர்கள் நேபாள வம்சாவளி மக்களாகவும், பூட்டானில் சிறுபான்மையினராக வாழ்ந்து வருபவர்களாகவும் இருக்கின்றனர். எனவே, குறிப்பாக கிறிஸ்தவர்கள் இரட்டைப் பாகுபாட்டிற்கு முகங் கொடுக்கக்கூடியவர்களாக இருக்கின்றனர்.

இந்தியா

இந்தியாவிலே சிறுபான்மையினரைப் பாதித்து, பிராந்தியத்திலே பேரினவாத அரசியலின் பிடியினை இறுக்கிய பல நிகழ்வுகள் கடந்த வருடத்தில் இடம்பெற்றிருக்கின்றன. 2019 ஆம் ஆண்டின் மிக முக்கியமான மாற்றமாக முஸ்லிம் பெரும்பான்மை காஷ்மீரில் வழங்கப்பட்டிருந்த வரையறுக்கப்பட்ட சுயாதீனம் நீக்கப்பட்டுள்ளமையினையும்¹²⁵, அஸாம் மாநிலத்திலே பிரஜைகளின் தேசிய பதிவேட்டின் முடிவாக்கத்தினையும் குறிப்பிட

¹²⁴ பூட்டான், *Religious Organizations Act 2007*, National Assembly of Bhutan(2007), https://www.nab.gov.bt/assets/uploads/docs/acts/2014/Religious_organization_act_of_BhutanEng2007.pdf

¹²⁵ செய்யாத் அடா ஹஸன்யன், 'உறுப்புரை 370 மற்றும் 35A இனை ரத்துச் செய்து ஒரு வருடத்தின் பின், விளைவுகள் ஓரளவே புரிந்துகொள்ளப்பட்டுள்ளன', *The Wire*, August 5, 2020, <https://thewire.in/security/kashmir-article370-abrogation-success-security>.

முடியும்¹²⁶. அஸாமில் நடைபெற்ற இந்த நடவடிக்கையினால் 1.9 மில்லியன் மக்கள் நாடற்றவர்களாக மாறுகின்ற நிலை ஏற்பட்டுள்ளதுடன் பிரஜாவுரிமைச் சட்டத்தின் காரணமாகத் தொடர்ந்தும் 2020 ஆம் ஆண்டிலே பின்விளைவுகள் ஏற்படும் வாய்ப்புக்கள் காணப்படுகின்றன¹²⁷. அரசாங்கத்தின் இந்தச் செயற்பாடு தொடர்பாகச் சர்வதேசக் கண்காணிப்பு அமைப்புக்களும் தேசிய கண்காணிப்பு அமைப்புக்களும் கரிசனைகளை வெளியிட்டிருக்கின்றன. அதிகரிக்கும் தொற்றினாலும் மரணங்களினாலும் நாடு நிலைகுலைந்து போயுள்ள நேரத்தில், சமய ரீதியாகப் பிளவுபடுத்துவதை வலுப்படுத்துவதற்கு பேரினவாதச் செயற்படுநர்களுக்குக் கொவிட் தொற்று மற்றுமொரு வாய்ப்பினை வழங்கியிருக்கின்றது.

பிரஜாவுரிமைத் திருத்தச் சட்டம் நாடளாவிய போராட்டங்களுக்கு வழிவகுத்ததுடன் இப்போராட்டங்களைத் தொடர்ந்து பலர் கைது செய்யப்பட்டனர்¹²⁸. 2019 டிசம்பர் 11 ஆம் திகதி நிறைவேற்றப்பட்ட இந்தச் சட்டம் 2020 ஜனவரி 10 இல் இருந்து அமுலுக்கு வந்தது¹²⁹. இந்தியாவின் அயல் நாடுகளின் குறிப்பிட்ட சமயச் சிறுபான்மையினரை இந்தியப் பிரஜைகளுக்குவதை வசதிப்படுத்துவதற்காகவே நாட்டின் பிரஜாவுரிமை விதிகளை பிரஜாவுரிமைத் திருத்தச் சட்டம் திருத்தியது. சிறுபான்மையினரின் பட்டியலில் இருந்து இந்தச் சட்டம் முஸ்லிம்களை விலக்கி வைத்துள்ளது. இவ்வாறு விலக்கி வைக்கப்பட்டுள்ள முஸ்லிம

¹²⁶ இந்தியா ருடே, 'அசாம் இறுதி NRC பட்டியல் வெளியிடப்பட்டது: 1906657 பேர் விலக்கிவைப்பு,

3.11 கோடி பேர் பிரசாவுரிமைப் பட்டியலில்', *India Today*, August 31, 2019, <https://www.indiatoday.in/india/story/assam-final-nrc-list-out-over-19-lakh-peopleexcluded-1593769-2019-08-31>

¹²⁷ UN செய்திகள், 'இந்தியாவின் புதிய பிரசாவுரிமைச் சட்டம் "அடிப்படையில் பாகுபாடுமிக்கது": UN மனித உரிமைகள் அலுவலகம்', *UN News*, December 13, 2019, <https://news.un.org/en/story/2019/12/1053511>.

¹²⁸ ஆல் ஜசீரா, 'பிரஜாவுரிமைத் திருத்தச் சட்டத்திற்கு எதிரான ஆர்ப்பாட்டக்காரர்களை விடுதலை செய்யுமாறு ஐநா மனித உரிமைகள் நிபுணர்கள் இந்தியாவிடம் வேண்டுகோள்' ஜூன் 26, 2020, *Al Jazeera*, <https://www.aljazeera.com/news/2020/06/human-rights-experts-urge-india-release-anti-caa-protesters-200626105916987.html>.

¹²⁹ த இகனமிக் டைம்ஸ், ஜனவரி 10 முதல் அமுலுக்கு வரும் பிரஜாவுரிமைத் திருத்தச் சட்டம்', *The Economic Times*, January 10, 2020, <https://economictimes.indiatimes.com/news/politics-and-nation/citizenship-amendment-act-comesinto-effect-from-january-10/articleshow/73194780.cms?from=mdr>

மக்களுள் பாதிப்புக்களுக்கு உட்படுத்தப்பட்டவர்கள் என ஆவணப்படுத்தப்பட்டுள்ள முஸ்லிம் குழுக்களான அஹமதியாக்கள், ரோஹிங்யாக்கள் மற்றும் ஏனையோர் உள்ளடங்குகின்றனர்¹³⁰. புதுடில்லி, மும்பை, பெங்களூர், ஹைதராபாத் மற்றும் கல்கத்தா உள்ளிட்ட நாட்டின் பல பிரதேசங்களில் போராட்டங்கள் வெடித்தன¹³¹. உத்தர பிரதேச மாகாணத்தில் குறைந்தது 23 பேர் கொல்லப்பட்டு 83 பேர் பாரதூரமாகக் காயமடைந்ததுடன் ஆர்ப்பாட்டக்காரர்களுக்கு எதிராக நடபெற்ற நடவடிக்கைகளில் 100 இற்கும் அதிகமானவர்கள் நாடளாவிய ரீதியில் தடுத்து வைக்கப்பட்டனர்¹³². போராட்டங்களின் அனைத்துத் தடயங்களையும் அழிப்பதற்கும் மக்கள் சத்தியாக்கிரகப் போராட்டங்கள் நடாத்திய முக்கியமான இடங்களில் காணப்பட்ட கலை வெளிப்பாட்டு பொருத்துகைகளை அகற்றுவதற்கும் ஏற்பாட்டாளர்களைக் கைது செய்வதற்கும் பொலிசார் கொவிட் 19 பரவலினை பயன்படுத்தினர்¹³³. போராட்டக்காரர்களை மௌனிக்கச் செய்வதற்காக அரசு முடக்கத்தினைப் பயன்படுத்தியமை தொடர்பாக உயர் நீதிமன்றத்தில் தற்போது வழக்குத் தாக்கல் செய்யப்பட்டுள்ளது¹³⁴.

¹³⁰ சட்டவாக்க உண்மையாவணம்: இந்தியாவில் பிரஜாவுரிமை (திருத்தம்) சட்டம்' சமயச் சுதந்திரத்திற்கான அமெரிக்க ஆணைக்குழு, பெப்ரவரி 2020. https://www.uscirf.gov/sites/default/files/2020%20Legislation%20Factsheet%20-%20India_0_0.pdf

¹³¹ Frontline, 'நாடளாவிய CAA & NRC ஆர்ப்பாட்டங்கள்: மதச்சார்பற்ற ஒற்றுமை', *The Hindu*, January 17, 2020, <https://frontline.thehindu.com/cover-story/article30431601.ece>

¹³² பிரஜாவுரிமைத் திருத்தச் சட்டத்திற்கு எதிரான ஆர்ப்பாட்டங்களில் இறப்புக்கள்: உத்தரப் பிரதேச பொலிஸ் உறவினர்களிடம் கொலை வழக்குத் தாக்கதல் செய்யவேண்டாம் என அழுத்தம்' *CounterView*, March 16, 2020, <https://www.counterview.net/2020/03/deaths-in-anti-cao-protests-up-police.html>

¹³³ The Print, 'சஹீன் பாக், ஜாமியாவில் கலைப் பொருத்துகைகளை டெல்லி பொலிஸ் அகற்றியது.சுவர்க் கிறுக்கல் ஓவியங்களுக்கு வெள்ளை பெயிண்ட் பூசப்பட்டது', *The Print*, March 24, 2020, <https://theprint.in/india/art-installations-at-shaheen-bagh-jamia-removed-by-delhi-police-graffitipainted-white/387086>; Brinda Karat, 'Lockdown Being Misused to Persecute Government's Critics', April 13, 2020, <https://www.ndtv.com/opinion/lockdownbeing-misused-to-persecute-governments-critics-2210708>; The Caravan, 'Amid lockdown, Delhi Police target and arrest anti-CAA protesters from Jamia Nagar', April 15, 2020, <https://caravanmagazine.in/politics/anti-cao-protesters-jamiaarrested>.

¹³⁴ Scroll, 'பிரஜாவுரிமைத் திருத்தச் சட்டத்திற்கு எதிரான ஆர்ப்பாட்டக்காரர்களைக் கைதுசெய்ய டெல்லி பொலிஸ் கடும் நடவடிக்கை எடுப்பதால் அதிகாரத்

துருவமயமாக்கம் மற்றும் அடையாள அடிப்படையிலான வன்முறை ஆகியவற்றின் இலக்குகளாக நாட்டின் முஸ்லிம்களே தொடர்ந்தும் காணப்படுகின்றனர். 2020 பெப்ரவரியில் தலைநகர் டில்லியில் நடத்தப்பட்ட இலக்கு வைக்கப்பட்ட வன்முறையில் குறைந்தது 53 பேர் இறந்துள்ளனர். இதில் பெரும்பான்மையானவர்கள் முஸ்லிம்களாவர்¹³⁵. ஆளுங்கட்சி உறுப்பினர்கள், பொலிஸைச் சேர்ந்த தனி நபர்கள், இந்துத்துவப் பரப்புரையாளர்கள் போன்றவர்களின் தலைமையிலேயே இந்த வன்முறைகள் தூண்டப்பட்டதாக குற்றச்சாட்டுக்கள் முன்வைக்கப்படுகின்றன¹³⁶. குறிப்பாக அரச அங்கீகாரத்துடன் முஸ்லிம்களை இலக்கு வைப்பது நடைபெற்று வருவதுடன் பெண்கள் மற்றும் மாணவர்கள் உள்ளிட்ட தொழிலாளர் வர்க்கத்தினை சேர்ந்த முஸ்லிம்களும், இளம் செயற்பாட்டாளர்களும் தன்னிச்சையாகப்¹³⁷ பொய்யான வழக்குச் சோடிப்புக்களின் கீழும் சட்ட விரோதச் செயற்பாடுகள் தடை சட்டத்தின்¹³⁸ கீழும் கைது செய்யப்படுகின்றனர்.

தேசியரீதியில் நாடு முழுவதையும் முடக்கி மார்ச் மாதத்திலே தொற்று நோயினைக் கட்டுப்படுத்துவதற்காக மேற்கொள்ளப்பட்ட ஆரம்பக் கட்ட முயற்சிகளும் பிரிவினை வாத நோக்கத்துடனேயே மேற்கொள்ளப்பட்டன. உதாரணமாக, டெல்லியிலே ஒன்று கூடிய

துஷ்பிரயோகத்தைத் தடுக்க நீதிமன்றம் செயற்படவேண்டும், *Scroll*, May 26, 2020, <https://scroll.in/article/962930/as-delhi-police-use-lockdown-to-arrest-anti-caa-activists-courtsmust-act-to-check-abuse-of-power>.

¹³⁵Hannah Ellis-Petersen, 'டெல்லியின் உள்ளே: அடித்து உயிருடன் எரிப்பு', *TheGuardian*, March 1, 2020, <https://www.theguardian.com/world/2020/mar/01/india-delhi-after-hindu-mob-riot-religious-hatred-nationalists>

¹³⁶The Caravan, 'இறந்தவர்களும் புதைக்கப்பட்டவர்களும்: டெல்லி வன்முறைக்குத் தலைமை தாங்கியதற்காக கபில் மிஸ்ரா மற்றும் ஏனைய பிஜேபி தலைவர்களுக்கு எதிரான முறைப்பாடுகளைப் புறக்கணித்த டெல்லி பொலிஸ்', *TheCaravan*, June 21, 2020, <https://caravanmagazine.in/politics/delhi-police-ignoredcomplaints-against-kapil-mishra-bjp-leaders-leading-mobs-delhi-violence>.

¹³⁷Scroll, 'காஷ்மீர், பிரஜாவுரிமைத் திருத்தச் சட்டப் பிரச்சினைகள் முடிவுக்காகக் காத்திருக்கையில் பூசான் தீர்ப்பினை வழங்க உச்ச நீதிமன்றத்திற்கு 24 நாட்கள் மட்டுமே எடுத்துள்ளது, *Scroll*, August 20, 2020, <https://scroll.in/article/970929/sc-took-only-24-days-to-deliver-bhushan-verdict-even-as-kashmircaa-matters-await-decisions>.

¹³⁸Newslick, 'கொவிட் 19 தொற்றின்போது யூனியன் அரசாங்கத்தினால் UAPA தவறாகப் பயன்படுத்தப்பட்டுள்ளது. *Newslick*, May 1, 2020, <https://www.newslick.in/UAPA-Misuse-Modi-Govt-Crackdown-Activists-Organisations-COVID-19-Lockdown>.

தபலீக் ஜமாத் ஒன்று கூடல் கொவிட் 19 பெருகுகின்ற ஒரு இடமாக மாறியது. இது முஸ்லிம்களை தீவிரமாக இலக்கு வைப்பதற்கு இட்டுச் சென்றதுடன் வைரசினைப் பரப்பும் குற்றப் பொறுப்பினை ஒரு குறிப்பிட்ட சமுதாயத்தின் மீது சுமத்தும் பிழையான தகவல்களைப் பரப்புகின்ற பிரச்சாரத்தினை முன்னெடுக்கும் நிகழ்வுகளையும் கொண்டிருந்தது. மேலும், நாடு முழுவதும் பல்வேறு தாக்குதல்களும், சமூகப் பகிஷ்கரிப்புப் பிரச்சாரங்களும் மேற்கொள்ளப்பட்டன¹³⁹. இவ்வாறான செயற்பாடுகளின் போது 28 வெளிநாட்டவர்கள் உள்ளடங்கலாக 34 ஜமாத் உறுப்பினர்களுக்கு எதிராகக் குற்றவியல் வழக்குகளைப் பதிவு செய்ததன் மூலம் அரசாங்கம் இந்த முயற்சிகளுக்கு ஊக்கம் கொடுத்தது. ஆகஸ்ட் மாதத்திலே மும்பை உயர் நீதிமன்றம் இந்த வழக்குகளைத் தள்ளுபடி செய்து அதன் தீர்ப்பிலே ஜமாஅத் உறுப்பினர்கள் பழிக்கடாவாக்கப்பட்டனர் என்றும் சமயச் செயற்பாடுகளுக்கு எதிராக மேற்கொள்ளப்பட்ட பிரச்சாரம் ஆதாரமற்றது என்றும் கூறியிருந்தது¹⁴⁰.

வெறுப்புக் குற்றச்செயல்களை ஆவணப்படுத்தும் தளத்திலே அடக்குமுறைக்கு உள்ளாக்கப்பட்டோரை ஆவணப்படுத்தும் பதிவுகளின் படி 2020 ஜனவரி மாதத்திலிருந்து இந்திய முஸ்லிம்களை இலக்கு வைத்த 71 சம்பவங்கள் பதிவு செய்யப்பட்டுள்ளன¹⁴¹. இவற்றுள் கொலைகள் / விசாரணையின்றி அடித்துக் கொலை செய்தல், உடல் ரீதியான தாக்குதல், பசமாடு தொடர்பில் உருவாக்கப்படும் வன்முறை, சமயக் கட்டமைப்புக்கள் மீதான தாக்குதல்கள் மற்றும் மிக அண்மையில் கொவிட் 19 தொடர்பான இலக்கு வைத்தல்கள் ஆகியவை உள்ளடங்குகின்றன. ஏனைய சிறுபான்மையினர்களும் அதிகரித்த அளவில் இலக்கு வைத்தல்களுக்கும் துன்புறுத்தல்களுக்கும் முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். கிறிஸ்தவ சமுதாயம் தொடர்ச்சியாக கொவிட் 19 கட்டுப்பாடுகளின் மூலம் பாதிக்கப்பட்டு

¹³⁹Newslick, 'கொரோனா ஜிஹாத் மற்றும் ஊடகத்தின் சமுதாயத் துருவமயமாக்கம்', Newslick, April 8, 2020. <https://www.newslick.in/corona-jihad-and-medias-communalpolarisation>.

¹⁴⁰Hindustan Times, "பலிக்கடா": தபலீக் ஜமாஅத் உறுப்பினர்களுக்கு எதிராக FIR பற்றிய நீதிமன்றத்தின் கடுமையான கருத்துக்கள், ஆகஸ்ட் 23, 2020, <https://www.hindustantimes.com/india-news/covid-19-bombay-hc-strikes-down-cases-against-28-foreign-tablighimembers/story-Ux4qS1ouqyGS7JNjOqij.html>.

¹⁴¹அடக்குமுறைக்குள்ளானோரின் தரவுத்தளம், DOTO, accessed September 20, 2020, <https://dotodatabase.com>.

வருவதாக கிறிஸ்தவக் குழுக்கள் அறிக்கையிட்டுள்ளன. ஓர் அறிக்கைக்கு அமைவாக ஜூன் மாதம் வரையிலான லொக் டவுன் காலப் பகுதியின் போது கிறிஸ்தவ வீடுகள், தேவாலயங்கள் மற்றும் தனி நபர்களுக்கு எதிரான 135 தாக்குதல் சம்பவங்கள் இடம்பெற்றிருக்கின்றன¹⁴². கொலைகள், பாலியல் வல்லுறவுகள், தீ வைப்பு மற்றும் சமயத் தளங்களின் மீதான தாக்குதல்கள் உள்ளடங்கலாக இந்தியாவிலே கிறிஸ்தவர்களுக்கு எதிரான வெறுப்புக் குற்றச் செயல்கள் 2019 ஆம் ஆண்டில் இருந்து 40.87% இனால் அதிகரித்து இதுவரையில் 293 அவ்வாறான சம்பவங்கள் பதிவு செய்யப்பட்டுள்ளன¹⁴³. இவ்வாறு பதிவுசெய்யப்பட்ட சம்பவங்களில் மிக மோசமான சம்பவமாக ஒரு 14 வயதுச் சிறுவனும் அவனது குடும்பமும் கிறிஸ்தவ சமயத்திற்கு மதம் மாறியமைக்காகக் கோரமாகக் கொலை செய்யப்பட்டமை உள்ளடங்குகின்றது¹⁴⁴. கிராமிய சட்டிஸ்கார் பிரதேசத்திலும் கிறிஸ்தவ சுதேச குடும்பங்களின் மீது தாக்குதல் சம்பவங்கள் மேற்கொள்ளப்பட்டதாக முறைப்பாடுகள் செய்யப்பட்டுள்ளன¹⁴⁵.

தலித் சமுதாயத்தினரும் இலக்குவைத்தலுக்குத் தொடர்ச்சியாக உட்பட்டு வருகின்றனர். 2020 ஏப்ரல் மற்றும் ஜூன் காலப் பகுதியில் தலித்துக்களுக்கு எதிரான 200 இற்கும் மேற்பட்ட அட்டுழியங்கள் சிவில் சமூகக் குழுக்களினால் ஆவணப்படுத்தப்பட்டுள்ளன. இவற்றுள் கொலை, விசாரணையின்றி அடித்துக் கொல்லுதல், பாலியல் வன்முறைகள், பொலிஸாரின் அடாவடித்தனங்கள் மற்றும் சித்திரவதை ஆகியன உள்ளடங்குகின்றன. தலித் பெண்களுக்கு எதிராகவும் வன்முறையில் அதிகரிப்புக் காணப்படுகின்றது. இதன் போது கொலை, பாலியல் வல்லுறவு, உடல் ரீதியான தாக்குதல்கள் மற்றும் அமிலத் தாக்குதல்கள் ஆகியன உள்ளடங்குகின்றன¹⁴⁶.

¹⁴²Frontline, 'லொக் டவுனின் போது இலக்காகக் கிறிஸ்தவர்கள்', *The Hindu*, August 28, 2020, <https://frontline.thehindu.com/the-nation/christians-as-target/article32284946.ece>.

¹⁴³Ibid.

¹⁴⁴MapViolence, 'ஒடிசாவில் கிறிஸ்தவச் சிறுவன் கொலை', *MapViolence*, June 4, 2020, <https://mapviolence.in/incidents/young-christian-boy-murdered-in-odisha>

¹⁴⁵The Caravan, 'ஆதிவாசிக் கிறிஸ்தவர்கள் சட்டிஸ்காரில் பரந்த அளவில் அட்டுழியங்களுக்கு முகங்கொடுக்கின்றனர்', *The Caravan*, June 29, 2020, <https://caravanmagazine.in/religion/advasi-christians-face-widespread-persecution-in-chhattisgarh-pressurised-into-ghar-vapsi>.

¹⁴⁶ராகுல் சிங், 'சாதி அடிப்படையிலான வன்முறை மற்றும் நீதிக்கான அணுகல்' *Impact of COVID-19 on Dalits in India: Voices from the Ground*, July 06, 2020.

முஸ்லிம் பெரும்பான்மை காஷ்மீரிலே 2019 ஆகஸ்ட் மாதத்திலே மட்டுப்படுத்தப்பட்ட சுயாதீனம் வாபஸ் பெறப்பட்டதைத் தொடர்ந்து மேற்கொள்ளப்பட்ட முறைமை வாய்ந்த அடக்கு முறைகளினால் தொடர்ச்சியாகப் பாரிய தாக்கங்கள் ஏற்பட்டு வருகின்றன. 2020 இன் முதல் 06 மாதங்களின் போது காஷ்மீர் சிவில் சமூகக் குழுக்கள் நீதிக்கு புறம்பான 32 படுகொலைகளைப் பதிவு செய்துள்ளன¹⁴⁷. இதனுடன் சேர்த்து அதிவேக இன்டர்நெட் தற்பொழுது ஒரு வருடத்திற்கும் மேலாக முடக்கப்பட்டுள்ளது¹⁴⁸. விரைவானதும் நம்பத்தகுந்ததுமான இணையச் சேவை இல்லாத காரணத்தினால் கொவிட் 19 இனால் பாதிக்கப்பட்டுள்ள சமுதாயத்தினருக்கு உதவும் முயற்சிகள் காஷ்மீர் மருத்துவ சமுதாயத்தினரைப் பெருமளவு பாதித்துள்ளதாக அறிக்கையிடப்பட்டுள்ளது¹⁴⁹. எது சமூகத்திற்கு எதிரான பொருளடக்கம், எது தேசத்திற்கு எதிரான பொருளடக்கம் என்பதை அதிகாரிகள் தீர்மானிப்பதை அனுமதிக்கின்ற புதிய ஊடகக் கொள்கை அறிவிக்கப்பட்டதைத் தொடர்ந்து காஷ்மீரிலே பத்திரிகைச் சுதந்திரமும் தாக்குதலுக்கு உள்ளாகியிருக்கின்றது.¹⁵⁰

இந்த மாற்றங்களும், ஏனைய மாற்றங்களும் இந்திய அரசாங்கத்தினை நோக்கிய சர்வதேச தணிக்கைக்கான தொடர்ச்சியான அதிகரிப்பிற்கு இட்டுச் சென்றுள்ளது. மே மாதம் இனப்படுகொலையினைத் தடுத்தல் பற்றிய ஐ.நா விசேட ஆலோசகர் இந்தியாவிலே சிறுபான்மையினருக்கு எதிராக அதிகரித்த அளவில் மேற்கொள்ளப்பட்டு வரும் வெறுப்புப் பேச்சுக்கள் மற்றும் பாகுபாடுகள் தொடர்பான கரிசனையினை

¹⁴⁷Bi-annual HR Review: 229 கொலைகள், 107 CASO's, 55 இணைய முடக்கங்கள், 48 சொத்துக்கள் அழிக்கப்பட்டுள்ளன' ஐம்மு காஷ்மீர் சிவில் சமூகக் கூட்டமைப்பு, June 2020, <https://jkccs.net/bi-annual-hr-review-229-killings-107-casos-55-internet-shutdowns-48-properties-destroyed>.

¹⁴⁸The Wire, 'ஐம்மு காஷ்மீர் இணைய முடக்கம் சந்தேகத்திற்கிடமான சட்டச் சட்டகத்தினை அடிப்படையாகக் கொண்டுள்ளது: அறிக்கை, *The Wire*, August 26, 2020, <https://thewire.in/government/jammu-andkashmir-internet-shutdown-jkccs>

¹⁴⁹Kashmir Observer, '4G தடை காஷ்மீரின் கொவிட் 19 மீள் போராட்டத்தைத் தோல்வியடையச் செய்கின்றதா?' *Kashmir Observer*, April 16, 2020. <https://kashmirobsrver.net/2020/04/16/is-4gban-failing-kashmirs-covid-19-fight-back>

¹⁵⁰எல்லைகளற்ற நிருபர்கள், 'இந்தியக் கட்டுப்பாட்டுக் காஷ்மீரில் சமூகத்திற்குத் தீங்கான ஊடகக் கொள்கை பற்றி RSF அதிருப்தி, *RSF*, June 19, 2020, <https://rsf.org/en/news/rsf-appalled-orwellian-press-policy-indian-held-kashmir>

வெளிப்படுத்தியுள்ளார்.¹⁵¹ அதே போன்று மே மாதத்திலே சமயச் சுதந்திரத்திற்கான அமெரிக்க ஆணைக்குழு இந்தியா குறிப்பிட்ட கரிசனைக்குரிய ஒரு நாடாக நியமிக்கப்பட வேண்டும் என அமெரிக்க இராஜாங்கத் திணைக்களத்திற்கு பரிந்துரை செய்துள்ளார்.¹⁵² ஜூன் மாதத்திலே பிரஜாவுரிமைத் திருத்தச் சட்டத்திற்கு எதிராக ஆர்ப்பாட்டம் செய்தவர்களின் மீது மேற்கொள்ளப்பட்ட நடவடிக்கைகளுக்காக ஐக்கிய நாடுகள் மனித உரிமைகள் உயர்ஸ்தானிகர் அலுவலகம் இந்திய அதிகாரிகளைக் கண்டித்துள்ளதுடன் இந்தியாவின் துடிப்புமிகு சிவில் சமூகத்திற்கு இந்த நடவடிக்கைகள் அச்சத்தினை ஏற்படுத்தும் செய்தியினை அனுப்புவதற்கெனத் தெளிவாக வடிவமைக்கப்பட்டவை என அந்தக் கண்டனங்கள் குறிப்பிடுகின்றன.¹⁵³ அதே மாதம் தொற்று நோய் காலப் பகுதியின் போது கருத்து வெளிப்பாட்டுச் சுதந்திரங்கள் தடைப்படுத்தப்பட்டமை தொடர்பாகவும் உயர்ஸ்தானிகர் அலுவலகம் எச்சரிக்கை செய்துள்ளது. ஜூலை மாதத்திலே தொற்று நோய்க் காலப்பகுதியின் போது இந்தியா சிறுபான்மையினரை வேறாக்கி அவமானப்படுத்தியமையினையும் மனித உரிமைகளுக்கான உயர்ஸ்தானிகர் அலுவலகம் சுட்டிக்காட்டியுள்ளது.¹⁵⁴ மேலும் 2019 ஆகஸ்ட் மாதத்திலிருந்து காஷ்மீரிலே பகிரங்கமாக இடம்பெற்று வரும் பல்வேறு மனித உரிமை மீறல்கள் தொடர்பாக ஐக்கிய நாடுகள் விசேட தூதுவர்கள் நான்கு பேர் அவர்களின் மூன்றாவது

¹⁵¹இந்தியா பற்றிய ஊடகத்திற்கான குறிப்பு, ஐநா பத்திரிகை அறிக்கை, மே 18, 2020, https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/18052020_SA%20note%20to%20media%20on%20India_final.pdf.

¹⁵²இந்தியா பற்றிய ஊடகத்திற்கான குறிப்பு, ஐநா பத்திரிகை அறிக்கை, மே 18, 2020, https://www.un.org/en/genocideprevention/documents/18052020_SA%20note%20to%20media%20on%20India_final.pdf.

¹⁵³இந்துஸ்தான் டைம்ஸ், 'பிரஜாவுரிமை திருத்தச் சட்டத்திற்கு எதிரான ஆர்ப்பாட்டக்காரர்களை விடுதலை செய்யுமாறு ஐநா நிபுணர்கள் வேண்டுகோள்', *HindustanTimes*, June 28, 2020, <https://www.hindustantimes.com/india-news/un-expertsseek-anti-caa-protesters-release/story-zK8yklFw2p5AkvsKhtOGPL.html>

¹⁵⁴The Leaflet, 'பாகுபாடு கொல்கிறது' என மனித உரிமைகளுக்கான ஐநா உயர்ஸ்தானிகர் கூறுகின்றார், கொவிட் 19 இன் போது துன்புறுத்தல்களுக்காக இந்தியாவைப் பட்டியலிடுகின்றார்', *The Leaflet*, February 02, 2020, <https://www.theleaflet.in/u-n-high-commissionerfor-human-rights-says-discrimination-kills-lists-india-for-stigmatization-ofminorities-during-covid/#>.

தொடர்பாடலினை இந்திய அரசாங்கத்திற்கு ஜூலை மாதத்தில் வழங்கியிருக்கின்றனர்¹⁵⁵.

¹⁵⁵Kashmir Times, 'காஷ்மீர் பத்திரிகையாளர்களுக்கு எதிரான குற்றவியல் வழக்குகள் பற்றி ஐநா நிபுணர்கள் கரிசனை', *Kashmir Times*, July 17, 2020, <http://www.kashmirtimes.com/newsdet.aspx?q=103832>

நேபாளம்

2015 ஆம் ஆண்டிலே நேபாளத்தின் புதிய அரசியலமைப்பு அமுலுக்கு வந்ததைத் தொடர்ந்து நேபாளம் மதச் சார்பற்ற ஜனநாயகக் குடியரசாகப் பிரகடனப்படுத்தப்பட்டதுடன் உள்ளடக்கும் தன்மை மற்றும் நாடு முழுவதும் சமச்சீரான அபிவிருத்தி ஆகியவற்றிற்கான கோட்பாடுகளை பற்றிப் பிடிப்பதற்கான கடப்பாட்டினையும் நேபாளம் ஏற்றுக் கொண்டுள்ளது. எவ்வாறாயினும் சமயச் சிறுபான்மையினர்கள், பாலினலைச் சிறுபான்மையினர் மற்றும் பாலியல் சிறுபான்மையினர்கள், தலித்துக்கள் மற்றும் அகதிகள் அடையாள அடிப்படையிலான வன்முறைக்குத் தொடர்ந்தும் முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். மனித உரிமைகள் கண்காணிப்பு (Human Rights Watch) அதன் 2020 ஆம் ஆண்டிற்கான ஐக்கிய நாடுகள் மனித உரிமைகள் கவுன்சிலுக்கான அறிக்கையிலே நேபாளம் இடைமாற்று நீதிக்கான அதன் கடப்பாடுகளை பின்பற்றத் தவறியுள்ளது என்றும் ஐக்கிய நாடுகளின் கடைசி மீளாய்வுகளின் பரிந்துரைகளின் படி செயற்படத் தவறியுள்ளது என்றும் உறுதிப்படுத்தியுள்ளது¹⁵⁶.

பூட்டானிய அகதிகள் 1990 களில் பூட்டானின் அடக்குமுறைகளில் இருந்து தப்பி வெளியேறியவர்கள் ஆவர். 2019 ஆம் ஆண்டின் போதுள்ளவாறாக இவர்களில் 7,000 பேர் நேபாளத்தில் வசித்து வந்த அதேவேளை ஏனையோர் 08 நாடுகளில் மீளக் குடியேறியுள்ளனர்¹⁵⁷. 2020 ஆம் ஆண்டு தொடக்கம் நேபாளத்தில் வாழும் எஞ்சியுள்ள பூட்டானிய அகதிகளுக்கு தான் உதவப் போவதில்லை என ஐக்கிய நாடுகள் அகதிகளுக்கான உயர்ஸ்தானிகர் வெளிப்படையாகக் குறிப்பிட்டுள்ளார்¹⁵⁸. அகதிகளின் வதிவிடம், உணவு, கல்வி, தொழில்வாய்ப்பு மற்றும் சுகாதார சேவைகள் என்பவை தொடர்பில் உள்ளநாட்டு முகவர்களுடனும்

¹⁵⁶ Human Rights Watch, 'நேபாளத்தின் சர்வதேச பருவகால மீளாய்வு: மனித உரிமைகள் மீளாய்வு உடைந்த சமுதாயங்களின் பிரச்சினைகளைத் தீர்க்கவேண்டும், சட்டக்காப்பு', *Human Rights Watch*, July 16, 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/07/16/nepals-universal-periodicreview>

¹⁵⁷ B. Gautam and T.P. Mishra, 'நேபாளத்தில் பூட்டான் அகதிகளுடன் யார் நிற்கின்றனர்?' *Nepali Times*, June 19, 2019, <https://www.nepalitimes.com/opinion/who-standswith-bhutanese-refugees-in-nepal>

¹⁵⁸ Himalayan News Service, 'பூட்டான் அகதிகளுக்கு உதவுவதை நிறுத்தும் UNHCR', *The Himalayan Times*, December 19, 2019, <https://thehimalayantimes.com/nepal/unhcr-to-stop-supporting-bhutanese-refugees>

அமைப்புக்களுடனும்¹⁵⁹ முகவரானது உடன்படிக்கையினை மேற்கொண்டுள்ள போதிலும் எஞ்சியுள்ள அகதிகளின் எதிர்காலம் தொடர்பான கரிசனைகள் இன்னும் காணப்படுகின்றன¹⁶⁰.

2019 ஆம் ஆண்டின் போது உள்ளவாறாக, இதே போலவே ஆவணப்படுத்தப்படாத 13,000 திபேத்திய அகதிகள் நேபாளத்தில் வாழ்வதாக மதிப்பிடப்பட்டுள்ளது¹⁶¹. இவர்கள் இவ்வாறு ஆவணப்படுத்தப்படாமல் இருப்பது, கல்வி, தொழில்வாய்ப்பு, மற்றும் அரசாங்கத் திட்டங்கள் மற்றும் ஏற்பாடுகளைப் பெற்றுக்கொள்ள முடியாத மக்களாக இவர்களை ஆக்குகின்றது. சீன ஜனாதிபதி சீ ஜிங் பிங் கடந்த வருடம் ஒக்டோபர் மாதத்தில் நேபாளத்திற்கு விஜயம் செய்த சந்தர்ப்பத்தில்¹⁶² அங்கே திபேத்திய அகதிகளின் நிலைமை மிகவும் ஆபத்தாக இருந்த அதேவேளை, இரண்டு நாடுகளுக்கும் இடையிலான எல்லை முகாமைத்துவ முறைமை தொடர்பான உடன்படிக்கையின் படி இரு தர்ப்பு அரசாங்கங்களும் தங்களது எல்லைகளைச் சட்டவிரோதமாக கடந்த மற்றைய நாட்டுப் பிரஜைகளைக் கையளிக்க வேண்டும் என்ற ஓர் ஏற்பாடு அந்த ஒப்பந்தத்தில் உள்ளடங்கியுள்ளதாக 2020 ஜனவரி செய்தி அறிக்கைகள் சுட்டிக்காட்டுகின்றன¹⁶³. இந்தியா வழியாக நேபாளத்திற்குத் தப்பி வருகின்ற திபேத்தியர்களுக்கு இது பாரிய சிக்கல்களை ஏற்படுத்தும் வாய்ப்பினைக் கொண்டுள்ளது. இது பிரஜைகளை அவர்களின் சொந்த நாட்டிற்கு மீண்டும் திருப்பியனுப்பாமல் இருக்கின்ற கோட்பாடுகளை மீறுகின்றதாகவும்

¹⁵⁹Himalayan News Service, 'பூட்டான் அகதிகளுக்கு உதவுவதை நிறுத்தும் UNHCR', *The Himalayan Times*, December 19, 2019, <https://thehimalayantimes.com/nepal/unhcr-to-stop-supporting-bhutanese-refugees>.

¹⁶⁰S. Thapa, Y. D. Gurung and J. Baniya, 'மறக்கப்பட்ட நிலையில் வாழல்: நேபாளத்தில் திபேத்திய மற்றும் பூட்டானிய அகதிகள்', in: *South Asia State of Minorities Report 2019 Migrants, Refugees and the Stateless*, D. Thapa, S. Thapa and R. Singh (eds)(Kathmandu: Social Science Baha, 2019).

¹⁶¹'General Briefing: Nepal', CSW, May 1, 2020, <https://www.csw.org.uk/2020/05/01/report/4638/article.htm>

¹⁶²Himalayan News Service, 'பிடித்துவைக்கப்பட்டுள்ளவர்களின் மத்தியில் 11 திபேத்தியர்கள்', *The Himalayan Times*, October 13, 2019, <https://thehimalayantimes.com/kathmandu/11-tibetan-refugees-among-22-held>

¹⁶³Kosh Raj Koirala, 'சட்டவிரோதமாக பரஸ்பர எல்லைகளைக் கடக்கும் தத்தம் நாட்டவர்களை நேபாளமும் சீனாவும் கையளக்கும்', *myRepublica*, January 23, 2020, <https://myrepublica.nagariknetwork.com/news/nepal-china-to-hand-over-nationals-illegally-crossing-mutual-border>.

அமையும்¹⁶⁴. இதனைத் தொடர்ந்து திபேத்திய அகதிகளுக்குப் பயண ஆவணங்களை வழங்குமாறு வெளிநாட்டு அமைச்சு மற்றும் உள்ளாட்டு அலுவல்கள் அமைச்சு ஆகியவற்றிற்கு நேபாளத்திலுள்ள அமெரிக்க தூதரகம் அழுத்தம் வழங்குவதாக அறிக்கைகள் வெளிவந்திருக்கின்றன¹⁶⁵.

2020 சனவரியின் போது உள்ளவாறாக நேபாளத்தில் சுமார் 900 ரோஹிங்யா அகதிகள் உள்ளதாக அறிக்கையிடப்பட்டுள்ளது¹⁶⁶. ஏப்ரல் மாதத்திலே ரோஹிங்யா அகதிகள் சட்டப்படி வேலைசெய்ய முடியாத பிரதேசத்திலே அவர்களுக்கு வழங்கப்பட்டு வந்த உதவிகளை அப்பிரதேச அதிகாரிகள் நிறுத்தியிருக்கின்றனர். சட்டப்படி தொழில் புரிய முடியாத இந்த அகதிகள் இவ்வாறான உத்தியோகபூர்வமற்ற உதவிகளிலேயே தங்கியிருந்தனர். இவ்வாறு உதவி வழங்குவது நீடுறுதியற்றது என்பதாலேயே உதவிகள் நிறுத்தப்பட்டதாக அதிகாரிகள் குறிப்பிட்டனர்¹⁶⁷.

சர்வதேச சமயச் சுதந்திரம் பற்றிய அமெரிக்க ஆணைக்குழு (USCIRF) அதன் 2020 ஆம் ஆண்டிற்கான வருடாந்த அறிக்கையில் நேபாளத்தினை விசேட கரிசனைக்குரிய நாடாக நியமிக்காத போதிலும் அந்த நாட்டிலே சமயச் சகிப்புத்தன்மை இல்லாமல் இருக்கின்ற சம்பவங்களைப் பற்றிக் குறிப்பிட்டுள்ளது¹⁶⁸.

¹⁶⁴சொந்த நாட்டிற்குத் திருப்பியனுப்பாமல் கோட்பாடு 1991 இல் நேபாளம் ஏற்றுக்கொண்ட சித்திரவதைக்கு எதிரான சமவாயத்தில் பொதியப்பட்டுள்ளது. இக்கோட்பாடு பாரம்பரியச் சர்வதேசச் சட்டத்தின் கீழ் ஒரு முந்தகுப்பு விதிமுறையாகப் பரவலாக ஏற்றுக்கொள்ளப்பட்டுள்ளதுடன் ஏற்றுக்கொள்ளலைப் பொருட்படுத்தாது அனைத்து நாடுகளினாலும் பின்பற்றப்படுகின்றது. See: <https://www.hrtmcc.org/download/NEPAL%20-%20Treaty%20Ratification%20Status%20-%20May%202008.pdf>.

¹⁶⁵M. Dahal, 'அகதிகள் பிரச்சினை: திபேத்தியர்களுக்குப் பயண ஆவணங்களை வழங்குமாறு அமெரிக்க அழுத்தம்', [Saranarhi samasya: tibbati lai travel document dina ameriki dabab] *Kantipur*, February 2, 2020, <https://ekantipur.com/news/2020/02/02/1580607628970866.html>.

¹⁶⁶P. Mahat, 'நேபாளத்தில் ரோஹிங்யாக்கள்', *The Kathmandu Post*, January 1, 2020, <https://kathmandupost.com/columns/2020/01/01/the-rohingya-in-nepal>.

¹⁶⁷S. Pandit, 'ரோஹிங்யா அகதிகளுக்கு மாநகரசபை நிவாரணத்தினை நிறுத்தியது', [Rohingyasaranarhi siwirma nagarpalika le rokya raahat] *OnlineKhabar*, April 6 2020, <https://www.onlinekhabar.com/2020/04/851724>

¹⁶⁸சர்வதேச சமயச் சுதந்திரம் பற்றிய அமெரிக்க ஆணைக்குழு, *Annual Report 2020* (Washington D.C.: USCIRF, 2020)

நேபாளத்திலே இன சமயத் தேசியவாதம் அதிகரித்துவருவது பற்றியும் அறிக்கை எச்சரித்துள்ளது. ஏனெனில் அதிகளவான நேபாள அரசியல்வாதிகள் நேபாளத்தினை ஓர் இந்து அரசாக மீள் வரைவிலக்கணப்படுத்துமாறு தொடர்ந்தும் அழுத்தம் கொடுத்து வருகின்றனர்¹⁶⁹. மதமாற்றத்திற்கு எதிரான சட்டத்தினை அமுல்படுத்துவதை ஆரம்பிப்பதற்கான அரசாங்கத்தின் தீர்மானத்தினைப் பற்றி அறிக்கை குறிப்பிட்டுள்ளதுடன் இந்தத் தீர்மானமானது, மதமாற்றம் செய்கின்றனர் என்ற குற்றச்சாட்டின் பேரில் சமயச் சிறுபான்மைச் சமுதாயங்களைச் சேர்ந்த உறுப்பினர்கள், குறிப்பாகக் கிறிஸ்தவர்கள் கைதுசெய்யப்படலாம் என்பதை அறிக்கை ஏற்றுக்கொண்டுள்ளது¹⁷⁰. நேபாள சமயச் சிறுபான்மையினர் குறிப்பாக முஸ்லிம்கள் கொவிட் 19 முழு முடக்கத்தின் போது (லொக்டவுன்) இலக்குவைக்கப்பட்ட பல முறைப்பாடுகள் கிடைத்துள்ளன¹⁷¹.

சாதி அடிப்படையில் பாகுபாடு காட்டப்படுவது குற்றச்சாட்டாக ஆக்கப்பட்டிருந்த போதிலும் கூட தலித் சமுதாயத்தைச் சேர்ந்த பல சிறுவர்கள் பாடசாலை செல்ல முடியாதவர்களாக இருப்பதுடன் பலர் கடைசியிலே பாடசாலையிலிருந்து இடைவிலகுகின்றனர்¹⁷². தலித்துக்கள் வீடமைப்புக்களையும், வணக்கத்தலங்களையும் அணுகுவதில் முகங்கொடுக்கின்ற

https://www.uscirf.gov/sites/default/files/USCIRF%202020%20Annual%20Report_Final_42920.pdf.

¹⁶⁹நேபாளத்தினை இந்து நாடாகப் பிரகடனப்படுத்துமாறு கட்சிகள் அரசாங்கத்தினைக் கோருகின்றன', *The Week*, March 15, 2019, <https://www.theweek.in/news/world/2019/03/15/nepal-partydemands-govt-to-declare-country-as-hindu-state.html>

¹⁷⁰Catholic News Agency, 'நேபாளத்தில் கிறிஸ்தவர்களின் கைது சமயச் சுதந்திரத்திற்கு அச்சுறுத்தல்', *Catholic News Agency*, April 27, 2019, <https://www.catholicnewsagency.com/news/arrest-of-christians-in-nepal-prompts-religiousfreedom-worry-81923>.

¹⁷¹. அமெரிக்கர் ஒருவர் உட்பட ஐந்து கிறிஸ்தவர்கள் மதமாற்றத்திற்கு எதிரான சட்டத்தின் கீழ் கைது, *Persecution.Org*, April 24, 2019, <https://www.persecution.org/2019/04/24/five-christians-including-one-american-arrested-nepal-anticonversion-law>.

¹⁷²தேசிய மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு நேபாளம், *Annual Report* (Kathmandu:NHRC Nepal 2019) https://www.nhrcnepal.org/nhrc_new/doc/newsletter/Annual_Report_2076_English_min.pdf.

பாகுபாடு தொடர்பான சம்பவங்கள் ஆவணப்படுத்தப்பட்டுள்ளன¹⁷³. 2020 மார்ச் மாதத்தில் தனக்கு எதிராக அவமானப்படுத்தும் மொழியைப் பயன்படுத்தியதற்காக தலித் வட்டாரத் தலைவர் ஒருவரினால் நபர் ஒருவருக்கு எதிராக பாகுபாடு வழக்குத் தாக்கல் செய்யப்பட்டது¹⁷⁴. மற்றுமொரு சந்தர்ப்பத்தில் அலுவலக உதவியாளர் ஒருவரினால் தலித் அதிகாரி ஒருவருக்கு எதிராகத் தகாத வார்த்தைகள் பிரயோகிக்கப்பட்ட சம்பவம் ஒன்றும் முறைப்பாடு செய்யப்பட்டுள்ளது¹⁷⁵.

2020 மே மாதத்தில் நேபாளத்தின் தென்கிழக்குப் பகுதியான பதுராபூரில் உள்ள குருகல் சமஸ்கிருதப் பாடசாலையின் கதவுகளை நேபாள தேசிய அடக்குமுறைக்காளாக்கப்பட்ட மாணவர் சங்க உறுப்பினர்கள் பூட்டுப் போட்டு மூடிவிட்டனர்¹⁷⁶. ஏனெனில் பாடசாலை நிடுவாகம் மாணவர் ஒருவருக்கு அனுமதி வழங்க மறுத்தமையாகும். இதே போன்று மே மாதத்திலும் 21 வயது தலித் இளைஞன் ஒருவனும் அவனது நண்பர்களும் மேல் சாதி கிராமத்தவர்களினால் தாக்கப்பட்டு ஆற்றினுள் வீசி எறியப்பட்டு அவர்கள் உயிரிழந்த சம்பவம் தேசிய ரீதியாக நன்கு அறியப்பட்ட சம்பவமாகக் காணப்பட்டது¹⁷⁷. மே மாதத்தில் 13 வயது தலித் சிறுமி ஒருவர் 25 வயது மேல் சாதி கிராமத்தவரால் ருபந்தேஹி மாவட்டத்தில் பாலியல் வல்லுறவுக்கு உட்படுத்தப்பட்டுக் கொலை செய்யப்பட்டார். பொலிஸார் இதனைத் தற்கொலை எனக் கருதினர்¹⁷⁸. தேசிய ரீதியாக ஆர்ப்பாட்டங்கள்

¹⁷³ தரகேஷ்வர் நாநகரப் பகுதியில் அறையில் இருந்து வெளியேறுமாறு தலித் மாணவரிடம் கேட்கப்பட்டது, *NepalMonitor*, March 6, 2020, <https://nepalmonitor.org/reports/view/28082>; R. Gahatraj, 'Banke Dalits discriminated against on Shivaratri festival.' *The KathmanduPost*, February 23, 2020, <https://kathmandupost.com/2/2020/02/23/banke-dalitsdiscriminated-against-on-shivaratri-festival>

¹⁷⁴ சாதிப் பாகுபாடு பற்றி வட்டாரத் தலைவர் முறைப்பாடு தாக்கல், *Nepal Monitor*, March 12, 2020, <https://nepalmonitor.org/reports/view/28167>

¹⁷⁵ அலுவலக உதவியாளர் தலித் வட்டாரத் தலைவரை வசை பாடினார், *Nepal Monitor*, March 6, 2020, <https://nepalmonitor.org/reports/view/28079>.

¹⁷⁶ தலித் மாணவருக்கு அனுமதி மறுத்ததால் குருகல் சமஸ்கிருதப் பாடசாலைக் கதவு மூடப்பட்டது., *Nepal Monitor*, May 14, 2020, <https://nepalmonitor.org/reports/view/29154>.

¹⁷⁷ A.R. Mulmi, 'இன்னும் தீண்டத்தகாதவர்கள்', *The Kathmandu Post*, May 28, 2020, <https://kathmandupost.com/columns/2020/05/28/still-untouchable>

¹⁷⁸ A. Lal, 'தற்கொலை என நம்பப்படுவது பொலிசாரின் ஆற்றலின்மையினைச் சுட்டிக்காட்டுகின்றது.' *The Record*, June 2, 2020,

நடைபெற்ற பின்னரே பொலிஸார் குற்றம் சாட்டப்பட்டவரைக் கைதுசெய்தனர்¹⁷⁹. இந்த இரண்டு சம்பவங்களிலும் சுயாதீனமான விசாரணை நாடாத்தப்பட வேண்டும் என்று மனித உரிமைகளுக்கான உயர்ஸ்தானிகர் அழைப்பு விடுத்திருந்தார்¹⁸⁰.

பால்நிலைச் சிறுபான்மையினரும் பாலியல் சிறுபான்மையினரும் நாட்டிலே தாக்குதல்களுக்கு முகங்கொடுத்து வருகின்றனர். இதனால் இவர்களின் மனநல ஆரோக்கியம் தொடர்பான பிரச்சினைகளில் ஆபத்தான அதிகரிப்புகள் ஏற்பட்டிருக்கின்றன¹⁸¹. ஜூலை மாதத்திலே, தெற்கு நேபாளத்தில் உள்ள பால்நிலை மற்றும் பாலியல் சிறுபான்மையினர் அதிக பாதுகாப்புத் தேவைப்படுபவர்களாக இருக்கின்றனர் என்றும் அரசாங்கத்திடம் இவர்களைப் பொருளாதார ரீதியாக தன்னிறைவுக்கவர்களாக ஆக்குவதற்கான நிகழ்ச்சித்திட்டத்தை அறிமுகப்படுத்துமாறும் தேசிய மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு அறிக்கை ஒன்றினை வெளியிட்டிருந்தது¹⁸². அரசியலமைப்பு ரீதியாக உரிமைகள் வழங்கப்பட்டிருந்த போதிலும் நேபாளத்தில் வாழ்கின்ற LGBTIQ உறுப்பினர்கள் தொடர்ந்தும் பாகுபாட்டிற்கு உட்படுத்தப்பட்டு வருவதுடன் பாலியல் நாட்டம் தொடர்பாக அவமானப்படுத்தப்பட்டும் வருகின்றனர்¹⁸³.

நாட்டிலுள்ள சுதேச சமுதாயங்கள் பாகுபாட்டிற்கு உட்படுத்தப்பட்டு வருவதாக முறைப்பாடு செய்திருக்கின்றன. குறிப்பாக, இவர்கள் இடம்பெயர்வதற்கு நிர்ப்பந்திக்கப்படுகின்றனர். நேபாளச் சட்டங்கள் காணிக்கான உத்தியோகபூர்வ உரித்துக்களை

<https://www.recordnepal.com/perspective/opinions/supposedsuicides-point-towards-police-incompetence>.

¹⁷⁹Ibid.

¹⁸⁰நேபாளம்: தலித் கொலைகளை Bachelet கண்டிக்கிறது, சுயாதீன விசாரணைக்கு அழைப்பு', *Office of the United Nations High Commissioner for Human Rights*, May 29, 2020, <https://www.ohchr.org/EN/NewsEvents/Pages/DisplayNews.aspx?NewsID=25913>.

¹⁸¹A. Joshi, 'அவர்களின் உள ஆரோக்கியத்தினைப் பற்றிச் சிந்தியுங்கள்', *myRepublica*, February 6, 2020, <https://myrepublica.nagariknetwork.com/news/think-of-their-mentalhealth/?categoryId=opinion>.

¹⁸²Himalayan News Service, 'LGBTI மக்களின் உரிமைகளையும் நலன்களையும் பாதுகாக்குமாறு அரசாங்கம் வேண்டியது', *The Himalayan Times*, July 1, 2020, <https://thehimalayantimes.com/kathmandu/government-urged-to-protect-rights-interests-of-lgbti-people>

¹⁸³Ibid.

வைத்திருப்பவர்களை மட்டுமே அங்கீகரிக்கின்ற காரணத்தினால் பல தலைமுறைகளாகத் தாம் வாழ்ந்த நிலங்களிலிருந்து சுதேச சமுதாயங்கள் அகற்றப்படுவது இலகுவானதாக மாறியிருக்கின்றது. மனித உரிமைக் கண்காணிப்பு அமைப்பு மற்றும் சர்வதேச மன்னிப்புச் சபை ஆகியவை கோடிட்டுக் காட்டியவாறாக இவ்வாறு பலவந்தமாக இவர்கள் அகற்றப்படுவது சுதேச மக்களின் உரிமைகள் தொடர்பான ஐக்கிய நாடுகள் பிரகடனத்தின் உறுப்புரை 10 இனை மீறுவதாகும். 2020 ஜூலை மாதத்திலே சித்வன் தேசிய பூங்காவினைச் சேர்ந்த பூங்காக் காவல் அதிகாரிகளும் படைவீரர்களும் ஒரு மனிதனைக் கொன்று வீடுகளை அழித்து எரித்த குற்றச்சாட்டிற்கு ஆளாக்கப்பட்டனர். இவை ஒரு மாதத்தில் இடம்பெற்ற இரு வெவ்வேறான சம்பவங்களாகும்¹⁸⁴. கொல்லப்பட்ட நபர் செபாங் சுதேச சமுதாயத்தை சேர்ந்தவர். மேலும் அழிக்கப்பட்டு எரிக்கப்பட்ட வீடுகள் அதே சமுதாயத்தினைச் சேர்ந்த உறுப்பினர்களுக்கு சொந்தமானதாகும். 2020 ஜூலை மாதத்திலே சுதேச சமுதாயமான தாரு சமுதாயத்தினை சேர்ந்தவர்கள் பாரதியா தேசிய பூங்காவிலிருந்து பலவந்தமாக வெளியேற்றப்பட்டனர். இந்த சம்பவத்தினை நேபாள மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு தற்போழுது விசாரித்து வருகின்றது¹⁸⁵.

பாகிஸ்தான்

பாகிஸ்தானின் இன மற்றும் சமயச் சிறுபான்மையினரின் நிலை தொடர்ந்தும் சவால்மிக்கதாக இருந்து வருகின்றது. மனித உரிமைகள் மற்றும் சிறுபான்மையினர் விவகாரங்களுக்கான அமைச்சு சமயச் சிறுபான்மையினருக்கு எதிராக மேற்கொள்ளப்படும் அடக்குமுறைகளுக்கு எதிராக அரசு சார்பற்ற நிறுவனங்களுடன் சேர்ந்து முனைப்பாகப் பணியாற்றுவதற்குக் கடப்பாடு கொண்டுள்ள போதிலும் பாதுகாப்பு ஏற்பாடுகளையும் சட்டத்தின் ஆட்சியினையும் அமுல்படுத்துவது மிகவும் பலவீனமாக இருந்து வருகின்றது. 200 மில்லியன் சனத்தொகையினைக் கொண்ட பாகிஸ்தானில் சமய ரீதியாக வேறாக்கப்பட்ட நம்பகத்தகுந்த சனத்தொகைப் புள்ளிவிபரங்கள் இல்லாத போதிலும் 2017 ஆம் ஆண்டு மேற்கொள்ளப்பட்ட குடிசன மதிப்பீட்டின் பெறுபேறுகள் தொடர்ந்தும் ஆட்சேபனைக்குரியதாகவும் பல சமயச் சிறுபான்மைச்

¹⁸⁴ Ibid.

¹⁸⁵ அம்னெஷ்டி இண்டர்நேசனல், நேபாளம்: சுதேசமக்களை இரக்கமின்றி வெளியேற்றுவதை அதிகாரிகள் நிறுத்தவேண்டும்', *Amnesty International*, July 21, 2020, <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2020/07/nepal-authorities-must-stop-ruthless-evictions-of-indigenous-peoples>

சமுதாயங்களினால் ஏற்றுக் கொள்ளப்படாததாகவும் இருக்கின்றன¹⁸⁶. 1998 ஆம் ஆண்டு மேற்கொள்ளப்பட்ட குடிசன மதிப்பீட்டிற்கமைய நாட்டிலே 2 சதவீத கிறிஸ்தவர்களும் 1.85 சதவீத இந்துக்களும் 0.22 சதவீத அஹமதியாக்களும் வாழ்கின்றனர்¹⁸⁷.

அஹமதியாக்களின் வணக்கத்தலங்கள் தொடர்ந்தும் தாக்குதலுக்கு உட்படுத்தப்பட்டு வருகின்றன. பெப்ரவரி 06 ஆம் திகதி, 100 வருடங்கள் பழமையான பஞ்சாபின் கஸூரில் அமைந்துள்ள அஹமதியா பள்ளிவாயலுக்குள் பலவந்தமாக நுழைந்த கும்பல் அந்த இடத்தைப் பலவந்தமாக ஆக்கிரமித்தது. அழுத்தங்களின் காரணமாக உள்நாட்டு அதிகார அமைப்புகள் பள்ளிவாயலினைக் கட்டும் போக்குவாதிகளின் கைகளில் ஒப்படைத்தது¹⁸⁸. 2020 ஜூலை மாதத்திலே அஹமதியாக்களுக்குச் சொந்தமான புதைகுழிகள் பஞ்சாப் மாநிலத்திலே அவமரியாதைக்கு உட்படுத்தப்பட்டன¹⁸⁹. மேலும், ஜூலை மாதத்திலே அஹமதியா சமுதாயத்திற்கான அனைத்துக் கட்சி பாராளுமன்றக் குழு உலகின் ஏனைய பகுதிகளுக்கு அஹமதியாக்களுக்கு எதிரான கட்டும் எதிர்ப்புப் பிரசாரங்கள் பரவி வருவதை அதன் அறிக்கையில் குறிப்பிட்டிருந்தது¹⁹⁰.

¹⁸⁶பாகிஸ்தான் சனத்தொகை', *Worldometer*, last accessed September 20, 2020, <https://www.worldometers.info/world-population/pakistan-population>

¹⁸⁷சமய அடிப்படையில் சனத்தொகை', பாகிஸ்தான் புள்ளிவிபரப் பணியகம், last accessed September 20, 2020, <http://www.pbs.gov.pk/sites/default/files/tables/POPULATION%20BY%20RELIGION.pdf>

¹⁸⁸Naya Daur, '100 வருடப் பழமையான அஹமதியாக்களின் வணக்கத்தலம் அழித்தத் தாக்கும் கும்பலிடம் கையளிப்பு', *Naya Daur*, February 19, 2020, <https://nayadaur.tv/2020/02/100-year-old-ahmadi-worship-place-handed-over-to-vandalising-mob>.

¹⁸⁹Outlook India, 'பாகிஸ்தானின் பஞ்சாபில் சிறுபான்மை அஹமதியாக்களின் கல்லறைகள் இழிவுபடுத்தப்பட்டன: சமுதாய உறுப்பினர்', *Outlook India*, July 16, 2020, <https://www.outlookindia.com/newscroll/graves-of-minority-ahmadis-desecrated-in-paks-punjabcommunity-member/1896646>.

¹⁹⁰சர்வகட்சி பாராளுமன்றக் குழு, *விசுவாசிகளின் மூச்சுத்திணறல்: பாகிஸ்தானில் அஹமதியாக்களைக் கொடுமைப்படுத்தலும் சர்வதேச தீவிரவாதத்தின் எழுச்சியும்* (APPG, 2020) <https://appg-ahmadiyyamuslim.org.uk/wp-content/uploads/2020/07/report.pdf>

மே 05 ஆம் திகதி பாகிஸ்தானிய அமைச்சரவை சிறுபான்மையினருக்கான தேசிய ஆணைக்குழுவினை நியமித்தது. ஆனால் அந்த ஆணைக்குழுவினே அஹமதியா பிரதிநிதிகள் இடம்பெற மாட்டார்கள் என அமைச்சரவை அறிவித்தது. ஏனெனில் அஹமதியாக்கள் சிறுபான்மை என்கின்ற வரைவிலக்கணத்தினுள் வரவில்லை என்பதே அவர்களது வாதமாக இருந்தது¹⁹¹. ஐக்கிய நாடுகள் பொருத்தனை அமைப்புக்கள் மற்றும் USCIRF ஆகியவை உள்ளடங்கிய பல செயற்படுநர்கள் பரிந்துரைத்தாலும் 2014 ஜூன் மாதத்திலே சிறுபான்மையினரின் உரிமைகள் தொடர்பாகப் பாகிஸ்தான் உச்ச நீதிமன்றம் வழங்கிய வரலாற்றுத் தீர்ப்பின் காரணத்தினாலும் சிறுபான்மையினருக்கான தேசிய ஆணைக்குழு உருவாக்கப்பட்டது. எவ்வாறாயினும், சிறுபான்மையினருக்கான தேசிய கவுன்சிலின் உருவாக்கம் மனித உரிமைகள் குழுக்களினாலும் சிவில் சமூகத்தினாலும் பாரிய அளவு விமர்சிக்கப்பட்டது. இதற்கான காரணம் கவுன்சில் பெயரளவிலானதாகும். சிறுபான்மையினருக்கான தேசிய ஆணைக்குழு பாராளுமன்றத்தினால் நிறைவேற்றப்படவில்லை என்பதுடன் முன்னைய அரசாங்கத்தின் ஆட்சிக் காலத்தின் போது அது நீதிமன்றக் கட்டளையாகவும் அறிவிக்கப்படவில்லை¹⁹².

டிசம்பர் மாதத்திலே சர்வதேச சகிப்புத்தன்மைத் தின நிகழ்விலே நிர்வாக சேவை அதிகாரி ஒருவர் அஹமதியாக்கள் உள்ளிட்ட சமயச் சிறுபான்மையினரின் சமமான உரிமைகளை மதிக்குமாறு பாகிஸ்தானியர்களுக்கு அறைகூவல் விடுத்தார். இதனைத் தொடர்ந்து ஜமாஅதே இஸ்லாமியினைச் சேர்ந்த ஆர்ப்பாட்டக்காரர்கள் அவரது அலுவலகத்திற்குச் சென்று அஹமதியா சமுதாயம் பற்றிய அதிகாரியின் நிலைப்பாட்டினை விளக்குமாறும் அவரின் கருத்துக்காக மன்னிப்புக் கேட்குமாறும் பலவந்தப்படுத்தியதோடு அஹமதியாக்கள் முஸ்லிம்கள் அல்ல

¹⁹¹ மனித உரிமைக் கண்காணிப்பு, 'பாகிஸ்தான்: சிறுபான்மை ஆணைக்குழுவில் அஹமதியாக்கள் உள்ளடக்கப்படவில்லை', *Human Rights Watch*, May 8, 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/05/08/pakistan-ahmadis-kept-minorities-commission>

¹⁹² E. Alam, 'சிறுபான்மையினருக்கான தேசிய ஆணைக்குழுவினை பாகிஸ்தான் மீளமைக்கின்றது. ஆனால் அது செயற்திறன்மிக்கதாக இருக்குமா?' *Geo News*, March 13, 2020, <https://www.geo.tv/latest/287700-pakistan-reconstitutes-the-national-commission-for-minorities-butwill-it-be-effective>.

என்றும் அவர்கள் துரோகிகள் என்றும் குறிப்பிடுமாறும் பலவந்தப்படுத்தினர்¹⁹³.

இந்துக்கள் மற்றும் கிறிஸ்தவர்கள் உள்ளிட்ட சமயச் சிறுபான்மையினர் அடையாள அடிப்படையிலான குற்றச்செயல்களில் இலக்கு வைக்கப்பட்டு வருகின்றனர். பெப்ரவரி மாதத்திலே 22 வயதான கிறிஸ்தவக் கூலித் தொழிலாளி ஒருவர் கஸூர் நகரத்திலே லாஹூருக்கு வெளியே சித்திரவதை செய்யப்பட்டுத் தாக்கப்பட்டிருக்கின்றார். உள்நாட்டுச் செய்திப் பத்திரிகையின் கருத்துப்படி இந்த நபர் குளித்துக் கொண்டிருந்த குழாய்க் கிணற்றினை மாசுபடுத்தினார் எனக் குற்றம் சாட்டப்பட்டு உள்நாட்டு முஸ்லிம்களால் கோரமாகத் தாக்கப்பட்டுள்ளார். உள்நாட்டுப் பொலிஸார் எதனையும் செய்யாது பார்த்துக் கொண்டிருந்தாகவும் பொலிஸார் தலையிடவில்லை எனவும் செய்தியில் குறிப்பிடப்பட்டிருந்தது. தாக்குதலுக்கு உள்ளான நபர் பின்னர் வைத்தியசாலையில் இறந்து விட்டார்¹⁹⁴.

மே 20 ஆம் திகதி, பவல்பூர் யஸ்மானில் இந்து சமுதாயத்திற்கு உரித்தான 25 வீடுகள் உள்ளூராட்சி அதிகார சபையினால் தரைமட்டமாக்கப்பட்டதுடன் 10 வீடுகள் பகுதியாக இடிக்கப்பட்டன. இந்த அழிப்பானது தடுப்புக் கட்டளையைத் தாண்டி மேற்கொள்ளப்பட்ட ஒன்று என்பதை பாகிஸ்தான் மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழுவினால் முன்னெடுக்கப்பட்ட சுயாதீனமான உண்மையறியும் நடவடிக்கை கண்டறிந்திருக்கின்றது¹⁹⁵.

ஜூன் மாதம் தனது வீட்டுக்கு அருகாமையில் குடியிருக்க ஒரு கிறிஸ்தவக் குடும்பம் வந்ததை விரும்பாத உள்நாட்டு நபர் ஒருவர் அக்கிறிஸ்தவக் குடும்பத்தின் மீது கோபம் கொண்டு

¹⁹³A. Aggarwal, 'அஹமதியாக்களை மனிதர்கள் என அழைத்தமைக்காக மாணவர்கள் பெண்ணை மன்னிப்புக்கேட்குமாறு பலவந்தம்', *India Today*, December 12, 2019, <https://www.indiatoday.in/world/story/pakistan-minority-rights-pas-apology-ahmadi-1627815-2019-12-12>.

¹⁹⁴Gulf News, 'பாகிஸ்தான்: கசூரில் குழாய்க் கிணறில் குளித்து அதனை மாசுபடுத்தியமைக்காக கிறிஸ்தவர் ஒருவர் சித்திரவதை செய்து கொல்லப்பட்டார்'. it in Kasur', *Gulf News*, March 1, 2020, <https://gulfnews.com/world/asia/pakistan/pakistan-christian-man-tortured-to-death-for-bathing-in-tube-well-and-polluting-it-in-kasur-1.1583052117001>.

¹⁹⁵பஹ்வல்பூரில் இந்துக்களின் வீடுகளை இடித்தழித்தமை சட்டவிரோதமானது, மனிதாபிமானமற்றது', பாகிஸ்தான் மனித உரிமைகள் ஆணைக்குழு, ஜூன் 5, 2020, <http://hrcp-web.org/hrcpweb/demolition-of-hindu-homes-in-bahawalpur-illegal-inhumane>

அக்குடும்பத்தில் ஒருவர் மீது பல தடவைகள் துப்பாக்கிப் பிரயோகம் நிகழ்த்திச் சுட்டுக் கொன்றுள்ளார்¹⁹⁶. 2019 ஜூலை மாதத்திலே 14 வயது கிறிஸ்தவச் சிறுமி ஒருவர் பலவந்தமாகத் திருமணம் செய்து வைக்கப்பட்டு இஸ்லாத்திற்கு மதம் மாற்றப்பட்டார் என்றும் இப்போது அவர் கர்ப்பமாக இருப்பதுடன் அவரைக் கடத்தியோரின் பாதுகாப்பில் இருப்பதாகவும் செய்திகள் வெளியாகியுள்ளன¹⁹⁷. பாகிஸ்தானின் சட்டமுறையானது இந்தச் சிறுமிக்கு இது வரையில் எந்த நிவாரணத்தினையும் வழங்குவதற்குத் தவறி விட்டது.

நாட்டின் தெய்வ நிந்தனைச் சட்டங்களும் சமயச் சிறுபான்மையினரை இலக்கு வைப்பதற்கான பிரதான காரணங்களாக இருக்கின்றன. 2020 ஏப்ரல் 30 ஆம் திகதி 55 வயதுடைய அஹமதியா பெண் ஒருவர் மீது செலக்கி என்ற இடத்தில் வைத்து தெய்வ நிந்தனை செய்ததாகக் குற்றம் சாட்டப்பட்டது.¹⁹⁸ சமுதாயத்திலே அஹமதியா அல்லாத பள்ளிவாயல் ஒன்றில் நடைபெற்ற நிகழ்விற்காக இந்தப் பெண் பண அன்பளிப்பினை வழங்கியதைத் தொடர்ந்தே இச்சம்பவம் நடைபெற்றிருக்கின்றது. இவரது நன்கொடை நிராகரிக்கப்பட்டதுடன் செலக்கியைச் சேர்ந்த அஹமதியா அல்லாத நபர்களினால் இவர் தாக்கப்பட்டு இவருக்கு எதிராக தெய்வநிந்தனைக் குற்றச்சாட்டு தாக்கல் செய்யப்பட்டது, 2019 ஆம் ஆண்டு டிசம்பரிலே முல்டானில் உள்ள பல்கலைக்கழகத்தினைச் சேர்ந்த அமெரிக்க Full bright மாணவரும் விரிவுரையாளருமான நபர் ஒருவருக்கு தெய்வநிந்தனைக் குற்றத்திற்காக மரண தண்டனை விதிக்கப்பட்டது. 2013 ஆம் ஆண்டு இவர் கைது செய்யப்பட்டார். சமூக ஊடகத்தில் முஹம்மது நபிக்கு எதிராக அவமானப்படுத்தும்

¹⁹⁶The Express Tribune, 'அயலவர்களால் சுடப்பட்ட மனிதர் ஒரு மாதத்தின் பின் மரணம்', *The Express Tribune*, July 2, 2020, <https://tribune.com.pk/story/2252901/man-shot-by-neighbours-dies-a-month-later>

¹⁹⁷கடத்தப்பட்ட கிறிஸ்தவச் சிறுமியினரின் குடும்பத்தினர் அவள் இப்போது கர்ப்பமாக இருப்பதாகக் கூறுகின்றனர்'. *Persecution.org*, July 26, 2020, <https://www.persecution.org/2020/07/26/family-abducted-christian-girl-pakistan-claims-missing-daughternow-pregnant>.

¹⁹⁸மனிதநேயமும் கருணையும் கொண்ட அஹமதியாப் பெண்ணுக்கு எதிராக நடத்தப்பட்ட குரூரமான கொடுமை', *Freedom of Conscience*, April 30, 2020, <https://freedomofconscience.eu/an-act-of-horrific-brutality-against-a-humane-and-compassionate-ahmadiwoman>

கருத்துக்களைப் பதிவிட்டதே இவரின் கைதுக்கான காரணமாகும்.¹⁹⁹

2020 ஜூன் மாதத்திலே 06 வருடங்களாகச் சிறை வைக்கப்பட்டிருந்த தெய்வ நிந்தனைக் குற்றச்சாட்டிற்கு உட்படுத்தப்பட்டிருந்த கிறிஸ்தவத் தம்பதிகளின் வழக்கு காலவரையின்றி ஒத்திவைக்கப்பட்டது²⁰⁰. 2020 ஜூலை மாதத்திலே பாகிஸ்தான் நாட்டின் முன்னாள் வெளிநாட்டு அமைச்சரான கவாஜா ஆஸிப் சமயச்சமத்துவத்திற்குச் சார்பாகப் பேசியமைக்காக தெய்வ நிந்தனைக் குற்றச்சாட்டிற்கு உட்படுத்தப்பட்டார்²⁰¹. மே மாதத்திலே சியல்கோட் என்ற இடத்திலே உதைபந்துத் தயாரிப்பாளர் ஒருவர் அந்த உதைபந்தின் வடிவமைப்பின் காரணமாக தெய்வ நிந்தனை குற்றச்சாட்டிற்கு உட்படுத்தப்பட்டார். தெஹ்ரீக் ஏ லெப்பைக் என்ற பாகிஸ்தான் அமைப்பு அந்த வடிவமைப்பினை இஸ்லாத்தை அவமதிப்பதாக கருதியது²⁰². ஜூன் மாதத்திலே சா அப்துல் லதீப் பஸ்கலைக்கழகத்தைச் சேர்ந்த உதவிப் பேராசிரியர் ஒருவரும் இஸ்லாம் ஆணாதிக்க சமயம் என்ற கருத்தினை வெளியிட்டமைக்காகத் தெய்வநிந்தனைக் குற்றச்சாட்டுக்களுக்கு உட்படுத்தப்பட்டிருக்கின்றார்²⁰³.

¹⁹⁹ A. Hashim, 'தெய்வநிந்தனைக்காக பாகிஸ்தானிய கல்வியியலாளர் ஜுனைத் ஹபீசுக்கு மரண தண்டனை', *Al Jazeera*, December 21, 2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/12/pakistani-academic-junaid-hafeez-sentenced-deathblasphemy-191221091139428.html>.

²⁰⁰ ஐந்து வருட சிறைவாசத்தின் பின் பாகிஸ்தான் தம்பதியினர் விசாரிக்கப்படவுள்ளனர்', *Persecution.Org*, June 19, 2019, <https://www.persecution.org/2019/06/19/pakistanicouple-tried-five-years-imprisonment>

²⁰¹ Naya Daur, 'அனைத்து மதங்களும் சமமானவை எனக் கூறியதற்காக கவாஜா அசிபுக்கு எதிராக PTI தெய்வநிந்தனை முறைப்பாடு தாக்கல்', *Naya Daur*, July 13, 2020, <https://nayadaur.tv/2020/07/pti-leader-files-blasphemy-complaint-against-khawaja-asif-forsaying-all-religions-are-equal>

²⁰² Pakistan Today, 'பாகிஸ்தானில் தெய்வநிந்தனைக் குற்றச்சாட்டுக்களை கொவிட் 19 நிறுத்தத் தவறியுள்ளது.', *Pakistan Today*, May 5, 2020, <https://www.pakistantoday.com.pk/2020/05/05/covid-19-fails-halt-blasphemy-allegations-pakistan>

²⁰³ Humanists International, 'தெய்வநிந்தனைக் குற்றச்சாட்டில் தடுத்துவைக்கப்பட்டுள்ள தொழில்வாண்மையாளர்களை பாகிஸ்தானிய அதிகாரிகள் விடுதலை செய்யவேண்டும்', *Humanists International*, June 12, 2020,

பிரிவுகளுக்கு இடையிலான அடையாளங்கள் பாரிய ஆபத்தில் உள்ளன. பால்நிலை கடந்த 15 வயதுக் கிறிஸ்தவச் சிறுவன் ஒருவன் பைஸலாபாதில் பாலியல் வல்லுறவுக்கு உட்படுத்தப்பட்டதில் இருந்து இது தெளிவாகப் புலப்படுகின்றது. மனித உரிமைகள் அமைச்சருக்கு அவசர வேண்டுகோள்கள் விடுக்கப்பட்டதைத் தொடர்ந்து கடைசியில் சந்தேக நபர் கைது செய்யப்பட்டார்²⁰⁴. 2020 மார்ச் மாதத்திலே கராச்சியிலுள்ள பாகிஸ்தானி அதிகாரி ஒருவர் பால்நிலை கடந்த சமுதாயத்தினருக்கு கொவிட் தொற்றின் போது அரசாங்கம் ஆதரவு வழங்கும் என்பதை மீள் உறுதிப்படுத்தியதன் மூலம் இச்சிறுபான்மைச் சமுதாயத்திற்கு மன ஆறுதலினை வழங்கினார்²⁰⁵.

USCIRF இன் 2020 ஆம் ஆண்டு வருடாந்த அறிக்கை, பாகிஸ்தான் கரிசனைக்குரிய ஒரு நாடு என்கின்ற அதன் நியமனத்தினைப் புதுப்பித்தது. பாகிஸ்தான் முறைமை வாய்ந்த, தொடர்ச்சியான, பாரதூரமான, சமயச் சுதந்திர வன்முறையில் ஈடுபட்டு வருகின்றமையே இதற்கான காரணமாகும்.²⁰⁶ பலவந்த மதமாற்றத்தினைக் குற்றச் செயலாக்குகின்ற சட்டமூலத்தினை சிந்து மாகாண அரசாங்கம் நிராகரித்திருக்கின்றது. பலவந்த மதமாற்றம் குறிப்பாகச் சிறுபான்மைச் சமூகங்களைச் சேர்ந்த

<https://humanists.international/2020/06/pakistani-authorities-should-release-professor-detained-on-blasphemy-charges>

²⁰⁴Union of Catholic Asian News, 'பால்நிலை கடந்த கிறிஸ்தவர் பாகிஸ்தானில் பாலியல் வல்லுறவுக்குட்படுத்தப்பட்டு கொலை செய்யப்பட்டார்', *UCA News*, April 8, 2020, <https://www.ucanews.com/news/christiantransgender-raped-murdered-in-pakistan/87659>

²⁰⁵மனித உரிமைகள் கண்காணிப்பு, 'கொவிட் 19 தொற்றுக்கு மத்தியில் பாகிஸ்தான் அதிகாரிகள் பால்நிலை கடந்த சமுதாயத்துக்கு உதவி', *Human Rights Watch*, March 25, 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/03/25/pakistan-official-supports-transgender-community-amidcovid-19>

²⁰⁶சர்வதேச சமயச் சுதந்திரம் பற்றிய அமெரிக்க ஆணைக்குழு, *Annual Report 2020*(Washington DC: USCIRF, 2020) 32-33, https://www.uscirf.gov/sites/default/files/USCIRF%202020%20Annual%20Report_Final_42920.pdf.

பெண்களையே பாதிக்கின்றது. இது சமயச் சுதந்திரத்தினைப் பற்றிப்பிடிப்பதன் தோல்வியாகவே பார்க்கப்படுகின்றது²⁰⁷.

எவ்வாறாயினும், நாட்டின் முதலாவது சீக்கியப் பல்கலைக்கழகத்திற்கான அத்திவாரம் இடப்பட்டமையும் சியல் கோட்டிலே ஒரு கோயிலைத் திறந்துவைத்தமையும் தெய்வ நிந்தனை வழக்குகளிலிருந்து சிலர் விடுவிக்கப்பட்டமையும் சாதகமான மாற்றங்களுக்கான சில உதாரணங்களுள் அடங்குகின்றன²⁰⁸.

இலங்கை

இலங்கை தொடர்ச்சியாக இன மற்றும் சமயப் பிரச்சினைகளினால் பாதிக்கப்பட்டு வருகின்றது. இப்பிரச்சினைகளுள் மிக முக்கியமானதாக, கோயில்களுக்குச் சென்ற கிறிஸ்தவர்களை இலக்குவைத்து 2019 ஏப்ரல் மாதம் கொழும்பில் உயிர்த்த ஞாயிறு தினத்தன்று நடத்தப்பட்ட எட்டுக் குண்டுத் தாக்குதல்களைக் குறிப்பிட முடியும்²⁰⁹. 2020 பெப்ரவரி 26 ஆம் திகதி, பிரகடனம் 40/1²¹⁰ என அறியப்படுகின்ற யுத்தத்திற்கு பின்னரான வகைப் பொறுப்பு மற்றும் நல்லிணக்கம் பற்றிய ஐக்கிய நாடுகள் தீர்மானத்திலிருந்து வாபஸ் பெறுவதாக ஐக்கிய நாடுகள் மனித உரிமைகள் கவுன்சிலுக்கு இலங்கை உத்தியோகபூர்வமாக அறிவித்தது. இதற்கான காரணம் பிரகடனத்தில் அடங்கியுள்ள கடப்பாடுகள், நடைமுறைச்

²⁰⁷Global Legal Monitor, 'Pakistan: பலவந்த மதமாற்றத்திற்கு எதிரான சட்டமூலத்தினைச் சிந்து மாகாணம் நிராகரித்தது, *US Library of Congress*, November 15, 2019, <https://www.loc.gov>

²⁰⁸Al Jazeera, 'முதலாவது சீக்கியக் குருவினைக் கௌரவப்படுத்தி பாகிஸ்தான் பல்கலைக்கழகம் ஆரம்பிக்கின்றது', *Aljazeera*, October 28, 2019, <https://www.aljazeera.com/news/2019/10/pakistanlaunch-university-honour-sikh-guru-191028090004587.html>; The Nation, 'வரலாற்றுச் சிறப்புமிக்க சவாலா தேஜா சிங் கோவில் 72 வருடத்தின் பின் வழிபாட்டுக்காகத் திறந்துவைப்பு', *TheNation*, October 26, 2019, <https://nation.com.pk/26-Oct-2019/historic-shawalateja-singh-temple-opens-for-worship-after-72-years>; The Dawn, 'Man acquitted in blasphemy case after 18 years in prison', *The Dawn*, September 26, 2019, <https://www.dawn.com/news/1507410>.

²⁰⁹The Hindu, 'இலங்கை உயிர்த்த ஞாயிறு குண்டுத் தாக்குதல்கள்', *The Hindu*, April 22, 2019, <https://www.thehindu.com/topic/sri-lanka-easter-bombings>.

²¹⁰M. ஸ்ரீனிவாசன், 'உரிமைகள் தீர்மானத்தில் இருந்து வாபஸ் பெறுவதை இலங்கை ஐநாவுக்கு அறிவித்தது.', *The Hindu*, February 26, 2020, <https://www.thehindu.com/news/international/srilanka-notifies-un-about-rights-resolution-withdrawal/article30924951.ece>.

சாத்தியமற்றவை, அரசியலமைப்பிற்கு முரணானவை, விநியோகிக்கப்பட முடியாதவை எனக் குறிப்பிடப்பட்டபட்டிருந்தது. இந்தத் தீர்மானமானது மனித உரிமை மீறல்களைத் தீர்ப்பது தொடர்பான கடப்பாடு இல்லாமையினைச் சுட்டிக்காட்டுவதாகவும், குறிப்பாக யுத்தத்தின் போது தமிழ் சமுதாயத்திற்கு எதிராக மேற்கொள்ளப்பட்ட வன்முறைகளுக்கு எதிரான கடப்பாட்டினை மறுதலிப்பதாக அமைந்திருந்திப்பதாகவும் மனித உரிமைகள் செயற்பாட்டாளர்கள் குறிப்பிடுகின்றனர்.

உயிர்த்த ஞாயிறு குண்டுத் தாக்குதலைத் தொடர்ந்து உடனடியாக நாட்டிலுள்ள முஸ்லிம் சமுதாயத்தினர் மீது தாக்குதல்கள் நடாத்தப்பட்டதுடன்²¹¹ 2019 சனாதிபதி தேர்தலின் போது நவம்பர் மாதத்திலே முஸ்லிம் வாக்காளர்கள் இலக்கு வைக்கப்பட்டனர்²¹². 2020 ஏப்ரல் மாதத்திலே பிரபலமான இலங்கை சட்டத்தரணி ஒருவர் குண்டுத் தாக்குதல்களுடன் தொடர்புபட்டிருந்தார் என்ற காரணங்களின் அடிப்படையில் பயங்கரவாதத் தடைச் சட்டத்தின் கீழ் கைது செய்யப்பட்டார். சட்டத்தரணிகள் அவரைச் சந்திப்பதற்கு அனுமதி மறுக்கப்பட்டதுடன் அவர் நீதிமன்றத்தின் முன் ஆஜர்படுத்தப்படாது 03 மாதங்களுக்கும் மேலாகத் தடுத்து வைக்கப்பட்டிருக்கிறார்²¹³. இலங்கையிலே சமய அடிப்படை வாதம் மற்றும் இனவாதம் ஆகியவற்றினை விமர்சிக்கின்ற ஓய்வுபெற்ற அரசாங்க உத்தியோகத்தர் ஒருவர், சிந்தனை ரீதியான போராட்டத்திற்காக (ஐஹாத்) அழைப்பு விடுக்கும் பதிவினை மேற்கொண்டமைக்காகக் கைது செய்யப்பட்டிருக்கின்றார்²¹⁴. இந்த நாட்டிலே முஸ்லிம்களைப்

²¹¹J. Gettleman and D. Bastians, 'உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல்களைத் தொடர்ந்து இலங்கை முஸ்லிம்கள் கோபாவேச எதிர்விளைவுக்கு முகங்கொடுக்கின்றனர்', *The New York Times*, April 24, 2019, <https://www.nytimes.com/2019/04/24/world/asia/sri-lankas-muslims.html?auth=login-google>

²¹²J. Gettleman and D. Bastians, 'உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல்களைத் தொடர்ந்து இலங்கை முஸ்லிம்கள் கோபாவேச எதிர்விளைவுக்கு முகங்கொடுக்கின்றனர்', *The New York Times*, April 24, 2019, <https://www.nytimes.com/2019/04/24/world/asia/sri-lankas-muslims.html?auth=login-google>

²¹³J. Gettleman and D. Bastians, 'உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதல்களைத் தொடர்ந்து இலங்கை முஸ்லிம்கள் கோபாவேச எதிர்விளைவுக்கு முகங்கொடுக்கின்றனர்', *The New York Times*, April 24, 2019, <https://www.nytimes.com/2019/04/24/world/asia/sri-lankas-muslims.html?auth=login-google>

²¹⁴Daily FT, 'Ramzy Razeek: பொலிசாரின் கைதினால் தலைகீழாக்கப்பட்ட சாதாரண சேவை வாழ்க்கைக்கான அசாதாரண போராட்டம்', *Daily FT*, May 9, 2020,

பாதிக்கும் அனைத்து வடிவிலுமான அடிப்படைவாதம் மற்றும் இனவாதத்திற்கு எதிராகச் சிந்தனைப் போராட்டம் மேற்கொள்ளப்பட வேண்டும் என அவர் பதிவிட்டிருந்தார்.²¹⁵

மே மாதம், மதியிறுக்கக் குறைபாட்டினைக் (autism) கொண்ட இளம் முஸ்லிம் சிறுவன் ஒருவன் பொலஸாரினால் இஸ்லாத்திற்கு எதிரான வசை பாடல்களுக்கு உட்படுத்தப்பட்டுத் தாக்கப்பட்டார். இந்த நிகழ்வின் ஒட்டுமொத்த சிசிடிவி பதிவுகள் இருந்த போதிலும் சம்பந்தப்பட்டவர்களில் 03 பொலிசாருக்கு எதிராக மாத்திரமே குற்றப் பத்திரிகை தாக்கல் செய்யப்பட்டுள்ளது²¹⁶. சமுதாயப் பதற்றங்களைத் தூண்டுவதற்கு கொவிட் 19 அரசாங்கத்தினால் பயன்படுத்தப்பட்டு வருவதாக மனித உரிமைகள் கண்காணிப்பு அமைப்பு அரசாங்கத்தினைக் குற்றம் சாட்டியிருக்கின்றது²¹⁷. முஸ்லிம் வியாபாரங்களைப் பகிஷ்கரிக்குமாறு சமூக ஊடகங்களில் விடுக்கப்பட்ட அழைப்பினை அதிகாரிகள் எதிர்க்கவில்லை என்றும் முஸ்லிம் சமுதாயமே வேண்டுமென்று கொவிட் தொற்றினைப் பரப்புகின்றது என்ற குற்றச்சாட்டுக்களையும் இலங்கை அதிகாரிகள் மறுப்பதற்கு நடவடிக்கை எடுக்கவில்லை என்றும் முறைப்பாடு செய்யப்பட்டுள்ளது. 2020 மார்ச் மாதத்திலே கொவிட் 19 இனால் இறப்பவர்களின் சடலங்கள் அனைத்தையும் தகனம் செய்யவேண்டும் என அரசாங்கம் தேவைப்படுத்தியதன் மூலம் சில சமயச் சிறுபான்மையினரின் நல்லடக்கப் பாரம்பரியங்களுக்கு எதிராகச் செயற்படத் தொடங்கியுள்ளது²¹⁸.

<http://www.ft.lk/opinion/Ramzy-Razeek-An-extraordinary-struggle-for-an-ordinary-life-ofservice-upended-by-a-Police-arrest/14-699917>.

²¹⁵இலங்கை: ரம்சி ரசீக்கின் கைது மற்றும் தடுத்துவைப்புப் பற்றிய உண்மை', *Sri Lanka Brief*, April 14, 2020, <https://sri.lankabrief.org/2020/04/sri-lanka-thetruth-about-the-arrest-and-detention-of-ramzy-razeek>

²¹⁶Colombo Times, 'பொலிஸ் மாஅதிபரினால் முழு அளவிலான விசாரணை: அளுக்கமயில் மதியிறுக்கக் குறைபாடுடைய சிறுவனைத் தாக்கியமைக்காக மூன்று பொலிசார் சேவையில் இருந்து இடைநிறுத்தம்', *Colombo Times*, June 6, 2020, <http://colombotimes.net/full-scale-inquiry-by-igp-three-cops-interdicted-over-theassault-on-the-autistic-boy-in-aluthgama>

²¹⁷மனித உரிமைகள் கண்காணிப்பு, கொவிட் 19 சமுதாய வெறுப்பினைத் தூண்டும் இலங்கை அதிகாரிகள்', *Human Rights Watch*, March 19, 2020, <https://www.hrw.org/news/2020/05/19/sri-lankan-officials-stoke-covid-19-communal-hate>.

²¹⁸A Jazeera, 'கொவிட் 19 தொற்றினால் இறப்பவர்களைத் தகனம் செய்யுமாறு இலங்கை அரசாங்கம் முஸ்லிம்களைப் பலவந்தப்படுத்துவதால் சோகம்', ஏப்ரல் 3,

சமயச் சுதந்திரம் அல்லது சமய நம்பிக்கைச் சுதந்திரம் பற்றிய ஐக்கிய நாடுகள் விசேட தூதுவர் 2020 மார்ச் மாத அறிக்கையிலே உயிர்த்த ஞாயிறு தாக்குதலைத் தொடர்ந்து இலங்கையில் காணப்பட்ட பதற்றநிலை பற்றிக் குறிப்பிட்டுள்ளதுடன் சிவில் யுத்தத்தின் பின்னர் எழுகின்ற வகைப்பொறுப்பு மற்றும் பிரச்சினைகளைத் தீர்த்தல் என்பவை இல்லாமல் இருப்பதனால் ஏற்படும் தாக்கங்கள் தொடர்ந்தும் நிழலாடி வருவதைப் பற்றியும் குறிப்பிட்டுள்ளார்²¹⁹. இன - சமயப் பிரிவுகளின் அடிப்படையில் நாடு அதிகரித்த அளவில் துருவமயமாக்கப்படுவதையும் அறிக்கை அடையாளப்படுத்தி உள்ளடக்கியுள்ளது. இரண்டு தடைவைகள் ஜனாதிபதியாக இருந்த மஹிந்த ராஜபக்ஷவின் சகோதரரான கோத்தாபய ராஜபக்ஷ ஜனாதிபதியாகப் பதவியேற்றுப் பாராளுமன்றத்தின் முன் பௌத்த சாசனத்தினைத் தனது அரசாங்கத்தின் கொள்கையின் அங்கமாகப் பாதுகாத்துப் போஷிக்கப் போவதாக வாக்குறுதி அளித்தமை அரசாங்கம் பேரினவாத நிலைப்பாட்டிற்கு நகர்வதையே காட்டுகின்றது²²⁰.

முஸ்லிம் திருமணம் மற்றும் விவாகரத்து சட்டத்தினை மறுசீரமைப்பதற்காகப் பணியாற்றி வரும் பெண் செயற்பாட்டாளர்கள் அச்சட்டத்தினை நீக்குவதற்காக முன்வைக்கப்பட்ட சட்டமூலம் தொடர்பாகக் கரிசனை வெளியிட்டுள்ளனர்²²¹. அச்சட்டமூலம் முஸ்லிம் பெண்கள் மற்றும் சிறுவர்களின் நலன்களைப் பிரதிநிதித்துவப்படுத்தவில்லை எனக் குறிப்பிட்டிருக்கின்றனர்²²². அச்சட்டமூலமானது மாறாக ஒரு நாடு

2020, <https://www.aljazeera.com/news/2020/04/03/anguish-assri-lanka-forces-muslims-to-cremate-covid-19-victims>

²¹⁹Colombo Gazette, 'சமயச் சுதந்திரம் பற்றிய ஐநா விசேட தூதுவர் இலங்கை தொடர்பாகக் கரிசனை எழுப்புகிறார்', *Colombo Gazette*, March 2, 2020, <https://colombogazette.com/2020/03/02/un-rapporteur-on-freedom-of-religion-raises-concerns-on-sri-lanka>

²²⁰இலங்கையின் 8வது பாராளுமன்றத்தின் நான்காவது அமர்வினை ஆரம்பித்துவைத்து இலங்கை சனநாயக சோசலிசக் குடியரசின் ஜனாதிபதி மேற்கொண்ட கொள்கைப் பிரகடனம், 'இலங்கைப் பாராளுமன்றம், ஜூன் 1, 2020, <https://www.parliament.lk/en/news-en/view/1820?category=6>.

²²¹கூற்று: முஸ்லிம் திருமண விவாகரத்துச் சட்ட மறுசீரமைப்பிற்கான போராட்டத்தினை சுயநலத்திற்காகப் பயன்படுத்தவேண்டாம்.', *Muslim Personal Law Reform Action Group*, January 14, 2020, <https://mplreforms.com/2020/01/14/statement-do-not-exploit-the-struggle-for-mmda-reform>.

²²²Daily Mirror Online, 'ரத்தனத் தேரர் முஸ்லிம் திருமண விவாகரத்துச் சட்டத்தினை நீக்குவதற்கான சட்டமூலத்தினைச் சமர்ப்பித்தார்', *DailyMirror Online*,

ஒரு சட்டம் என்ற சொல்லாடலினைத் திருப்திப்படுத்த முயற்சிப்பதுடன் இந்தக் கருத்தியலானது பிரித்தாழுகின்ற கருத்தாகவும் சிறுபான்மையினரின் அடையாளங்களைத் தெரிவு செய்து தாக்குகின்ற ஒன்றாகவும், அவர்களின் நடைமுறைகளைத் தாக்குகின்ற ஒன்றாகவும் அவர்கள் அனைவரையும் இலங்கையர் என்கின்ற அடையாளம், கலாசாரம் அல்லது சட்டம் என்கின்ற ஒரே போர்வையின் கீழ் வருமாறு அழைக்கின்ற ஒன்றாகவும் காணப்படுகின்றது என அவர்கள் குறிப்பிடுகின்றனர். உத்தேசச் சட்டமூலமானது, இலங்கையின் சமய மற்றும் கலாசாரப் பல்வகைமை தொடர்பாக அதிகரித்து வரும் சகிப்புத்தன்மை இன்மையினைப் பிரதிபலிப்பதுடன் சிறுபான்மையினரை இரண்டறக் கலக்கவைப்பதற்கான பேரினவாதத்தின் நோக்கத்தினையும் எடுத்துக் காட்டுகின்றது.

நாட்டின் சிவில் யுத்தத்தின் விளைவுகள், நாட்டின் தேசிய சொல்லாடலினைத் தொடர்ந்தும் கட்டமைத்து வருகின்றன. 2020 ஜனவரி 21 இல், ஜனாதிபதி கோத்தாபய ராஜபக்ஷ, நாட்டின் சிவில் யுத்தத்தின் போதிருந்து இன்று வரை காணாமற் போனவர்கள் எனப் பிரகடனப்படுத்தப்பட்ட அல்லது பலவந்தமாகக் காணாமலாக்கப்பட்ட ஆயிரக்கணக்கானவர்களுக்கு இறப்புச் சான்றிதழ்களை வழங்குவது எனத் தீர்மானித்தார்²²³. தமது கடத்தப்பட்ட அன்புக்குரியவர்களுக்கு என்ன நடந்தது என்பதையும் அல்லது படையினரிடம் தமது அன்புக்குரியவர்களைக் கையளித்த பின் அவர்களுக்கு²²⁴ என்ன நடந்தது என்பதையும் குடும்பத்தினர் அறிந்துகொள்ள நாடுகின்ற காரணத்தினால் குடும்பத்தினரின் கோரிக்கைகளில் உண்மை மிக முக்கிய கூறாக இருக்கின்றது என மனித உரிமை செயற்பாட்டாளர்கள் கோடிட்டுக்காட்டினர். குடும்பத்தினர்களுக்கு வெறுமனே இறப்புச் சான்றிதழையும் பண நடடஈட்டினையும் வழங்குவதோடு மாத்திரம் அல்லாது அவர்களின் அன்புக்குரியவர்களுக்கு என்ன நடந்தது என்கின்ற

January 8, 2020, http://www.dailymirror.lk/top_story/Rathana-Thera-submits-bill-to-repeal-MMDA/155-180919.

²²³Daily Mirror Online, 'ரத்தனத் தேரர் முஸ்லிம் திருமண விவாகரத்துச் சட்டத்தினை நீக்குவதற்கான சட்டமூலத்தினைச் சமர்ப்பித்தார்', *DailyMirror Online*, January 8, 2020, http://www.dailymirror.lk/top_story/Rathana-Thera-submits-bill-to-repeal-MMDA/155-180919.

²²⁴Colombo Telegraph, 'காணாமல் போனவர்கள் பற்றிய ஜனாதிபதி கோத்தாவின் கூற்றினைப் பெண்கள் செயற்பாட்டு வலையமைப்புக் கண்டிக்கின்றது.', *Colombo Telegraph*, January 26, 2020, <https://www.colombotelegraph.com/index.php/womens-action-networkcondemns-president-gotas-statements-on-missing-persons>

உண்மையினையும் சேர்த்து வழங்குமாறு அவர்கள் அரசாங்கத்திடம் வேண்டுகோள் விடுத்தனர்.

2020 பெப்ரவரி 04 ஆம் திகதி நடத்தப்பட்ட வருடாந்த சுதந்திர தின வைபவத்தில் தேசிய கீதம் சிங்கள மொழியில் மாத்திரமே பாடப்பட்டது²²⁵. இலங்கையின் அரச கரும மொழிகளுள் தமிழ் மொழியும் ஒன்றாக இருக்கின்ற விடயத்தினையும் தாண்டியே இவ்வாறு சிங்கள மொழியில் மாத்திரம் தேசிய கீதம் பாடப்பட்டுள்ளது. வரலாறு நெடுகிலும் தேசிய கீதம் இரண்டு மொழிகளிலுமே பாடப்பட்டு வந்திருக்கின்றது. இந்த செயற்பாடானது தமிழ்ச் சமுதாயங்களை விலக்கி வைக்கின்ற ஒரு செயற்பாடு எனப் பலராலும் விமர்சிக்கப்பட்டிருக்கின்றது. தமிழ்ச் சமுதாயங்களுக்கு உண்மையான சமத்துவத்தினையும் பாதுகாப்பினையும் உறுதிப்படுத்துவதற்கான கடப்பாடு அரசிடம் இல்லாத காரணத்தினால் தமிழ் மொழியிலே வெறுமனே தேசிய கீதத்தைப் பாடுவது குறியீட்டு ரீதியான ஒன்று மாத்திரமேயாகும். அதையும் அகற்றியது அவ்வாறான சிறிய கடப்பாடு கூட அரசு தரப்பில் இல்லை என்பதையே சுட்டிக் காட்டுகின்றது.

2020 ஜூன் மாதத்தில் கிழக்கு மாகாணத்தில் தொல்பொருள் பாரம்பரிய முகாமைத்துவச் செயலணி ஒன்றினை ஜனாதிபதி நியமித்தார். கிழக்கு மாகாணத்திலே சமமான விகிதாசாரங்களில் சிங்களவர்களும் தமிழர்களும் முஸ்லிம்களும் வாழ்ந்து வருகின்றனர். வரலாற்று ரீதியாகப் பெரும்பான்மையானோராகத் தமிழ் மக்கள் வாழ்ந்து வருகின்றனர். இருப்பினும் அரசாங்கத்தின் ஒழுங்கமைக்கப்பட்ட குடியேற்றங்கள் மூலமாக கிழக்கு மாகாணத்தின் குடிசனவியல் கணிசமாக மாற்றப்பட்டுள்ளது. எவ்வாறாயினும் இந்தச் செயலணியிலே முஸ்லிம் மற்றும் தமிழ் உறுப்பினர்கள் இல்லாமல் சிங்கள இராணுவ ஆளணியினரும் பௌத்த துறவிகளும் மாத்திரமே உறுப்பினர்களாக உள்ளனர். கிழக்கு மாகாணத்தில் காணி தொடர்பாக இருந்து வரும் பதற்றங்களுடன் இச்செயலணியின் இவ்வாறான உறுப்பான்மையும் சேர்வது இச்செயலணி அதன் செயற்பாடுகளில் தமிழ் மற்றும் முஸ்லிம் மக்களின் கரிசனைகளைப் புறக்கணிக்கும் என்ற கரிசனையினையே அதிகரித்திருக்கின்றது²²⁶.

²²⁵TRT World, 'சுதந்திர தினத்தில் தமிழ்த் தேசிய கீதத்தினை இலங்கை அகற்றியது', *TRT World*, February 4, 2020, <https://www.trtworld.com/asia/sri-lankascraps-tamil-national-anthem-at-independence-day-33479>.

²²⁶PARL, 'கிழக்கு மாகாணத்தில் தொல்பொருள் மரபுரிமை முகாமைத்துவத்திற்கான ஜனாதிபதிச் செயலணி: சுருக்கக் குறிப்பும் கருத்துரையும்', *People's Alliance for Right to Land*, June 22, 2020,

2020 ஜூலையில், 25 வருடங்களுக்கு முன் நவாலி தேவாலயத்திலே இலங்கை விமானப் படை குண்டு வீசித் தாக்கியதில் உயிர்நீத்த தமிழ் மக்களை நினைவு கூர்வதற்காக நடத்தப்படவிருந்த நினைவேந்தல் பூஜையினை கட்டுப்படுத்துவதற்கு பாதுகாப்புப் படையினர் முயற்சித்தனர். இந்த நிகழ்வினை ஒரு எதிர்ப்பு நடவடிக்கை என்பதாக முத்திரை குத்தி அதற்கு இடைக்காலத் தடை உத்தரவு வழங்குமாறு உள்நாட்டுப் பொலிசார் நீதிமன்றத்தில் விடுத்த கோரிக்கையை மல்லாகம் நீதிமன்றம் மறுத்துள்ளது. நினைவேந்தல் நடாத்தப்பட்ட போது பல பொலிஸாரும் விசேட அதிரடிப்படை உறுப்பினர்களும் புலனாய்வுப் பிரிவினரும் சிவிலியன் ஆடைகளில் பிரதேசத்தில் காணப்பட்டதுடன் சில நாட்களுக்கு முன்னமே கண்காணிப்பு நடவடிக்கைகளும் ஆரம்பிக்கப்பட்டிருந்தன. துக்கம் அனுஷ்டிக்க வந்தவர்களை கட்டுப்படுத்துவதற்குப் பொலிஸார் முயற்சித்ததுடன் அந்த நாட்களில் உன்னிப்பான கண்காணிப்பினைப் பேணி வந்ததுடன் தீபம் ஏற்றியவர்களையும் அங்கு ஒன்று திரண்டவர்களையும் புலனாய்வுப் பிரிவினர் புகைப்படம் எடுத்தனர்²²⁷.

2020 ஜூன் 30 ஆம் திகதி, ஐக்கிய நாடுகள் மனித உரிமைகள் கவுன்சிலின் இலங்கை பற்றிய பிரதான குழு ஐக்கிய நாடுகள் மனித உரிமைகள் கவுன்சிலின் பிரகடமான 30/1 இல் இருந்து இலங்கை வாபஸ் பெற்றமை தொடர்பான தனது அதிருப்தியினை வலியுறுத்திய அதேவேளை இலங்கையில் வகைப்பொறுப்பு, நல்லிணக்கம் மற்றும் உள்ளடக்கமிகு சமாதானம் ஆகியவற்றினை அடைவதற்கான பிரகடனத்தின் இலக்குகளை மேம்படுத்துவதற்கான தனது கடப்பாட்டிலே தான் தொடர்ந்து இருப்பதை வெளிப்படுத்தியது. சார்ஜன்ட் சுனில் ரத்னாயக்கவினை மன்னித்ததன் மூலமாகவும் மோதலின் போது பாரதூரமான மீறல்களில் ஈடுபட்டதாகக் குற்றம் சாட்டப்பட்ட ஏனையோருக்குப் பதவி உயர்வு வழங்கியதன் மூலமாகவும் சிறுபான்மையினர் தொடர்ந்தும் இலக்கு வைக்கப்படுவதைக் குழு கோட்டுக் காட்டியதுடன் பரந்த அளவிலான சிவிலியன் செயற்பாடுகள் இராணுவ மயமாக்கப்பட்டிருப்பதையும் குழு கோட்டுக் காட்டியது.

<https://1stlanka.org/wp-content/uploads/2020/07/Eng-Brief-Noteand-Commentary-Presidential-Task-Force-on-Archeology-Final-24-June-2020.pdf>

²²⁷INFORM மனித உரிமைகள் ஆவணப்படுத்தல் மையம், *இலங்கையில் கருத்துவேறுபாடுகளை நசுக்கல் ஜூலை 2020* (Colombo: INFORM Human Rights Documentation Centre, 2020), https://www.inform.lk/wp-content/uploads/2020/09/ROD_July2020.pdf.

2020 ஆகஸ்டில், புதிதாகத் தெரிவு செய்யப்பட்ட பாராளுமன்றத்தின் ஆரம்ப வைபவத்தின் போது அரசாங்கம் அதன் கொள்கைப் பிரகடனத்தினை வெளியிட்டது. ஒற்றை அரசியலமைப்பினைத் தொடர்ந்து தக்கவைப்பதற்கான பாரிய ஆணையினைத் தாம் கொண்டிருக்கின்ற காரணத்தினால் சமஷ்டி அரசியலமைப்பிற்கான தமிழர்களின் கோரிக்கை நிராகரிக்கப்பட்டது. மேலும், ஒரு நாடு, அனைவருக்கும் ஒரு சட்டம் என ஜனாதிபதி வலியுறுத்தி பௌத்த சாசனத்தைப் பாதுகாப்பதாகவும் வாக்குறுதி அளித்தார். ஆளுகை தொடர்பான ஆலோசனைகளை வழங்குவதற்காக பௌத்த துறவிகள் மாத்திரம் அடங்கிய ஆலோசனைக் கவுன்சிலும் தாபிக்கப்பட்டது²²⁸.

²²⁸பி கே பாலசந்திரன், ராஜபக்சவின் கொள்கைப் பிரகடனத்தில் இலங்கைச் சிறுபான்மையினர் பற்றிச் சுருக்கமான குறிப்பு', *The Citizen*, August 23, 2020, <https://www.thecitizen.in/index.php/en/NewsDetail/index/6/19247/Lankan-Minorities-Get-Short-Shrift-in-Rajapaksas-Statement-of-Policy>

இணைப்புகள்

இணைப்பு 1: கருத்துரைகள்

கருத்துரை

தெற்காசியா தொடர்ந்தும் உலகின் சவால்மிகு பூகோள அரசியல் அங்கமாகக் காணப்படுகின்றது. உலக சனத்தொகையின் 25% ஆனவர்கள் வாழ்கின்ற பிரதேசமாகவும் உலக பொருளாதாரத்தின் 4% காணப்படுகின்ற பிரதேசமாகவும் தெற்காசியா இருக்கின்றது. பல தசாப்த காலமாகப் பாதுகாப்பு இல்லாமை, மோதல், தொடர்ச்சியான வறுமை ஆகியவற்றினை தெற்காசியா அனுபவித்து வருகின்றது. பிராந்தியத்திலுள்ள நாடுகள் ஆசியாவின் ஏனைய பிராந்தியங்களின் உறுதியான முன்னேற்றத்துடன் போட்டி போடத் தொடர்ந்து போராடி வருவதுடன் தமது பொருளாதாரங்களையும் தமது சமூகங்களையும் விருத்தி செய்வதில் ஓரளவு வெற்றியும் கண்டிருக்கின்றன. எவ்வாறாயினும், பிராந்தியத்தின் பாரிய பொருளாதார நேர்மை மற்றும் மறுமலர்ச்சிக்குப் பொருளாதார விருத்திக்கான செயற்படும் பிராந்திய ஒத்துழைப்பு உதவலாம் என்கின்ற அனைவரினதும் எதிர்பார்ப்பைத் தாண்டி பிராந்தியத்தின் அரசியல் பிணக்குகளும் சமூக மற்றும் கட்டமைப்பு ரீதியான சவால்களும் மக்களுக்கான சிறந்த பிராந்தியங்களை வழங்குவதற்கான வாய்ப்பினைப் பாதித்துள்ளன. குறிப்பாகப் பாதிப்புறு நிலையிலுள்ள சிறுபான்மையினருக்கு இந்த வாய்ப்புக்கள் தூரமாகியுள்ளன. எனவே, பிராந்தியத்திலே நீடுறுதித் தன்மைக்கான பிரதான மூலகங்களைப் பாரிய பிராந்திய ஒத்துழைப்பிலும் பொருளாதார உறவுகளிலும் கண்டுகொள்ளமுடியாது. அவை துடிப்புமிக்க சிவில் சமூகத்தினை அனுமதிக்கின்ற மற்றும் சிறுபான்மையினரையும் அவர்களின் உரிமைகளையும் அவர்களின் சுதந்திரங்களையும் மதிக்கின்ற சனநாயக அரசியல், சமூக, பொருளாதார மற்றும் கலாசார கட்டமைப்பின் ஒத்திசைவில் தேடிக்கண்டுபிடிக்கப்படவேண்டும்.

உலக சனத்தொகையின் 25% இணைக் கொண்டுள்ள மேலும் உலகப் பொருளாதாரத்திற்கு வெறும் 4% இணை மாத்திரம் பங்களிப்புச் செய்கின்ற ஒரு பிராந்தியத்தில் நாம் உலகின் ஏனைய பிராந்தியங்களைப் போல் ஏன் வெற்றி பெற்றவர்களாக மாறவில்லை என்பது ஆச்சரியத்திற்குரிய ஒன்றாக இருக்கின்றது.

எமது பிராந்தியத்துடன் தொடர்புடைய பிரச்சினைகளும் சிக்கல்களும் மனித உரிமைகள் மற்றும் சுதந்திரம், பிராந்திய ஒத்துழைப்பு, சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளுக்கான மரியாதை மற்றும் பாதுகாப்பு, சிவில் சமூகங்களுக்கான சுதந்திரங்களை விரிவுபடுத்தல் மற்றும் விடுதலை செய்தல் ஆகிய கோட்பாடுகளைப் பற்றிப் பிடிப்பதன் முக்கியத்துவம் பற்றிய எமது புரிந்துணர்வின்மையில் வேருன்றியுள்ளன.

அதிகரித்து வரும் சனத்தொகை, வீழ்ச்சியடைந்து வரும் உட்கட்டமைப்புகள், சீர்குலைந்து வரும் எமது சுற்றுச்சூழல் ஆகியவற்றின் மத்தியில் பிராந்தியத்திலுள்ள எமது அரசாங்கங்கள் இந்த விடயங்களினால் எழுகின்ற சவால்களை தீர்த்து வைப்பதற்குப் பாரிய முயற்சிகளை மேற்கொள்வதில்லை என்பதுடன் அதற்கான வளங்களும் ஆற்றல்களும் பிராந்தியத்தில் குறைவாகவே காணப்படுகின்றன. மேலும், குடிமைச் சுதந்திரத்தினைப் பிணைத்து வைப்பதற்கும் ஏனையோரின் மீது பழி போடுவதற்கும் குறிப்பாக பாதிப்புறு நிலையிலுள்ள சிறுபான்மையினர் மீது பழி போடுவதற்கும் சிறுபான்மையினர் உரிமைக்காக செயற்படுகின்றவர்கள் மீதும் சிவில் சமூகங்களின் மீதும் கட்டமைப்பு ரீதியான இப்பிரச்சினைகளுக்கான பழியினைச் சுமத்தி பிராந்தியத்தில் அதன் விளைவான தோல்விக்கான பழியினையும் அரசாங்கம் சுமத்தி வருகின்றது.

கடந்த தசாப்தத்தில் மனித உரிமைகள் செயற்பாட்டாளர்கள், புலமையாளர்கள், பெண் உரிமைத் தலைவர்கள் அடங்கிய ஒரு முன்னணியும் நானும் ஒரு பிராந்திய மனித உரிமைகள் பொறிமுறையுக்காக ஆதரித்து வாதாடுவதற்கு முயற்சி செய்தோம். துரதிர்ஷ்டவசமாக இவ்வாறான ஒரு பொறிமுறையினை எதிர்காலத்தில் அடைவது தொடர்ந்தும் ஒரு கனவாகவே இருக்கும். எவ்வாறாயினும், எமது பிரச்சினைகளிலும் மனித உரிமைகள் பிரச்சினைகளிலும் சவால்களிலும் தேசிய மட்டத்திலும் எமது ஸ்திரமற்ற பிராந்தியத்தினூடும் தமது அதிக கவனத்தினைக் குவித்து அதில் முயற்சியெடுக்கும் பிராந்தியத்திலுள்ள சிவில் சமூகத்தின் உறுதியான வலையமைப்பில் இருந்தும் கூட்டமைப்பில் இருந்தும் நாம் நன்மையடைகின்றோம்.

தெற்காசியாவில் சிறுபான்மையினரின் குடிமைச் சுதந்திரச் சூழ்நிலையில் கவனம் குவிக்கின்ற தற்போதைய அறிக்கை, பிராந்திய அரசாங்கங்களுக்கிடையிலான ஒத்துழைப்பு முறைமை மற்றும் மனித உரிமைப் பொறிமுறை ஆகியவை இல்லாதபோது நிலவும் இடைவெளியினை நிரப்புவதற்கு எமது சிவில் சமூகமும் மனித உரிமை வலையமைப்புகளும் எவ்வாறு முயற்சிக்கின்றன என்பதற்கான சுவாரஸ்யமும் நம்பகத்தன்மையும் உள்ள உதாரணமாகும்.

சிவில் சமூகத்திற்கான குடிமைச் சுதந்திரம் மற்றும் சிறுபான்மையினரின் உரிமைக்கான மரியாதை, மேம்பாடு மற்றும் பாதுகாப்பு ஆகியவற்றின் முக்கியத்துவத்தினைச் சுட்டிக்காட்டுகின்ற பிராந்திய அணியின் கண்டறிதல்களைப் பார்க்கையில் நான் மிகுந்த ஆச்சரியம் அடைகின்றேன். அறிக்கையில் கண்டறியப்பட்டுள்ள விடயங்கள் பற்றிய எனது கரிசனைகளையும் கவலைகளையும் உள்ளடக்கிய துயரமான உணர்வினை நான் கட்டாயம் வெளிப்படுத்த வேண்டியிருக்கின்ற போதிலும், உண்மைகளை அடிப்படையாகக் கொண்டதும் தகவல்களை வழங்குவதுமான நன்கு ஆராய்ந்து வெளியிடப்பட்டுள்ள இந்தக் கண்டறிதல்கள் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகள் மற்றும் குடிமைச் சுதந்திரம் ஆகியவை தொடர்பில் பிராந்தியத்திலுள்ள அரசுகள் எடுத்து வரும் அவற்றின் தவறான திசையிலான செயற்பாடுகளைத் திருத்துவதற்கு அவற்றால் பயன்படுத்தப்படும் என நான் எதிர்பார்க்கின்றேன். மேலும் பொதுமக்கள் மத்தியில் அறிவூட்டி, விழிப்புணர்வினை ஏற்படுத்தி பிராந்தியத்திலே கொள்கைகள் மற்றும் நிகழ்ச்சித்திட்டங்களை அறிவிப்பதற்கு சர்வதேச அமைப்புக்கள், சிவில் சமூகங்கள், மனித உரிமைகள், சிவில் மற்றும் ஜனநாயக மற்றும் சிறுபான்மை உரிமைகள் செயற்பாட்டாளர்கள் ஆகியோருக்கிடையில் கலந்துரையாடலுக்கான ஒரு கருவியினையும் இடத்தினையும் இந்த அறிக்கை வழங்கும் என நான் எதிர்பார்க்கின்றேன்.

எமது சிவில் சமூகத்திற்கு வழங்கப்பட்டுள்ள பாரிய சுதந்திரத்திலிருந்தும் சிறந்த பாதுகாப்பிலிருந்தும் சிறுபான்மையினரின் உரிமைக்கான கௌரவம் மற்றும் உதவியிலிருந்தும் எமது பிராந்தியம் நன்மையடையும் என நான் நம்புகின்றேன். எமது நாடுகளின் அணுகுமுறையானது சிறுபான்மையினருக்கான குடிமைச் சுதந்திரத்தினை மூடி வருகின்றது என்பதையும் சர்வதேச மனித உரிமைகள் சட்டம் மற்றும் சர்வதேசக் கடப்பாடுகளின் கீழ் நாடுகள் அவற்றின் கடப்பாடுகளை நிறைவேற்றுவதற்கான அவற்றின் ஆற்றலினை பலவீனப்படுத்துகின்றது அல்லது சேதப்படுத்துகின்றது என்பதையும் இந்த அறிக்கை மிகத் தெளிவாகச் சுட்டிக் காட்டுகின்றது.

சிறுபான்மையினருக்கான சிறந்ததொரு பிராந்தியத்திற்காகவும் அவர்களின் உரிமைகள் மற்றும் சுதந்திரத்திற்காகவும் நான் ஆதரித்து வாதாடுவதுடன் எமது மனித உரிமை செயற்பாட்டாளர்கள், சிவில் சமூகத் தலைவர்கள், அரச சார்பற்ற நிறுவனங்கள் மற்றும் சிறுபான்மையினரின் உரிமைக்காக வாதாடுபவர்களுடன் நான் எனது குரலினை உறுதியாக இணைத்துக் கொள்கின்றேன். கட்டாயம் கவனமெடுக்கவேண்டிய பரிந்துரைகளின் சிறந்த பட்டியலினை இந்த அறிக்கை

வழங்குவதுடன் முன்னேற்றப்பட வேண்டிய விவகாரங்களையும் நடப்பு நிலை பற்றிய தெளிவான விபரத்தினையும் இந்த அறிக்கை வழங்குகின்றது. எமது பிராந்தியத்தில் வாழ்கின்ற மக்கள் சுதந்திரத்துடனும் கௌரவத்துடனும் சௌபாக்கியத்துடனும் தேவைகள் மற்றும் அச்சங்களிலிருந்து விடுபட்டும் வாழக்கூடிய ஒரு மாற்றத்தையே எமது பிராந்தியச் சூழ்நிலையில் நான் உண்மையாகப் பார்க்க விரும்புகின்றேன்.

டொக்டர் சிமா சமர்

கருத்துரை

தெற்காசியாவில் சிறுபான்மையினரின் நிலை 2020: பிராந்தியத்திலுள்ள நாடுகளில் சிறுபான்மையினரும் சுருங்கி வரும் குடிமைச் சுதந்திரமும் எனும் தெற்காசியக் கூட்டின் (The South Asia Collective) அறிக்கையானது, அதிகரித்து வரும் சர்வாதிகார, பாகுபாடுமிக்க மற்றும் அடக்குமுறைமிக்க போக்குகளைப் பூட்டான் தவிர்ந்த பிராந்தியத்தின் அனைத்து நாடுகளிலும் காணக்கூடியதாக இருப்பது தொடர்பில் பிராந்தியத்திலுள்ள மனித உரிமைகள் மற்றும் சிவில் உரிமைகள் செயற்பாட்டாளர்களினதும் சர்வதேசக் கண்காணிப்பு அமைப்புக்களினதும், ஐக்கிய நாடுகள் அமைப்புக்களினதும் கவனத்தினை ஈர்க்க விரும்புகிறது. உலகின் மிகப் பெரிய ஜனநாயக நாடாகிய இந்தியா தொடங்கி சார்பளவிலே மிகவும் ஜனநாயகமான நேபாளம் வரையிலும், இனரீதியாகப் பிளவுண்டுள்ள இலங்கை வரையிலும், தணிக்கை விதிக்கும் பாகிஸ்தான் வரையிலும், யுத்தம் மலிந்துள்ள ஆப்கானிஸ்தான் வரையிலும், மதரீதியான அரசாங்கத்தைக் கொண்டுள்ள பங்களாதேஸ் வரையிலுமான பிராந்தியத்திலுள்ள அதிக நாடுகள் சமயச் சிறுபான்மையினர் மற்றும் இனத்துவச் சிறுபான்மையினருக்கு எதிராகக் காட்டும் பாகுபாடுகள் தொடர்பிலும், பாசிசத்திற்கு நிகரான அவற்றின் பேரினவாத ஆட்சி தொடர்பிலும், சிவில் மற்றும் மனித உரிமைகளுக்கு அவை சாவு மணி அடித்து வருவது தொடர்பிலும் குறிப்பாக கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினை அவை அடக்குவது தொடர்பிலும் ஒன்றுடன் ஒன்று போட்டி போட்டுக் கொண்டிருக்கின்றன. இலங்கையிலுள்ள தமிழர்களாகட்டும், முஸ்லிம்களாகட்டும், இந்தியாவிலுள்ள காஷ்மீரிகளாகட்டும், பாகிஸ்தானிலுள்ள பலு மற்றும் சமயச் சிறுபான்மையினராகட்டும், பங்களாதேசில் உள்ள உருது பேசுபவர்களாகட்டும், எவராக இருந்தாலும், சிறுபான்மையினர் தொடர்ச்சியாக அடக்கப்பட்டும் ஒடுக்கப்பட்டும் வருகின்றனர்.

தெற்காசியா முழுவதும், நேபாளம் மற்றும் பூட்டான் நீங்கலாக அதிகரித்து வரும் இன - சமய தேசியவாதம் மற்றும் சர்வாதிகார ஆட்சியுடன் மனித உரிமைகளும் சிவில் உரிமைகளும் சீர்குலைந்து வருவது அனைத்து ஆபத்தான அளவுகளையும் விஞ்சிச் செல்கிறது. இதை விட மோசமாகக் குறிப்பிடுவதாக இருப்பின் மனச்சாட்சியற்ற அரசு மற்றும் அரசு சாரா

செயற்படுநர்கள் சட்டக்காப்பு என்கின்ற கொடிய கலாசாரத்தினை அனுபவித்து வருவதுடன் மனித உரிமைகள் செயற்பாட்டாளர்களின் உயிரையும் பாதுகாப்பினையும் தொடர்ச்சியாக ஆபத்திற்கு உட்படுத்தி வருகின்றனர். அரசுக்குள்ளும் அரசுகளுக்கிடையிலும் நிலவுகின்ற மோதல்கள் போலியான தேசப்பற்று என்கின்ற சூழமைவினை வலுப்படுத்துகின்றது. ஏனெனில் தேசிய சந்தைகளுடன் பிணைக்கப்பட்டுள்ள ஊடகம் ஆதிக்கவாதத்தினையும் தேசிய வாதத்தினையும் எல்லை கடந்த பதற்றங்களையும் அதிகரிப்பதில் கருவியாக மாறுகின்றது. மோசமான சூழ்நிலையில் கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரமும் ஊடகமுமே பிரதானமாகப் பாதிக்கப்படுபவையாக இருக்கின்றன. ஏனெனில் பிராந்தியத்திலேயே தணிக்கை செய்வதில் முன்னணி வகிக்கும் ஆட்சி பாகிஸ்தானில் காணப்படுகின்றது.

2020 அறிக்கை, வரலாற்று ரீதியான பின்புலத்தினை வழங்குின்ற அதேவேளை பிராந்தியத்திலுள்ள நாடுகளின் உரிமைகள் மற்றும் சுதந்திரங்களின் பிரதான குறைபாடுகளைச் சுட்டிக் காட்டுகின்றது. இது சூழ்நிலை மிக மோசமானதாக மாறுவதைத் தடுப்பதற்கான பரிகாரங்களையும் பரிந்துரைகளையும் வழங்குகின்றது. எனது சார்பிலும் தெற்காசிய சுதந்திர ஊடகச் சங்கத்தின் சார்பிலும் இவ்வாறான நுழைபுலமிக்க அறிக்கையினை வழங்கிய ஆசிரியர்களுக்கு அவர்களின் பெறுமதிமிக்க பங்களிப்பிற்காகவும் மேலும் தெற்காசியாவில் மனித உரிமைகள் மற்றும் சிவில் உரிமைகளுக்காக அவர்கள் ஆற்றுகின்ற அளப்பரிய பணிக்காகவும் நான் பாராட்டுதல்களைத் தெரிவிக்க விரும்புகின்றேன்.

இம்தியாஸ் ஆலம்

செயலாளர் நாயகம்

தெற்காசிய சுதந்திர ஊடக சங்கம்

கணிப்பீட்டு வழிகாட்டல்கள்

ஐனநாயக சமூகமொன்றில் அரசாங்கத்தின் சட்டவாக்கப் பிரிவு பற்றிய மற்றும் நிறைவேற்று பிரிவு பற்றிய மேலதிக பரிசீலனைகளை சிவில் சமூகம் வழங்குகின்றது. இதே போன்று, எந்தவொரு அரசாங்கமும் சிவில் சமூகத்தின் மீதும் அதன் சொந்தப் பரிசீலிப்புக்களையும் சமப்படுத்தல்களையும் நிறுவுவதற்கான ஊக்கத்தினைக் கொண்டிருக்குமென எதிர்பார்க்கப்படுகின்றது. இவ்வாறான உறவு, மோதலையும் ஒத்துழைப்பினையும் கொண்டிருப்பதுடன் அரசாங்கங்கள் குடிமை ஈடுபாடு அல்லது அபிவிருத்தி முயற்சிகள் போன்ற செயற்பாடுகளின் போது சிவில் சமூகங்களை நம்பாதிருத்தல் மற்றும் சிவில் சமூகத்துடனான பூரண பங்காண்மை எனும் இரு மனம் கொண்ட பண்புகளையும் கொண்டிருக்கின்றன.

எவ்வாறாயினும், சுருக்கமடைந்து வருகின்ற குடிமைச் சுதந்திரம் சிவில் மற்றும் அரசியல் உரிமைகளைப் பாதுகாப்பதற்கு எடுக்கின்ற முயற்சிகளைப் பலவீனப்படுத்தி நீடுறுதியான பொருளாதார, சமூக மற்றும் மனித அபிவிருத்திக்கான சாதகமற்ற சூழ்நிலைகளை உருவாக்கலாம். எனவே, சிவில் சமூகம் இயங்குவதற்கான சுதந்திரம் சுருக்கமடைந்து வருகின்றதா என்பதைத் தொடர்ந்து கண்காணித்து அவ்வாறான போக்குகள் காணப்படின் அவற்றினை மறுதலையாக்குவதற்கு முயற்சிக்கின்ற அல்லது ஆலோசனை வழங்குகின்ற பணியினை பிரக்ஞையுள்ள சமூகம் நிறைவேற்றுவது அதன் கடமையாகும்.

தெற்காசியாவிலே பொதுவாகவும், பிராந்தியத்திலுள்ள வெவ்வேறு நாடுகளில் குறிப்பாகவும் குடிமைச் சுதந்திரத்தின் நிலை பற்றிய சிறந்த புரிதலைப் பெற்றுக் கொள்வதற்கான முயற்சியே இந்த கணிப்பீடாகும். பிராந்தியத்தின் வெவ்வேறு நாடுகளைப் பிரதிநிதித்துவப்படுத்துகின்ற அமைப்புக்களின் முறைசாரா வலையமைப்பான தெற்காசியக் கூட்டினால் இந்த முயற்சி பொறுப்பேற்கப்பட்டு அது பிராந்தியத்திலே சிறுபான்மையினரின் நிலையினைக் கோடிட்டுக்காட்ட உழைத்து வருவதுடன் தெற்காசியாவில் சிறுபான்மையினரின் நிலை பற்றிய அறிக்கையினை வருடாந்தம் வெளியிடுதல் போன்ற வெளியீடுகளின் மூலமாக அவர்களின் உரிமைகளைப் பாதுகாத்து மேம்படுத்துவதற்கும் முயற்சித்து வருகின்றது. இந்த அறிக்கையினைப் பின்வரும் இணையத்தளத்தில் அணுகலாம். (<http://thesouthasiacollective.org/>) இந்தக் கணிப்பீடானது 2020 அறிக்கையின் ஒரு பாகமாக அமைவதுடன் குடிமைச் சுதந்திரம் மற்றும் சிறுபான்மையினரின் உரிமைகளில் கவனம் குவிக்கின்றது.

தனிப்பட்ட விபரங்கள் பற்றிய சுருக்கமான பூர்வாங்கப் பகுதிக்கு அப்பால் கணிப்பீடானது 05 பிரிவுகளாகப் பிரிக்கப்பட்டுள்ள 39 வினாக்களைக் கொண்டுள்ளது. இவை சிவில் சுதந்திரம், சிவில் சமூகம், கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரம், அமைதியாக ஒன்று கூடுவதற்கான சுதந்திரம் மற்றும் தற்போதைய அரசாங்கத்தின் சட்டபூர்வமான நிலை, குறிப்பாக மத்திய அரசாங்கத்தின் சட்டபூர்வமான நிலை ஆகியவற்றினைக் கையாளுகின்றது. இந்த வினாக்கள் வீ-டெம் (V Dem) வருடாந்த ஜனநாயக அறிக்கை 2019, Freedom in the World 2020 மற்றும் CIVICUS Monitor ஆகியவற்றிலிருந்து தகவமைக்கப்பட்டுள்ளன. அனைத்து வினாக்களும் Likert அளவீட்டில் உருவாக்கப்பட்டுள்ளதுடன் இவை 'உறுதியாக இணங்கவில்லை' என்பதில் தொடங்கி 'உறுதியாக இணங்குகின்றேன்' என்பது வரை பரவிக் காணப்படுகின்றன. கணிப்பீட்டினைப் பூர்த்திசெய்ய அரை மணித்தியாலம் வரை எடுக்கும்.

கணிப்பீட்டு வினாக்களுக்கான உங்களது பதில்கள் தொடர்ந்தும் இரகசியமாகப் பேணப்படும் என்பதை வலியுறுத்துகின்றோம். தரவுகள் தெரிவுசெய்யப்பட்ட பகுப்பாய்வாளர்களில் சிலருக்கு மாத்திரம் கிடைக்கக்கூடியதாக இருக்கும். இருப்பினும் உங்களது அடையாளத்தினைப் பாதுகாப்பதற்காக அவற்றில் இருந்து பெயர்கள் முற்கூட்டியே அகற்றப்படும். உங்களது பங்கேற்பானது முற்றுமுடிவதும் தன்னிச்சையானதாகும்.

கணிப்பீட்டு வினாக்கள்						
தொடர் இல	வினாக்கள்	பதில்				
A	சமூக சுதந்திரம்					
	தற்போதைய அரசாங்கம் ஆட்சிக்கு வந்ததிலிருந்து					
1	அனைத்து சமூகக் குழுக்களும் மொழி, சாதி, இனம், சமயம், வம்சம் அல்லது சமயம் ஆகியவற்றின் அடிப்படையில் ஒரே மட்டத்திலான சிவில் சுதந்திரங்களை அனுபவிக்கின்றனர்	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
2	வறியவர்களும் செல்வந்தர்களும் ஒரே மட்டத்திலான சிவில் சுதந்திரங்களை அனுபவிக்கின்றனர்	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்

3	ஆண்களும் பெண்களும் மட்டத்திலான சிவில் சுதந்திரங்களை அனுபவிக்கின்றனர்	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
4	அனைத்து பால்நிலை அடிப்படையிலான மற்றும் பாலியல் அடிப்படையிலான சிறுபான்மையினர் ஏனையோரைப் போன்று அதே மட்டத்திலான சிவில் சுதந்திரங்களை அனுபவிக்கின்றனர்	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
B	சிவில் சமூகம்	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்

	இந்த ஆய்வின் குழுவின் பின்வரும் வினாக்கள் குறிப்பாக சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் சமூக இயக்கங்கள் குழுக்கள் மற்றும் தனிநபர்கள் ஆகிய ஆதரித்து வாதாடும் மேற்பார்வை செயற்பாடுகளை நிறைவேற்றுவோருக்கானது	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
	தற்போதைய அரசாங்கம் ஆட்சிக்கு வந்ததிலிருந்து	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
5	அனைத்து குழுக்களும் சங்கங்களை உருவாக்கி பதிவு செய்து கூட்டு நலன்களை மேம்படுத்துவதற்கு அனுமதிக்கப்படுகின்றன	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
6	சிவில் சமூக அமைப்புக்களை மக்கள் உருவாக்கி இயக்குவதை மிகுந்த கடினமாக்குவதற்காக புதிய சட்டங்கள் அறிமுகப்படுத்தப்படவில்லை, நிறைவேற்றப்படவில்லை அல்லது இருக்கின்ற சட்டங்களுக்கு திருத்தங்கள்	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்

	கொண்டு வரப்படவில்லை					
7	அரசாங்கம் பதிவினை அகற்றுவதற்கு, பதிவு செய்தலில் பிரச்சினைகளை உருவாக்குவதற்கு அல்லது சிவில் சமூக அமைப்புக்களின் செயற்பாட்டில் தலையிடுவதற்கு அதன் அதிகாரத்தை பயன்படுத்தவில்லை	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
8	அரசாங்கம் சமய அமைப்புக்கள்/ குழுக்கள் தடையின்றி செயற்படுவதற்கு அனுமதியளித்துள்ளது	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
9	சிவில் சமூக அமைப்புக்கள் / அல்லது மனித உரிமைகள் பாதுகாவலர்களை அடக்குவதற்கு, கட்டுப்படுத்துவதற்கு அல்லது தேவையற்ற விதத்தில் செல்வாக்கு செலுத்துவதற்கு அரசு நடவடிக்கை எடுக்கவில்லை	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்

10	கட்டுப்பாடின்றி வெளிநாட்டு நிதிகளைப் பெறுவதற்கு சிவில் சமூக அமைப்புக்களுக்கு அனுமதி வழங்கப்பட்டுள்ளது	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
11	சிவில் சமூக அமைப்புக்கள், மனித உரிமை பாதுகாவலர்கள் மற்றும் செயற்படுநர்கள் மீது நடாத்தப்படும் தாக்குதலில் குறிப்பிடத்தக்க அதிகரிப்பு இல்லை (உடல் ரீதியான தாக்குதல்கள், அலுவலகங்களில் மேற்கொள்ளப்படும் சுற்றி வளைப்புக்கள், சட்ட ரீதியான துன்புறுத்தல்கள் உள்ளடங்கலாக)	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
12	சில சிவில் சமூக அமைப்புக்கள், மனித உரிமை பாதுகாவலர்கள் குறிப்பாக இலக்கு வைக்கப்பட்ட சந்தர்ப்பங்கள் இருக்கவில்லை (உதாரணமாக, மனித உரிமைகள் / சனநாயகம் / நல்லாட்சி என்பவற்றை மேம்படுத்துபவர்கள்)	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்

13	பெண்கள், பால்நிலை மற்றும் பாலியல் சிறுபான்மையினர், சமய சிறுபான்மையினர், இனச் சிறுபான்மையினர் / அல்லது விளிம்பு நிலையாக்கப்பட்ட குழுக்கள் ஆகியோருக்கு உதவுகின்ற செயற்பாட்டின் காரணமாக எந்த சிவில் சமூக குழுவும் குறிப்பாக இலக்கு வைக்கப்படவில்லை	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
14	அரசாங்க நிறுவனங்கள் / அரச சார்பற்ற நிறுவனங்கள் நடத்துகின்ற ஆதரித்துவாதாடல் அல்லது செயற்பாடுகள் பெண்கள் பால்நிலை மற்றும் பாலியல் சிறுபான்மையினர், சமய சிறுபான்மையினர், இனச் சிறுபான்மையினர் / அல்லது விளிம்பு நிலையாக்கப்பட்ட குழுக்கள் ஆகியோரின் உரிமைகள் மற்றும் ஆதரித்துவாதாடலுக்கான சுதந்திரத்தினை குறை நிரப்பியுள்ளது	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
15	சிவில் சமூகம் மற்றும் மனித உரிமை	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்

	பாதுகாவலர்கள் தொடர்பாக அரசாங்கம் விடுக்கும் பகிரங்கமான கூற்றுக்கள் பாதகமானதிலிருந்து சாதகமானதாக மாறியுள்ளது	ல்லை		இணங்க வுமில்லை		குகின்றே
16	சங்கம் அமைப்பதற்கான சுதந்திரம் தொடர்பான நீதிமன்ற தீர்ப்புக்கள் முற்போக்கானவையாக இருக்கின்றன	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்க வில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்க வுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
C	கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரம்	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்க வில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்க வுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
	தற்போதைய அரசாங்கம் ஆட்சிக்கு வந்ததிலிருந்து	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்க வில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்க வுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
17	அரசாங்கம் ஊடக நிறுவனங்களுக்கும் சிவில் சமூக அமைப்புகளுக்கும் கல்வியியலாளர்களுக்கும் மனித உரிமை பாதுகாவலர்களுக்கும், செயற்படுநர்களுக்கும், கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான முழுச் சுதந்திரத்தினை வழங்கியுள்ளது	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்க வில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்க வுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
18	மிகப் பெரிய அச்ச மற்றும் ஒலிபரப்பு ஊடகங்கள் பரந்தளவிலான	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்க வில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்க	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்

	அரசியல் கண்ணோட்டங்களை பிரதிநிதித்துவப்படுத்துகின்றன			வுமில்லை		றன்
19	எதிர்க்கட்சிகள் அல்லது வேட்பாளர்களுக்கு எதிராக ஆங்கில ஊடக பக்கச்சார்புக்கான சான்றுகள் இல்லை	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
20	எதிர்க்கட்சிகள் அல்லது வேட்பாளர்களுக்கு எதிராக உள்ளூர் மொழியிலான ஊடகங்களின் பக்கச்சார்புக்கான சான்றுகள் இல்லை	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
21	அரசாங்கத்தினால் அல்லது சக்திமிக்க அரச சார்பற்ற செயற்படுநர்களினால் ஊடகவியலாளர்கள் சட்ட பூர்வமான ஊடக பணிகளில் ஈடுபடும் பொழுது துன்புறுத்தப்படுவதற்கான சந்தர்ப்பங்கள் நிகழவில்லை ()	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
22	அரசாங்கம் அரசியல் ரீதியாக கூருணர்வானது என கருதுகின்ற விடயங்கள் பற்றி செய்தி அறிக்கையிடும் பொழுது ஊடகவியலாளர்கள் மத்தியில் அல்லது சிவில்	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்

	சமூகத்தின் மத்தியில் சுய தணிக்கைக்கான சான்றுகள் இல்லை					
23	ஊடகவியலாளர்கள் மற்றும் ஊடகம் பற்றிய அரசாங்கம் வெளியிடும் பகிரங்க அறிக்கைகள் பாதகத்திலிருந்து சாதகத்திற்கு மாறியிருக்கின்றன	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
24	இணையம் மற்றும் சமூக ஊடகத்தில் கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினை கட்டுப்படுத்த அரசாங்கம் முயற்சி எடுக்கவில்லை	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
25	கண்காணிப்பு அல்லது பழிவாங்கல் அச்சம் இன்றி தனி நபர்கள் அரசியல் மற்றும் ஏனைய கூருணர்வுமிக்க தலைப்புக்கள் பற்றி தங்களின் தனிப்பட்ட கருத்துக்களை வழிப்படுத்துவதற்கான சுதந்திரத்தினை பெற்றிருக்கின்றனர்.	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
26	விலக்கி வைக்கப்பட்டிருந்த அல்லது அனுசூலம் கிட்டாத குழுக்கள் சுதந்திரமாக கருத்துக்களை வெளிப்படுத்த அனுமதிக்கப்படுகின்றனர்	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்

27	நடைமுறையில் மக்கள் அரசாங்கத் தகவல்களை அணுகுவதற்கு முடியுமாக இருக்கின்றது	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
28	நடைமுறையில் சமயத்தினை பின்பற்றுவதற்கான சுதந்திரம் இருக்கின்றது	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
29	கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரத்தினை தடுப்பதற்கு அரசினால் எந்தச் சட்டங்களும் அறிமுகப்படுத்தப்படவில்லை அல்லது மாற்றப்படவில்லை (தகவல் சுதந்திரம், ஊடக ஒழுங்குவிதிகள் / ஊடக ஒழுங்கமைப்பு, நீதிமன்ற அவமானம், தணிக்கை, தேசத்துரோகம்)	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
30	கருத்து வெளிப்பாட்டிற்கான சுதந்திரம் தொடர்பாக நீதிமன்றம் முற்போக்கான தீர்ப்புக்களை வழங்கியிருக்கிறது	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
D	அமைதியாக ஒன்று கூடுவதற்கான சுதந்திரம்	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
	தற்போதைய அரசாங்கம் ஆட்சிக்கு வந்ததிலிருந்து	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்

				ல		
31	நாட்டிலே ஒன்று கூடுவதற்கான சட்ட பூர்வமான சுதந்திரம் இருக்கின்றது	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
32	சமாதான ஆர்ப்பாட்டங்கள் மற்றும் போராட்டங்களுக்கு அரசாங்கம் அனுமதியளித்திருக்கிறது	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
33	போராட்டக்காரர்களுக்கு எதிராக அரசு பாதுகாப்புப் படை உடல் ரீதியான வன்முறையினைப் பயன்படுத்தவில்லை	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
34	அரசு பாதுகாப்புப் படை அமைதியான ஒன்றுகூடலுக்கான உரிமையினை தன்னிச்சையான அல்லது சட்ட விரோத கைதுகளை நிகழ்த்தவில்லை	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
35	அமைதியான ஒன்று கூடலுக்கான சுதந்திரம் தொடர்பாக நீதிமன்றத்தின் முற்போக்கான தீர்ப்புக்கள் காணப்படுகின்றன	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்
E	நியாயமான தன்மை	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்

		ல்லை		இணங்க வுமில்லை		சுகின்டே றன்
	தற்போதைய அரசாங்கம் ஆட்சிக்கு வந்ததிலிருந்து	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்க வில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்க வுமில்லை	இணங்கு கின்றேன்	உறுதியாக இணங்கு கின்றேன்
36	அமுலில் உள்ள ஆட்சியினை நியாயப்படுத்துவதற்காக அரசாங்கம் தனித்துவமான சித்தாந்தத்தினை அல்லது சமூக மாதிரியினை மேம்படுத்தியுள்ளது (ஒரு குறிப்பிட்ட சமூக, அரசியல் மற்றும் பொருளாதார உறவுகளை நியாயப்படுத்துவதற்காக உத்தியோகபூர்வமாக குறியீடாக்கப்பட்ட நம்பிக்கைகளின் தொகுதி) உதாரணமாக, சமவுடமை, தேசியவாதம், சமய பாரம்பரியம்	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்க வில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்க வுமில்லை	இணங்கு கின்றேன்	உறுதியாக இணங்கு கின்றேன்
37	நாட்டின் பிரதம நிறைவேற்று அதிகாரம் படைத்தவர் அதீத தனிப்பட்ட பண்புகள் / அல்லது தலைமைத்துவ திறன்கள் உள்ளவராக சித்திரிக்கப்படுகின்றார் (உதாரணமாக, தேசத்தின் தந்தை அல்லது தாய்,	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்க வில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்க வுமில்லை	இணங்கு கின்றேன்	உறுதியாக இணங்கு கின்றேன்

	மிகவும் தீவிரமான தேசியவாதி, அதிஅசகாய சூரன், நெறிமிக்கவர், பக்திமிக்கவர் அல்லது ஞானம் மிக்கவர் அல்லது சமூகத்தினால் மதிக்கப்படுகின்ற அசாதாரண பண்புகள்					
38	அமுலில் உள்ள ஆட்சியினை நியாயப்படுத்துவதற்காக அரசாங்கம் அதன் செயலாற்றுகைகளை பற்றி குறிப்பிடுகின்றது (பொருளாதார வளர்ச்சி, வறுமை ஒழிப்பு, செயற்திறன்மிக்க மற்றும் ஊழல் அற்ற ஆட்சி மற்றும் / அல்லது பாதுகாப்பு வழங்குதல்)	உறுதியாக இணங்கவில்லை	இணங்கவில்லை	ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை	இணங்குகின்றேன்	உறுதியாக இணங்குகின்றேன்

39	<p>அமுலில் உள்ள ஆட்சியினை நியாயப்படுவதற்காக அரசாங்கம் சட்ட விதிமுறைகள் மற்றும் ஒழுங்குவிதிகளைப் பற்றி குறிப்பிடுகின்றது (குறிப்பிடப்பட்டவாறு உதாரணமாக, அரசியலமைப்பில் அதிகாரத்தினை அணுகுதல் தொடர்பானது, உதாரணம் தேர்தல்கள் மற்றும் அதிகாரத்தினைப் பயன்படுத்துதல், உதாரணம் சட்டத்தின் ஆட்சி)</p>	<p>உறுதியாக இணங்கவில்லை</p>	<p>இணங்கவில்லை</p>	<p>ஏற்கவுமில்லை அல்லது இணங்கவுமில்லை</p>	<p>இணங்குகின்றேன்</p>	<p>உறுதியாக இணங்குகின்றேன்</p>
----	---	-----------------------------	--------------------	--	-----------------------	--------------------------------

The
South Asia
Collective

ISBN: 978-624-5545-08-7

Email: admin@lstlanka.org
Website: lstlanka.org

Co-funded by
the European Union

Norad

